ANALELE
ACADEMIEI ROMANE

SERIA II. — TOMULŬ XVI.

1893—1894

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ȘI DESBATERILE

BUCURESCI
LITO-TIPOGRAFIA CAROL GÖBL, STRADA DÓMNEĬ 16.
1894.

PARTEA I

PROCESELE VERBALE ALE ȘEDINȚELORŬ ORDINARE

DELA

9 APRILIE 1893 PÂNĂ LA 11 MARTIE 1894.

ACADEMIA ROMANA

SUMARELE ŞEDINŢELORŬ ORDINARE DIN ANULŬ 1893—94.

ŞEDINŢA DIN 9 APRILIE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se primesce în darŭ unŭ volumŭ manuscriptŭ românescŭ, cuprindêndŭ unŭ memoriŭ despre «starea amărîtă a némuluĭ românescŭ din marele Prinţipatŭ alŭ Ardealuluĭ». Memoriulŭ este adresatŭ către «Prea Inălţate Impĕrate» şi este scrisŭ la Martie 1804 de unŭ autorŭ anonimŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* comunică că în Museulŭ din palatulŭ municipalŭ alŭ Vieneĭ d-sa a aflatŭ o stampă (cu No. 507), representândŭ «Ein sogenanter Moldauer Infanterist» din óstea cu care Ioanŭ Sobieski a despresuratŭ Viena în 1684. Propune a se procurà o copie de pe acéstă stampă.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* se oferă a procurà d-sa copia esactă a aceleĭ stampe într'o apropiată călĕtorie, ce va face la Viena.

ȘEDINȚA DIN 16 APRILIE 1893.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se dă cetire următóreĭ scrisorĭ a d-luĭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ:

«*Domnule Secretarŭ Generalŭ,*

«Intr'o precedentă comunicațiune (1), d-lŭ Haret a făcutŭ cunoscutŭ Academieĭ participarea tînĕruluĭ nostru astronomŭ d-lŭ Coculescu la expedițiunea franceză din Senegalŭ pentru observarea eclipseĭ totale a sóreluĭ dela 16 Aprilie st. n. *L'Astronomie* și alte ḑiare sciințifice ne-aŭ adusŭ în urmă scirea, că d-niĭ Bigourdan și Deslandres, pe lângă carĭ trebuià să lucreze astronomulŭ nostru, s'aŭ instalatŭ la Joal pe malulŭ măreĭ, la aprópe 100 kilometre la sudŭ de Dakar.

«O depeșă ce am primitŭ aséră, 19 Aprilie st. n., ne anunță observarea eclipseĭ.

«Depeșa d-luĭ Coculescu este alcătuită în următoriĭ terminĭ:

«Eclipse observée. Déterminé contacts. Obtenu photographie».

«Dacă și în Senegalŭ starea atmosfereĭ, în timpulŭ în care a avutŭ locŭ eclipsa dela 16 Aprilie, va fi fostŭ totŭ așà de frumósă și limpede ca la Bucurescĭ, astronomiĭ francezĭ vorŭ fi obținutŭ negreșitŭ nisce resultate, de carĭ se vorŭ puté mândri.

«Deși laconică, depeșa afirmândŭ determinarea contactelorŭ și obținerea fotografiilorŭ, ne lasă a înțelege că timpulŭ le-a fostŭ favorabilŭ.

«La Bucurescĭ eclipsa parțială, ce a avutŭ locŭ în acea ḑi, a fostŭ observată în condițiunĭ admirabile de puritate a atmosfereĭ. In totŭ cursulŭ durateĭ sale, care a fostŭ aprópe de o oră, nicĭ celŭ maĭ micŭ norŭ n'a trecutŭ pe dinaintea sóreluĭ.

«Depeșa d-luĭ Coculescu a fostŭ expediată dela *Foundioune.*

«Rugându-vĕ să bine-voițĭ a comunicà Academieĭ conținutulŭ depeșeĭ d-luĭ Coculescu, care este celŭ d'întâĭ românŭ, care a avutŭ parte să participe la o expedițiune astronomică într'unŭ altŭ continentŭ, primițĭ etc.»

— Se decide a se recomendà Secțiuneĭ sciințifice.

D-lŭ *Ioanŭ Kalinderu* dă cetire Cărțeĭ de danie, prin care dăruesce Academieĭ tótă averea mobilă și imobilă, ce a moștenitŭ dela rĕposatulŭ Ioanŭ Otteteleșanu și dela rĕposata Elena Otteteleșanu, pentru scopurile anume determinate în testamentele lorŭ.

(1) *Anale, XV 1892 93), Partea administrativă*, pag. 29, 36.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ar dorì să i se arate pe întrégă suprafaţa pămîntuluĭ o Academie, care să aibă în administraţiunea sa unŭ internatŭ de fete şi care să aibă misiunea de a fi unŭ biuroŭ de căsătorie. Fundaţiunea Otteteleşanu, pe care d-lŭ Kalinderu o dăruesce Academieĭ, creéză numaĭ aceste douĕ lucrurĭ: unŭ internatŭ de fete şi unŭ biuroŭ de căsătorie. Pe câtŭ timpŭ nu i se va arĕtà o Academie, care să aibă în stăpânirea şi sub îngrijirea sa o asemenea instituţiune, d-sa este în contra primireĭ donaţiuneĭ propuse de d-lŭ Kalinderu. Maĭ sunt şi alte motive grave de a nu se primì acéstă donaţiune. Orĭ ce institutŭ privatŭ de instrucţiune şi educaţiune depinde de Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice, căcĭ dacă n'ar fi aşà s'ar puté creà institute periculóse societăţeĭ. Supravegherea Statuluĭ este necesară în instrucţiunea privată, şi maĭ multŭ unŭ internatŭ de fete trebue să fie supravegheatŭ. Supravegherea atrage după sine şi dreptulŭ Ministeriuluĭ de a închide asemenea institute în casurĭ grave. Ce ar face Academia, dacă unŭ Ministru, în urma raportuluĭ defavorabilŭ alŭ unuĭ inspectorŭ, ar închide institutulŭ? Acestŭ pericolŭ va existà tot deauna, pentru că nu póte să fie nicĭ unŭ institutŭ sustrasŭ dela controlulŭ Statuluĭ. Acesta ar fi unŭ motivŭ suficientŭ pentru a nu primì donaţiunea. Este însă ceva şi maĭ gravŭ, şi anume este legea organică a Academieĭ, care în art. 2 prevede şi circumscrie misiunea Academieĭ, dicêndŭ că ea: «are de scopŭ cultura limbeĭ şi a istorieĭ naţionale, a literelorŭ, a sciinţelorŭ şi frumóselorŭ arteĭ». Prin urmare nu póte intrà în misiunea eĭ de a face şcolĭ. Art. 3 alŭ legeĭ dice, că Academia este independentă în lucrările sale de orĭ ce natură şi în administrarea avereĭ eĭ, dar nu este liberă a modificà scopurile circumscrise în art. 2. Academia este o instituţiune de înaltă sciinţă, şi nu póte să facă internate. D-sa vede că singurŭ se opune la primirea donaţiuneĭ avereĭ Otteteleşanu; este o voce discordantă, care se va justificà peste unŭ numĕrŭ de anĭ. Carĭ vorŭ fi consecinţele primireĭ acesteĭ averĭ? D-lŭ Kalinderu a spusŭ însuşĭ că sunt procese ridicate de rudele rĕposaţilorŭ; a spusŭ însă că aceste procese sunt îndreptate asupra persóneĭ d-sale. D-lŭ Hasdeŭ crede că procesele sunt făcute nu contra

d-luĭ Kalinderu ci pentru a luà averea. Când acéstă avere va trece în stăpânirea Academieĭ procesele nu vorŭ încetà, ci din contră rudele rĕposaţilorŭ din noŭ se vorŭ încercà să iea averea dela Academie. Urmarea póte fi că întréga avere va trece numaĭ dela d-lŭ Kalinderu prin Academie la moştenitorĭ. Academia trebue să se feréscă tot-deauna de procese, pentru că scopurile eĭ sunt altele, şi să nu priméscă nicĭ acuma averea ce-ĭ ofere d-lŭ Kalinderu.

D-lŭ *D. Sturdza* dice că întrégă Academia cunósce darulŭ, pe care d-lŭ Kalinderu l'a declaratŭ şi l'a explicatŭ în consfătuirea prealabilă şi confidenţială ţinută în ultima di a sesiuneĭ generale în presenţa tuturorŭ membrilorŭ. D-lŭ Kalinderu a arĕtatŭ pretenţiunile rudelorŭ, procesele pe carĭ le-a purtatŭ, şi toţĭ membriĭ Academieĭ, afară de d-lŭ Hasdeŭ, s'aŭ convinsŭ că nu póte fi nicĭ unŭ pericolŭ, şi aŭ fostŭ de părere ca Academia să priméscă donaţiunea. D-lŭ Hasdeŭ dice că nu póte Academia să aibă o fundaţiune, din care să întreţie unŭ institutŭ de instruţiune pentru fete, căcĭ dela acésta o opresce art. 2 alŭ legeĭ, în care se fixéză scopulŭ şi cerculŭ de activitate alŭ Academieĭ. Acésta nu este esactŭ, după cum se vede din întregŭ contextulŭ legeĭ, care lasă Academieĭ o libertate de acţiune multŭ maĭ largă, decât cum o socotesce d-lŭ Hasdeŭ, mărginită prin art. 2. Ast-felŭ art. 3 dice, că Academia este şi rĕmâne «independentă în lucrările sale *de orĭ ce natură*»; apoĭ adaoge, că ea singură îşĭ administréză averea şi presentă şi viitóre. Acéstă latitudine a înţeles'o Academia şi a înscris'o în Statutele sale la art. 4, dicêndŭ că ea îşĭ exercită activitatea «atâtŭ prin acte provenite din propria eĭ iniţiativă, câtŭ şi prin însărcinărĭ, pe carĭ ea se va fi învoitŭ a le primi dela Statŭ, dela institute saŭ *dela particularĭ*». Unŭ institutŭ, în care să se dea o educaţiune bună mamelorŭ de familie, pregătindu-le pentru a înţelege bine datoriile vieţeĭ şi ale familieĭ, nu póte fi contrarŭ scopurilorŭ Academieĭ, şi greşesce d-lŭ Hasdeŭ când dice că institutulŭ prevĕdutŭ în testamentulŭ luĭ Otteteleşanu este numaĭ unŭ biuroŭ de căsătorie. D-lŭ Sturdza nu împărtăşesce temerile d-luĭ Hasdeŭ că Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice ar închide institutulŭ, căcĭ acésta s'ar puté

face numaĭ dacă elŭ ar fi rěŭ administratŭ, ceea ce nu este admisibilŭ că va face Academia vre-odată. De alt-felŭ Academia are și alte donațiunĭ, pentru a cărorŭ executare are rěspundere: unele dela particularĭ, altele dela Statŭ; și toțĭ aŭ dreptulŭ să-șĭ retragă donațiunile dacă Academia nu le-ar folosì bine pentru scopurile, pentru carĭ sunt date. De frica respundereĭ ar trebuì să nu se maĭ priméscă nicĭ o donațiune, dacă amŭ admite a-priori că vorŭ fi rěŭ administrate. D-sa nu admite că institutulŭ pusŭ sub îngrijirea Academieĭ ar puté să mérgă rěŭ și să cadă sub reprobarea publică și a autoritățeĭ școlare. D-lŭ Hasdeŭ ḑice că Academiile se ocupă numaĭ de litere, sciințe, bele-arte și că nicĭ una nu are a se ocupà și de instituțiunĭ de altă natură. Dar ce este premiulŭ Monthyon saŭ premiulŭ de virtute lăsatŭ prin testamentŭ Academieĭ franceze? Pentru ce l'a datŭ Academieĭ și pentru ce ea l'a primitŭ? Căcĭ fără îndoială, acordarea acestuĭ premiŭ eșià din cadrulŭ activitățeĭ sale. Pentru că Academia franceză este considerată ca celŭ maĭ înaltŭ institutŭ de cultură alŭ Francieĭ, și ea oferià donatoruluĭ cele maĭ marĭ garanțiĭ pentru buna executare a voințeĭ sale. Academia Română nu póte refusà frumósa donațiune, care i se ofere, căcĭ ea este datóre a contribuì în tóte modurile, carĭ îĭ staŭ prin putință, la înălțarea și rěspândirea cultureĭ naționale. N'ar fi óre unŭ mare bine dacă în acelŭ institutŭ s'ar da o bună și sănătósă crescere mamelorŭ de familie? Apoĭ chiar dacă alte Academiĭ nu arŭ avé în grija lorŭ asemenea instituțiunĭ, acésta nu póte fi o regulă pentru noĭ, căcĭ trebuințele țěrilorŭ nu sunt aceleașĭ; și una din trebuințele marĭ ale nóstre este tocmaĭ educațiunea fetelorŭ. D-lŭ Hasdeŭ se teme de procese, dar acele carĭ se potŭ face n'aŭ nicĭ unŭ temeiŭ și nu ne potŭ inspirà nicĭ o îngrijire. Este decĭ de părere să se priméscă acéstă donațiune, pentru că simțemîntulŭ tuturorŭ membrilorŭ este că nu eșimŭ din legea constitutivă a Academieĭ; pentru că acéstă donațiune va ridicà prestigiulŭ Academieĭ, când ea va face dintr'însa unŭ institutŭ modelŭ, folositorŭ țěreĭ; pentru că nu este posibilŭ ca institutulŭ să nu fie bine administratŭ, fiindŭ sub îngrijirea Academieĭ, din aĭ căreĭ membriĭ mulțĭ aŭ fostŭ ministri saŭ directorĭ aĭ instruc-

ţiuneĭ publice. Rógă pe d-lŭ Hasdeŭ să se unéscă cu ceĭ-lalţĭ membri, spre a se primi cu unanimitate acéstă frumósă donaţiune.

D-lŭ *I. Kalinderu* nu se pronunţă asupra înţelesuluĭ articolelorŭ legeĭ, nicĭ asupra întrebăreĭ dacă Academia póte primì donaţiunea, pe care d-sa o ofere. D-sa expune tótă starea acesteĭ averĭ. A adusŭ la cunoscinţa Academieĭ tóte actele şi sentinţele doveditóre că acéstă avere îĭ aparţine d-sale cu sarcinele din testamentŭ. Vine şi face donaţiunea acesteĭ averĭ către Academie, care este liberă a o primì saŭ nu. D-sa stăruesce tocmaĭ ca să se iea o deplină înţelegere, pentru ca hotărîrea să fie făcută în cunoscinţă de causă. Ofere acéstă avere Academieĭ, pentru ca institutulŭ să fie bine condusŭ sub îngrijirea eĭ, şi este convinsŭ că Ministeriulŭ va fi tot-deauna mulţumitŭ de a nu avé şi grija acesteĭ şcolĭ, sciindŭ că este bine condusă. Situaţiunea avereĭ este limpeḑită prin sentinţe judecătoresci definitive. Procese seriose nu se maĭ potŭ ridicà asupra eĭ din partea nimĕnuĭ. După câştigarea avereĭ contestate de rude, d-sa s'a preocupatŭ de executarea testamentuluĭ. A transformatŭ castelulŭ după trebuinţele institutuluĭ, şi acuma este totulŭ gata pentru ca şcóla să încépă a funcţionà chiar dela tómna viitóre. Ast-felŭ d-sa aduce Academieĭ totulŭ gata; eĭ îĭ rĕmâne să iea averea în stăpânire şi să continue executarea voinţeĭ testatoruluĭ. Academia să cumpĕnéscă decĭ tóte împrejurările şi să hotărască asupra propunereĭ, pe care d-sa o presintă.

D-lŭ *D. Sturdza* arată, că după art. 85 din Regulamentŭ, Delegaţiunea póte primì saŭ respinge orĭ ce donaţiune în cursulŭ anuluĭ. Propune însă ca să se procédă şi acum cum s'a făcutŭ la primirea donaţiuneĭ Principeseĭ Alina Ştirbeĭ, adecă membriĭ presenţĭ să subscrie unŭ procesŭ-verbalŭ de acceptarea donaţiuneĭ, care să se păstreze lângă hotărîrea Delegaţiuneĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice că nu este trebuinţă de unŭ procesŭ-verbalŭ specialŭ, ci este destulŭ să se hotărască ca Delegaţiunea să fie însărcinată a face actulŭ formalŭ de acceptare.

D-lŭ *D. Sturdza* dă cetire următoruluĭ proiectŭ de decisiune:

«In urma discuțiuneĭ urmate;

«Avêndŭ în vedere:

«Actulŭ de donațiune, prin care d-lŭ Ioanŭ Kalinderu dăruesce Academieĭ Române tótă averea mobilă și imobilă ce a moștenitŭ dela rĕposatulŭ Ioanŭ Otteteleșanu și rĕposata Elena Otteteleșanu, pentru scopurile anume determinate în testamentele amînduror rĕposaților ŭ;

«Art. 3 alŭ legeĭ Academieĭ din 29 Martie 1879, care glăsuesce ast-felŭ: «Academia Română este și rĕmâne persónă morală și in-«dependentă în lucrările sale de orĭ ce natură. Ea îșĭ face regula-«mentele și îșĭ administréză averea și presentă și viitóre»;

«Art. 4 din Statutele Academieĭ, care dice: «Academia îșĭ exer-«cită activitatea sa în cerculŭ prescrisŭ de lege, atâtŭ prin acte pro-«venite din propria eĭ inițiativă, câtŭ și prin însărcinărĭ, pe carĭ ea «se va fi învoitŭ a le primì dela Statŭ, dela institute saŭ dela par-«ticularĭ»;

«Art 85 din Regulamentulŭ Academieĭ, care dice: «Delegațiunea «este autorisată a primì orĭ ce donațiune s'ar face Academieĭ în tim-«pulŭ când nu sunt membriĭ adunațĭ în sesiune generală»;

«Avêndŭ în vedere:

«Că supuindu-se în două ședințe ale adunăreĭ generale a Academieĭ din anulŭ curentŭ, în modŭ oficiosŭ, intențiunea d-luĭ Ioanŭ Kalinderu de a face Academieĭ Române donațiunea menționată maĭ sus, pentru a se cunósce de Delegațiune, la casŭ când acéstă donațiune se va face, care este voința chiar a plenuluĭ Academieĭ;

«Că unanimitatea Academieĭ, cu excepțiunea unuĭ singurŭ membru, a d-luĭ B. P. Hasdeŭ, a decisŭ că aprobă cu vie mulțumire primirea donațiuneĭ d-luĭ Ioanŭ Kalinderu;

«Avêndŭ în vedere:

«Că Academia Română represintă scopurile culturale cele maĭ înalte ale némuluĭ românescŭ;

«Că donațiunea ce se face este lămurită și limpedită;

«Decidemŭ:

«a se primì cu vie recunoscință donațiunea, ce face d-lŭ Ioanŭ Ka-

linderu a avereĭ moştenită dela rĕposaţiĭ Ioanŭ şi Elena Ottetele-şanu, pentru scopurile anume determinate în testamentele rĕposaţilorŭ; şi

«însărcinămŭ Delegaţiunea Academieĭ ca să îndeplinéscă formele cerute de legile Statuluĭ şi de Statutele Academieĭ pentru deplina recunóscere a acesteĭ donaţiunĭ».

— Se primesce decisiunea propusă de d-lŭ Sturdza cu unanimitate, afară de d-lŭ Hasdeŭ.

ŞEDINŢA EXTRAORDINARĂ DIN 21 APRILIE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ Vice-Preşedinte *V. A. Urechiă* comunică trista scire că d-lŭ Preşedinte *G. Bariţiŭ* a încetatŭ din viéţă la Sibiiŭ, Marţĭ, 20 Aprilie, la ora 1 p. m. Academia a perdutŭ în persóna sa pe celŭ maĭ zelosŭ, pe celŭ maĭ veneratŭ dintre membriĭ eĭ, între carĭ a fostŭ numitŭ dela înfiinţarea acesteĭ instituţiunĭ la 1866. Bariţiŭ nu a fostŭ numaĭ membru alŭ Academieĭ; elŭ a fostŭ unŭ mare şi neobositŭ muncitorŭ de frunte alŭ cultureĭ naţionale multŭ înainte de înfiinţarea Academieĭ. Pe terenulŭ muncitŭ şi pregătitŭ de elŭ s'a înfiinţatŭ Academia. Naţiunea română întrégă jelesce pentru perderea mareluĭ eĭ învĕţătorŭ, care dela 1835 până în ajunulŭ morţeĭ sale a lucratŭ neobositŭ cu zelulŭ celŭ maĭ nobilŭ pentru luminarea némuluĭ românescŭ prin graiŭ şi prin scrisŭ. Academia pórtă maĭ alesŭ greulŭ doliŭ alŭ perdereĭ Preşedinteluĭ eĭ veneratŭ, şi ea se cuvine să fie representată la trista ceremonie a înmormîntăreĭ, care se va face la Sibiiŭ, Vinerĭ, în ḑiua onomastică a ilustruluĭ rĕposatŭ.

— Se decide a se trimete la Sibiiŭ o delegaţiune, care să represinte Academia la ceremonia înmormîntăreĭ şi să depună o corónă de doliŭ. Delegaţiunea va fi compusă din d-niĭ *N. Ionescu, D. Sturdza, V. Maniu, Sp. Haret, I. Kalinderu* şi *D. C. Ollănescu.*

ȘEDINȚA DIN 23 APRILIE 1893.

Președința d-luĭ *Dr. D. Brândză.*

D-lŭ Vice-Președinte *Dr. D. Brândză* amintesce că astădĭ se face la Sibiiŭ înmormîntarea venerabiluluĭ Președinte alŭ Academieĭ *G. Barițiŭ.*

D-niĭ *D. Sturdza, Sp. Haret* și *D. C. Ollănescu* neputêndŭ merge la Sibiiŭ, delegațiunea care representă Academia la trista ceremonie se compune din d-niĭ *N. Ionescu, V. Maniu, N. Quintescu* și *I. Kalinderu.*

Ședința se ridică în semnŭ de doliŭ.

ȘEDINȚA DIN 30 APRILIE 1893.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* comunică că membrulŭ onorarŭ alŭ Academieĭ Petre Câmpénu a încetatŭ din viéță la Miclăușanĭ la 15 Aprilie a. c.

Se dă cetire telegramelorŭ primite dela Societatea «Petru Maior» din Budapesta și dela d-lŭ Dr. Miloteanu, Președintele secțiuneĭ Ligeĭ culturale din Mehedințĭ, prin carĭ se exprimă condoleanțe pentru încetarea din viéță a Președinteluĭ Academieĭ Gheorghe Barițiŭ.

Se presintă invitarea primită dela Societatea franceză de archeologie de a participà la congresulŭ archeologicŭ, care se va ține în acestŭ anŭ la Abbeville în dilele de 27 Iunie — 4 Iulie st. n.

— Se decide a delegà pe d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* să participe la acelŭ congresŭ, făcêndu-se rugare d-luĭ Ministru alŭ Instrucțiuneĭ publice să bine-voiască a acordà spre acestŭ scopŭ d-luĭ Tocilescu mijlócele necesare ca și în anulŭ trecutŭ.

D-lŭ *V. Maniu* arată în scurtŭ modulŭ cum şi-a îndeplinitŭ însărcinarea delegaţiunea trimisă la Sibiiŭ spre a representà Academia la trista ceremonie a inmormîntăreĭ neuitatuluĭ eĭ Preşedinte Gheorghe Bariţiŭ. D-lŭ N. Ionescu a rostitŭ o scurtă cuvîntare în numele Academieĭ. Representanţiĭ Academieĭ aŭ fostŭ primiţĭ cu cea maĭ cordială afecţiune de către toţĭ Româniĭ adunaţĭ în jurulŭ sicriuluĭ aceluia, care în cursulŭ întregŭ alŭ uneĭ lungĭ vieţĭ şi-a datŭ tóte puterile pentru înălţarea naţiuneĭ. După întórcerea d-luĭ N. Ionescu se va face o relaţiune amĕnunţită asupra înmormîntăreĭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* voesce a face o declaraţiune cu privire la primirea donaţiuneĭ d-luĭ I. Kalinderu, hotărîtă de Academie la 16 Aprilie. Fiindŭ singurŭ contra acceptăreĭ acesteĭ donaţiunĭ, d-sa este convinsŭ că face bine şi că ceĭ-lalţĭ facŭ rĕŭ. Nu se sperie că a rĕmasŭ singurŭ de părerea sa şi declară că se crede datorŭ a combate prin tóte mijlócele primirea acesteĭ donaţiunĭ, şi că acésta o va face prin presă şi pe orĭ care altă cale îĭ va sta prin putinţă.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice că fie-care lucréză aşà cum este convinsŭ că este maĭ bine, şi tocmaĭ fiind-că fie-care îşĭ are părerea pe care o crede maĭ bună, de aceea se şi face discuţiune între diferitele părerĭ. Când cine-va lucréză într'unŭ corpŭ compusŭ din maĭ mulţĭ, este naturalŭ şi inevitabilŭ că să fie cu părerea sa câte odată în majoritate, alte-orĭ în minoritate. De îndată ce însă majoritate iea o hotărîre, ceĭ rĕmaşĭ în minoritate sunt ţinuţĭ să o respecte. Academia a hotărîtŭ să priméscă donaţiunea d-luĭ Kalinderu. Delegaţiunea îşĭ va face datoria de a aduce la îndeplinire acéstă decisiune.

D-lŭ *D. Sturdza* amintesce că în şedinţa extraordinară dela 21 Aprilie maĭ mulţĭ membri aŭ exprimatŭ dorinţa, ca Academia să facă în capitală unŭ parastasŭ pentru Preşedintele rĕposatŭ Gheorghe Bariţiŭ. Crede necesarŭ a se luà o decisiune în acéstă privinţă.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* este în contra facereĭ parastasuluĭ, pentru că acesta nu este prevĕḑutŭ în Statute şi Regulamentŭ şi nu s'a

făcutŭ pentru nicĭ unulŭ din membriĭ rĕposațĭ până acum. Crede că trebue să fie egalitate pentru toțĭ membriĭ.

— Se decide a se face parastasulŭ în ḑiua de 8 Maiŭ.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 7 MAIŬ 1893.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ Secretarŭ Generalŭ *D. Sturdza* cetesce scrisórea, prin care Comitetulŭ Asociațiuneĭ Transilvane din Sibiiŭ însciințéză că a delegatŭ, spre a asistà la serbarea parastasuluĭ dela 8 Maiŭ pentru rĕposatulŭ Președinte G. Barițiŭ, pe S-țiĭ Părințĭ Dr. Il. Pușcariŭ, Z. Boiu și pe d-lŭ P. Cosma.

D-lŭ *D. Sturdza* comunică că d-lŭ membru corespondentŭ Tr. Tamm dela Kiel, a trimesŭ o scrisóre, în care spune că a adresatŭ Academieĭ mulțumirĭ pentru alegerea sa de membru corespondentŭ la 1891 și că este informatŭ că mulțumirile sale nu aŭ ajunsŭ la Academie. Repetă acuma acele mulțumirĭ pentru alegerea sa și pentru publicațiunile carĭ i s'aŭ trimisŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* spune că d-sa a primitŭ o scrisóre dela d-lŭ Tamm cu mulțumirĭ pentru alegere, dar fiindu-ĭ adresată d-sale personalŭ, a uitatŭ a o comunicà Academieĭ.

D-lŭ Vice-Președinte *V. A. Urechiă* salută în numele Academieĭ pe representanțiĭ Asociațiuneĭ Transilvane, carĭ aŭ venitŭ să asiste la panachida, care se va serbà mâne pentru ilustrulŭ și vecinicŭ neuitatulŭ G. Barițiŭ. Intrégă românimea iubitóre de cultură națională aduce omagiŭ de recunoscință aceluia, care într'o lungă și neobosită viață a muncitŭ pentru lumina și cultura némuluĭ românescŭ.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* dă cetire scrierеĭ sale *Satira I, contra actualeĭ direcțiunĭ a poesieĭ române.* (1)

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

ŞEDINŢA DIN 14 MAIŬ 1893.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* presintă pentru publicare în *Anale* lucrarea «Jocurĭ copilărescĭ culese dela Românĭ din Macedonia» de P. N. Papahagi. D-lŭ Hasdeŭ ḑice că una din cele maĭ folositóre lucrărĭ făcute de Academie aŭ fostŭ publicaţiunile de literatură poporală. Tipărindŭ lucrarea d-luĭ Papahagi ar adaoge o nouă publicaţiune preţiósă la cele făcute până acum.

— Se recomandă Secţiuneĭ literare.

ŞEDINŢA DIN 21 MAIŬ 1893.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Ministru alŭ Cultelorŭ şi Instrucţiuneĭ publice (prin adresa Seria B No. 2444 dela 18 Maiŭ) însciinţéză că în urma interveniređ Academieĭ a acordatŭ d-luĭ Gr. G. Tocilescu suma de 2000 leĭ, pentru a luà parte la Congresulŭ archeologicŭ, care se va ţiné la Abbeville în Franţa la 27 Iunie — 4 Iulie.

D-lŭ Ministru de Interne (pe lângă adresa No. 19.019 dela 19 Maiŭ) trimete «Anuarulŭ Ministeriuluĭ de Interne pe 15 Aprilie 1893.»

D-lŭ Lazarŭ Petco, advocatŭ în Aradŭ, trimete pentru bibliotecă scrierile manuscripte ale rĕposatuluĭ sĕŭ socru profesorulŭ Dr. Atanasie Şandor: *Gramatica română* şi *Eneida luĭ Virgiliŭ tradusă românesce în versurĭ*, dimpreună cu cartea *P. Virgilii Maronis Opera* (Tyrnaviae 1760).

D-lŭ Dr. C. Diaconoviciĭ dela Sibiiŭ trimete, după cererea d-luĭ N. Ionescu, epoletele, amuletulŭ şi nasturiĭ unuĭ oficerŭ rusescŭ înmormîntatŭ la Sibiiŭ la 1849 şi în parte desgropatŭ când s'a săpatŭ mormîntulŭ rĕposatuluĭ G. Bariţiŭ.

— Se decide a se trimete obiectele primite la Museulŭ de anticităţĭ.

D-lŭ Secretarŭ Generalŭ *D. Sturdza* anunţă că a sositŭ medalia de bronzŭ bătută în 1000 exemplare cu ocasiunea serbăreĭ aniversăreĭ de 80 anĭ a rĕpo-

satuluï G. Barițiŭ la 12 (24) Maiŭ 1892, în urma înțelegereï luată între membriï Academieï la 1 Aprilie 1892. Propune ca medalia să se pună în vîn̦dare cu prețulŭ de 5 leï, spre a se scóte cheltuelile batereï eï.

— Propunerea d-luï D. Sturdza se primesce.

ȘEDINȚA DIN 28 MAIU 1893.

Președința d-luï *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Ministru alŭ Cultelorŭ și Instrucțiuneï publice înaintéză în copie (cu adresa seria B, No. 2515 dela 20 Maiŭ) unŭ raportŭ primitŭ dela d-lŭ Dr. G. Weigand despre începutulŭ funcționăreï seminariuluï de filologie română, deschisŭ de d-sa pe lângă Universitatea din Lipsca cu ajutorŭ dela guvernulŭ românŭ.

— Se iea spre cunoscință.

Se dă cetire procesuluï-verbalŭ alŭ Secțiuneï literare pentru ședința dela 28 Maiŭ, prin care Secțiunea propune a se publică în *Anale* lucrarea d-luï P. N. Papahagi: «*Jocurĭ copilăresci culese dela Românii din Macedonia*».

— Propunerea Secțiuneï se primesce.

D-lŭ Bibliotecarŭ I. Bianu aduce la cunoscință că fiindŭ la Sibiiŭ, d-lŭ Ieronimŭ Barițiŭ, fiulŭ rĕposatuluï Președinte, i-a încredințatŭ spre a aduce Academieï o ladă plină cu corespondență rĕmasă dela ilustrulŭ rĕposatŭ, care din viŭ graiŭ exprimase voința sa, ca acéstă corespondență să fie dată Academieï. D-lŭ Ieronimŭ Barițiŭ a declaratŭ că în lada remisă se cuprinde întrégă corespondența rĕposatuluï afară de acea urmată cu rĕposațiĭ mitropolițĭ aĭ Românilorŭ din Transilvania A. St. Șuluțiŭ și Andreiŭ Șaguna, care din causa legăturilorŭ eĭ strînse cu actualitatea va fi remisă Academieï maĭ târḑiŭ. Pre lângă corespondență s'aŭ încredințatŭ d-luï Bianu unŭ volumŭ manuscriptŭ românescŭ in-folio din secolulŭ XVII, cuprinḑêndŭ unŭ chronografŭ de istoria anticitățeï și alte texte de cuprinsŭ religiosŭ, precum și unŭ exemplarŭ necompletŭ din *Tetravangheliulŭ* tipăritŭ românesce de diaconulŭ Coresi la Brașovŭ la 1560.

— Se decide a se exprimă mulțumirĭ d-luï Ieronimŭ Barițiŭ și dorința de a da și corespondența rĕmasă, spre a se păstră lângă întréga colecțiune a ilustruluï sĕŭ părinte.

D-lŭ *N. Ionescu* depune ḑiarulŭ «*Unirea*» dela Blajŭ (No. 18 dela 6 Maiŭ a. c.), în care se cuprinde darea de sémă despre înmormîntarea rĕposatuluĭ Preşedinte G. Bariţiŭ şi discursulŭ principalŭ rostitŭ cu acea ocasiune de părintele Dr. A. Bunea. Acestea vorŭ puté prea bine ţiné loculŭ relaţiuneĭ despre înmormîntare, anunţată de d-lŭ V. Maniu în şedinţa dela 30 Aprilie.

D-lŭ *N. Ionescu* depune pentru colecţiunea numismatică a Academieĭ unŭ banŭ vechiŭ muntenescŭ dăruitŭ de d-lŭ C. Esarcu. Spune că d-lŭ Esarcu a adusŭ unŭ noŭ bustŭ alŭ luĭ Traianŭ dela villa Borghese, şi ḑice că ar fi bine ca şi Academia să-şĭ procure unŭ bustŭ alŭ luĭ Traianŭ în gipsŭ. Ar trebuì să se procure şi medaliile dela Traianŭ. Ḑice că rĕŭ s'a făcutŭ de nu s'a datŭ d-luĭ Esarcu împuternicirea şi mijlócele de a participà la o vînḑare de medaliĭ antice, care s'a făcutŭ la Roma şi în care se aflaŭ şi monete dela Traianŭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* spune că va dăruì Academieĭ o reducţiune în gipsŭ a monumentuluĭ dela Adam-Clissi. Amintesce d-luĭ Ionescu că Academia are şi face numaĭ colecţiune de monetele vechilorŭ principate române Moldova şi Muntenia, şi că colecţiunea de monete antice grece şi romane se află la Museulŭ Naţionalŭ de anticităţĭ; că în acea colecţiune se află o fórte frumósă şi bogată — dacă nu completă — serie de monete dela Traianŭ. La vînḑarea, despre care a scrisŭ d-lŭ Esarcu, nu s'a pututŭ participà, din causă că nu s'aŭ găsitŭ fondurile necesare.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice că moneta adusă de d-lŭ Ionescu dela d-lŭ Esarcu, este dela Mihailŭ fiulŭ luĭ Mircea. In ţéră sunt douĕ colecţiunĭ principale de monete: a Academieĭ, de monete vechĭ românescĭ şi ale ţĕrilorŭ vecine, întru câtŭ sunt în legătură cu ale nóstre, şi de monete şi medaliĭ românescĭ moderne; a Museuluĭ, de monete antice grece şi romane, cu fondulŭ dăruitŭ de rĕposatulŭ Mavros, la care s'a adausŭ colecţiunea dăruită de d-lŭ Sturdza şi cele cumpĕrate de Statŭ. Colecţiunea Museuluĭ a fostŭ făcută şi desvoltată cu scopŭ ca să cuprindă monetele carĭ privescŭ anume ţĕrile nóstre, adecă monetele oraşelorŭ pontice, monetele dacice şi monetele romane maĭ alesŭ dela Traianŭ. Pe basa acesteĭ îm-

părţirĭ, cele două colecţiunĭ se desvoltă, întru câtŭ mijlócele permitŭ; aşà, de mulţĭ anĭ sunt luate disposiţiunĭ ca orĭ-ce monetă românéscă s'ar găsì unde-va să fie adusă la Academie.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dice că colecţiunea numismatică dela Museŭ este fórte preţiósă şi că prin cumpĕrare s'a adausŭ de Ministeriŭ şi colecţiunea luĭ Bolliac, aşà că epoca traiană este fórte bine representată. D-sa s'ar unì cu dorinţa d-luĭ Ionescu de a se procurà de Academie unŭ bustŭ alŭ luĭ Traianŭ, dar ar fi maĭ bine ca să se procure — dacă s'ar puté găsì mijlóce — bustulŭ rĕposatuluĭ Kogălniceanu făcutŭ după natură de sculptorulŭ Hegel, a căruĭ lucrare a fostŭ cu totulŭ aprobată de marele bărbatŭ şi fostŭ preşedinte alŭ nostru.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* cetesce o notă despre premiele puse la concursŭ de Institutulŭ Smithsonian din Washington pentru o serie de lucrărĭ asupra unorŭ subiecte sciinţifice de mare însemnătate. (1)

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 4 IUNIE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se comunică adresa d-luĭ Ministru alŭ Cultelorŭ şi Instrucţiuneĭ publice (No. 2235 Seria E, dela 31 Maiŭ), prin care însciinţéză că acceptarea donaţiuneĭ făcută Academieĭ de d-lŭ I. Kalinderu la 16 Aprilie, s'a aprobatŭ prin Inaltulŭ Decretŭ Regalŭ cu No. 2059 dela 19 Maiŭ.

Se cetesce scrisórea d-luĭ T. G. Djuvara, care dăruesce pentru bibliotecă 4 broşurĭ ale d-sale şi 195 volume şi broşurĭ de publicaţiunĭ oficiale bulgare.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* dă cetire noteĭ sale: «*Observărĭ asupra scufundăreĭ dela Ulubescĭ, judeţulŭ Dîmboviţa*». (2)

(1) Maĭ jos în *Anexe.*
(2) Maĭ jos în *Anexe.*

D-lŭ Dr. *V. Babeşŭ* cetesce comunicarèa sa: «*Asupra causelorŭ unorŭ enzootiĭ de vite în România*». (1)

D-lŭ *V. A. Urechiă* cetesce o serie de documente inedite; între altele, unulŭ dela Stefăniţă fiulŭ luĭ Vasile Lupu, prin care se daŭ preţióse informaţiunĭ despre trădarea luĭ Vasile Lupulŭ de Gheorghe Stefanŭ, ministrulŭ sĕŭ, făcêndŭ oştĭ cu chiar baniĭ ce-ĭ încredinţase spre păstrare Vasile Vodă.

D-lŭ *Urechiă* comunică de asemenea nizamulŭ stabilitŭ de Alex. Moruzi pentru facerea de examene la şcólele publice în presenţa Mitropolituluĭ, în fie-ce anŭ, la Bobotéză. Asemenea acelaşĭ Domnitorŭ scrie Mitropolituluĭ, să îndemne pe tótă lumea să cumpere cărţĭ românescĭ, carĭ se propunŭ din Ardealŭ, cu exclusiunea însă a «Gazeturilorŭ» şi a uneĭ cărţĭ tractândŭ despre «Obiceiurile Turcilorŭ.»

D-lŭ Secretarŭ Generalŭ *D. Sturdza* spune că, împreună cu d-lŭ I. Kalinderu, aŭ visitatŭ la 2 (14) a luneĭ imobilulŭ dela Măgurele; acolo a vĕḑutŭ că marea casă a fostŭ transformată cu multă îngrijire de d-lŭ Kalinderu pentru instalarea institutuluĭ prevĕḑutŭ în testamentulŭ rĕposatuluĭ Otteteleşanu. Acestŭ frumosŭ localŭ este gata, elŭ va fi predatŭ în luna Iulie. Acum trebue ca Academia să iea disposiţiunĭ, pentru ca institutulŭ să pótă începe a funcţionà în tómna acestuĭ anŭ. Propune să se numéscă o comisiune din 3 saŭ 4 membri, carĭ să se ocupe de tóte mĕsurile ce sunt de luatŭ spre scopulŭ acesta, să procure tóte obiectele necesare şi să regulamenteze provisorŭ modulŭ de primire alŭ elevelorŭ.

D-lŭ *I. Kalinderu* arată că localulŭ va fi cu totulŭ gata şi predatŭ până la 1 Augustŭ. D-sa se unesce cu propunerea d-luĭ Sturdza de a se alege o comisiune, căreia să-ĭ remiţă totŭ ce a făcutŭ d-sa şi proiectulŭ de programŭ pentru organisarea institutuluĭ, pe care l'a întocmitŭ cu ajutorulŭ unorŭ profesorĭ.

— Se decide a se alege o comisiune de 4 membri.

— Sunt aleşĭ d-niĭ *I. Kalinderu*, *D. Sturdza*, *I. C. Negruzzi* şi *V. A. Urechiă*.

---

(1) Maĭ jos în *Anexe*.

ŞEDINŢA DIN 11 IUNIE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Se aduce la cunoscinţă că d-lŭ I. G. Bariţiŭ a venitŭ şi a depusŭ a doua ladă de corespondenţe ale părinteluĭ sĕŭ, rĕposatulŭ Preşedinte Gheorghe Bariţiŭ, pe lângă o consemnare despre acéstă corespondenţă, dimpreună cu manuscriptulŭ autografŭ alŭ rĕposatuluĭ intitulatŭ «Reminiscenţe din viéţa mea familiară şi materialŭ pentru testamentŭ, dacă-mĭ va rĕmâné la mórtea mea vre-o avere» şi unŭ altŭ manuscriptŭ autografŭ întitulatŭ «Profeţie populară ca din Agatanghelŭ».

— Se decide a se exprimà d-luĭ I. G. Bariţiŭ şi familieĭ ilustruluĭ rĕposatŭ mulţumirile Academieĭ.

Se cetesce următórea scrisóre a d-luĭ Cesar Colescu-Vartic:

«*Domnule Preşedinte,*

«Am onóre să alăturŭ pe lângă acésta 15 scrisorĭ autografe ale luĭ Ioanŭ Eliade dintre aniĭ 1851 şi 1857, datate din Paris, insula Chio, Rusciucŭ şi Constantinopole şi adresate, 14 vĕruluĭ sĕŭ Constantinŭ N. Racottă, cu care Eliade a întreţinutŭ multă vreme întinsă corespondenţă, iar una, şi anume aceea datată din Rusciucŭ, 1854 Novembre, adresată unuĭ altŭ vĕrŭ alŭ sĕŭ, Alecu N. Racottă.

«Dintre tóte scrisorile schimbate între Ioanŭ Eliade şi Const. N. Racottă, acestea sunt singurele ce s'aŭ maĭ găsitŭ printre hârtiele acestuĭ din urmă la mórtea sa.

«Cincĭ dintre ele, adecă acelea carĭ pórtă datele următóre: 7 (19) Maiŭ, 2 Iulie, 25 Iulie şi 18 Augustŭ 1856, aŭ fostŭ publicate fragmentarŭ în broşura III din «Corespondinţă secretă şi acte inedite ale capilorŭ revoluţiuneĭ române «dela 1848» de C. D. Aricescu, care a adăugitŭ şi unele note explicative. Cele-lalte sunt cu totulŭ inedite.

«Emanate dela unulŭ din capiĭ mişcăreĭ dela 1848 şi referitóre la agitaţiunile politice dintre 1851 şi 1857, cu osebire la cestiunea Unireĭ Principatelorŭ, credŭ că aceste scrisorĭ potŭ înfăţişà óre-care interesŭ pentru o maĭ bună lămurire a epoceĭ de renascere a acesteĭ ţĕrĭ.

«Cu acestŭ titlu, îmĭ permitŭ să sperŭ, Domnule Preşedinte, că veţĭ binevoi a acceptà acestŭ darŭ din parte-mĭ şi că veţĭ da locŭ alăturatelorŭ scrisorĭ în colecţiunile de acte şi documente ale Academieĭ».

— Se decide a se exprimà mulţumirĭ pentru preţiósele scrisorĭ dăruite.

D-lŭ *V. A. Urechiă* comunică că a primitŭ dela d-lŭ membru onorarŭ I. C. Surucénu și a depusŭ la Academie două inscripțiunĭ turcescĭ pe marmoră, fără nicĭ o explicare. Propune a se face întrebare asupra provenințeĭ lorŭ.

— Se decide a se cere informațiunĭ și a se trimete inscripțiunile la Museulŭ Naționalŭ de anticitățĭ.

ȘEDINȚA DIN 18 IUNIE 1893.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi*

D-lŭ Dr. Lazărŭ Petco, advocatŭ în Aradŭ, pe lângă scrisórea dela 19 Iunie trimete corespondența urmată între rĕposatulŭ sĕŭ socru Dr. A. Șandorŭ, profesorŭ în Aradŭ, și maĭ mulțĭ Românĭ, ómenĭ de litere și politicĭ din Transilvania și Ungaria din întâia jumĕtate a seculuĭ.

D-lŭ Petru Iacobŭ, funcționarŭ la minele de ferŭ dela Teliucŭ lângă Hunedóra, în Transilvania, trimete maĭ multe bucățĭ de pétră de ferŭ din acea localitate.

— Se decide a se trimete Museuluĭ de sciințe naturale.

ȘEDINȚA DIN 25 IUNIE 1893.

Președința d-luĭ *Dr. D. Brândză.*

Dela d-lŭ Dr. Lazărŭ Petco, advocatŭ în Aradŭ, se primescŭ în darŭ acte și manuscripte rĕmase dela rĕposatulŭ sĕŭ socru, profesorulŭ Dr. At. Șandorŭ, spre a se adauge la cele trimese până acum Academieĭ.

D-lŭ Nerva Hodoșŭ dăruesce 33 documente originale și copiĭ contemporane, acte de procese ale unorŭ țĕranĭ implicațĭ în revoluțiunea din Transilvania dela 1784 sub conducerea luĭ Horia, și unŭ volumŭ manuscriptŭ cuprindĕndŭ istoria revoluțiuneĭ luĭ Horia scrisă de Comitele Dominicŭ Teleki, tradusă romănesce de A. Papiu Ilarianŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* amintesce bogata colecţiune de documente despre revoluţiunea Românilorŭ din Transilvania dela 1848—49, dăruită totŭ de d-lŭ N. Hodoşŭ din hârtiele rĕmase dela părintele sĕŭ, rĕposatulŭ membru alŭ Academieĭ Dr. I. Hodoşŭ, şi propune să i se dea publicaţiunile Academieĭ şi Hurmuzaki.

— Propunerea d-luĭ D. Sturdza se primesce.

D-lŭ *D. Sturdza* propune să se alégă o comisiune, căreia să i se dea însărcinarea de a face unŭ proiectŭ de regulamentŭ pentru îndeplinirea dispoziţiunilorŭ din testamentulŭ rĕposatuluĭ Vasile Adamachi. Propune să se dea acéstă însărcinare d-lorŭ P. Poni şi Sp. Haret.

D-lŭ *V. Maniu* se unesce cu propunerea d-luĭ Sturdza, cere însă să se numéscă treĭ membri în comisiune. Observă apoĭ că comisiunea alésă pentru fundaţiunea Otteteleşanu s'a alesŭ rĕŭ, căcĭ sunt într'însa treĭ membri aĭ Delegaţiuneĭ, ceea nu este admisibilŭ, de óre-ce Delegaţiunea are datoria de a controlà lucrarea comisiuneĭ, şi de aceea membriĭ Delegaţiuneĭ nu potŭ face parte din comisiune; stăruesce a se alege din noŭ acea comisiune cu excluderea membrilorŭ Delegaţiuneĭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* crede că este maĭ bine ca Delegaţiunea singură să studieze testamentulŭ Adamachi şi să formuleze propunerĭ pentru aplicarea disposiţiunilorŭ cuprinse într'însulŭ; aceste propunerĭ să fie apoĭ aduse în studiulŭ Academieĭ. Nu vede nicĭ unŭ motivŭ ca amîndoĭ membriĭ comisiuneĭ să fie luaţĭ din Secţiunea sciinţifică.

D-lŭ *P. S. Aurelianŭ* recunósce necesitatea alegereĭ uneĭ comisiunĭ şi se unesce întru tóte cu propunerea d-luĭ D. Sturdza.

— Propunerea d-luĭ D. Sturdza se pune la votŭ şi se primesce.

— Se alegŭ în comisiune d-niĭ *P. Poni* şi *Sp. Haret*.

ŞEDINŢA DIN 27 AUGUSTŬ 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se dă cetire scrisoreĭ d-luĭ Vasile M. Kogălnicénu, care dăruesce: uniforma completă de Ministru plenipotenţiarŭ a rĕposatuluĭ sĕŭ părinte M. Kogălnicénu; scrisórea prin care se notifică ilustruluĭ bărbatŭ de statŭ acordarea ordinuluĭ Legiuneĭ de onóre în gradulŭ de Mare Oficerŭ; scri-

sórea M. Sale Regeluĭ către Președintele Republiceĭ franceze, prin care rĕposatulŭ Kogălnicénu a fostŭ rechematŭ din funcțiunea de Ministru plenipotențiarŭ la Paris.

Se cetesce adresa Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice, prin care trimete pentru bibliotecă unŭ exemplarŭ din «Almanachulŭ Cultelorŭ» pe anulŭ 1893.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 3 SEPTEMBRE 1893.

Președința d-luĭ Generalŭ *Șt. Fălcoianu* (ad-hoc).

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* dă cetire lucrăreĭ sale intitulată: *Basarabiĭ. Cine? De unde? De când?*

ȘEDINȚA DIN 10 SEPTEMBRE 1893.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Dela d-lŭ A. Crainicŭ, directorulŭ Gimnasiuluĭ din Slatina, se primesce în darŭ diploma luĭ Alexandru Popŭ (A. Papiu Ilarianŭ) obținută la Liceulŭ juridicŭ dela Clujŭ, cu data 5 Iulie 1847.

D-lŭ A. d'Avril, membru onorarŭ, trimite revista «Le monde latin et le monde slave» (1 Sept. 1893), în care se cuprinde unŭ articolŭ scrisŭ de d-sa, intitulatŭ «Courrier roumain».

D-lŭ *D. Sturdza* presintă din partea Ministeriuluĭ Lucrărilorŭ publice o colecțiune completă de planurile, devisele, caetele de sarcinĭ etc., pentru facerea poduluĭ peste Dunăre între Fetescĭ și Cernavoda.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă apoĭ în darŭ din partea d-luĭ C. S. Marcovicĭ, maĭ multe cărțĭ vechĭ rĕmase din biblioteca părinteluĭ sĕŭ, profesorulŭ Simeonŭ Marcovicĭ.

Dela d-lŭ O. Lugosianu, sub-bibliotecarŭ alŭ Academieĭ, se primescŭ în darŭ 7 volume manuscripte de cântărĭ bisericescĭ scrise pe psaltichie.

D-lŭ *V. A. Urechiă* comunică unŭ documentŭ din 1797 dela Ioanŭ Alexandru Ipsilanti Voevodŭ, pentru instituirea «Logofeţieĭ obiceiurilorŭ», care avea între altele sarcina de a scrie istoria şi geografia ţĕreĭ, rêndulŭ ceremoniilorŭ domnescĭ şi altele.

D-lŭ *P. B. Hasdeŭ* observă, că în Moldova ceremoniile domnescĭ aŭ fostŭ fixate multŭ înainte de Ipsilanti printr'unŭ ceremonialŭ oficialŭ, scrisŭ la 1762 de Gheorgachi Logofĕtulŭ din porunca luĭ Grigorie Calimachŭ Voevodŭ.

ŞEDINŢA DIN 17 SEPTEMBRE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* presintă şi cetesce raportulŭ d-luĭ Emilŭ M. Teodorescu asupra cercetărilorŭ istorice făcute de d-sa în lunile Iulie şi Augustŭ în archivele din Chişinĕŭ şi în bibliotecele şi museulŭ din Odesa. (1) Pe lângă raportulŭ sĕŭ, d-lŭ Teodorescu presintă 281 acte de cuprinsŭ diferitŭ, copiate din Archivele senatorilorŭ din Chişinĕŭ, acte privitóre la ocupaţiunea Principatelorŭ de către oştirile rusescĭ în aniĭ 1808-1812.

— Se decide ca raportulŭ să se comunice Secţiuneĭ istorice, iar copiile de documente să se adaugă la publicaţiunea de documente istorice Hurmuzaki.

Se cetesce o scrisóre a d-luĭ V. M. Kogălnicénu, care exprimă dorinţa ca uniforma de Ministru plenipotenţiarŭ a tătăluĭ sĕŭ, dată Academieĭ, să fie cedată d-luĭ V. A. Urechiă, spre a fi păstrată în biblioteca fondată de d-sa la Galaţĭ.

— Se decide a se îndeplini dorinţa exprimată.

ŞEDINŢA DIN 24 SEPTEMBRE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *Dr. I. Felix* presintă publicaţiunea sa *Raportŭ generalŭ despre igiena publică şi despre serviciulŭ sanitarŭ alŭ Regatuluĭ Românieĭ pe anulŭ 1892.* Bucurescĭ 1893.

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

D-lŭ *Dr. V. Babeşŭ* presintă partea III din publicaţiunea sa *Analele Institutuluĭ de patologie şi de bacteriologie*, anulŭ II, 1889-90. Bucurescĭ 1892. In acestŭ volumŭ se cuprindŭ resultatele cercetărilorŭ noue făcute asupra bólelorŭ infecţióse tuberculosa, răpciuga, scarlatina. D-lŭ Dr. Babeşŭ atrage atenţiunea Academieĭ asupra descopeririĭ făcute de d-sa, că bólele infecţióse la ómenĭ nu sunt resultatulŭ acţiuneĭ uneĭ singure speciĭ de microbĭ, ci alŭ asociaţiunilorŭ de microbĭ diferiţĭ.

D-lŭ *V. Maniu* propune ca d-lŭ Dr. Babeşŭ să fie rugatŭ a resumà resultatele cercetărilorŭ expuse în acestŭ volumŭ pentru o lectură în şedinţă publică, spre a popularisà în acestŭ modŭ preţiósele sale descoperirĭ sciinţifice.

— Propunerea d-luĭ V. Maniu se primesce.

D-niĭ Dr. L. Mileticĭ şi D. D. Agura, profesorĭ la şcóla superióră din Sofia, trimetŭ următórele publicaţiunĭ ale lorŭ asupra resultatelorŭ obţinute prin cercetările istorice şi filologice făcute în România şi maĭ alesŭ în colecţiunile Academieĭ în anulŭ trecutŭ:

Бѣлѣжки отъ едно научно пѫтуванье въ Ромънiя. Sofia 1893.

Дако-Ромънитѣ и тѣхната славяска писменость. Sofia 1893.

Asociaţiunea belgiană a chimiştilorŭ invită Academia a trimete representanţĭ oficialĭ spre a luà parte la congresulŭ de chimie aplicată, care se va ţiné la Bruxela în Augustŭ 1894.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* comunică că n'a pututŭ până acuma obţiné autorisarea autorităţeĭ municipale a Vieneĭ, spre a face să se copieze pentru Academie tabloulŭ No. 507 din museulŭ municipalŭ, purtândŭ indicaţiunea «Ein sogenanter Moldauer Infanterist».

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 1 OCTOBRE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. Maniu* (ad-hoc).

D-lŭ Dr. *V. Babeşŭ* dă cetire relaţiuneĭ sale asupra *Analelorŭ Institutuluĭ de patologie şi de bacteriologie,* cuprindêndŭ cercetărĭ originale asupra maĭ multorŭ bóle infecţióse din ţéră. (1)

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

D-lŭ *D. Sturdza* dă cetire comunicărei sale despre observatoriulŭ meteorologicŭ așezatŭ pe vîrfulŭ munteluĭ Sonnblick în Alpiĭ austriacĭ. (1)

ȘEDINȚA DIN 8 OCTOBRE 1893.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Se cetesce scrisórea d-luĭ Baronŭ Bühler, directorulŭ Archivelorŭ principale din Moscva, care mulțumesce pentru felicitarea ce i s'a făcutŭ în numele Academieĭ cu ocasiunea jubileuluĭ sĕŭ de 50 anĭ de serviciŭ, și anunță trimiterea fasciculeĭ V din *Recueil des Archives de Moscou,* în care se cuprinde unŭ studiŭ asupra Congresuluĭ dela Iașĭ.

Dela S. Sa preotulŭ Reventŭ (com. Vutcanĭ, jud. Fălciŭ) se primescŭ maĭ multe bucățĭ de óse petrificate.

— Se recomandă spre examinare Secțiuneĭ sciințifice.

D-lŭ *I. C. Negruzzi* dăruesce pentru bibliotecă următórele manuscripte din întâiele patru deceniĭ ale secoluluĭ XIX:

«Comodiĭa luĭ Scapen.»

«Istoria Marchezuluĭ Costan ș'a prea iubiteĭ sale Terezăia. Anulŭ 1838.»

«Privire politicéscă a Evropeĭ din anulŭ 1825.»

«Ζαΐρα. Τραγωδία τοῦ Βολταίρου.»

«Călĕtoria D-sale Hat-luĭ Constantinŭ Paladi la feredeile Borsăculuĭ 1828 Avg. 30. Prin Daniilŭ Scavinskii.»

Piesă dramatică tradusă de C. Negruzzi cu dedicațiunea: «Tuturorŭ celorŭ ce dorescŭ o Nanină o închină tălmăcitoriulŭ».

Fragmentŭ dintr'o scriere dramatică începêndŭ cu «Skena alŭ doilea».

D-lŭ T. T. Burada, membru corespondentŭ, face relațiune verbală despre călĕtoria făcută de d-sa în vara anuluĭ curentŭ la poporațiunea română din Moravia.

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* dice că originea română a Valachilorŭ din Moravia este recunoscută de învĕţaţĭ ca Miklosich. Aceĭ Valachĭ aŭ trecutŭ în Moravia din Panonia; acolo s'aŭ slavisatŭ, adoptândŭ dialectulŭ moravŭ, dar aŭ conservatŭ unele cuvinte românescĭ şi încă în forma vechе, care la noĭ s'a schimbatŭ; aşà din *coagulum* la noĭ s'a făcutŭ *chiagŭ,* la eĭ *clagŭ;* eĭ aŭ păstratŭ vorba romanică *trupă,* care la noĭ nu există; eĭ aŭ conservatŭ terminologia pastorală românéscă. Poporaţiunea acésta este fórte primitóre de cultură; aŭ eşitŭ dintr'însa scriitorĭ, dintre carĭ uniĭ s'aŭ ocupatŭ cu studiarea poporuluĭ lorŭ; aşà sunt Kulda şi Bartoş. Eĭ aŭ decĭ consciinţa că sunt de altă origine decât poporulŭ moravŭ, în care s'aŭ asimilatŭ. Studiarea lorŭ este preţiósă ca unŭ faptŭ istoricŭ; şi din acestŭ punctŭ de vedere datele, pe carĭ le va fi adunatŭ d-lŭ Burada, potŭ fi fórte interesante. Celŭ întâĭ Românŭ care a studiatŭ întru câtŭ-va pe Româniĭ din Moravia a fostŭ rĕposatulŭ Marţianŭ.

ŞEDINŢA DIN 15 OCTOBRE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ *Gr. Stefănescu* cetesce următórea notă despre ósele fosile trimese de preotulŭ Reventŭ din comuna Vutcanĭ (jud. Fălciŭ) şi presentate în şedinţa precedentă:

«In şedinţa precedentă, eŭ înţelesesemŭ că se hotărîse ca fragmentele de óse fosile, trimese de părintele Reventŭ din Vutcanĭ, judeţulŭ Fălciŭ, să se trimită la Museŭ, şi studiindu-le să arĕtŭ Academieĭ ce sunt aceste fragmente; ósele nu s'aŭ trimesŭ încă, dar aruncându-mĭ încă odată astădĭ ochiĭ pe dînsele, potŭ spune Academieĭ că, dintre tóte, numaĭ unŭ fragmentŭ este determinabilŭ; acesta este partea anterióră a fălceĭ de jos a genuluĭ *sus,* căcĭ numaĭ

grupa ***suideeloră*** saŭ porcideloră are câte șése incisivĭ la falca inferióră, carĭ sunt aprópe ***orizontalĭ***. Maĭ este unŭ fragmentŭ de ***cóstă***, care póte fi asemenea alŭ unuĭ porcŭ fosilŭ, și unŭ micŭ fragmentŭ de o falcă inferióră a unuĭ animalŭ maĭ mare, care neavêndŭ nicĭ unŭ dinte nu se póte determinà; elŭ póte fi de elefantŭ, saŭ de mastodontŭ, saŭ de Dinoterium.

«Câtŭ pentru cele douĕ petre, sunt de gresie rostogolite, dar nu aŭ nicĭ o inscripțiune, ci sunt numaĭ nisce crăpăturĭ naturale, carĭ s'aŭ umplutŭ ulteriorŭ cu calcită.»

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* propune ca acele óse să se ofere Museuluĭ de sciințe naturale.

— Propunerea se primesce.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* cetesce adresa primită dela d-lŭ Ministru alŭ Culteloră și Instrucțiuneĭ publice (Seria C. No. 5430, dela 13 a luneĭ curente), pre lângă care se trimetŭ spre păstrare la Academie documente de ale Sfinteĭ Episcopiĭ a Romanuluĭ, cerute de Academie la 1 Iulie.

— Se decide să se mulțuméscă d-luĭ Ministru, iar documentele dăruite să se încorporeze în colecțiunile Academieĭ.

D-lŭ *I. C. Negruzzi* dăruesce unŭ documentŭ originalŭ dela Grigorie Ghica Domnulŭ Moldoveĭ dela 17 Aprilie 1727.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* dăruesce portretulŭ luĭ Ionŭ Vodă celŭ cumplitŭ, făcutŭ în colorĭ pe pergamentŭ, care s'a reprodusŭ în scrierea sa despre acelŭ Domnŭ și se află descrisŭ la pag. 236.

D-lŭ Vice-Președinte *I. C. Negruzzi* amintesce că Academia a trimesŭ Maiestățeĭ Sale Regeluĭ următórea scrisóre cu ocasiunea nascereĭ A. S. R. Principeluĭ Carol, fiulŭ A. S. R. Principeluĭ Moștenitorŭ:

«*Sire!*

«Nascerea Principeluĭ Carol a umplutŭ de bucurie țéra întrégă, căcĭ s'a îndeplinitŭ dorința ferbinte și unanimă a tuturorŭ, a asi-

gură naţiuneĭ o dinastie, via personificare a întărireĭ şi a mărireĭ Statuluĭ românŭ.

«Academia Română, martură a nobilelorŭ şi patrioticelorŭ simţeminte ale Maiestăţeĭ Vóstre pentru ţéră şi poporŭ, depune cu acéstă ocasiune fericită urările sale cele maĭ sincere şi maĭ căldurόse la piciórele Tronuluĭ.

«Dumnedeŭ, A-Totŭ-Puterniculŭ ocrotitorŭ alŭ Regatuluĭ şi alŭ némuluĭ românescŭ, să protégă în tot-deauna Augusta Dinastie a Maiestăţieĭ Vóstre.

«Să trăiască România!

«Să trăiţĭ Maiestatea Vóstră!

«Să trăiască Maiestatea Sa Regina!

«Să trăiască Alteţele Lorŭ Regale Principele Moştenitorŭ şi Principesa Maria a Românieĭ!

«Să trăiască Alteţa Sa Regală Principele Carol!

Vice-Preşedinţĭ: **I. C. Negruzzi, V. A. Urechia.**
Secretarulŭ generalŭ: **D. Sturdza.**
Membri: *N. Kretzulescu, P. S. Aurelianŭ. Gr. Ştefănescu, Sp. Haret, T. Maiorescu, N Quintescu, D. C. Ollănescu, V. Maniu, Dr. V. Babeşŭ, I. Kalinderu.*

Bucurescĭ, în 12 (24) Octobre 1893.

ŞEDINŢA DIN 22 OCTOBRE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* cetesce următórea telegramă, prin care M. S. Regele a bine-voitŭ a rĕspunde la scrisórea ce I-a adresatŭ Academia cu ocasiunea nascereĭ A. S. R. Principeluĭ Carol:

«De-apururea Academia Română a luatŭ o parte vie la tóte evenimentele însemnate ale ţĕreĭ. Fericita nascere a unuĭ Principe în casa Nóstră i-a datŭ unŭ noŭ prilegiŭ de a-Mĭ arĕtà simţemin-

tele sale patriotice. Am primitŭ cu mare bucurie acéstă dovadă de dragoste şi exprimŭ Academieĭ adînca Mea mulţumire, încredinţând'o totŭ de odată de simpatia Mea cea maĭ caldă.»

D-lŭ *D. Sturdza* dăruesce cartea: *Le monete delle zecche di Salerno*. Parte I. Pel *P. Foresio Gaetano*. Salerno 1891.

Se comunică invitaţiunea primită dela comitetulŭ pentru inaugurarea la Galaţĭ a bustuluĭ luĭ Michailŭ Kogălnicénu, de a participà la solemnitatea care se va face cu acéstă ocasiune la 24 a luneĭ curente.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* arată că Delegaţiunea a dispusŭ a se face o corónă, care s'a şi trimesŭ spre a se depune în numele Academieĭ la acea solemnitate.

— Se decide a se face rugare d-luĭ Vice-Preşedinte *V. A. Urechiă*, care se află la Galaţĭ, ca să represinte Academia.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* arată, că în sesiunea generală trecută nu s'a alesŭ comisiunea specială cu însărcinarea de a examinà lucrările ce se vorŭ presentà la concursulŭ premiuluĭ Hagi-Vasile, care este a se decerne în sesiunea viitóre; propune a se alege acea comisiune de 3 membri acum, spre a i se puté comunicà lucrările carĭ se vorŭ presentà până la terminulŭ concursuluĭ, care este la 31 Decembre.

— Propunerea se primesce şi se alegŭ în comisiune d-niĭ *I. Negruzzi*, *P. S. Aurelianŭ* şi *I. Kalinderu*. Acéstă comisiune se alege sub reserva aprobăreĭ plenuluĭ în sesiunea generală.

ŞEDINŢA DIN 29 OCTOBRE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*.

Se cetesce următórea scrisóre primită dela Academia de sciinţe din Berlin:

Berlin, 3 Novembre 1893.

«Săpăturile începute anulŭ trecutŭ de Guvernulŭ germanŭ pentru cercetarea limesuluĭ germanŭ şi reticŭ, aŭ datŭ la ivélă unŭ materialŭ cu totulŭ noŭ şi importantŭ pentru înţelegerea disposiţiuneĭ fortificărilorŭ de pe fruntariile Imperiuluĭ romanŭ. Academia regală prusiană de sciinţe,

care se află în strînsă legătură cu întreprinderea studiereĭ limesuluĭ germanŭ, are cu tóte acestea convingerea, că soluţiunea satisfăcĕtóre a numeróselorŭ probleme, carĭ trebuescŭ luate în considerare cu acéstă ocasiune, nu se póte sperà decât dela o cercetare temeinică şi a celorŭ-lalte stabilimente ale fruntariilorŭ din afară de Germania. Importanţa limesuluĭ dacicŭ alutanŭ, a căruĭ cercetare s'a începutŭ de d-lŭ Tocilescu, este în genere recunoscută, şi acum de curînd unŭ învĕţatŭ în curentŭ cu aceste cercetărĭ, d-lŭ Domaszewski din Heidelberg, şi-a exprimatŭ părerea, că fortificarea fruntariilorŭ dacice din punctulŭ de vedere militarŭ este cu multŭ maĭ interesantă decât tóte stabilimentele analóge din cele-lalte provincíĭ. Maĭ alesŭ că, după cum se póte sperà nu fără temeiŭ, castelele romane aşezate pe acestŭ limes, aŭ fostŭ scutite de distrugerea, ce aŭ suferitŭ cele maĭ multe stabilimente de acelaşĭ felŭ de pe Rinŭ şi Dunăre; de aceea desgroparea şi studiarea lorŭ devine de cea maĭ mare însemnătate pentru dispositiunea interióră a fortificaţiunilorŭ analóge din întregŭ Imperiulŭ romanŭ.

«Academia ar fi plină de bucurie, dacă cercetările din România, atâtŭ de rodnice tot-deauna pentru sciinţa anticităţeĭ romane, s'arŭ îndreptà cu energie către acéstă temă. In acestŭ scopŭ îşĭ permite, în interesulŭ studiuluĭ limesuluĭ germanŭ, a se adresà către Academia Română cu rugămintea, ca dînsa să-şĭ îndrepte cu bună-voinţă influenta sa atenţiune asupra săpăturilorŭ şi resultatelorŭ sciinţifice ale limesuluĭ alutanŭ.

«Academia regală prusiană de sciinţe.

«Secretarulŭ de şedinţă: *A. Anwers.*»

— Se decide a se comunicà acéstă scrisóre d-luĭ Tocilescu, rugându-lŭ să arate Academieĭ starea actuală a cercetărilorŭ d-sale şi ce lucrare maĭ este de făcutŭ până la terminarea lorŭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* spune că tocmaĭ în vara acésta s'a ocupatŭ cu cercetarea Oltuluĭ şi speră că până la 15 Novembre o va puté terminà. A găsitŭ unŭ numĕrŭ însemnatŭ de castele şi o cetate mare la Slăvenĭ, carĭ tóte dovedescŭ că graniţa Imperiuluĭ erà la Oltŭ, iar în stânga Oltuluĭ erà numaĭ ocupaţiune militară.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḑice că este bine a se recomendà de acum d-luĭ Tocilescu scrisórea Academieĭ din Berlin; crede însă că acéstă scrisóre trebue să se reserve pentru sesiunea viitóre generală, când

Academia să iea mĕsurĭ pentru ca aceste cercetărĭ să se facă de d-lŭ Tocilescu sub auspiciele Academieĭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* spune că într'o viitóre ședință va expune resultatele câștigate prin cercetările făcute până acum.

D-lŭ *V. A. Urechiă* arată că la 24 Octobre s'a făcutŭ cu ceremonia cuvenită inaugurarea bustuluĭ ilustruluĭ patriotŭ M. Kogălnicénu, fostŭ Președinte alŭ Academieĭ. D-sa a îndeplinitŭ însărcinarea ce i-a datŭ Academia, depunêndŭ coróna care i s'a încredințatŭ și exprimândŭ prin graiŭ simțemintele de venerațiune pentru memoria ilustruluĭ rĕposatŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă din partea d-luĭ C. Esarcu, membru corespondentŭ, copiile (132 pagine) rapórtelorŭ făcute de A. Strambio, întâiulŭ representantŭ alŭ Italieĭ în România în anulŭ 1859. Aceste copiĭ le-a procuratŭ d-lŭ Esarcu din archiva Ministeriuluĭ Afacerilorŭ străine dela Roma.
— Se decide a se exprimà mulțumirĭ d-luĭ C. Esarcu.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 5 NOVEMBRE 1893.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ, trimete o notiță intitulată «Plóia în România», dimpreună cu o broșură *Observațiunĭ udometrice în România pe anulŭ 1891.*
— Se decide a se recomendà notița trimisă Secțiuneĭ sciințifice.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* cetesce darea sa de sémă asupra congreselorŭ archeologice ținute anulŭ acesta la Abbeville (Francia) și Londra, precum și relațiunea despre resultatele nouelorŭ săpăturĭ la cetatea Tropaeum Trajani din Dobrogea.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* cetesce: *Oda cu prilejulŭ nascereĭ Principeluĭ Carol alŭ Românieĭ.* (1)

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

ȘEDINȚA DIN 12 NOVEMBRE 1893.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ I. Surucénu, membru onorarŭ, rĕspundêndŭ întrebărilorŭ Academieĭ, scrie că cele douĕ plăcĭ de marmoră cu inscripţiunĭ turcescĭ, dăruite de d-sa Academieĭ la 11 Iunie, aŭ fostŭ găsite în Dobrogea. Cere a i se trimete calcurĭ de pe dînsele, spre a le traduce. Totŭ de odată întrébă dacă Academieĭ i-ar fi de folosŭ o colecţiune de cărţĭ româneseĭ tipărite la Chişineŭ, pe carĭ d-sa le posedă şi ar fi dispusŭ a le dărui.

— Se decide a se satisface dorinţa exprimată şi a se rĕspunde că Academia va primì cu mulţumire cărţile oferite.

D-lŭ *I. C. Negruzzi,* în numele comisiuneĭ Institutuluĭ Otteteleşanu, spune că în ḑiua de 8 ale luneĭ curente toţĭ membriĭ comisiuneĭ aŭ mersŭ la Măgurele. Acolo aŭ constatatŭ că edificiulŭ destinatŭ institutuluĭ este din cele maĭ frumóse; vechea casă boerécă a fostŭ mărită cu unŭ catŭ; i s'aŭ făcutŭ modificărĭ fórte însemnate pentru adaptarea la noua destinaţiune; peste totŭ casa a fostŭ supusă uneĭ radicale reparaţiunĭ, ast-felŭ că acum este cu totulŭ gata. In parculŭ celŭ mare, care înconjóră casa, maĭ sunt încă însemnate lucrărĭ de făcutŭ; dar maĭ alesŭ secarea laculuĭ maĭ are trebuinţă de câte-va lunĭ de lucru. Acéstă lucrare este absolutŭ necesară, pentru a împedecà orĭ câtŭ de puţină stricăciune a aeruluĭ din causa prea întinseĭ suprafeţe a laculuĭ. In parcŭ se află o mică casă cu unŭ catŭ, care s'a reparatŭ şi ea şi va puté servì ca infirmerie în casulŭ când s'ar ivì între elevele institutuluĭ vre-o bólă contagiósă. Mobilierulŭ institutuluĭ va fi întregŭ gata în cursulŭ acesteĭ lunĭ. Comisiunea a vĕḑutŭ cu mulţumire lucrările atâtŭ de multŭ înaintate sub neobosita conducere a d-luĭ colegŭ I. Kalinderu. Intregŭ edificiulŭ fiindŭ însă de curînd reparatŭ, este încă umedŭ, aşà în câtŭ n'ar puté fi locuitŭ fără óre-care pericolŭ; pe de altă parte anulŭ şcolarŭ fiindŭ înaintatŭ, comisiunea a hotărîtŭ ca institutulŭ să încépă a funcţionà în anulŭ şcolarŭ viitorŭ 1894 95, când tótă instalaţiunea va fi gata în cele maĭ bune condiţiunĭ igienice.

— Academia aprobă hotărîrile comisiuneĭ Institutuluĭ Otteteleşanu, arĕtate de d-lŭ Negruzzi.

D-lŭ *D. Sturdza* cetesce comunicarea sa despre chronica luĭ Richental asupra Conciliuluĭ dela Constanţa din 1414—1418.

— Se decide a se publicà în *Anale.* (1)

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* exprimă dorinţa ca şedinţa viitóre să fie publică, avêndŭ a face relaţiune despre: *Cercetărĭ asupra castrelorŭ romane de-a lungulŭ Oltuluĭ. Resultatulŭ săpăturilorŭ din cetatea dela Slăvenĭ (jud. Romanaţĭ).*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 19 NOVEMBRE 1893.

Preşedinţa D-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se cetescŭ două adrese (No. 1486 şi 1981-A) ale Primărieĭ oraşuluĭ Bucurescĭ, pre lângă carĭ se trimete medalia bătută de Primărie cu ocasiunea botezuluĭ A. S. R. Principeluĭ Carol, în 1 exemplarŭ de aurŭ, 5 de argintŭ şi 5 de aramă.

Dela d-lŭ D. C. Sturdza-Scheianulŭ se primescŭ pentru bibliotecă următórele broşurĭ rare:

1. Von dem Dracole wayda, dem grossen Thyrannen.
2. Avviso d'vna rotta data dal Sereniss. Prencipe di Transiluania ài Turchi in Bulgaria adi 2. Settembre. Con la presa di Nicopoli et abbruggiamento di cinquecento Barconi. Publicato per Bernardo Beccari. Roma 1595.
3. Ad Serenissimum Poloniæ et Sueciæ Regem, Sigismundum III. Duæ epistolæ lectu dignissimæ, I. Clementis VIII. Papæ Romani. II. Tartarorum Chami. De bello Moldavico scriptæ. Anno M.D.XCVI.
4. Le Conservateur (de I. Eliade-Rădulescu), No. 1—3. 1856—1857.
5. *C. Bolliac*, Choix de lettres et mémoires sur la Question Roumaine· 1852—1856. — Litogr. Paris.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* dă cetire memoriilorŭ sale: *Cercetărĭ asupra castrelorŭ romane de-alungulŭ Oltuluĭ* şi *Resultatulŭ săpăturilorŭ din cetatea dela Slăvenĭ (jud. Romanaţĭ).*

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

ȘEDINȚA DIN 26 NOVEMBRE 1893.

Președința D-luĭ *Dr. D. Brândză.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* comunică că d-lŭ Baronŭ Guillaume, consilierŭ alŭ Legațiuneĭ Belgieĭ la Haga, i-a anunțatŭ că trimete Academieĭ publicațiunea sa: *Code des relations conventionnelles entre la Belgique et les Pays-Bas;* apoĭ cercetéză despre starea lucrăreĭ sale *Essai bibliographique sur la Roumanie* comunicată în manuscriptŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* amintesce că lucrarea bibliografică a d-luĭ Baronŭ Guillaume a fostŭ dată spre revisiune și completare d-luĭ Gr. G. Tocilescu, căruia i-a pusŭ la disposițiune spre acestŭ scopŭ o lucrare proprie a d-luĭ Sturdza, care se aflà depusă la Academie.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* spune că revisiunea lucrăreĭ bibliografice este aprópe terminată și speră că o va puté presentà în curînd.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* atrage atențiunea Academieĭ asupra faptuluĭ că uniĭ d-nĭ membri aĭ Academieĭ, fiindŭ și profesorĭ universitarĭ, împrumută cărțĭ din bibliotecă pentru studențĭ și alte persóne străine. Crede că acésta este rĕŭ, atâtŭ pentru că se expunŭ la perdere și stricăciune cărțile Academieĭ, câtŭ și pentru că în acestŭ modŭ se calcă cu totulŭ regulamentulŭ biblioteceĭ (art. 37—42) votatŭ de Academie la 1884. Academia face sacrificiĭ fórte marĭ după mijlócele sale, nu numaĭ pentru îmbogățirea biblioteceĭ sale, dar și pentru a înlesnì folosirea eĭ, ținênd'o 10 ore pe ḑi deschisă celorŭ carĭ doreseŭ a studià, cum nu face nicĭ o bibliotecă în țéră și puține în străinătate. Studențiĭ să vie decĭ să studieze aicĭ și să nu li se împrumute lăturalnicŭ cărțile pe acasă, în contra regulamentuluĭ votatŭ de Academie, care este stăpână peste biblioteca sa.

D-lŭ *V. A. Urechiă* declară că însușĭ a făcutŭ une-orĭ ceea ce a spusŭ d-lŭ Sturdza și se unesce întru tóte cu cele spuse de d-sa, pentru buna păstrare și folosire a biblioteceĭ, care atâtŭ de frumosŭ a crescutŭ și este astăḑĭ atâtŭ de prețiósă.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* crede că d-lŭ Secretarŭ generalŭ e prea severŭ și că ar fi maĭ bine ca serviciulŭ biblioteceĭ Academieĭ să pótă fi maĭ largŭ în împrumutărĭ, căcĭ profesoriĭ universitarĭ sunt nevoițĭ a da ajutorŭ elevilorŭ, carĭ dorescŭ să lucreze și carĭ sunt împedecațĭ de alte ocupațiunĭ de a venì să lucreze în localulŭ Academieĭ. Acestŭ modŭ de procedare nu are inconveniente atâtŭ de grave, pentru că nu studențilorŭ se împrumută cărțile ci membrilorŭ Academieĭ și profesorilorŭ, carĭ ieaŭ eĭ grija de a le restituì.

D-lŭ *D. Sturdza* este cu totulŭ contrarŭ părereĭ d-luĭ Tocilescu. Academia a votatŭ unŭ regulamentŭ pentru folosința bibliotecei sale; împrumutările sunt supuse disposițiunilorŭ din acelŭ regulamentŭ până când elŭ nu este modificatŭ.

— Se decide a se procede conformŭ cu disposițiunile regulamentuluĭ.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 3 DECEMBRE 1893.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* presintă publicațiunea d-luĭ Baronŭ Guillaume anunțată în ședința precedentă.

Dela d-lŭ D. Negrénu, membru corespondentŭ, se primescŭ maĭ multe publicațiunĭ în limba rusă.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* cetesce comunicarea sa intitulată: *O nouă regiune a Dinoteriuluĭ.* (1)

D-lŭ I. Bogdanŭ cetesce comunicarea sa despre: *Unŭ noŭ letopisețŭ moldovenescŭ în limba slavonă.* După o scurtă precuvîntare, cetesce traducerea textuluĭ chroniceĭ descoperite, rĕmânêndŭ ca studiulŭ asupra eĭ să-lŭ cetéscă într'o ședință viitóre.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 10 DECEMBRE 1893.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ Președinte alŭ Adunăreĭ Deputațilorŭ trimete exemplare din *Analele parlamentare ale Românieĭ*, Tom. I partea 2 și Tom. IV partea 1, spre a se distribui membrilorŭ Academieĭ.

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

D-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ, trimete o notiţă asupra poleiuluĭ dela 11 şi 12 Novembre.

— Se recomandă Secţiuneĭ sciinţifice.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* dă cetire relaţiuneĭ d-sale despre *limes alutanus* şi sistemulŭ de fortificaţiune alŭ Romanilorŭ în Dacia. Terminândŭ, d-lŭ Tocilescu arată marea utilitate a acestorŭ cercetărĭ, amintesce invitaţiunea primită dela Academia regală de sciinţe din Berlin, stăruesce ca Academia să iea sub a sa protecţiune cercetările asupra aşezămintelorŭ romane de pe teritoriulŭ Românieĭ de astădĭ şi să aviseze la găsirea mijlócelorŭ necesare spre acestŭ scopŭ.

D-lŭ I. Bogdanŭ cetesce studiulŭ sĕŭ despre: *Unŭ noŭ letopisețŭ moldovenescŭ în limba slavonă.*

— Se decide a se publică întréga lucrare în *Anale.*

ŞEDINŢA DIN 17 DECEMBRE 1893.

Preşedinţa D-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ Ministru alŭ Instrucţiuneĭ publice (prin adresa seria B No. 7874 dela 15 Decembre) cere a i se trimite câte unŭ exemplarŭ din publicaţiunile filologice ale Academieĭ, spre a le dărui Universităţeĭ din Lausanne, la care s'a creatŭ în anulŭ trecutŭ o catedră pentru studiulŭ filologieĭ limbeĭ române.

— Se decide a se trimete publicaţiunile cerute, dimpreună cu *Analele Academieĭ* dela Tomulŭ XV şi continuarea în viitorŭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu,* secretarulŭ Secţiuneĭ sciinţifice, dă cetire raportuluĭ asupra şedinţeĭ Secţiuneĭ, care a decisŭ a propune să se publice în *Anale* următórele lucrărĭ:

a) Constantele dielectrice ale câtorŭ-va uleiurĭ, variaţiunea acestorŭ constante cu temperatura şi relaţiunile între constantele dielectrice, indicele de refracţiune şi densitatea substanţelorŭ, de D. Negreanu. (1)

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

b) Coeficenții de dilatațiune aĭ benzenuluĭ și toluenuluĭ, de M. Mureșianu. (1)
c) Plóia în România, de St. C. Hepites. (2)
d) Poleiulŭ dela 11 și 12 Novembre 1893 st. n., de St. C. Hepites. (3)
— Academia aprobă propunerile Secțiuneĭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* aduce aminte Academieĭ că nu s'a datŭ încă nicĭ unŭ rĕspunsŭ Academieĭ de sciințe dela Berlin, care a intervenitŭ pe lângă Academia nóstră ca să iea sub a eĭ protecțiune cercetările d-luĭ Tocilescu pentru fixarea limiteĭ alutane a Imperiuluĭ romanŭ. Pentru facerea acestuĭ rĕspunsŭ se hotărîse a se aștepta relațiunile d-luĭ Tocilescu despre cercetările făcute până acum. Aceste relațiunĭ aŭ fostŭ ascultate de Academie în două ședințe publice dela 19 Novembre și 10 Decembre. Urméză acum să se decidă ce este a se rĕspunde Academieĭ din Berlin.

— Se decide ca Academia să intervină pe lângă Guvernŭ, ca să procure d-luĭ Tocilescu mijlócele necesare pentru continuarea explorărilorŭ sale, și să se rĕspundă Academieĭ din Berlin că Academia Română va da d-luĭ Tocilescu totŭ ajutorulŭ ce va fi cu putință pentru continuarea și terminarea prețióselorŭ sale cercetărĭ.

ȘEDINȚA DIN 14 IANUARIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Dela părintele V. Mangra, profesorŭ în Aradŭ, se primescŭ în darŭ următórele cărțĭ, manuscripte și documente:

1. Carte românéscă de învățătură dumenecile preste anŭ. Iașĭ 1643.
2. C. Plinii Caecilii Secundi Panegyricus Traiano dictus. Reconsuit G. E. Gierig. Lipsiae 1796.
3. *Mss.* Apostoliĭ pre toate duminecile și Apostoliĭ în Evangheliĭ pre la praznicele céle maĭ marĭ a anuluĭ. — Românescŭ. Sec. XVII.
4. *Mss.* Liturgierŭ; necompletŭ. — Românescŭ. Sec. XVII. Scrisŭ de Vasile Sturze.

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*
(2) Maĭ jos în *Anexe.*
(3) Maĭ jos în *Anexe.*

5. *Mss.* Strastnicŭ. — Românescŭ. Sec. XVIII. Scrisŭ la 1741 de dascalulŭ Pavelŭ Roşu.
6. *Mss.* Şépte taine, cu «tocméla posturilor». — Românescŭ. Sec. XVII.
7. *Mss.* Ceaslovŭ. — Românescŭ, scrisŭ la 1701 în Stracăs (Ungaria) de Vasile Sturze, dascalŭ moldovénŭ.
8. *Mss.* Ceaslovŭ. — Românescŭ. Sec. XVII.
9. *Mss.* Ceaslovŭ şi Anghilestŭ pe 8 glasurĭ. — Românescŭ. Sec. XVII.
10. *Mss.* Strastnicŭ. — Românescŭ. Sec. XVIII. Dăruitŭ la 1781 de Ţiganŭ Vasilie din Duşeştĭ bisericeĭ din Hodişŭ.
11. *Mss.* Intrebărĭ şi răspunsurĭ. — Povéstea S-tuluĭ Sisoi. — Molitva Sftuluĭ Sisoe. — Povestea unuĭ cocon de înpărat cu un harap şi cu un cal de lemn. — Oraţie la nuntă. — Altă oraţie când merg colăceriĭ la mirésă. — Invăţătură pravoslavnică cu întrebăciunĭ şi cu respunsurĭ. — Tripetnic pentru clătirea trupuluĭ, adecă închieturile omuluĭ. — Aceasta ĭaste stéoa ce să ḑice pe nume Ţitere. — Invăţătura şi viaţa luĭ Archirie prea înţeleptul.
12. *Mss.* Scrisórea predicatoruluĭ reformatŭ din Deva dela 7 Decembre 1784 către Episcopŭ despre revoluţiunea luĭ Horia. — Unguresce.
13. *Mss.* Actŭ din 1784 despre revoluţiunea luĭ Horia. — Unguresce.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă următórele două chrisóve românescĭ originale dăruite de d-lŭ Ioanŭ Toma Brătăşanu dela Caracalŭ, amîndouĕ date bisericeĭ S-ta Troiţă din Slatina:

1731 Iulie 17, Bucurescĭ. Chrisovŭ dela Michaiŭ Racoviţă Voevodŭ.

1734 Iulie 15, Bucurescĭ. Chrisovŭ dela Grigorie Ghica Voevodŭ.

— Academia exprimă mulţumirĭ dăruitorilorŭ.

D-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ, adreséză următórea scrisóre:

«*Domnule Secretarŭ generalŭ,*

«Am onóre de a presentà Academieĭ volumulŭ VI din *Analele Institutuluĭ meteorologicŭ*.

«Acestŭ volumŭ, pe lângă observaţiunile meteorologice dela Bucurescĭ pe anulŭ 1890, maĭ cuprinde: observaţiunile dela Sulina pe acelaşĭ anŭ, cele dela Galaţĭ pe intervalulŭ 1885—89, Constanţa dela 1885—90, Sinaia dela 1886—90 şi în fine cele dela Comăndărescĭ (Botoşanĭ) pe aniĭ 1887—90.

«Printre *Memoriĭ*, afară de cele două notiţe, carĭ aŭ fostŭ presentate Academieĭ şi publicate în *Analele* sale Tom. XV, volumulŭ de faţă maĭ cuprinde:

«Registrulŭ cutremurelorŭ de pămîntŭ carĭ s'aŭ simţitŭ în România,

«Cutremurulŭ dela 14 Octobre 1892,
«Serviciulŭ de mĕsurĭ şi greutăţĭ în Germania şi
«Determinarea greutăţeĭ grânelorŭ.
«Cu anulŭ 1890 încheindu-se primulŭ lustru alŭ înfiinţăreĭ Institutuluĭ meteorologicŭ, volumulŭ VI din *Analele* sale maĭ cuprinde unŭ resumatŭ de observaţiunile meteorologice făcute în lustrulŭ 1886-90 la Bucurescĭ. Unŭ extrasŭ conţinêndŭ acestŭ resumatŭ am onórea de a-lŭ alătură pe lângă volumulŭ VI, cu rugăminte să bine-voiţĭ a le presentà Academieĭ pentru biblioteca sa.»

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* cetesce lista cărţilorŭ presentate la concursurile premielorŭ anuale din 1894 până la terminulŭ regulamentarŭ de 31 Decembre 1893.

D-lŭ I. Negură, inginerŭ din Iaşĭ, presintă, pre lângă două scrisorĭ, manuscriptulŭ uneĭ lucrărĭ: «Tractatŭ de istorie naturală de animale fosile, pentru studiulŭ charteĭ geologice a Românieĭ şi a Orientuluĭ — Filogenia animalelorŭ», însoţită de unŭ atlasŭ cu figurĭ desemnate de d-sa. Cere ca să i se dea unŭ premiŭ şi să se publice lucrarea de Academie.
— Se decide a se înapoià autoruluĭ întrégă lucrarea, Academia nedispunêndŭ de nicĭ unŭ premiŭ, nicĭ de fondurĭ spre a o publicà.

D-lŭ Enea Hodoşŭ, profesorŭ la Caransebeşŭ, trimete tomulŭ I alŭ publicaţiuneĭ sale *Poesiĭ poporale din Bănatŭ* (Caransebeşŭ 1892) şi cere a i se da unŭ ajutorŭ în banĭ pentru a putó continuà acéstă publicaţiune.
— Se recomandă spre cercetare Secţiuneĭ literare.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* dă cetire invitaţiuneĭ primite de a participà la alŭ X-lea Congresŭ internaţionalŭ alŭ Orientaliştilorŭ, care se va ţiné la Geneva la 3—12 Septembre 1894.
— In urma explicărilorŭ date de d-niĭ *B. P. Hasdeŭ* şi *V. A. Urechiă*, se decide ca Academia să nu rĕspundă la acéstă invitare.

Se cetesce scrisórea d-lorŭ Gr. Peucescu advocatŭ şi Marinŭ Petrescu inginerŭ, carĭ, în calitate de executorĭ testamentarĭ aĭ rĕposateĭ Alexandra Michailŭ Ajderolu, comunică în copie nelegalisată testamentulŭ rĕposateĭ, în care se cuprindŭ disposiţiunĭ privitóre la Academie.
— Se decide a se da acelŭ testamentŭ în studiulŭ d-lorŭ *V. Maniu* şi *I. Kalinderu*.

D-lŭ *A. Naum* trimete textulŭ discursuluĭ sĕŭ de recepţiune, care este a se cetì în viitórea sesiune.

— Se decide a se comunicà d-luĭ T. Maiorescu, spre a face cuvenitulŭ rĕspunsŭ.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* presintă discursulŭ sĕŭ de recepţiune despre Vasile Alecsandri şi comunică totŭ odată că d-lŭ I. C Negruzzi va face rĕspunsulŭ.

D-lŭ *Sp. Haret*, dreptŭ continuare la comunicarea făcută la 4 (16) Decembre 1892. (*Anale*, XV, 1892—-93, pag. 29, 36) presintă o notă a d-luĭ N. Coculescu despre *Eclipsa totală de sóre dela 4 (16) Aprilie 1893 observată la Foundiougne (Senegalŭ)*.

— Se trimite Secţiuneĭ sciinţifice.

D-lŭ *Dr. V. Babeşŭ* arată, că avêndŭ a participà la Congresulŭ internaţionalŭ de medicină, nu va puté luà parte la sesiunea generală, din care causă nu-şĭ va puté ţiné în acestŭ anŭ discursulŭ de recepţiune.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 21 IANUARIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Profesorŭ Dr. O. Balzer, în numele Societăţeĭ istorice din Lemberg, propune a se da acesteĭ societăţĭ publicaţiunile istorice ale Academieĭ în schimbulŭ revisteĭ *Kwartalnik historyczny*, revistă publicată de numita societate.

— Se decide a se trimete *Analele*, *Partea administrativă şi desbaterile, Memoriile Secţiuneĭ istorice*, publicaţiunile istorice Hurmuzaki.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* cetesce expunerea sa despre *limes danubianus şi unŭ noŭ valŭ în Dobrogea.*

ȘEDINȚA DIN 28 IANUARIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ, presintă spre publicare în *Anale* lucrarea sa: *Materiale pentru climatologia României. I. Clima Sulineĭ*, dimpreună cu publicațiunea sa: *Buletinulŭ observațiunilorŭ meteorologice din România, Anulŭ II, 1893.*

— Se decide a se trimețe Secțiuneĭ sciințifice.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 4 FEBRUARIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *D. Sturdza* presintă în darŭ, din partea d-luĭ Iuliŭ Zanne, o colecțiune de scrisorĭ, acte, foĭ volante și tăieturĭ din diare străine, privitóre tóte la evenimente politice din Țéra-Românéscă din aniĭ 1848-1864.

Dela d-lŭ Șaraga, anticarŭ din Iașĭ, se primesce în darŭ unŭ Coranŭ tipăritŭ (edițiune modernă), care a fostŭ găsitŭ în reduta No. 2 dela Smârdanu la 12 Ianuarie 1878 de rĕposatulŭ Căpitanŭ A. Munteanu.

D-lŭ Ministru alŭ Instrucțiuneĭ publice (cu adresa No. 591 seria B, dela 1 Februarie) trimete în darŭ din partea Ministeriuluĭ de Instrucțiune publică dela Roma volumulŭ III alŭ *Operelorŭ luĭ Galilei* în edițiunea națională, care se face de Guvernulŭ Italieĭ.

Institutulŭ regalŭ geologicŭ alŭ Suedieĭ trimete publicațiunile sale seria C, No. 112—134, și cere în schimbŭ publicațiunĭ geologice românescĭ.

— Se decide a se trimete din *Anale* volumele, în carĭ se cuprindŭ memoriĭ saŭ comunicărĭ geologice, și a se interveni pe lângă Biuroulŭ geologicŭ a trimete tóte publicațiunile sale.

Se cetesce invitarea primită, ca Academia să participe la alŭ X-lea Congresŭ internaționalŭ alŭ Orientaliștilorŭ, care se va ține la Geneva la 3—12 Septembre.

— Se decide a se delegà d-lŭ *D. Sturdza.*

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* cetesce o notă despre: *Statu-palmă-barbă-cotŭ,* persóna mitologică din basmele românescĭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* cetesce comunicarea sa despre *Originea Oxigenuluĭ din atmosferă.* (1)

D-lŭ I. Bogdanŭ cetesce o comunicaţiune despre *Bartolomeiŭ Kopitar, o pagină din istoria filologieĭ române.*

ŞEDINŢA DIN 11 FEBRUARIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Dela d-lŭ V. M. Kogălnicénu se primescŭ în darŭ două telegrame în copie oficială: una adresată de Impĕratulŭ Austrieĭ Franciscŭ Iosifŭ Ţaruluĭ Alexandru II la 9 Decembre 1877, alta adresată de Impĕratulŭ Germanieĭ Wilhelm I Mareluĭ Duce Nicolae Nicolaevicĭ la 16 Decembre 1877.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă în darŭ dela d-lŭ G. C. Cantacuzino unŭ biletŭ datŭ de *Comisiunea desarmăreĭ Bucurescilorŭ* la 17 Ghenarie 1849 Serdaruluĭ Pavelŭ Băicoianu.

D-lŭ Dr. G. Weigand, membru corespondentŭ, arată că în curînd va terminà scrierea despre călĕtoriele făcute de d-sa în Turcia şi Grecia spre a studià pre Macedo-Românĭ, şi cere unŭ ajutorŭ de 3300 leĭ pentru publicarea eĭ.

— Se decide a se presentà cestiunea Academieĭ în apropiata sesiune generală.

D-lŭ *I. Kalinderu* arată părerea d-sale de a se adăstà cu primirea saŭ respingerea legatuluĭ din testamentulŭ rĕposateĭ Alexandra M. Ajderolu.

D-lŭ *V. Maniu* presentă asupra aceleiaşĭ cestiunĭ părerea sa în scrisŭ, cu conclusiune ca înainte de a se luà o decisiune să se procure unele informaţiunĭ amĕnunţite asupra stăreĭ avereĭ rĕposateĭ.

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

ȘĚDINȚA DIN 18 FEBRUARIE 1894.

Președința d-luĭ V. *A. Urechiă.*

Se cetesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ sciinţifice pentru şedinţa dela 18 Februarie, prin care se propune a se publică în *Anale* scrierea d-luĭ St. C. Hepites: *Materiale pentru Climatologia Românieĭ. I. Clima Sulineĭ* şi comunicarea d-luĭ N. Coculescu despre: *Eclipsa totală de sóre dela 4 (16) Aprilie 1893 observată la Foundiougne (Senegalŭ).* (1)
— Propunerea Secţiuneĭ se aprobă.

D-lŭ *I. Kalinderu* dă explicărĭ nouĕ asupra testamentuluĭ rĕposateĭ Alexandra Ajderolu.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă fotografia unuĭ chrisovŭ datŭ de Leonŭ Vodă la 1631 despre stricarea ţĕreĭ de către Grecĭ.

ȘEDINȚA DIN 25 FEBRUARIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* comunică Academieĭ trista scire despre încetarea din viéţă a membruluĭ onorarŭ Paul Bataillard, ilustrulŭ veteranŭ filo-românŭ, care o jumĕtate de secolŭ a fostŭ unŭ amicŭ iubitorŭ şi statornicŭ alŭ Românilorŭ şi a luptatŭ pentru causa română în presa şi în societatea franceză. In semnŭ de recunoscinţă ţéra l'a făcutŭ cetăţénŭ alŭ sĕŭ de onóre. Prin lucrările sale asupra Ţiganilorŭ şi asupra limbeĭ lorŭ şi-a câştigatŭ autoritate şi renume în lumea sciinţifică. D-lŭ Sturdza cetesce telegrama de condoleanţe adresată din partea Academieĭ către vĕduva ilustruluĭ rĕposatŭ, precum şi rĕspunsulŭ primitŭ.

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 4 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ C. Erbicénu, membru corespondentŭ, dăruesce unŭ volumŭ manuscriptŭ, cuprindêndŭ inventariulŭ odórelorŭ Mitropolieĭ Ungro-Vlachieĭ, precum și catastifulŭ documentelorŭ pentru tóte moșiile acesteĭ mitropoliĭ. Intregŭ volumulŭ este scrisŭ la 1694 de Antimŭ Ivirénulŭ.

D-lŭ I. Popŭ-Reteganulŭ trimete o colecțiune de poveștĭ poporale, cerêndŭ să fie publicate de Academie saŭ să i se dea unŭ ajutorŭ pentru publicare.
— Se recomandă spre cerçetare Secțiuneĭ literare.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* dă cetire comunicăreĭ sale: *Inscripțiunĭ și monete atribuite Dacilorŭ.*

D-lŭ *Dr. V. Babeșŭ* cetesce comunicarea sa despre *O bólă endemică în România: entero-hepatita supurată.* (1)

D-lŭ Sava Ștefănescu, membru corespondentŭ, cetesce comunicarea sa despre *Etatea geologică a conglomeratelorŭ terțiare din Muntenia.* (2)

ȘEDINȚA DIN 11 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ *N. Teclu* însciințéză că nu va puté veni spre a luà parte la lucrările sesiuneĭ generale și trimete pentru bibliotecă 14 publicațiunĭ ale d-sale.

S. S. Preotulŭ T. Bălășelŭ, învĕțătorŭ în comuna Ștefănescĭ (jud. Vîlcea), trimete o colecțiune de poesiĭ poporale adunate de S. Sa.
— Se decide a se da în cercetare Secțiuneĭ literare, încredințându-se d-luĭ B. P. Hasdeŭ spre studiare.

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*
(2) Maĭ jos în *Anexe.*

D-lŭ Generalŭ *St. Fălcoianu* dăruesce charta Delteĭ Dunăreĭ făcută la 1856—57 sub direcţiunea căpitanuluĭ T. Spratt, însoţindŭ acestŭ darŭ cu următórele explicărĭ:

«Intre documentele ce am adunatŭ în timpulŭ recunósecreĭ Dobrogeĭ în 1878, cu care am fostŭ însărcinatŭ de Guvernŭ, am aflatŭ şi o chartă a Delteĭ Dunăreĭ ridicată de inginerĭ englezĭ în 1856—57. Acéstă chartă este maĭ multŭ unŭ studiŭ făcutŭ asupra laculuĭ *Reazămŭ*, celŭ maĭ însemnatŭ alŭ Dobrogeĭ şi totŭ odată unŭ vechiŭ portŭ genovezŭ, care prin situaţiunea sa, fiindŭ adăpostitŭ de vînturile despre Nordŭ-Estŭ, carĭ domină în Marea Négră, este indicatŭ a puté deveni celŭ maĭ mare şi maĭ importantŭ portŭ alŭ acesteĭ mărĭ. Orĭ cine ar visità localitatea ar recunósce cu înlesnire acésta. Pe marginea acestuĭ lacŭ se află ruinele vecheĭ Heraclie, iar în apropiere oraşulŭ Babadagŭ, susceptibilŭ prin situaţiunea sa şi avêndŭ tóte elementele naturale necesare spre a deveni unŭ oraşŭ însemnatŭ.

«Lacŭlŭ Reazămŭ, devenitŭ portŭ alŭ Măreĭ Negre, ar puté încă comunicà cu braţulŭ Sf. Gheorghe, celŭ maĭ importantŭ alŭ Dunăreĭ, prin scursórea Dunăvăţulŭ — fórte uşorŭ a fi canalisată — şi totŭ odată a fi legatŭ cu Brăila prin o cale ferată mergêndŭ pe valea Taiţeĭ la Măcinŭ şi Ghecetŭ.

«Depunŭ la onorabila Academie acea chartă a Delteĭ Dunăreĭ, ea putêndŭ fi consultată cu folosŭ pentru studiĭ ulterióre.»

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* presintă din partea d-luĭ Dr. L. Szádeczky, profesorŭ la Universitatea din Clujŭ, scrierile:

Erdély és Mihály Vajda története 1595—1601. Timişóra 1893.

Vitéz Mihály Vajda ellenségei de G. I. Ionnescu-Gion, traducere unguréscă de E. Veress, cu prefaţă şi note de Dr. L. Szádeczky. Clujŭ 1893.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* presintă scrierea d-luĭ Dr. D. Onciulŭ, membru corespondentŭ, *Indreptariŭ pentru ortografia română* (Viena 1893) şi propune a se recomendà Secţiuneĭ literare spre a aduce unŭ raportŭ pentru revisiunea ortografieĭ Academieĭ.

— Se decide a se recomendà Secţiuneĭ literare, care să aducă în sesiunea generală din 1895 lucrarea sa asupra revisiuneĭ ortografieĭ.

Anexă. — La pag. 11.

SATIRA I

CONTRA ACTUALEÏ DIRECŢIUNÏ A POESIEÏ ROMÂNE

DE

DUMITRU C. OLLĂNESCU

Membru alŭ Academieĭ Române.

Iară noĭ, noĭ Epigoniĭ!....

Eminescu.

Fericitŭ acelŭ ce póte fluturaticele gândurĭ
Din vĕzduhŭ să le culégă şi'n ispititóre rândurĭ
Pe hârtie să le-aştérnă; fericitŭ e de treĭ orĭ
Celŭ născutŭ sub ocrotirea parnasidelorŭ surorĭ,
Carĭ-aprindŭ în sufletŭ foculŭ idealurilorŭ sfinte,
Visurile 'nfiripéză şi daŭ aripĭ la cuvinte!....
Fericiţĭ, căcĭ în cuprinsulŭ caldelorŭ închipuirĭ
Tainele n'aŭ ţĕrmĭ sĕlbaticĭ, nicĭ simţirile 'ngrădirĭ,
Ochiulŭ viŭ ca o comóră tóte razele le-adună,
Bucuria şi durerea de-o potrivă 'n peptŭ rĕsună,
Iar de dragoste încinsă inima duiosŭ săltândŭ
Harpa gingaşŭ o atinge şi-şĭ iea sborŭ la cerŭ cântândŭ!

Poesie! Poesie!.... limbă cu suflărĭ divine,
Dăruită omenireĭ frumuseţeĭ s'o închine,
Tu aĭ fostŭ alŭ lumeĭ simbolŭ de sublime năzuinţĭ,
Tréptă mîndră de 'nălţare, temelie de credinţĭ,
Tu eştĭ glasulŭ de isbîndă cea de gloriĭ purtătóre,
Tu eştĭ preotésa jertfeĭ şi a totŭ mângâetóre,
Ţie-ţĭ datorescŭ viéţa némurile pămînteştĭ,
Ce zăceaŭ perdute 'n nóptea neguróselorŭ

Pentru tine primăvara este sĕrbătórea fireĭ,
Ḑilele sunt florĭ de aurŭ, luna-ĭ candela iubireĭ
Şi la pórta nemurireĭ — sora vecĭnicilorŭ vremĭ —
Pe martirĭ şi pe luceferĭ tu-ĭ alegĭ şi tu îĭ chemĭ!

Voĭ, carĭ-aţĭ primitŭ din cerurĭ mîndrulŭ darŭ de a pĕtrunde
In adîncurile 'n care adevĕrulŭ se ascunde,
Şi cu gingaşă simţire şi cu viersŭ strălucitorŭ
Ilŭ meniţĭ ca să rĕsară limpede şi roditorŭ;
Voĭ, pe calea 'nţelepciuneĭ aveţĭ nobila chemare
Faptelorŭ şi judecăţeĭ să daţĭ cumpĕtŭ şi 'ndreptare
Şi din luptele 'nvrăjbite de ideĭ să faceţĭ legĭ!...
Rĕsvrătiţiĭ contra sórteĭ, ceĭ sărmanĭ şi ceĭ pribegĭ,
Dela voĭ aştéptă mana sfatuluĭ de mântuire,
Voĭ să prilejiţĭ îndemnulŭ pildelorŭ de 'ngăduire:
Nu vedeţĭ cum pretutindenĭ, frămîntate de nevoĭ,
Patimele 'ncepŭ să sune trâmbiţele de răsboĭ?!...

Véculŭ, gârbovŭ sub povara cuceririlorŭ, păşesce
Spre vecie şi din culmea anilorŭ ne desvĕlesce
Plaiurĭ noue, maĭ mănóse, cu maĭ tinere-aurorĭ.
Inainte! trageţĭ brazda, genialĭ învĕţătorĭ,
Căcĭ dela isvorulŭ ḑileĭ pân'la sdrobulŭ de ţărână,
Cugetarea vóstră pururĭ peste tóte e stăpână!
Filosofĭ, fruntaşĭ aĭ lumeĭ, ale vóstre cercetărĭ
Ea le mână către ţelurĭ pe statornice cărărĭ.
Călăuză cu stea 'n frunte, numaĭ ea vĕ póte spune
Câtă viaţă şi lumină e 'ntr'unŭ bulgărŭ de cărbune,
Şi la glasulŭ eĭ s'adună svînturate nălucirĭ,
Clipele trăiteĭ vîrste, roiulŭ scumpŭ de amintirĭ!

Dar m'am rătăcitŭ cu totulŭ! Lirica înferbîntare
Către sfere prea înalte şi-a luatŭ avîntŭ prea mare.
Muse fiţĭ cu 'ngăduire, daţi-mĕ iar pe pămîntŭ,
Nu maĭ potŭ să vĕ ţinŭ hangulŭ, m'aţĭ lăsatŭ făr'de cuvîntŭ!
Despre voĭ n'am a mĕ plânge, aţĭ fostŭ fórte drăgălaşe:
M'aţĭ urcatŭ uşorŭ pe braţe în cerescile locaşe,
M'aţĭ hrănitŭ cu miere albă şi nectarŭ mi-aţĭ datŭ să beŭ,
Impletindŭ pe frunte-mĭ raze smulse dintr'unŭ curcubeŭ;

Și mĭ-ațĭ pusŭ în mână lira și-am cântatŭ... mĭ-e și rușine
Să vě spunŭ c'asemenĭ lucrurĭ nu'sŭ făcute pentru mine;
E mărețŭ să aĭ de-aface în Olimpŭ numaĭ cu Ḑeĭ,
Insă mĭ-e maĭ îndemână jos cu nevoiașĭ de-aĭ meĭ!

Decĭ scăpândŭ acum de stréja ce mi se punea la gură,
Potŭ vorbì, și fără multe forme de literatură
Potŭ să ḑicŭ că nu e altulŭ pe deplinŭ maĭ fericitŭ
Dintre lucrătoriĭ mințeĭ decât celŭ ce-ĭ tipăritŭ!
Tipăritŭ! cuvîntŭ de vrajă, talismanŭ, comóră plină
De nenumĕrate bunurĭ, zare largă și senină,
Unde dorurile tóte câte dormŭ orĭ încolțescŭ
Intr'o inimă 'nfocată, cu norocŭ se oglindescŭ!
Tipăritŭ!... cetitŭ, celebru!... glorie, avere, nume!...
Ah! ce bine-cuvîntare maĭ e și tiparu 'n lume!
Ar dispare omenirea și pămîntu 'n locŭ ar stà,
Dacă pentru-atâtea scrierĭ editorĭ n'arŭ existà!

Și curgŭ scriptele ca unda și potopulŭ nu încetéză!
— Mințile vuescŭ de trudă . . . dar condeile lucréză.
Multe batŭ în fața apeĭ plutitóre în zadarŭ,
Și 'n bolbócele uităreĭ câte iarășĭ nu disparŭ!...
— Ca să dăinuiască o carte, nu-ĭ destulŭ să fie scrisă.
Orĭ și cum de orĭ și cine. In materia închisă
Intre cele douĕ scórțe, negreșitŭ că nu-ĭ destulŭ
Să găsescĭ că «din pruncie X de viéță e sătulŭ»,
Că «robitŭ de doĭ ochĭ galeșĭ domnulŭ Z de dorŭ se perde,
Una dupe lux alérgă, alta după frunză verde,
Pesimismŭ, nevropatie, decadență» . . . maĭ sciŭ eŭ? . . .
Tóte spuse într'o limbă doar s'o erte Dumneḑeŭ!

Dar audŭ: «așà-ĭ curentulŭ, sunt probleme sociale,
Studiĭ sufletescĭ» . . . se póte, studiĭ însă triviale,
Analise vagĭ și sterpe făr' de nicĭ unŭ interesŭ,
Putrigaiŭ ascunsŭ în trupulŭ cârpăcitŭ și datŭ cu dresŭ!
«Noĭ am ruptŭ tradițiunea teorieĭ doctrinare»,
    Se maĭ ḑice — «Școla nouă simbole și dogme n'are.
Liberă 'n discuțiunea ca și'n cercetarea eĭ,
Luptă decĭ cu forțe noue pentr'unŭ noŭ stratŭ de ideĭ».
Prea 'ndrăsnéță e îngâmfarea! Aste noue 'nvĕțăminte,
N'aŭ eșitŭ din capulŭ vostru plinŭ de sgomotŭ de cuvinte,

Din plămada-vĕ de creerĭ nu maĭ scóteţĭ voĭ nimicŭ,
Decât próste imitaţiĭ după vre-unŭ străinŭ tipicŭ!

Şi de-ar fi atâta numaĭ! Dar luându-vĕ 'nsuşirea
«De-a călăuzi progresulŭ şi-a ne face fericirea»,
Cu producerile vóstre, vaĭ! câtŭ rĕŭ pricinuiţĭ!
Germenele îndoeleĭ şi-alŭ desgustuluĭ sădiţĭ
In acelŭ ce vĕ cetesce orĭ la teatru vĕ ascultă.
Sérbăda 'ndeletnicire n'are însă vlagă multă,
De aceea lumea-şĭ cată mulţumirea 'ntr'alte părţĭ,
Şi se dă, ca tineretulŭ, pradă joculuĭ de cărţĭ;
De aceea morŭ de fóme dramaturgiĭ şi poeţiĭ,
Şi de nu găsescŭ vre-unŭ mijlocŭ ca să-şĭ ducă greulŭ vieţiĭ,
Vre-o catredă, saŭ vre-o léfă unde-va, uşorŭ ajungŭ
Să mănânce dintr'unŭ talerŭ cu Canillie celŭ lungŭ!

Cântăreţĭ aĭ vremeĭ nóstre, Epigonĭ, a vóstră-ĭ vina!
Voĭ în locŭ să fiţĭ făclia ce-şĭ împrăştie lumina
Bine-făcĕtóre 'n calea omenireĭ, aţĭ aprinsŭ
Icĭ şi colo unŭ tăciune fumegosŭ, ce-aprópe stinsŭ
Pâlpăe 'n mânile vóstre şi cu flacăra-ĭ gălbie
De-abià vĕ rĕsfrânge umbra gârbovă şi străvedie!
Din obştésca suferinţă, din alŭ doruluĭ avîntŭ,
Ce simţiţĭ şi ce 'nţelegeţĭ voĭ?... ce sunteţĭ pe pămîntŭ,
Dacă inima şi mintea nu vĕ saltă din mulţime,
Decât făurarĭ de vorbe şi vînturătorĭ de rime?!....
Şi ce-mĭ pasă că e veselŭ orĭ e tristŭ ce ne cântaţĭ,
Când în voĭ n'aveţĭ vîrtute sufletulŭ să ni-lŭ mişcaţĭ!

Mergeţĭ dară de vĕ prindeţĭ cu nevoia în luptă dréptă,
Şi-a experienţeĭ scară o urcaţĭ tréptă cu tréptă,
Pân' ce vi se vorŭ preface bolnăvitele simţirĭ
Şi pe frunte s'orŭ aşterne păturĭ noue de gândirĭ
Sănătóse şi ticnite, iar în peptŭ vĕ vorŭ străbate
Razele credinţeĭ blânde, cu îndemnurĭ prea curate.
S'atuncĭ încordaţĭ iar lira, prindeţĭ visurile 'n sborŭ,
Rĕspândiţĭ în jurulŭ vostru farmeculŭ mângâetorŭ
Alŭ cântăreĭ, fiţĭ isvorulŭ dătătorŭ de 'nsufleţire,
Şi sdrobindŭ vechiulŭ jertfelnicŭ pângăritŭ de amăgire,
Bucuraţi-vĕ de viéţă, rĕsădiţĭ speranţa 'n noĭ,
Pătimiţĭ, ca să se simtă că trăesce lumea 'n voĭ!

1893.

Anexă. — La pag. 15.

Notă despre premiele puse la concursŭ de Institutulŭ Smithsonian din Washington pentru o serie de lucrărĭ asupra unorŭ subiecte de mare însemnătate sciinţifică.

DE

GR. ŞTEFĂNESCU
Membru alŭ Academieĭ Române.

Domnilorŭ Colegĭ,

Am primitŭ dela Washington din partea *Institutuluĭ Smithsonian* o circulară, prin care face cunoscutŭ tuturorŭ ómenilorŭ de sciinţă şi tuturorŭ instituţiunilorŭ de înaltă cultură, şi de sigurŭ a primitŭ şi Academia nóstră saŭ o va primì în curînd, ea fiindŭ cunoscută în America; acésta o sciŭ fiind-că mi s'a cerutŭ, când eram acolo, de maĭ mulţĭ învĕţaţĭ americanĭ, amĕnunte asupra organisăreĭ aceșteĭ Academiĭ.

Acéstă circulară este relativă la o însemnată donaţiune ce unŭ bine-făcĕtorŭ alŭ sciinţeĭ şi alŭ omenireĭ, cum se găsescŭ mulţĭ în America, d-lŭ *Hodgkins* din *New-York,* a făcut'o Institutuluĭ Smithsonian, cu condiţiune ca o parte din venitulŭ eĭ să fie destinată pentru înaintarea şi rĕspândirea cunósccreĭ maĭ esacte a natureĭ şi proprietăţilorŭ aeruluĭ atmosfericŭ în vedere cu binele omuluĭ.

Institutulŭ Smithsonian pune, în conformitate cu acéstă dorinţă a donatoruluĭ, următórele premiurĭ;

I. Unŭ premiŭ de *10.000 dolarĭ* pentru unŭ tractatŭ, care ar cuprinde vre-o nouă şi importantă descoperire relativă la natura saŭ proprietăţile aeruluĭ atmosfericŭ. Acestĕ proprietăţĭ să fie con-

siderate maĭ cu sémă în relațiunea lorŭ cu unele saŭ cu totalitatea sciințelorŭ, adecă nu numaĭ din punctulŭ din vedere alŭ meteorologieĭ, dar și în relațiune cu igiena saŭ cu orĭ ce ramură a cunoscințelorŭ biologice și fisice.

II. Unŭ premiŭ de *2000 dolarĭ* pentru cea maĭ satisfăcĕtóre încercare asupra:

a) Proprietățilorŭ cunoscute ale aeruluĭ atmosfericŭ, considerate din punctulŭ de vedere alŭ afinitățilorŭ lorŭ cu cercetările în orĭ care ramură a sciințelorŭ naturale, și importanța unuĭ studiŭ alŭ atmosfereĭ privitŭ din punctulŭ de vedere alŭ acestorŭ afinitățĭ.

b) Adevĕrata direcțiune a viitórelorŭ cercetărĭ în raportŭ cu imperfecțiunile cunoscințelorŭ nóstre asupra aeruluĭ atmosfericŭ și cu raporturile acesteĭ cunoscințe cu cele-lalte sciințe.

Acéstă încercare va tinde în generalŭ a indicà calea cea maĭ bine calculată pentru a conduce la resultate satisfăcĕtóre în raportŭ cu administrațiunea viitóre a fondațiuneĭ *Hodgkins.*

III. Unŭ premiŭ de *1000 dolarĭ* pentru cea maĭ bună scriere poporală asupra aeruluĭ atmosfericŭ, proprietățile și afinitățile sale și relațiunea lorŭ cu igiena, cu fisica și cu inteligența. Acéstă încercare să nu fie maĭ mare de 20.000 de cuvinte; ea va trebuì să fie scrisă într'unŭ limbagiŭ simplu și să fie potrivită și ca carte pentru învĕțămîntulŭ popularŭ.

IV. O medalie va fi intitulată cu numele de *Medalia Hodgkins a Institutuluĭ Smithsonian* și va trebuì să se dea în fie-care anŭ saŭ la doĭ anĭ pentru importante contribuțiunĭ la cunoscința nóstră asupra natureĭ și a proprietățilorŭ aeruluĭ atmosfericŭ, saŭ pentru aplicațiunile practice la cunoscințele nóstre saŭ la binele omuluĭ. Acestă medalie va fi de *aurŭ* și va fi însoțită de alta de argintŭ saŭ de bronzŭ.

Aceste lucrărĭ vorŭ fi scrise saŭ în limba englezӑ, saŭ franceză, saŭ germană, saŭ italiană, și vorŭ fi trimese secretaruluĭ Institutuluĭ Smithsonian până la Iulie 1894, afară de cea cerută la primulŭ punctŭ, care se va puté prelungì până la 31 Decembre 1894.

Anexă. — La pag. 15.

Scufundarea délului din Ulubescĭ (jud. Dîmbovița)

DE

GR. ŞTEFĂNESCU
Membru alŭ Academieĭ Române.

Printre numerósele fenomone geologice, carĭ contribuescŭ la modificarea continuă a cójeĭ pămîntuluĭ, sunt și cele ce se cunoscŭ în geologie sub numele de *alunecărĭ* saŭ *prăbușirĭ* și de *scufundărĭ* de strate. Ambele aceste fenomene sunt produse de aceiașĭ causă, *infiltrarea* apelorŭ resultate din ploĭ și din topirea zăpeḍilorŭ, dar lucrândŭ în modŭ diferitŭ.

Alunecările de strate, și une-orĭ de munțĭ întregĭ, sunt fórte dese; ele se producŭ atuncĭ, când după o serie de strate *permeabile* și înclinate se găsescŭ strate *impermeabile,* ca argilurĭ saŭ șisturĭ argilóse. In asemenea condițiunĭ, apele provenite din ploĭ și din topirea zăpeḍilorŭ se infiltréză în jos prin stratele *permeabile* până ajungŭ la stratulŭ *impermeabilŭ*; acì ne maĭ putêndŭ pĕtrunde, ele alunecă pe suprafața sa spre partea în care înclinéză stratele, care adesea este spre fundulŭ uneĭ văĭ, și încetulŭ cu încetulŭ ajungŭ a róde și reducŭ acelŭ argilŭ într'o substanță móle aprópe fluidă, care slăbesce coesiunea între stratele inferióre carĭ formézä basa clineĭ văeĭ și între stratele superióre carĭ repauséză pe dînsele, strate carĭ prin propria lorŭ greutate alunecă atuncĭ în fundulŭ văilorŭ, ducêndŭ adesea la distanțe fórte marĭ cantitățĭ enorme de roce; ast-felŭ a fostŭ celebra alunecare dela 1806 a munteluĭ *Rossberg* din Elveția, care a produsŭ o prăbușire de roce lungă de

1500 metri, lată de 320 metri și grósă de 32 metri, prăbușire care represintă unŭ volumŭ de roce de *15 milióne metri cubĭ.*

Alunecărĭ de acestea, dar pe o scară maĭ mică, se vědŭ fórte desŭ în munțiĭ noștri; adesea livedĭ de prunĭ, fênețe și locurĭ de cultură se vědŭ alunecândŭ împreună cu casele de pe dînsele la marĭ distanțe spre fundulŭ văilorŭ, de multe orĭ fără a produce alte stricăciunĭ decât schimbarea loculuĭ și câte-va crăpăturĭ, pruneturile și casele rĕmâindŭ în picióre.

Scufundările de strate sunt unŭ fenomenŭ maĭ rarŭ; raritatea provine din causa împrejurărilorŭ carĭ le producŭ.

Este sciutŭ, că din apele resultate din ploĭ și din topirea zăpedilorŭ, o parte se scurge pe suprafața pămîntuluĭ, alta se infiltréză prin stratele permeabile saŭ prin crăpăturile rocelorŭ de orĭ ce natură, constituindŭ *apele subterane,* carĭ forméză, este constatatŭ astădĭ, pîrae, rîurĭ și chiar *lacurĭ intraterestre.* Multe din aceste ape esŭ pe la piciórele munțilorŭ și délurilorŭ în stare de *isvóre,* altele, cele maĭ multe, continuă a circulà prin cója globuluĭ.

Aceste ape subterane disolvă unele substanțe, rodŭ pe altele și ajungŭ a produce în interiorulŭ cójeĭ pămîntuluĭ *cavitățĭ* maĭ multŭ saŭ maĭ puținŭ întinse, maĭ multŭ saŭ maĭ puțină înalte. Când aceste cavitățĭ sunt la marĭ profundimĭ, resistența bolteĭ întărită prin o mare serie de strate este mare și scufundările se facŭ maĭ rarŭ; când însă ele sunt produse maĭ la suprafață, acéstă resistență fiindŭ maĭ slabă, și scufundările de strate se facŭ maĭ dese, totușĭ cu multŭ maĭ rarŭ decât *alunecările.*

Fenomenulŭ dela Ulubescĭ intră în acéstă a doua categorie, este o *scufundare,* și astŭ-felŭ presentândŭ o maĭ mare importanță, mĕ voiŭ sili să daŭ acì o scurtă descriere despre cele ce am vědutŭ și aflatŭ dela marturĭ oculari din localitate.

Posițiunea geografică. Ulubesciĭ sunt unŭ mare satŭ din județulŭ Dîmbovița, la vre-o 16 kilometre la NV. de orășelulŭ Găescĭ; eĭ sunt așezațĭ în regiunea délurilorŭ pe délulŭ dintre valea gârleĭ *Potopulŭ* și vălceaua pîrîuluĭ *Hîrtopulŭ.* Scufundarea s'a produsŭ

pe délulŭ de pe malulŭ stângŭ alŭ vâlceleĭ Ilîrtopulŭ, dirigiată ea însăşĭ dela SSE. spre NNV. Pe spinarea acestuĭ délŭ se aflaŭ sădite viĭ şi pomĭ roditorĭ, iar pe cóstele sale eraŭ locurĭ de cultură şi livedĭ de prunĭ şi alţĭ pomĭ roditorĭ, ca merĭ, perĭ, nucĭ şi maĭ cu sémă cireşĭ, vestitele *drăgănele* de unde se alimentéză în mare parte piaţa Bucurescilorŭ.

Structura geologică. Délulŭ Ulubescilorŭ presintă următórea succesiune de strate, mergêndŭ de sus în jos:

1°. Solŭ arabilŭ.

2°. Argilŭ nisiposŭ cu concreţiunĭ albe margóse.

3°. Nisipŭ cu petrişŭ.

4°. Argilŭ vînătŭ cu concreţiunĭ albicióse margóse.

5°. Argilŭ-galbenŭ vînătŭ, asemenea cu concreţiunĭ margóse.

6°. Nisipŭ finŭ, care se întrevede printre crăpăturile cele maĭ profunde făcute în aceste argile.

Ce va fi maĭ jos nu se póte observà; probabilŭ că urméză alte succesiunĭ de argile, de marge şi de nisipurĭ, căcĭ acestea sunt rocele ce compunŭ partea superióră a sistemuluĭ *pliocenicŭ,* care constituesce în mare parte délurile din Dîmboviţa.

Deşi scirea despre producerea acestuĭ fenomenŭ se rĕspândise de maĭ multe dile, ploile continue m'aŭ împedecatŭ de a merge la faţa loculuĭ maĭ degrabă. In diua de 23 Aprilie însă, deşi vremea nu se îndreptase bine, totuşĭ pentru a nu lăsà să trécă prea multŭ timpŭ între producerea fenomenuluĭ şi observările ce voiam să facŭ, căcĭ lucrurile s'arŭ fi modificatŭ, am plecatŭ la Ulubescĭ, întîmple-se ce se va întîmplà; téma a fostŭ în adevĕrŭ justificată, maĭ tótă diua ne-a ploatŭ şi ne-a ninsŭ; totuşĭ am avutŭ câte-va intretimpurĭ luminóse, în carĭ am pututŭ executà înconjurulŭ aceleĭ scufundărĭ şi a face observaţiunile mele, precum şi a luà fotografiĭ, atâtŭ eŭ câtŭ şi d-lŭ I. Petricu dela Institutulŭ de chimie organică, care venise preparatŭ şi cu aparatele necesare pentru a prinde şi analisà *gazele,* ce se dicea că se degagiaŭ din crăpăturile aceleĭ scufundărĭ.

Prognosticele fenomenuluĭ. Scufundarea s'a produsŭ în nóptea de 7 spre 8 Aprilie despre diuă, între 3 şi 4 ore de diminéţă.

Incă de cu séra ḑileĭ de 7 Aprilie se simţiră, spunŭ toţĭ locuitoriĭ ce am întrebatŭ şi însuşĭ primarulŭ Ulubescilorŭ, nisce ***trosniturĭ*** surde, carĭ se auḑiaŭ la intervale nu multŭ depărtate unele de altele, trosniturĭ produse neapĕratŭ de o mişcare încétă şi premergĕtóre a ultimuluĭ desnodămîntŭ, ***scufundarea***, şi de ***pîrîitulŭ*** încheeturilorŭ celorŭ şése case de ţĕranĭ ce se aflaŭ aşezate la pólele aceluĭ délŭ, pîrîitŭ produsŭ de mişcările subterane, şi deşì aceste case nu eraŭ aşezate pe partea scufundată, dar vibraţiunile produse în regiunea subterană, ce peste câte-va ore avea să se scufunde, se comunicară şi pólelorŭ déluluĭ şi prin urmare şi caselorŭ de pe dînsele.

Acestŭ prognosticŭ a fostŭ bine-făcĕtorŭ, căcĭ locuitoriĭ acelorŭ case, îngrijaţĭ de unŭ aşà sgomotŭ neobicinuitŭ şi temêndu-se de vre-o catastrofă, şi-aŭ mutatŭ de cu séră vitele şi tóte obiectele de prin case, şi aŭ dormitŭ carĭ pe la rude, carĭ pe la prietenĭ; acesteĭ norocite prevestirĭ se datoresce faptulŭ că nu s'a întîmplatŭ nicĭ o nenorocire de persóne în catastrofa dela Ulubescĭ.

Despre ḑiuă, pe la 3 ore, îmĭ spune locuitorulŭ *Diţă Chitu*, a căruĭ casă se aflà aprópe de vîrfulŭ déluluĭ şi numaĭ la 6 metri de marginea prăpastieĭ, iar pătululŭ cu totulŭ în gura prăpastieĭ, căcĭ nicĭ unŭ metru nu-lŭ despărţea de dînsa ; pe la 3 ore auḑiĭ, ne spune Diţă, treĭ detunăturĭ ca de tunŭ; speriatŭ esŭ afară, şi abià apucŭ să mĕ uitŭ spre partea de unde am auḑitŭ detunătura, şi vĕdŭ *de odată* că întregŭ malulŭ *se scufundă* dreptŭ în jos, după aceea urméză unŭ *vuetŭ* şi unŭ *sgomotŭ* îngrozitorŭ, produsŭ, adaugŭ eŭ, de mişcarea şi alunecarea stratelorŭ şi de şueratulŭ aeruluĭ ce se scurgea de sigurŭ printre crăpăturele soluluĭ, şuerare produsă de presiunea exercitată de enorma cădere de strate. Inspăimîntatŭ de ceea ce vĕḑuĭ, adauge Diţă, îmĭ ieaŭ nevasta şi copiiĭ şi fugŭ peste gardŭ în satŭ, căcĭ pórta prin care se intră în curtea mea se aflà acum în fundulŭ prăpastieĭ.

In urma acestuĭ sgomotŭ spaima se rĕspândì peste totŭ, strigăte şi o alarmă de nedescrisŭ se auḑiră în totŭ satulŭ, şi toţĭ locuitoriĭ, împreună cu primarulŭ, eraŭ la faţa loculuĭ. Erà 4 ore de dimi-

néţă, începuse să se lumineze, şi când efectele produse de ruptură se vedeaŭ distinctŭ, toţĭ rĕmaseră înmărmuriţĭ de ceea ce vĕḑură. Când Diţă se întórse acasă, celŭ d'intâĭ lucru ce făcù, căcĭ nu scià dacă o nouă scufundare nu se va maĭ face, fu să-şĭ mute porumbulŭ din pătulŭ şi să-şĭ scótă lucrurile din casă, punêndu-le în fundulŭ restuluĭ curţeĭ, maĭ departe de prăpastie, căcĭ jumĕtate din curtea sa se aflà în fundulŭ prăpastieĭ, cu cincĭ metri maĭ jos de cum erà maĭ înainte şi cu lemnele şi tăetorulŭ în posiţiunea în care le lăsase în ajunŭ.

Scirile publicate prin ḑiare spuneaŭ, că din acéstă scufundare aŭ eşitŭ şi *gaze;* maĭ toţĭ ţĕraniĭ însă, pre carĭ i-am întrebatŭ, mi-aŭ spusŭ că nu aŭ vĕḑutŭ nicĭ unŭ fumŭ şi nu aŭ simţitŭ nicĭ unŭ mirosŭ. Deşì uniĭ îmĭ ḑiceaŭ cu óre-care ironie, că cine maĭ vedea saŭ mirosià ceva în acele minute de grózǎ şi de îngrijirĭ, totuşĭ doĭ ţĕranĭ mi-aŭ spusŭ că eĭ aŭ vĕḑutŭ despre ḑiuă eşindŭ nisce *fumŭ* saŭ *aburĭ* din acele sfărămăturĭ, dar că *mirosŭ* nu aŭ simţitŭ. In faţa acestorŭ afirmărĭ contrariĭ, deşì majoritatea négă existenţa de gaze, unŭ lucru este certŭ, că acele gaze, dacă gaze aŭ fostŭ, nu aŭ fostŭ gaze mirositóre, căcĭ nimenĭ nu a simţitŭ aşà ceva.

De altă parte fumulŭ saŭ aburulŭ, pe care ceĭ doĭ ţĕranĭ pretindŭ că l'aŭ vĕḑutŭ eşindŭ din prăpastie, a pututŭ fi produsŭ de alte cause; aerulŭ de prin crăpăturile soluluĭ, comprimatŭ de enorma massă de roce ce s'aŭ lăsatŭ în jos, — ea se evaluézǎ la peste 2 milióne şi jumĕtate de metri cubĭ, — a ţîşnitŭ printre crăpăturĭ şi a pututŭ tîrî cu sine, în formă de pulbere saŭ de fumŭ, nisipulŭ finŭ ce am vĕḑutŭ că se aflà printre stratele aceluĭ délŭ; elŭ a maĭ pututŭ fi *vaporĭ de apă,* produşĭ de evaporarea apelorŭ subterane de prin strate, causată de căldura ce s'a desvoltatŭ prin frecarea produsă de căderea acesteĭ enorme masse de roce. Asemenea fapte s'aŭ produsŭ şi în alte ţĕrĭ în fenomene analoge; aşà d-lŭ *de Lapparant* ne spune, că în căderea munteluĭ *Rossberg,* despre care am vorbitŭ maĭ sus, «catastrofa a fostŭ aşà de repede, că se spune că pasĕrĭ aŭ fostŭ omorîte de aerulŭ în mişcare, şi alunecarea a datŭ nascere la o

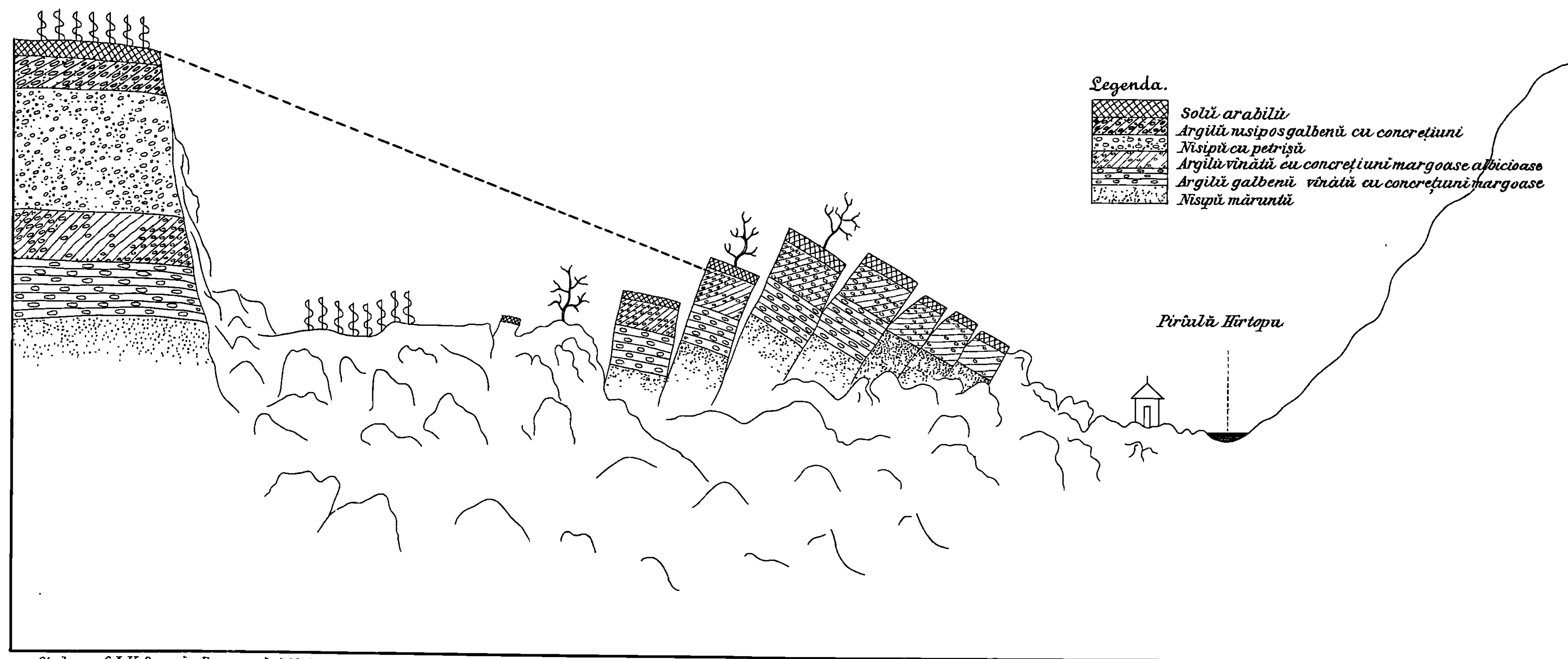
ast-felŭ de desvoltare de căldură în câtŭ s'aŭ vĕḍutŭ projectărĭ de noroiŭ şi de petre asvîrlite de către vaporiĭ, ce aŭ resultatŭ din transformarea pînzeĭ de apă».

Intinderea şi efectele fenomenuluĭ. Suprafaţa, pe care s'aŭ produsŭ efectele acesteĭ scufundărĭ, este aproximativŭ de *21 ectare*; forma sa este ovală şi dirigiată dela rĕsăritŭ la apusŭ. Din acéstă suprafaţă maĭ multŭ de jumĕtate este ocupată de scufundarea propriŭ ḍisă, care ocupă unŭ spaţiŭ de *12 ectare*, formândŭ o vale largă de 350 metri, lungă de 600 metri şi adîncă de 25 metri; ea s'a produsŭ prin desprinderea şi căderea aprópe verticală a stratelorŭ, carĭ înainte formaŭ o clină regulată din vîrfulŭ délului pânâ în fundulŭ vâlceleĭ, cum acésta se vede în secţiunea geologică ce aveţĭ în faţa d-vóstre pe acéstă tabelă (Tabela 1). În acéstă cădere o parte din via ce se aflà pe vîrfulŭ déluluĭ a rĕmasŭ pe locŭ, iar alta împreună cu pomiĭ s'a scufundatŭ la 25 de metri; viţele cu araciĭ şi arboriĭ şi-aŭ păstratŭ însă posiţiunea lorŭ normală, după cum se vede în fotografiile pe carĭ le aveţĭ sub ochĭ. Drumulŭ, care am ḍisŭ că erà pe la jumĕtatea déluluĭ, s'a distrusŭ; pe o lungime însă de maĭ bine de 100 metri s'a păstratŭ, deşi la unŭ nivelŭ multŭ maĭ jos, intactŭ cu cele douĕ gardurĭ carĭ-lŭ limitaŭ şi în posiţiunea lorŭ verticală.

Căderea acesteĭ enorme cantităţĭ de roce, — ea este cum am arĕtatŭ maĭ sus de peste 2 milióne şi jumĕtate de metri cubĭ, — a exercitatŭ o presiune fórte mare asupra stratelorŭ dela piciorulŭ déluluĭ, în câtŭ pe de o parte le-a ridicatŭ în sus, producêndŭ crăpăturĭ şi dislocărĭ, adevĕrate *faliĭ*, cum se vede în secţiunea geologică (Tabela 1) şi în fotografia ce aveţĭ în faţa d-vóstre, iar pe de alta le-a împinsŭ în spre fundulŭ văeĭ, interceptândŭ cursulŭ pîrîuluĭ *Hârtopulŭ*, din care causă a resultatŭ în sus de dărămăturĭ unŭ întinsŭ lacŭ cu o adîncime de 4—5 metri. Incetulŭ cu încetulŭ însă, apele şi-aŭ deschisŭ drumulŭ, şi în ḍiua de 23 Aprilie, când am visitatŭ localitatea, apa pîrîuluĭ Hârtopulŭ îşĭ urmà cursulŭ sĕŭ printre sfărămăturile soluluĭ, dar laculŭ erà încă destulŭ de mare.

Este de prisosŭ să maĭ revinŭ asupra causelorŭ, carĭ aŭ produsŭ acestŭ fenomenŭ. S'a vĕḑutŭ maĭ sus că elŭ resultă din ruperea bolteĭ uneĭ cavităţĭ subterane, produsă de disolvarea şi róderea rocelorŭ de către curenţiĭ subteranĭ, la carĭ maĭ trebue să adăugimŭ în casulŭ de faţă şi existenţa uneĭ crăpăturĭ destulŭ de însemnate, ce se produsese, după mărturisirea a însuşĭ proprietaruluĭ vieĭ, din délŭ încă cu unŭ anŭ înainte, crăpătură făcută pe spinarea déluluĭ şi paralelă cu ruptura actuală şi prin care nu puţină apă s'a infiltratŭ, maĭ cu sémă în urma cantităţeĭ de zăpadă şi de ploĭ ce amŭ avutŭ érna şi primăvara anuluĭ acestuia, grăbindŭ ast-felŭ acéstă scufundare.

Scufundarea dealului din Ulubeştĭ. Tabla I. Analele A. R. Tom. XVI. (1893-94).

Stab. graf. I. V. Socecŭ. Bucurescĭ. 40299.

Anexă — La pag. 16.

Notă asupra causelorŭ unorŭ enzootiĭ de vite în România

DE

Dr. V. BABEŞŬ

Membru alŭ Academieĭ Române.

Urmândŭ exemplulŭ onoraţilorŭ meĭ colegĭ dela Secţiunea sciinţifică, voiŭ avé onóre a vě întreţine cu constatărĭ sciinţifice interesândŭ în particularŭ ţéra nóstră, şi anume starea nóstră economică. In adevěrŭ, teritoriulŭ Românieĭ presintă din aceste puncte de vederĭ, particularităţĭ surprinḑĕtóre şi în mare parte necunoscute până în timpulŭ celŭ din urmă.

Pe când flora şi fauna Românieĭ cu puţine escepţiunĭ este aceea a ţĕrilorŭ vecine, bólele carĭ bântuescŭ în România, aş puté ḑice flora şi fauna nóstra parasitară patogenă, diferă într'unŭ modŭ esenţialŭ de aceea a vecinilorŭ nostri dela apusŭ; ceea ce arată maĭ multŭ póte decât studiile antropologice şi limbistice o origine particulară a populaţiuneĭ nóstre şi a animalelorŭ nóstre domestice.

N'am decât să amintescŭ pentru aceste bóle umane lepra, pelagra, formele particulare grave de malaria, abscesele particulare ale ficatuluĭ, scorbutulŭ — tóte aceste bóle bântue la noĭ şi sunt rarĭ în ţĕrile apusene — apoĭ bólele animale ca hemoglobinuria microbiană şi cârcégulŭ, tóte studiate în modŭ specialŭ la institutulŭ nostru de bacteriologie şi asupra cărora vomŭ reveni cu altă ocasiune. Aceste din urmă bóle, împreună cu întinderea şi frecuenţa enormă a tur-

băreĭ în ţéra nóstră, eraŭ îndemnulŭ principalŭ pentru chemarea mea în ţéră şi pentru crearea institutuluĭ nostru.

Cu acéstă ocasiune voiŭ avé onóre a vorbì despre bólele amintite ale vitelorŭ şi recunoscute maĭ vîrtosŭ la venirea mea în esenţa lorŭ.

Bóla de vite, care bântue în regiunile băltóse în apropierea rîurilorŭ, a fostŭ distinsă de pesta bovină, după ce graţie mĕsurilorŭ energice de poliţie sanitară, acéstă bólă s'a stinsŭ pe teritoriulŭ nostru. S'a observatŭ că a remasŭ indărătŭ o bólă endemică, semĕnândŭ până la unŭ punctŭ óre-care cu ciuma, dar diferindŭ prin lipsa contagiosităţeĭ şi prin aceea că nu migréză, ivindu-se în anume localităţĭ, unde bântue o sĕptĕmână saŭ doue, după aceea dispare. Voiŭ da aicĭ o descriere scurtă a acesteĭ bóle după publicaţiunile mele publicate în anulŭ 1888 la Academia de sciinţe din Paris.

Bóla atacă maĭ multŭ boiĭ marĭ şi frumoşĭ aĭ locuitorilorŭ săracĭ, maĭ cu sémă boiĭ cumpĕraţĭ de curînd din localităţile unde nu se ivesce bóla, producêndŭ ast-felŭ perderĭ cu atâtŭ maĭ grave şi miseria; vacile se îmbolnăvescŭ rarŭ, pe când viţeiĭ nicĭ odată. Sunt anĭ când morŭ miĭ şi miĭ de vite de acéstă bólă, pe când în alţĭ anĭ perderile sunt maĭ micĭ. Bóla se ivesce în totŭ anotimpulŭ caldŭ, începêndŭ primăvara, dar după observaţiunile mele este maĭ frecuentă la începutulŭ tómneĭ. Am constatatŭ că bóla începe la începutulŭ satuluĭ, maĭ cu sémă la boiĭ carĭ îşĭ aŭ grajdurile în jurulŭ unuĭ puţŭ rĕŭ întreţinutŭ; apoĭ, plecândŭ de aicĭ, se propagă bóla prin curţile vecine, fiindŭ de multe orĭ oprită în mersulŭ eĭ prin curţĭ unde nu sunt boĭ.

Bóla începe cu obosélă, lipsă de poftă de mâncare, febră şi anemie. Câte-va ḑile animalulŭ rĕmâne culcatŭ, defecaţiunea este oprită şi începe semnulŭ caracteristicŭ, adecă urinare roşie saŭ négră. Colórea acésta provenindŭ nu din sânge, ci numaĭ din substanţa colorantă a sângeluĭ, adecă din hemoglobină, am denumitŭ acéstă bólă hemoglobinurie. Aprópe jumĕtatea animalelorŭ atinse móre de acéstă bólă câte-va ḑile după începutulŭ eĭ. De multe orĭ observămŭ o restabilire aparentă a animaluluĭ, care însă nu duréză decât o ḑi,

două, după care apoĭ revine bóla din noŭ. Boiĭ sucombațĭ de acéstă bólă arată lesiunĭ maĭ cu sémă în stomaculŭ alŭ patrulea, în duodenŭ și în intestinele gróse, sub forma de ulcerațiune și echimose; maĭ departe există o exudațiune de sânge între lamele peritoneuluĭ, o degenerescență a ficatuluĭ și o îngroșare cu congestiune mare a rinichilorŭ, deși urinarea e tot-deauna plină cu urină roșie saŭ négră.

Studiândŭ împreună cu o comisiune întocmită de Ministeriulŭ de Interne și compusă din d-niĭ medicĭ veterinarĭ Mihăilescu, Gavrilescu și Starcovicĭ, la carĭ s'a maĭ adausŭ în anulŭ trecutŭ d-lŭ Lăcusteanu, am aflatŭ în acéstă bólă unŭ parasitŭ particularŭ, care nu corespunde nicĭ uneĭ bacteriĭ nicĭ unuĭ animalŭ primitivŭ, adecă unuĭ protozoarŭ, posedândŭ caracterele microbilorŭ în acelașĭ timpŭ ca și ale protozoarilorŭ celorŭ maĭ primitivĭ. Acestŭ microbŭ, prin distribuirea sa în organismulŭ vitelorŭ, ne explică cu totulŭ simptomele bóleĭ. Microbulŭ se află anume în interiorulŭ globulelorŭ roșiĭ de sânge, fiindŭ aceste distruse de microbŭ. Prin invasiunea microbuluĭ se explică febra, prin distrugerea hematiilorŭ anemia, prin îngrămădirea luĭ în rinichĭ lesiunile rinichilorŭ și prin disolvarea substanțelorŭ colorante din globulele distruse se explică hemoglobinuria. Pe când în sângele circulatorŭ microbulŭ este rarŭ, vasele rinichilorŭ sunt pline de parasițĭ și aicĭ aprópe fie-care globulŭ de sânge conține parasitulŭ, pe care l'am denumitŭ hematococŭ. Injectândŭ sângele animaluluĭ mortŭ de bólă la alte vite, putemŭ produce după 12—14 ḑile bóla.

In anulŭ 1891 am avutŭ pentru întâia dată ocasiunea a studià cârcégulŭ, o altă bólă particulară și nestudiată până atuncĭ. Acéstă bólă se află la oĭ, maĭ cu sémă în turmele marĭ, carĭ se trimetŭ din Transilvania în Dobrogea și pe insulele din Dunărea inferióră. Va să ḑică acéstă bólă cuprinde unŭ terenŭ maĭ restrînsŭ decât hemoglobinuria. De multe orĭ acéstă bólă deciméză turmele. Bóla se observă maĭ multŭ primăvara și la începutulŭ vereĭ; se ivesce maĭ mult în timpurĭ călduróse după ploĭ. Meiĭ nu prea capĕtă bóla. Oile se înbolnăvescŭ cu febră, inapetență, anemie și slăbiciune generală, durerĭ și crampe intestinale, pentru carĭ s'a datŭ bóleĭ nu-

mele de cârcégŭ. După câte-va ḑile, cam jumĕtatea animalelorŭ înbolnăvite móre, pe când cea-laltă jumĕtate se restabilesce după o reconvalescență lungă. In sângele animalelorŭ bolnave, și anume în globulele roșiĭ, se află unŭ microbŭ, care sémĕnă cu acela alŭ hemoglobinurieĭ, dar este maĭ micŭ, și pe când la hemoglobinuria există de regulă 2 microbĭ într'unŭ globulŭ, aicĭ vedemŭ de obiceiŭ numaĭ unŭ exemplarŭ în fie-care hematie.

Nu mi-aș fi permisŭ a vĕ întreține cu aceste constatărĭ ale mele, carĭ aŭ fostŭ publicate la timpulŭ lorŭ de Academia de sciințe din Paris, dacă de curînd nu s'arŭ fi ivitŭ nisce observațiunĭ nouĕ din altă parte, carĭ confirmândŭ constatările nóstre, nu arŭ fi atrasŭ atențiunea nóstră asupra uneĭ împrejurărĭ importante etiologice cu privire la aceiașĭ parasițĭ interesanțĭ.

Dejà în prima mea comunicațiune, adecă în anulŭ 1888, am căutatŭ dacă nu există și în alte țĕrĭ o bólă analogă cu aceea a boilorŭ neștri, și am aflatŭ scirĭ puținŭ precise despre o bólă vătămătóre în Caucasŭ, în Bulgaria și în Ungaria de Sudŭ. Insă studiindŭ o monografie a luĭ Billings asupra bóleĭ de vite celeĭ maĭ devastatóre din America, adecă a febreĭ de Texas, am vĕḑutŭ atâta analogie între acéstă bólă și bóla nóstră, în câtŭ am exprimatŭ bănuiala că febra de Texas póte să fie bóla nóstră. Am cerutŭ apoĭ preparate de sânge din acéstă bólă, și examinându-le am pututŭ constatà că în adevĕrŭ sângele conține aceiașĭ microbĭ, așà în câtŭ la Congresulŭ internaționalŭ de medicină din Berlin am pututŭ declarà, că bóla de Texas este produsă de parasitulŭ descoperitŭ de mine la vitele nóstre.

In acelașĭ timpŭ și Drulŭ Th. Smith, directorulŭ stațiuneĭ de agricultură din America de Nordŭ, pe basa cercetărilorŭ mele a urmăritŭ studiulŭ febreĭ de Texas și a stabilitŭ din noŭ, că bóla este causată de parasitulŭ meŭ, care însă de dînsulŭ a fostŭ clasatŭ între protozoarĭ. Dînsulŭ identifică bóla de Texas cu bóla nóstră.

Studiindŭ însă cu de amĕnuntulŭ aceste douĕ bóle, am pututŭ constatà diferențe esențiale, dintre carĭ cele maĭ importante sunt cele următóre: febra de Texas o capĕtă numaĭ vitele importate din regiunĭ

unde nu există bóla, pe când bóla nóstră o capĕtă și vitele indigene. Febra de Texas o capĕtă și viţeiĭ, pe când pe a nóstră nu o capĕtă. Febra de Texas nu presintă de regulă în viéţă hemoglobinurie, pe când a nóstră o presintă tot-deauna în casurĭ grave. Febra de Texas are douĕ stadiĭ, unŭ stadiŭ acutŭ de 5—8 ḑile, după aceea animalele se potŭ însănătoșì, dar se înbolnăvescŭ din noŭ după 14 ḑile, când bóla devine chronică. Inoculândŭ puţinŭ din sângele dela un animalŭ bolnavŭ de bóla de Texas la unulŭ sănătosŭ, bóla se ivesce tot-deauna după 10 ḑile, pe când infecţiunea la hemoglobinurie nu isbutesce în tot-deauna, ci numaĭ întrebuinţândŭ o cantitate mare de sânge, și dacă reușesce, dă bóla abia după 14 ḑile.

Tóte aceste diferenţe ne autorisă a face o distincţiune între cele douĕ bóle, dar totușĭ putemŭ clasà cele douĕ bóle de vite cu aceea a oilorŭ într'unŭ singurŭ grupŭ de bóle causate de parasitulŭ meŭ.

Drulŭ Smith prin cercetările sale a maĭ lărgitŭ cunoscinţele nóstre asupra acestorŭ bóle, prin aceea că aflase unŭ stadiŭ alŭ parasituluĭ în formă de pară maĭ mare și mobilŭ, și care există la febra de Texas în stadiulŭ acutŭ alŭ bóleĭ. După cercetările nóstre, anume ale d-luĭ Starcovicĭ și ale mele, acestŭ stadiŭ există și la noĭ, însă la începutulŭ bóleĭ și în sângele circulatorŭ.

In fine Drulŭ Smith, basatŭ pe afirmaţiunile cultivatorilorŭ americanĭ de vite, a aflatŭ că există o legătură de causă între anumite acaride, ixode (cârçoi) și între rĕspândirea bóleĭ; d-sa afirmă că a pututŭ da bóla vitelorŭ sănătóse prin intermediarea acestorŭ ixode.

Cestiunea legătureĭ pretinse a ixodelorŭ cu bóla, este însă destulŭ de obscură. Drulŭ Smith crede că ixodele, sugêndŭ sângele boilorŭ bolnavĭ, arŭ infectà ouĕle lorŭ și că ixodele carĭ arŭ eșì după 50 de ḑile din ouĕ arŭ infectà alte vite.

Noĭ amŭ relevatŭ acéstă cestiune și comisiunea a aflatŭ că într'adevĕrŭ și vitele nóstre sunt lovite de ixode, carĭ în anume anĭ, ca spre exemplu în anulŭ trecutŭ, aŭ produsŭ anemiĭ chiar mortale la vite. S'aŭ culesŭ maĭ multe din aceste animale de pe boĭ bolnavĭ, și împreună cu Drulŭ Starcovicĭ amŭ examinatŭ conţinutulŭ cor-

puluĭ lorŭ și amŭ aflatŭ acolo în adevĕrŭ formațiunĭ, carĭ corespundŭ hematococilorŭ. Aceste formațiunĭ în interiorulŭ ixodelorŭ sunt în numĕrŭ mare și în diferite mediĭ de desvoltare, așà în câtŭ corespundŭ unorŭ culturĭ ale parasițilorŭ. Continuămŭ studiile nóstre, carĭ ne indică unŭ mijlocŭ simplu și sigurŭ în contra acesteĭ bóle teribile, adecă extirparea ixodelorŭ.

Din tóte aceste cercetărĭ vedemŭ cum descoperirea unuĭ microbŭ patogenŭ luminéză încetŭ cu încetulŭ patologia și etiologia nu numaĭ a uneĭ bóle, dar dă impulsulŭ pentru descoperirĭ din ce în ce maĭ importante.

Din descoperirea hematococuluĭ, amŭ aflatŭ nu numaĭ causa bóleĭ nóstre de vite și de oĭ, dar amŭ descoperitŭ totŭ de odată legătura filogenetică necunoscută până acum între bacteriĭ și protozoarĭ, amŭ datŭ impulsulŭ pentru descoperirea causeĭ celeĭ maĭ teribile bóle de vite din America și a legătureĭ, care există între unŭ parasitŭ mare și între o bólă enzootică internă. Óre pornindŭ dela acestŭ șirŭ de descoperirĭ prin analogie, nu vomŭ puté aflà modulŭ cum se face infecțiunea malarieĭ?

Anexă. — La pag. 21.

Raportŭ asupra cercetărilorŭ de documente istorice făcute la Chișineŭ și Odesa în vara anuluĭ 1893

DE

EMILŬ M. TEODORESCU.

Domnule Președinte,

Intorsŭ în țéră acum câte-va ḑile, mě ținŭ datorŭ a vě presentà unŭ raportŭ asupra misiuneĭ, ce ațĭ bine-voitŭ a-mĭ încredințà pentru cercetarea Archivelorŭ senatorilorŭ din Chișineŭ și pentru visitarea Bibliotecei publice a Museuluĭ Societățeĭ imperiale de istorie și anticitățĭ și a Universitățeĭ imperiale novorosiane din Odesa.

Aprobându-mi-se cererea, ce făcusem în privința acesteĭ misiunĭ, prin adresa d-vóstre No. 6143 din 1 (13) Iulie 1893, am plecatŭ din Bucurescĭ și la 9 ale luneĭ Iulie am sositŭ la Odesa. Ajunsesem acì într'unŭ timpŭ nepotrivitŭ, căcĭ tocmaĭ atuncĭ în câte treĭ localurile amintite maĭ sus se făceaŭ reparațiunĭ, catalogărĭ de cărțĭ intrate în cursulŭ trecutuluĭ anŭ școlarŭ și inventoriărĭ de felurite colecțiunĭ.

Spre a nu perde vremea, chiar a doua ḑi am plecatŭ spre Chișineŭ, ca să lucrezŭ în Archivele senatorilorŭ, ținta principală a misiuneĭ mele. Acì, prin amabilitatea Excelențeĭ Sale d-luĭ S. I. Dunka, membru la Curtea de casațiune a Basarabieĭ, am obținutŭ audiență la Guvernatorŭ Generalulŭ-locotenentŭ A. P. Constantinovicĭ. Expli-

cândă-ĭ amĕnunţitŭ dorinţa mea de a cercetà actele referitóre la mişcarea culturală din Principatele române în timpulŭ ocupaţiuneĭ rusescĭ dintre aniĭ 1808—1812, mi s'a permisŭ ca dela 17 Iulie să viŭ ḑilnicŭ în archive în orele de cancelarie, ca să lucrezŭ acolo sub supraveghiarea archivaruluĭ. Am rĕsfoitŭ inventariulŭ Archivelorŭ senatorilorŭ spre a aflà conţinutulŭ lorŭ, şi am aflatŭ că în ele se cuprinde tótă corespondenţa consilierilorŭ intimĭ ruşĭ S. Kuşniacov şi V. N. Krasno-Miloşevicĭ, carĭ ca senatorĭ presidaŭ Divanurile din ambele Principate române. Aceste archive aŭ fostŭ aduse în 1812 din Iaşĭ la Chişineŭ de Admiralulŭ Ciceagov. In ele sunt multe scrisorĭ de ale Generalilorŭ şefĭ ruşĭ, ca ale Principeluĭ Al. Prozorovski, ale luĭ Bagration, ale Comiteluĭ Kamenski, ale Principeluĭ Cutuzov, ale Comiteluĭ Langeron, ale Duceluĭ de Richelieu, a luĭ Miloradovicĭ, ale luĭ Sabanaiev şi ale multorŭ boerĭ.

Studiândŭ aceste acte, se póte face o idee clară asupra stăreĭ ţĕrilorŭ române din vremea anilorŭ 1806—1812, atâtŭ din punctulŭ de vedere administrativŭ, economicŭ, câtŭ şi din punctulŭ de vedere alŭ instrucţiuneĭ, alŭ mişcăreĭ culturale. Fórte numeróse sunt actele referitóre la arendările de veniturĭ, la hotărnicirile de moşiĭ, la situaţiunea vistierielorŭ, la intrigele boerilorŭ, la punerea şi scutirea de birurĭ, la hoţiile bandelorŭ de tâlharĭ, la exilările de boerĭ peste graniţe, la facerea de statistice felurite, etc. De importanţă maĭ mare sunt hârtiele, carĭ se ocupă de introducerea cărţilorŭ de metrică pe lângă bisericĭ, de sosirea din Petersburg a profesoruluĭ de dansŭ Procopie Ivanov spre a da lecţiunĭ de dansŭ tinerilorŭ din Iaşĭ, de propunerea luĭ Magie pentru construirea unuĭ teatru în Iaşĭ, despre o invitare făcută câtorŭ-va medicĭ din Kiev de a veni la Iaşĭ şi la Bucurescĭ, de trimiterea doctoruluĭ Novacŭ la Chişineŭ pentru trebuinţele locuitorilorŭ bolnavĭ, despre înfiinţarea unuĭ pensionatŭ alŭ copiilorŭ de boerĭ, de sosirea unorŭ cărţĭ rusescĭ şi a unorŭ profesorĭ ruşĭ din Kiev spre a învĕţà limba rusă pe ieşenĭ, despre stăruinţa luĭ Gopper de a deschide unŭ pensionatŭ pentru băeţĭ şi fete la Iaşĭ, despre înfiinţarea grădineĭ botanice din Iaşĭ, despre

înființarea uneĭ tipografiĭ, despre sosirea în Ieșĭ a uneĭ trupe de actorĭ rușĭ, etc.

In Chișineŭ am lucratŭ treĭ sĕptĕmânĭ, ocupatŭ cu rĕsfoirea inventariuluĭ; dar dorindŭ a aduce Academieĭ câtŭ maĭ multe copiĭ de pe jurnalele ce-mĭ stăteaŭ la disposițiune, mi-am angagiatŭ unŭ copistŭ plătitŭ cu ḍiua, care mi-a copiatŭ 281 de acte. Aceste copiĭ am onóre a Vi le înaintà împreună cu acestŭ raportŭ, însoțite de inventariulŭ lorŭ. Aceste hârtiĭ sunt, cum se póte vedé din inventariŭ, corespondența senatoruluĭ S. S. Kușniacov, numitŭ președinte alŭ Divanurilorŭ țĕrilorŭ române la 17 Februarie 1808.

Se scie, că Țarulŭ Alexandru I, considerândŭ dreptŭ ofensă tăcerea Porțeĭ la protestarea luĭ Italinski pentru mazilirea luĭ C. Ipsilanti și a luĭ Al. Moruzi, declarase Turcieĭ răsboiŭ și că în Novembre 1806 Michelson trecuse cu 80.000 Rușĭ peste Dnistru. Turciĭ perdŭ tóte cetățile, afară de Brăila, Giurgiu și Ismailŭ. Potolindu-se pentru câtŭ-va timpŭ ostilitățile, Principele Prozorovski cere Impĕratuluĭ sĕŭ Alexandru îndepărtarea luĭ Ipsilanti dela ambele tronurĭ româneseĭ, și numirea luĭ Serghi S. Kușniacov ca «гражданскій правитель» alŭ Basarabieĭ și ca președinte alŭ ambelorŭ Divanurĭ ale Principatelorŭ.

Ajunsŭ în Iașĭ, senatorulŭ Kușniacov primì tóte instrucțiunile cum să guverneze. Cancelaria sa erà împărțită în maĭ multe divisiunĭ cu secretarĭ respectivĭ și cu funcționarĭ pentru misiunĭ speciale, așà numițĭ «revisorĭ». La începutŭ conducĕtorulŭ cancelarieĭ a fostŭ unŭ óre-care Sorokunski, iar în ultimiĭ treĭ anĭ Somov. Hârtiele aduse Academieĭ sunt deci compuse de Sorokunski și iscălite de S. Kușniacov. Ca revisorĭ aŭ fostŭ: ofițerulŭ de flotilă Dicesculov, Stanchevicĭ, Bukin și Leibin. Ca funcționarĭ de cancelarie se întîlnescŭ numele luĭ Augustovski, Derojinski, etc.

Kușniacov a lăsatŭ Divanurile cum eraŭ formate și înainte, iar fie-care județŭ condusŭ de câte doĭ ispravnicĭ aleșĭ pe câte unŭ anŭ. A întocmitŭ pe lângă fie-care Divanŭ câte unŭ comitetŭ executivŭ de 4 membri aleșĭ de elŭ, carĭ să-lŭ țină în curentŭ cu totŭ ceea ce lucraŭ membriĭ Divanurilorŭ. Elŭ îșĭ recrută funcționarĭ noĭ, dândŭ afară pe ceĭ numițĭ până la anulŭ 1807. A mutatŭ pe Tă-

tariĭ din Bugeac în Crimea și a împărțitŭ totŭ ținutulŭ ocupatŭ de eĭ în 5 județe: Bender, Acherman, Hotărniceni, Tomara și Greceni; a adusŭ acolo coloniĭ de Bulgarĭ, Sêrbĭ, Grecĭ, Armenĭ, Necrasoоțĭ, resturĭ de Cazacĭ; a lucratŭ, ajutatŭ de Mitropolitulŭ Gavriilŭ Bodoni, la transformarea mecetelorŭ turcescĭ în biserice ortodoxe. Voindŭ să încorporeze Principatele la împĕrăția lorŭ, Rușiĭ se siliaŭ a introduce o alt-felŭ de ocărmuire decât aceea de sub Turcĭ.

Acésta a nemulțumitŭ multŭ pe boerĭ, carĭ strigaŭ ca Rușiĭ să deșerte Principatele; sufletulŭ mișcăreĭ boerilorŭ eraŭ Varlamŭ și Filipescu. Miloradovicĭ, din ordinulŭ luĭ Prozorovski, iea mĕsurĭ de a înăbuși revolta spiritelorŭ contra ocupațiuneĭ rusescĭ, și primesce ca ajutorŭ pe Engelgardt, numitŭ ca vice-președinte alŭ Divanuluĭ din Bucurescĭ.

In Augustŭ 1809, Principele Prozorovski murindŭ la asediulŭ Măcinuluĭ, loculŭ sĕŭ e ocupatŭ de Principele Bagration, care bate pe Turcĭ în maĭ multe locurĭ și le iea cincĭ cetățĭ. Érna armatele rusescĭ petrecŭ în Principate și cerŭ dela locuitorĭ transporturĭ de grâne, salahorĭ la săparea de șanțurĭ în jurulŭ Craioveĭ și a Hotinuluĭ, 50.000 care de câte 4 boĭ pentru transporturĭ de proviantŭ și furagiŭ, sume colosale de banĭ fie pentru lefurile funcționarilorŭ lorŭ, fie pentru lemne de focŭ, spitale, lazarete, podurĭ, etc. In Oltenia se pune unŭ impositŭ de 30 leĭ pe anŭ de casă. Se daŭ funcționariĭ afară din slujbe și li se confiscă averile în urma nedreptelorŭ denunțărĭ făcute de Generaliĭ Bahmetiev și Nazimov, numițĭ membri în comisiunea de verificare a compturilorŭ.

Purtarea Rușilorŭ în Principate stîrnesce nemulțumirĭ nu numaĭ aicĭ, dar și peste hotare; diarele europene cerŭ eșirea oștirilorŭ rusescĭ peste Nistru. Filipescu, capulŭ nemulțumițilorŭ din Bucurescĭ, e exilatŭ cu familia sa la Belgradŭ.

Țarulŭ Alexandru, vĕḑêndŭ decisiunea luĭ Napoleon de a întreprinde unŭ răsboiŭ contra Rusieĭ, rechiamă din Principate pe Bagration și pe Kușniacov și în loculŭ lorŭ numesce pe Generalulŭ Camenski II și pe senatorulŭ V. J. Krasno-Miloșevicĭ. Purtarea Rușilorŭ pare a fi acum maĭ blândă; boeriĭ însă sunt totŭ nemulțumițĭ de ocupațiune

și își mută sediulŭ de întîlnire la Craiova. Cu începerea nouelorŭ lupte cu Turciĭ de sub comanda luĭ Ipsalil Ahmed Pașa, nouĕ greutățĭ cadŭ pe bieții locuitorĭ. Visteria e secată, țĕraniĭ emigréză, și în 1810 nu se găsiră, după statistică, în Muntenia decât 120.000 familiĭ, iar în Moldova 75.000. Krasno-Miloșevicĭ reduce numĕrulŭ pensionarilorŭ la jumĕtate și iea din averile și veniturile mănăstirescĭ, lucru care aduce nemulțumirĭ generale. In Ianuarie 1811 în loculŭ luĭ Engelgardt e numitŭ ca vice-președinte alŭ Divanuluĭ muntenescŭ Generalulŭ Steter. Rușiĭ voiaŭ pacea, Turciĭ ștîrnițĭ de Napoleon se opuneaŭ la încheiarea eĭ. In 1811 luna Martie, ca șefŭ alŭ armatelorŭ dela Dunăre e trimisŭ Mich. Cutuzov, care bătêndŭ pe Vizirŭ la Rusciuc, silesce ca să se deschidă la 18 Octobre tractările de pace la Giurgiŭ în orĭ ce condițiunĭ. Rușiĭ cerŭ numaĭ Basarabia, și la 4 Maiŭ se admitŭ condițiunile păceĭ, care se subscrie apoĭ în Bucurescĭ la 16 Maiŭ 1812. Rusia luà Basarabia cu 5 cetățĭ, 17 orașe și comune, 693 sate și cu 43.160 familiĭ. Ratificarea tractatuluĭ de pace se face la 10 Iulie. Incheiarea uneĭ păcĭ așà de rușinósă pentru Turcĭ în împrejurărĭ așà de favorabile se datoresce în parte trădăreĭ din partea dregătorilorŭ Turcĭ. Vizirulŭ e desgrațiatŭ, negociatorulŭ păceĭ Galib Efendi e surghiunitŭ, iar luĭ Dimitrie și Panaiotache Moruzi li se taie capetele. Boeriĭ aŭ arĕtatŭ Turcieĭ, cum prin perderea Basarabieĭ nu se maĭ potŭ procurà cele 120.000 chile de grâŭ, 120.000 ocale de untŭ, pe lângă vite, oĭ, ce se datoraŭ anualŭ Porțeĭ, și că se micșorà enormŭ exportulŭ animalelorŭ; în consecință boeriĭ cereaŭ reducerea tributuluĭ Moldoveĭ.

Dela 19 Iulie 1812 armatele rusescĭ, comandate de Generaliĭ Comitele Langeron, Voinov, Essen, Bulatov și Sabanaiev părăsescŭ Principatele, și din ordinulŭ Impĕratuluĭ, trecêndŭ prin Focșanĭ, Iașĭ și Hotinŭ, se îndréptă spre gubernia Volâni, spre a se unì cu Tormasov. Cu eșirea oștirilorŭ rusescĭ, Principatele primescŭ ca Domnĭ pe I. Caragea în Țéra-Românéscă și pe Sc. Calimachŭ în Moldova.

Cele 281 de hârtiĭ copiate din Archivele senatorilorŭ cuprindŭ:

a) Corespondență cu Țarulŭ Alexandru I, cu Comitele N. Rumantzov, Ministrulŭ rusescŭ de Afacerĭ străine, cu casieria centrală din Moscva, precum și unŭ numĕrŭ mare de rapórte adresate Principeluĭ Prozorovski, Generalilorŭ Miloradovicĭ, Platov, P. Kohanovski, Laskin, Tucicov, Principeluĭ Ghika, Colonelilorŭ Lang, Leparski, consilieruluĭ militarŭ Grabovski, Coloneluluĭ Caramîșef, Consulilorŭ Kirico și Pizani, Hatmanuluĭ Pallade, ComiteluĭLangeron, Generalilorŭ Isaiev, Marcov, Principeluĭ Byron de Curlandia, luĭ Sivers, luĭ Litvinov, luĭ Pscovitinov, luĭ Ciceagov, etc. asupra feluritelorŭ trebuințe ale armateĭ rusescĭ.

b) Ordine date ispravnicilorŭ de ținute, spre a raportà lunarŭ totŭ ce se întîmplă în județele lorŭ și ca să opréscă exportulŭ de grâne, cum și ordine către comptuarulŭ de postă militară din Principate, etc.

c) Resolutiunĭ pe felurite petițiunĭ adresate luĭ Kușniacov;

d) Pașapórte (18) pentru liberă călĕtorie în țéră și peste hotare;

e) Incunosciințărĭ trimise Divanurilorŭ de evenimentele marĭ politice europene, despre feluritele numirĭ în funcțiunĭ, despre aprobarea Principeluĭ Prozorovski de a da Divanuluĭ din Moldova 40.000 piastri împrumutŭ pe termenŭ de 4 lunĭ, etc.;

f) Propunerĭ făcute Divanurilorŭ în chestiunĭ financiaro-economice, în cercetarea neînțelegerilorŭ dintre boerĭ orĭ locuitorĭ, în privința arendăreĭ feluritelorŭ veniturĭ, pentru a se plătì micile datoriĭ ale divanurilorŭ către negustorĭ, spre a oprì pe țĕranĭ de a ascunde la eĭ pe desertoriĭ rușĭ, pentru alegerea slujbașilorŭ dela ținute, pentru procurare de proviantŭ și de furagiŭ, orĭ lemne de focŭ érna soldaților rușĭ, etc.

g) Cererĭ adresate Divanurilorŭ pentru a înlesnì procurarea orĭ transportulŭ proviantuluĭ și a furagiuluĭ armateĭ rusescĭ, spre a trimete lămurirĭ și statistice de totŭ felulŭ asupra Principatelorŭ, pentru a se plătì lefile funcționarilorŭ, pentru a se găsì gazde soldaților, pentru plata întreținereĭ spitalelorŭ, pentru pedepsirea contrabandiștilorŭ, pentru a cercetà cererile Divanuluĭ craiovénŭ, pentru a

stabilì cursulŭ cervonţilorŭ la 10 leĭ unulŭ, pentru a destituì pe uniĭ slujbaşĭ neoneştĭ, pentru a mutà pe locuitorĭ din satele nesănătóse în locurĭ higienice, pentru a cercetà acapararea de către Transilvănenĭ a unorŭ pămînturĭ dela graniţele Principatelorŭ, etc.

Cum se vede, cea maĭ mare parte din corespondenţă se referă la interesele rusescĭ pentru trebuinţele armateĭ lorŭ. Intre aceste hârtiĭ însă se găsescŭ multe, în carĭ Ruşiĭ se ocupaŭ şi de necesităţile ţĕrilorŭ române, cum sunt de ex: No. 33, 49, 105, 1513, 115 şi 1527 din inventariulŭ alăturatŭ. Fórte numeróse sunt hârtiele de corespondenţă secretă, cum e de pildă ordinulŭ luĭ Prozorovski către S. Kuşniacov din 18 Martie 1809 (hârtia No. 12 din jurnalulŭ No. 28), de a trimete din Iaşĭ în Bucurescĭ pe dragomanulŭ Nicolae Mavro şi de a-lŭ urmări apoĭ în secretŭ întru câtŭ dă de bănuitŭ prin désa sa corespondenţă cu Rusciuculŭ.

La Odesa m'am ocupatŭ dela 11 Augustŭ a. c. Acì am visitatŭ:

1) *Universitatea imperială novorosiană.* In biblioteca universitară sunt 97.310 cărţĭ şi 22.843 numere de reviste periodice; am rĕsfoitŭ multe cărţĭ după indicaţiunile cataloguluĭ şi am găsitŭ 129 cărţĭ (dintre carĭ 65 sunt compuse de profesorĭ universitarĭ din Odesa) cu cuprinsŭ referitorŭ la ţĕrile române. Dela fundarea sa (anulŭ 1866) Universitatea tipăresce anualŭ câte 2—3 volume din «Записки Императорскаго Новороссійскаго Университета», în carĭ se publică lucrările profesorilorŭ şi ale studenţilorŭ. Intr'însele am găsitŭ articole de istorie, carĭ se referă şi la noĭ Româniĭ, scrise de profesoriĭ M. Smirnov, A. Struve, N. Condacov, V. Voitcovski, A. Cociubinski, A. Markevicĭ şi Th. Uspenski. Nu mi-a fostŭ cu putinţă să visitezŭ cabinetulŭ de monete (cu 2990 monete şi 1130 medaliĭ) şi să cercetezŭ dulapulŭ cu cele 140 de manuscripte, întru câtŭ ele nu potŭ fi cercetate de străinĭ decât cu permisiunea rectoruluĭ; acesta tocmaĭ atuncĭ erà dusŭ la St. Petersburg.

Isprăvindŭ cu cercetarea în Universitate, am lucratŭ la

2) *Biblioteca publică din Odesa.* Acéstă bibliotecă fundata în 1829 numĕră adĭ 78.945 volume tipărite 18 manuscripte, 177 gravuri,

112 autografe și 54 cărțĭ de tiparŭ vechiŭ. Am rĕsfoitŭ acì totŭ ce credeam că cuprinde materialŭ pentru istoria Românilorŭ, și am găsitŭ maĭ multe reviste periodice și vre o 194 cărțĭ, felurite acte istorice adunate din archive și publicate de societățĭ archeologico-istorice, multe monografiĭ istorice, dărĭ de sémă asupra congreselorŭ orĭ cercetărilorŭ sciințifice, studiĭ etnografice, bibliografiĭ importante, tóte cu cuprinsŭ relativŭ la evenimentele din trecutulŭ Principatelorŭ române.

Unŭ numĕrŭ de peste 30 opere geografice, charte de totŭ felulŭ și pentru orĭ-ce epocă, charte militare și marine, amintirĭ asupra răsbóielorŭ trecutuluĭ, biografiĭ amĕnunțite asupra comandanțilorŭ șefĭ rușĭ dela Dunăre, vre-o nouĕ opere de gramatică româno-rusă, precum și vocabulare și dicționare, fórte multe cărțĭ de literatură, treĭ poeme în versurĭ rusescĭ de N. Gherbanovski (Capŭ-de-boŭ, Valea-Albă și Capulŭ luĭ Baiazetŭ), vre-o 7 cărțĭ de cuprinsŭ teologicŭ, cele 15 volume din «Zapiski ale Societățeĭ imperiale de istorie și archeologie din Odesa», vre o 19 isvóre pentru epoca luĭ Kiseleff (ca P. Grabbe, Bogdanicĭ, I. Iacuskin, Lukianovicĭ, Muraviev, etc.), multe opere de conținutŭ politico-economicŭ, unŭ materialŭ bogatŭ din descrierea feluritelorŭ călĕtoriĭ prin țĕrile române, relațiunĭ de expedițiunĭ făcute în scopurĭ sciințifice, corespondențe de ale Generalilorŭ șefĭ dela Dunăre din vremea răsbóielorŭ cu Turciĭ, studiĭ archeologice asupra orașelorŭ vechĭ dela Pontulŭ Euxinŭ, publicațiunĭ de creațiunĭ poporale românescĭ traduse în versurĭ rusescĭ, etc. etc., carĭ abundă în materialŭ surprindĕtorŭ de bogatŭ relativŭ la Românĭ. Am însemnatŭ revistele și tóte cărțile din acéstă bibliotecă, în carĭ am pututŭ găsì referințe pentru noĭ Româniĭ; nu potŭ să le înaintezŭ Academieĭ, căcĭ raportulŭ meŭ ar luà atuncĭ proporțiunĭ fórte marĭ; dar le păstrezŭ și la cerere potŭ orĭ când să daŭ relațiune de ele. Cetindŭ felurite cărțĭ de istorie, am însemnatŭ numele unorŭ chronicarĭ turcĭ, carĭ vorbescŭ de țĕrile și de Domniĭ românĭ, ca: Ezorfern (contemporanŭ cu Ștefanŭ celŭ Mare) Vasîf Efendi, Feraîzi Zade, Ghiulbuni-hanam, Huliase, Itabîr, Tariki-Djevet, Ibraim Pașa, călĕtorulŭ turcŭ Evliya Efendi, etc.

Imĭ permitŭ aci, domnule Preşedinte, a atrage atenţiunea onor. Academieĭ asupra cercetărilorŭ, ce arŭ fi de făcutŭ în bibliotecele, archivele şi colecţiunile din întrégă Rusia, pentru compunerea uneĭ bibliografiĭ slavo-română. In Rusia se află unŭ materialŭ fórte bogatŭ privitorŭ la Românĭ, unŭ materialŭ însă împrăştiatŭ; de aceea credŭ, că nu s'ar puté însărcinà cu culegerea luĭ decât persóne carĭ cunoscŭ bine istoria Românilorŭ. Prin acésta, istoria nóstră şi-ar deschide un orizontŭ de o bogăţie nemărginită, dar care până astădĭ încă este cam puţinŭ cunoscută.

In cele din urmă am visitatŭ la Odesa:

3) *Museulŭ Societăţeĭ imperiale de istorie şi de anticităţĭ* fondatŭ în anulŭ 1839. Elŭ e împărţitŭ în 8 secţiunĭ şi cuprinde peste 500 de numere de obiecte aşezate în şése sale. Dintre acestea, maĭ multŭ de 93 sunt orĭ obiecte aduse din Principate, orĭ referitóre la istoria şi archeologia Românilorŭ. Unŭ numĕrŭ mare de vederĭ, fotografiĭ de cetăţĭ basarabene, tablourĭ de scene de răsboiŭ, portrete de comandanţĭ, unŭ bogatŭ numĕrŭ de chrisóve vechĭ (unulŭ din 1407) moldovenescĭ, o colecţiune bogată de petre cu inscripţiunĭ grece, latine, slavone, armene, genoveze, turcescĭ, stégurĭ aduse din Moldova, felurite arme, tunurĭ, iatagane, săbiĭ, peptare, cântarŭ şi călimărĭ moldovene, busturĭ frumóse de marmoră, urne de bronzŭ, vase de lutŭ, etc., sunt unŭ materialŭ frumosŭ, care reamintesce felurite evenimente istorice petrecute pe pămîntulŭ Principatelorŭ române. In cabinetulŭ de monete se află multe monete trace din Moesia din epoca şedereĭ Romanilorŭ în Dacia, numaĭ 19 din Callatis şi 72 dela Tomis. Museulŭ are o bibliotecă bună şi o colecţiune frumósă de manuscripte.

In urma amabilităţeĭ, cu care am fostŭ pretutindenĭ primitŭ şi servitŭ, mi se impune datoria plăcută de a vĕ împărtăşi numele următórelorŭ persóne, carĭ m'aŭ ajutatŭ:

1) Excelenţa Sa S. I. Dunka, Consilierŭ actualŭ de Statŭ şi membru la Curtea de casaţiune din Basarabia, în Chişineŭ;

2) Excelenţa Sa V. N. Jurghevicĭ, adevĕratulŭ Consilierŭ de

Statŭ actualŭ, profesorŭ universitarŭ, vice-preşedinte alŭ Societăţeĭ imperiale de istorie şi de anticităţĭ din Odesa;

3) D-lŭ Orloff, Consilierŭ de statŭ şi secretarŭ alŭ consiliuluĭ universitarŭ dela Universitatea imperială novorosiană din Odesa.

4) D-lŭ V. H. Lundius dela Biblioteca publică din Odesa.

Terminŭ, exprimândŭ recunoscinţa vie ce portŭ Academieĭ pentru misiunea ce mi-a datŭ în scopŭ de cercetărĭ sciinţifice şi pentru înlesnirea mijlócelorŭ de a o puté îndeplinì.

Bucurescĭ, 16 Septembre 1893.

Anexă. — La pag. 22.

Comunicare asupra «Analelorŭ Institutuluĭ de patologie și bacteriologie» pe anulŭ 1890

DE

Dr. V. BABEȘŬ

Membru alŭ Academieĭ Române.

Satisfăcêndŭ dorințeĭ exprimate din partea onor. Academieĭ, voiŭ încercà să expunŭ în scurtŭ și într'unŭ modŭ de a fi priceputŭ și de aceia, carĭ nu se ocupă în specialŭ cu medicina, însemnătatea acestuĭ volumŭ alŭ *Analelorŭ Institutuluĭ de patologie și de bacteriologie.* Aceste publicațiunĭ aŭ scopulŭ de a lămurì causele și natura bólelorŭ carĭ există la noĭ în țéră, și în întâia linie a acelora, carĭ prin particularitatea lorŭ cerŭ o cercetare sciințifică originală. Maĭ multe din acestea prin frecuența și prioritatea lorŭ împedecă prosperarea și înmulțirea némuluĭ românescŭ.

De altă parte aceste *Anale* sunt menite a conlucrà pentru progresulŭ sciințeĭ medicale în generalŭ, arĕtândŭ totŭ de odată străinătățeĭ aptitudinea nóstră pentru sciințele naturale moderne și aspirațiunile nóstre de a ne vedé, chiar cu sacrificiĭ marĭ, la trépta cea maĭ înaltă a cugetăreĭ scrutătóre, care lucréză la ridicarea edificiuluĭ bine întemeiatŭ alŭ cunoscințelorŭ nóstre reale și care ridică vĕlulŭ necunoscutuluĭ.

In adevĕrŭ, amŭ ajunsŭ adĭ acolo, că institutulŭ nostru este acela care în sciințele ce elŭ represintă, lucréză maĭ multŭ decât orĭ ce altŭ institutŭ similarŭ din lume și face de maĭ mulțĭ anĭ de-

arendulŭ cele maĭ multe descoperirĭ sciinţifice, ceea ce se póte probà uşorŭ prin rapórtele şi revistele din străinătate.

Cele d'întâĭ tomurĭ ale acestorŭ *Anale* conţinŭ studiĭ şi descoperirĭ asupra apelorŭ de bĕutŭ şi asupra filtrelorŭ dela Bâcu, asupra materialuluĭ câştigatŭ din autopsiĭ făcute cu metoda mea proprie, asupra pneumonieĭ, varioleĭ şi maĭ cu sémă a lepreĭ şi a turbăreĭ.

Tomulŭ alŭ doilea cuprinde încă o serie de lucrărĭ anatomo-patologice, anume asupra muşchilorŭ şi nervilorŭ.

Maĭ multe din aceste lucrărĭ aŭ datŭ nascere din partea statuluĭ la mĕsurĭ practice pentru combaterea acestorŭ bóle.

Tomulŭ de faţă conţine înainte de tóte, studiĭ asupra morveĭ saŭ răpciugeĭ, bólă infecţiósă rĕspândită la caĭ, dela care o iea omulŭ. Am pututŭ constatà că la noĭ în ţéră acéstă bólă nu numaĭ că este maĭ frecuentă la caĭ şi la omŭ decât în cele maĭ multe ţĕrĭ europene, dar microbulŭ bóleĭ, descrisŭ celŭ d'întâĭ de mine, este la noĭ maĭ virulentŭ decât în alte ţĕrĭ.

Am pututŭ constatà că acestŭ microbŭ produce bóla dacă îlŭ punemŭ pe mucósele nasuluĭ saŭ ochilorŭ, şi chiar şi prin frecarea peleĭ intacte. Am descoperitŭ nu de multŭ o bólă la caĭ, care s'a pututŭ confundà cu morva dar se distinge prin felulŭ microbuluĭ.

Una din descoperirile cele maĭ însemnate în medicina modernă, este aceea a facultăţeĭ unorŭ *substanţe chimice* extrase din culturile microbilorŭ de a vaccinà în contra bólelorŭ şi de a vindecà bólele. Aceste substanţe producŭ totŭ de odată reacţiunĭ particulare asupra organismuluĭ.

O asemenea substanţă a fostŭ extrasă din culturĭ de tuberculosă, de tetanŭ, de difterie. Impreună cu fratele meŭ, şefulŭ serviciuluĭ chimicŭ alŭ institutuluĭ nostru, amŭ publicatŭ ceĭ d'întâĭ în scurtŭ constatarea nóstră, că şi bacilulŭ morveĭ produce o atare substanţă, şi fratele meŭ a urmăritŭ aceste studiĭ, extrăgêndŭ şi purificândŭ acéstă substanţă, pe care o numesce morvină. Elŭ a constatatŭ împreună cu d-lŭ *Motoc,* că acéstă substanţă, dacă se inoculéză la

animale morvóse, determină o febră vie, în câtŭ póte servì pentru diagnosa bóleĭ în casurĭ la carĭ semnele de bólă sunt puținŭ pronunțate. Credŭ că va fi utilŭ să ne folosimŭ la noĭ în țéră de descoperirea nóstră, pentru a diagnosticà bóla în casurĭ dubióse.

In fine, amŭ publicatŭ casurĭ de morvă la omŭ, unde amŭ arĕtatŭ că și la acéstă bólă, ca la cele maĭ multe bóle infecțióse la omŭ, există pe lângă microbulŭ care produce bóla și alțĭ microbĭ, carĭ asociindu-se cu microbulŭ bóleĭ, modifică mersulŭ eĭ și producŭ complicațiunĭ.

Unŭ studiŭ asupra *scarlatineĭ* se ocupă înainte de tóte de causele acesteĭ bóle, frecuentă la noĭ în țéră și maĭ cu sémă la Bucurescĭ.

Arĕtŭ în acestŭ memoriŭ că bóla acésta, alŭ căreĭ microbŭ este încă necunoscutŭ, devine gravă prin invasiunea unuĭ altŭ microbŭ în corpulŭ bolnavuluĭ, unuĭ streptococŭ, care duce semnele grave ale bóleĭ, anginele, pneumoniile și maĭ vîrtosŭ nefrita scarlatinósă, de care morŭ mulțĭ copiĭ scarlatinoșĭ. Combătêndŭ acestŭ alŭ doilea microbŭ vomŭ puté dar evità agravarea bóleĭ.

Memoriulŭ următorŭ se ocupă cu o cestiune importantă în bacteriologie, adecă cu *varietățile* și *variabilitatea microbilorŭ*. S'a constatatŭ că prin cultură se potŭ modificà microbiĭ; însă am pututŭ stabilì că și în natură se găsescŭ microbĭ fórte apropiațĭ, așà în câtŭ trebue unŭ studiŭ aprofundatŭ pentru a distinge aceste varietățĭ naturale. Am căutatŭ să facŭ, ca prin cultura artificială să dispară tóte diferințele între aceste varietățĭ, însă fără succesŭ completŭ; așà în câtŭ susținŭ că aceste varietățĭ naturale nu se potŭ identificà cu varietățile artificiale, ci că trebuescŭ privite ca forme maĭ stabile cu tendență a-șĭ menținé diferențele. Acéstă cestiune are o nouă însemnătate practică, căcĭ aflămŭ spre exemplu în apa potabilă microbĭ carĭ sémĕnă multŭ cu bacilulŭ febreĭ tifoide, însă totușĭ există diferențe micĭ între aceste forme de diferite proveninţe. Am aflatŭ chiar în organismulŭ omuluĭ mortŭ de febră tifoidă o serie de microbĭ semĕnândŭ multŭ cu aceĭ aĭ febreĭ tifoide; am pututŭ însă stabili diferențe fixe dar stabile între aceștĭ bacilĭ aĭ

apeĭ și aceĭ aĭ febreĭ tifoide și n'am reușitŭ să facŭ să dispară aceste diferențe. Varietățile naturale ale febreĭ tifoide nu le-am aflatŭ nicĭ odată singure la febra tifoidă, ci eraŭ tot-deauna amestecate cu adevĕratulŭ microbŭ alŭ febreĭ tifoide, așà în câtŭ am pututŭ afirmà că la febra tifoidă se află tot-deauna pe lângă varietățile bacilului tificŭ și adevĕratulŭ microbŭ alŭ febreĭ tifoide.

Din acéstă constatare reese pentru mine, că numaĭ bacilulŭ febreĭ tifoide, și nu varietățile acestuĭ bacilŭ carĭ se află în apă, producŭ febra tifoidă.

Nu este însă maĭ puținŭ adevĕratŭ, că acolo unde există varietățile acestuĭ bacilŭ se află și condițiunile de existență pentru adevĕratulŭ bacilŭ tificŭ. La Bucurescĭ am aflatŭ de maĭ multe orĭ în apa potabilă varietățile bacilului tificŭ, carĭ eraŭ privite chiar la noĭ ca adevĕratulŭ bacilŭ alŭ febreĭ tifoide. A trebuitŭ să modificŭ interpretarea acestuĭ microbŭ, ḑicêndŭ că nu este bacilulŭ febreĭ tifoide, dar că apa este infectă și póte să conțină și adevĕratulŭ bacilŭ tificŭ. Am pututŭ constatà maĭ departe, că baciliĭ semĕnândŭ cu bacilulŭ tificŭ, aflându-se în organele ómenilorŭ atinșĭ de febra tifoidă, intră în organismŭ împreună cu adevĕratulŭ bacilŭ tificŭ, modificândŭ și apĕrândŭ de multe orĭ mersulŭ bóleĭ.

Și maĭ multŭ se pricepe importanța acesteĭ cestiunĭ, dacă privimŭ unŭ altŭ articolŭ asupra *tuberculoseĭ pasĕrilorŭ.*

Se scie că tuberculosa nu există numaĭ la omŭ dar și la animale, și s'a constatatŭ că tuberculosa vitelorŭ este causată de acelașĭ bacilŭ ca și acela alŭ omuluĭ; același lucru se credea și despre tuberculosa găinilorŭ. Am aflatŭ însă că există diferențe esențiale între acestŭ microbŭ și acela alŭ omuluĭ, așà în câtŭ în prevederea acestorŭ deosebirĭ ne-amŭ creḑutŭ în dreptŭ de a distinge douĕ forme ale bacilului tuberculoseĭ.

Fiind-că bacilulŭ tuberculoseĭ vitelorŭ produce tuberculosa la aceleașĭ animale ca și bacilulŭ tuberculoseĭ omuluĭ, nu maĭ rĕmâne îndoială că tuberculosa vitelorŭ este pericolósă pentru omŭ, că carnea animalelorŭ tuberculóse produce tuberculosa la omŭ, pe când tuberculosa pasĕrilorŭ fiindŭ inofensivă pentru animale, pentru carĭ cea

umană e patogenă, și considerândŭ că tuberculosa omuluĭ nu produce bólă la pasĕrĭ, putemŭ presupune că tuberculosa găinilorŭ nu este pericolósă pentru omŭ, că adecă omulŭ nu póte căpĕta tuberculosa dela pasĕrĭ. De altă parte am constatatŭ, împreună cu fratele meŭ, că din tuberculosa pasĕrilorŭ se póte scóte o substanță solubilă, care produce acelașĭ efectŭ ca și tuberculina luĭ Koch și cu care se potŭ vindecà animalele tuberculóse. Descoperindŭ că *leproșiĭ presintă o reacțiune particulară asupra tuberculoseĭ,* împreună cu colegulŭ nostru Dr. Kalinderu, amŭ întreprinsŭ o serie de încercărĭ pentru a determinà acéstă reacțiune și pentru a vindecà pe leproșĭ prin inoculațiunĭ sistematice de tuberculină. N'amŭ pututŭ însă să obținemŭ decât ameliorărĭ maĭ multŭ saŭ maĭ puținŭ constante.

O serie de publicațiunĭ din *Analele Institutuluĭ* se ocupă cu *asociațiunile bacteriene,* adecă cu descoperirea făcută de mine, că bólele infecțióse la omŭ nu sunt causate numaĭ de unŭ singurŭ microbŭ, adecă de microbulŭ propriŭ ḑisŭ alŭ bóleĭ, ci că la acestŭ microbŭ se asociază de regulă și alțĭ microbĭ, carĭ schimbă caracterulŭ bóleĭ primitive și de carĭ de multe orĭ depinde sórta bóleĭ. Aceștĭ microbĭ facŭ că la diferițĭ individĭ aceeașĭ bólă se manifestă într'unŭ modŭ fórte variatŭ. Se pricepe că cunoscința acestorŭ asociațiunĭ îșĭ începuse combaterea nu numaĭ a microbuluĭ propriŭ alŭ bóleĭ, ci și a microbilorŭ asociațĭ.

Deși cunoscințele nóstre asupra asociațiuneĭ bacteriene sunt recente și póte insuficiente pentru a stabilì o doctrină nouă a bólelorŭ, nu este maĭ puținŭ necesarŭ ca mediciĭ, carĭ voescŭ să apropieze studiulŭ bólelorŭ, să le cunóscă și să țină comptŭ de ele la combaterea bólelorŭ.

Maĭ cu sémă în tuberculosă aceste asociațiunĭ sunt de cea maĭ mare importanță, căcĭ am constatatŭ că tuberculosa în sine este rare-orĭ mortală și devine pericolósă maĭ cu sémă prin asociațiunĭ cu alțĭ microbĭ, carĭ de multe orĭ sunt maĭ ușorŭ de combătutŭ decât bóla originară.

Asemenea am aretatŭ într'unŭ articolŭ, împreună cu distinsulŭ meŭ colegŭ Dr. Stoicescu, că chiar *pneumonia* póte să fie conse-

cința uneĭ lesiunĭ traumatice, de unde microbiĭ infecțiuneĭ pĕtrundŭ în organismŭ, atacă plămâniĭ carĭ apoĭ se îmbolnăvescŭ, dândŭ ocasiune la invasiunea microbilorŭ pneumonieĭ, așà în câtŭ în aceste casurĭ pneumonia nu este decât expresiunea uneĭ asociațiunĭ bacteriene a infecțiuneĭ generalisate pornindŭ din o rană.

Articolele următóre se referă la *unele bóle necunoscute* până acum, anume unŭ articolŭ publicatŭ împreună cu asistentulŭ institutuluĭ d-lŭ Oprescu, relativŭ la o *bólă mortală* cu o inflamațiune particulară la partea superióră a intestinelorŭ, și unŭ altŭ articolŭ despre o bólă de pele teribilă, un felŭ de *pemfigus* mortalŭ cu particularitățĭ carĭ arată că avemŭ a face cu o afecțiune a nervilorŭ nutrițiuneĭ asociată cu o infecțiune. S'a arĕtatŭ în aceste casurĭ, că microbiĭ facŭ invasiunea lorŭ în corpulŭ omenescŭ, dacă nerviĭ nutrițiuneĭ țesĕturilorŭ sunt bolnavĭ, așà în câtŭ țesutele slăbite nu maĭ potŭ resistà invasiuneĭ parasițilorŭ.

In fine, am publicatŭ împreună cu Drulŭ Gheorghiu unŭ memoriŭ detaliatŭ asupra *febrelorŭ paludeene* saŭ *malaria* în țéra nóstră. Acéstă bólă, care este una din causele principale ale desvoltăreĭ insuficiente a țĕranuluĭ nostru, se manifestă la noĭ sub diferite forme. Amŭ aflatŭ și noĭ că acésta depinde de diferența parasituluĭ care produce bóla.

S'a aflatŭ că malaria e produsă de unŭ parasitŭ animalŭ fórte micŭ, trăindŭ în sânge și anume în globulele roșiĭ ale sângeluĭ.

Amŭ pututŭ constatà că există și la noĭ diferite varietățĭ ale acestuĭ parasitŭ, producêndŭ diferitele tipurĭ ale bóleĭ.

Așà trebue să distingemŭ unŭ parasitŭ alŭ febreĭ terțe, care revine la douĕ ḑile, și alŭ febreĭ quarte, care revine după douĕ ḑile de intervalŭ, și în fine o altă formă a parasituluĭ la febrele perniciόse fórte grave și cu tipŭ neregulatŭ.

In fine, amŭ arĕtatŭ în acestŭ memoriŭ influența chinineĭ asupra acestorŭ parasițĭ și modificările profunde produse de parasițĭ în fabricarea sângeluĭ.

Sperŭ că tóte aceste lucrărĭ cu totulŭ obiective, enumĕrândŭ cu puține interpretărĭ faptele aflate, fiindŭ aranjate și traduse cu în-

grijire de asistenţiĭ institutuluĭ nostru anume, d-niĭ Proca şi V. Sion, vorŭ aduce folóse corpuluĭ medicalŭ din ţéră, precum şi sciinţelorŭ patologice în generalŭ. Credŭ că şi înfăţişarea acestorŭ *Anale*, şi anume planşele desemnate şi în parte executate chiar în ţéră, vorŭ face onóre stabilimentelorŭ nóstre tipografice şi artistice.

Credŭ că nu voiŭ fi refusatŭ, dacă pe basa celorŭ expuse îmĭ permitŭ a rugà Academia Română să iea aceste *Anale* sub înalta sa protecţiune morală.

Anexă. — La pag. 23.

OBSERVATORIULŬ METEOROLOGICŬ

DE PE MUNTELE SONNBLICK (ALPII AUSTRIACI)

DE

D. A. STURDZA

Membru alŭ Academieĭ Române.

Mi-am propusŭ să întreţinŭ Academia despre unŭ munte, care a devenitŭ la finele secoluluĭ nostru unŭ representantŭ caracteristicŭ alŭ năzuinţelorŭ şi alŭ energieĭ moderne a omenireĭ. Acestŭ munte pórtă numele de *Sonnblick*.

Din creeriĭ Alpilorŭ, carĭ se ridică între Francia, Sviţera şi Italia, se slobóde spre rĕsăritŭ unŭ şirŭ de munţĭ cu vîrfurĭ înalte şi cu gheţarĭ întinşĭ. *Bernina* la marginea despre rĕsăritŭ a Sviţereĭ închee rêndulŭ uriaşilorŭ sviţeranĭ. După elŭ vinŭ în Austria de-arêndulŭ grandiosulŭ grupŭ alŭ *Ortleruluĭ*, gheţariĭ din *Oetzthal*, munţiĭ măreţĭ din *Zitterthal* şi în fine lunga catenă a munţilorŭ numiţĭ *Hohe Tauern*, din carĭ se ridică falnicĭ spre apusŭ *Grossvenediger* (3660 m.), în mijlocŭ *Grossglockner* (3798 m.), spre rĕsăritŭ *Ankogl* (3263 m.). Acéstă catenă se întinde între rîurile *Salzach* la Nordŭ şi *Drau* la Sudŭ, ale cărorŭ ape curgŭ spre Dunăre, adăpândŭ văĭ încântătóre prin contrastele grandióse ce înfăţişéză ochilorŭ noştri blânda frumuseţe a văilorŭ pline de florĭ, aspectulŭ seriosŭ alŭ vechilorŭ pădurĭ de bradŭ, înfricoşatele prăpastiĭ ale regiunilorŭ stâncóse şi îngrozitórele întinderĭ şi rostogoliturĭ ale gheţarilorŭ.

Călĕtorulŭ, care pornesce din cetatea Salzburg, atâtŭ de admi-

rabilŭ aşezată la pólele munţilorŭ, pentru a pĕtrunde pe calea ferată a Arlbergului spre apusŭ, ajunge curînd în valea înfuriatuluĭ Salzach, numită Pinzgau. Acì îlŭ întîmpină în drépta şi în stânga unŭ şirŭ de văĭ laterale cu ape spumegătóre, carĭ-şĭ tragŭ obârşia din munţiĭ ce se ridică în fundulŭ acestorŭ văĭ. In laturea despre miadă-dĭ, văile, carĭ se succedŭ, începŭ cu cele două văĭ ale Miculuĭ şi Mareluĭ Arl, în fundŭ cu Ankogl. Urméză apoĭ văile Gastein şi Rauris, dominate de Schareck şi Hohenaar, văile Fusch, Caprun şi Stubach, carĭ daŭ accesŭ spre Grossglockner şi Wisbachhorn, în fine văile carĭ se scobóră din Venediger.

Dintre văile din *Pinzgau*, acele dela Gastein, Rauris şi Krimml sunt cele maĭ renumite : întâia prin băile eĭ termale întăritóre, cea de a doua prin minele eĭ de aurŭ de maĭ multe orĭ seculare, cea de a treia prin cascadele eĭ cele mărețe.

Văile dela *Gastein* şi *Rauris* sunt despărţite prin unŭ piciorŭ de munţĭ, carĭ se slobodŭ din vîrfulŭ luĭ Herzog Ernst (2933 m.), acoperitŭ cu gheţarĭ ca şi confraţiĭ sĕĭ Muranerkar, Sparanger Kopf, Strabeleben Kopf şi Schareck, în carĭ se înfundă valea Gasteinuluĭ, — Alteck, Goldbergspitze, *Sonnblick*, Hohenaar, Hintere Modereck, în carĭ se înfundă valea Rauris.

Sonnblick se înalță dreptŭ în fundulŭ văeĭ Rauris. Nu elŭ este celŭ maĭ înaltŭ din grupulŭ căruia aparţine, nicĭ elŭ e celŭ maĭ greŭ şi maĭ periculosŭ de suitŭ. *Hohenaar* îlŭ întrece în amîndouĕ privirile, căcĭ are 3258 metri de-asupra niveluluĭ Măreĭ Adriatice, pe când Sonnblick ajunge numaĭ la 3100 metri, şi la vîrfulŭ luĭ, acoperitŭ cu întinşĭ şi profundĭ gheţarĭ, nu năzuescŭ decât alpiniştiĭ ceĭ maĭ îndrăsneţĭ şi maĭ curagioşĭ.

Dar *Sonnblick* întrece astădĭ în renume pe vecinulŭ sĕŭ şi pe mulţĭ alţĭ munţĭ maĭ înalţĭ, prin posiţiunea ce elŭ ocupă în lumea sciinţifică.

Tocmaĭ pentru că gheţarulŭ care-lŭ acoperă e maĭ puţinŭ periculosŭ pentru ascensiunĭ şi că în vîrfulŭ luĭ ese la ivélă stânca pe o suprafaţă destulŭ de întinsă, tocmaĭ pentru aceste însuşirĭ Sonnblick a devenitŭ maĭ vestitŭ decât rivaliĭ sĕĭ, căcĭ a făcutŭ cu pu-

ință să se clădéscă pe chiar vîrfulŭ luĭ unŭ observatoriŭ meteorologicŭ de întâiulŭ ordinŭ, deservitŭ în modŭ regulatŭ și neîntreruptŭ în totŭ cursulŭ anuluĭ.

Nu e unŭ ḑiarŭ, care publică observațiunile ḑilnice ale stațiunilorŭ meteorologice, în care să nu figureze numele Sonnblick, și acì elŭ ocupă primulŭ locŭ, căcĭ nicĭ unŭ observatoriŭ regulatŭ nu stă la o așà înălțime și nu e atâtŭ de bine situatŭ pentru observațiunĭ.

S'aŭ ridicatŭ observatoriĭ pe munțĭ și maĭ înalțĭ decât Sonnblick, însă numaĭ în modŭ timpurarŭ și cu o deservire neregulată. Observațiunĭ trecĕtóre s'aŭ făcutŭ pe *Alta Vista* în Africa la 3264 m., pe *Col du Géant* din grupulŭ Mont-Blanc la 3428 m., pe *Mount Lincoln* în America la 4305 m., pe *Ararat* la 5125 m. Chiar anulŭ acesta s'a clăditŭ pe *Mont-Blanc,* la o înălțime de 4810 metri, unŭ observatoriŭ, care, orĭ câtŭ de grea și de surprinḑĕtóre a fostŭ întreprinderea construcțiuneĭ luĭ, e inferiorŭ observatoriuluĭ de pe Sonnblick, maĭ întâĭ pentru că e așezatŭ pe ghețarĭ, carĭ vecĭnicŭ sunt în mișcare, și alŭ doilea pentru că observațiunile ce se vorŭ face vorŭ fi numaĭ sporadice iar nu ḑilnice. Inregistrările însă ḑilnice și la certe ore ale tuturorŭ fenomenelorŭ din înaltele regiunĭ ale atmosfereĭ aŭ o importanță capitală pentru deslegarea multorŭ probleme ale fenomenelorŭ natureĭ.

Observatoriĭ meteorologice de întâiulŭ ordinŭ sunt instalate pe *Ben Newis* în Scoția la 1390 metri, *Puy de Dôme* și *Pic du Midi* în Francia la 1463 și la 2370 metri, pe *Hochobir* în Austria la 2044 metri, pe *Säntis* și *Pilatus* în Svițera la 2500 și la 2070 metri. Fusese unŭ asemenea observatoriŭ pe *Pikes Peak* la 4322 metri, pe platoulŭ înaltŭ din Colorado, dar elŭ a încetatŭ de a funcționà de patru anĭ.

Stabilimentulŭ de pe muntele Sonnblick se datoresce entusiasmuluĭ și energieĭ unuĭ țĕranŭ din valea Rauris, — luĭ *Ignaz Rojacher.* Din păstorŭ de capre și lucrătorŭ de mine el devenì prin muncă inteligentă și neobosită proprietarŭ alŭ minelorŭ de aurŭ dela Kolm-Saigun, situate la piciorulŭ munteluĭ Sonnblick. In valea

Rauris, unde Rojacher s'a născutŭ și a crescutŭ, rĕsună de secolĭ lauda muncei energice și îndrăsnețe, căcĭ minele de aurŭ, dela carĭ își trage valea numele eĭ de Rauris, — aŭ fost deschise și exploatate de Romanĭ, carĭ aŭ lăsatŭ și acolo pe urma lorŭ vestigiĭ neperitóre. Rojacher a muritŭ tînĕrŭ, în vîrstă de 47 anĭ, lăsândŭ numele luĭ bine-cuvîntatŭ de valea, în care s'a desvoltatŭ activitatea sa, și admiratŭ de lumea sciințifică, care-ĭ datoresce unŭ institutŭ sciințificŭ însemnatŭ.

Păstorulŭ Rojacher nu se mulțumì că devenise proprietarŭ alŭ localităței unde vĕḑuse întâĭ lumina ḑileĭ și unde învĕțase a admirà frumusețile și măreția natureĭ. Elŭ cutrierà munțiĭ sĕĭ ḑiua și nóptea, pe timpŭ seninŭ și pe furtună, vara pe timpulŭ arșițeĭ, ca și érna prin frigurĭ și înghețurĭ. Ast-felŭ căpĕtă elŭ o cunoscință perfectă a fie-căruia punctŭ și unghiŭ, și acesteĭ cunoscințĭ amĕnunte și sigure datorimŭ ridicarea edificiuluĭ solidŭ de pe Sonnblick.

Ceea ce distinge acéstă stațiune meteorologică de tóte cele-lalte, este că ea se află așezată chiar pe vîrfulŭ unuĭ munte înaltŭ, care stă liberŭ, de sine stătătorŭ, neîmpedecatŭ nicĭ în vedere nicĭ în influențe atmosferice de alțĭ munțĭ, ca o insulă înaltă, dominândŭ cu desĕvêrșire de jurŭ împrejurŭ și peste munțĭ maĭ micĭ și peste munțĭ maĭ marĭ, rivalisândŭ prin panorama sa întinsă și surprinḑĕtóre cu cele maĭ vestite privilescĭ din Alpĭ.

Maĭ are însă stabilimentulŭ meteorologicŭ de pe Sonnblick încă o superioritate rară, care îĭ este asigurată chiar în fața stațiuneĭ de observațiune ce s'a ridicatŭ pe Mont-Blanc. Vîrfulŭ munteluĭ Sonnblick este liberŭ de ghiață și clădirea s'a pututŭ așezà pe stâncă solidă, nesupusă schimbărilorŭ continue ale ghețarilorŭ și presentândŭ o suprafață îndestulŭ de întinsă pentru unŭ edificiŭ maĭ mare. Puținĭ munțĭ înalțĭ presintă în vîrfurile lorŭ acéstă particularitate, căcĭ în genere vîrfulŭ are unŭ spațiŭ planŭ fórte restrînsŭ, cele maĭ dese orĭ acoperitŭ de ghețurĭ adîncĭ și eterne.

Rojacher stabili maĭ întâĭ în 1884 o stațiune mică meteorologică la 2340 m. înălțime, la intrarea minelorŭ de aurŭ ce elŭ ex-

ploată sub Sonnblick, 743 metri de-asupra locuinţeĭ sale din Kolm-Saigun (1597 m.). Observaţiunile însă devedіră că localitatea nu erà bine alésă, din causă că nu erà destulŭ de isolată, că erà prea expusă la insolaţiune şi că erà neaptă pentru mĕsurarea esactă a adîncimeĭ omĕturilorŭ.

Rojacher, nemulţumitŭ cu acéstă instalaţiune, nu se linişti, ci prelucră în 28 Ianuarie 1885 la Zell am See cu prefectulŭ loculuĭ *Eberle* şi cu mediculŭ circumscripţiuneĭ *Dr. Martin* unŭ memoriŭ, în care dovedià putinţa şi avantagiele stabilireĭ pe Sonnblick a uneĭ staţiunĭ meteorologice de întâiulŭ ordinŭ. Acestŭ memoriŭ fu adresatŭ meteorologuluĭ austriacŭ Iuliu Hann.

Doué societăţĭ private luară atuncĭ afacerea în mânile lorŭ, *Clubulŭ austriacŭ pentru meteorologie* şi *Clubulŭ alpinŭ austro-germanŭ*. Caracteristicŭ este, că singura pedecă ce întîmpină unŭ momentŭ realisarea grandióseĭ întreprinderĭ, fu cérta dintre Rojacher şi Erarulŭ austriacŭ asupra proprietăţeĭ munteluĭ Sonnblick. In fine acéstă cértă fu decisă în favórea energiculuĭ păstorŭ şi minerŭ. In anulŭ 1885 amîndouĕ cluburile strînseră mijlócele bănescĭ necesare, şi în primăvara anuluĭ 1886 se încredinţă executarea întreprindereĭ luĭ Rojacher.

Greutăţĭ marĭ eraŭ de învinsŭ. Erà vorba de a clădì o casă la 1500 metri de-asupra văeĭ, unde încetaŭ locuinţele omenescĭ şi de unde se înălţă dreptŭ în sus, prăpăstiosŭ şi plinŭ de gheţurĭ, muntele. Pentru a ajunge la vîrfulŭ luĭ, unde erà să se ridice edificiulŭ, trebuià învinsŭ unŭ suişŭ de 6 ore, din carĭ 2 $^1/_2$ óre suişŭ ordinarŭ pe stâncă şi 3 $^1/_2$ suişulŭ gheţaruluĭ Goldberggletscher, care nu presintă locurĭ periculóse, dar care dela jumĕtate cale cade îndestulŭ de aspru din vîrfŭ spre vale. Pentru a da o idee de aceste dificultăţĭ, e destulŭ a înşirà numaĭ unele dintr'însele. Totŭ materialulŭ pentru clădire s'a transportatŭ la vîrfŭ pe spate de omŭ, şi voinicŭ erà acela, care în ḑi de vară putea să facă drumulŭ dela intrarea în mine la vîrfŭ de douĕ orĭ pe ḑi. Temperatura mijlocie la vîrfŭ e constantă sub punctulŭ de îngheţŭ, iar furtunele şi vîntósele, ca şi ploile îngheţate şi omĕturile, dominéză acolo desŭ şi

fără pedecĭ. Adese fulgerulŭ detună pe acestŭ vîrfŭ înaltŭ și ascuțitŭ, și strălucirea gheţurilorŭ suprimă în modŭ timpurarŭ vederile acelora, carĭ se expunŭ prea îndelungatŭ acțiuneĭ eĭ.

Cu tóte acestea în *2 Septembre 1886* se deschise observatoriulŭ în presența a 80 de bărbațĭ, carĭ alergară din tóte părțile Austrieĭ, Germanieĭ și Sviţereĭ pentru a serbà un triumfŭ alŭ entusiasmuluĭ pentru sciință. Serbarea erà atâtŭ a bărbaților̆ învĕțațĭ, carĭ aŭ patronatŭ și ajutatŭ întreprinderea, câtŭ și a simplilorŭ lucrătorĭ, carĭ și-aŭ espusŭ sănătatea și adesea viéța pentru a isbuti.

Observatoriulŭ acesta pórtă numele de *Zittelhaus*, după Zittel, celebrulŭ geologŭ din München. Elŭ represintă o casă durată de lemnŭ, cu douĕ caturĭ, în mijlocŭ cu unŭ turnŭ de pétră. Turnulŭ și partea despre rĕsăritŭ sunt destinate observatoriuluĭ, partea despre apusŭ are ospĕtăria și dormitoriile pentru călĕtorĭ.

In turnŭ sunt așezate unŭ psichometru, unŭ igrometru, unŭ termografŭ și unŭ idrografŭ, douĕ sisteme de termometre maximum și minimum, unŭ mĕsurătorŭ automaticŭ alŭ lumineĭ sóreluĭ, unŭ termometru negru și unŭ anemometru (mĕsurătorŭ de vînturĭ) cu registratorŭ automaticŭ.

Observatoriulŭ are douĕ odăĭ: una de culcatŭ și alta de lucru. In odaia de culcatŭ este instalatŭ și unŭ micŭ atelierŭ pentru reparațiunĭ. In odaia de lucru se află unŭ barometru cu argintŭ viŭ, unŭ barografŭ cu argintŭ viŭ, unŭ barografŭ cu registratorŭ automaticŭ și unŭ electrometru. In acéstă odae este așezatŭ și telefonulŭ care légă Sonnblick cu Kolm-Saigun și de aci cu tóte stațiunile telegrafice ale globuluĭ. Grație acestuĭ telefonŭ se potŭ face observațiunĭ instantanee pentru timpŭ pe Sonnblick și la Kolm-Saigun.

Casa e legată de stâncĭ din tóte părțile cu drugĭ marĭ de ferŭ, fie-care drugŭ compusŭ din maĭ multe bucățĭ, carĭ se potŭ strînge saŭ destrînge prin acțiunea șurupurilorŭ așezate la încheeturile drugilorŭ. Vara sunt fereștĭ duble, érna fereștĭ triple, temeinicŭ așezate și la carĭ numaĭ gémurĭ singuratice se potŭ deschide.

Din experiența a șépte anĭ s'a doveditŭ că ideea luĭ Rojacher

de a clădi și turnulŭ de lemnŭ duratŭ erà maĭ nemerită, căcĭ umeḑéla și frigulŭ pĕtrundŭ prea tare în clădirea de piatră a turnuluĭ, pe când restulŭ clădireĭ de lemnŭ e de totŭ uscată și conține locuințe căldurόse pentru timpurile grele ale erneĭ.

Intâiulŭ împiegatŭ alŭ acestuĭ observatoriŭ a fostŭ *Simonŭ Neumayer,* minerŭ din Rauris. Elŭ făcù întâĭ experiența de a locuì maĭ multe lunĭ de-arêndulŭ în regiunĭ atmosferice atâtŭ de înalte. Elŭ îndură în Novembre 1886 câte-va ḑile fόrte periculόse. O furtună înfricoșată venindŭ dela miaḑă-ḑi se deslănțuì în Alpĭ dela 7 până la 11 Novembre cu atâta furie, în câtŭ nu numaĭ comunicațunea telefonică ci în genere orĭ-ce comunicațiune a observatoriuluĭ cu Rauris fu întreruptă maĭ multe ḑile și Neumayer consideratŭ câtŭ-va timpŭ ca perdutŭ. In primăvara anuluĭ 1887 elŭ cerù să fie înlocuitŭ. Se încercară pe rêndŭ *Winkler* și *Gaisner* să deservéscă observatoriulŭ, însă fără succesŭ. Se aflà însă, în fine, bărbatulŭ voinicŭ și curagiosŭ, căruia devotamentulŭ și entusiasmulŭ pentru sciință iĭ dedeaŭ puterile necesare resistențeĭ. In tόmna anuluĭ 1887 intră în serviciulŭ institutuluĭ Sonnblick *Petru Lechner,* care a împlinitŭ în tόmna anuluĭ acestuia șése anĭ de serviciŭ și a intratŭ în alŭ șéptelea. Optŭ lunĭ ale anuluĭ stă Petru Lechner sus la 3100 metri înălțime în mijloculŭ instrumentelorŭ de observațiunĭ, fără altă mișcare decât cele două sute de pașĭ ce pόte repeţì în jurulŭ locuințeĭ sale, fără altă mâncare decât acea preparată din conserve, fără altă apă de bĕutŭ decât acea fértă din gheața ce o taie din ghețariĭ ce-lŭ încunjură, fără alțĭ tovarășĭ decât cânele luĭ celŭ sdravănŭ și telefonulŭ. Numaĭ patru lunĭ pe anŭ elŭ este în contactŭ directŭ cu όmenĭ prin călĕtoriĭ, carĭ foiescŭ în cursulŭ vereĭ, suindŭ și coborîndŭ muntele, căcĭ Sonnblick a devenitŭ astăḑĭ o trecĕtόre fόrte umblată de alpiniștĭ.

Cine se îndreptéză cu piciorulŭ dela Gastein și Rauris spre Alpiĭ ce ducŭ la Sudŭ în Italia, saŭ spre giganțiĭ din grupulŭ Glockner și Venediger, toțĭ trecŭ peste Sonnblick, care atrage prin panorama luĭ cea grandiόsă, prin așezămîntulŭ sciințificŭ ce se înalță pe vîrfŭ și prin siguranța adăpostuluĭ în timpŭ de nόpte saŭ de furtună.

Numĕrulŭ acestorŭ călĕtorĭ se sue acum la peste 500 pe anŭ. E peste mĕsură neașteptatŭ să afli la 3100 metri în mijloculŭ ghețarilorŭ unŭ patŭ bunŭ, curatŭ și caldŭ, o mâncare și o bĕutură simplă, sănătósă și gustósă.

Observatoriulŭ e înzestratŭ cu unŭ paratonerŭ cu maĭ multe vîrfurĭ pe turnŭ și pe casă, carĭ se unescŭ într'unŭ singurŭ cablu conducĕtorŭ de 2200 metri lungime, ce se scobóră spre Nordŭ în lacultŭ Pilatŭ, situatŭ la 2543 metri înălțime. Când trăsnesce fulgerulŭ, se sgudue casa din temelie, ca și cum ar fi mișcată de unŭ cutremurŭ. Intre multele fenomene electrice ce se vĕdŭ pe acestŭ munte, este și foculŭ de San Elm, care adese face de strălucesce întréga casă în lumină electrică, fabricată în cerŭ iar nu de ómenĭ.

In Februarie 1888 d-lŭ *Pernter* petrecù pe Sonnblick maĭ multe sĕptĕmânĭ. Scopulŭ sĕŭ erà de a descoperì causele albăstrimeĭ ceruluĭ și de a stabilì norma temperatureĭ înaltelorŭ regiunĭ atmosferice, causa sclipireĭ stelelorŭ și influența furtunelorŭ asupra barometruluĭ. Elŭ făcù maĭ multe observațiunĭ vrednice de amintitŭ. Pe când pe vîrfŭ cerulŭ erà seninŭ și sórele strălucea, iar maĭ jos eraŭ așezate negurĭ gróse și întinse, se reflectà asupra acestora umbra observatoriuluĭ, încunjurată de treĭ orĭ de o aureolă colorată. Altă dată se înălțà sórele cu doĭ sorĭ luminoșĭ, unulŭ în drépta și altulŭ în stânga, strălucindŭ cu o lumină de o mare vioiciune peste ghețarĭ, a cărora frumusețe erà firesce mărită. Altă dată sórele erà încunjuratŭ de maĭ multe cercurĭ luminóse. Și lumina zodiacală nu a lipsitŭ a se arĕtà.

Observatoriulŭ Sonnblick este astădĭ proprietatea secțiuneĭ Salzburg a Clubuluĭ alpinŭ austro-germanŭ, care a cumpĕratŭ dela Rojacher vîrfulŭ munteluĭ până la 200 metri sub dînsulŭ.

Cheltuelile clădireĭ, instalăreĭ și întreținereĭ acestuĭ institutŭ sciințificŭ dela 1886 până la 1891, adecă în timpŭ de 5 anĭ, se sue la 30.000 francĭ. Din acéstă sumă, a treia parte revine clădireĭ, iar restulŭ întreținereĭ, care a absorbitŭ anualŭ 4000 francĭ.

Comptulŭ amĕnuntŭ alŭ acestuĭ institutŭ pentru aceștĭ 5 anĭ este următorulŭ:

Veniturĭ.

Colecte	5730 fl.	62 kr.	
Ministeriulŭ Cultelorŭ și Instrucțiuneĭ publice austriacŭ	3000 »	— »	
Clubulŭ alpinŭ austro-germanŭ . .	2157 »	90 »	
Clubulŭ austriacŭ de meteorologie.	2376 »	19 »	
Diverse	50 »	40 »	
			13 315 fl 11 kr.

Cheltuelĭ.

		fl.	kr.	
Clădirea și instalațiunea.	Clădirea	1293	—	4446 fl.—kr.
	Telefonulŭ și paratonerulŭ	2212	43	
	Instrumentele . . .	940	57	
Intreținerea	a telefonuluĭ și a paratoneruluĭ . . .	705	22	1701 » 68 »
	a instrumentelorŭ .	996	46	
Personalulŭ	Remunerariŭ . . .	4833	91	7660 » 83 »
	Lemne de încălditŭ	3049	03	
	Diferite cheltuelĭ, tipăriturĭ, postă, etc.	777	89	
				13.808 fl. 51 kr.

Soldulŭ acestorŭ 5 anĭ e unŭ deficitŭ de . . . . . 453 fl. 40 kr

Această situațiune a îngrijitŭ fórte multŭ lumea sciințifică și a datŭ nascere unuĭ *Clubŭ* specialŭ *alŭ munteluĭ Sonnblick,* care numĕră dejà 300 membri. Veniturile acestuĭ clubŭ în 1892 aŭ produsŭ 2426 fl. 21 kr. și aŭ lăsatŭ unŭ escedentŭ de 1204 fl. 28 kr. Însă și cheltuelile observatoriuluĭ s'aŭ sporitŭ și vorŭ spori, căcĭ între altele

s'a doveditŭ că luĭ Petru Lechner îĭ trebue unŭ ajutorŭ, parte în timpulŭ ierneĭ, parte pentru a-lŭ înlocuì în casŭ de bólă saŭ de congediŭ. Afară de acésta nu e prevĕḍută încă necesitatea neînlăturabilă a punereĭ în pensiune a luĭ Petru Lechner, când nu va maĭ fi în stare să stea sus pe munte. Cheltuelile staţiuneĭ meteorologice aŭ fostŭ în anulŭ 1892 de 3798 fl. 88 kr., lăsândŭ unŭ deficitŭ de 948 fl. 76 kr., datoraţĭ Secţiuneĭ clubuluĭ alpinŭ dela Salzburg.

Ast-felŭ existenţa acestuĭ observatoriŭ nu e încă pe deplinŭ asigurată, dar e de speratŭ că Guvernulŭ austriacŭ, administraţiunile provinciale, Clubulŭ austriacŭ pentru meteorologie, Clubulŭ alp'nŭ austro-germanŭ, ca şi amiciĭ alpinismuluĭ şi aĭ sciinţelorŭ se vorŭ interesà cu totŭ dinadinsulŭ de viitorulŭ acestuĭ frumosŭ şi utilŭ institutŭ. Acésta e cu atâtŭ maĭ necesarŭ, că Rojacher murindŭ în anulŭ 1891, institutulŭ din Sonnblick şĭ-a perdutŭ protectorulŭ sĕŭ celŭ maĭ energicŭ şi maĭ apropiatŭ.

Am fostŭ şi eŭ în astă vară pe Sonnblick, venindŭ dela Gastein peste Golberggletscher şi scoborîndu-mĕ peste Fleissgletscher la Heiligenblut, de unde m'am îndrumatŭ spre Grossglockner, pe care avuĭ fericirea de a-lŭ suì în anulŭ acesta pentru a doua óră, — întâĭ în 1874, când se clădià la 3000 metri înălţime pe Adlersruhe (repaosulŭ vulturilorŭ) casa alpestră cu numele de Iohannishütte. Am trecutŭ în acéstă escursiune prin tóte fasele, ce o asemenea expediţiune póte presentà: prin arşiţa arḍĕtóre a sóreluĭ şi prin asprimea vîntuluĭ şi a friguluĭ, pe sub cerŭ limpede şi seninŭ şi prin nourĭ înfiorătorĭ, prin plóie şi prin ninsóre, prin fulgere şi tunete, încunjuratŭ de o atmosferă atâtŭ de încărcată de electricitate în câtŭ se sburliaŭ periĭ capuluĭ şi sbîrnăiaŭ beţele, carĭ ajutaŭ la suişŭ. Am pututŭ cu tóte acestea admirà într'o séră şi într'o diminéţă, amîndouĕ senine, panorama cea grandiósă, ce se desfăşură de pe Sonnblick. După o ḍi furtunósă, încetŭ cu încetulŭ cerulŭ se înseninase şi grupulŭ Glockneruluĭ se întindea dinaintea ochilorŭ cu tóte înaltele luĭ vîrfurĭ, cu toţĭ întinşiĭ şi măreţiĭ luĭ gheţarĭ. Câţĭ-va nourĭ luptaŭ la apusŭ cu sórele în dreptulŭ mun-

teluĭ Iohannisberg, strălucitorŭ în vestmîntulŭ luĭ celŭ albŭ, şi-lŭ transformară pentru maĭ multe minute într'unŭ vulcanŭ svîrlitorŭ de flacărĭ. Ceĭ ce aŭ avutŭ fericirea să asiste la acestŭ spectacolŭ nu-lŭ vorŭ uità nicĭ odată.

Am visitatŭ plinŭ de admiraţiune, condusŭ de Petru Lechner, întréga instalaţiune sciinţifică de pe Sonnblick şi am înscrisŭ numele Secretaruluĭ generalŭ alŭ Academieĭ Române printre membriĭ Clubuluĭ Sonnblick, neputêndu-mĕ oprì a nu cugetà la vicisitudinile lucrurilorŭ omenescĭ, căcĭ maĭ sus de mine îşĭ pusese semnătura «*Principele* Mavrocordatŭ din Atena». Imĭ amintiamŭ atuncĭ din noŭ la 3100 metri de-asupra niveluluĭ măreĭ timpurile Fanarioţilorŭ, carĭ şi astădĭ se fălescŭ în lume cu titlurĭ făurite din chinurile de două orĭ seculare, cu carĭ aŭ chinuitŭ pe poporulŭ românŭ,— şi pedecele ce Academia Română suferă în momentulŭ de faţă pentru a incassà minima sumă de una mie galbenĭ rentă anuală, ce i se datoresce de succesiunea Zappa, destinată a mărì fondurile culturale ale acelora, carĭ nu potŭ să erte Românieĭ că dela dînsa aŭ şi averile şi posiţiunea lorŭ.

Dar să revenimŭ la observatoriulŭ nostru.

Mulţĭ vorŭ dice că acestŭ institutŭ este unŭ lucru totŭ atâtŭ de escentricŭ şi fără scopŭ ca şi alpinismulŭ, care a făcutŭ cu putinţă executarea uneĭ întreprinderĭ nerealisabile înainte de cincĭ deceniĭ. Mulţĭ vorŭ pune întrebarea, ce e şi ce scopŭ are alpinismulŭ?

Nu este acì loculŭ de a face istoriculŭ alpinismuluĭ şi de a vorbì despre isprăvile luĭ, dar nu e inutilŭ de a arĕtà strînsa legătură dintre alpinismŭ şi sciinţe şi ce ajutorŭ elŭ a datŭ şi dă acestora.

Voiŭ cità pentru a rĕspunde la întrebarea: ce e alpinismulŭ? ceea ce aŭ disŭ despre elŭ câţĭ-va alpiniştĭ de renume.

Sviţeranulŭ *Gessner* din Zürich, celŭ întâĭ care s'a urcatŭ pe muntele Pilatŭ de lângă Lucerna, scrià unuĭ amicŭ alŭ sĕŭ în anulŭ 1541 ast-felŭ: «de astădĭ înainte am decisŭ, câtŭ îmĭ va da Dumnedeŭ viéţă, să mĕ urcŭ celŭ puţinŭ pe unŭ munte în fie-care anŭ, pentru *a urmărì studiile mele botanice*, pentru *a exercità în*

modŭ demnŭ trupulŭ meŭ și pentru *a ţiné mintea și spiritulŭ meŭ tot-deauna viĭ și sprintene.*»

Austriaculŭ *Thurwieser,* care a făcutŭ fórte multe și grele ascensiunĭ între 1820 și 1858 și alŭ căruia nume e purtatŭ de unulŭ din vîrfurile cele maĭ înfricoșate ale Ortleruluĭ, ḑicea: «intenţiunea mea, când mĕ urcŭ pe unŭ munte, este *a întreţiné sănătatea mea deplină printr'o mișcare priinciósă, a admirà mărirea și frumuseţele minunilorŭ luĭ Dumneḑeŭ* și în fine *a-mĭ înveselì și a-mĭ întărì întréga mea fiinţă.*»

Altŭ alpinistŭ renumitŭ, Paul Güssfeld, scrie: «Ascensiunile marĭ alpestre sunt unŭ *mijlocŭ puternicŭ de educaţiune, o sorginte de plăcerĭ nobile, o pétră de încercare a putinţeĭ și a voinţeĭ, o liberare periodică de lanţurile vieţeĭ de tóte ḑilele.* Ascensiunile alpestre sunt dintre tóte faptele nóstre, acelea carĭ încordéză într'unŭ modŭ cu totulŭ armonicŭ puterile cele maĭ eterogene, intelectulŭ, voinţa și organismulŭ fisicŭ. Se întîmplă în adevĕrŭ de periclită unulŭ și altulŭ în aceste întreprinderĭ îndrăsneţe, dar în fine orĭ ce întreprindere îșĭ cere o jertfă, și acì resultatulŭ generalŭ este unŭ beneficiŭ bogatŭ pentru toţĭ.»

Activitatea omenéscă, care a pășitŭ desvoltându-se cu pașĭ giganticĭ în secolulŭ nostru, a împinsŭ lumea spre exploraţiunĭ în tóte cercurile mișcăreĭ omenescĭ. Ocupaţiunile concentrate și neîntrerupte în orașe și în fabricĭ aŭ datŭ forţamente nascere necesităţeĭ de a respirà aerŭ curatŭ și sănătosŭ, de a reparà forţele trupescĭ prin mișcărĭ maĭ energice și forţele sufletescĭ prin o odihnă neturburată. Ast-felŭ aŭ fostŭ împinșĭ ómeniĭ a eșì măcar odată pe anŭ câte-va sĕptĕmânĭ în afară de centrurile cu locuinţe dese și a se liberà măcar scurtŭ timpŭ de o muncă absorbantă, continuă și ostenitóre.

Ușurinţele aduse strămutărilorŭ prin înmulţirea căilorŭ de comunicaţiune aŭ contribuitŭ și ele la acéstă tendinţă a schimbăreĭ traiuluĭ ḑilnicŭ. Ast-felŭ încetŭ cu încetulŭ s'aŭ formatŭ în timpulŭ vereĭ migraţiunĭ întregĭ spre munţiĭ rĕcoroșĭ, și odată ajunse acolo, ascensiunile se indicaŭ dela sine ca ţelurĭ de atinsŭ. Cluburĭ se

formară în tóte părţile, avêndŭ de scopŭ a organisà, a facilità şi a efteni escursiunile. Aceste cluburĭ numĕră astădĭ sute de miĭ de membri. Se exploréză regiunĭ întregĭ, se înfiinţéză pe văĭ, pe munţĭ şi în locurĭ prăpăstióse căĭ maĭ bune, carĭ se îmbunătăţescŭ în fiecare anŭ şi sunt făcute vidibile prin semne; se clădescŭ adăposturĭ în locurĭ depărtate de locuinţe omenescĭ; se publică charte esacte şi minuţióse ale locurilorŭ, carĭ înainte de jumĕtate de secolŭ eraŭ totŭ atâtŭ de necunoscute ca şi unele regiunĭ ale Africeĭ. Ascensiunĭ imposibile aŭ devenitŭ executabile, escursiunĭ particulare aŭ devenitŭ uşóre, expediţiunĭ costisitóre şi la îndemână numaĭ celorŭ bogaţĭ aŭ devenitŭ accesibile şi celorŭ maĭ puţinŭ avuţĭ.

Atuncĭ sosì şi rêndulŭ sciinţeĭ de a profità de aceste pornirĭ. Alpinismulŭ deveni unŭ instrumentŭ în mânile bărbaţilorŭ învĕţaţĭ. Botaniştĭ şi mineralogĭ, geologĭ şi geografĭ, astronomĭ şi fisicianĭ, pictorĭ şi scriitorĭ dădură mâna turiştilorŭ, carĭ nu căutaŭ în munţĭ decât sănătatea, odihna şi plăcerea, şi toţĭ la unŭ locŭ, ajutându-se uniĭ pe alţiĭ, formară o armată de exploratorĭ, pentru a căreĭ activitate Europa a devenitŭ prea mică şi care nu puţinŭ a contribuitŭ a da avîntulŭ celŭ mare în explorarea Africeĭ.

Dar la ce servă observatoriulŭ de pe Sonnblick?

Acì daŭ rĕspunsŭ publicaţiunile, carĭ resuméză lucrările acestuĭ institutŭ şi carĭ se aflā depuse în Memoriile Academieĭ din Viena, ale Clubuluĭ de meteorologie austriacŭ, ale Clubuluĭ alpinŭ austro-germanŭ şi în douĕ publicaţiunĭ recente, una a Clubuluĭ Sonnblick, alta a Clubuluĭ Urania.

Cercetărĭ asupra temperatureĭ regiunilorŭ înalte sunt preţióse pentru studiulŭ păturilorŭ atmosferice, alŭ influenţeĭ ce ele aŭ asupra schimbăreĭ timpuluĭ şi alŭ împuţinăreĭ căldureĭ cu câtŭ ne urcămŭ maĭ sus în aerulŭ rarificatŭ. Extremele temperatureĭ de pe vîrfulŭ Sonnblick osciléză între + 10° şi — 34° C., dar s'a stabilitŭ că, cu crescerea înălţimeĭ, extremele temperatureĭ se micşoréză. Temperatura mijlocie a anuluĭ e pe Sonnblick de — 6°,6 C., egală cu temperatura mijlocie a munteluĭ Chimborazo, care se ridică la 6300 metri. Temperatura mijlocie a luĭ Iulie este de + 1° C., cea maĭ

mică în Europa. Adesea termometrulŭ de pe Sonnblick nu se sue peste 0° în timpŭ de 250 ḑile de-arêndulŭ, și numaĭ în 66 ḑile pe anŭ, în Iulie și Augustŭ, temperatura mijlocie se sue peste înghețŭ. Sonnblick are prin urmare, cu tóte că e situatŭ în mijloculŭ Europeĭ, o temperatură arctică egală cu aceea dela sudulŭ insulelorŭ Spitzberg, cu cea din mijloculŭ Siberieĭ, dela Hudsonbay și din părțile nordice ale Groenlanduluĭ. S'a observatŭ cu tóte aceste de maĭ multe orĭ că pe vîrfulŭ Sonnblick erà în aceiașĭ ḑi maĭ caldŭ decât la Zell am See, Lienz, Klagenfurt saŭ Viena. Luna luĭ Martie are în genere și ca mijlocie temperatura cea maĭ minimă. Și pe Sonnblick, ca și în regiunile Europeĭ centrale, temperatura scade în a doua jumĕtate a luneĭ luĭ Iunie.

Cercetările barometrice pe o înălțime atâtŭ de mare, comparate cu observațiunile din alte localitățĭ ale Alpilorŭ și din cele-lalte părțĭ ale Europeĭ, ajută și ele a deslegà multe cestiunĭ, carĭ se ținŭ de prevederile timpuluĭ. Mijlocia barometruluĭ e de 519,6 mm.; posițiunea cea maĭ înaltă a fostŭ de 535,2 mm. în Augustŭ 1892, cea maĭ jósă în acelașĭ anŭ de 497,8 mm. Mijlocia extremelorŭ barometrice e de 33 mm.

Instrumentulŭ, care înregistréză automaticŭ în fie-care ḑi durata străluciriĭ sóreluĭ, aduce unŭ serviciŭ nu numaĭ sciințeĭ, dar și turiștilorŭ. Se scie acum că pe Sonnblick, în timpŭ de érnă, din douĕ în douĕ ḑile, se póte sperà unŭ sóre seninŭ dela 11 la 12 ore de ḑi, pe când în timpŭ de primăvară numaĭ din treĭ în treĭ ḑile. Vara sórele lucesce maĭ multŭ dela 7 la 8 diminéța, iar tómna orele ante-meridiane favorabile se înmulțescŭ.

Observațiunile aŭ maĭ stabilitŭ că pe vîrfŭ ninge de optŭ orĭ maĭ adese decât plouă și că umeḑelele sunt la înălțime de 3 kilometrì îndoitŭ maĭ marĭ decât la înălțimea de 1 kilometru. In luna luĭ Decembre e cea maĭ mare uscăciune, în Iunie și Iulie cea maĭ mare umeḑélă. In lunile dela Maiŭ la Octobre pică 1150 mm. umeḑélă, din care 85% revinŭ omĕtuluĭ și numaĭ 15% ploilorŭ.

In mijlocie se numĕră într'unŭ anŭ pe Sonnblick numaĭ 45 ḑile de totŭ senine, în fața a 135 ḑile cu totulŭ nouróse. Vîrfulŭ e

cuprinsŭ de negurĭ în 229 ḑile, în timpulŭ celorŭ treĭ termine de observațiune dela 7, 2 și 9 ore. Ḑile cu totulŭ senine sunt maĭ numeróse în Decembre și Ianuarie; ele sunt fórte rarĭ în timpulŭ vereĭ. Luna Ianuarie 1887 și Februarie 1890 aŭ avutŭ 16 ḑile senine, luna luĭ Novembre 1889 a avutŭ 15 și luna luĭ Decembre 1890 a avutŭ 12, tóte cu o temperatură lină; iar luna luĭ Iunie nu a avutŭ în timpŭ de 6 anĭ nicĭ o singură ḑi senină, și lunile Maiŭ și Iunie la unŭ locŭ nu aŭ ajunsŭ maĭ sus decât la 4 ḑile senine.

Direcțiunea vînturilorŭ principale este pe Sonnblick a vînturilorŭ dela Sud-Vestŭ și Nordŭ. Furtunele de peste anŭ numĕră 111 ḑile și tăria mijlocie a vîntuluĭ e de 8,2 metri pe secundă, dar în 14 Ianuarie 1888 dela 8 la 10 ore diminéța ea a fostŭ de 36 metri pe secundă pe o furtună de NNE., și în 18 Martie 1889 la mieḑulŭ nopțeĭ de 34 metri pe o furtună de Nordŭ.

Am amintitŭ în modŭ succintŭ unele din observațiunile și resultatele observatoriuluĭ de pe Sonnblick. Să sperămŭ că viitorulŭ acestuĭ institutŭ va fi asiguratŭ și că ast-felŭ sciința va avé a înregistrà în fie-care anŭ observațiunĭ noue, menite a luminà fenomene astăḑĭ încă întunecate ale natureĭ.

Sonnblick, abià cunoscutŭ acum douĕ-ḑecĭ de anĭ, a devenitŭ astăḑĭ unŭ munte celebru prin posițiunea de onóre, ce elŭ ocupă între localitățile consacrate sciințelorŭ.

Și la noĭ începe a rĕsbì puternicŭ lumina. Publicațiunile observatoriuluĭ nostru meteorologicŭ sunt o dovadă vie despre acésta; dar e de doritŭ ca studiulŭ amĕnuntŭ alŭ țĕreĭ nóstre să fie încurajatŭ, înlesnitŭ și organisatŭ. Acestŭ studiŭ nu ne va legà numaĭ materialicesce maĭ multŭ de patria nóstră, ci și prin avîntulŭ sciințificŭ ce va dà națiuneĭ, elŭ va purificà ideile și cugetările, ca și faptele și năzuințele nóstre.

Anexă.— La pag. 29.

O D A

CU PRILEJULŬ NASCEREI PRINCIPELUI CAROL ALŬ ROMANIEI

DE

DUMITRU CONSTANTINŬ OLLĂNESCU
Membru alŭ Academieĭ Române.

Menitŭ a bine de norocŭ regesculŭ Pruncŭ celŭ multŭ doritŭ
Sosit-a 'n revĕrsatŭ de ḑorĭ, şi fericiţĭ aŭ tresăritŭ
Carpaţiĭ, légănŭ gloriosŭ alŭ prea iubituluĭ Odorŭ,
De-atâtea mândre năzuinţĭ şi de speranţe purtătorŭ!

Acum, acum s'a 'ndeplinitŭ cerésca bine-cuvîntare:
Tulpina tronuluĭ măreţŭ ne-a datŭ unŭ strălucitŭ vlăstarŭ,
Cu gingăşie rĕsăritŭ aşà aprópe de hotarŭ,
Ca semnŭ că ni-lŭ va strejuì cu braţŭ voinicŭ de apărare.

De bucurie şi de dragŭ în pepturĭ inimile crescŭ
Şi gândurile tuturorŭ într'unŭ avîntŭ se înfrăţescŭ,
Cătândŭ cu ochĭ înduioşaţĭ spre culmea unde-ĭ legănatŭ
Cu dulcì prinóse de urărĭ unŭ copilaşŭ nevinovatŭ;

Căcĭ Dumneḑeŭ ni te-a trimisŭ, oh! fiŭ alŭ Dunăreĭ bĕtrâne,
Victoriĭ nouĕ şi mărirĭ pe scutulŭ ţĕreĭ să crestezĭ
Şi demnŭ de numele ce porţĭ ca dînsulŭ să te ilustrezĭ,
In vremĭ de pace şi 'n răsboiŭ, spre fala patrieĭ române!

Când veĭ fi mare, veĭ aflà din chronicele strămoşescĭ,
Viŭ glasŭ alŭ faĭmeĭ din trecutŭ, ce fapte marĭ şi vitejescĭ
S'aŭ sĕvêrşitŭ la noĭ de Domnĭ cuminţĭ, de ţéră iubitorĭ,
Şi câtŭ amŭ fostŭ de credincioşĭ aĭ tronuluĭ apărătorĭ.

Mănósele nóstre câmpiĭ, în voe adĭ de plugŭ brăzdate,
Aŭ fostŭ odată locŭ deschisŭ de lupte şi de prigonirĭ,
Şi 'n codriĭ munţilorŭ, pribegĭ, goniţĭ de jafŭ şi năvălirĭ,
Părinţiĭ ni s'adăposteaŭ!... Urgia-ĭ cruntă când s'abate

Din sborulŭ eĭ celŭ fiorosŭ şi se încuĭbă ca'n mormîntŭ
In aprigŭ sufletŭ duşmănescŭ; câţĭ aŭ călcatŭ p'acestŭ pămîntŭ
Dintr'înşiĭ însă şi-aŭ luatŭ rĕsplata făr' de legeĭ lorŭ:
Cu sânge negru de păgânŭ e plămăditŭ orĭ ce ogorŭ.

Şi vécurĭ negurile-aŭ statŭ, furtunele aŭ fostŭ cumplite;
Pe cerulŭ nostru când şi când abiă cu greŭ se strecurà
O rază sérbădă 'ntre norĭ, ce ca unŭ basmu picurà
Speranţa uneĭ deşteptărĭ pe frunţile neofilite.

Statornicŭ lângă vatra sa, poporulŭ, de credinţă plinŭ,
Cu bărbăţie a'nduratŭ atâtŭ amarŭ şĭ-atâta chinŭ
Şi dacă'n cântecile luĭ maĭ plânge de ce-a suferitŭ,
Din minte, lesne ertătorŭ, împilătoriĭ i-aŭ peritŭ....

Oh! veĭ găsì numele lorŭ în filele nemuritóre!
Şi inima-ţĭ va sângerà de gróznicele 'nşelăciunĭ,
De crâncenele nedreptăţĭ şi făţăritele minciunĭ,
Cu carĭ zadarnicŭ s'aŭ cercatŭ ca să ne ştérgă de sub sóre.

Dar dacă mântuirea fu alŭ suferinţeĭ tristŭ prinosŭ
Şi'n faţa lumiĭ s'a aprinsŭ, pe cerulŭ astădĭ luminosŭ,
Unŭ viŭ lucéfĕrŭ pentru noĭ: amŭ cuceritŭ eternulŭ dreptŭ
De a purtà cu capulŭ sus mândria libertăţi'n peptŭ!

Deci înainte mergĕtorĭ pe calea cea de propăşire,
In pace să ne întărimŭ şi fără pregetŭ să lucrămŭ;
Prevĕdĕtorĭ şi înţelepţĭ să fimŭ uniţĭ şi să durămŭ
In valea Dunăreĭ unŭ statŭ demnŭ de romana moştenire!

Căcĭ dusŭ în braţe de norocŭ, regesculŭ Pruncŭ celŭ multŭ doritŭ,
Sosit-a 'n revĕrsatŭ de dorĭ şi fericiţĭ aŭ tresăritŭ
Carpaţiĭ, légănŭ gloriosŭ alŭ prea iubituluĭ Odorŭ,
De-atâtea mândre năzuinţĭ şi de speranţe purtătorŭ!

4 Octobre 1893. — Sinaia,

Anexă. — La pag. 31.

CHRONICA LUI ULRIC DE RICHENTAL
ASUPRA CONCILIULUI DELA CONSTANŢA
(1414—1418

RELAŢIUNE ANALITICĂ

DE

D. A. STURDZA

Membru alŭ Academieĭ Române.

Situaţiunea Europeĭ la începutulŭ secoluluĭ XV erà fórte întunecată. O anarchie ne maĭ pomenită domnià în cele douĕ marĭ corpurĭ politice, împrejurulŭ cărora se mişcaŭ pe atuncĭ interesele lumeĭ. In Germania eraŭ treĭ Impĕraţĭ, în biserica catolică treĭ Papĭ, iar în popóre ferbea necesitatea uneĭ marĭ reforme a celorŭ lumescĭ şi a celorŭ sufletescĭ.

Cestiunea germană se liniştì prin energia Burggrafuluĭ de Nüremberg Frederic VI de Zollern, care ajută pe Regele Sigismund alŭ Ungarieĭ să înlăture pe ceĭ-lalţĭ doĭ competitorĭ aĭ sĕĭ dela tronulŭ împĕrătescŭ alŭ Germanieĭ.

Cestiunea bisericéscă însă erà aşà de rĕŭ încurcată, în câtŭ unŭ mare conciliŭ devenise neînlăturabilŭ. Acestŭ conciliŭ fu convocatŭ de Papa Ioanŭ XXIII în oraşulŭ Constanţa. Elŭ aţintì dela începutŭ luarea aminte a întregeĭ creştinităţĭ şi a rĕmasŭ celebru nu atâtŭ prin încetarea schismeĭ papale, câtŭ prin arderea pe rugŭ a luĭ Ioanŭ Huss şi a luĭ Ieronimŭ dela Praga.

Deschiderea conciliuluĭ era fixată pentru ḑiua de 18 Novembre 1414, însă cu multe lunĭ înainte lumea mirenéscă şi cea biseri-

céscă curgeaŭ de peste totŭ loculŭ în miculŭ orașŭ, situatŭ pe malurile laculuĭ de Constanța în față cu mărețulŭ șirŭ de munțĭ alŭ Alpilorŭ.

La finele luĭ Octobre sosì Papa Ioanŭ XXIII cu unŭ cortegiŭ de 600 persóne, și curînd Constanța luă aspectulŭ uneĭ marĭ capitale.

Afară de Papa și de Impĕratulŭ Germanieĭ se întrunіră: — din partea bisericéscă, 5 Patriarchĭ cu unŭ cortegiŭ de 118 persóne, 33 Cardinalĭ cu 3056 persóne, 47 de Archiepiscopĭ cu 4700 persóne, 238 Episcopĭ cu 5060 persóne, peste 500 de alțĭ Principĭ aĭ bisericeĭ cu 4000 persóne, — din partea mirenéscă 39 de Ducĭ, 32 de Principĭ, 141 de Comițĭ, 71 de Baronĭ, maĭ multŭ de 1500 de Cavalerĭ, în urma lorŭ cu 20.000 de ómenĭ. Maĭ eraŭ față trimișĭ din partea a 83 Regĭ și Principĭ și 824 representanțĭ aĭ diferitelorŭ orașe. Afară de acești 37 Universitățĭ trimisese 2000 de învĕțațĭ. In totalŭ se adunară în Constanța peste 72.000 de străinĭ.

Consiliulŭ cetățeĭ însărcină pe Ulric de Richental, cetățeanŭ din Constanța, să facă descrierea acesteĭ marĭ și imposante adunărĭ. Acéstă descriere e depusă într'o chronică, terminată pe la 1417, care se păstréză și astăḑĭ în biblioteca orășenéscă din Constanța.

In anulŭ 1536 Enric Steyner din Augsburg tipări o edițiune frumósă a acesteĭ chronicĭ, care nu este însă decât o a doua edițiune, căcĭ la pagina a doua a fóeĭ I a publicațiuneĭ luĭ Enric Steyner stă ca precuvîntare o lungă notiță, care începe ast-felŭ: «Diss Buch ist nach dem alten Exemplar, so vor zeiyttenn zu Augspurg gedruckt ist, yetzund von newem nach gedruckt».

Atențiunea mea a fostŭ atrasă asupra acesteĭ chronice prin o notiță aflată în volumulŭ III alŭ «Berliner Blätter für Münz-, Siegel- «und Wappenkunde» (Anulŭ 1866), unde vorbindu-se de stema Țaruluĭ sêrbescŭ Ștefanŭ Duschan (1336—1356), care conține și stema Banatuluĭ Craioveĭ, se citéză chronica luĭ Richental ca amintindŭ despre stema Valachieĭ.

Edițiunea chroniceĭ din 1536, unŭ in-folio micŭ de 115 foĭ numerotate cu cifre latine, pórtă titlulŭ următorŭ: «Das Concilium

So zu Constantz gehalten ist worden Des jars da man zalt von der geburdt unsers erlösers M. CCCC.XIII. Jar. Mit allen handlungen inn Geystlichen und weltlichen sachen. Auch was diss mals für Bäpst, Kayser, Künig, Fürsten und herrn etc. Geystlichs und weltlichs stands sampt den Botschafften oder Legationen der Künigreychen, Landen und Stetten die zu Constantz erschinen seind mit jren wappen Contrafect und mit andern schönen figuren und gemäl durchauss gezieret». La finele fóeĭ CCXV pagina I se cetesce: «Gedruckt und vollendet inn der kayserlichen Statt Augspurg durch Heinrich Steyner imm Monat Decembris Anno M. D. XXXVI.»

Anulŭ conciliuluĭ amintitŭ în acestŭ titlu alŭ chroniceĭ este acela alŭ Buleĭ papale de convocare, care pórtă data de 1413 Decembre.

Chronica luĭ Ulric de Richental conține o dare de sémă succintă a celorŭ întîmplate în conciliŭ și a decisiunilorŭ luate în acéstă adunare, precum și o enumerare amĕnuntă a tuturorŭ persónelorŭ carĭ aŭ fostŭ față. Pe lângă textŭ se maĭ află desemne ale evenimentelorŭ și stemele persónelorŭ maĭ marcante.

Intre trimișiĭ extraordinarĭ, se vĕdŭ figurândŭ doĭ, carĭ ne interesézā directamente pe noĭ, și anume trimișiĭ Duceluĭ Dispotŭ alŭ Valachieĭ marĭ, aĭ Duceluĭ Ascholott alŭ Valachieĭ micĭ, în suita cărora este Cavalerulŭ Dobeomirŭ saŭ Thebemur saŭ Thobermue din Valachia.

* * *

Corespundĕtorŭ cu acestŭ textŭ aflămŭ la fóia LXXXVI douĕ steme, în josulŭ cărora stă însemnatŭ: «Der hoch würdig und Durchleüchtig Fürst und herr herr Emanuel Pedagogus Kayser zu Constantinopel inn Griechen land, des boten warent zu Costentz, zwen Hertzogen von Griechen, von Tropij, die da hienach an dem andern blat benennt, und jr namen und wappen gemalet ist. Und auch sechs Ritter, die auch inn disem buch benennt seind kament all mit einander mit unserm herrn dem Künig.»

* * *

Trimişiĭ românĭ sunt amintițĭ în chronică la olaltă cu ceĭ din Bizanța şi din Lituania.

La pagina întâia a fóeĭ VI se spune: «Es kament auch zwen Hertzog von Tropij auss Griechen land inn botschafft des Keysers von Constantinopel Hermamols mit zweintzig pferden und souil personen und rittent inn das hauss zu der Täschen an sant Pauls gassen. Und findest jre wappen hienach inn diesem buch».

Pe pagina a doua a fóeĭ LXXXVI se află sus stemele: «Der hochwürdig Furst unnd herr Kayser Alexander zu Athen da sanctus Paulus floriert und prediget, des botschafft kam mit dem Ertzbischoff Kynonensis, und hett dise Kunig under jm», — iar jos stemele: «Der hochwürdig Fürst Hertzog Dispolt zu Katzen» şi «Der Graff von Anthoniss und Hertzog zu Griechen».

După aceştĭ ambasadorĭ aĭ Impĕratuluĭ bizantinŭ aparŭ şi alțĭ trimişĭ, carĭ aŭ sositŭ în Constanța la olaltă cu dînşiĭ.

Iată cum sunt descrişĭ aceştia:

In urma amintireĭ făcută la pagina întâia a fóeĭ VI despre ambasadoriĭ Impĕratuluĭ Emanuelŭ Paleologulŭ, pagina a doua a aceleiaşĭ foĭ începe ast-felŭ: «Auch zugend inn botschafft weyse ein vonn Hertzog Wittolten vonn Lytow und *von Hertzog Dispoten von Ratzen auss der grossenn unnd klainen Walachey*, von den Künigen gesessen inn der Türckey, von den Hertzogen auss der weissen und roten Reüssen, und mit jnen vil manigerlay Haydnischer herren unnd Hayden mit wunderlichem gewand, mit umbgewundnen tüchern umb das haupt als hüt, und mit spitzigen hüten als die jnffeln, und zugend eyn mit hundert und achtzig pferden inn hansen Küchen hauss vor dem brunnen, und warent vil under jnen Griechischens glauben und der merertheyl Machmetz gelauben, und sunst recht Hayden. Und findest auch jre wappen hienach inn diesem buch».

In adevĕrŭ la fóia LXXXVII pagina I vedemŭ patru steme: — în întâiulŭ rêndŭ stema: «Der hochgeborn Hertzog von Bastim inn Griechen» şi aceea «Von dem Durchleüchtigen Fürsten Hertzog Alexander genannt Wittolt gross Fürst und herr zu

Litow», — în alŭ doilea rêndŭ, lângă stema «Von dem Hertzogen von Zaltaygen inn Griechen herr zum Greiffen» și aceea «*Von dem Durchleuchtigen Fürsten Hertzog Dispott inn der merern Walachie, des botschafft kam mit dem Thobermue*».

Stema represintă sub o pălărie de Ducă doĭ Arapĭ în picióre cu fețele și cu trupurile întórse în afară, atingêndu-se însă jos piciorulŭ dreptŭ alŭ unuia cu piciorulŭ stângŭ alŭ altuia, iar sus în acelașĭ modŭ brațele lorŭ la cóte, mânele fiindŭ ridicate în sus. Mânele rĕmase în afară sunt plecate în jos și atingŭ genunchele amîndurorŭ piciórelorŭ, ce calcă în afară.

Pe pagina a doua a fóeĭ LXXXVII sunt desemnate alte patru steme. De-asupra celorŭ două steme de sus stă: «Der hochgeborn Hertzog Philipp und Hertzog Michael sein sun, geborn von Troy inn Griechen, warent bayd zu Costentz, und warend zu herberg zu der Täschen an sant Pauls gassen, dise schubent dem Kayser von Constantinopel als dauor stehet am lxxxv. blat». Din cele două steme de jos, una e a «Der Durchleüchtig hochgeborn Paulus, Künig zu Angello inn Griechen land», și alta a «*Der hochgeborn Hertzog von Ascholott hinder der Walachie*».

Acéstă stemă ne arată, sub o pălărie ducală, treĭ capete de Arapĭ întórse spre drépta, díademate cu legăturĭ albe și așezate sus două, jos una.

Pentru a ajunge la Cavalerulŭ Tugomirŭ trebue să trecemŭ peste catalogulŭ a multe alte persóne de rangŭ mirenescŭ saŭ bisericescŭ.

Dela fóia CXCIIII începe șirulŭ Cavalerilorŭ venițĭ în suitele de domnĭ maĭ marĭ: — «So seind diss Freiherrn Ritter und knecht, die mit den obgenannten herrn gehn Costentz kommen seind, inn der Herrn costen und nit inn jrem costen».

După dînșiĭ vinŭ dela fóia CXCVII CavaleriĭI stăpânĭ: «Dise seind die auff jren kosten gen Costentz kommen seind Freiherrn Ritter und knecht».

Maĭ întâĭ sunt înscrișĭ: «Des ersten auss Griechen land»; în alŭ doilea rêndŭ sunt așezațĭ: «Dise seind auss Unger land; în alŭ treilea; «Dise seind von Böhem, von Märhern und von Meyssen»; iar pe

la finele celorŭ: «So seind dise von Littaw, von Türgen, von Polan auss der Massen und von Samaicen», carĭ în numĕrŭ de 40 sunt adăpostițĭ «inn dem hawss zu dem Esel», stă «Dobeomir auss der Walchey Ritter». După dînsulŭ se vede «Herr Lanschga, Herr Gergo, Herr Brango all auss Cernia zwyschen Littaw unnd Turgony warend Hayden».

Stema acestuĭ Cavalerŭ Dobeomirŭ din Valachia se află la fóia CLIIII. Acéstă fóie corespunde cu textulŭ amintitŭ la fóia CXCVII. Pe pagina întâĭ se cetesce: «Dise seind von Polan auss Türgen, von Littaw und von Samarican»; iar la pagina a doua, ultima stemă are inscripțiunea «Thebemur auss der Walchey» și constă dintr'unŭ leŭ eraldicŭ încoronatŭ, cu ghiarele de dinainte în sus și cu códa îmbîrligată, între códă și trupŭ o stea cu șése raze, între picióre lună nouă.

La pagina a doua a fóeĭ CCIII începe șirulŭ representanțilorŭ de orașe: «Hyenach sind verschriben der Stett botschafftt», și la a doua pagină a fóeĭ CCX aflămŭ însemnate următórele: «Es ist zewissen das dise Stett, die nit unsers glaubens sind, inn Griechen landen, inn Reüssen landen, auss der Türgkey und ander Stett vil, die jr gewyssen botschafft zu Costentz hetten, unnd jhr redlich brieff. Dise botschafften kamen mit Hertzog Wittoltz botschafft und mit des Ertzbischoffs Cinionensis botschafft, unnd mit der Künig botschaffte vonn Türgken. Und maynet man wäre die reformation fürsich gegangen, so weren sie auch inn unseren glauben kommen. Und sind diss die stett hienach». Urméză șése orașe din Grecia, ḑece din Rusia și Turcia, *optŭ din Valachia mare* și *ḑece din Valachia mică*, despre carĭ tóte se ḑice: «Die verbunden sich under vier jnstrument mit zwaien Ertzbischoffen und sonst syben Bischoff jres lands, die darumm von jrent wegen zu Costentz waren mit vil gelerten und vil erbarn layen».

Cetățile din Valachia mare sunt: *Moderland, Mayda, Jessmarckt, Herat, Mentz, Molga, Sorscha, Reinssmarck*, adăugindu-se la fine «Die zwu seind Philistei». *Cetățile din Valachia mică* sunt: *Newmarckt, Zurm, Assat, Langnaw, Ottal, Krekostein, Ergr, Lona, Burlat, Bachlo.*

Pentru a completà descrierea chroniceĭ luĭ Ulric de Richental maĭ adaugŭ, că la fóia XCIX se află o stemă a Regeluĭ Ştefanŭ şi alta a Regeluĭ Ladislaŭ alŭ Ungarieĭ, cea întâia arĕtândŭ crucea cu şése braţe pe unŭ munticelŭ, cea de a doua scutulŭ împărţitŭ verticalŭ în douĕ, în dr. cu liniĭ transversate, în ob. cu florĭ de crinŭ, — iar la foile CI şi CII stemele Archiepiscopilorŭ «Colocensis» şi «Cronocensis» şi «Strigonensis» din Ungaria, celŭ întâĭ venitŭ (fol. CXXVII şi CXXVIII) cu 28 de persóne, celŭ alŭ doilea cu 3 persóne, alŭ treilea cu 226 persóne. Archiepiscopulŭ «Dominus Gregorius Griech Ertzbischoff Kymomensis inn Russia, und ist der Griechen sect under Polonij und Littaw» venise şi elŭ cu 30 de persóne. Din Ungaria se maĭ înşiră la fóia CXXXIII Episcopulŭ de Sancta Trinitate cu 12 persóne, Abatele Franciscŭ din Cappürna cu 12 persóne, şi H. de Alba, abate «zu den siben Bürgen», cu 6 persóne, şi la fóia CCVII representantulŭ «Von der statt Clusenburg inn Ungern» cu şése caĭ.

Se citéză în maĭ multe locurĭ şi alte persóne din Ungaria şi Transilvania. Amintimŭ acì maĭ alesŭ dela fóia III pe unŭ domnŭ Peter Schora şi dela foile III şi VII şi CXXXIX pe unŭ Comite Pipo, care se vede că a făcutŭ mare sensaţiune în Constanţa.

Despre Pipo chronica ḑice următórele:

La fóia III:

Es zohe auch ein eyn Ungerischer herr, herr Pipo und ist sein land inn Unger zu aller nyderst gegen der eyssninen Porten, und stosst an die kleinen Walachy, und an das land zu den Sybenbürgenn, und ist an dem gemerck da stätigklichen die Türcken einziehend, so sie inn Ungerland wöllent und da rauben, dass muss der herr stätigklichen fürkommen, und vil reysigs

La fóia VII:

Am montag nach der liechtmess da zoch ein eyn mächtiger Unger genannt herr Pipo, und ist sein land zu nyderst inn Ungern bey der eysenen porten, und stosst an das gemerck gegen den Türcken, und raychet herauss zu den siben bürgen, und muss stätigklichen inn forcht sitzen mit vil Söldnern und raysigem zeüg, das die Türcken die rätzen und die auss der Walachey,

volck bey jhm haben, unnd zohe eyn mit anderhalb hundert pferden und mit souil leüten, und mit dreyen wägen, und zohe gen Petersshausen inn der von Prayten stein hauss gleich an der prugk. Sein wappen findet man hienach inn diesem buch.

die hayden sie niche vberraysent, wann sie das gewonlichen des jares einest thund, und inn das land ziehend, und ist das jhnen gelingt, so nemendt sie mit jnen, leüt, kind, weyber, und mann, unnd auch das gut inn jre land, und gebent jnen landes gnug zubauwen, unnd gibt man yedem hausswirt ein gesalssen ochsen, einen schweinenbachen, unnd stellet man jm zu vich, das er wol anfahen mag zebauwen, dess gleichenn thund auch die Ungeren so sie inn jre land ziehent, das muss thun der Pipo, und an dem end wern, er zoch ein gen Petersshausen, inn der von Breitensteyn hauss, aller nächsten an der prugk, mit hundert und sechtzig pferden, und belib nit lang zu Costentz, wann er musst wider heim ziehen und sein land behüten. Sein wappen findest hienach inn diesem buch.

La pagina a doua a fóeĭ CLVIII se află între stemele, sus a «Graff Nicolaus Grass Graff zu Ungern der Naterspan» și jos a «Graffen von Liningen», și stema acestuĭ *Pipo,* unŭ scutŭ cu patru grindĭ așezate pedișŭ de sus în jos, din drépta spre stânga. Inscripțiunea acesteĭ steme este: «*Pypo Graff zu Themesiedis von Mora, hynder den syben burgen*».

Din chronica luĭ Ulric de Richental reese, că pe timpulŭ Conciliuluĭ dela Constanța, dela 1414 până la 1418, adecă pe când domneaŭ în Moldova Alexandru celŭ Bunŭ și în Valachia Mircea celŭ Bĕtrânŭ, aŭ visitatŭ acelŭ conciliŭ *doĭ trimișĭ aĭ Domnilorŭ românĭ, avêndŭ în suita lorŭ pe Cavalerulŭ Tugomirŭ,* tus-treĭ

veniţĭ dimpreună cu representanţiĭ Polonieĭ şi aĭ Lituanieĭ, în capulŭ cărora era Ducele Witolt.

Maĭ e de amintitŭ că aŭ fostŭ representate totŭ atuncĭ la Constanţa *optŭ-spre-ḑece cetăţĭ din Principatele române,* şi că *Comitele Pipo era din Banatulŭ Temişóreĭ.*

Rĕmânŭ acum de deslegatŭ numele de Ascholott şi acelŭ de Thebemur, denumirile a celorŭ maĭ multe din cele 18 cetăţĭ, precum şi stemele cu Arapĭ.

Până acum la descoperirea chroniceĭ luĭ Richental, cele maĭ vechĭ steme cu capete de Arapĭ atribuite ţĕrilorŭ românescĭ, eraŭ acele carĭ figuréză în charta luĭ Livium Hulsius din anulŭ 1595. Pentru mine ele aveaŭ unŭ caracterŭ problematicŭ, căcĭ nu aveaŭ nicĭ unŭ fundamentŭ anteriorŭ. Acum vine chronica luĭ Ulric de Richental tipărită la Augsburg în 1536, care e reprodusă după originalulŭ dela 1417. Fiind-că Ulric de Richental ne înfăţişéză şi ne descrie lucrurĭ vĕḑute de dînsulŭ, rĕmâne unŭ faptŭ realŭ, că trimişiĭ din ţĕrile române purtaŭ pe la începutulŭ seculuĭ XV ca steme ale Principatelorŭ Arapĭ. Din câmpulŭ îndoelilorŭ amŭ intratŭ în acelŭ alŭ realităţeĭ.

Rĕmâne însă o cercetare de făcutŭ în biblioteca orăşenéscă dela Constanţa, cercetarea manuscriptuluĭ originalŭ alŭ chroniceĭ luĭ Ulric de Richental.

Imĭ va fi permisŭ a face la finele acesteĭ notiţe o mărturisire: dacă sunt pusŭ în posiţiune de a presentà Academieĭ, pentru a fi încorporată în biblioteca sa, ediţiunea din 1536 a chroniceĭ luĭ Ulric de Richental, acésta o datorescŭ amicululuĭ meŭ şi colegululuĭ nostru B. P. Hasdeŭ, care prin lucrarea sa «Bassaraba» din Marele Etimologicŭ mi-a insuflatŭ dorinţa, încoronată cu deplinŭ succesŭ, de a posede în mânele mele unŭ documentŭ istoricŭ de cea maĭ mare importanţă, care până erĭ rĕmăsese necunoscutŭ pentru noĭ. Acésta este o nouă dovadă, că multŭ maĭ avemŭ de cercetatŭ şi de descoperitŭ în trebile românescĭ.

Academia a datŭ şi continuă a da cercetărilorŭ istorice o puternică impulsiune. Bine face, căcĭ istoria naţională este călăuza

cea maĭ sigură în desvoltarea unuĭ poporŭ. Unŭ lucru numaĭ Academia e în dreptŭ să céră dela istoriciĭ de némŭ românescŭ: să nu scrie fără a cercetà, să nu cerceteze cu ochiĭ închișĭ, să nu închidă ochiĭ pentru a nu vedé lumina, să nu-șĭ deschidă ochiĭ numaĭ pentru a întunecà faptele evidente, precum facŭ mulţĭ străinĭ, inamicĭ saŭ necunoscĕtorĭ aĭ némuluĭ și aĭ trebilorŭ românescĭ.

Anexă. — La pag. 33.

O NOUA REGIUNE A DINOTERIULUI

DE

GR. ŞTEFĂNESCU

Membru alŭ Academieĭ Române.

Voescŭ să vĕ facŭ cunoscutŭ în câte-va cuvinte o nouă descoperire în privinţa *Dinoteriuluĭ*; este vorba de aflarea uneĭ *noue regiunĭ* locuită de acestŭ colosalŭ mamiferŭ alŭ epoceĭ miocenice.

Vĕ aduceţĭ aminte, sunt acum vre o treĭ anĭ, vĕ făceamŭ cunoscutŭ descoperirea Dinoteriuluĭ în judeţulŭ *Tutova*, după ce maĭ înainte cu căţĭ-va anĭ vĕ comunicasemŭ găsirea maĭ multorŭ oseminte ale acestuĭ animalŭ în judeţulŭ *Tecuciuluĭ* la *Găicéna*, şi acésta după preţiósele indicaţiunĭ ale onorabiluluĭ nostru Secretarŭ generalŭ, care-mĭ deduse o măsea a acestuĭ animalŭ provenindŭ dela *Găicéna*, unde am fostŭ în urmă de am făcutŭ săpăturĭ şi cercetărĭ.

Astădĭ, nu în România, ci în vecinulŭ statŭ *Serbia*, la hotarele nóstre, s'aŭ găsitŭ urmele existenţeĭ acestuĭ animalŭ.

O împrejurare norocită mi-a datŭ ocasiunea să facŭ acéstă nouă constatare a existenţeĭ Dinoteriuluĭ în acéstă parte a Europeĭ.

Unŭ argintarŭ şi căutătorŭ de monete şi medaliĭ antice din *Cladova* a găsitŭ acestŭ dinte în nisipulŭ şi petrişulŭ dintr'o rîpă din muntele *Zlotu*, vre o treĭ ore departe de oraşulŭ *Zaicar* din Serbia, pe malulŭ dreptŭ alŭ Dunăreĭ, cam în dreptulŭ satuluĭ *Gruia* dela noĭ. Dînsulŭ, venindŭ la mine cu maĭ multe monete şi medaliĭ antice ca să le cumpĕrŭ, mi-a oferitŭ şi acestŭ dinte; eŭ am fostŭ fórte

fericitŭ la vederea luĭ, căcĭ am vĕḑutŭ că aveam a face cu o măsea de Dinoterium, și încă cea d'întâĭ ce se cunósce până astăḑĭ în *Serbia*. După o lungă tocmélă, căcĭ pare că posesorulŭ eĭ avea presimțirea importanțeĭ găsireĭ ce făcuse, am pututŭ să o cumpĕrŭ pentru Museulŭ nostru.

Acestŭ dinte este măséua a duoa dela falca inferióră stângă a gureĭ luĭ *Dinoterium*, speța *giganteum*; ea este aprópe completă, afară de o mică spărtură la muchea anterióră. Individulŭ dela care ne-a rĕmasŭ acéstă măsea erà destulŭ de înaintatŭ în vîrstă, fiind-că muchele coróneĭ măselelorŭ sale începuseră să se tocéscă, după cum acésta se vede pe însășĭ măséua ce avemŭ acì.

Descoperirea acesteĭ măsele este fórte importantă din punctulŭ de vedere alŭ *distribuțiuneĭ geografice* a Dinoteriuluĭ în Europa miocenică; cu ea și cu cele descoperite maĭ înainte în România, cunóscemŭ acum aprópe completŭ regiunea în care a trăitŭ Dinoteriulŭ. Elŭ trăià dela *Pirineĭ* la apusŭ, până în *Serbia, România* și *Rusia* (numaĭ în Podolia) la rĕsăritŭ, și dela *Hesa-Darmstadt* și *Ducatulŭ de Baden* la Nordŭ, până în *Grecia (Pikermi)* la Sudŭ.

De sigurŭ că noue descoperirĭ, ce se se vorŭ face în Asia occidentală, vorŭ legà regiunea Europeĭ centrale și meridionale unde trăià Dinoteriulŭ, cu aceea a *Indieĭ*, unde asemenea s'a constatatŭ existența acestuĭ animalŭ.

Dinoterium nu este pânĭ astăḑĭ cunoscutŭ în America, așà că elŭ pare a fi fostŭ unŭ animalŭ propriŭ numaĭ vechiuluĭ continentŭ.

Anexă. — La pag. 34.

Constantele dielectrice ale câtorŭ-va uleiurĭ, variaţiunea acestorŭ constante cu temperatura şi relaţiunile între constantele dielectrice, indicele de refracţiune şi densitatea substanţelorŭ.

DE

D. NEGREANU

Membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române.

Am determinatŭ constantele dielectrice ale uleiuluĭ de inŭ, uleiuluĭ de măsline (untŭ-de-lemnŭ) şi uleiuluĭ de rapiţă la diverse temperaturĭ. In acelaşĭ timpŭ, s'aŭ mĕsuratŭ densităţile la două temperaturĭ, precum şi indicele de refracţiune la o temperatură mică.

I. *Uleiulŭ de inŭ.* Constantele dielectrice ale uleiuluĭ de inŭ la diverse temperaturĭ potŭ fi exprimate prin relaţiunea următóre:

$$K_t = K_{21} \,[1—0,003244\,(t—21) + 0,000196\,(t—21)^2]$$

Tabloulŭ următorŭ permite a compară constantele dielectrice observate cu cele calculate prin relaţiunea precedentă:

Temperatura	K observatŭ	K calculatŭ	Diferenţa
32°	2,7295	2,7280	+ 0,0015
30°	2,7240	2,7244	— 0,0004
27°	2,7298	2,7268	+ 0,0030
24°	2,7580	2,7580	+ 0,0000
21°	2,7611	2,7611	+ 0,0000
18°	2,7786	2,7791	— 0,0005

Comparaţiunea $\sqrt{K_t}$ cu indicele de refracţiune ne indică, că există o diferenţă destulŭ de considerabilă între aceste două cantităţĭ fisice.

In adevĕrŭ $\sqrt{K_{18}} = 1{,}66691$ și indicele de refracțiune pentru linia D a sodiuluĭ la aceiașĭ temperatură: 1,48104.

De alt-felŭ se scie că legea luĭ Maxwell nu este satisfăcută de-cât pentru substanțele absolutŭ isolante.

Din relațiunile diverse, carĭ légă constanta dielectrică cu densitatea $\frac{K-1}{(K+2)d} =$ constantă, pare a fi maĭ satisfăcută.

Determinândŭ densitățile uleiuluĭ de inŭ la 13° și 24° s'aŭ obținutŭ următórele resultate:

$$d_{13} = 0{,}914 \qquad d_{24} = 0{,}902.$$

Dacă deducemŭ valórea constanteĭ dielectrice la 13° din relațiunea de maĭ sus, obținemŭ: $K_{13} = 2{,}8673$.

Raportulŭ $\frac{K-1}{(k+2)d}$ la 13° și 24° este 0,397 și 0,41.

II. *Uleiulŭ de măsline* (untŭ-de-lemnŭ). Constantele dielectrice ale acesteĭ substanțe potŭ fi exprimate prin relațiunea:

$$K_t = K_{20}\ [1 - 0{,}000714\ (t-20) + 0{,}000011\ (t-20)^2].$$

Temperatura	K observatŭ	K calculatŭ	Diferența
31°	2,5789	2,5780	+ 0,0009
29°	2,5809	2,5806	+ 0,0003
27°	2,5830	2,5834	— 0,0004
24°	2,5884	2,5884	+ 0,0000
20°	2,5950	2,5950	+ 0,0000
17°	2,6002	2,6008	— 0,0002

Indicele de refracțiune n_D la 17° fiindŭ 1,46712 și $\sqrt{K_{17}} = \sqrt{2{,}5980} = 1{,}61183$, relațiunea luĭ Maxwell nu este satisfăcută.

Densitățile uleiuluĭ de măsline la 24° și 13° fiindŭ 0,914 și 0,919, iar constantele dielectrice la aceste temperaturĭ 2,5884 și 2,6093, relațiunea $\frac{K\ 1}{(K+2)\ d}$ este egală în ambele casurĭ cu 0,38.

III. *Uleiulŭ de rapiță.* Constantele dielectrice ale uleiuluĭ de rapiță la diverse temperaturĭ potŭ fi exprimate prin relațiunea:

$$K_t = K_{20}\ [1-0{,}000604\ (t-20) + 0{,}0000388\ (t-20)^2].$$

Temperatura	K observatŭ	K calculatŭ	Diferența
27°	2,6297	2,6279	+ 0,0020
25°	2,6483	2,6453	+ 0,0040
20°	2,6508	2,6508	+ 0,0000
16°	2,6573	2,6588	— 0,0015

Indicele de refracțiune n_D alŭ acesteĭ substanțe la 16° fiindŭ 1,46712 și $\sqrt{K_{16}} = \sqrt{2{,}6573} = 1{,}63012$, relațiunea $n^2 = K$ nu este satisfăcută.

Densitățile uleiuluĭ de rapiță la 25° și 13° fiindŭ 0,902 și 0,914, iar constantele dielectrice la aceste temperaturĭ 2,6483 și 2,6670, relațiunea $\frac{K-1}{(K+2)\,d}$ este egală în ambele casurĭ cu 0,39.

Putemŭ deduce din cele ce precedŭ următórele resultate:

1° Pentru uleiurĭ, constanta dielectrică se micșoréză cu temperatura. Valorile acesteĭ constante la diverse temperaturĭ potŭ fi exprimate prin relațiunĭ de forma:

$$K_t = K_{t_0}\,[1 - \alpha\,(t - t_0) + \beta\,(t - t_0)^2].$$

2° Relațiunea luĭ Maxwell $n^2 = K$ nu este satisfăcută.

3° Pentru unŭ uleiŭ determinatŭ, $\frac{K-1}{(K+2)\,d}$ (în care K și d sunt constanta dielectrică și densitatea la o temperatură determinată) are o valóre constantă.

Anexă.—La pag. 35.

Coeficienţiĭ de dilataţiune aĭ benzenuluĭ şi toluenuluĭ

DE

M. MUREŞIANU

Mi-am propusŭ să studiezŭ dilataţiunea benzenuluĭ şi toluenuluĭ, adecă a unorŭ lichide, carĭ facŭ parte din seria omologă $C^m II^{2m\ 6}$. Determinarea dilataţiunilorŭ acestorŭ lichide a fostŭ făcută prin mĕsurarea densităţilorŭ lorŭ între temperaturile 0°—40°. Densitatea a fostŭ luată prin metoda flaconuluĭ, făcêndu-se tóte corecţiunile relative la temperatură, presiune, etc.

Fiind-că densitatea benzenuluĭ la diferite temperaturĭ fusese determinată de d-niĭ Adrieenz şi Janovsky, am determinatŭ maĭ întâĭ densitatea toluenuluĭ la diferite temperaturĭ.

Pentru toluenŭ am obţinutŭ următórele resultate:

Temperatura	Densitatea
0°	0,88151
5°	0,87760
10°	0,87336
15°,5	0,86849
20°	0,86463
25°	0,86001
30°	0,85553
35°	0,85192
40°	0,84637

Lucrare făcută în Laboratoriulŭ de Fisică (Căldură, Electricitate) alŭ Facultăţeĭ de Sciinţe din Bucurescĭ.

Am representatŭ graficŭ variațiunea densităților̆ toluenuluĭ, luândŭ ca abscise temperaturile iar ca ordonate densitățile.

Cunóscerea acestorŭ densitățĭ mi-a permisŭ de a determinà variațiunea volumuluĭ.

Din relațiunea cunoscută:

$$(1)\ P = v_o d_o = v_t d_t$$

unde P este greutatea lichiduluĭ, v_o și d_o volumulŭ și densitatea lichiduluĭ la 0^0, iar v_t și d_t volumulŭ și densitatea lichiduluĭ la t^0, deducemŭ:

$$(2)\ \frac{vt}{v_0} = \frac{d_0}{d_t} = 1 + kt + k't^2 + k''t^3 + \ldots\ldots\ldots$$

După relațiunea (2) putemŭ calculà k, k′ și k″, densitățile fiindŭ cunoscute.

Iată valorile luĭ k, k′ și k″

	k	k′	k″
Toluenŭ:	0,0009016 ;	0,00000346 ;	0,000000028.

Este ușorŭ, cunoscêndŭ variațiunea densităților̆, să determinămŭ variațiunea volumelorŭ.

Dacă în (1) facemŭ P 1 avemŭ

$$1 - v_0\ d_0 - v_t\ d_t \qquad \text{de unde}$$

$$v_0 - \frac{1}{d_0} \quad ; \quad v_t - \frac{1}{d_t}$$

Tabloulŭ următorŭ ne dă volumele toluenuluĭ la temperaturĭ între 0^0 și 40^0, intervalŭ în care s'a făcutŭ mĕsurarea densităților̆:

Volumulŭ	Toluenŭ
v_0	1,13441
v_5	1,13947
v_{10}	1,14500
$v_{15,5}$	1,15142
v_{20}	1,15656
v_{25}	1,16277
v_{30}	1,16886
v_{35}	1,17381
v_{40}	1,18151

Am încercatŭ apoĭ, cu valorile date de d-niĭ Andrieenz şi Janovsky asupra benzenuluĭ, să represintŭ graficŭ variaţiunea densităţilorŭ şi a volumurilorŭ luĭ.

Am obţinutŭ însă o curbă cu totulŭ diferită de aceea, pe care o presintă toluenulŭ. Acésta m'a condusŭ a crede, că benzenulŭ cu care s'a operatŭ nu a fostŭ tocmaĭ purŭ şi că ar fi necesară o nouă determinaţiune de densităţĭ a benzenuluĭ la diferite temperaturĭ.

Am reluatŭ deci determinarea densităţilorŭ acestuĭ corpŭ. Resultatele obţinute representândŭ variaţiunea densităţilorŭ şi a volumurilorŭ sunt indicate în tablourile ce urméză, comparativŭ cu acele obţinute de D-niĭ Adrieenz şi Janovsky.

Benzenŭ.—Densităţile.

T.	Densitatea Adrieenz	Densitatea Janovsky	Densitatea Mureşianu	Diferenţa
0°	0,90023	—	0,89970	+ 0,00053
5°	—	—	0,89598	—
10°	0,88982	—	0,89083	— 0,00101
15°	—	0,8872	0,88561	+ 0,00159
20°	—	0,8790	0,88050	— 0,00150
25°	—	0,8707	0,87560	— 0,00490
30°	—	0,8615	0,87054	— 0,00904
35°	—	0,8595	0,86423	— 0,00473
40°	—	0,8525	0,85978	— 0,00728

Benzenŭ. — Volume.

V.	Volumulŭ Adrieenz	Volumulŭ Janovski	Volumulŭ Mureşianu	Diferenţa
v_0	1,11082	—	1,11148	— 0,00066
v_5	—	—	1,11609	—
v_{10}	1,12382	—	1,12254	+ 0,00128
v_{15}	—	1,12714	1,12916	— 0,00202

V.	Volumulŭ Adrieenz	Volumulŭ Janovsky	Volumulŭ Mureșianu	Diferența
v_{20}	—	1,13765	1,13571	+ 0,00194
v_{25}	—	1,14850	1,14207	+ 0,00643
v_{30}	—	1,16076	1,14871	+ 0,01205
v_{35}	—	1,16346	1,15709	+ 0,00637
v_{40}	—	1,17302	1,16308	+ 0,00994

Curbele No. I din figura I și II represintă variațiunile densităților și a volumelorŭ între 0° și 40° după resultatele obținute de d-niĭ Adrieenz și Janovsky, iar curbele No. I^a din figura I și II represintă de asemenea variațiunile densităților și a volumelorŭ după mĕsurile efectuate directŭ. Curbele No. II din figura I și II represintă variațiunile densităților și a volumelorŭ toluenuluĭ.

Variațiunea dilatațiuneĭ benzenuluĭ între 0° și 40° este exprimată prin o relațiune analógă cu aceea relativă la toluenŭ:

$$v_t = v_0 \ (1 + kt + k't^2 + k''t^3)$$

Valorile celorŭ 3 coeficiențĭ sunt:

k 0,00082879
k' — 0,000020204
k'' — — 0,0000003683

Din comparațiunea resultatelorŭ obținute deducemŭ:

1. Densitățile în seria $C^m H^{2m-6}$ descrescŭ cu complicațiunea moleculară.

2. Dilatațiunea benzenuluĭ, în intervalulŭ de temperatură consideratŭ (0°—40°), este exprimată prin o curbă de aceeașĭ formă ca și curba dilatațiuneĭ toluenuluĭ.

Figura I.

Variațiunea densităților

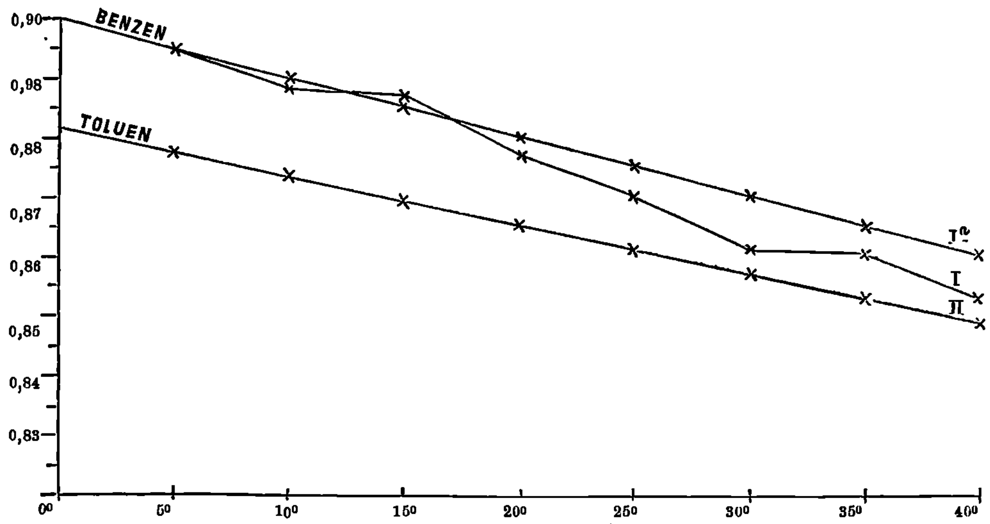
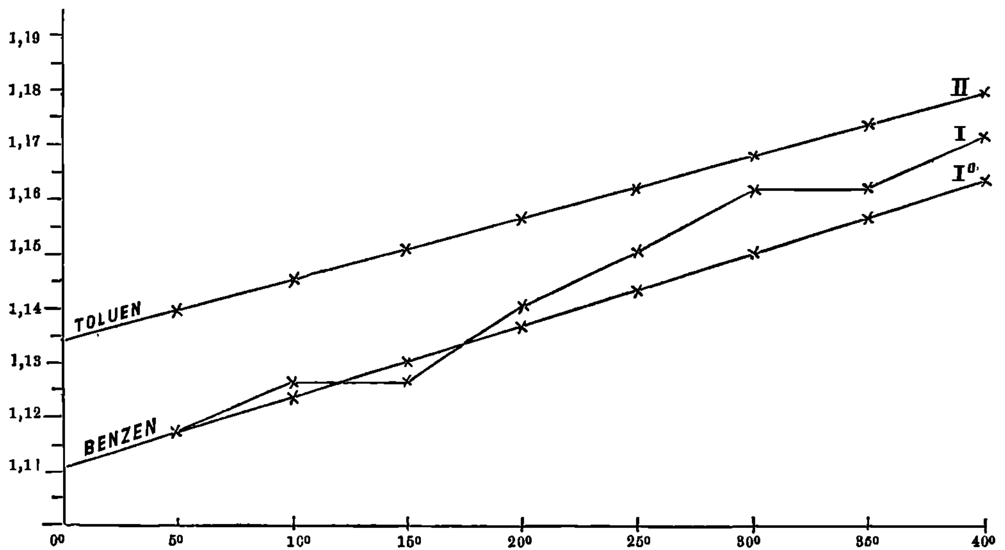

Figura II.

Variațiunea volumelorŭ.

Anexă. — La pag. 35.

PLÓIA IN ROMANIA

DE

ST. C. HEPITES

Membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române.

D-lŭ inginerŭ D. Frunză, preşedintele de onóre al Societăţeĭ politechnice, este după scirea nóstră celŭ d'întâĭ, care în calitate de inspectorŭ alŭ serviciuluĭ hidraulicŭ alŭ porturilorŭ a căutatŭ să înzestreze porturile nóstre de pe Dunăre cu instrumentele necesare pentru mĕsurarea apeĭ provenită din plóie saŭ zăpadă. Cu mijlócele ce mi-a pusŭ la disposiţiune prin 1881, pe când încă nu existà unŭ serviciŭ meteorologicŭ oficialŭ, s'a procuratŭ principalelorŭ nóstre porturĭ câte unŭ udometru după modelulŭ adoptatŭ de K.K. Meteoroligische Central-Anstalt din Viena, cu o deschidere de 500 cm², şi s'aŭ începutŭ observaţiunile de personalulŭ serviciuluĭ hidraulicŭ după instrucţiunĭ uniforme, instalându-se reservoriulŭ la 1,5 m. de-asupra soluluĭ. Institutulŭ metereologicŭ a căutatŭ şi caută să măréscă într'unŭ modŭ considerabilŭ numĕrulŭ staţiunilorŭ udometrice, aşà în câtŭ să se pótă determinà apa ce cade în fie-care basinŭ.

In volumulŭ VII alŭ *Analelorŭ Institutuluĭ meteorologicŭ* se găsesce plóia pe 1891 în 72 de staţiunĭ în diferitele puncte ale ţĕreĭ. Astădĭ numĕrulŭ staţiunilorŭ este maĭ multŭ decât îndoitŭ şi în curînd elŭ va fi încă şi maĭ mare.

Cifrele următóre arată cantitățile mijlociĭ de plóie ce cade într'unŭ anŭ în câte-va localitățĭ.

Cantitățile sunt exprimate în milimetri și cuprindŭ atâtŭ apa din plóie câtŭ și cea din zăpadă. După cum valorile mijlociĭ sunt maĭ aprópe de valorile normale cu câtŭ ele sunt deduse dintr'unŭ numĕrŭ maĭ mare de anĭ de observațiune, se indică în acelașĭ timpŭ și numĕrulŭ anilorŭ de observațiune, carĭ aŭ servitŭ la stabilirea mijlociilorŭ :

	No. anilorŭ	Cantitatea
Adjudŭ (Putna)	4	573,1 mm.
Bechetŭ (Doljŭ)	10	540,3 »
Bêrladŭ (Tutova)	6	439,1 »
Brăila	12	449,1 »
Bucurescĭ (Ilfovŭ)	25	585,7 »
Calafatŭ (Doljŭ)	10	512,1 »
Călărașĭ (Ialomița)	10	453,2 »
Comandărescĭ (Botoșanĭ)	5	433,5 »
Constanța	7	434,9 »
Corabia (Romanațĭ)	6	490,4 »
Dobrovĕțŭ (Vasluiŭ)	5	587,4 »
Galațĭ (Covurluĭ)	10	426,9 »
Giurgiu (Vlașca)	10	522,9 »
Oltenița (Ilfovŭ)	10	522,2 »
Păncescĭ-Dragomirescĭ(Romanŭ)	7	402,8 »
Sadova (Doljŭ)	5	749,5 »
Sinaia (Prahova)	6	831,0 »
Streharețŭ (Oltŭ)	8	457,5 »
Sulina (Tulcea)	15	439,0 »
Tulcea	4	451,2 »
Turnu-Măgurele (Teleormanŭ)	10	505,2 »
Turnu-Severinŭ (Mehedințĭ)	10	690,5 »

Repartițiunea ploeĭ pe anotimpurĭ este representată prin cifrele carĭ urméză:

	Érna	Primăvara	Vara	Tómna
Adjudŭ	68,3	183,6	241,7	89,2
Bechetŭ	117,0	139,2	154,3	129,9
Bêrladŭ	82,5	117,3	143,0	96,2
Brăila	88,3	109,9	149,2	101,5
Bucurescĭ	102,6	150,4	200,8	132,0
Calafatŭ	99,9	147,9	130,8	133,4
Călărașĭ	63,8	112,4	176,6	100,4
Comandărescĭ	53,9	116,4	161,4	101,6
Constanța	98,1	101,3	134,4	111,3
Corabia	66,5	147,0	189,0	88,9
Dobrověțŭ	124,4	147,5	197,0	118,6
Galațĭ	81,6	105,3	140,0	100,0
Giurgiu	92,4	149,8	153,5	126,9
Oltenița	74,2	123,4	183,9	126,8
Pănceścĭ-Dragomirescĭ	63,2	99,2	163,0	77,4
Sadova	151,0	195,4	226,7	176,5
Sinaia	120,0	202,9	325,7	182,5
Streharețŭ	77,0	125,6	139,1	115,8
Sulina	82,6	104,9	117,6	134,0
Tulcea	106,1	142,1	108,7	94,0
Turnu-Măgurele	99,8	136,7	148,7	119,9
Turnu-Severinŭ	120,9	204,4	179,7	185,5

In fine, repartiţiunea lunară a ploilorŭ este următórea:

	Ian.	Feb.	Mart.	Apr.	Maiŭ	Iun.	Iulie	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Adjudŭ	43,1	7,3	21,8	96,7	65,1	69,5	70,8	101,4	12,0	32,8	44,4	17,9
Bechetŭ	40,8	26,5	34,2	47,6	57,4	80,3	42,3	31,7	40,3	54,6	35,0	49,7
Bêrladŭ.	31,1	23,4	31,5	45,2	40,6	68,3	30,5	44,2	28,0	37,6	30,6	28,0
Brăila.	37,4	19,1	38,2	31,9	39,5	73,5	51,8	23,1	32,0	42,7	26,8	32,5
Bucurescĭ . . .	28,1	26,9	37.9	48,9	63,6	75,5	76,2	49,1	43,0	41,0	48,0	47.4
Calafatŭ.	40,4	25,5	37,8	54,3	55,8	59,5	39,7	31,6	43,6	47,3	42,5	34,0
Călăraşĭ.	16,3	14,8	27,5	58,8	26,1	61,1	84,1	31,4	37,6	31,7	31,1	32,7
Comandărescĭ . .	21,8	16,1	28,6	39,1	48,7	67,7	38,6	55,1	25,2	46,4	30,0	16,0
Constanţa . . .	31,5	29,1	30,1	32,8	38,4	42,8	63,9	27,7	29,1	44,7	27,5	37,5
Corabia.	26,9	13,1	43,9	50,6	52,5	99,5	71,2	18,3	23,6	24,3	40,1	26,5
Dobrovĕţŭ. . . .	61,5	38,6	42,9	49,4	55,2	79,8	55,6	61,6	28,8	38,3	51,5	24,3
Galaţĭ.	35,1	16,0	21,9	50,2	33,2	53,6	52,4	34,0	34,5	38,4	27,1	30,5
Giurgiu	28,6	22,2	46,1	53,6	50,1	73,6	50,2	29,7	40,5	44,6	41,8	41,6
Olteniţa	23,1	16,7	35,9	57,1	30,4	76,1	74,6	33,2	40,0	45,1	41,7	34,4
Păneescĭ-Dragomirescĭ .	24,1	24,3	19,5	23,1	56,6	60,2	40,3	62,5	20,3	24,4	32,7	14,8
Sadova	45,6	29,1	44,3	75,1	76,0	101,9	90,9	33,9	47,5	77,7	51,3	76,3
Sinaia.	40,9	38,2	54,7	75,3	72,9	129,1	111,6	85,0	62,2	66,8	53,5	40,9
Strehareţŭ . . .	19,8	21,8	33,6	39,2	52,8	90,4	26,1	22,6	38,8	48,0	29,0	35,4
Sulina	28,6	20,8	32,4	33,9	38,5	59,2	37,4	20,9	47,4	44,5	42,0	33,1
Tulcea	26,4	27,4	42,9	54,1	45,1	38,4	52,6	17,7	24,4	33,0	36,6	52,3
Turnu-Măgurele .	32,6	28,1	40,4	50,0	46,3	65,0	44,8	38,9	33,7	49,4	36,8	39,1
Turnu Severinŭ .	34,2	32,9	48,6	76,5	79,3	87,1	52,9	39,7	51,4	70,5	63,6	53,8

Aceste cifre, deşi deduse dintr'o periódă de observaţiunĭ relativŭ scurtă, totuşĭ potŭ da o idee generală de mersulŭ ploilorŭ în România şi prin urmare potŭ servi de basă la întemeiarea proiectelorŭ de lucrărĭ de edilitate publică saŭ altele, în carĭ este necesară cunoscinţa acestuĭ elementŭ climatologicŭ.

Bucurescĭ, 22 Octobre (3 Novembre) 1893.

Anexă. — La pag. 35.

POLEIULU DELA 11 ȘI 12 NOVEMBRE 1893 st. n.

DE

ST. C. HEPITES

Membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române.

Dela 9 Novembre, atmosfera la Bucurescĭ și în mare parte a țĕrcĭ erà fórte umedă. In totŭ cursulŭ dimineței a burnițatŭ. La ora 1 p. m. a începutŭ unŭ vîntŭ putornicŭ dela NE., care în timpulŭ nopțeĭ a ajunsŭ o iuțélă de 14 metri pe secundă. Vîntulŭ erà însoțitŭ de plóie, care pe mĕsură ce cădea se transformà în poleiŭ. In ḍiua de 10 la 9 ore diminéța a începutŭ a cădé măzăriche amestecată cu plóie. Temperatura aeruluĭ, care până în diminéța acesteĭ ḍile rĕmăsese de-asupra luĭ 0°, acum se cobórâ sub acéstă temperatură, însă fórte puținŭ, căcĭ nu descinde sub — 1°,0. In ḍiua următóre temperatura a fostŭ cam aceeașĭ, menținêndu-se puținŭ maĭ jos de 0°. Vîntulŭ continuă, deșì cu o intensitate maĭ mică. Plóia se depune sub formă de poleiŭ grosŭ maĭ alesŭ pe copacĭ, ale cărorŭ cracĭ începŭ maĭ întâĭ a se îndoì și apoĭ a se rupe. Pe pămîntŭ poleiulŭ este fórte puținŭ.

In diminéța ḍileĭ de 12 Novembre zăpada începe a cădé; copaciĭ încărcațĭ de poleiŭ se rupŭ sub greutatea luĭ și a zăpeḍeĭ. Inainte de prânzŭ, poleiulŭ care acoperea copaciĭ erà în puterea sa. Elŭ a produsŭ fórte multe stricăciunĭ copacilorŭ cu lemnŭ maĭ fragedŭ, salcâmĭ, plopĭ, arborĭ fructiferĭ, etc. și liniilorŭ telegrafice. In nóptea

dela 11 la 12 şi în cursulŭ acesteĭ din urmă ḑile se auḑiaŭ trosnindŭ ca nisce bubuiturĭ de tunŭ copaciĭ, carĭ se rupeaŭ sub greutatea gheţeĭ şi a zăpeḑeĭ ce acopereaŭ crăcile. Uniĭ dintr'înşiĭ aŭ avutŭ trunchiulŭ despicatŭ.

Sîrma de bronzŭ de pe stâlpiĭ telefonuluĭ, avêndŭ unŭ diametru de 2 mm. erà încunjurată cu unŭ stratŭ de ghéţă de 27 mm. în diametru. Pe unŭ metru de lungime se aflaŭ 51 ţurlóe de ghéţă. In dreptulŭ lorŭ, grosimea gheţeĭ erà de 48 mm. şi avea o greutate de 390 grame pe metru curentŭ; greutatea sîrmeĭ pe metru curentŭ fiindŭ de 30 gr., urméză că ghéţa de pe dînsa avea o greutate de 13 orĭ maĭ mare. Sîrma nu s'a ruptŭ, dar stâlpiĭ carĭ o susţineaŭ aŭ căḑutŭ.

O ramură de glădiţă lungă de 1,25 m., cu o grosime mijlocie de 5 mm. şi o greutate de 41 gr. erà încunjurată de ghéţă, formândŭ un sulŭ de o secţiune eliptică, avêndŭ dreptŭ diametru 29 şi 18 mm. Pe unŭ metru de lungime se găsiaŭ 15 ţurlóe lungĭ de câte 44 mm. Greutatea gheţeĭ care acoperea craca fiindŭ de 335 gr., ea erà de 8 orĭ şi jumĕtate maĭ mare decât aceea a lemnuluĭ acoperitŭ.

O ramură subţire de salcâmŭ, avêndŭ unŭ diametru mijlociŭ de 3 mm. şi o greutate de 13 gr., erà încunjurată cu unŭ sulŭ de ghéţă, a căreĭ greutate erà de 182 gr., de 14 orĭ maĭ mare decât greutatea sa proprie.

O ramură subţire de cireşŭ, grea de 8 gr., erà acoperită cu ghéţă, a căreĭ greutate erà de 127 gr., adecă de 16 orĭ greutatea sa.

In fine, o ramură de salcâmŭ subţire de 2 mm. şi în greutate de 2 gr., erà cuprinsă într'unŭ sulŭ de ghéţă de unŭ diametru de 12 mm., avêndŭ o greutate de 41 gr., adecă de 20 de orĭ câtŭ greutatea sa proprie.

Aceste cifre arată importanţa stratuluĭ de ghéţă, care acoperea ramurele copacilorŭ. Frunzele lorŭ eraŭ şi dînsele acoperite cu ghéţă, care formà unŭ stratŭ de 6—8 mm. de grosime. Sub acéstă greutate ramurele copacilorŭ, maĭ alesŭ la aceia carĭ nu-şĭ perduse încă frunzele, eraŭ îndoite, aşà că la uniĭ ele atingeaŭ pămîn-

tulŭ. Figurile I și II arată fórte bine aceste încovăiturĭ fixate prin fotografie.

Fig. I.

Fig. II.

Copaculŭ de pe *Fig. I* este unŭ plopŭ piramidalŭ. Ramurele sale, în locŭ de a fi aprópe verticale, sunt încovoiate în spre pămîntŭ. După ce poleiulŭ a dispărutŭ, ramurele acestuĭ plopŭ s'aŭ maĭ îndreptatŭ puținŭ, însă nu și-aŭ pututŭ reluà până acum vechia lorŭ direcțiune.

Fig. II represintă unŭ plopŭ cu ramurele încovoiate și unŭ salcâmŭ, a căruĭ una din ramure s'a plecatŭ până la pămîntŭ, rupându-se.

Copaculŭ din *Fig. III* este unŭ caisŭ, a căruĭ cracă de 11 cm în diametru a fostŭ ruptă.

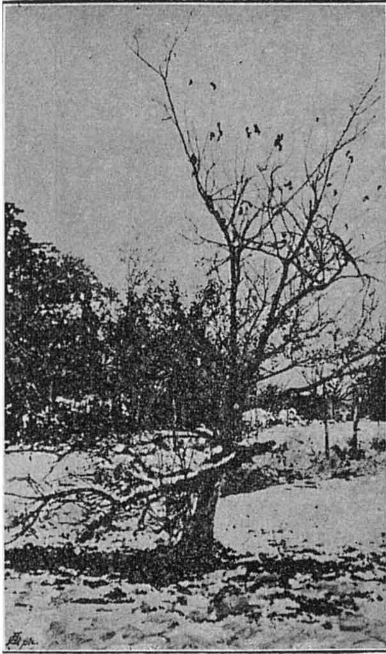

Fig. III.

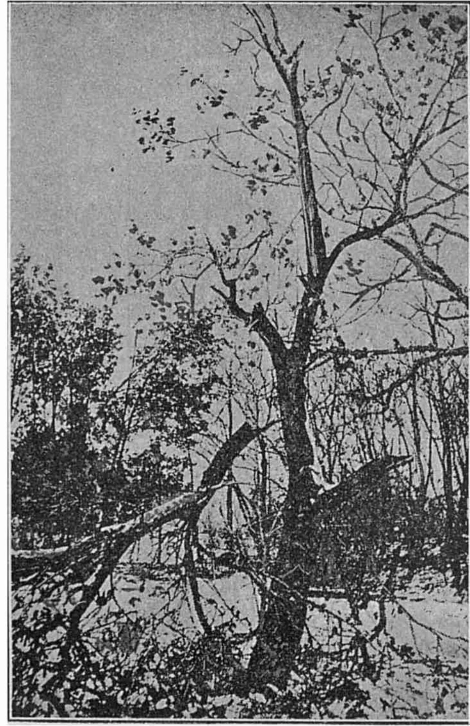

Fig. IV.

Fig. IV represintă o cracă ruptă dela unŭ altŭ caisŭ. Diametrulŭ sĕŭ erà de 13 cm.

Mulțĭ copacĭ aŭ avutŭ crăcĭ rupte cu dimensiunĭ multŭ maĭ marĭ ca cele indicate acì.

Intre alțiĭ, putemŭ cità plopiĭ argintiĭ de pe șoséua Filaretŭ, unde amŭ vĕḑutŭ rupte maĭ multe crăcĭ avêndŭ unŭ diametru de 20 cm. și chiar maĭ marĭ.

Poleiulŭ a persistatŭ în totŭ cursulŭ ḑileĭ de 12 Novembre și de abià a doua ḑi pe la prânzŭ a începutŭ a se deslipì și a cădé de pe ramure.

Comparativŭ cu copaciĭ, solulŭ a fostŭ acoperitŭ cu fórte puținŭ

poleiŭ. Temperatura soluluĭ la suprafață, pe pămîntulŭ golŭ fără érbă, a fostŭ maĭ ridicată decât aceea a aeruluĭ și a diferitŭ fórte puținŭ de 0°. In ḑiua de 9 Novembre, când a începutŭ poleiulŭ, temperatura minimă a soluluĭ golŭ a fostŭ + 2°,5; la 10 ea a fostŭ de — 0°,5; la 11 de 0°,0 și la 12 ea a fostŭ egală cu — 0°,1. Pe érbă, temperaturele minime aŭ fostŭ puținŭ maĭ coborîte decât acestea.

Cu siguranță s'a constatatŭ, că poleiulŭ nu se formà din causă că picăturele de apă întîlniaŭ obiecte la o temperatură sub 0°, după cum se explică acestŭ fenomenŭ în teoria clasică a sa. In adevĕrŭ, temperatura aeruluĭ fiindŭ aprópe egală cu aceea a topireĭ gheţeĭ, poleiulŭ se depunea imediatŭ pe obiectele ce atingea și a cărorŭ temperatură erà chiar maĭ mare de 0°, ca hainele, umbrelele, etc. Poleiulŭ dela noĭ se asémĕnă în totulŭ, deşì cu o intensitate maĭ mică, aceluia care a căḑutŭ în Ianuarie 1879 într'o parte a Francieĭ și a făcutŭ stricăciunĭ însemnate. Explicațiunea sa trebue atribuită aceleiașĭ cause, care ar fi o temperatură coborîtă a apeĭ în stare lichidă. Este probabilŭ că picăturele de plóie eraŭ într'o stare de suprafusiune şi că înghețaŭ după ce atingeaŭ obiectele, pe carĭ se depuneaŭ.

Poleiulŭ despre care ne ocupămŭ acì a fostŭ constatatŭ și în județele limitrofe de Ilfovŭ, în Ialomița, Vlașca, Dîmbovița de sudŭ și în Teleormanŭ. Pretutindenĭ însă intensitatea sa a fostŭ maĭ mică decât în capitală. In parte din județele Constanța, Brăila, Rîmniculŭ-Săratŭ, Buzĕŭ, Prahova și Oltŭ, poleiulŭ încă a fostŭ observatŭ, însă fórte puținŭ. Chiar în Ilfovŭ, nu pretutindenĭ intensitatea poleiuluĭ a fostŭ așà de mare ca în Bucurescĭ. In pădurea Băneasa, lângă bariera capitaleĭ, poleiulŭ n'a fostŭ așà de tare ca în spre Filaretŭ.

Anexă. — La pag. 40.

ORIGINEA OXIGENULUI ATMOSFERICU

DE

GR. ŞTEFĂNESCU

Membru alŭ Academieĭ Române.

Orĭ de câte orĭ observațiunĭ și experiențe noue vinŭ să coroboreze teoriele geologilorŭ relative la starea primitivă a pămîntuluĭ, — teoriĭ basate, este adevĕratŭ, pe observațiunea faptelorŭ, dar orĭ cum ele sunt teoriĭ, — noĭ geologiĭ nu putemŭ decât să ne bucurămŭ; în acestŭ casŭ sunt experiențele relative la originea oxigenuluĭ atmosfericŭ, despre care voiŭ avé să vĕ vorbescŭ în acéstă mică comunicare.

Una din cestiunile importante în geologie, cestiune care împreună cu altele concurge la schițarea în modŭ sciințificŭ a istorieĭ pămîntuluĭ în diferitele sale fase, este și începutulŭ și desvoltarea viețeĭ la ființele organice. Este admisŭ și în afară de orĭ ce contestare în starea de astădĭ a sciințeĭ, că cele d'întâĭ ființe viĭ aŭ fostŭ *plantele* și că apoĭ aŭ urmatŭ *animalele*.

Se scie de altă parte, că primele strate ale cójeĭ globuluĭ, acelea carĭ s'aŭ formatŭ la originea luĭ, nu cuprindŭ nicĭ o urmă de ființe organice, afară numaĭ dacă admitemŭ teoria acelora, carĭ susținŭ că *grafitulŭ* care se găsesce în șisturile cristaline din era archaică, provine din descompunerea vegetalelorŭ neapăratŭ apatice ce arŭ fi trăitŭ în mările aceleĭ ere, lucru care în genere este contestatŭ.

Orĭ cum ar fi, este sigurŭ că nu întîlnimŭ urme certe de animale și de vegetale decât cu începutulŭ *ereĭ primare,* că cele d'întâĭ animale sunt animalele *inferióre* și numaĭ de acele ce trăescŭ în ape; că abià maĭ târdiŭ, pe la inceputulŭ periódeĭ carbonice, începemŭ a întîlnì animalele *vertebrate terestre,* dar numaĭ din grupa *amfibielorŭ* animale, carĭ trăescŭ în apă, dar carĭ potŭ trăi câtŭ-va timpŭ și în aerŭ; și tocmaĭ pe la sfîrșitulŭ periódeĭ *carbonice* și la începutulŭ celeĭ *permice* găsimŭ adevĕrate reptile aeriane din ordinea *saurianelorŭ.*

De altă parte însă, deșì primele plante aŭ fostŭ tóte *apatice, criptogame celulare,* ca *algele marine,* nu este maĭ puținŭ adevĕratŭ că încă din perióda devonică începemŭ a întîlnì *plante* aeriane și adevĕrațĭ *arborĭ,* carĭ ajungŭ la o desvoltare luxuriantă în perióda următóre, perióda *carbonică,* în câtŭ ne-aŭ datŭ prin grămădirea și fosilisarea giganticelorŭ lorŭ trunchiurĭ, ramure și frunze, însemnatele deposite de antracitŭ și de *uliă,* aceste comorĭ nesfîrșite pe carĭ ni le-a preparatŭ natura pentru desvoltarea și prosperarea marelorŭ nóstre industriĭ și pentru fericirea omenireĭ.

In fața acestorŭ fapte, erà naturalŭ ca geologiĭ să-șĭ fi pusŭ întrebarea, cum se face că pe când giganticiĭ arborĭ aerianĭ ca *Lepododendron, Sigillaria, Pecopteris, Newropteris,* etc. acoperiaŭ insulele periódeĭ devonice și carbonice, nu întîlnimŭ alte animale aeriane decât niște umile *insecte* și *arachnide,* pe când printre vertrebrate nu găsimŭ decât *amfibiĭ?* Eĭ și-aŭ pusŭ acéstă întrebare, și aŭ și rĕspunsŭ la dînsa. Rĕspunsulŭ lorŭ este, că nicĭ nu putea fi alt-felŭ, de vreme ce atmosfera rĕmasă după ce pămîntulŭ din stadiulŭ sĕŭ inițialŭ *gazosŭ* trecuse prin celŭ *lichidŭ* și acum se aflà în celŭ *solidŭ,* erà prea încărcată de *acidŭ carbonicŭ,* gazŭ necesarŭ crescereĭ plantelorŭ dar vătămătorŭ existențeĭ animalelorŭ; că tocmaĭ după ce plantele prin marea lor desvoltare aŭ purificatŭ aerulŭ de acidulŭ carbonicŭ, înmagasinândŭ carbonulŭ în țesuturile lorŭ și lăsândŭ liberŭ *oxigenulŭ,* tocmaĭ atuncĭ atmosfera a pututŭ fi proprie pentru desvoltarea *animalelorŭ* și maĭ cu sémă a *vertebratelorŭ aeriane.*

Acestea sunt fapte ce resultă din natura lucrurilorŭ, pe carĭ cercetările paleontologice de până astădĭ ni le-aŭ făcutŭ cunoscute în modŭ certŭ; negăsirea animalelorŭ aeriane în primele timpurĭ ale vîrsteĭ globuluĭ pămîntescŭ nu se póte explicà decât printr'o causă contrarie existențeĭ lorŭ, și acéstă causă geologiĭ aŭ găsit'o în lipsa totală saŭ în prea mica proporțiune de *oxigenŭ*, în comparațiune cu excedentulŭ de *acidŭ carbonicŭ* ce se aflà în atmosfera globuluĭ nostru la acea epocă.

Că atmosfera ce a încunjuratŭ pămîntulŭ nostru nu a fostŭ totdeauna ceea ce este astădĭ, nu maĭ încape nicĭ o îndoială, și dejà de multŭ rĕposatulŭ *Dr. Koen*, profesorŭ de chimie la Universitatea din Bruxelles, ajunsese în urma cercetărilorŭ sale să se convingă că atmosfera primitivă a globuluĭ nu cuprindea decât *azotŭ* și *acidŭ carbonicŭ*.

Acum în urmă d-lŭ *T. L. Phipson* din Londra, într'o notă cetită în Academia de sciințe din Paris, în ședința dela 7 Augustŭ 1893, arată că a ajunsŭ în urma maĭ multorŭ experiențe făcute de dînsulŭ în laboratoriulŭ sĕŭ de chimie din Londra la conclusiunea, că atmosfera timpilorŭ primitivĭ geologicĭ nu putea fi compusă în marea sa majoritate decât de *azotŭ*, la care se adauge óre-care cantitate de *acidŭ carbonicŭ*, care după ce a servitŭ la nutrirea plantelorŭ a datŭ încetulŭ cu încetulŭ atmosfereĭ oxigenulŭ de astădĭ. La acéstă conclusiune d-lŭ Phipson a ajunsŭ pe temeiulŭ experiențelorŭ făcute în timpŭ de mulțĭ anĭ asupra moduluĭ de vegetațiune alŭ plantelorŭ în diferite gaze.

Maĭ înainte de tóte d-lŭ Phipson, printr'unŭ raționamentŭ dedusŭ din existența în stratele primitive ale cójeĭ globuluĭ a unorŭ minerale ca *sulfuriĭ* și *grafitulŭ*, corpurĭ fórte combustibile și avide de *oxigenŭ*, nu póte admite existența acestuĭ corpŭ în stare de libertate în atmosfera primitivă a globuluĭ, căcĭ elŭ ar fi fostŭ repede absorbitŭ de combustiunea acestorŭ corpurĭ oxidabile.

Este de altă parte generalmente admisŭ astădĭ, că starea primitivă a globuluĭ a fostŭ *gazósă*, ca aceea a uneĭ nebulóse, care prin excesiva sa temperatură făcea ca afinitățile să fie *distruse* și

ca corpurile să stea isolate în starea lorŭ moleculară, fără a se com binà, faptŭ care a fostŭ pusŭ în evidență prin experiențele d-lorŭ *Grow* și *St. Claire Deville*; când însă prin radiare temperatura s'a maĭ micșoratŭ, afinitățile aŭ fostŭ și ele favorisate și maĭ multe combinațiunĭ s'aŭ formatŭ; singurŭ *azotulŭ*, care n'are mare tendență a intrà în combinațiune directă cu cele-lalte corpurĭ, a trebuitŭ să rĕmâe liberŭ și să formeze atmosfera, care încunjurà globulŭ nostru în primele sale timpurĭ; la azotŭ s'a maĭ adăugitŭ și órecare cantitate de *acidŭ carbonicŭ*, care neapăratŭ că se degagià în maĭ mare cantitate decât astădĭ prin crăpăturile cójeĭ globuluĭ de curînd consolidată saŭ din erupțiunile rocelorŭ cristaline, carĭ eșiaŭ în maĭ mare proporțiune prin crăpăturile acesteĭ cóje primitive.

D-lŭ Phipson, pentru a verificà deducțiunile sale și pentru ca să-șĭ pótă face o idee justă de cum a pututŭ fi constituțiunea atmosfereĭ primitive, a făcutŭ, cum am spusŭ maĭ sus, în laboratoriulŭ sĕŭ de chimie maĭ multe experiențe relative la modulŭ de a se desvoltà alŭ plantelorŭ în diferite gaze, ca *acidulŭ carbonicŭ, azotulŭ, idrogenulŭ*, și într'o amestecare de *azotŭ* și de *acidŭ carbonicŭ*. Plantele asupra cărora a operatŭ d-lŭ Phipson eraŭ: *Poa, Agrostis, Trifolium, Myosotis, Anthirrhinum* și *Convulvulus*.

Din tóte aceste plante, *Convulvulus arvensis* erà cea maĭ proprie pentru aceste experiențe, dice d-lŭ Phipson, din causa micelorŭ sale dimensiunĭ și a repediciuneĭ cu care cresce.

Iacă cum a procedatŭ d-lŭ Phipson în aceste experiențe: punea în *obscuritate* rădĕcinele plantelorŭ într'unŭ pămîntŭ fertilŭ saŭ în apă cuprindêndŭ pe lângă tóte substanțele necesare vegetațiuneĭ și *acidŭ carbonicŭ* liberŭ, pe când partea superióră, *tulpina, ramurele* și *frunzele*, erà închisă într'unŭ clopotŭ de sticlă graduatŭ și expusă la lumina ce venià despre Nordŭ și la o temperatură care varià dela 15° până la 26° centigrade.

Constatările d-luĭ Phipson sunt convingĕtóre; plantele puteaŭ să trăiască în *acidŭ carbonicŭ* purŭ, dar nu prosperaŭ; în *idrogenŭ* vegetațiunea mergea maĭ bine, dar gazulŭ dispărea încetulŭ

cu încetulŭ prin arderea luĭ de către oxigenulŭ secretatŭ de plante, și după câte-va sĕptĕmânĭ elŭ dispărea cu totulŭ; în *azotŭ, Convulvulus arvensis* póte să trăiască fórte multŭ timpŭ, dacă se întreține acidulŭ carbonicŭ liberŭ din apa ce-ĭ servesce de solŭ fertilŭ; într'o atmosferă de *azotŭ*, care conținea o treime de *acidŭ carbonicŭ*, vegetațiunea prosperà fórte bine și după câte-va sĕptĕmânĭ composițiunea atmosfereĭ din clopotŭ devenià aprópe aceea din aerulŭ actualŭ, fără ca volumulŭ eĭ să se fi micșoratŭ.

Resultă dar din aceste experiențe, că atmosfera primitivă a globuluĭ nostru a pututŭ să fie compusă în mare parte de *azotŭ* amestecatŭ cu $^1/_3$ parte de *acidŭ carbonicŭ*, și plantele să pótă fórte bine prosperà, și că ele la rêndulŭ lorŭ prin acțiunea lorŭ vitală aŭ descompusŭ acidulŭ carbonicŭ și aŭ lăsatŭ liberŭ *oxigenulŭ*, care încetulŭ cu încetulŭ a luatŭ proporțiunea din atmosfera actuală.

Aceste experiențe ale d-luĭ Phipson și teoria ce se deduce din ele explică și marea desvoltare a plantelorŭ din era primară și neexistența animalelorŭ aeriane până către finele periódeĭ carbonice, a căreia luxuriantă vegetațiune a purificatŭ atmosfera de acidulŭ carbonicŭ ce cuprindea în excesŭ și a făcutŭ posibilă viéța animalelorŭ terestre. Ele vinŭ dar să confirme explicațiunea teoretică dată de geologĭ asupra desvoltăreĭ vieţeĭ pe pămîntŭ, și arată că oxigenulŭ aeruluĭ se datoresce nu constituțiuneĭ originare a atmosfereĭ, ci descomposițiuneĭ aciduluĭ carbonicŭ făcută prin acțiunea vitală a plantelorŭ.

Anexă. — La pag. 41.

Astronomie. — *Eclipsa totală de sóre dela 4 (16) Aprilie 1893, observată la Foundiougne (Senegalŭ)*

DE

N. COCULESCU

Intr'o notă anterióră, presentată Academieĭ în ședința dela 4 (16) Decembre trecutŭ, anunțam participarea mea la expedițiunea franceză, care trebuià să observe în Senegalŭ ultima eclipsă de sóre, și expuneam o parte din programulŭ misiuneĭ.

Eclipsa fiindŭ observată în condițiunĭ destulŭ de favorabile, am onórea să supunŭ Academieĭ resumatulŭ resultatelorŭ obținute de misiunea instalată la Foundiougne sub direcțiunea d-luĭ Deslandres.

Programulŭ anunțatŭ a fostŭ modificatŭ în parte și localitatea unde ne propusesemŭ la începutŭ a ne instalà și unde se aflà d-lŭ Bigourdan, a fostŭ schimbată în urma informațiunilorŭ maĭ precise asupra condițiunilorŭ atmosferice, culese îndată după debarcarea nóstră pe cóstele Africeĭ.

Pe când la Joal, din causa apropiereĭ mărei, atmosfera încărcată de vaporĭ făcea imposibile observațiunile ce urmărià d-lŭ Bigourdan, la Foundiougne, situatŭ în interiorŭ, aerulŭ promitea a fi multŭ maĭ uscatŭ și prin urmare maĭ favorabilŭ observațiunilorŭ nóstre.

Cu tóte dificultățile de traiŭ și de instalațiune în acéstă localitate și cu tóte căldurile excesive ce ne prediceaŭ locuitoriĭ de pe cóste, nu esitarămŭ unŭ momentŭ pentru a asigurà reușita ob-

servațiunilorŭ delicate ce urmăriamŭ și ne deciserămŭ pentru Foundiougne.

După o călĕtorie de 7 dile dela Bordeaux la Dakar pe vaporulŭ «la Plata» și după o ședere de 5 dile pe cóste la Dakar și la St. Louis, ne îmbarcamŭ din noŭ pe vasulŭ de răsboiŭ «Brandon», care primise ordinulŭ să ne transporte la Foundiougne împreună cu ómeniĭ și cu materialulŭ nostru.

Foundiougne e unŭ micŭ satŭ de Negri de vre o 170 locuitorĭ, așezatŭ pe malulŭ stângŭ alŭ rîuluĭ Saloum la și vre o 40 kilometri dela îmbucătura acestuĭ rîŭ. Coordonatele geografice aproximative sunt: long. — 18°50′14″ și latit. + 14°15′.

In acestŭ micŭ satŭ, compusŭ din o îngrămădire de colibe de pae, carĭ nu întrecŭ în înălțime talia mijlocie a unuĭ omŭ, și așezatŭ în mijloculŭ unuĭ terenŭ vastŭ acoperitŭ de o vegetațiune uscată de seceta și arșița tropicală, trebuiamŭ să instalămŭ observatoriulŭ nostru.

Prima di a debarcăreĭ nóstre acì fu una din cele maĭ penibile din câte amŭ avutŭ în timpulŭ celorŭ 5 sĕptĕmânĭ, ce petrecurămŭ în acéstă localitate.

Vîntulŭ de NE. începuse să bată de pe la 10 ore diminéța, aducêndŭ cu elŭ căldurele înăbușitóre ale desertuluĭ. Unulŭ din asistențĭ cădù bolnavŭ și noĭ ne întrebamŭ dacă trebuià să riscămŭ, începêndŭ debarcarea materialuluĭ.

Făcusem dejà cunoscința acestuĭ vîntŭ înăbușitorŭ în călĕtoria mea dela Dakar la St. Louis, cea maĭ penibilă călĕtorie de drumŭ de ferŭ ce se póte închipuì.

Ca să scape de vîntulŭ desertuluĭ în timpulŭ celorŭ 12 ore de drumŭ, călĕtoriĭ sunt nevoițĭ să se închidă aprópe ermeticŭ în minusculele cabinete, respirândŭ ast-felŭ numaĭ aerulŭ interiorŭ încăldițŭ de păreţiĭ încinșĭ aĭ vagonuluĭ.

Acelașĭ vîntŭ, maĭ ferbinte încă, suflà la Foundiougne în diua d'întâĭ a sosireĭ nóstre. Către séră numaĭ, când vîntulŭ despre mare scóte pe locuitorĭ din letargia în care îĭ aruncă regulatŭ căldurele din mijloculŭ dileĭ, curagiulŭ ne revenì și decisiunea fu definitivă.

Matelotii începură debarcarea celorŭ 10 tone de materialŭ, ce vasulŭ «Brandon» purtà pe bordŭ.

Fondiougne erà destinatŭ sĕ remână în analele eclipselorŭ!

Imediatŭ începurămŭ studiĭ asupra orientăreĭ instrumentelorŭ. Din causa norilorŭ ce învĕlue orizontulŭ şi a apropiereĭ *Polareĭ* de orizontŭ, observaţiunile eĭ sunt adese orĭ dificile în aceste regiunĭ. In prima séră observaţiunea fu imposibilă.

Direcţiunea meridianeĭ fu determinată cu ajutorulŭ unuĭ compasŭ, rĕmânêndŭ ca maĭ târḑiŭ să facemŭ rectificările trebuinciόse.

Apoĭ se începù construirea stâlpilorŭ de zidŭ, destinaţĭ a primì unulŭ din ecuatoriale şi luneta fotografică, şi în acelaşĭ timpŭ asistenţiĭ d-luĭ Deslandres, ajutaţĭ de matelotĭ, ridicaŭ unŭ hangarŭ de ferŭ şi cartonŭ comprimatŭ, hangarŭ adusŭ din Paris şi care ne fu de mare folosŭ ca *umbrarŭ*, apărându-ne de arşiţa sóreluĭ care ridică termometrulŭ la 65°—70°. Sub acestŭ hangarŭ se instalară maĭ târḑiŭ camera în care d-lŭ Deslandres avea să facă observaţiunile sale spectroscopice în momentulŭ eclipseĭ, cabinetulŭ fotograficŭ şi cabinetulŭ de lucru.

Instrumentele ce aveamŭ de instalatŭ eraŭ: unŭ *siderostatŭ*, douĕ lunete *ecuatoriale*, o lunetă *fotografică*, unŭ *pendulŭ* bătêndŭ secunda şi accesoriile.

In timpulŭ celorŭ 4 sĕptĕmânĭ ce amŭ avutŭ până în ḑiua eclipseĭ, reuşirămŭ, cu multă greutate însă, să ne instalămŭ aprópe completŭ şi în preḑiua fenomenuluĭ făceamŭ repetiţiunile.

Eŭ eram însărcinatŭ să anunţŭ începutulŭ totalităţeĭ, prevenindŭ pe observatorĭ maĭ întâĭ cu cuvîntulŭ *attention* şi apoĭ prin cuvîntulŭ *feu*, urmatŭ de o detunătură de puşcă a unuĭ matelotŭ, care mĕ asistà.

La acestŭ momentŭ observatoriĭ trebuiaŭ să încépă diferitele observaţiunĭ ce eraŭ încredinţate fie-căruĭ după programă şi în numĕrulŭ de secunde fixatŭ de maĭ înainte. D-lŭ Guillabert, oficerŭ de marină, avêndŭ la disposiţiunea sa unŭ chronometru, anunţà observatorilorŭ timpulŭ din 10 în 10 secunde.

Fiind-că nu eramŭ siguri dinainte de durata eclipseĭ la Foun-

diougne, ale căruĭ coordonate nu eraŭ precisŭ determinate, se convenise ca să se înceteze operaţiunile fotografice când se va fi anunţatŭ $3^{m}50^{s}$ dela începutulŭ totalităţeĭ, consacrându-se restulŭ observaţiunilorŭ directe.

Ast-felŭ fu organisatŭ la Foundiougne observatoriulŭ misiuneĭ franceze, şi observaţiunile ce fie-care din noĭ aveamŭ să realisămŭ în momentulŭ fenomenuluĭ sunt în resumatŭ următórele :

D-lŭ Deslandres îşĭ reservase *siderostatulŭ*.

Acestŭ instrumentŭ, unulŭ din cele maĭ importante ce a figuratŭ până acum în vre o misiune, erà destinatŭ studiuluĭ natureĭ şi constituţiuneĭ coróneĭ. In acestŭ scopŭ două oglindĭ, fixate la cele două capete ale axuluĭ siderostatuluĭ, trimiteaŭ imaginea reflectată a fenomenuluĭ maĭ multorŭ spectroscópe de diferite dispersiunĭ, instalate în două camere, de o parte şi de alta a extremităţilorŭ acestuĭ axŭ.

Intr'una observà d-lŭ Deslandres, iar în cea-laltă unulŭ din asistenţiĭ sĕĭ, d-lŭ Mitteau, avêndŭ fie-care ca ajutorŭ câte un matelotŭ.

In afară de repeţirea observaţiunilorŭ făcute în eclipsele anterióre, d-lŭ Deslandres îşĭ propusese două cercetărĭ noue:

a) Să studieze regiunea *ultra-violetă* a coróneĭ, regiune neexplorată în eclipsele precedente;

b) Să determine rotaţiunea coróneĭ (1) prin metoda basată pe principiulŭ Doppler-Fizeau.

Se scie, că acestŭ principiŭ permite a constată mişcarea uneĭ sorginţĭ de lumină prin raportŭ la observatorŭ, după schimbarea posiţiuneĭ liniilorŭ spectruluĭ către *violetŭ* saŭ către *roşu*, după cum sorgintea luminósă se apropie saŭ se depărtéză, şi a determină iuţéla acestĕĭ mişcărĭ, mĕsurândŭ cu unŭ micrometru cantitatea cu care s'aŭ mutatŭ liniile spectruluĭ.

Acesteĭ metode ingeniόse datoresce astronomia unŭ elementŭ noŭ şi fórte fecundŭ în resultate importante: *iuţéla radială a astrelorŭ,*

(1) Cantitatea mare de lumină reflectată a coróneĭ a condusŭ la ipotesa, că ea ar fi datorită unorŭ meteoriţĭ, ce arŭ intrà în numĕrŭ mare în atmosfera sóreluĭ; că aceştĭ meteoriţĭ arŭ puté causà apoĭ şi o rotaţiune a coróneĭ, deosebită de a sóreluĭ.

mĕsură absolută, independentă de depărtarea lorŭ dela observatorŭ.

Pentru a determinà iuţéla de rotaţiune a coróneĭ, d-lŭ Deslandres alese ca sorginţĭ de lumină douĕ puncte diametralŭ opuse în planulŭ ecuatoruluĭ solarŭ şi la vre o 30′ de marginele disculuĭ eclipsatŭ. Fotografiele celorŭ douĕ spectre suprapuse aŭ permisŭ să se constate unŭ micŭ spaţiŭ între liniile corespundĕtóre în cele douĕ spectre, spaţiŭ care mĕsuratŭ corespunde la diferenţa de iuţélă de 5 k. — 7,5 k., cu alte cuvinte 2,5 k.—3 k. iuţéla fie-căruia din aceste puncte luminóse Se póte dar conchide cu d-lŭ Deslandres (1), că coróna se rotesce aprópe în acelaşĭ timpŭ cu sórele (iuţéla de rotaţiune a sóreluĭ fiindŭ de 2 k. pe secundă la ecuatorŭ).

Fotografiele regiuneĭ ultra-violetă a coróneĭ (regiune imperceptibilă ochiuluĭ) aŭ condusŭ la descoperirea a celŭ puţinŭ 15 liniĭ noue.

Unŭ *ecuatorialŭ* de $0^m,16$ cu unŭ spectroscopŭ, încredinţatŭ d-luĭ Millochau, primulŭ asistentŭ, erà destinatŭ totŭ la spectro-fotografia coróneĭ. *Luneta fotografică* de $0^m,13$ (obiectivŭ), destinată a fotografià fenomenulŭ, erà încredinţată unuĭ inteligentŭ soldatŭ de artilerie, d-lŭ Téraube, detaşatŭ în serviciulŭ misiuneĭ. La acéstă lunetă eraŭ adaptate douĕ alte lunete maĭ micĭ şi ast-felŭ ca cele treĭ imagine să se formeze în acelaşĭ planŭ. Cu modulŭ acesta se obţinea de odată cu obiective diferite treĭ imagine ale fenomenuluĭ.

A patra şi ultima lunetă erà *ecuatorialulŭ* de $0^m,16$ (obiectivŭ), pe care Observatoriulŭ din Paris îlŭ pusese la disposiţiunea mea, singura lunetă care permitea observaţiunea directă.

Cu acéstă lunetă (fără mişcare orologică) îmĭ propusesemŭ să determinŭ contactele şi să studiezŭ cu atenţiune forma şi particularităţile coróneĭ.

Studiulŭ coróneĭ, întru câtŭ se reducea la cercetărĭ asupra composiţiuneĭ şi intensităţeĭ lumineĭ eĭ, aparţinea domeniuluĭ astronomieĭ fisice. De câtŭ-va timpŭ însă, şi în urma importantelorŭ cercetărĭ ale d-luĭ Schaeberle dela Observatoriulŭ Lick, acéstă cestiune intră în domeniulŭ astronomieĭ matematice.

---

(1) *Deslandres*, Comptes-rendus de l'Académie des Sciences. Séance du 13 Mai 1893.

In adevĕrŭ, în timpulŭ din urmă d-lŭ Schaeberle, comparândŭ şi discutândŭ formele coróneĭ eclipselorŭ anterióre şi observândŭ elŭ însuşĭ la Cayenne pe cea dela 10 (22) Decembre 1889, puse basele uneĭ teoriĭ mecanice a coróneĭ.

Resumatulŭ cercetărilorŭ sale apărù maĭ întâĭ în *Publications of the astronomical Society of the Pacific*, Tom. II, şi unŭ studiŭ maĭ completŭ fu publicatŭ în interesantulŭ sĕŭ memoriŭ «*A Mechanical Theory of the solar Corona*». Conclusiunile sale relative la formaţiunea şi forma coróneĭ sunt următórele:

«Coróna solară e produsă de lumina emisă şi reflectată de curenţiĭ materielorŭ aruncate din sóre de forţe normale, în generalŭ la suprafaţa sóreluĭ; aceste forţe sunt multŭ maĭ active în apropriarea petelorŭ solare.

«Ţinêndŭ sémă de rotaţiunea sóreluĭ, curenţiĭ de materie nu sunt îndreptaţĭ esactŭ după normală, fiind-că iuţéla unghiulară a diferitelorŭ porţiunĭ ale unuĭ curentŭ se micşoréză cu depărtarea lorŭ dela sóre; cu alte cuvinte aceştĭ curenţĭ sunt cu *dublă curbură*. Fie-care părticică de curentŭ însă, descrie o porţiune de elipsă fórte alungită, cu atâtŭ maĭ alungită cu câtŭ iuţéla iniţială e maĭ mică de 383 mile pe secundă (presupunêndŭ că atmosfera solară, după cum resultă din numeróse observaţiunĭ, e fórte rară).

«Schimbarea formeĭ coróneĭ e datorită schimbăreĭ posiţiuneĭ observatoruluĭ prin raportŭ la planulŭ ecuatoruluĭ solarŭ. *După cum observatorulŭ se află de-asupra saŭ de desuptulŭ acestuĭ planŭ, perspectiva învelitóreĭ şi interesecţiunilorŭ curenţilorŭ variază şi dă nascere variaţiunilorŭ aparente ce se observă în forma coróneĭ.*»

Cu acéstă teorie nu numaĭ explică d-lŭ Schaeberle o mare parte din formele coróneĭ eclipselorŭ precedente, dar fu condusŭ a prediçe o formă şi pentru coróna solară a eclipseĭ dela 4 (16) Aprilie. (1)

Observaţiunile coróneĭ în acestŭ sensŭ şi spre a verifică resultatele d-luĭ Schaeberle îmĭ păreaŭ de multŭ interesŭ pentru astro-

(1) A se vedé No. 111 din *Astronomy and Astro-Phisics*.
O altă prediçere fu dată de d-lŭ Bigelow în No. 112 alŭ aceleiaşĭ revisţe.

nomia matematică, alŭ căreia rolŭ e de a coordonà și discutà resultatele obținute de Fisica ceréscă, pentru ca în urmă să le pótă representà prin formule necesare la prediceerea lorŭ pe viitorŭ.

In acestŭ scopŭ d-lŭ Schaeberle, care observase la Cayenne eclipsa dela 10 (22) Decembre 1889, organisase la Observatoriulŭ Lick o expedițiune în Chili pentru observarea ultimeĭ eclipse.

In misiunea, din care aveam onórea să facŭ parte, eŭ mĕ consacrasemŭ observațiunilorŭ privitóre la studiulŭ teorieĭ d-luĭ Schaeberle.

Prima observațiune fu recunóscerea și posițiunea petelorŭ solare, dela carĭ depinde activitatea sóreluĭ. Unŭ grupŭ de pete și facule se aflà în apropriarea margineĭ disculuĭ și la vre o 130° dela N. către V. (punctŭ unde trebuià să aibă locŭ primulŭ contactŭ). Totŭ spre margine și spre diametrulŭ opusŭ se aflà unŭ alŭ doilea grupŭ. In fine, unŭ alŭ treilea, caracterisatŭ prin o pată enormă încunjurată de penumbră, se aflà maĭ în interiorŭ și în apropiarea meridianuluĭ centralŭ. Erà o epocă de *maximum de pete solare.*

Acéstă observațiune preliminară făcută, așteptamŭ acum începutulŭ fenomenuluĭ Deși în timpulŭ ședereĭ nóstre la Foundiougne termometrulŭ nu arĕtase maĭ puținŭ de 38° C., variândŭ între 38°—42°, în diua eclipseĭ începuse să sufle unŭ vîntŭ de NV., vîntŭ care prevestesce epoca ploilorŭ în aceste regiunĭ și care scobóră temperatura la 28°.

Peste puținŭ eclipsa trebuindŭ să aibă locŭ, mĕ așezaĭ la lunetă ca să observŭ primulŭ contactŭ. Aveam la disposițiune unŭ chronometru dândŭ ora medie a Parisuluĭ și aparținêndŭ Depposituluĭ Marineĭ și unŭ termometru pe care-lŭ suspendasemŭ în aerŭ liberŭ, însă la umbră.

Sórele se aflà în acelŭ momentŭ la 73° de-asupra orizontuluĭ și la o oră la V. de meridianulŭ loculuĭ; luneta erà prin urmare aprópe verticală și posițiunea de observatŭ câtŭ se póte de necomodă. Insă nu aveam să așteptŭ multŭ, căcĭ examinândŭ cu atențiune marginea disculuĭ sóreluĭ la 130° către V., punctŭ unde avea să se producă primulŭ contactŭ, câte-va momente după aceea zăriĭ marginea disculuĭ luneĭ.

Primulŭ contactŭ avea locŭ la $2^{h.}$ $20^{m.}$ $21^{s.}$ ora Parisuluĭ (saŭ aprópe 1^{h} $5^{m.}$ $1^{s.}$ ora locală).

Satisfacţiunea ce simte observatorulŭ în aceste momente e nemărginită. Maĭ multŭ ca orĭ când e cuprinsŭ de admiraţiune pentru *cea maĭ esactă* din sciinţe şi pentru geniile carĭ aŭ creat'o! Se zice că Tycho-Brahe, încă studentŭ la Copenhaga, se devotă astronomieĭ, uimitŭ de esactitatea cu care corespunse preḑicerilorŭ astronomilorŭ eclipsa dela 21 Augustŭ 1560. Din acelŭ momentŭ fu cuprinsŭ de dorinţa vie de a puté la rêndulŭ sĕŭ să facă asemenea preḑicerĭ.

Dela întâiulŭ până la alŭ doilea contactŭ observam, orĭ în lunetă marginele disculuĭ luneĭ, orĭ împrejurulŭ meŭ lumina şi colórea tristă ce luaŭ obiectele şi persónele ce mĕ încunjuraŭ, şi înregistram totŭ de odată variaţiunile termometruluĭ.

Alŭ doilea contactŭ avù locŭ $22^{m.}$ $30^{s.}$ după întâiulŭ. Ultima rază a sóreluĭ disparêndŭ, fenomenulŭ apărù în tótă splendórea luĭ.

Aureola sublimă ce încunjură acum disculŭ eclipsatŭ absórbe unŭ momentŭ privirea chiar a observatoruluĭ venitŭ nu a o contemplà ci a o analisà; protuberanţele înflăcărate, ce aruncă la distanţă enorme diferite regiunĭ ale disculuĭ, daŭ séma de energia activităţeĭ continue ce se petrece în astrulŭ centralŭ.

Venera şi Jupiterŭ, stălucindŭ cea d'întâĭ la $14^{m.}$ aprópe spre V. şi celŭ d'alŭ doilea la vre o $30^{m.}$ spre E. de discŭ, contribuiaŭ la sublimitatea acestuĭ spectacolŭ cerescŭ.

Fenomenulŭ erà prea complexŭ şi prea grandiosŭ, ca să mĕ cercŭ a-lŭ desemnà.

Mĕ deciseĭ atuncĭ, pentru ca să am o imagine a luĭ câtŭ de modestă dar esactă, să mĕ servescŭ de unŭ aparatŭ ordinarŭ de fotografie, pe care-lŭ adaptasemŭ în acestŭ scopŭ la lunetă. Cu acestŭ aparatŭ, avêndŭ o distanţă focală de $0^{m},24$ şi obiectivulŭ de $0^{m},03$, obţinuĭ cincĭ clişeurĭ în timpulŭ totalităţeĭ. Placele fotografice întrebuinţate eraŭ place cu gelatino-bromurŭ de argintŭ şi timpurile de posă următórele:

Clişeurile No.	Secundele de posă.
I	2
II	4
III	6
IV	7
V	5

Alŭ treilea contactŭ se apropià. Examinezŭ din noŭ câte-va secunde fenomenulŭ, obţinŭ acestŭ contactŭ, câte-va raze de lumină aparŭ. Aureola cu protuberanţele, Venera şi Jupiterŭ disparŭ imediatŭ. Sórele îşĭ făcea reapariţiunea.

Până la alŭ patrulea contactŭ repetŭ observaţiunile din primulŭ intervalŭ. La $3^{h.}$ $48^{m.}$ $15^{s.}$ (ora locală) avù locŭ ultimulŭ contactŭ şi sfîrşitulŭ eclipseĭ.

Observaţiunile contactelorŭ sunt prin urmare:

Observaţiunea:	Ora medie a Parisuluĭ.
Primuluĭ contactŭ	$2^{h.}$ $20^{m.}$ $21^{s.}$
Celuĭ de alŭ doilea contactŭ	$3^{h.}$ $42^{m.}$ $51^{s.}$
« de alŭ treilea «	$3^{h.}$ $47^{m.}$ $2^{s.}$
Ultimuluĭ contactŭ	$5^{h.}$ $3^{m.}$ $36^{s.}$

ceea ce dă $4^{m.}$ 11^{s} ca durată a totalităţeĭ eclipseĭ la Foundiougne. (1)

In timpulŭ eclipseĭ termometrulŭ a arĕtatŭ:

26°,6 la începutulŭ totalităţeĭ,

24°,0 la mijloculŭ «

26°,5 la sfîrşitulŭ eclipseĭ

Intre începutulŭ eclipseĭ şi mijloculŭ totalităţeĭ a fostŭ o variaţiune de 3°,5 până la 4°.

Clişeurile obţinute n'aŭ fostŭ desvoltate decât la întórcerea mea la Observatoriulŭ din Paris şi sub direcţiunea d-lor Henry.

Pentru a obţiné tóte detaliurile corónei, am întrebuinţatŭ des-

(1) Acestŭ resultatŭ, de acordŭ şi cu calculele, a ridicatŭ o discuţiune în favórea mea între d-niĭ Fowler şi Thorpe din misiunea englcză, discuţiune care s'a urmatŭ în «The Standard» şi în «The Manchester Guardian» dela 12 Maiŭ 1893.

voltarea de care se servescŭ aceştĭ eminenţĭ astronomĭ pentru charta ceruluĭ. Câte cincĭ clişeurile aŭ datŭ resultate fórte satisfăcĕtóre. No. II mi-a părutŭ că conţíne cele maĭ multe detaliĭ, în câtŭ l'am alesŭ pentru a-lŭ reproduce şi mărì.

Am onóre sĕ supunŭ Academieĭ câte-va probe positive.

Vĕlulŭ uşorŭ de care s'aŭ acoperitŭ placele în momentulŭ fotografieĭ eclipseĭ, m'a condusŭ la unŭ resultatŭ interesantŭ asupra intensităţeĭ lumineĭ ceruluĭ în timpulŭ eclipseĭ totale şi până la órecare distanţă împrejurulŭ sóreluĭ.

Am găsitŭ în adevĕrŭ, după câte-va experienţe ce am făcutŭ la întórcere, că lumina ceruluĭ la vre o 15° în jurulŭ sóreluĭ erà în momentulŭ eclipseĭ de aprópe 1800 de orĭ maĭ intensă decât aceea din mijloculŭ uneĭ nopţĭ frumóse la Paris. (1)

Coróna deşì privită cu ochiĭ liberĭ părea destulŭ de luminósă, nu producea umbră obiectelorŭ interpuse. Forma sa, după cum se vede din fotografiĭ, e aprópe circulară şi se întinde la maĭ bine de unŭ diametru alŭ disculuĭ împrejurulŭ luĭ. Acéstă formă a coróneĭ verifică ipotesa, că formele circulare corespundŭ epocelorŭ de maximum de pete solare. Se scie în adevĕrŭ, după fotografiele eclipseĭ care fu observată în Egiptŭ în 1882 şi care corespundea iarăşĭ la o epocă de maximum de pete, că forma sa fu totŭ circulară. Din contra, formele coróneĭ în eclipsele corespundĕtóre la minimum de pete şi decĭ la minimum de activìtate solară, cum fură cele dela 1867, 1878 şi 1889, eraŭ alungite în direcţiunea ecuatoruluĭ solarŭ şi turtite către polĭ. Forma coróneĭ în eclipsa dela 4 (16) Aprilie trecutŭ verifică încă odată ipotesa, că formele coróneĭ urméză legea de periodicitate a petelorŭ solare.

In totŭ casulŭ, resultatele tuturorŭ misiunilorŭ nu sunt încă cunoscute, spre a trage conclusiunĭ definitive. Se speră însă că odată aceste resultate comunicate şi comentate, conclusiunile vorŭ fi din cele maĭ importante pentru viitorulŭ cestiunilorŭ de resolvatŭ cu privire la forma coróneĭ. De multŭ timpŭ în adevĕrŭ nu s'a ob-

(1) Resumatulŭ resultatelorŭ mele a fostŭ comunicatŭ şi Academieĭ de Sciinţe din Paris în şedinţa dela 29 Maiŭ 1893.

servatŭ o eclipsă maĭ importantă prin durata eĭ și prin condițiunile favorabile, în carĭ o observară numĕrulŭ mare de misiunĭ instalate în diferite puncte ale globuluĭ.

Pe când în Senegalŭ se aflaŭ douĕ misiunĭ franceze: una pe cóstă la Joal, cea-laltă în interiorŭ la Foundiougne, douĕ misiunĭ engleze observaŭ: una la Foundiougne sub direcțiunea profesoruluĭ Thorpe și alta la Para-Cura în Brasilia, condusă de d-lŭ Taylor; în fine, douĕ misiunĭ americane în Peru și în Chili, avêndŭ de șefĭ respectivĭ pe d-niĭ Pickering și Schaeberle. Din compararea fotografielorŭ acestorŭ diferite misiunĭ se va resolvà și cestiunea importantă, dacă forma coróneĭ se schimbă saŭ nu cu posițiunea observatoruluĭ pe suprafața globuluĭ.

Intr'o telegramă adresată din Chili imediatŭ după eclipsă d-luĭ Holden, directorulŭ Observatoriuluĭ Lick, d-lŭ Schaeberle comunică, că forma coróneĭ observată de d-sa corespunde celeĭ predise în *Astronomy and Astro-Phisics* pe basa teorieĭ sale mecanice.

Intru câtŭ privesce planetele intra-mercuriale, resultatulŭ a fostŭ nulŭ, ca și în rêndurile trecute. Acestŭ resultatŭ negativŭ însă, dice d-lŭ Bigourdan, care se consacrase în specialŭ acestorŭ cercetărĭ, nu credŭ că ar trebuì invocatŭ ca argumentŭ contra existențeĭ de planete intra-mercuriale. (1)

Misiunea nóstră finise, și acum ne gândiamŭ să ne îmbarcămŭ câtŭ maĭ curînd pentru Francia, pentru ca ducêndŭ cu noĭ documentele ce posedamŭ să putemŭ da séma de resultatele obținute. O împrejurare însă, la care nu ne așteptamŭ, se opunea plecăreĭ nóstre.

Nava engleză părăsise Foundiougne ducêndŭ misiunea britanică, și cea franceză primise ordinulŭ urgentŭ să mérgă la S. în Casamance, unde se ivise o rĕscólă de indigenĭ. Nicĭ unŭ vasŭ de comerciŭ nu se maĭ zărià la orizontŭ, și cu tóte acestea trebuiamŭ să părăsimŭ Foundiougne spre a merge la Dakar la întîlnirea celuĭ întâĭ vasŭ ce se anunțase venindŭ din Brasilia și care trebuià să

(1) *Bigourdan*, Comptes-rendus de l'Académie des Sciences. Séance du 23 Mai 1893.

tréçă acì. Nu ne maĭ rĕmânea decât singurulŭ mijlocŭ de comunicațiune, a riscà acestŭ voiagiŭ într'o barcă.

In ḑiua de 9 (21) Aprilie la 9 ore séra ne luamŭ rĕmasŭ bunŭ dela camaraḑiĭ noștri, cărora le încredințasemŭ demontarea și imbarcarea materialuluĭ astronomicŭ, și noĭ doĭ, d-lŭ Deslandres și cu mine, părăsiamŭ Foundiougne într'o simplă barcă cu pânze condusă de 4 Negri, cu tóte sfaturile contrariĭ ce ne dedeaŭ atâtŭ colegiĭ câtŭ și Europeniĭ carĭ se găsiaŭ în portŭ.

Prima nópte o petrecurămŭ veghiândŭ, neîncreḑĕtorĭ nicĭ în stabilitatea miculuĭ batelŭ, nicĭ în abilitatea conducĕtorilorŭ luĭ. Vîntulŭ ne erà contrariŭ și eramŭ neliniștițĭ póte nu atâtŭ pentru noĭ, câtŭ pentru documentele ce eraŭ conținute în câte-va din valisele nóstre și pe carĭ le obținusemŭ după atâtea sudorĭ în timpulŭ șederiĭ nóstre în aceste regiunĭ. Auḑisemŭ în adevĕrŭ povestindu-se, că cu câțĭ-va anĭ maĭ înainte unŭ fotografŭ amatorŭ, singurulŭ care obținuse o colecțiune interesantă de vederĭ fotografice din acele părțĭ, o perduse în apele rîuluĭ Saloum (1) în urma unuĭ naufragiŭ întîmplatŭ bărceĭ care-lŭ purtà.

A doua ḑi la 7 óre diminéța părăsiamŭ gurile rîuluĭ spre a continuà călĕtoria și maĭ penibilă pe valurile agitate ale oceanuluĭ. Vîntulŭ suflà despre N. și ne aruncà la distanțe fórte marĭ de cóste. Obosél̦a și *rĕulŭ* din causa măreĭ ne făceaŭ să uitămŭ neliniștea, ce ne causà acestŭ vîntŭ contrariŭ și care turmentà totŭ atâtŭ și pe echipagiulŭ de Negri. Se maĭ adăugea apoĭ și frigulŭ, de care furămŭ cuprinșĭ, continuŭ muiațĭ de valurile carĭ năvăliaŭ în barcă.

Doue ḑile și doue nopțĭ petrecurămŭ ast-felŭ în mijloculŭ oceanuluĭ, d-lŭ Deslandres și cu mine, slăbițĭ de obosélă și surîḑêndŭ în noĭ de călĕtoria originală ce ne creasemŭ.

In séra de 11 (23) Aprilie, și maĭ la aceeașĭ óră, debarcamŭ în fine la Dakar spre marea surprindere a locuitorilorŭ.

Treĭ ḑile în urmă, la 14 (26) Aprilie la 6 ore séra părăsiamŭ

(1) Rîulŭ Saloum are o lărgime de maĭ bine de 1000 m. chiar la Foundiougne. Apa sa e sărată și e el consideratŭ maĭ multŭ ca unŭ brațŭ de mare.

definitivŭ cóstele Africeĭ pe vasulŭ «la Bourgogne», şi după 13 dile de călĕtorie pe mare, în care timpŭ nu vĕdurămŭ ca uscatŭ decât insula Canaria şi priveliscea admirabilă a Gibraltaruluĭ, debarcarămŭ la Marsilia la 9 Maiŭ 1893. (1)

Paris, 7 (19) Iunie 1893

(1) In intervalulŭ acestorŭ 16 dile de mare ne fu cu neputinţă a comunicà sciri despre noĭ la Observatoriulŭ din Paris. De acì originea veştilorŭ exagerate despre perderea nóstră, publicate de diarele din Paris.

Anexă. — La pag. 42.

DESPRE ENTERO-HEPATITA SUPURATA

DE

Dr. V. BABEŞŬ

Membru alŭ Academieĭ Române.

Făcêndŭ autopsiĭ la spitalele din Bucurescĭ, am fostŭ surprinsŭ de diferențele însemnate ce există între bólele mortale din străinătate și între cele ce am pututŭ observà aicĭ.

Pe când spre exemplu la autopsiile făcute la Paris, Berlin și Budapesta în numĕrŭ de maĭ multe miĭ, unele bóle ale ficatuluĭ eraŭ rare de totŭ, aceleașĭ bóle sunt fórte frecuente la noĭ. Din contra bólele de ficatŭ datorite maĭ cu sémă abusuluĭ de alcoolŭ, cirosele atrofice simple, atâtŭ de frecuente în țĕrile occidentale, sunt destulŭ de rare la noĭ.

Dintre bólele rare în străinătate și frecuente la noĭ, figuréză în prima linie carcinomulŭ primitivŭ alŭ ficatuluĭ și abcesele marĭ ale ficatuluĭ.

Dintre 6.000 autopsiĭ făcute la Budapesta, nu am găsitŭ nicĭ unŭ casŭ din aceste două bóle mortale, pe când din 15.000 autopsiĭ făcute în țéră s'aŭ găsitŭ 12 casurĭ de cancerŭ primitivŭ alŭ ficatuluĭ și 24 casurĭ de abcese ale ficatuluĭ. Considerândŭ că acéstă din urmă bólă, frecuentă și în serviciile medicale, se vindecă de multe orĭ, nu rĕmâne îndoială că avemŭ a face cu o bólă particu-

larŭ frecuentă la noĭ şi care constitue ast-felŭ o endemie importantă.

Pe când nu sunt în stare să-mĭ explicŭ frecuenţa canceruluĭ primitivŭ alŭ ficatuluĭ, am pututŭ însă constată etiologia abceselorŭ marĭ şi legăturile ce există în ţéră la noĭ între acéstă bólă şi între o bólă particulară a intestinelorŭ.

Acéstă bólă gravă se nasce de obiceiŭ în anotimpulŭ celŭ caldŭ, anume în lunele Augustŭ şi Septembre, maĭ alesŭ la ómenĭ săracĭ, lucrătorĭ din localităţile băltóse, carĭ beaŭ o apă stagnantă infectă, producêndu-se inflamaţiunea şi abcedarea ficatuluĭ, ulceraţiunĭ ale intestinelorŭ şi de multe orĭ spargerea abceselorŭ în cavitatea abdominală saŭ perforarea ulcerelorŭ intestinale.

Am datŭ acesteĭ bóle numele de *entero-hepatita supurată,* fiind-că se găsescŭ maĭ în tot-deauna şi nisce ulceraţiunĭ în intestinele gróse la ómenĭ, carĭ aŭ muritŭ cu atarĭ abcese.

Acestŭ faptŭ totŭ de odată mi-a atrasŭ atenţiunea şi asupra uneĭ bóle destulŭ de frecuentă pe litoralulŭ Mediteraneĭ, aşà numita disenterie tropicală cu abcese ale ficatuluĭ, ce domnesce maĭ cu sémă în părţile nordice ale Africeĭ, une orĭ şi în sudulŭ Francieĭ, Spanieĭ, Grecieĭ, etc. La începutŭ nu am pututŭ identifică bóla ce ne ocupă cu aceste bóle tropice, de óre-ce după constatarea mea, lesiunea intestinală la bóla nóstră nu are nimicŭ aface cu o disenterie.

Disenteria este o bólă endemică frecuentă în regiunĭ băltóse, care produce o mortificare difusă superficială a mucóseĭ intestinale rectu şi se continuă în sus pe intestinulŭ grosŭ, de obiceiŭ până la valvula ceculuĭ. La acéstă bólă, numaĭ într'unŭ stadiŭ înaintatŭ se producŭ ulceraţiunĭ.

Bóla nóstră începe din contra la începutulŭ intestinuluĭ grosŭ şi se propagă spre intestinulŭ rectu; ea nu e difusă, ci începe în anume puncte cu o infiltraţiune profundă, dândŭ nascere dela începutŭ la aceste ulceraţiunĭ cu basă supurată; avêndŭ întindere maĭ mare, ea formézà ulceraţiunĭ circulare la începutulŭ rectuluĭ şi la câţĭ-va centimetri de-asupra valvuleĭ.

Disenteria adevĕrată, fórte frecuentă în Ungaria, nu dă nascere

la abcese ale ficatuluĭ, pe când bóla nóstră produce o inflamațiune supurativă a ficatuluĭ, fără îndoială din causa localisațiuneĭ eĭ în intestinulŭ grosŭ ascendentŭ și prin infiltrațiunea profundă cu puroiŭ a acestuĭ intestinŭ, care posedă legăturĭ limfatice și vasculare abundente cu parenchimulŭ ficatuluĭ.

Am pututŭ probà acéstă legătură, prin constatarea că și alte procese inflamatóre profunde ale acestuĭ intestinŭ aŭ o influență iritativă asupra ficatuluĭ.

Nu póte să fie vorbă în casurile nóstre de o coincidență fără legătură causală între ulcerațiunile intestinuluĭ și între abcesele ficatuluĭ, căcĭ aprópe în tóte casurile în carĭ am pututŭ constatà ulcerele intestinale, existaŭ și abcese în ficatŭ.

E adevĕratŭ că am găsitŭ abcese în ficatŭ și fără lesiunĭ intestinale, dar am pututŭ constatà în fie-care casŭ, că aceste abcese maĭ rare eraŭ determinate prin alte cause: prin traumatisme, prin o infecțiune generală cu microbiĭ puroiuluĭ saŭ prin o inflamațiune a căilorŭ biliare. Pe de altă parte am pututŭ constatà că aceste abcese sunt maĭ micĭ, multiple, și în celŭ din urmă casŭ se ținŭ în modŭ caracteristicŭ de căile biliare, așà în câtŭ ele nu potŭ turburà nicĭ unŭ momentŭ convicțiunea nóstră asupra legătureĭ necesare ce există între abcesele marĭ ale ficatuluĭ și între enterita ulcerósă.

Cu tóte acestea, printr'unŭ studiŭ apriatŭ alŭ literatureĭ despre difteria tropică, m'am convinsŭ că bóla nóstră este analógă cu aceea a țĕrilorŭ calde, descrisă în modŭ incorectŭ ca o disenterie și despre care s'a scrisŭ multŭ și s'a afirmatŭ că este datorită invasiuneĭ unuĭ protozoarŭ, anume uneĭ amebe marĭ în intestinulŭ grosŭ.

Este sigurŭ, că în țĕrile calde intestinulŭ rectu, chiar în stare sănătósă, conține de multe orĭ atarĭ animalicule, carĭ devinŭ maĭ frecuente în diaree.

Pe de altă parte se scie că atarĭ amebe s'aŭ găsitŭ și în dejecțiunile ómenilorŭ atinșĭ de acéstă bólă și că chiar abcesele ficatuluĭ conținŭ formațiunĭ asemĕnătóre.

Tóte acestea însă nu probéză că *ameba coli* să fie causa acesteĭ bóle; ar fi din contra posibilŭ ca *ameba coli* să fie unŭ locuitorŭ

inocentŭ alŭ rectuluĭ, care de aceea se găsesce atâtŭ la ómenĭ sănătoşĭ câtŭ şi la ceĭ bolnavĭ.

Pentru a probà că ameba ar fi causa ***disenteriei*** ţĕrilorŭ calde, autoriĭ, şi anume Kartulis şi W. Kruse, aŭ luatŭ din dejecţiunile ómenilorŭ bolnavĭ şi aŭ injectatŭ la pisicĭ, carĭ apoĭ aŭ căpĕtatŭ asemenea unŭ felŭ de disenterie.

Acéstă încercare însă n'are după mine nicĭ o valóre, căcĭ amebele eraŭ amestecate cu materiĭ fecale, carĭ conţinêndŭ totŭ felulŭ de microbĭ, e fórte posibilŭ ca între acestĭ microbĭ să existe şi adevĕratulŭ parasitŭ alŭ bóleĭ, care injectându-se împreună cu amebele a pututŭ determinà bóla la pisicĭ.

Din aceste consideraţiunĭ reese că:

Până când nu vomŭ fi în stare să obţinemŭ o cultură pură a amebelorŭ din dejecţiunile bolnavuluĭ, nu ne vomŭ puté pronunţà într'unŭ modŭ sigurŭ asupra roluluĭ ce jócă amebele în acéstă bólă.

Pentru a mĕ orientà în etiologia bóleĭ, am întreprinsŭ cercetărĭ sistematice asupra casurilorŭ nóstre şi am ajunsŭ la resultatulŭ următorŭ:

Putemŭ distinge 3 felurĭ de casurĭ:

1. Unele unde se găsescŭ în peretele ulceraţiunilorŭ intestinale, precum şi în acela alŭ ficatuluĭ, microbiĭ particularĭ carĭ ne explică infecţiunea şi bóla.

a) Dejà înainte de 6 anĭ am descrisŭ unŭ bacilŭ numitŭ ***proteŭ***, din causa mareĭ variabilităţĭ de formă ce presintă, şi care produce ulceraţiunĭ intestinale la omŭ şi animale; acelaşĭ microbŭ s'a găsitŭ în treĭ casurĭ şi-mĭ explică bóla.

b) In 6 casurĭ am găsitŭ unŭ altŭ microbŭ, fiindŭ dispusŭ în ulceraţiunile şi în pereţiĭ abceselorŭ din ficatŭ într'unŭ modŭ, care ne dă convicţiunea că este causa acestorŭ lesiunĭ. Puroiulŭ abcesuluĭ din aceste casurĭ produce abcese la animale, dar bacilulŭ nu s'a pututŭ cultivà până acum.

c) In treĭ casurĭ am găsitŭ în fine microbiĭ cunoscuţĭ aĭ puroiuluĭ în ulceraţiunĭ şi abcesŭ, carĭ prin intrarea lorŭ explică lesiunile.

Va să ḑică în 12 casurĭ existaŭ mibrobĭ cărora le putemŭ atribuì lesiunile aflate. Numaĭ în unele din aceste casurĭ am pututŭ constatà presenţa amebelorŭ în ulceraţiunĭ saŭ în ficatŭ. Este dar imposibilŭ de a atribuì bóla în aceste casurĭ amebelorŭ.

In unele din aceste casurĭ, am găsitŭ tocmaĭ în părţile intestinuluĭ, unde s'aŭ produsŭ ulceraţiunile, resturile unorŭ lesiunĭ vechĭ, tuberculóse saŭ tifice, carĭ aŭ pututŭ servì ca pórtă de intrare pentru invasiunea microbilorŭ găsiţĭ.

Credŭ că în aceste casurĭ se póte presupune, că nu atâtŭ specificitatea microbilorŭ, câtŭ pórta de intrare şi o predisposiţiune morbidă a individilorŭ atinşĭ aŭ datŭ nascerea sindromelorŭ particulare ale bóleĭ.

2. In alte casurĭ s'aŭ găsitŭ amebe saŭ formaţiunĭ analóge, împreună cu nisce microbĭ rarĭ şi puţinŭ caracteristicĭ. In aceste casurĭ amŭ puté atribuì amebelorŭ unŭ rolŭ óre-care la producţiunea bóleĭ, dar consideraţiunile amintite maĭ înainte îmĭ impunŭ o mare reservă.

3. Sunt casurĭ, unde nicĭ în peretele ulceraţiunilorŭ nicĭ în abcese nu se găsesce nicĭ unŭ microbŭ. Aceste casurĭ îmĭ indică că bóla ce ne ocupă póte să aibă o causă, care nu se póte constatà cu mijlócele nóstre de investigaţiune.

Acéstă causă póte să fie unŭ microbŭ a căruĭ punere în evidenţă nu mi-a reuşitŭ încă, saŭ o substanţă chimică produsă póte în intestinŭ printr'unŭ microbŭ din intestinŭ, care nu intră în interiorulŭ ulcerelorŭ, producêndŭ numaĭ nisce substanţe iritatóre otrăvitóre, avêndŭ însuşirea de a produce puroiŭ şi o mortificare a ţesuturilorŭ.

Resultatulŭ cercetărilorŭ nóstre asupra acesteĭ bóle este dar celŭ următorŭ :

Există la noĭ în ţéră o endemie particulară, de multe orĭ mortală, care după simptomele eĭ se póte numì *entero-hepatita supurată endemică.*

E probabilŭ că acéstă bólă să fie analógă cu aceea observată în ţĕrile calde, dar numită acolo din greşală *disenterie.*

Cercetările nóstre nu aŭ pututŭ arĕtà că acéstă bólă să fie produsă de amebe, și toțĭ aceĭ autorĭ, carĭ afirmă că acéstă bóla este analógă în privința etiologieĭ cu aceea din țĕrile calde, nu posedă o basă solidă pentru presupunerea lorŭ.

Am găsitŭ din contra o serie de casurĭ, carĭ se potŭ explicà într'unŭ modŭ sigurŭ prin acțiunea diferițilorŭ microbĭ.

Trebue însă admisŭ, că există în etiologia bóleĭ încă unŭ elementŭ necunoscutŭ, care dacă se va aflà, va clarificà multŭ etiologia bóleĭ.

Bóla este în legătură intimă cu apa stagnantă infectă; decĭ se va puté înlăturà prin mĕsurile cunoscute, de carĭ ne servimŭ pentru a ne ferì în contra uneĭ infecțiunĭ produsă totŭ prin apa de bĕutŭ.

Anexa. — La pag. 42.

ETATEA GEOLOGICA A CONGLOMERATELORŬ TERŢIARE DIN MUNTENIA

DE

SAVA ŞTEFĂNESCU

Membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române.

In Muntenia, în districtele Mehedinţĭ, Gorjŭ, Vîlcea, Argeşŭ, Muscelŭ, Dîmboviţa, Prahova şi Buzĕŭ, există regiunĭ, carĭ pe charta geologică generală a Românieĭ, publicată de membriĭ fostuluĭ Biuroŭ geologicŭ, sunt representate ca fiindŭ *eocenice*. Aceste regiunĭ sunt constituite din conglomerate, gresiĭ, nisipurĭ şi alte felurĭ de roce, dar pentru că conglomeratele predomină, geologiĭ întrebuinţéză pentru tóte aceste felurĭ de roce numirea de *conglomerate*.

Despre etatea geologică a acestorŭ conglomerate s'a discutatŭ adese orĭ, dar argumentele carĭ aŭ formatŭ basa tuturorŭ discuţiunilorŭ, nu aŭ fostŭ decisive şi problema a rĕmasŭ neresolvată. Resultatele cercetărilorŭ geologice, pe carĭ le-am făcutŭ în districtele Gorjŭ, Mehedinţĭ şi Argeşŭ, m'aŭ condusŭ la conclusiunea, că conglomeratele din Muntenia, carĭ până astăḑĭ aŭ fostŭ considerate ca *eocenice*, sunt de etate deosebită, unele sunt *sarmatice*, altele sunt *mediterane*, iar altele sunt *eocenice*.

Afirmaţiunea acésta este întemeiată pe fapte constatate la satulŭ *Săcelŭ* din districtulŭ Gorjŭ, la satulŭ *Ilovăţŭ* din districtulŭ Mehedinţĭ şi la satulŭ *Sălătrucu mare* din districtulŭ Argeşŭ.

I. La satulŭ Săcelŭ, pe valea Plănița, în districtulŭ Gorjŭ, există unŭ micŭ masivŭ de conglomerate terțiare. In anulŭ 1884, d-lŭ Gr. Ștefănescu a emisŭ părerea, că conglomeratele din carĭ este formatŭ acestŭ masivŭ sunt eocenice. (1) Pentru întemeiarea acesteĭ părerĭ însă, nu a înaintatŭ nicĭ unŭ cuvîntŭ. In anulŭ 1888, într'o tăietură făcută în aceste conglomerate pentru deschiderea unuĭ drumŭ care conducea la băile din localitate, am găsitŭ cochiliĭ fosile, carĭ se raportéză la speciile:

Cerithium disjunctum Sow.
« *pictum* Bast.
« *rubiginosum* Eichw.
Neritina Grateloupana Fér.
Melanopsis Bouéi Fér.
Mactra podolica Eichw.

Speciile acestea se găsescŭ în basinulŭ Vieneĭ și sunt caracteristice ale stratelorŭ numite *strate sarmatice* saŭ *strate cu Cerițĭ* — *sarmatische oder Cerithienstufe*. Cu precisiune afirmŭ dar, că conglomeratele dela Săcelŭ, în carĭ am găsitŭ aceste cochiliĭ fosile, sunt *sarmatice* iar nu *eocenice*.

II. La satulŭ Ilovățŭ, pe valea Coșuștea mare, în districtulŭ Mehedințĭ, munțiĭ sunt formațĭ din conglomerate. In anulŭ 1883, când întâia óră am observatŭ aceste conglomerate, am găsitŭ în ele valve de *Ostraea*. Unele dintre aceste valve sunt din specia *Ostraea cochlear* Poli, iar altele sunt dintr'o altă specie, pe care nu am determinat'o. (2)

In anulŭ 1876, d-lŭ Gr. Ștefănescu a opinatŭ, că conglomeratele dela Gura-Văeĭ din districtulŭ Mehedințĭ, carĭ sunt continuarea celorŭ dela Ilovățŭ, sunt conglomerate terțiare, depuse în marea în care s'aŭ depusŭ conglomeratele din Muscelŭ, din Dîmbovița și din masivulŭ Bucegilorŭ. (3) Pentru că conglomeratele din masivulŭ Bucegilorŭ

---

(1) Anuarulŭ Biurouluĭ geologicŭ. Anulŭ 1882—1883. Bucurescĭ 1884. No. 1, pag. 51.

(2) Anuarulŭ Biurouluĭ geologicŭ. Anulŭ 1882—1883. No. 3. Memoriŭ relativŭ la geologia ĭudețuluĭ Mehedințĭ. Bucurescĭ 1888. Pag. 244.

(3) *Gr. Ștefănescu*, Notă asupra basinuluĭ terțiarŭ și lignituluĭ dela Bahna. Bucurescĭ 1876. pag. 11.

sunt eocenice, indirectŭ s'a atribuitŭ d-luĭ Gr. Ștefănescu părerea, că conglomeratele dela Gura-Văeĭ sunt *eocenice*.

In anulŭ 1885, d-lŭ Mateiŭ M. Drăghicénu a emisŭ părerea, că conglomeratele, carĭ în Mehedinţĭ formézâ șirulŭ de délurĭ carĭ se întindŭ dela Gura-Văeĭ până la Glogova, precum și acelea carĭ se află la satele Tarniţa și Apa-Négră sunt *congeriane*. După ideile d-sale, conglomeratele de carĭ mĕ ocupŭ sunt «produsulŭ unuĭ sistemŭ fluviatilŭ puternicŭ, care și-a deschisŭ o albie întinsă la picióreIe Carpaţilorŭ». (1)

Ca să-șĭ motiveze opiniunea, d-lŭ Drăghicénu citéză patru speciĭ fosile, pe carĭ le-a găsitŭ în malulŭ drumuluĭ dintre satulŭ Glogova și satulŭ Comănescĭ, și douĕ speciĭ fosile, pe carĭ le-a culesŭ din calcarulŭ dela satulŭ Breșniţa.

Fosilele aŭ fostŭ determinate de d-lŭ Th. Fuchs. Cele găsite între satele Glogova și Comănescĭ sunt:

Congeria triangularis Partsch.
« *polymorpha* Pallas.
Cardium proximum Fuchs.
Litorinella Ulvae Pen.

Fosilele găsite în calcarulŭ dela Breșniţa sunt:

Congeria aff. simplex Barbot.
« » *arcuata* Fuchs.

Citaţiunea acestorŭ speciĭ nu dă nicĭ un sprijinŭ opiniuneĭ d-luĭ Drăghicénu, pentru douĕ motive:

Intâiulŭ motivŭ este, că marnele în carĭ e construită șoséua dintre satele Glogova și Comănescĭ sunt marne *congeriane*. Ele repauséză pe conglomerate, fără să fie de aceiașĭ vîrstă cu ele. M'am asiguratŭ de acestŭ faptŭ, și eŭ însumĭ am culesŭ fosile din aceste marne.

Alŭ doilea motivŭ este, că calcarulŭ dela Breșniţa este *sarmaticŭ*, iar nu *congerianŭ*. D-lŭ Fuchs, după ce a examinatŭ acestŭ calcarŭ, a recunoscutŭ că este *sarmaticŭ*.

---

(1) *Mateiŭ M. Drăghicénu*, Mehedinţiĭ. Bucurescĭ 1885. Pag. 95—97.

In studiulŭ pe care l'a publicatŭ anulŭ acesta asupra stratelorŭ terțiare recente din România (1), d-sa nicĭ nu menționéză, că a găsitŭ în calcarulŭ dela Breșnița cele douĕ specii, pe carĭ se baséză d-lŭ Drăghicénu ca să susțină că acestŭ calcarŭ este *congerianŭ*. (2)

In anulŭ 1888, când am publicatŭ memoriulŭ relativŭ la geologia județuluĭ Mehedințĭ, îmĭ eraŭ cunoscute și opiniunea atribuită d-luĭ Gr. Ștefănescu și opiniunea d-luĭ Mateiŭ M. Drăghicénu. Imprejurarea că în conglomeratele dela Ilovățŭ găsisemŭ numaĭ cochiliĭ marine și grosimea prea mare a conglomeratelorŭ, care în unele locurĭ este de sute de metri, m'aŭ determinatŭ să înlăturŭ părerea d-luĭ Drăghicénu și să mĕ apropiŭ de aceea a d-luĭ Gr. Ștefănescu. Dar pentru că *Ostraea cochlear* Poli nu este o specie caracteristică a sistemuluĭ eocenicŭ, nu m'am pronunțatŭ categoricŭ nicĭ pentru opiniunea d-luĭ Gr. Ștefănescu, și în asemenea situațiune m'am mulțumitŭ cu conclusiunea, că aceste conglomerate, dacă nu aparținŭ sistemuluĭ eocenicŭ, celŭ puținŭ nu aparținŭ sistemuluĭ pliocenicŭ și în specialŭ stratelorŭ congeriane. (3)

In vara anuluĭ trecutŭ, cercetândŭ din noŭ aceste conglomerate, la Ilovățŭ, în perețiĭ unuĭ ogașŭ din malulŭ stângŭ alŭ Coșușteĭ, numitŭ Ogașulŭ Pîrîuluĭ, am găsitŭ cochiliĭ marine din speciile (4):

* *Cerithium minutum* Serr.
* » *plicatum* Brug.
* » *spina* Partsch.
* *Pleurotoma obeliscus* Des Moul.
* *Mitra pyramidella* Brocc.
* » *aperta* Bell.
* *Turritella subangulata* Brocc.
* » *Archimedis* Brong.

(1) *Theodor Fuchs*, Geologische Studien in den jungeren Tertiärbildungen Rumäniens. Separat-Abdruck aus dem Neuen Jahrbuch für Mineralogie, etc. 1894. Bd. I, pag. 216.

(2) Speciile pe carĭ le-a găsitŭ d-lŭ Fuchs sunt: *Tapes gregaria, Mactra podolica* și *Modiola volhynica*.

(3) Op. cit. pag. 246.

(4) Speciile însemnate cu * sunt menționate în stratele mediterane din basinulŭ Bahnei.

* *Turbinella subcraticulata* D'Orb.
* *Columbella scripta* Bell.
* *Murex goniostomus* Partsch.
Triton varians Micht.
* *Conus Dujardini* Desh.
Rissoina pusilla Brocc.
» *decussata* Mont.
» *Bruguierei* Payr.
Rissoa Venus D'Orb.
» *Moulinsi* D'Orb.
Bulla Lajonkaireana Bast.
* *Dentalium Badense* Partsch.
* *Pectunculus pilosus* Linn.
* *Venus multilamella* Lam.
Cardium papillosum Poli.
* *Ostraea cochlear* Poli.

Fosilele acestea simplifică cestiunea. Tóte se găsescŭ în stratele marine din basinulŭ Vieneĭ, carĭ sunt numite *strate mediterane superióre — Zweite mediterrane Stufe.* Conclusia firéscă este dar, că conglomeratele dela Ilovățŭ și continuarea lorŭ din districtulŭ Mehedințĭ sunt *mediterane* iar nu *eocenice.* Ele sunt sinchronice cu *Leithakalk* și cu *Tegel von Baden* din basinulŭ Vieneĭ.

In basinulŭ Bahneĭ din districtulŭ Mehedințĭ există strate mediterane fórte fosilifere. Aceste strate sunt cunoscute cu numele de *marne și calcare dela Curchia.* Comparândŭ speciile de fosile pe carĭ le-am găsitŭ în conglomeratele dela Ilovățŭ, cu acelea pe carĭ diferițĭ geologĭ (1) le-aŭ găsitŭ în marnele și calcarele dela Curchia, am constatatŭ că 16 sunt comune, iar 8 din cele 24 găsite în conglomeratele dela Ilovățŭ până astădĭ nu aŭ fost menționate în fauna fosilă a Românieĭ.

Sinchronismulŭ stratelorŭ mediterane din basinulŭ Bahneĭ cu conglomeratele dela Ilovățŭ și distanța mică care le desparte mĕ obligă

(1) Gr. Ștefănescu, Mateiŭ M. Drăghicénu, Theodor Fuchs și Sava Ștefănescu.

să admitŭ, că şi unele şi altele s'aŭ depusŭ în aceiaşĭ mare, în acelaşĭ timpŭ, dar că stratele dela Bahna s'aŭ depusŭ într'unŭ golfŭ strîmtŭ, pe când conglomeratele s'aŭ depusŭ în partea deschisă a măreĭ.

III. La satulŭ Sălătrucu mare, pe valea Topologuluĭ, în districtulŭ Argeşŭ, munţiĭ sunt constituiţĭ din conglomerate.

In aniĭ 1882 şi 1883, când am cercetatŭ aceste conglomerate, în rîpa Trepîraele, în rîpa din dreptulŭ Casărmeĭ, în rîpa Alunişiŭ şi în rîpa Hoţuluĭ, am găsitŭ ţeste de Numulite, din speciile:

Nummulites Lucasana Defr.
» *perforata* D'Orb.
» *intermedia* D'Arch.
» *Tchihatcheffi* D'Arch.
» *Lamarcki* D'Arch et Haime.
» *scabra* Lam.
» *Leymerii* D'Arch et Haime. (1)

Fosilele acestea sunt o probă evidentă, că conglomeratele în carĭ se găsescŭ sunt *eocenice*. In specialŭ *Nummulites Lucasana* Defr. şi *Nummulites perforata* D'Orb sunt caracteristice ale stratelorŭ eocenice din Austro-Ungaria. D-niĭ Stache şi Franz von Hauer le-aŭ citatŭ în masivulŭ Biharuluĭ din Transilvania, iar d-niĭ Hantken şi Koch le-aŭ găsitŭ în împrejurimele dela Gran în Ungaria. (2)

Resultatele acestea, orĭ câtŭ de modeste parŭ, aŭ o mare importanţă. Ele punŭ în evidenţă faptulŭ, că numaĭ prin cercetărĭ minuţióse şi îndelungate se póte aflà etatea geologică a unora din stratele geologice, carĭ constituescŭ solulŭ Românieĭ. Dela 1882 şi până în anulŭ acesta, urmărindŭ cestiunea conglomeratelorŭ despre carĭ am vorbitŭ, abià am făcutŭ unŭ micŭ pasŭ către adevĕrŭ. Este dar fórte imprudentŭ să se pretindă, precum s'a pretinsŭ, că charta geologică precisă a uneĭ ţĕrĭ neexplorate se póte construì în 5—6 anĭ.

---

(1) Anuarulŭ Biurouluĭ geologicŭ. Anulŭ 1882—1883. Ediţiunea franceză. Bucurescĭ 1886. No. 1 şi 2, pag. 163—164.

(2) *Franz Ritter von Hauer*, Die Geologie und ihre Anwendung auf die Kentniss der Bodenbeschaffenheit der Osterr.-Ungar. Monarchie, pag. 580 581.

Charta geologică generală a Românieĭ publicată de fostulŭ Biuroŭ geologicŭ are nevoe de rectificărĭ, este dreptŭ, dar se putea să fie alt-felŭ, când în timpŭ de două lunĭ şi jumĕtate fie-care membru erà obligatŭ să studieze două districte, dintre carĭ unulŭ de munte? Cu tóte imperfecţiunile ce va fi avêndŭ, acéstă chartă este o lucrare, care póte să servéscă ca punctŭ de plecare alŭ studiilorŭ detaliate, carĭ se vorŭ întreprinde asupra geologieĭ orĭ căruĭ colţişorŭ alŭ ţĕreĭ nóstre. In locŭ să fie copleşită de încriminărĭ nejustificate, precum a fostŭ, în locŭ să rĕmână necompletă, precum a rĕmasŭ, merită să fie considerată maĭ de aprópe şi să fie apreciată maĭ dreptŭ, după adevĕrata eĭ valóre.

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULU 1894.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1894.

ŞEDINŢA DIN 15 MARTIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* amintesce, că puţinŭ după sesiunea generală din anulŭ trecutŭ a încetatŭ din viéţă d-lŭ Preşedinte G. Bariţiŭ, din acéstă causă d-sa declară deschisă sesiunea generală a anuluĭ 1894.

Membriĭ Academieĭ ascultă stândŭ în picióre cuvintele d-luĭ Vice-Preşedinte.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* dă cetire următoruluĭ:

«*Raportŭ asupra lucrărilorŭ Academieĭ în anulŭ 1893—1894*:

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Anulŭ, care a urmatŭ ultimeĭ nóstre sesiunĭ generale, nu a fostŭ maĭ cruţătorŭ pentru Academie decât ceĭ carĭ l'aŭ precedatŭ. Elŭ a răpitŭ Academieĭ pe Preşedintele eĭ veneratŭ, *Gheorghe Bariţiŭ,* şi pe doĭ membri onorarĭ, *Petru Câmpénu* şi *Paul Bataillard.*

«Nu se împlinise încă unŭ anŭ, de când Academia, dimpreună cu naţiunea întrégă, a serbatŭ cu adîncă bucurie sufletéscă aniversara de 80 anĭ a luĭ *G. Bariţiŭ,* ajunsŭ la adîncĭ bětrâneţe plinŭ de

vigóre și fără a fi întreruptŭ în lunga sa viéță șirulŭ rodniceĭ sale activitățĭ.

«Academia, care se mîndrea că a avutŭ dela înființarea eĭ printre membriĭ ceĭ maĭ activĭ și maĭ ilustri pe unŭ bărbatŭ atâtŭ de învĕțatŭ și de devotatŭ națiuneĭ ca G. Barițiŭ, cu puținŭ înainte îlŭ alesese Președinte alŭ eĭ și a bătutŭ o medalie în memoria jubileuluĭ sĕŭ. Erà naturalŭ ca în asemenea circumstanțe Academia să iea cea maĭ vie parte la marea durere națională, causată întreguluĭ némŭ românescŭ prin mórtea aceluĭ bărbatŭ, care a strălucitŭ între toțĭ prin învĕțătură, prin activitate, prin patriotismŭ și prin abnegațiune. O delegațiune, compusă din d-niĭ colegĭ N. Ionescu, V. Maniu, N. Quintescu și I. Kalinderu, a depusŭ în numele Academieĭ o cunună pe mormîntulŭ mareluĭ rĕposatŭ și a participatŭ la trista ceremonie a înmormîntăreĭ, care s'a făcutŭ la Sibiiŭ. La 8 Maiŭ, Academia a îngrijitŭ a se face la Biserica St. Gheorghe-Noŭ din Capitală unŭ parastasŭ pentru odihna sufletuluĭ neuitatuluĭ patriotŭ.

«Dela 1838 Barițiŭ a fostŭ între muncitoriĭ de frunte pentru renascerea întreguluĭ némŭ românescŭ. *Gazeta Transilvanieĭ* și *Fóia pentru minte, inimă și literatură* aŭ luminatŭ în mâna luĭ Barițiŭ o jumĕtate de secolŭ pașiĭ Româniloră în cele maĭ grele lupte ale lorŭ. Ultimiĭ anĭ de putere și de activitate elŭ i-a consacratŭ spre a lăsà contemporanilorŭ și posterităţeĭ unŭ opŭ istoricŭ magistralŭ. In acéstă lucrare monumentală, care pórtă titlulŭ de *Părțĭ alese din istoria Transilvanieĭ pe 200 anĭ din urmă,* Barițiŭ a depusŭ tótă bogăția îndelungatelorŭ sale studiĭ și a meditațiunilorŭ sale profunde asupra faselorŭ, prin carĭ aŭ trecutŭ Româniĭ de peste Carpațĭ în cele din urmă douĕ secole. Acéstă scriere este și va rĕmâné făclia care luminéză calea, pe care Româniĭ trebuescŭ să continue lucrarea desvoltăreĭ lorŭ între popórele carĭ îĭ încunjură.

«Prin graiŭ și scrierĭ, ca și prin fapte, Barițiŭ ne apare ca o figură simpatică, neavêndŭ altŭ gândŭ decât desvoltarea némuluĭ sĕŭ. Viéța luĭ va rĕmâné de sigurŭ în vecĭ unŭ exemplu demnŭ de imitatŭ.

«La 15 Aprilie 1893 a încetatŭ din viéță la Miclăușanĭ membrulŭ onorarŭ *Petru Câmpénu.*

«Venitŭ din Transilvania la anulŭ 1837, unŭ lungŭ șirŭ de anĭ elŭ a fostŭ unulŭ dintre ceĭ maĭ învĕțațĭ, dintre ceĭ maĭ luminațĭ și maĭ zeloșĭ profesorĭ aĭ Moldoveĭ; multŭ timpŭ directorŭ alŭ Academieĭ Mihăilene din Iașĭ, cugetătorŭ adîncŭ în ale sciințeĭ, elŭ a publicatŭ maĭ multe scrierĭ didactice, dintre carĭ amintescŭ *Gramatica românéscă* tipărită la 1848 și la 1880.

«La 1 Martie st. n. 1894, a încetatŭ din viéță la Paris membrulŭ onorarŭ *Paul Bataillard,* un vechiŭ și statornicŭ amicŭ alŭ Românilorŭ, care în timpurile cele maĭ anevoióse pentru noĭ, dela 1840 până la 1878, a lucratŭ din tóte puterile alăturea cu bărbațiĭ patrioțĭ carĭ aŭ fundatŭ România modernă. Prin broșurĭ, prin articole de reviste și de diare, prin conversațiunĭ, Bataillard a susținutŭ cu tótă puterea talentuluĭ sĕŭ causa românéscă. Elŭ a fostŭ bărbatŭ învĕțatŭ. S'a ocupatŭ maĭ alesŭ cu studiĭ etnografice și linguistice asupra Țiganilorŭ, câștigându-șĭ unŭ nume consideratŭ între ómeniĭ de sciință. Țéra nóstră, după ce și-a recâștigatŭ libertatea, a arĕtatŭ acestuĭ nobilŭ amicŭ alŭ eĭ recunoscința sa, dându-ĭ cetățenia de onóre,— Academia Română, alegêndu-lŭ membru onorarŭ alŭ eĭ.

«La 24 Octobre 1893 s'a inauguratŭ la Galațĭ bustulŭ rĕposatuluĭ colegŭ și Președinte *M. Kogălnicénu,* bustŭ făcutŭ cu spesele coleguluĭ nostru d-lŭ V. A. Urechiă. Academia a luatŭ partea ce se cuveniă la serbarea inaugurăreĭ, depunêndŭ o corónă și fiindŭ representată prin d-lŭ Vice-Președinte Urechiă.

«*I. Ședințele de peste anŭ.*

«În cursulŭ anuluĭ Academia a ținutŭ 42 ședințe, dintre carĭ 30 ordinare, 11 publice și 1 extra-ordinară. Aceste ședințe aŭ fostŭ ocupate cu lucrărĭ curente privitóre la interesele private ale Academieĭ, cu primirea diferitelorŭ donațiunĭ, cu cetirea unuĭ însemnatŭ numĕrŭ de comunicărĭ și de memoriĭ sciințifice, carĭ aŭ ocupatŭ maĭ alesŭ cele 11 ședințe publice.

«D-lŭ colegŭ *V. A. Urechiă,* la 9 Aprilie trecutŭ, a atrasŭ atențiunea Academieĭ asupra unuĭ desemnŭ coloratŭ aflatorŭ în Museulŭ din palatulŭ municipalŭ alŭ Vieneĭ, care represintă «*Ein sogenanter «Moldauer Infanterist»* din óstea cu care Regele Ioanŭ Sobieski a despresuratŭ Viena de Turcĭ la 1684. D-lŭ colegŭ *D. C. Ollănescu,* care luase asupră-șĭ sarcina de a procurà o copie de pe acelŭ desemnŭ, a arĕtatŭ la 24 Septembre, că nu a pututŭ obținé autorisarea pentru îndeplinirea dorințeĭ sale.

«In ședințele dela 4 Iunie și 10 Septembre, d-lŭ colegŭ *V. A. Urechiă* a făcutŭ importante comunicărĭ despre documente istorice române inedite din seciliĭ XVII și XVIII, privitóre la maĭ multe fapte însemnate politice și culturale.

«D-lŭ colegŭ *B. P. Hasdeŭ* a cetitŭ la 3 Septembre lucrarea sa: *Basarabiĭ. Cine? de unde? de când?* iar la 4 Februarie a cetitŭ o notă despre *Statu-Palmă Barbă-cotŭ,* cunoscuta persónă mitologică din basmele românescĭ.

«La 28 Maiŭ, d-lŭ *N. Ionescu* a făcutŭ o comunicare despre unŭ bustŭ alŭ luĭ Traianŭ nepublicatŭ până acum, descoperitŭ la Roma și procuratŭ de d-lŭ C. Esarcu, precum și despre unele colecțiunĭ de numismatică romană aflătóre la Roma.

«D-lŭ colegŭ *Gr. G. Tocilescu* a făcutŭ următórele comunicărĭ: la 5 Novembre, despre resultatele nouelorŭ săpăturĭ în cetatea Tropaeum Trajani din Dobrogea; la 19 Novembre, despre cercetările sale asupra castrelorŭ romane de-alungulŭ Oltuluĭ și despre resultatele săpăturilorŭ din cetatea dela Slăvenĭ (jud. Romanațĭ); la 4 Martie, despre inscripțiunĭ și monete atribuite Dacilorŭ.

«In ședința dela 1 Octobre, am făcutŭ însumĭ o comunicare despre observatoriulŭ meteorologicŭ așezatŭ pe vîrfulŭ munteluĭ Sonnblick în Alpiĭ Austriacĭ; iar la 12 Novembre, am presentatŭ o relațiune analitică despre chronica luĭ Ulrich de Richental asupra Conciliuluĭ ținutŭ la 1414—1418 în orașulŭ Constanța din Elveția,

unde aŭ fostŭ de faţă şi maĭ mulţĭ representanţĭ aĭ Românieĭ.

«In şedinţele dela 3 şi 10 Decembre, d-lŭ membru corespondentŭ I. Bogdanŭ a cetitŭ unŭ memoriŭ despre *unŭ noŭ letopiseţŭ moldovenescŭ în limba slavonă*; iar la 4 Februarie a cetitŭ o comunicare despre *Bartolomeiŭ Kopitar, o pagină din istoria filologieĭ române.*

«La 8 Octobre, d-lŭ membru corespondentŭ T. T. Burada a făcutŭ o relaţiune verbală despre călĕtoria d-sale din vara trecută la poporaţiunea română din Moravia.

«La 14 Maiŭ, d-lŭ colegŭ *B. P. Hasdeŭ* a presentatŭ pentru publicare în *Anale* o culegere de jocurĭ copilărescĭ dela Româniĭ din Macedonia, adunate de d-lŭ P. N. Papahagi-Vurdună, lucrare care s'a şi publicatŭ.

«D-lŭ colegŭ *Gr. Ştefănescu* a cetitŭ următórele comunicărĭ: la 28 Maiŭ, despre premiele puse la concursŭ de Institutulŭ Smithsonian din Washington pentru o serie de lucrărĭ asupra unorŭ subiecte de cea maĭ mare însemnătate sciinţifică; la 4 Iunie, *Observaţiunĭ asupra scufundăreĭ dela Ulubescĭ (jud. Dîmboviţa)* întîmplată la 7—8 Aprilie 1893; la 15 Octobre, despre ósele fosile găsite la comúna Vutcanĭ (jud. Fălciŭ); la 3 Decembre, despre o nouă regiune a Dinoteriuluĭ, şi la 4 Februarie, despre originea oxigenuluĭ atmosfericŭ.

«O comunicare despre *Etatea geologică a conglomeratelorŭ terţiare din Muntenia* a fostŭ cetită de d-lŭ membru corespondentŭ Sava Ştefănescu la 4 Martie.

«Următórele comunicărĭ aŭ fostŭ cetite de d-lŭ Dr. *V. Babeşŭ*: la 4 Iunie, asupra causelorŭ unorŭ enzootiĭ de vite în România; la 1 Octobre, asupra *Analelorŭ Institutuluĭ de patologie şi de bacteriologie* şi asupra cercetărilorŭ originale cuprinse într'însele despre maĭ multe bóle infecţióse din ţéră; la 4 Martie, despre *o bólă endemică în România, entero-hepatita supurată.*

«D-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ, a presentatŭ următórele comunicărĭ meteorologice: la 5 Novembre, despre *Plóia în România;* la 10 Decembre, despre *Poleiulŭ dela 11 și 12 Novembre 1893 st. n.;* la 28 Ianuarie, *Materiale pentru climatologia Românieĭ. I. Clima Sulineĭ.*

«D-lŭ N. Negreanu, membru corespondentŭ, a presentatŭ următórele douĕ comunicărĭ: *Constantele dielectrice ale câtorŭ-va uleiurĭ, variațiunea acestorŭ constante cu temperatura și relațiunile între constantele dielectrice, indicele de refracțiune și densitatea substanțelorŭ; — Coeficienții de dilatațiune aĭ benzenuluĭ și toluenuluĭ* de d-lŭ M. Mureșianu.

«In ședința dela 16 Aprilie 1893, d-lŭ membru corespondentŭ St. C. Hepites a făcutŭ o comunicare despre participarea tînĕruluĭ astronomŭ românŭ d-lŭ N. Coculescu la expedițiunea franceză din Senegalŭ pentru observarea eclipseĭ totale de sóre dela 16 Aprilie 1893 st. n., faptŭ adusŭ la cunoscința Academieĭ încă dela 4 Decembre 1892 de d-lŭ colegŭ Sp. Haret. D-lŭ Coculescu a comunicatŭ Academieĭ resultatele obținute în acéstă misiune, printr'o notă presentată de d-lŭ Sp. Haret la 14 Ianuarie.

«Academia a primitŭ maĭ multe invitațiunĭ dela societățĭ sciințifice și dela particularĭ, cerêndŭ participarea eĭ la lucrările lorŭ saŭ ajutóre pentru publicațiunĭ.

«Societatea franceză de archeologie a invitatŭ Academia să iea parte la congresulŭ sĕŭ dela 27 Iunie—4 Iulie 1893. S'a decisŭ a delegà pe d-lŭ Gr. G. Tocilescu să represinte Academia la acelŭ congresŭ, și Ministeriulŭ Instrucțiuneĭ publice a bine-voitŭ a da coleguluĭ nostru ajutorulŭ necesarŭ pentru acestŭ scopŭ. In ședința dela 5 Novembre, d-lŭ Tocilescu a făcutŭ Academieĭ relațiune despre lucrările congresuluĭ și despre comunicările presentate de d-sa asupra anticităților din țéră și în specialŭ asupra descoperirilorŭ din Dobrogea la monumentulŭ dela Adam-Klissi și la orașulŭ romanŭ Tropaeum Trajani.

«La 29 Octobre, s'a comunicatŭ Academieĭ o scrisóre primită dela Academia regală de sciințe din Berlin, care arată marea însemnătate a cercetărilorŭ archeologice pentru fixarea fruntariilorŭ Imperiuluĭ romanŭ dela Marea Nordică până la Marea Négră; arată resultatele obținute în acéstă direcțiune prin cercetările făcute în Germania și Austria; atrage atențiunea Academieĭ asupra explorărilorŭ de acelașĭ felŭ începute în România de d-lŭ colegŭ Gr. G. Tocilescu, și stăruesce ca Academia să iea sub a sa protecțiune continuarea până la sfîrșitŭ a acestorŭ explorărĭ. D-lŭ Tocilescu, în ședința dela 10 Decembre, a expusŭ resultatele cercetăreĭ sale despre *limes alutanus*; iar la 21 Ianuarie, despre *limes danubianus* și despre unŭ noŭ valŭ în Dobrogea. In urma acestorŭ expunerĭ, Academia a intervenitŭ pe lângă Guvernŭ, ca să se procure mijlócele necesare pentru continuarea și terminarea acestorŭ prețióse cercetărĭ. Adunarea Deputaților a înscrisŭ în budgetulŭ Statuluĭ o sumă pentru acestŭ scopŭ.

«Asociațiunea belgiană a chimiștilorŭ a invitatŭ Academia (ședința dela 24 Septembre) a participà la congresulŭ sĕŭ internaționalŭ, care se va ţiné la Bruxelles în luna Augustŭ viitorŭ. De asemenea, Congresulŭ internaționalŭ alŭ Orientaliștilorŭ a invitatŭ Academia să participe la a 10-a sesiune, care se va ţiné la Geneva la 3—12 Septembre.

«D-lŭ G. Weigand, membru corespondentŭ, cunoscutŭ prin cercetările și scrierile sale asupra Românilorŭ Macedonenĭ și a dialectuluĭ lorŭ, a comunicatŭ la 28 Maiŭ o relațiune despre începutulŭ funcționăreĭ seminariuluĭ de filologie română, deschisŭ de d-sa pe lângă Universitatea din Lipsca cu ajutorulŭ Guvernuluĭ românŭ.

«Acelașĭ învĕțatŭ a arĕtatŭ Academieĭ la 11 Februarie, că a terminatŭ scrierea despre călĕtoriile sale în Turcia spre a studià pe Macedo-Românĭ și a cerutŭ unŭ ajutorŭ pentru tipărirea eĭ. Cererea se află în studiulŭ Secțiuneĭ literare, iar decisiunea asupra eĭ este așteptată dela votulŭ d-vóstre.

«D-lŭ profesorŭ Enea Hodoșŭ dela Caransebeșŭ a presentatŭ Academieĭ, la 14 Ianuarie, tomulŭ I alŭ publicațiuneĭ sale *Poesiĭ poporale din Bănatŭ* și a cerutŭ ajutorŭ pentru a continuà publicațiunea. Cererea se află, ca și cea precedentă, în studiulŭ Secțiuneĭ literare, care vĕ va presentà propunerile sale asupra eĭ.

«D-lŭ I. Popŭ-Reteganulŭ, vechiŭ învĕțătorŭ în Transilvania și cunoscutŭ prin bogatele sale colecțiunĭ de literatură poporală, a trimesŭ Academieĭ spre publicare o culegere de poveștĭ. De asemenea preotulŭ T. Bălășelŭ, învĕțătorŭ la Ștefănescĭ (jud. Vîlcea), a trimesŭ spre acelașĭ scopŭ o colecțiune de poesiĭ poporale. Secțiunea literară vĕ va aduce propunerile sale asupra acestorŭ cererĭ.

«Academia, dimpreună cu întrégă țéra, s'a bucuratŭ când a vĕḑutŭ consolidându-se Dinastia prin căsătoria A. S. R. Principeluĭ Ferdinand Moștenitorulŭ tronuluĭ, pe care suntemŭ fericițĭ a-lŭ numĕrà între membriĭ onorarĭ aĭ instituțiuneĭ nóstre, cu A. S. R. Principesa Maria. Colegiĭ nostri D. C. Ollănescu și N. Quintescu aŭ datŭ cu acea ocasiune expresiune simțemintelorŭ nóstre, prin compunerile lorŭ poetice cetite în ședințele dela 15 Ianuarie și 5 Februarie.

«Harulŭ de sus a bine-cuvîntatŭ acéstă căsătorie, dândŭ Dinastieĭ, Țĕreĭ și Națiuneĭ odrasla multŭ dorită, pe Principele Carol, născutŭ în sînulŭ Carpațilorŭ la 3 (15) Octobre 1893. Academia s'a asociatŭ și cu acéstă ocasiune la bucuria generală a Națiuneĭ, exprimândŭ M. S. Regeluĭ simțemintele sale și urărĭ de viitorŭ fericitŭ pentru Dinastia Sa și pentru némulŭ românescŭ, printr'o adresă subscrisă de toțĭ membriĭ presențĭ. Adreseĭ nóstre M. S. Regele a bine-voitŭ a rĕspunde cu acele simțeminte de dragoste, pe carĭ tot-deauna le-a arĕtatŭ Academieĭ.

«D-lŭ colegŭ *D. C. Ollănescu*, în ședința dela 5 Novembre, a cetitŭ o *Odă cu prilejulŭ nascereĭ Principeluĭ Carol alŭ Românieĭ.*

«*II. Publicațiunile Academieĭ.*

«In cursulŭ anuluĭ s'aŭ făcutŭ următórele publicațiunĭ:

«1. Din *Analele Academieĭ* s'aŭ tipăritŭ:

«*a). Tomulŭ XIV—Memoriile Secțiuneĭ literare* s'a terminatŭ cu discursulŭ de recepțiune alŭ d-luĭ Iosifŭ Vulcanŭ despre *Dimitrie Cichindeal,* urmatŭ de *rĕspunsulŭ* d-luĭ V. A. Urechiă.

«*b). Tomulŭ XIV—Memoriile Secțiuneĭ sciințifice* s'a formatŭ din memoriile: *Niagara* de d-lŭ Gr. Ștefănescu și *Diagnosele planteloră fanerogame și criptogame vasculare* de d-lŭ Fl. Porcius.

«*c). Tomulŭ XV—Partea administrativă și desbaterile din 1892 - 93.*

«*d). Tomulŭ XV—Memoriile Secțiuneĭ literare,* formatŭ din *Jocurĭ copilărescĭ culese dela Româniĭ din Macedonia* de d-lŭ P. N. Papahagi-Vurdună și *Vrăjĭ, farmece și desfacerĭ* adunate de d-lŭ S. Fl. Marianŭ.

«*e).* Din *Tomulŭ XV—Memoriile Secțiuneĭ istorice* este în cursŭ de tipărire lucrarea d-luĭ V. A. Urechiă: *Documente inedite din domnia luĭ Alexandru Moruzi 1793—1796,* din care s'aŭ tipăritŭ până acum 25 cóle.

«2. Din *Istoria luĭ Herodot* în traducerea premiată a d-luĭ D. I. Ghica s'aŭ tipăritŭ cólele 24—26 și s'a terminatŭ ast-felŭ Cartea I, care forméză tomulŭ I alŭ publicațiuneĭ. Inaintea textuluĭ, tradu-cĕtorulŭ a adausŭ o prefață și o biografie a părinteluĭ istorieĭ. Intréga lucrare este tipărită și peste puține ḑile se vorŭ primì exemplarele.

«3. Din *Etymologicum Magnum Romaniæ* d-lŭ colegŭ B. P. Hasdeŭ a tipăritŭ a 2-a făscióră din tomulŭ III, cuprinḑêndŭ cuvintele *Ban—Bat.* Acéstă făscióră vi se va presentà chiar în cursulŭ acesteĭ sesiunĭ; ea cuprinde între altele studiele despre cuvintele *Basarabă* și *Basm,* carĭ aruncă o lumină cu totulŭ nouă asupra istorieĭ medievale a Românilorŭ și asupra literatureĭ poporale în genere.

«4. Aŭ rĕmasŭ a se tipări în anulŭ viitorŭ:

«*a). Țĕranulŭ românŭ* de d-lŭ Gr. G. Tocilescu, lucrare premiată la 1882.

«*b). Catalogulŭ monumentelorŭ epigrafice şi sculpturale din museulŭ naţionalŭ de anticităţi* de d-lŭ Gr. G. Tocilescu;

«*c). Flora Dobrogeĭ* de d-lŭ Dr. D. Brândză, lucrare premiată la 1887;

«*d).* Tomulŭ II din *Psaltirea publicată românesce la 1577 de Diaconulŭ Coresi,* din care d-lŭ B. P. Hasdeŭ, însărcinatŭ cu acéstă ediţiune, a tipăritŭ primele 4 cóle;

«*e). Discursurile şi alocuţiunile M. S. Regeluĭ în aniĭ 1886—1891,* din carĭ, conformŭ decisiuneĭ luate la 1890, s'aŭ tipăritŭ până acum întâiele 10 cóle.

«5. D-lŭ colegŭ V. A. Urechiă a continuatŭ la Tipografia Statuluĭ tipărirea scriereĭ sale *Istoria cultureĭ naţionale—Istoria şcólelorŭ dela 1800—1864,* scriere căreia Academia i-a acordatŭ în 1890 premiulŭ Eliade-Rădulescu. D-lŭ Urechiă a presentatŭ tomulŭ III alŭ acesteĭ publicaţiunĭ, cuprindêndŭ aniĭ 1849—1864.

«6. *Schimbulŭ publicaţiunilorŭ.*—Nouĕ relaţiunĭ de schimbulŭ publicaţiunilorŭ s'aŭ stabilitŭ cu următórele instituţiunĭ sciinţifice din străinătate:

Biblioteca oraşuluĭ Berna,
Biblioteca dela Monte-Cassino,
Societatea istorică dela Lemberg,
Accademia degli zelanti din Acireale în Sicilia,
Biblioteca Universităţeĭ din Lausanne,
Institutulŭ regalŭ geologicŭ alŭ Suedieĭ din Stockholm.

«*III. Publicaţiunile Hurmuzaki şi cercetărĭ istorice.*

«Marea publicaţiune istorică, care se face cu cheltuiala Statuluĭ, sub auspiciele Academieĭ şi sub numele nemuritoruluĭ Eudoxiŭ Hurmuzaki, a continuatŭ desvoltarea eĭ şi în anulŭ trecutŭ, atâtŭ prin tipărire de volume nouĕ, câtŭ şi prin procurare de documente de prin diferite archive străine.

«1. *Tomulŭ II, partea 4,* formatŭ din documente din aniĭ 1531—1552, adunate din diferite publicaţiunĭ străine de d-lŭ N. Densușianu, s'a terminatŭ. Acestŭ volumŭ, de 99 cóle, cuprinde 446 documente.

«2. *Tomulŭ VIII,* formatŭ din documente din archivele dela Veneţia și din alte archive străine, precum și din colecţiunile de documente originale, ale Academieĭ, începuse a se tipărì înaintea sesiuneĭ trecute. Tipărirea s'a continuatŭ sub îngrijirea d-luĭ Ioanŭ Slavicĭ, și s'aŭ tipăritŭ cólele 62—67. Acestŭ volumŭ este terminatŭ și cuprinde 758 documente din aniĭ 1376—1650; elŭ va fi încheiatŭ cu unŭ indice alfabeticŭ alŭ materiilorŭ.

«3. *Tomulŭ IX,* continuarea celuĭ precedentŭ, este formatŭ din documente de aceeașĭ natură și origine și va cuprinde aniĭ 1650—1800. Din elŭ s'aŭ tipăritŭ până acum 21 cóle, cuprindêndŭ 217 documente.

«4. *Tomulŭ V* alŭ *Suplementuluĭ I* s'a formatŭ din documente procurate de mine și privitóre la istoria ţěreĭ din întâia jumětate a secoluluĭ presentŭ. Elŭ s'a tipăritŭ întregŭ sub îngrijirea d-luĭ C. Colescu-Vartic și formézá unŭ volumŭ de 86 cóle, cuprindêndŭ 325 documente din aniĭ 1822—1838.

«5. *Tomulŭ VI* din acelașĭ suplementŭ, continuândŭ pe celŭ precedentŭ, va cuprinde documente din aniĭ 1839—1849. Din elŭ s'aŭ tipăritŭ până acum 19 cóle, cuprindêndŭ 63 documente.

«6. *Tomulŭ II* din *Suplementulŭ II,* cuprindêndŭ documente din archivele și bibliotecele polone, a începutŭ a se tipărì sub îngrijirea d-luĭ Ioanŭ Bogdanŭ. Elŭ va cuprinde documente din aniĭ 1601 1780. S'aŭ tipăritŭ până acum 15 cóle cu 64 documente.

«7. S'a continuatŭ lucrarea, care se face de câţĭ-va anĭ la Constantinopole, pentru a se procurà copiĭ de pe documente istorice din archivele instituţiunilorŭ ortodoxe din Turcia.

«8. De asemenea s'aŭ continuatŭ fără întrerupere cercetările și decopierile din archivele din Sibiiŭ și din alte orașe ale Transilvanieĭ, sub conducerea d-luĭ archivarŭ Fr. Zimmermann. In anulŭ trecutŭ s'aŭ procuratŭ 275 documente din seciliĭ XIV—XVIII, de o valóre deosebită pentru cunóscerea relațiunilorŭ neîncetate și felurite între țĕrile române și vecina Transilvanie.

«9. S'aŭ legatŭ relațiunĭ, prin ajutorulŭ cărora să se procure din unele archive rusescĭ copiĭ de documente privitóre la raporturile dintre Principate și vecinulŭ Imperiŭ în secolulŭ XVIII și la începutulŭ secoluluĭ XIX. În urma acestorŭ relațiunĭ, s'a și primitŭ unŭ numĕrŭ de copiĭ de documente.

«10. Din *Fragmente istorice* a maĭ rĕmasŭ a se tipărì în limba germană tomulŭ VI, care este a se formà din note separate și diferite estracte din documente, făcute de rĕposatulŭ E. Hurmuzaki.

«Maĭ este de asemenea a se tipărì în anulŭ viitorŭ tomulŭ II alŭ *Fragmentelorŭ* în traducerea română făcută de d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ, conformŭ disposițiunilorŭ luate în aniĭ trecuțĭ.

«11. La 25 Ianuarie a. c., d-lŭ Ministru alŭ Instrucțiuneĭ publice a bine-voitŭ a cere informațiunĭ asupra moduluĭ în care s'a cheltuitŭ suma acordată prin budgetulŭ Statuluĭ Academieĭ pentru acéstă publicațiune, spre a informà sub-comisiunea budgetară a Adunăreĭ Deputațilorŭ. Delegațiunea, pe lângă o arĕtare amĕnunțită a cheltuelelorŭ publicațiuneĭ în aniĭ budgetarĭ 1891—92, 1892—93 și 1893—94, a tipăritŭ în maĭ multe exemplare și a trimesŭ Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice și Corpurilorŭ Legiuitóre, spre a se distribuì membrilorŭ lorŭ, expunerea generală aicĭ anexată asupra veniturilorŭ și cheltuelelorŭ acesteĭ publicațiunĭ de când ea se află în administrarea Academieĭ, adecă dela anulŭ 1880 până acum. (1)

«12. Starea actuală a publicațiuneĭ *Documente privitóre la Istoria Românilorŭ* este următórea:

---

(1) Vedĭ *Anexa* la pag. 178.

Volumulŭ			Aniĭ	Cóle tipărite	Documente	Adunate de Hurmuzaki	Adause de Academie
	I	p. 1.	1199—1345	92	553	—	553
	I	p. 2.	1346—1450	117	691	—	691
	II	p. 1.	1451—1575	105	722	722	
	II	p. 2.	1451—1510	85	517	—	517
	II	p. 3.	1510—1530	93	462	—	462
	II	p. 4.	1531—1552	99	446	—	446
	III	p. 1.	1576—1599	79	443	341	102
	III	p. 2.	1576—1600	76	563		563
	IV	p. 1.	1600—1649	93	629	629	
	IV	p. 2.	1576—1650	91	732	—	732
	V	p. 1.	1650 1699	72	362	362	—
	V	p. 2.	1650 1699	54	475	—	475
	VI.		1700—1750	90	355	355	—
	VII		1750 1818	76	308	308	
	VIII		1376—1650	73	758	—	758 (sub presă)
	IX		1650—1800	21	217	—	217 (sub presă)
Suplem.	I.—I		1518—1780	135	1.414	—	1.414
	II		1781—1814	101	988	—	988
	III		1709—1812	77	203	—	203
	IV		1802—1849	78	415	—	415
	V		1822—1838	86	325	—	325
	VI		1839 1849	19	63	—	63 (sub presă)
Suplem.	II.—I		1510 1600	82	347	—	347
	II		1601—1780	15	64	—	64 (sub presă)
Volume	24			1.909	12.052	2.717	9 335

«*IV. Biblioteca.*

«Scirĭ maĭ amĕnunțite despre crescerea colecțiunilorŭ, carĭ formézā biblioteca Academieĭ și despre lucrările făcute pentru organisarea și buna lorŭ întrebuințare și conservare, vi se vorŭ da de comisiunea permanentă în a căreia sarcină cade supraveghiarea bibliotecеĭ. Nu potŭ să nu amintescŭ însă, în acestŭ raportŭ de deschidere a sesiuneĭ generale, câte-va donațiunĭ de o însemnătate deosebită și să atragŭ atențiunea d-vóstre asupra câtorŭ-va grabnice trebuințe, carĭ sunt a se înlătură pentru ca biblioteca să pótă prosperà.

«Rĕposatulŭ nostru Preşedinte, neuitatulŭ G. Bariţiŭ, a iubitŭ Academia şi s'a interesatŭ de prosperitatea eĭ până în ultimele sale momente. De aceea a dispusŭ, ca tótă corespondenţa şi tóte hârtiile sale să fie depuse şi păstrate în biblioteca nóstră, spre a servì ca materialŭ de studiŭ pentru istoria lungeĭ epoce a activităţeĭ sale. La 28 Maiŭ şi 11 Iunie, d-lŭ I. G. Bariţiŭ a predatŭ bibliotecaruluĭ Academieĭ manuscriptele şi corespondenţa părinteluĭ sĕŭ. Acéstă preţiósă colecţiune s'a pusŭ în ordine şi s'a legatŭ, formândŭ 22 volume de corespondenţă şi 26 volume de diferite manuscripte şi documente.

«Colegulŭ nostru veneratŭ şi fostŭ Preşedinte Ion Ghica a alesŭ întrégă corespondenţa sa şi a depusŭ la Academie tóte scrisorile, pe carĭ le-a credutŭ de interesŭ pentru studiarea istorieĭ evenimentelorŭ contemporane, la carĭ a luatŭ o atâtŭ de mare şi de frumósă parte.

«I. P. S. Sa Părintele Mitropolitŭ alŭ Moldoveĭ şi Suceveĭ Iosifŭ Naniescu, membru onorarŭ alŭ Academieĭ, a dăruitŭ întréga sa bibliotecă, compusă din manuscripte, documente şi peste 8.000 volume tipărite. Acéstă bibliotecă este una din cele maĭ frumóse din ţéră. Ea cuprinde cărţĭ în diferite limbĭ, de cea maĭ mare valóre pentru istoria bisericéscă, pentru sciinţele teologice şi pentru vechea literatură românéscă. O parte din acéstă bogată şi preţiósă bibliotecă, şi anume 2530 volume, s'a şi depusŭ în localulŭ Academieĭ. Acéstă donaţiune este una din cele maĭ frumóse ce s'a făcutŭ Academieĭ Române.

«Prin donaţiunĭ generóse de acestŭ felŭ, biblioteca Academieĭ a crescutŭ şi cresce în modŭ neaşteptatŭ, din care causă actualulŭ localŭ a devenitŭ cu totulŭ neîncăpĕtorŭ, în câtŭ o parte din bibliotecă a trebuitŭ să fie depusă în magasine. Delegaţiunea, conformŭ decisiuneĭ luată de d-vóstre la 1 Martie anulŭ trecutŭ, a intervenitŭ pe lângă Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice, cerêndŭ sumele necesare pentru mărirea localuluĭ, impusă de crescerea co-

lecțiunilorŭ, până când vomŭ fi fericiți a vedé construitŭ localulŭ definitivŭ.

«V. *Donațiunĭ, legate și fondurĭ.*

«Relațiunea cassieruluĭ-comptabilŭ, pe care am onóre a o presentà pe lângă acestŭ raportŭ, arată amĕnunțitŭ starea actuală a fondurilorŭ Academieĭ. Aicĭ vĕ voiŭ aduce la cunoscință următórele fapte privitóre la unele donațiunĭ, legate și fondurĭ:

«1. In ultima ședință a sesiuneĭ generale din anulŭ trecutŭ ațĭ ascultatŭ atâtŭ espunerea d-luĭ colegŭ Ioanŭ Kalinderu asupra avereĭ moștenită de d-sa dela rĕposațiĭ Ioanŭ și Elena Otteteleșanu spre a fundà și a întreținé unŭ institutŭ pentru crescerea fetelorŭ sărace, câtŭ și declarațiunea sa, că doresce a dăruì acéstă avere Academieĭ, spre a asigurà pentru tot-deauna îndeplinirea voințeĭ generoșilorŭ testatorĭ In ședința din 16 Aprilie, d-lŭ I. Kalinderu a cetitŭ Cartea de danie, prin care se transmitea Academieĭ acéstă avere. Membriĭ atuncĭ presențĭ, în numĕrŭ de 14, aŭ decisŭ, afară de unulŭ, ca în conformitate cu voința exprimată de d-vóstre, să priméscă cu recunoscință donațiunea făcută de d-lŭ Ioanŭ Kalinderu pentru scopurile determinate în testamente. In conformitate cu acestŭ votŭ și cu prescripțiunea art. 85 din Regulamentŭ, Delegațiunea a făcutŭ actulŭ de acceptare, învestitŭ cu formele legale, și a primitŭ dela d-lŭ I. Kalinderu întréga avere donată, care constă din:

Casa din Bucurescĭ, Calea Victorieĭ No. 49;

Moșia Măgurele, cu castelulŭ, parculŭ, dependențele etc., în județulŭ Ilfovŭ;

Moșia Fundu-Kiseletu, în județulŭ Ilfovŭ;

Moșia Ottetelișu, în județulŭ Rîmnicu-Vîlceĭ;

Venitulŭ avereĭ de maĭ sus dela mórtea d-neĭ Elena Otteteleșanu, adecă dela 4 Decembre 1888;

Tótă averea mobilă primită de d-lŭ I. Kalinderu din succesiunea sus ḑiseĭ rĕposate, în temeiulŭ actuluĭ de transacțiune încheiatŭ între moștenitoriĭ de sânge și d-sa;

Orĭ ce altă avere mişcătóre ce s'ar descoperì ca făcêndŭ parte din patrimoniulŭ rĕposateĭ Elena Otteteleşanu.

«La 4 Iunie, după ce am visitatŭ instalaţiunea Institutuluĭ dela Măgurele, am arĕtatŭ Academieĭ starea fundaţiuneĭ şi a localuluĭ şi dînsa a alesŭ o comisiune, compusă din d-niĭ I. Kalinderu, I. Negruzzi, V. A. Urechiă şi subscrisulŭ, însărcinată cu prepararea lucrărilorŭ necesare pentru organisarea institutuluĭ. S'aŭ luatŭ disposiţiunĭ să se continue lucrările de instalare începute şi aprópe terminate, să se facă tóte reparaţiunile necesare clădirilorŭ, să se împrejmuiască marele parcŭ care încunjură institutulŭ; tóte acestea sub speciala îngrijire a d-luĭ colegŭ I. Kalinderu.

«Comisiunea alésă a visitatŭ institutulŭ la 8 Novembre, şi în şedinţa dela 12 a aceleĭ lunĭ, d-lŭ I. Negruzzi a arĕtatŭ Academieĭ starea lucrărilorŭ şi s'a hotărîtŭ că, deşì instalaţiunea institutuluĭ erà completă, totuşĭ funcţionarea luĭ să nu încépă decât cu anulŭ şcolarŭ 1894—95, fiindŭ timpulŭ prea înaintatŭ şi clădirea prea de curînd reparată şi încă umedă.

«Totŭ odată s'a profitatŭ de acéstă amânare spre a se reparà biserica de lângă institutŭ, precum şi tóte clădirile de exploatarea moşieĭ, şi a se face unele clădirĭ nouĕ necesare. Aceste lucrărĭ se facŭ şi ele sub îngrijirea neobosituluĭ nostrŭ colegŭ d-lŭ I. Kalinderu.

«Starea acesteĭ averĭ vi se va supune spre examinare dimpreună cu proiectulŭ de organisare pentru funcţionarea Institutuluĭ Otteteleşanu.

«2. Administraţiunea donaţiuneĭ Vasile Adamachi se va supune cercetăreĭ d-vóstre.

«Procesulŭ cu nepoţiĭ donatoruluĭ îşĭ urméză cursulŭ sĕŭ normalŭ. Suntemŭ acum la verificarea semnătureĭ testamentuluĭ, contestată de adversarĭ.

«Delegaţiunea a luatŭ tóte mĕsurile necesare spre a clădi pentru mormîntulŭ rĕposatuluĭ o criptă, de-asupra căreia se va înălţà monumentulŭ funerarŭ, care sperămŭ că va fi inauguratŭ în cursulŭ vereĭ.

«In ședința dela 25 Iunie Academia a hotărîtŭ a numì o comisiune, compusă din d-niĭ colegĭ P. Poni și Sp. Ilaret, care să pregătéscă unŭ proiectŭ de regulamentŭ pentru punerea în aplicare a voințeĭ exprimată de Vasile Adamachi în testamentulŭ sĕŭ. Acestŭ proiectŭ se va supune deliberăreĭ d-vóstre în cursulŭ acesteĭ sesiunĭ.

«3. La 14 Ianuarie s'a comunicatŭ Academieĭ testamentulŭ rĕposateĭ Alexandra Adjerolu, trimesŭ de executoriĭ testamentarĭ d-niĭ G. Pĕucescu, advocatŭ, și Marinŭ Petrescu, inginerŭ. Prin acestŭ testamentŭ se institue unŭ legatŭ Academieĭ. Cestiunea primireĭ legatuluĭ a fostŭ dată în studiulŭ d-lorŭ colegĭ V. Maniu și I. Kalinderu și hotărîrea definitivă rĕmâne a se da de d-vóstre în cursulŭ acesteĭ sesiunĭ.

«4. In anulŭ trecutŭ am arĕtatŭ situațiunea în care se găsià averea rĕposatuluĭ Vanghelie Zappa, din care Academia primesce conformŭ testamentuluĭ 1.000 galbenĭ pe anŭ. Cestiunea se află și astăḑĭ în aceeașĭ stare ca și în anulŭ trecutŭ, iar drepturile Academieĭ sunt încredințate apĕrăreĭ d-luĭ advocatŭ D. Geanni, asistatŭ de d-lŭ colegŭ V. Maniu.

«5. O pagubă însemnată a suferitŭ Academia la 22 Maiŭ, când unŭ puternicŭ uraganŭ venitŭ asupra orașuluĭ Craiova a făcutŭ stricăciunĭ marĭ caseĭ Macinca, proprietatea Academieĭ, din acelŭ orașŭ. Delegațiunea a luatŭ disposițiunĭ pentru repararea caselorŭ. Comisiunea d-vóstre financiară vĕ va arĕtà amĕnuntele acesteĭ lucrărĭ și va supune aprobăreĭ d-vóstre cheltuelele făcute.

«*VI. Concursurile Premielorŭ.*

«In acéstă sesiune sunt a se acordà cincĭ premiĭ, dintre carĭ douĕ pentru opere publicate și treĭ pentru lucrărĭ presentate în manuscriptŭ despre diferite subiecte puse la concursŭ.

«La concursurile acestorŭ premiĭ s'aŭ presentatŭ următórele publicațiunĭ și lucrărĭ:

«1. La *Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu*, de 4.000 leĭ, care este a se decerne uneĭ cărţĭ scrisă în limba română, cu conţinutŭ de orĭ ce natură, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1893,— s'aŭ presentatŭ publicaţiunile următóre :

A. C. Cuza, Meseriaşulŭ românŭ. Iaşĭ 1893. 1 vol. in-8°.

St. Georgescu-Sergentulŭ, Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independenţă 1877—1878. Ediţiunea IV. Bucurescĭ f. an. 1 vol. in-8°.

N. Maneguţiŭ, Reunirea Românilorŭ din Transilvania şi Ungaria. Studiŭ naţionalŭ-istoricŭ-religiosŭ. Sibiiŭ 1893. 1 vol. in-8°.

N. Petraşcu, Figurĭ literare contimpurane. Bucurescĭ 1893. 1 vol. in-8°.

N. Rădulescu-Niger, Rustice, vol. I Poesiĭ, vol. II Nuvele. Bucurescĭ 1893. 2 vol. în-8°.

Th. D. Speranţia, Totŭ anecdote populare, vol. III. Ed. I. Bucurescĭ 1893. 1 vol. in-8°.

G. Dem. Teodorescu, Istoria filosofieĭ antice. Orientulŭ, Greciĭ, Romaniĭ, Creştiniĭ. Bucurescĭ 1893. 1 vol. in-8°.

Dr. Urechiă, Igiena. Bucurescĭ 1893. 1 vol. in-8°.

«2. La *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ*, de 5.000 leĭ, care este a se da uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutŭ sciinţificŭ, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decembre 1893, saŭ celeĭ maĭ importante invenţiunĭ sciinţifice făcute dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decembre 1893, s'aŭ presentatŭ următórele:

Constantinŭ Chiru, Canalisarea rîurilorŭ şi irigaţiunĭ. Bucurescĭ 1893. 1 vol. in-8°.

Dr. L. C. Cosmovicĭ, Elemente de morphologie (anatomie-istologie) şi fisiologie animală, pentru cursurile liceale. Iaşĭ 1893. 1 vol. in-8°.

Dr. I. Kiriac, Cursŭ clinicŭ de patologie chirurgicală. Lecţiunĭ profesate la Institutulŭ de chirurgie. Vol. I, II. Bucurescĭ 1892, 1893. 2 vol. in-8°.

Dr. Ion Radianu, Tratatŭ de chimie analitică calitativă teoretică şi practică. Bucurescĭ 1892. 1 vol. in-8°.

» » » Chimie analitică aplicată. O nouă metodă pentru dosarea chloruluĭ şi a aciduluĭ fosforicŭ în urine. Bucurescĭ 1893. 1 br. in-8°.

«3. La *Premiulŭ Hagi-Vasile,* de 5.000 leĭ, destinatŭ a se da uneĭ cărţĭ scrise în limba română şi publicată în timpulŭ dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembre 1893, cu următorulŭ cuprinsŭ: *Istoria comerciuluĭ la Românĭ,* saŭ *Starea actuală a comerciuluĭ în România,* saŭ *Studiĭ asupra legislaţiuneĭ comerciale în Statulŭ românŭ,* saŭ *orĭ ce alte subiecte privitóre la comerciulŭ românŭ,*— s'a presentatŭ următórea publicaţiune:

Grigorie V. Maniu, Dreptulŭ comercialŭ. Vol. I, II. Bucurescĭ 1893. 2 vol. in-8°.

«In sesiunea generală trecută, scăpându-se din vedere a se alege comisiunea pentru examinarea cărţilorŭ presentate la acestŭ premiŭ, acea comisiune s'a alesŭ în şedinţa ordinară dela 22 Octobre 1893, compusă fiindŭ din d-niĭ *I. C. Negruzzi, I. Kalinderu* şi *P. S. Aurelianŭ.* Alegerea acesteĭ comisiunĭ s'a făcutŭ sub reserva aprobăreĭ d-vóstre.

«4. La *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 leĭ, pusŭ la concursŭ spre a se da celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra subiectuluĭ : *Studiŭ asupra basmelorŭ române în comparaţiune cu legendele antice clasice şi în legătură cu ale popórelorŭ învecinate şi ale tuturorŭ popórelorŭ romanice,* — s'a presentatŭ unŭ manuscriptŭ cu devisa: «*Ego tibi... varias fa-*«*bulas conseram auresque tuas benevolas lepido susurro permul-*«*ceam... Erant in quadam civitate rex et regina...*»

«Apulejus, Metamorph. VI.

«Φυλόμυθος ὁ φυλόσοφὸς πώς ἐστι.

«Aristotele, Metafisica, I. 1.»

«5. La *Premiulŭ Alexandru Bodescu,* de 1.500 leĭ, pusŭ la concursŭ spre a se da celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română despre: *Istoria teatruluĭ în România,* — s'a presentatŭ unŭ manuscriptŭ cu devisa:

«*Totŭ patria vingĕtóre va învinge şi astă dată.* I.»

«Tóte publicaţiunile şi manuscriptele presentate la concursurile acestorŭ premiĭ în terminulŭ regulamentarŭ şi publicatŭ de Aca-

demic, aŭ fostŭ trimise la timpŭ spre studiare comisiunilorŭ alese pentru acestŭ scopŭ.»

Publicaţiunile istorice Hurmuzaki. 1880—1894. (1)

«Tipărirea colecţiuneĭ de documente şi a scrierilorŭ istorice rĕmase dela rĕposatulŭ Eudoxiu Hurmuzaki s'a începutŭ la 1876 prin decisiunea luată atuncĭ de d lŭ Titu Maiorescu, Ministru alŭ Cultelorŭ şi alŭ Instrucţiuneĭ publice.

«Pentru facerea acesteĭ publicaţiunĭ, Ministeriulŭ a numitŭ atuncĭ o comisiune, compusă din d-niĭ M. Kogălnicénu, A. Odobescu, T. Rosetti şi D. Sturdza. Familia Hurmuzaki a trimesŭ acestuĭ din urmă manuscriptele rĕmase dela rĕposatulŭ Eudoxiu Hurmuzaki, dându-ĭ totŭ odată însărcinarea şi drepturile de a o representà cu deplină putere întru totŭ ce va fi de făcutŭ pentru publicare. Ministeriulŭ a numitŭ secretarŭ alŭ aceleĭ comisiunĭ pe d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ, care avea să facă şi corectura tipărireĭ, avêndŭ a primì o remunerare fixată la 350 leĭ pe lună.

«Pentru tipărire Ministeriulŭ a făcutŭ contractŭ cu stabilimentulŭ graficŭ Socecŭ & Teclu, plătindŭ cóla de tiparŭ în 800 exemplare cu 130 leĭ; iar librărieĭ Socecŭ s'a acordatŭ vîndarea exclusivă a publicaţiuneĭ cu rabatŭ de 50%.

«Suma platită de Ministeriŭ pentru aniĭ 1876, 1877, 1878 şi 1879/80, se suià la finele anuluĭ 1879/80 la leĭ 41.445,73 banĭ, maĭ datorindŭ pentru publicările efectuate încă 19.900 leĭ.

«Până la Iunie 1880 se tipărise din

«**Documente:**	Tom. VII	de 76 cóle, 308 doc. (din 1751—1818)	(800 ex.)
»	VI	de 90 cóle, 355 doc. (din 1700—1750)	(800 ex.)
»	III	de 79 cóle, 443 doc. (din 1576—1599)	(800 ex.)
«**Fragmente:**	Tom. I	originalŭ germanŭ, de 20 cóle,	(800 ex.)
»	I	traducere română, de 26 cóle,	(2.000 ex.)
»	II	originalŭ germanŭ, 14 cóle.	

«In 1880 81 Ministeriulŭ Cultelorŭ şi Instrucţiuneĭ publice a trecutŭ acéstă publicare către Academie, făcêndu-ĭ acésta cunoscutŭ prin adresa cu No. 5.952 dela 7 Iunie 1880; iar Academia la 12 Septembre 1880 şi la 23 Martie 1881, a primitŭ acéstă însărcinare şi a recunoscutŭ comisiunea instituită de Ministeriŭ. Acéstă comisiune a continuatŭ a lucrà, rĕmâindŭ Academieĭ numaĭ partea administrativă a publicaţiuneĭ. Din acéstă causă sumele acordate prin budgetulŭ Statuluĭ pentru tipărirea documentelorŭ Hurmuzaki

(1) Anexă la pag. 170.

nu aŭ fostŭ introduse în budgetulŭ Academieĭ, ci s'aŭ administratŭ separatŭ. Fondulŭ acesteĭ publicaţiunĭ nu a fostŭ supusŭ nicĭ reţinereĭ de 15°/₀ în favorulŭ budgetuluĭ Academieĭ pentru administrare, reţinere care se face după art. 35 din Statutele Academieĭ din veniturile tuturorŭ fondurilorŭ speciale, carĭ se administréză de acéstă instituţiune.

«*I. Sume primite pentru publicaţiune.*

«Dela 1880 81 până la 1893/94 desvoltarea situaţiuneĭ financiare a publicaţiunilorŭ istorice Hurmuzaki a fostŭ în scurtŭ următórea:

«1. In 1881 82 Ministeriulŭ a datŭ Academieĭ restulŭ sumeĭ din alocaţiunea budgetară pentru anulŭ 1880 81, adecă 13.450 leĭ, precum şi 19.900 leĭ cu carĭ Ministeriulŭ remăsese datorŭ din aniĭ 1876—1879 80.

«2. In anulŭ 1881/82 cheltuelele fiindŭ maĭ micĭ, cu suma disponibilă de leĭ 19.680 s'aŭ cumpĕratŭ efecte în valóre de *leĭ 24.000.*

«Cupónele acestorŭ efecte s'aŭ încassatŭ în aniĭ 1881 82, 1882 83, 1883 84. 1884 85, 1885 86 şi 1886/87 în sumă de *leĭ 5.112 banĭ 50;* iar în aniĭ 1885/86 şi 1886 87 s'aŭ vîndutŭ efectele de leĭ 24.000, incassându-se pe ele leĭ 25.272 banĭ 75; saŭ în totalŭ suma de 30.385 leĭ 25 banĭ.

«In acestŭ modŭ fondulŭ publicaţiuneĭ s'a adausŭ cu suma de **leĭ 10.705 banĭ 25.**

«3. S'a regulatŭ socotéla vîndăreĭ volumelorŭ tipărite de Ministeriŭ şi date în vîndare librărieĭ Socecŭ cu rabatŭ de 50%; apoĭ rabatulŭ s'a redusŭ la 30%. Din acéstă vîndare s'a încassatŭ succesivŭ în aniĭ 1882 83 —1893 94 suma de **leĭ 11.050 banĭ 75.** Acéstă sumă s'a adausŭ şi ea la fondulŭ publicaţiuneĭ.

«4. In aniĭ 1881 82, 1882 83, 1883 84, 1884 85 şi 1885 86 s'a acordatŭ prin budgetulŭ Statuluĭ în fie-care anŭ câte *leĭ 18.000* pentru acéstă publicaţiune.

«5. La 1 Iulie 1884 Comisiunea a luatŭ decisiunĭ de a se da o maĭ mare întindere publicaţiuneĭ, completându-se prin documente carĭ să se culégă din diferite archive şi publicaţiunĭ din străinătate, ca ast-felŭ să ajungemŭ a avé unŭ corpŭ completŭ de documente ale istorieĭ naţionale, unŭ monumentŭ sciinţificŭ demnŭ de Statulŭ românŭ şi de nemuritorulŭ Eudoxiu Hurmuzaki.

«Pentru realisarea acesteĭ hotărîrĭ, s'a decisŭ să se cheltuiască economiile rĕmase din anulŭ 1881/82, despre carĭ s'a vorbitŭ maĭ sus; iar Guvernulŭ a înscrisŭ în budgetulŭ Statuluĭ, din aniĭ 1886 87 până la 1893/94, câte *33.000 leĭ* în locŭ de 18.000 leĭ.

«Acéstă crescere a mijlócelorŭ bănescĭ a făcutŭ cu putinţă a se da pu-

blicaţiuneĭ o desvoltare mare, a i se adauge multe completărĭ de documente de cea maĭ mare însemnătate.

«6. Totalulŭ mijlóceloru bănescĭ, de carĭ s'a dispusŭ pentru publicaţiunile Hurmuzaki, de când se află în administrarea Academieĭ, se póte resumà în următorulŭ tabloŭ:

	Subvenţiune dela Statŭ	Cupónele dela suma capitalisată	Beneficiŭ din vîndarea sumeĭ capitalisate	Din vîndarea publicaţiuneĭ		TOTALŬ
1880 81	13.450,—	—	—	—	=	13.450,—
1881—82	37.900, -	1.200,—	—	—	=	39.100,—
1882 83	18.000,	600,—	—	596,25	=	19.196,25
1883—84	18.000,—	1.200,—	—	—	=	19.200,—
1884—85	18.000,—	1.200,—	—	315,—	=	19.515,—
1885—86	18.000,	862,50	4.494,15	4.630,10	=	27.986,75
1886 87	33.000,	50,—	1.098,60	527,80	=	34 676,40
1887 88	33.000,—	—	—	1.168,45	=	34.168,45
1888 89	33.000,—	—	—	1.128,75	=	34 118,75
1889 90	33.000, --	—	—	407,90	=	33.407,90
1890 91	33.000,	—	—	610,80	=	33.610,80
1891 92	33.000,—	—		430,50	=	33.430,50
1892 93	33.000,—	—	-	1.235,20	=	34.235,20
1893 94	33.000,		—	—	=	33.000 —
Totalŭ	387.350,—	5.112,50	5 592,75	11.050,75		409.106,—

«Din acestŭ tabloŭ se vede, că Statulŭ a datŭ pentru publicaţiunile istorice Hurmuzaki, în ceĭ 14 anĭ, de când ele aŭ trecutŭ sub îngrijirea Academieĭ, suma de . . . . Leĭ 387.350,—

«La acéstă sumă s'aŭ adausŭ:

«*a)* din vîndarea volumelorŭ tipărite . . . . » 11.050,75

«*b)* din economiĭ capitalisate în efecte şi apoĭ prefăcute iar în numerarŭ . . . . » 10.705,25

Totalŭ . . . . Leĭ 409.106,—

«*II. Lucrările făcute şi cheltuelele.*

«Indată ce publicaţiunea a trecutŭ sub îngrijirea Academieĭ, acésta şi-a datŭ silinţa, pe de o parte a activà mersulŭ tipăririĭ, pe de altă parte a îmbogăţi colecţiunea documentelorŭ prin nouĕ cercetărĭ şi descoperirĭ printr'unele archive bogate în documente privitóre la istoria Românilorŭ.

«1. Secretarulŭ comisiuneĭ, d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ, a continuatŭ a funcţionà fără întrerupere cu remunerariulŭ acordatŭ dela începutŭ, de 350 leĭ pe lună. A rĕmasŭ în sarcina sa coordonarea manuscriptelorŭ din colecţiunea Hurmuzaki şi a celorŭ provenite din archivele străine (maĭ alesŭ din Veneţia), precum şi facerea corecturilorŭ tipŏgrafice pentru tipărirea acestorŭ documente.

«2. In anulŭ 1883/84 s'a mijlocitŭ, maĭ întâĭ prin d-lŭ Nicolae Kretzulescu, atuncĭ Ministru alŭ ţĕreĭ la Roma, a se cercetà şi decopià în archivele de Statŭ în Veneţia tóte documentele privitóre la Românĭ. Acéstă lucrare s'a făcutŭ sub direcţiunea d-luĭ B. Cecchetti, directorulŭ acelorŭ archive celebre prin bogăţiile lorŭ. Cercetările şi decopierile aŭ urmatŭ fără întrerupere în aniĭ 1883/84—1889/90, explorându-se pentru istoria Românilorŭ tóte secţiunile archivelorŭ veneţiane.

«Documentele culese în acestŭ modŭ se sue la 3.600, din carĭ s'aŭ publicatŭ până acum patru volume (III p. 2, IV p. 2, V p. 2, VIII); alŭ cincilea şi celŭ din urmă (IX) se află sub presă.

«3. Prin d-lŭ Nicolae Kretzulescu, fostŭ Ministru alu ţĕreĭ la Petersburg, s'aŭ procuratŭ copiĭ fografice a uneĭ bogate seriĭ de documente slavone şi latine din archivele imperiale din Moscva.

«4. Prin îngrijirea regretatuluĭ Dr. Obedenaru, Academia şi-a procuratŭ maĭ multe copiĭ de documente din unele archive şi bibliotece din Roma.

«5. La 1 Iulie 1884 Comisiunea publicaţiunilorŭ Hurmuzaki a luatŭ decisiunea, ca colecţiunea de documente să se completeze pentru secoliĭ XIII, XIV, XV şi XVI cu documentele carĭ sunt tipărite prin diferite publicaţiunĭ străine, maĭ alesŭ ungurescĭ şi polone.

«Prin acésta se urmărià scopulŭ de a face unŭ corpŭ pe câtŭ se póte maĭ completŭ alŭ sorginţilorŭ documentare ale istorieĭ naţionale şi a pune astfelŭ la unŭ locŭ la disposiţiunea bărbaţilorŭ de sciinţă totŭ materialulŭ privitorŭ la istoria Românilorŭ.

«Cu adunarea, coordonarea şi tipărirea acestorŭ documente a fostŭ însărcinatŭ d-lŭ Nic. Densuşianu, care a lucratŭ fără încetare din anulŭ 1884 85 până acum. D-sa a culesŭ, coordonatŭ şi tipăritŭ 2.669 documente dintre aniĭ 1199 1552, din carĭ s'aŭ formatŭ cincĭ volume (I p. 1, 2, II p. 2, 3, 4)

«Lucrarea va continuà în acelaşĭ modŭ până la anulŭ 1575, maĭ fiindŭ materialŭ de încă unŭ volumŭ de documente.

«6. Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice procurase, prin îngrijirea d-luĭ A. Odobescu, o serie de documente carĭ s'aŭ copiatŭ din archivele Ministeriuluĭ Afacerilorŭ străine dela Paris. Aceste documente aŭ fostŭ trimise Academieĭ, care a continuatŭ acéstă serie de cercetărĭ prin îngrijirea d-luĭ

Odobescu, dându sumele necesare, parte din propriile sale fondurĭ, parte din fondulŭ publicaţiunilorŭ Hurmuzaki.

«La 1 Iulie 1884 Comisiunea a decisŭ, ca tóte aceste documente, dimpreună cu altele copiate de d-lŭ Gr. G. Tocilescu în Biblioteca Naţională din Paris, să se publice ca suplementŭ la colecţiunea Hurmuzaki. Ele s'aŭ tipăritŭ în aniĭ 1884 85—1887/88 şi aŭ formatŭ treĭ volume, carĭ cuprindŭ 2.458 documente din aniĭ 1518—1814, în 286 cóle tipărite (*Suplementŭ I*, volumele I, II, III.)

«7. Acestŭ *Suplementŭ I* a fostŭ continuatŭ, conformŭ decisiuneĭ comisiuneĭ dela 24 Novembre 1889, cu o serie de documente politice şi diplomatice din aniĭ 1802—1849, procurate de d-niĭ D. A. Sturdza şi D. C. Sturdza. Din acestea s'aŭ tipăritŭ doue volume (*Suplementŭ I,* volumele IV, V), cuprindêndŭ 740 documente; iar unŭ altŭ volumŭ (*Supl. I*, vol. VI) se află sub presă.

«8. In anulŭ 1885 s'aŭ începutŭ cercetărĭ şi decopierĭ de documente în archivele polone din Lemberg şi Cracovia, iar în anulŭ următorŭ 1886 în archivulŭ familieĭ Radziwill la Nieswiez, apoĭ în alŭ familieĭ Zamoyski din Varşovia. Aceste cercetărĭ şi decopierĭ s'aŭ urmatŭ în aniĭ 1885/86—1890/91; şi prin ele s'aŭ procuratŭ cam la 1.500 documente.

«Comisiunea publicaţiuneĭ a decisŭ la 24 Novembre 1894 tipărirea documentelorŭ adunate din colecţiunile polone; iar cu întocmirea şi corectarea acesteĭ tipărirĭ a fostŭ însărcinatŭ d-lŭ Ioanŭ Bogdanŭ.

«S'a publicatŭ unŭ volumŭ (*Suplementŭ II*, Vol. I) şi vol. II se află la tiparŭ.

«9. In anulŭ 1890/91 s'a începutŭ cercetarea şi decopiarea documentelorŭ istorice privitóre la Românĭ în archivele instituţiunilorŭ bisericescĭ dela Constantinopole şi alte locurĭ ale Orientuluĭ, carĭ aŭ avutŭ relaţiunĭ seculare în ţéra nóstră. Aceste cercetărĭ aŭ procuratŭ până acum unŭ fórte bogatŭ şi preţiosŭ materialŭ. Lucrarea se continuă în cele maĭ bune condiţiunĭ de siguranţă sciinţifică.

«10. Cercetărĭ de documente s'aŭ făcutŭ în aniĭ 1885 86 şi următoriĭ în archive şi bibliotecĭ din Transilvania şi Ungaria.

«In anulŭ 1891 92 s'a datŭ acestorŭ cercetărĭ o desvoltare maĭ mare: s'a întreprinsŭ explorarea sistematică a tuturorŭ archivelorŭ municipale şi bisericescĭ săsescĭ. Documentele se alegŭ şi se copiază sub îngrijire de cea maĭ deplină competinţă. S'aŭ procuratŭ până acum 655 documente din aniĭ 1358 1736. Lucrarea se continuă cu celŭ maĭ bunŭ resultatŭ.

«11. Presentându-se ocasiunĭ favorabile, în aniĭ 1885 86, 1886 87 şi 1888/89 s'aŭ cumpěratŭ colecţiunĭ preţióse de documente istorice din ţéră: chrisóve şi alte acte emanate dela Domnĭ, precum şi acte particulare.

«12. Din întrégă publicaţiunea s'aŭ împărţitŭ în darŭ 328 exemplare mem-

brilorŭ Academieĭ Române, maĭ multorŭ învĕţaţĭ istoricĭ, precum şi maĭ multorŭ societăţĭ şi institute sciinţifice din ţéră şi străinătate.

«13. Tóte cheltuelele făcute în aniĭ 1880/81 până la 1893/94 se resumézà în următorulŭ tabloŭ:

	Coordonarea, adnotarea şi corectura	Plata tiparuluĭ	Cercetărĭ, decopierĭ şi traducerĭ	Documente originale din ţéră cumpĕrate	Cheltuelĭ de expediţie	Totalŭ
1880—81	3.850,—	—	—	—	—	3.850,
1881—82	4.550,—	21.915,—	—	—	481,35	26.946,35
1882—83	4.200,—	15,085,—	—	—	—	19.285,
1883—84	4.200,—	4.160,—	235,70	—	388,—	8.983,70
1884—85	7.825,—	21.888,50	758,10	–	1.168,70	31.640,30
1885—86	13.190,—	28.667,50	2.676,65	200,—	1.534,35	46.268,50
1886—87	11.000,—	13.173,85	6 385,20	3.211,70	1.764,35	35.535,10
1887—88	8.625,—	23.482,40	822,80	—	1.216,25	34.146,45
1888—89	8.400,—	21.949,95	2.104,60	1.595,—	553,60	34.603,15
1889—90	9.507,10	10.827,50	9.393,95	—	350,20	30.078,75
1890—91	11.031,25	15.918,35	8.184,30	—	1.044,45	36.178,35
1891 92	9.378,	19.893,60	3.576,50	—	1.352,25	34.200,35
1892—93	13.737,—	9.000,—	6.102,60	—	517,05	29.356,65
1893—94	10.020,—	20.871,15	4.356,15	—	336,40	35.583,70
Totalŭ .	119.513,35	226.832,80	44.596,55	5.006,70	10.706,95	406.656,35

«La acestŭ tabloŭ alŭ cheltuelelorŭ sunt de observatŭ următórele:

«*a)* Suma de Leĭ 3.850, plătită la 1880/81 Secretaruluĭ comisiuneĭ, d-luĭ Ioanŭ Slavicĭ, erà rĕmasă neplătită de când publicaţiunea se aflà în administrarea Ministeriuluĭ.

«*b)* Ministeriulŭ făcuse contractŭ cu tipografia Socecŭ & Teclu pentru tipărirea publicaţiuneĭ, fixândŭ preţulŭ la **130 leĭ** de cólă. Ministeriulŭ a cerutŭ formalŭ respectarea acestuĭ contractŭ. După ce însă s'aŭ tipăritŭ cele 7 volume prevĕḑute în contractŭ, Academia a redusŭ preţulŭ tipăririeĭ la **110 leĭ** de cólă, ceea ce a realisatŭ până acum o economie de **26.780 leĭ** la volumele tipărite în urmă.

«*III. Starea actuală a publicaţiuneĭ.*

«S'a arĕtatu la începutŭ, că până la 1880 se publicase de Ministeriŭ 3 volume din *Documente* (VII, VI şi III) de 245 cóle, cuprinḑêndŭ 1.106 documente; iar din *Fragmente* se publicase tomulŭ I de 20 cóle şi se tipărise 14 cóle din tomulŭ II. Se maĭ tipărise şi traducerea română a tomuluĭ I în 2.000 esemplare, carĭ s'aŭ împărţitŭ gratisŭ de Ministeriŭ. In ceĭ 14 anĭ,

de când publicațiunile Hurmuzaki se facŭ sub îngrijirea Academieĭ, ele aŭ mersŭ repede înainte, tipărindu-se, desvoltându-se și îmbogățindu-se prin documente multe și de mare valóre istorică, carĭ s'aŭ adunatŭ și s'aŭ adausŭ pe lângă cele strînse de nemuritorulŭ Hurmuzaki.

«Starea actuală a publicațiuneĭ este următórea:

«1. Din colecțiunea de *Documente* s'aŭ tipăritŭ următórele volume in-4°:

	Volumulŭ			Aniĭ	Cóle tipărite	Documente	Adunate de Hurmuzaki	Adause de Academie
	I	p.	1.	1199—1345	92	553	—	553
	I	p.	2.	1346—1450	117	691	—	691
	II	p.	1.	1451—1575	105	722	722	—
	II	p.	2.	1451—1510	85	517	—	517
	II	p.	3.	1510—1530	93	462	—	462
	II	p.	4.	1531—1552	95	446	—	446
	III	p.	1.	1576—1599	79	443	341	102
	III	p.	2.	1576—1600	76	563	—	563
	IV	p.	1.	1600—1649	93	629	629	—
	IV	p.	2.	1576—1650	91	732	—	732
	V	p.	1.	1650—1699	72	362	362	—
	V	p.	2.	1650—1699	54	475	—	475
	VI			1700—1750	90	355	355	--
	VII			1750—1818	76	308	308	--
	VIII			1376—1650	73	758	—	758
	IX			1650—1800	17	197	—	197 (sub presă)
Suplem.	I.—I			1518—1780	135	1.414	—	1.414
	II			1781 1814	101	988	—	988
	III			1709—1812	77	203	-	203
	IV			1802—1849	78	415	—	415
	V			1822—1838	86	325	—	325
	VI			1839—1849	10	22	-	22 (sub presă)
Suplem.	II. I			1510—1600	82	347	—	347
	II			1601—1780	4	13	—	13 (sub presă)
Volume	24				1.881	11.940	2.717	9.223

«2. Din *Fragmente* sunt tipărite in-8°:

Tom.	I	de	20	cóle
»	II	»	16	»
»	III	»	33	»
»	IV	»	25	»
»	V	»	31	»
			125	cóle
Tom. I, traducere română		de	24	»
		Totalŭ . .	149	cóle

«3. S'aŭ tipăritŭ deci în totalŭ *2.030 cóle*, din carĭ scoţêndu cele 305 tipărite de Ministeriŭ, rĕmânŭ tipărite de Academie **1.725 cóle.**

«IV. Manuscripte de publicatŭ.

«O cantitate însemnată de documente istorice se aflā în depositu şi sunt gata de publicatŭ. Intre acestea cele maĭ însemnate seriĭ sunt următórele:

«1. Note istorice singuratice de E. Hurmuzaki, extrase din diferite documente, făcute de dînsulŭ în decursulŭ cercetărilorŭ sale în archivele Vieneĭ. Tóte aceste vorŭ formà alŭ VI-lea şi ultimulŭ volumŭ din *Fragmente.*

«2. Documente culese din archive saŭ copiate din cărţĭ de Hurmuzaki pentru aniĭ 1300—1450. Acestea, combinate cu altele, vorŭ formà partea 3-a a volumuluĭ I de *Documente.*

«3. Documente adunate din diverse publicaţiunĭ străine, coordonate şi adnotate de d-lŭ Nic. Densuşianu, pentru aniĭ 1200—1575, carĭ maĭ sunt încă de tipăritŭ, vorŭ formà *două volume.*

«4. Documente inedite procurate din archivele de Statŭ din Veneţia şi din alte colecţiunĭ, privitóre la aniĭ 1650—1800, vorŭ formà *unŭ volumŭ* (IX), care se aflā sub presă.

«5. Documente procurate din archive şi bibliotecĭ publice şi private din Polonia, pentru aniĭ 1601—1780. Aceste documente vorŭ formà *unŭ volumŭ* (Supl. II, vol. II), care se aflā sub tiparŭ.

«6. Documente politice şi diplomatice din întâia jumĕtate a seculuĭ presentŭ, pentru a formà celŭ puţinŭ *două volume* (Supl. I, Vol. VI, VII), din carĭ unulŭ (Supl. I, Vol. VI) a începutŭ a se tipărì.

«7. Documente procurate din archivele municipale şi bisericescĭ ale Transilvanieĭ, pentru a formà *două volume.*

«8. Documente grecescĭ adunate din archivele dela Constantinopole şi alte locurĭ din Orientŭ, pentru a formà *patru volume.*

«9. S'a pregătitŭ materialŭ pentru unŭ volumŭ, care va cuprinde tóte memoriile, broşurile, discursurile şi scrisorile politice ale luĭ Eudoxiŭ Hurmuzaki.»

D-lŭ Secretarŭ generalŭ presintă pe lângă acestŭ raportŭ: darea de sémă a cassieruluĭ-comptabilŭ asupra operaţiunilorŭ casseĭ şi asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ în 1893—94 şi dările de sémă asupra administraţiuneĭ fondurilorŭ Adamachi şi Otteteleşanu.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ presintă apoĭ următórea:

Programă a lucrărilorŭ sesiuneĭ generale a Academieĭ în 1894.

1. Raportulŭ Secretaruluĭ generalŭ despre activitatea Academieĭ în 1893—94.
2. Alegerea Comisiuneĭ pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în 1893—94.
3. Alegerea Comisiuneĭ financiare pentru cercetarea compturilorŭ pe 1893—94 şi pentru formarea budgetuluĭ pe 1894—95.
4. Confirmarea Comisiuneĭ Premiuluĭ Hagi-Vasile pentru 1894, alésă la 22 Octobre 1893.
5. Completarea Comisiuneĭ de 9 membri pentru premiele anuale din 1894, alegêndu-se unŭ membru în loculŭ rĕposatuluĭ *G. Bariţiŭ.*
6. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu împărţirea cărţilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu în 1893.
7. Alegerea Comisiuneĭ însărcinate cu distribuirea cărţilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu în 1894.
8. Raportulŭ Comisiuneĭ permanente a bibliotecеĭ, pentru 1893 94.
9. Propunerile presentate la 23 Martie 1893 pentru modificarea art. 58 şi 62 din Regulamentulŭ generalŭ. (Amânate la 24 Martie 1893.)
10. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu examinarea lucrărilorŭ făcute în 1893—94.
11. Cestiunea ortografieĭ. Scrierea luĭ *u* mutŭ finalŭ.
12. Determinarea subiectuluĭ pentru premiulŭ *Eliade-Rădulescu* de 5.000 leĭ din 1898.
13. Determinarea subiectuluĭ pentru premiulŭ *Lazărŭ* de 5.000 leĭ din 1899.

14. Regulamentarea Fundațiuneĭ Vasile Adamachi.

15. Regulamentarea Fundațiuneĭ Otteteleșanu.

16. Discursurile de recepțiune ale d-lorŭ membri *Dr. V. Babeșŭ, Sp. Haret, I. Kalinderu, A. Naum, D. C. Ollănescu, Gr. G. Tocilescu* și *A. D. Xenopol,* cu rĕspunsurile lorŭ. (Art. 25 Stat., 63 Reg.)

17. Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra compturilorŭ pe 1893—94.

18. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea publicațiunilorŭ presentate la Premiele *Năsturelŭ-Herĕscu* de 4.000 leĭ și *Lazărŭ* de 5.000 leĭ, pentru 1894.

19. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea lucrărilorŭ presentate la *Premiulŭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 leĭ, asupra subiectuluĭ: *Studiŭ asupra basmelorŭ române.*

20. Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrărilorŭ presentate la concursulŭ *Premiuluĭ Alexandru Bodescu,* de 1.500 leĭ, pentru 1894, asupra subiectuluĭ: *Istoria teatruluĭ în România.*

21. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea publicațiunilorŭ presentate la concursulŭ *Premiuluĭ Hagi-Vasile,* de 5.000 leĭ, pentru 1894, asupra *Comerciuluĭ la Românĭ.*

22. Alegerea Comisiuneĭ de 9 membri pentru publicațiunile carĭ se vorŭ presentà la premiele *Năsturelŭ-Herĕscu* de 4.000 leĭ și *Eliade-Rădulescu* de 5.000 leĭ, pentru 1895.

23. Alegerea Comisiuneĭ care va examinà cărțile didactice ce se vorŭ presentà la concursulŭ *Premiuluĭ Asociațiuneĭ Craiovene,* de 1.500 leĭ, pentru 1895.

24. Alegerea Comisiuneĭ care va examinà lucrările ce se vorŭ presentà la concursulŭ *Premiuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, pentru 1895, asupra subiectuluĭ: *Igiena țĕranuluĭ românŭ etc.*

25. Alegerea Comisiuneĭ pentru examinarea lucrărilorŭ carĭ se vorŭ presentà la *Premiulŭ San-Marin,* de 2.000 leĭ, pentru 1895, asupra subiectuluĭ: *Considerațiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu țĕrile străine, etc.*

26. Alegerea Comisiuneĭ pentru examinarea lucrărilorŭ carĭ se vorŭ presentà la *Premiulŭ Neuschotz,* de 2.000 leĭ, pentru 1895,

asupra subiectuluĭ: *Compendiŭ istoricŭ asupra desvoltăreĭ industriale la Românĭ până în 1875.*

27. Alegerea unuĭ membru alŭ Academieĭ în loculŭ vacantŭ în Secțiunea istorică.

28. Alegerĭ de membri onorarĭ și corespondențĭ.

29. Formarea budgetuluĭ pentru anulŭ 1894—95.

30. Alegerea Președințilorŭ și Vice-Președințilorŭ Secțiunilorŭ pentru 1894—95. (Art. 15 Stat.).

31. Alegerea Delegațiuneĭ pentru 1894—95. (Art. 15 Stat.)

32. Raportulŭ Secretaruluĭ generalŭ asupra lucrărilorŭ sesiuneĭ generale din 1894.

D-lŭ *I. G. Sbiera* anunță prin scrisóre că nu póte participă la ședințele Academieĭ din acéstă sesiune.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă din partea d-luĭ Gr. Buicliu, membru la Inalta Curte de Casațiune, maĭ multe numere de ḑiare armenescĭ cuprinḑêndŭ traducerĭ a unorŭ scrierĭ de Carmen Sylva.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă în darŭ pentru colecțiunile biblioteceĭ 441 volume tipărite, 5 volume manuscripte, 291 documente istorice din țéră (1498—1858), 28 documente istorice externe (unguresci, polone, grecescĭ, turcescĭ) și 4 stampe vechĭ representândŭ vederĭ din țéră.

— Academia exprimă d-lorŭ D. Sturdza și Gr. Buicliu mulțumirĭ pentru darurile făcute.

Societatea regală de sciințe din Goettingen propune schimbulŭ publicațiunilorŭ sale cu ale Academieĭ.

Propunerea se primesce.

Se citesce scrisórea d-luĭ Maiorŭ N. Boerescu dela Romanŭ, pe lângă care presintă lucrările sale: *Aspectulŭ generalŭ alŭ reliefuluĭ Românieĭ cu țĕrile vecine* și *Charta județuluĭ Romanŭ*, cerêndŭ ca Academia să decidă asupra lorŭ.

Se decide a se recomendà cererea și lucrările Secțiuneĭ sciințifice.

Academia aprobă în unanimitate comisiunea alésă provisorŭ la 22 Octobre 1893 pentru premiulŭ *Hagi-Vasile*, compusă din d-niĭ *I. C. Negruzzi, I. Kalinderu* și *P. S. Aurelianŭ.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* ḑice că nu póte luà parte la lucrările comisiuneĭ premielorŭ anuale, din causă că la concursŭ s'a presentatŭ şi fiulŭ d-sale, Dr. A. Urechiă, şi se rógă a se alege unŭ altŭ membru în loculŭ d-sale.
— Se alegŭ în Comisiunea premielorŭ anuale din 1894 d-niĭ *I. Kalinderu* şi *A. D. Xenopol*, în locurile rĕposatuluĭ *G. Bariţiŭ* şi alŭ d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se procede la alegerea comisiuneĭ pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în 1893—94.
— Sunt aleşĭ d-niĭ *A. Naum*, *I. Vulcanŭ* şi *I. Caragiani.*

Se procede la alegerea Comisiuneĭ financiare şi sunt aleşĭ în unanimitate d-niĭ *V. Babeşŭ*, *P. Poni* şi *Gr. Ştefănescu.*

Se cetesce raportulŭ d-luĭ *Gr. G. Tocilescu* asupra lucrăreĭ d-luĭ Lobel dela Constantinopole: *Câte-va observaţiunĭ servindŭ de explicarea origineĭ unorŭ cuvinte din Glossariulŭ Laurianŭ-Massimŭ de origine turcă şi arabă.* Conclusiunea d-luĭ Tocilescu este că lucrarea nu merită a se publicà în *Anale.*
— Conclusiunea d-luĭ Tocilescu se aprobă.

— Se decide ca şedinţele să se ţină: Lunia, Mercuria şi Vineria la ora 1; Marţia, Joia şi Sâmbăta la ora 9 diminéţa.

ŞEDINŢA DIN 16 MARTIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Se dă cetire raportuluĭ comisiuneĭ însărcinate cu împărţirea cărţilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, în 1893.
— Lucrarea comisiuneĭ se aprobă.

Se procede la alegerea comisiuneĭ însărcinate cu împărţirea cărţilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu în 1894.
— Sunt realeşĭ d-niĭ *D. Sturdza*, *Gr. Ştefănescu* şi *P. S. Aurelianŭ.*

ȘEDINȚA DIN 17 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

La ordinea ḑileĭ se punŭ propunerile presentate la 23 Martie 1893 pentru modificarea art 58 și 62 din Regulamentulŭ generalŭ.

Asupra modificăreĭ propuse la art 58, se dă cuvîntulŭ d-luĭ D. Sturdza.

D-lŭ *D. Sturdza* arată că motivele, pentru carĭ s'a presentatŭ acea propunere, sunt: timpulŭ prea scurtŭ pe care membriĭ din Comisiunea premielorŭ îlŭ aŭ pentru studiarea cărțilorŭ, carĭ se primescŭ la concursŭ până la 31 Decembre și se trimetŭ comisiuneĭ la 2 saŭ 3 Ianuarie; numĕrulŭ din anŭ în anŭ mare alŭ acestorŭ cărțĭ, dintre carĭ unele sunt voluminóse. Pentru studiarea cărțilorŭ și facerea rapórtelorŭ amĕnunțite asupra lorŭ este bine ca membriĭ comisiuneĭ să le pótă primì în întâiele ḑile din Septembre din anulŭ care precede sesiunea generală. Spre a se evità orĭ ce perturbațiune în publicarea premielorŭ, d-lŭ Sturdza propune să se decidă, ca dispozițiunea care este a se luà acum să se pună în aplicare începêndŭ cu premiele ce vorŭ fi de acordatŭ în sesiunea din 1896.

D-lŭ *T. Maiorescu* crede că ar fi maĭ bine a se face o altă modificare în organisarea Academieĭ, rĕmănêndŭ art. 58 cum este; anume să se modifice timpulŭ sesiuneĭ generale, care să încépă la 15 Septembre, adecă să se modifice art. 7 din Statute. Observațiunile d-luĭ Sturdza pentru modificarea art. 58 din Regulamentŭ sunt fórte seriósе, dar inconvenientele s'arŭ înlăturà modificându-se epoca sesiuneĭ. Pentru acésta sunt motive fórte seriósе. In Martie-Aprilie membriĭ Academieĭ, ceĭ maĭ mulțĭ, sunt fórte ocupațĭ și preocupațĭ; mulțĭ dintre eĭ sunt bărbațĭ de statŭ, cuprinșĭ în lucrarea politică, care tocmaĭ în acestŭ timpŭ este maĭ intensă. Din acéstă causă, în fie-care anŭ vedemŭ că lucrările Academieĭ sufere, pentru că mulțĭ din membriĭ eĭ nu-ĭ potŭ dà în acestŭ timpŭ tótă atențiunea și munca câtă i-arŭ puté-o da tómna. Academia nu este o instituțiune politică, dar pentru dînsa este bine ca membriĭ eĭ să aibă

presfigiŭ în statŭ și în afară de Academie. Esența Academieĭ este ca membriĭ eĭ să fie din tóte țările locuite de Românĭ. Ar fi o datorie plăcută și patriotică, ca în timpulŭ sesiuneĭ să se pótă arĕtà membrilorŭ locuitorĭ în afară de Regatŭ téra și maĭ alesŭ monumentele eĭ. Acésta se póte face numaĭ prin escursiunĭ, cum ar fi la Adam-Klissi, la Argeșŭ, la Sinaia, etc., etc. Asemenĭ escursiunĭ nu se potŭ face în Martie și Aprilie, când este încă prea frigŭ, pe când timpulŭ după 15 Septembre ar fi epoca cea maĭ priinciósă. Nu este nicĭ unŭ motivŭ pentru a se menține epoca sesiuneĭ înainte de Pascĭ. Terminulŭ presentăreĭ la concursurĭ să rĕmână 1 Ianuarie, avêndŭ ast-felŭ comisiunea timpŭ de 8 lunĭ și jumĕtate pentru studiŭ.

D-lŭ Generalŭ *St. Fălcoianu* nu se unesce cu propunerea d-luĭ Maiorescu; dacă însă modificare s'ar face, crede că ar fi maĭ bine ca sesiunea să încépă la 1 Maiŭ.

D-lŭ *N. Ionescu* este cu totulŭ pentru propunerea d-luĭ Maiorescu, maĭ alesŭ pentru motivulŭ adusŭ cu privire la colegiĭ din străinătate. Cestiunea modificăreĭ timpuluĭ sesiuneĭ s'a agitatŭ de multe orĭ și este urgentŭ a se primì propunerea d-luĭ Maiorescu. D-sa propune a se numì îndată o comisiune, care să formuleze modificarea acésta.

D-lŭ *I. C. Negruzzi* dice, că propunerea să se amâne, trimițêndu-se uneĭ comisiunĭ de treĭ, care să aducă formularea eĭ.

D-lŭ *I. Kalinderu* se unesce cu părerea de a se alege o comisiune, care să studieze propunerea d-luĭ Maiorescu. Până atuncĭ însă, să se modifice art. 58 Reg., de care este urgentă necesitate. Este de părere a nu se modificà art. 62, pentru că s'ar creà situațiunĭ delicate și greutățĭ inutile.

D-lŭ *T. Maiorescu* se învoesce a se amânà propunerile, dându-se uneĭ comisiunĭ, care chiar în acéstă sesiune să aducă formularea lorŭ spre a se votà.

D-lŭ *D. Sturdza* este de aceiașĭ părere ; crede numaĭ că este necesarŭ ca comisiunea să gătéscă lucrarea iute, spre a se puté discutà și hotărî chiar în acéstă sesiune.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* este de părere că propunerea de schimbarea timpuluĭ sesiuneĭ nu este întemeiată. In orĭ ce casŭ, fiindŭ vorba de o modificare în Statute, nu se învoesce ca acésta să se facă repede, ci discuţiunea eĭ să se amâne pentru sesiunea viitóre, după cum s'a făcutŭ şi cu cele două propunerĭ pentru modificarea Regulamentuluĭ; iar propunerile presintate în anulŭ trecutŭ să se discute acum.

D-lŭ Preşedinte cetesce următórea propunere:

«Sub-semnaţiĭ propunemŭ ca aliniatulŭ 1 alŭ art. 7 din Statute să glăsuiască ast-felŭ:

«Odată pe anŭ, în cursŭ de 25 ḑile, începêndŭ *cu 15 Septembre,* Academia se întrunesce în sesiune generală.

«*T. Maiorescu, Ollănescu, N. Kretzulescu, A. D. Xenopol, D. Sturdza, Quintescu, Maniu, V. A. Urechiă.*»

— Se pune la votŭ amânarea acesteĭ propunerĭ pentru sesiunea viitóre şi se primesce cu 11 voturĭ contra 10.

Se cetesce următórea propunere pentru modificarea art. 58 Reg.:

«Terminulŭ depunereĭ tuturorŭ lucrărilorŭ, atâtŭ tipărite câtŭ şi manuscripte, pentru concursurile premielorŭ Academieĭ va fi cu 6 lunĭ înainte de deschiderea sesiuneĭ generale. Acéstă disposiţiune se va aplicà cu începere dela concursurile premielorŭ, ce se vorŭ acordà în sesiunea generală din 1896.

«*V. Babeşŭ, D. Sturdza, Hasdeŭ, N. Kretzulescu, I. Caragiani, P. S. Aurelianŭ, St. Fălcoianu, P. Poni.*»

D-lŭ *I. Kalinderu* ḑice, că terminulŭ trebue să fie o ḑi fixă, iar nu mobilă, cum resultă din acéstă propunere; de aceea d-sa este pentru a se fixà ḑiua de 1 Septembre.

D-lŭ *N. Ionescu* este în contra acesteĭ modificărĭ, pentru că prin-tr'însa se scurtéză timpulŭ concurenţilorŭ. Să se lase decĭ terminulŭ fixatŭ cum este.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice, că tot-deauna s'a observatŭ de cancelarie regula de a se expedià la 2 saŭ 3 Ianuarie tuturorŭ membrilorŭ comisiuneĭ cărţile presentate la concursŭ. Rĕulŭ este că membriĭ comisiuneĭ aŭ prea puţinŭ timpŭ pentru a le studià şi

a preparà rapórtele asupra lorŭ. Terminulŭ de 6 lunĭ nu are nicĭ unŭ inconvenientŭ, căcĭ ḑiua aceluĭ terminŭ se va calculà și anunțà prin tóte publicările făcute de cancelarie îndată după sesiune în fie-care anŭ, așà în câtŭ nicĭ odată concurențiĭ nu potŭ fi în necunoscința terminuluĭ.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* a vĕḑutŭ însușĭ că lucrarea comisiuneĭ după actualele regulĭ este defectuósă, pentru că nu se póte prevedé care membru asupra cărorŭ cărțĭ va trebuì să facă raportulŭ. Acestŭ inconvenientŭ s'ar puté înlăturà numaĭ dacă s'ar puté hotărî dinainte fie-căruĭ membru alŭ comisiuneĭ cărțile asupra cărora va face raportulŭ.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* crede, că inconvenientulŭ arĕtatŭ de d-niĭ Sturdza și Ollănescu s'ar puté înlăturà, dacă Delegațiunea, trimețêndŭ cărțile, ar atrage atențiunea membrilorŭ asupra lorŭ după specialitățile fie-căruia. De alt-felŭ, d-sa este în contra modificăreĭ propuse în Regulamentŭ.

D-lŭ *P. Poni* observă, că la facerea acesteĭ modificărĭ se presintă douĕ dificultățĭ, carĭ trebuescŭ înlăturate: 1) după codicilulŭ Herĕscu, care a servitŭ de normă tuturorŭ premielorŭ, la concursŭ se primescŭ cărțĭ apărute «în cursulŭ anuluĭ»; prin urmare, primindu-se schimbarea terminuluĭ, întâiulŭ anŭ s'ar reduce la 8 lunĭ, dela 1 Ianuarie—1 Septembre; 2) dificultatea fórte reală arĕtată de d-lŭ Ollănescu să se înlăture printr'o disposițiune în Regulamentŭ, în virtutea căreia Comisiunea premielorŭ să fie întrunită îndată după terminulŭ presentăreĭ care se va fixà, spre a-șĭ împărțì cărțile pentru facerea rapórtelorŭ. D-sa propune numirea uneĭ comisiunĭ, care să studieze întrégă cestiunea din tóte punctele de vedere.

D-lŭ *T. Maiorescu* propune ca și acéstă modificare să fie amânată pentru sesiunea din anulŭ viitorŭ.

— Propunerea de amânare se primesce.

— Se decide a se alege o comisiune de 5 membri pentru studiarea modificărilorŭ propuse la art. 7 din Statute și 58 din Regulamentŭ.

Sunt aleşĭ d-niĭ *D. Sturdza, I. Kalinderu, P. Poni, D. C. Ollănescu* şi *S. Fl. Marianŭ.*

Se pune la votŭ propunerea presentată la 23 Martie 1893 pentru adaugerea unuĭ noŭ aliniatŭ la art. 62 Reg.

— Propunerea se respinge cu unanimitate.

ŞEDINŢA PUBLICĂ SOLEMNĂ DIN 18 MARTIE 1894.

Preşedinţa **M. S. Regeluĭ,** asistatŭ de **A. S. R. Principele Ferdinand** alŭ Românieĭ.

M. S. Regele bine-voesce a deschide şedinţa rostindŭ următórele cuvinte:

«Simtŭ tot-deauna o vie mulţumire, când potŭ arĕtà Academieĭ «marele interesŭ ce am pentru activitatea sa; viŭ dar astăḑĭ cu «deosebită plăcere în mijloculŭ d-vóstre, spre a vĕ aduce urările «Mele de bună-venire şi a luà parte la lucrările d-vóstre.

«Sunt tocmaĭ 10 anĭ de când am întemeiatŭ unŭ premiŭ anualŭ «pentru o carte cuprinḑĕtóre a tuturorŭ cuvintelorŭ limbeĭ române, «aşà de bogată în felurite expresiunĭ. Unŭ începutŭ de o erudiţiune «vrednică de admiraţiune s'a făcutŭ. Toţĭ dorimŭ să ne bucurămŭ «într'unŭ timpŭ nu prea depărtatŭ de acéstă lucrare însemnată, «şi maĭ alesŭ Noĭ, carĭ amŭ trecutŭ pragulŭ uneĭ jumĕtăţĭ de secolŭ «din viéţa nóstră. Prin *Magnum Etymologicum Romaniæ,* distin«sulŭ sĕŭ autorŭ, ca şi Academia, îşĭ vorŭ ridicà unŭ monumentŭ «neperitorŭ; iar Eŭ pururea voiŭ fi mîndru că am îndemnatŭ la «o muncă, ce va deveni unŭ isvorŭ nesleitŭ pentru limba nóstră «şi filologie.

«Mulţumindu-vĕ pentru simţemintele de dragoste şi credinţă ce «Academia Imĭ mărturisesce în tóte împrejurările, şi maĭ cu sémă «în fericitele evenimente ce privescŭ familia Mea, declarŭ şedinţa «deschisă.»

M. S. Regele bine-voesce a da cuvîntulŭ d-luĭ I. Kalinderu.

D-lŭ *I. Kalinderu* dă cetire discursuluĭ sĕŭ de recepţiune despre: Viéţa şi activitatea Episcopuluĭ de Romanŭ Melchisedec, fostŭ membru alŭ Academieĭ.

M. S. Regele bine-voesce a suspenda şedinţa pentru ḑece minute.

M. S. Regele, la redeschiderea şedinţeĭ, bine-voesce a da cuvîntulŭ D-luĭ D. Sturdza.

D-lŭ *D. Sturdza* cetesce rĕspunsulŭ sĕŭ la discursulŭ de recepţiune alŭ d-luĭ I. Kalinderu.

ŞEDINŢA DIN 19 MARTIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ *Florianŭ Porcius* anunţă prin scrisóre că nu va puté luà parte la şedinţele sesiuneĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă în darŭ din partea părinteluĭ Z. Boiu, membru corespondentŭ, cartea *Publicorum negotiorum ab Augustissimo Romanorum Imperatore universis Europæ Regibus, S. R. I. Electoribus, Principibus et Statibus intra vicennium latina quidem lingua tractatorum sylloge* de Johannes Christianus Lunig (Francfort 1694).

La ordinea ḑileĭ se pune cestiunea ortografică, scrierea luĭ *u* mutŭ finalŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* e de părere să se amâne discuţiunea acestuĭ punctŭ pentru o sesiune viitóre.

D-lŭ *V. A. Urechiă* este în contra amânăreĭ. Toţĭ membriĭ Academieĭ, afară de câţĭ-va, scriŭ fără *u* mutŭ finalŭ; este decĭ o contraḑicere între hotărîrea luată în Academie şi între fapta lorŭ afară

din Academie. Acéstă contradicere trebue să fie înlăturată, hotărîndu-se scóterea luĭ *u* mutŭ finalŭ din ortografia Academieĭ.

D-lŭ *N. Quintescu* observă, că nu se póte desbate numaĭ cestiunea scriereĭ luĭ *u* mutŭ finalŭ, ci trebue reluată întrégă cestiunea ortografică, din care *ŭ* nu se póte înlăturà fără a se perturbà întregŭ sistemulŭ adoptatŭ.

D-lŭ *V. Maniu* vede, că și în ortografie, ca și în altele, ómeniĭ nu voescŭ a se supune niciĭ uneĭ legĭ stabilite; de aceea, după cum spune d-lŭ Urechiă, nicĭ chiar membriĭ Academieĭ nu întrebuințéză ortografia votată de dînșiĭ. Prin urmare, este maĭ bine să se înlăture cestiunea cu desĕvêrșire din discuțiune și să scrie fie-care după capriciulŭ sĕŭ, fără nicĭ o regulă.

D-lŭ *V. A. Urechiă* înțelege, că cestiunea nu maĭ póte fi amânată, ci este urgentŭ a se resolvì îndată.

D-lŭ Generalŭ *St. Fălcoianu* este asemenea de părere, ca cestiunea să se discute îndată și să i se dea o soluțiune, pentru că amânările din anŭ în anŭ nu potŭ produce în publicŭ decât o impresiune defavorabilă Academieĭ.

D-lŭ *D. Sturdza* se unesce cu cele spuse de d-lŭ Fălcoianu; amintesce numaĭ, că cestiunea a fostŭ pusă în programulŭ lucrărilorŭ în maĭ mulțĭ anĭ consecutivĭ și nu numaĭ nu s'a resolvitŭ, dar nicĭ nu s'a discutatŭ. Astădĭ cestiunea ortografieĭ românescĭ a făcutŭ însemnate progrese de când s'a votatŭ actuala ortografie a Academieĭ: s'aŭ făcutŭ însemnațĭ pașĭ înainte spre unificarea ortografieĭ în tóte provinciile locuite de Românĭ, tocmaĭ prin aceea că ortografia adoptată de Academie a fostŭ primită, cu micĭ deosebirĭ, de toțĭ Româniĭ. Tocmaĭ dintr'acéstă causă însă, este de necesitate urgentă ca să se dea o soluțiune și punctuluĭ rĕmasŭ încă în suspensiune. Propune ca cestiunea să se recomande Secțiuneĭ literare, care chiar în acéstă sesiune, în timpŭ de celŭ multŭ 10 dile, să aducă raportulŭ și propunerea sa spre a fi discutate.

D-lŭ *I. Vulcanŭ* se unesce cu propunerea d-luĭ Sturdza; observă numaĭ, că în ședința dela 24 Februarie 1893 s'a hotărîtŭ ca cestiunea acésta să se recomande Secțiuneĭ literare, care să aducă

propunerĭ asupra eĭ. Acuma nu s'ar face decât o reînnoire a aceleĭ decisiunĭ.

D-lŭ *I. C. Negruzzi* este de părere, ca acuma Secţiunea literară să fie însărcinată a aduce raportŭ numaĭ asupra scriereĭ luĭ *u* mutŭ finalŭ. Restulŭ ortografieĭ să se lase aşà cum s'a votatŭ, până maĭ târḑiŭ, când părerile se vorŭ lămurì şi maĭ deplinŭ decât acum. De altminterĭ, nicĭ nu ar fi timpŭ a se luà în discuţiune întrégă ortografia în sesiunea acésta, pentru că sunt înscrise în programŭ maĭ multe cestiunĭ grave, a cărora discuţiune va reclamà timpŭ lungŭ, cum sunt organisarea Institutuluĭ Otteteleşanu, regulamentarea fonduluĭ Adamachi şi altele.

D-lŭ *I. Kalinderu* ḑice, că Academia a admisŭ un sistemŭ ortograficŭ puţinŭ primitŭ în publicŭ, şi din acestŭ sistemŭ a rĕmasŭ pendinte cestiunea luĭ *u* mutŭ finalŭ. Este de părere să se admită propunerea d-luĭ Sturdza, spre a se resolvì cestiunea chiar în acéstă sesiune, căcĭ amânarea eĭ slăbesce prestigiulŭ Academieĭ. De o însemnătate mare pentru resultatulŭ acesteĭ lucrărĭ este, ca Academia să hotărască a insistà cu tótă autoritatea eĭ pe lângă Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice, ca să dispună introducerea ortografieĭ Academieĭ în şcolĭ şi studiarea eĭ seriósă, spre a nu se maĭ vedé ca astăḑĭ în fie-care şcólă o altă ortografie. Sistemulŭ odată admisŭ şi introdusŭ, se va puté modicà cu încetulŭ maĭ târḑiŭ, după cum s'a modificatŭ şi se modifică şi în alte limbĭ.

D-lŭ *P. S. Aurelianŭ* este de părere, ca cestiunea să nu se amâne, ci să se iea în discuţiune întrégă cestiunea ortografică. Spre acestŭ scopŭ, să se priméscă propunerea d-luĭ Sturdza.

D-lŭ *V. Babeşŭ* ḑice, că ortografia s'a discutatŭ pe largŭ şi s'aŭ hotărîtŭ tóte cestiunile; una, accentuarea, s'a hotărîtŭ dar nu s'a înscrisŭ în procesulŭ-verbalŭ din causa absenţeĭ dela şedinţă a secretaruluĭ; alta, scrierea luĭ *u* mutu finalŭ, a rĕmasŭ în suspensiune. Să se priméscă decĭ propunerea d-luĭ Sturdza, spre a se da şi acesteĭ cestiunĭ o grabnică resolvire.

D-niĭ *Gr. Ştefănescu* şi *B. P. Haşdeŭ* se unescŭ cu propunerea d-luĭ Sturdza.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* arată, că resolvirea cestiuneĭ este de urgentă necesitate și stăruesce spre a se aduce în grabă propunerea Secțiuneĭ literare.

— Se primesce cu unanimitate propunerea d-luĭ D. Sturdza, de a se recomendà Secțiuneĭ literare ca în celŭ maĭ scurtŭ timpŭ posibilŭ, celŭ multŭ în 10 dile, să aducă propunerile sale asupra scriereĭ luĭ *u* mutŭ finalŭ.

ȘEDINȚA DIN 21 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința dela 19 Martie, prin care se arată că Secțiunea a însărcinatŭ pe d-lŭ *S. Fl. Marianŭ* ca să studieze colecțiunea de proverbe poporale a d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ și să arate dacă merită a se satisface cererea culegĕtoruluĭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* spune, că în acestŭ anŭ Consiliulŭ generalŭ alŭ Instrucțiuneĭ publice a pusŭ în programa școlilorŭ secundare, dreptŭ carte de lectură, o culegere de extracte din *Magnum Etymologicum Romaniæ.* Spre acestŭ scopŭ d-sa a făcutŭ o edițiune, din care depune maĭ multe esemplare spre distribuire între membriĭ Academieĭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* depune lucrarea bibliografică asupra Românieĭ, făcută de d-lŭ Baronŭ Guillaume și completată de studențiĭ Facultățeĭ de Litere din Bucurescĭ după o lucrare de aceiașĭ natură a d-luĭ D. Sturdza; arată starea acesteĭ lucrărĭ și utilitatea eĭ și exprimă părerea, că ar fi de folosŭ ca ea să se tipărescă de Academie.

D-lŭ *N. Ionescu* dice, că Academia póte da o părere favorabilă asupra uneĭ lucrărĭ, dar misiunea eĭ nu este de a se face editóre de lucrărĭ străine.

D-lŭ *N. Quintescu* cere, ca lucrarea adusă de d-lŭ Tocilescu, dimpreună cu relațiunea sa, să se trimită Secțiuneĭ literare con-

formŭ Regulamentuluĭ și Secțiunea să aducă plenuluĭ propunerile sale în acéstă privință,

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* dice, că totŭ ce spunŭ despre acéstă lucrare ómeniĭ competențĭ îlŭ face a crede, că trebue să se înlăture editarea eĭ de către Academie, fiindŭ de totŭ nesuficientă, atâtŭ ca cuprinsŭ câtŭ și ca metodŭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* arată, că lucrarea se maĭ póte perfecționà și că, în lipsa alteia maĭ bune, s'ar face unŭ serviciŭ publicându-se. Cere deci să se însărcineze unŭ membru alŭ Academieĭ, care cu ajutorulŭ studenților și cu alte ajutóre să supună lucrarea uneĭ revisuirĭ complete și să o publice.

D-lŭ *N. Kretzulescu* este de părere, că maĭ bine ar fi să se păstreze micile fondurĭ ale Academieĭ pentru alte lucrărĭ; să nu se publice lucrarea Baronuluĭ Guillaume, căruia să i se exprime mulțumirile Academieĭ pentru zelulŭ și interesulŭ ce a arĕtatŭ față cu téra nóstră.

D-lŭ *I. Kalinderu* atrage atențiunea asupra art. 28 și 35 din Regulamentŭ și exprimă părerea, ca lucrarea Baronuluĭ Guilaume să nu se tipăréscă, ci să se reserveze cu permisiunea autoruluĭ pentru facerea uneĭ lucrărĭ bibliografice complete. Autoruluĭ să i se arate tóte mulțumirile Academieĭ pentru lucrarea, în care a depusŭ însemnată muncă.

D-lŭ Președinte cetesce următórea propunere, presentată de d-lŭ Hasdeŭ :

«Fiindŭ o necesitate simțită de o bibliografie sciințifică asupra Românieĭ din tóte punctele de vedere, subscrișiĭ propunŭ, ca bibliotecarulŭ Academieĭ și încă alțĭ doĭ din membriĭ corespondențĭ, representândŭ ast-felŭ cele treĭ secțiunĭ ale Academieĭ, să fie însărcinațĭ cu esecutarea uneĭ asemenea lucrărĭ, prevĕdêndu-se totŭ odată în acestŭ scopŭ în budgetulŭ Academieĭ o sumă pentru tipărirea treptată și o sumă de remunerațiune pentru redactorĭ, în proporțiune de 100 leĭ pentru o cólă de tiparŭ.

«Hasdeŭ, Quintescu, N. Ionescu, Ollănescu, I. Vulcanŭ, Haret, D. Brândză.»

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* ḍice, că realisarea propunereĭ acesteia ar amână peste prea mulțĭ anĭ publicarea bibliografieĭ române, de care se simte grabnică necesitate; de aceea crede, că de ocamdată să se publice lucrarea Baronuluĭ Guillaume completată; spre acestŭ scopŭ, ea să fie trimisă îndată, dimpreună cu relațiunea d-luĭ Tocilescu, Secțiuneĭ literare, care să aducă formularea hotărîreĭ care este de luatŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* observă, că bibliografia întrégă privesce pe tóte secțiunile Academieĭ şi de aceea ar trebui cercetată de o comisiune compusă din membri din fie-care secțiune.

D-lŭ *D. Sturdza* se unesce cu propunerea d-luĭ Hasdeŭ, dar crede că ar fi maĭ bine să fie amendată, așà că bibliotecarulŭ Academieĭ, să fie însărcinatŭ cu organisarea, întocmirea şi tipărirea bibliografieĭ române, căcĭ elŭ are la îndemână atâtŭ catalógele câtŭ şi biblioteca. Spre acestŭ sfîrşitŭ, va trebui însă să se găséscă mijloce spre a se puté luà unŭ personalŭ ajutătorŭ specialŭ, care împreună cu personalulŭ regulatŭ alŭ bibliotecei să lucreze la facerea acesteĭ bibliografiĭ. Va maĭ fi uşorŭ bibliotecaruluĭ a face lucrarea în acestŭ modŭ, decât cu ajutorulŭ altorŭ persóne străine de serviciulŭ bibliotecеĭ. Spre acestŭ scopŭ, d-lŭ Sturdza propune următorulŭ amendamentŭ :

«Cu lucrarea bibliografică să fie însărcinatŭ bibliotecarulŭ Academieĭ, d-lŭ I. Bianu.

«D. Sturdza.»

In privința lucrăreĭ Baronuluĭ Guillaume, d-lŭ *Sturdza* este de părere a se mulțumì autoruluĭ pentru lucrarea sa, pe care din causa lacunelorŭ Academia nu o póte publicà ast-felŭ cum e triméså, şi să i se céră autorisarea de a o întrebuințà la facerea uneĭ bibliografiĭ românescĭ.

— Se primesce propunerea d-luĭ Sturdza privitóre la lucrarea Baronuluĭ Guillaume.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḍice, că pentru realisarea propunereĭ d-sale cu amendamentulŭ d-luĭ Sturdza, pe care-lŭ primesce, trebue să se facă unŭ regulamentŭ, care să stabiléscă modulŭ cum să fie făcută lucrarea.

D-lŭ *N. Ionescu* este pentru amânarea acesteĭ propunerĭ şi trimeterea eĭ la Comisiunea bibliotecel, care să aducă propunerile sale atâtŭ pentru facerea bibliografieĭ câtŭ şi pentru tóte nevoile bibliotecel.

D-lŭ *D. Sturdza* propune, ca tóte aceste cestiunĭ să se trimită în studiulŭ Comisiuneĭ bibliotecel, la lucrările căreia să fie rugatŭ a participà şi d-lŭ Hasdeŭ.

— Propunerea d-luĭ D. Sturdza se primesce.

ŞEDINŢA DIN 22 MARTIE 1894

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

M. S. Regele bine-voesce a trimete pentru biblioteca Academieĭ câte unŭ exemplarŭ din următórele două publicaţiunĭ asupra Castelului Peleşŭ: *Castel-Pelesch, résidence d'été du Roi Charles I-er de Roumanie à Sinaia. Notice descriptive et historique* de Léo Bachelin Paris 1893 şi *Das rumänische Königsschloss Pelesch* de Jacob von Falke, Wien 1893.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu*, atrăgêndŭ atenţiunea Academieĭ, că în raportulŭ d-luĭ N. Quintescu asupra «Istorieĭ filologieĭ» de d-lŭ Şăinénu, se ḑice ca d-lŭ Hasdeŭ a numitŭ ***plagiatŭ*** lucrarea d-luĭ Tocilescu «Dacia înainte de Romanĭ», d-lŭ *B. P. Hasdeŭ* iea cuvîntulŭ şi declară că n'a făcutŭ nicĭ odată d-lŭ Tocilescu o asemenee imputare. In urma acesteĭ declaraţiunĭ, d-lŭ *N. Quintescu* şi-a retrasŭ acelŭ cuvîntŭ, spunêndŭ că d-sa aşà înţelesese critica scrisă de d-lŭ Hasdeŭ asupra cărţeĭ d-luĭ Tocilescu.

D-lŭ *T. Maiorescu* dă cetire raportuluĭ asupra manuscriptuluĭ despre «Istoria teatruluĭ în România», presentatŭ la concursulŭ premiuluĭ Al. Bodescu. Conclusiunea raportuluĭ este a nu se premià acéstă lucrare.

— Conclusiunea raportuluĭ se primesce cu 17 voturĭ pentru, fiindŭ 2 contra.

D-lŭ Preşedinte proclamă votulŭ, prin care s'a respinsŭ lucrarea dela premiare.

D-lŭ *V. A. Urechiă* propune a se menţiné subiectulŭ la concursulŭ acestuĭ premiŭ, publicându-se unŭ noŭ concursŭ peste doĭ anĭ.

D-lŭ Preşedinte cetesce decisiunea regulamentară pentru premiulŭ Bodescu, votată la 20 Martie 1889, conformŭ căreia premiulŭ neacordatŭ acum trebue să se capitaliseze, iar subiectulŭ viitoruluĭ Premiŭ Bodescu, care este a se acordà la 1899, trebue să se fixeze de Secţiunea istorică.

ŞEDINŢA DIN 23 MARTIE 1894.

Preşedinţa D-luĭ *V. A. Urechiă*.

D-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ, presintă o notiţă despre *Cutremurele de pămîntŭ din România în anulŭ 1893 st. n.*

— Se recomandă spre avisare Secţiuneĭ sciinţifice.

D-lŭ T. T. Burada, membru corespondentŭ, cere o sumă de ajutorŭ pentru a cercetà rĕmăşiţele de viéţă românéscă în Silesia şi în Galiţia (vechia Pocuţie).

— Se recomandă Secţiuneĭ istorice.

D-lŭ *D. Sturdza*, Secretarŭ generalŭ, dă cetire uneĭ telegrame dela Iaşĭ, prin care se anunţă încetarea din viéţă a d-luĭ Th. Codrescu, membru corespondentŭ pentru Secţiunea istorică.

Se decide a se exprimà telegraficŭ familieĭ condoleanţele Academieĭ şi a se depune o corónă de doliŭ pe sicriulŭ rĕposatuluĭ.

D-lŭ *Sp. Haret* dă cetire proiectuluĭ pentru întrebuinţarea veniturilorŭ fonduluĭ Adamachi.

D-lŭ *V. Maniu* rógă a nu se discută îndată acestŭ proiectŭ atâtŭ de însemnatŭ, ci să se tipăréscă, spre a puté fi studiatŭ și discutatŭ în cunoscință de causă.

— Propunerea d-luĭ Maniu se primesce.

ȘEDINȚA DIN 24 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi*.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ istorice pentru ședința dela 19 Martie, prin care Secțiunea face următórele propunerĭ:

1) a se continuà cercetările și decopierile de documente istorice din archivele și colecțiunile dela Chișineŭ și Odesa;

2) a se ceti în ședință publică unŭ memoriŭ alŭ d-luĭ V. A. Urechiă despre unŭ documentŭ importantŭ dela Constantinŭ Cantemirŭ din 1689.

— Propunerile Secțiuneĭ se primescŭ.

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ DIN 25 MARTIE 1894.

Președința **M. S. Regeluĭ**, asistatŭ de **A. S. R. Principele Ferdinand** alŭ Românieĭ.

M. S. Regele bine-voesce a deschide ședința, dândŭ cuvîntulŭ d-luĭ D. C. Ollănescu.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* dă cetire discursuluĭ sĕŭ de recepțiune despre: Vasile Alecsandri.

M. S. Regele bine-voesce a suspendà ședința.

M. S. Regele, la redeschiderea ședințeĭ, bine-voesce a da cuvîntulŭ d-luĭ I. C. Negruzzi.

D-lŭ *I. C. Negruzzi* cetesce rĕspunsulŭ sĕŭ la discursulŭ de recepțiune alŭ d-luĭ D. C. Ollănescu.

ȘEDINȚA DIN 26 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Se dă cetire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința dela 22 Martie. Secțiunea propune a se recomendà Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice cererea d-luĭ Dr. G. Weigand, membru corespondentŭ, de a fi ajutatŭ la publicarea scriereĭ sale despre Româniĭ din Peninsula Balcanică.
— Propunerea Secțiuneĭ se primesce.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ sciințifice pentru ședința dela 24 Martie, prin care se propune a se tipărì în *Anale* nota d-luĭ St. C. Hepites, membru corespondentu, despre *Cutremurele de pămîntŭ din România în anulŭ 1893 st. n.*
— Propunerea Secțiuneĭ se primesce.

D-lŭ *D. Sturdza,* Secretarŭ generalu, da cetire raportuluĭ comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea manuscriptuluĭ *Studiŭ asupra basmelorŭ române,* presentatŭ la concursulŭ Premiuluĭ Eliade-Rădulescu. Conclusiunea raportuluĭ este a se acordà premiulŭ singuruluĭ manuscriptŭ presentatŭ la concursŭ.

Necerêndŭ nimenĭ cuvîntulŭ, propunerea comisiuneĭ se pune la votŭ.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 19, voturĭ pentru 19.

D-lŭ Președinte proclamă votulŭ, prin care s'a acordatŭ premiulŭ manuscriptuluĭ cu devisa:

«*Ego tibi... varias fabulas conseram auresque tuas benevolas lepido susurro permulceam.... Erant in quadam civitate rex et regina...*»

Apulejus, Metamorph. VI.

Φυλόμυθος ὁ φιλόσοφός πώς ἐστι.

Aristotele, Metafisica. I. 1.

Se procede la deschiderea pliculuĭ închisŭ anexatŭ lângă manuscriptŭ, din care se vede că autorulŭ scriereĭ premiate este d-lŭ Lazărŭ Șăinénu.

D-lŭ Președinte proclamă decĭ că Premiulŭ Eliade-Rădulescu s'a acordatŭ d-luĭ Lazărŭ Șăinénu.

ȘEDINȚA DIN 28 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *I. C. Negruzzi* dă cetire raportuluĭ comisiuneĭ însărcinate cu esaminarea publicațiuneĭ *Dreptulŭ comercialŭ* de Gr. V. Maniu, presentată singură la concursulŭ Premiuluĭ Hagi-Vasile. Conclusiunea raportuluĭ este a se acordà d-luĭ Gr. V. Maniu Premiulŭ Hagi-Vasile, de 5.000 leĭ.

D-lŭ *I. Kalinderu* ḑice, că uniĭ membri și-aŭ pusŭ întrebarea, dacă acéstă publicațiune intră în cuprinsulŭ concursuluĭ pentru Premiulŭ Hagi-Vasile. Rĕspunsulŭ nu póte fi decât afirmativŭ, îndată ce cetimŭ decisiunea Academieĭ dela 5 Aprilie 1888, prin care s'a regulamentatŭ acestŭ premiŭ. Scrierea d-luĭ Gr. V. Maniu are multe și marĭ calitățĭ; autorulŭ și-a câștigatŭ printr'însa unŭ mare meritŭ, din care causă comisiunea a avutŭ plăcerea a propune să fie premiată. Actualulŭ nostru codice comercialŭ este noŭ și făcutŭ după celŭ italianŭ. In Italia proiectulŭ de codŭ comercialŭ a fostŭ presentatŭ Parlamentuluĭ însoțitŭ de marĭ lucrărĭ pregătitóre, carĭ i-aŭ facilitatŭ ințelegerea și punerea în aplicare. La noĭ asemenea lucrărĭ nu s'aŭ făcutŭ, și de aceea erà necesarŭ câtŭ maĭ neîntârḑiatŭ a se face comentariulŭ legeĭ comerciale, pentru maĭ marea luminare a judecătorilorŭ, advocaților și a interesaților. In ultimele deceniĭ, cu marea desvoltare economică a țēreĭ, s'aŭ înființatŭ maĭ multe instituțiunĭ comerciale, carĭ sunt prevĕḑute în actualulŭ codŭ de comerciŭ: decĭ esplicarea acesteĭ legiuirĭ erà cu atâtŭ maĭ trebuinciósă. Scrierea d-luĭ Maniu, fără a fi în sensulŭ strictŭ alŭ cuvîntuluĭ originală, este o minunată compilațiune, adaptată cu multă inteligență țēreĭ nóstre și care are și marele meritŭ de a fi făcută cu multă grijă și atențiune și de a satisface ast-felŭ fórte bine tóte trebuințele. Din causa acésta, scrierea d-luĭ Maniu a fostŭ fórte favorabilŭ judecată de toțĭ bărbațiĭ ceĭ maĭ competențĭ din țéră și din străinătate, precum d-lŭ Degre, consilierŭ la Înalta Curte de Casațiune, magistratŭ scrupulosŭ și de competență specială în cestiunĭ comerciale, a scrisŭ

o prefaţă cu aprecierĭ fórte elogióse, care s'a tipăritŭ în fruntea volumuluĭ II alŭ publicaţiuneĭ, asupra căreia suntemŭ chemaţĭ a ne pronunţà; asemenea lăudată este lucrarea acésta de mulţĭ alţĭ scriitorĭ juriştĭ. D-lŭ G. V. Petrescu, consilierŭ la Inalta Curte de Casaţiune, în prea recentulŭ sĕŭ «Studiŭ asupra persónelorŭ civile» (pag. 119 nota 1); d-lŭ Ioanŭ Rădoiŭ, în «Noulŭ codice de comerciŭ» (pag. 17 notă şi pag. 18); d-lŭ G. Fratoştiţénu, în «Noulŭ codice de comerciŭ» (pag. 16); d-lŭ D. Maximŭ, în «Causele înmulţireĭ falimentelorŭ în România» (pag. 5, nota 2); d-lŭ D. A. Alexandrescu, în savanta sa lucrare asupra «Dreptuluĭ civilŭ românŭ în comparaţiune cu legile vechĭ» (vol. 4). Dar maĭ multŭ, vedemŭ chiar instanţele judecătorescĭ citândŭ opera d-luĭ Maniu în hotărîrile ce daŭ: bună-óră într'o sentinţă a tribunaluluĭ de Doljŭ, publicată în «Dreptulŭ» la 24 Novembre 1893, se vede citatŭ numele candidatuluĭ la premiulŭ nostru. In străinătate, vedemŭ la Amsterdam pe d-lŭ Ioanŭ Bohl citândŭ opera compatriotuluĭ nostru în tractatulŭ sĕŭ «De Raad der Advocaten te Abdera»; asemenea d-niĭ Féraud Giraud, Arthur Desjardins în Paris; în Italia d-niĭ Zanardelli, Castagnola, Gianzana, Maurezi; şi până în Bulgaria, d-lŭ St. Bobcev, s'aŭ exprimatŭ în modulŭ celŭ maĭ măgulitorŭ pentru opera autoruluĭ nostru. Scrierea d-luĭ Maniu este şi bogată ca bibliografie comercială şi autorulŭ a sciutŭ să utiliseze parte din asemenea lucrărĭ, maĭ cu sémă a d-luĭ Lyon Caen din Francia şi opera luĭ Goldschmidt «Handbuch des Handelsrechtes», şi citaţiunile în genere ce face sunt de multă esactitate. Jurisprudenţa ţĕreĭ şi cea din străinătate asemenea facŭ parte din publicaţiunea d-luĭ Maniu. Totŭ ce a fostŭ scrisŭ în ţéră asupra legiuireĭ comerciale, se află asemenea citatŭ. In privinţa istorieĭ comerciuluĭ, ajungŭ notiţele scurte însă ce le dă, şi a utilisatŭ în destulŭ pe d-niĭ Hasdeŭ, Tocilescu, Xenopol, Urechiă; regretŭ însă, că prea puţinŭ a citatŭ pe d-lŭ George Popa. Stilulŭ scriereĭ d-luĭ Maniu este în generalŭ bunŭ şi corectŭ, arare orĭ se află expresiunĭ criticabile. In fine, ḑice d-lŭ Kalinderu, opera ce a întreprinsŭ d-lŭ Maniu va puté comptà printre acele aĭ cărorŭ autorĭ se silescŭ să contribue la progresulŭ sciinţeĭ.

Munca sa se cuvine a fi încuragiată, cu atâtŭ maĭ multŭ cu câtŭ la noĭ puținĭ sunt aceia carĭ îșĭ consacră totŭ timpulŭ și tótă activitatea unorŭ lucrărĭ de asemenea natură. Pentru tóte aceste motive, d-lŭ Kalinderu susține primirea conclusiuneĭ de premiare, propusă de comisiune.

Discuțiunea se închide.

Se procede la votŭ și resultatulŭ este: Votanțĭ 19, voturĭ pentru 19. D-lŭ *V. Maniu* s'a abținutŭ.

D-lŭ Președinte anunță resultatulŭ votuluĭ, prin care Premiulŭ Hagi-Vasile de 5.000 leĭ s'a acordatŭ d-luĭ Gr. V. Maniu.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* dă cetire raportuluĭ Comisiuneĭ permanente a biblioteceĭ pentru anulŭ 1893.

— Se decide a se pune la ordinea dileĭ în ședința de Sâmbătă, 2 (14) Aprilie.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ istorice pentru ședința dela 23 Martie, prin care Secțiunea face următórele propunerĭ:

1) Ca d-lŭ Gr. G. Tocilescu să fie însărcinatŭ cu îngrijirea uneĭ edițiunĭ nouĕ a *Chroniculuĭ Romano-Moldo-Vlachilorŭ* de Dimitrie Cantemirŭ;

2) Să se amâne pentru viitórea sesiune propunerea d-luĭ Gr. G. Tocilescu de a face publicarea completă a Chronicelorŭ muntenescĭ;

3) Ca d-lŭ Gr. G. Tocilescu să publice într'unŭ corpŭ tóte inscripțiunile latine și elene aflătóre până astădĭ în colecțiunile Statuluĭ și ale particularilorŭ;

4) A se tipări câtŭ de curîndŭ scrierea *Țĕranulŭ românŭ* de d-lŭ Gr. G. Tocilescu cu adausele ce autorulŭ va crede necesare;

Asupra propunereĭ întâia, d-lŭ *N. Ionescu* susține, că este de necesitate grabnică a se reedită Chroniculŭ luĭ Cantemirŭ de d-lŭ Tocilescu cu litere latine, atâtŭ pentru că edițiunea luĭ Săulescu a devenitŭ fórte rară și ceĭ maĭ mulțĭ nu o potŭ cetì, fiindŭ tipărită cu litere cirilice, câtŭ și pentru că scrierea luĭ Cantemirŭ este în sine fórte bună și e bine ca cetirea eĭ să fie câtŭ maĭ rĕspândită.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* se unesce cu propunerea Secțiuneĭ. Colațio-

narea făcută de d-lŭ Tocilescu cu manuscriptulŭ autografŭ dela Petersburg este bună spre a se face cu ea o edițiune esactă. Noua edițiune să se facă fără îndoială cu litere latine, însă în transcripțiune sistematică și minuțiósă, ast-felŭ ca textulŭ să nu piardă din nicĭ unŭ punctŭ de vedere din valórea luĭ.

Se pune la votŭ și se primesce propunerea Secțiuneĭ cu explicările date de d-lŭ Hasdeŭ.

Propunerea a doua: amânarea cestiuneĭ de a se face edițiunea Chronicelorŭ muntenescĭ.

— Se primesce.

Asupra propunereĭ a treia, d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* aduce aminte, că acéstă publicațiune a fostŭ începută la 1878 sub privegherea d-luĭ A. Odobescu. Atuncĭ s'aŭ și tipăritŭ douĕ cóle. Publicațiunea începută erà luxósă, căcĭ fie-care inscripțiune se reproducea în facsimile. D-sa întrébă, dacă Academia înțelege ca publicațiunea să se continue în aceleașĭ condițiunĭ de luxŭ și a se face clișeurĭ și pentru inscripțiunile descoperite dela 1879 încóce saŭ a se tipărì numaĭ textulŭ inscripțiunilorŭ în litere epigrafice, cum se face în *Corpus Inscriptionum* alŭ luĭ Mommsen, precum și în alte publicațiunĭ epigrafice.

D-lŭ *D. Sturdza* dice, că colecțiunile Museuluĭ aŭ crescutŭ, inscripțiunile s'aŭ înmulțitŭ, maĭ alesŭ prin explorările d-luĭ Tocilescu în țéră dincóce și dincolo de Dunăre. Ar fi deci de cea maĭ mare utilitate și e chiar trebuință grabnică, ca tóte acele inscripțiunĭ să se publice într'o coordonare sistematică de d-lŭ Tocilescu. Publicațiunea s'a începutŭ la 1878 cu luxŭ, dar s'aŭ tipăritŭ din ea numaĭ 12 pagine. Academia nu are acum mijlóce pentru asemenea publicațiunĭ de luxŭ, de aceea d-sa propune, ca publicațiunea să cuprindă tóte inscripțiunile descoperite în țéră până acum; ele să fie tipărite fără facsimile, ca în *Corpus* și în revistele epigrafice.

— Se primesce propunerea Secțiuneĭ dimpreună cu explicările date de d-lŭ Sturdza.

Asupra propunereĭ a patra, d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că lucrarea sa despre *Ţĕranulŭ romănŭ* a fostŭ presentată la concursŭ la 1877 şi a fostŭ respinsă. D-sa a plecatŭ apoĭ în străinătate pentru studiĭ de altă natură. La următorulŭ concursŭ şi-a presentatŭ iarăşĭ lucrarea, care a fostŭ premiată la 1882. O parte din acéstă lucrare nu putea fi completă, anume partea a doua, privitóre la starea ţĕranuluĭ în ultima fasă a istorieĭ contemporane a ţĕreĭ. O mulţime de cestiunĭ eraŭ, când a compusŭ scrierea, şi sunt încă astăḑĭ, neresolvate. Din acéstă causă, d-sa a esitatŭ a da lucrarea la tiparŭ; şi chiar acum crede că ar fi maĭ bine să tipăréscă partea întâia, istorică, a lucrăreĭ, rĕmânêndŭ ca partea a doua să se tipăréscă maĭ târḑiŭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* ḑice: da, póte să fi fostŭ aceiaşĭ lucrare, dar cu multe adause şi cu adnotaţiunĭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* recunósce că aşà este.

D-lŭ *D. Sturdza* observă, că partea cea maĭ preţiósă din lucrarea d-luĭ Tocilescu este tocmaĭ cea istorică, scósă din studiulŭ documentelorŭ; partea a doua, prin natura eĭ, ese din stricta competinţă a istoriculuĭ şi intră în aceea a economistuluĭ politicŭ. De aceea, d-sa stăruesce ca chiar în acestŭ anŭ să se publice partea întâia a scriereĭ cu documentele, carĭ le va anexà autorulŭ.

— Propunerea Secţiuneĭ, cu amendarea propusă de d-lŭ Sturdza, se primesce.

D-lŭ *D. Sturdza*, Secretarŭ generalŭ, amintesce că la 16 Martie 1893 s'a luatŭ o decisiune, ca lecturile făcute în şedinţele Academieĭ să nu se publice nicăerĭ înainte de apariţiunea lorŭ în *Anale*. Acéstă hotărîre este bună, dar executarea eĭ are unŭ inconvenientŭ în ce privesce discursurile de recepţiune. Aceste discursurĭ se facŭ în şedinţe solemne; asistă la cetirea lorŭ publiculŭ celŭ maĭ interesatŭ la lucrările Academieĭ şi maĭ cu sémă la persóna membruluĭ noŭ alesŭ. Toţĭ dorescŭ a puté ceti îndată discursulŭ, care este atuncĭ cu totulŭ de actualitate şi e greŭ să se aştepte tipărirea luĭ în *Anale*, care în orĭ ce casŭ se face cu celŭ puţinŭ câte-va

sěptĕmânĭ în urmă. Spre evitarea acestuĭ inconvenientŭ, d-sa propune a se decide ca discursurile de recepţiune şi rĕspunsurile să se publice, îndată după lectura lorŭ, în *Monitorulŭ Oficialŭ*, de unde cea-laltă presă le póte reproduce, rĕmânêndŭ ca în urmă să se publice întregĭ, cu anexe şi documente, în *Anale*.

D-lŭ *V. A. Urechiă* se unesce în totulŭ cu acéstă propunere. Observă că şedinţele fiindŭ publice, nimenĭ nu póte împedecà pe stenografĭ să iea note şi să publice ast-felŭ discursulŭ. Acéstă publicare va fi însă greşită; de aceea crede şi d-sa, că celŭ maĭ bunŭ corectivŭ ar fi publicarea prin *Monitorŭ*, cum propune d-lŭ Sturdza.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că peste totŭ nu se face destulă publicitate pentru lucrările Academieĭ, a căreia activitate este ignorată de presă. De aceea d-sa crede, că e necesarŭ să se publice prin *Monitorŭ* dărĭ de sémă despre şedinţele Academieĭ, cu resumatele lucrărilorŭ carĭ se cetescŭ. Publicarea discursurilorŭ de recepţiune prin *Monitorŭ* presintă însă dificultăţĭ: aceste discursurĭ sunt lucrărĭ întinse, pe carĭ *Monitorulŭ* nu le-ar puté tipărì de odată; apoĭ iarăşĭ nu s'ar puté tipărì în *Monitorŭ* documentele, carĭ de multe orĭ sunt necesare a se anexà la discursurĭ. Pentru a se realisà dorinţa d-luĭ Sturdza, crede că ar trebuì să se decidă ca discursurile de recepţiune să se publice, îndată după lectura lorŭ, în fascicule separate şi în afară de *Anale*.

D-lŭ *D. Sturdza* se bucură că a ridicatŭ acéstă cestiune, căreia crede că i se dă cea maĭ bună soluţiune prin propunerea d-luĭ Tocilescu. Decisiunea dela 16 Martie 1893 a fostŭ motivată pe o necesitate reală: multe comunicărĭ, carĭ se cetiaŭ în şedinţe, eraŭ publicate de autorĭ prin reviste saŭ broşurĭ, ast-felŭ că *Analele* Academieĭ îşĭ perdeaŭ totŭ interesulŭ. Este bine ca acésta să nu se maĭ facă. Crede însă de trebuinţă, ca să se mulţuméscă dorinţa publiculuĭ, publicândŭ discursurile de recepţiune îndată după cetirea lorŭ, şi modulŭ publicăreĭ propusŭ de d-lŭ Tocilescu este celŭ maĭ bunŭ.

D-lŭ *N. Ionescu* nu se unesce cu părerea d-luĭ Sturdza de a oprì pe membri să-şĭ publice cum şi unde le place discursurile saŭ

comunicările făcute în ședințele Academieĭ, căcĭ acestea aparţinŭ publiculuĭ, nu Academieĭ, de îndată ce aŭ fostŭ cetite în ședință publică.

D-lŭ Președinte dă cetire următóreĭ propunerĭ:

«Discursurile de recepţiune, vorŭ fi tipărite de Academie în formatulŭ *Analelorŭ*, în broșurĭ saŭ volume separate, fără a se maĭ reproduce în *Anale*.

«*Gr. G. Tocilescu, Gr. Ştefănescu, I. Caragiani.*»

— Propunerea se pune la votŭ și se primesce cu unanimitate.

D-lŭ Președinte cetesce următórea propunere:

«Asupra comunicaţiunilorŭ făcute în ședinţele publice ale Academieĭ Române, biurouluĭ Academieĭ va publică în *Monitorulŭ Oficialŭ* resumate făcute de autoriĭ acelorŭ comunicaţiunĭ.

«*Gr. G. Tocilescu, I. Caragiani.*»

— Propunerea se pune la votŭ și se primesce cu unanimitate.

ȘEDINŢA PUBLICĂ DIN 30 MARTIE 1894.

Președinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* cetesce o comunicaţiune despre unŭ documentŭ din 1689 dela Constantinŭ Cantemirŭ. Terminândŭ lectura sa, d-lŭ Urechiă dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ o copie fotografică a documentuluĭ.

D-lŭ Sava Ştefănescu, membru corespondentŭ, cetesce o comunicaţiune despre: *Extensiunea stratelorŭ sarmatice din Muntenia și Moldova. Stratele perforate în Bărăganŭ pentru construirea puţuluĭ arlesianŭ dela Mărculescĭ.*

ȘEDINȚA DIN 31 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ Bibliotecarŭ Ioanŭ Bianu, membru corespondentŭ, anunță că a pri mitŭ însărcinare dela d-lŭ Ion Ghica să aducă la cunoscința Academieĭ, că dăruesce maĭ multe scrierĭ de ale luĭ Vasile Alecsandri în manuscriptulŭ autografŭ alŭ nemuritoruluĭ poetŭ. Aceste manuscripte le va predà biblioteceĭ peste puține ḑile.

— Se decide a se exprimà venerabiluluĭ fostŭ Președinte alŭ Academieĭ mulțumirile cele maĭ viĭ.

D-lŭ *I. Vulcanŭ* dă cetire următoruluĭ raportŭ alŭ comisiuneĭ pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1893—94.

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Comisiunea alésă de d-vóstre spre a examinà raportulŭ Secretaruluĭ generalŭ asupra lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1893—94 are onórea a vĕ presentà următórea dare de sémă:

«Anulŭ trecutŭ Academia Română a avut durerea de a perde pe unulŭ din membriĭ sĕĭ de frunte, pe Gheorghe Barițiŭ, care pentru înaltele sale calitățĭ, la încheiarea sesiuneĭ generale trecute s'a înălțatŭ la distincțiunea de Președinte alŭ nostru. Gheorghe Barițiŭ a fostŭ unulŭ din bărbațiĭ noștri ceĭ maĭ eminențĭ, carĭ aŭ statŭ la légănulŭ deșteptăreĭ nóstre naționale și culturale, a căruĭ viéță întrégă a fostŭ o luptă necontenită pentru luminarea și înaintarea némuluĭ românescŭ și a căruĭ memorie va trăì din generațiune în generațiune. De aceea amŭ vĕḑutŭ cu o vie mulțumire, că Academia s'a representatŭ la înmormîntarea ilustruluĭ defunctŭ în Sibiiŭ prin o delegațiune și că la Bucurescĭ a ținutŭ unŭ parastasŭ pentru odihna sufletuluĭ sĕŭ. Acestŭ prinosŭ alŭ stimeĭ onoréză nu numaĭ pe acela în a căruĭ amintire s'a făcutŭ, ci și pe aceia carĭ s'aŭ creḑutŭ datorĭ să i-lŭ aducă.

«Totŭ în anulŭ trecutŭ Academia a maĭ perdutŭ pe membrulŭ sĕŭ onorarŭ Petru Câmpénu, care venitŭ din Transilvania, s'a distinsŭ în Moldova ca profesorŭ și ca autorŭ de cărțĭ didactice; iar

în anulŭ curentŭ a încetatŭ din viéță la Paris Paul Bataillard, cunoscutulŭ filo-românŭ, pe care Academia, dreptŭ recunoscință a serviciilorŭ sale făcute Românilorŭ, îlŭ alesese membru onorarŭ.

«Exprimându-ne viile regrete pentru aceste perderĭ, constatămŭ cu plăcere că Academia a adusŭ de noŭ tributulŭ stimeĭ sale și față de memoria mareluĭ omŭ de statŭ și istoricŭ Michailŭ Kogălnicénu, representându-se la inaugurarea bustuluĭ sĕŭ în Galațĭ, bustŭ făcutŭ cu spesele colegului nostru d-lŭ V. A. Urechiă, care prin acésta a îndeplinitŭ unŭ generosŭ actŭ de pietate, ce-lŭ onoréză.

«Amŭ vĕḑutŭ cu bucurie că ședințele de peste anŭ devinŭ din ce în ce maĭ fructifere, că comunicațiunile și lecturile membrilorŭ daŭ Academieĭ nóstre unŭ avîntŭ sciințificŭ totŭ maĭ înaltŭ; ceea ce ar fi de doritŭ, este ca comunicațiunile acele să se publice tóte și în *Anale*, de unde să se tragă și în edițiunĭ separate, ca astfelŭ să devină accesibile pentru toțĭ ceĭ ce se intereséză de mersulŭ nostru culturalŭ.

«Ne bucurămŭ de participarea Academieĭ nóstre, prin delegatulŭ sĕŭ d-lŭ Gr. G. Tocilescu, la congresulŭ societățeĭ franceze de archeologie și aducemŭ mulțumirile nóstre Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice, care a pusŭ la disposițiunea colegului nostru ajutorulŭ materialŭ trebuinciosŭ și care la intervențiunea Academieĭ a înscrisŭ în budgetulŭ Statuluĭ o sumă, pentru ca d-lŭ Gr. G. Tocilescu să pótă continuà și terminà cercetările sale relative la *limes alutanus*, la *limes danubianus* și la unŭ noŭ valŭ în Dobrogea.

«Primimŭ cu mulțumire invitațiunea ce asociațiunea belgiană a chimiștilorŭ a făcutŭ Academieĭ nóstre pentru a participà la congresulŭ sĕŭ internaționalŭ, care se va ține la Bruxela în Augustŭ, precum și invitațiunea Congresuluĭ internaționalŭ alŭ Orientaliștilorŭ, care se va ține la Geneva în 3—12 Septembre, și în lipsă de fondurĭ ale Academieĭ, rugămŭ Delegațiunea să intervină la Guvernulŭ țĕreĭ ca să faciliteze posibilitatea de a se representà la acele congrese și Academia nóstră.

«Comisiunea apreciéză înființarea seminariuluĭ de filologie română, deschisŭ de membrulŭ nostru corespondentŭ d-lŭ G. Weigand

pe lângă Universitatea din Lipsca, cu ajutorulŭ Guvernuluĭ românŭ; iar în câtŭ pentru cererea sa de unŭ ajutorŭ pentru tipărirea călĕtoriilorŭ sale în Turcia spre a studià pe Macedo-Românĭ, are să se pronunţe Secţiunea literară, care studiază cestiunea acésta.

«Totŭ de competenţa acesteĭ Secţiunĭ este şi cererea d-lorŭ Enea Hodoşŭ, I. Popŭ-Reteganulŭ şi T. Bălăşelŭ, spre a li se da ajutóre pentru publicarea de poesiĭ şi poveştĭ poporale.

«Comisiunea se asociézà la bucuria generală a ţĕreĭ pentru fericitulŭ evenimentŭ alŭ nascereĭ Principeluĭ Carol în sînulŭ Carpaţilorŭ şi se alătură la urările de viitorŭ fericitŭ esprimate prin adresa de felicitare a Academieĭ.

«Relativŭ la *Anale* ne accentuămŭ dorinţa, ca tomulŭ care conţine Partea administrativă şi desbaterile să se publice maĭ curîndŭ decât până acuma, ca ast-felŭ membriĭ onorarĭ şi corespondenţĭ, precum şi toţĭ aceia carĭ se intereséză de lucrările Academieĭ nóstre să pótă primì maĭ iute informaţiunĭ despre activitatea eĭ. Sciindŭ însă bine, că pedeca întârḑiereĭ publicaţiuneĭ este că raporturile nu se presintă la biuroŭ de cu vreme, propunemŭ să se execute strictŭ hotărîrea din aniĭ trecuţĭ a Academieĭ, ca raportoriĭ să-şĭ presinte sesiuneĭ generale raporturile în scrisŭ, tot-deauna în şedinţa aceea în care se achită de însărcinarea ce li s'a datŭ din partea Academieĭ.

«In privinţa traducereĭ luĭ Herodotŭ, ne bucurămŭ că s'a terminatŭ tipărirea cărţeĭ prime. Comisiunea este de părere ca Delegaţiunea să invite pe d-lŭ D. I. Ghica să grăbéscă cu continuarea traducereĭ.

«Ne felicitămŭ de apariţiunea făşcióreĭ a 2-a din tomulŭ III alŭ dicţionaruluĭ *Etymologicum Magnum Romaniæ*, pe care Augustulŭ Protectorŭ şi naţiunea întrégă îlŭ aştéptă cu vie dorinţă, urândŭ coleguluĭ nostru d-lŭ B. P. Hasdeŭ sănătate deplină ca să-şĭ pótă terminà monumentala lucrare.

«Sperămŭ că operele, pe carĭ Delegaţiunea le anunţă că se vorŭ tipări în anulŭ viitorŭ, se vorŭ publicà cu aceleaşĭ îngrijirĭ ca cele

din trecutŭ, fiindŭ siguri că autorii acelorŭ lucrări nu vorŭ întârḑià a satisface îndatoririle lorŭ.

«Luămŭ actŭ cu plăcere de publicaţiunea volumuluĭ III din *Istoria şcólelorŭ dela 1800—1864*, lucrare datorită colegului nostru d-lŭ V. A. Urechiă.

«Vedemŭ cu bucurie că Academia nóstră a intratŭ în relaţiuni de schimbulŭ publicaţiunilorŭ şi cu alte instituţiunĭ sciinţifice din străinătate.

«Publicaţiunile Hurmuzachi, acéstă comóră pentru istoria nóstră, urmândŭ a se face cu îngrijirea din aniĭ trecuţĭ, comisiunea exprimă mulţumirile sale d-lorŭ colaboratorĭ, carĭ în frunte cu d-lŭ Secretarŭ generalŭ îşĭ îndeplinescŭ cu atâta consciinţă şi competenţă lucrarea la care s'aŭ angajatŭ.

«Rĕposatulŭ nostru Preşedinte Gheorghe Bariţiŭ lăsândŭ prin testamentŭ Academieĭ tótă corespondenţa şi hârtiele sale, carĭ s'aŭ şi predatŭ bibliotecaruluĭ, a împrospĕtatŭ stima nóstră pentru memoria luĭ, şi propunemŭ ca Academia să adreseze mulţumirĭ familieĭ defunctuluĭ pentru acéstă preţiósă colecţiune de manuscripte, care de sigurŭ va contribuì la luminarea istorieĭ politice culturale a Românilorŭ din Transilvania.

«Asemenea mulţumirĭ propunemŭ să se exprime şi fostuluĭ nostru Preşedinte d-lŭ Ion Ghica, pe care din causa bóleĭ sale cu durere îlŭ vedemŭ lipsindŭ din mijloculŭ nostru, care însă şi pe patulŭ suferinţelorŭ sale se gândesce la Academia nóstră, căreia i-a transmisŭ întréga sa corespondenţă şi tóte scrisorile sale, de o importanţă atâtŭ de mare pentru istoria renascereĭ nóstre naţionale.

«I. P. S. S. Părintele Mitropolitŭ alŭ Moldoveĭ şi Suceveĭ Iosifŭ Naniescu, membru onorarŭ alŭ Academieĭ nóstre, dăruindu-ne întréga sa bibliotecă, compusă din manuscripte, documente şi peste 8.000 de volume tipărite, a sĕvêrşitŭ unŭ actŭ care îlŭ pune pe trépta celorŭ întâĭ donatorĭ aĭ acesteĭ Academiĭ. Faptulŭ acesta ne impune datoria ca să ne manifestămŭ gratitutinea prin o specială adresă încă din sesiunea actuală şi subscrisă de toţĭ membriĭ presenţĭ.

«Ne felicitămŭ de crescerea atâtŭ de grabnică a biblioteceĭ Aca-

demieĭ, căcĭ acésta probéză că instituțiunea nóstră se înalță din ce în ce maĭ multŭ în considerațiunea, încrederea și stima opiniuneĭ publice, și fiind-că localulŭ eĭ a devenitŭ neîncăpĕtorŭ, sperămŭ și credemŭ că Ministeriulŭ Instrucțiuneĭ publice va acordà sumele cerute de Delegațiunea nóstră pentru mărirea localuluĭ și până când va vedé sositŭ timpulŭ de a construì unŭ localŭ definitivŭ și demnŭ de națiunea română și de supremulŭ eĭ areopagŭ literarŭ și sciințificŭ.

«In afacerea fundațiuneĭ Otteteleșanu pentru întemeiarea și întreținerea unuĭ institutŭ de fete sărace, institutŭ care prin patriotica donațiune a coleguluĭ nostru d-lŭ I. Kalinderu a trecutŭ în proprietatea Academieĭ, comisiunea mulțumesce Delegațiuneĭ pentru mĕsurile ce a luatŭ ca acéstă instituțiune să se deschidă la tómnă.

«Incheiândŭ raportulŭ nostru, ne credemŭ datorĭ să aducemŭ espresiunea recunoscințeĭ și a mulțumirilorŭ nóstre Delegațiuneĭ și în specialŭ neobosituluĭ nostru Secretarŭ generalŭ, carĭ aŭ condusŭ și în anulŭ trecutŭ tóte și prea înmulțitele lucrărĭ ale Academieĭ cu bine cunoscutulŭ lorŭ zelŭ și devotamentŭ.

«Membriĭ comisiuneĭ: *I. Caragiani*, *A. Naum.*

«Raportorŭ: *Iosifŭ Vulcanŭ.*»

La propunerea comisiuneĭ de a se grăbì publicarea Istoriilorŭ luĭ Herodotŭ, traduse de d-lŭ D. I. Ghica, d-lŭ *N. Quintescu* stăruesce a se primì acéstă propunere și a se rugà prin Delegațiune traducĕtorulŭ să înainteze lucrarea câtŭ maĭ iute, fiindŭ dejà 14 anĭ trecuțĭ de când ea a fostŭ premiată. Stăruesce asemenea să se facă invitare și d-luĭ N. Barbu, ca să continue traducerea luĭ Titu Liviu.

D-lŭ *I. Kalinderu* cere esplicațiunĭ asupra obligațiunilorŭ, pe carĭ le are d-lŭ D. I. Ghica ca traducĕtorŭ alŭ luĭ Herodotŭ, și arată necesitatea de a se stăruì pentru o maĭ repede continuare și terminare a lucrăreĭ.

D lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḑice, că examinându-se partea apărută din traducțiunea Istoriilorŭ luĭ Herodotŭ, cu textulŭ și adnotațiunile în-

tocmite de d-lŭ D. I. Ghica, se vede că acéstă lucrare este fórte bună. Este de părere ca traducĕtorulŭ să fie rugatŭ prin Delegaţiune a grăbi lucrarea, însă crede că ar fi rĕŭ a împedecà pe traducĕtorŭ să o continue în aceleaşĭ condiţiunĭ ca şi partea apărută. D-lŭ D. I. Ghica este unŭ elinistŭ de frunte şi s'a specialisatŭ în studiulŭ asupra luĭ Herodotŭ. Lucrarea sa va fi, nu numaĭ la noĭ, dar chiar în literatura generală, de o însemnătate deosebită.

D-lŭ *I. Kalinderu* stăruesce ca Delegaţiunea să mijlocéscă pe lângă d-lŭ D. I. Ghica, ca publicarea traducţiuneĭ sale să se înainteze câtŭ se póte maĭ repede.

— Propunerea comisiuneĭ se primesce cu esplicaţiunile date de d-lŭ Hasdeŭ.

D-lŭ *N. Quintescu* cere să se facă aceiaşĭ invitaţiune şi d-luĭ N. Barbu pentru traducţiunea luĭ Titu Liviu.

— Propunerea se aprobă.

Comisiunea propune ca Academia să esprime I. P. S. Sale Iosifŭ Naniescu, Mitropolitulŭ Moldoveĭ şi alŭ Suceveĭ, printr'o adresă subscrisă de toţĭ membriĭ presenţĭ, mulţumirĭ pentru biblioteca ce a dăruitŭ Academieĭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* este în contra propunereĭ comisiuneĭ, căcĭ printr'însa s'ar călcà art. 18 din Statute care arată că "Delegaţiunea este singurulŭ oficiŭ administrativŭ şi representativŭ alŭ Academieĭ. Mulţumirile, pe carĭ Academia trebue să le esprime I. P. S. Sale Mitropolituluĭ Moldoveĭ, să se facă decĭ în modŭ regulatŭ prin Delegaţiune.

D-lŭ *I. Kalinderu* este pentru primirea propunereĭ comisiuneĭ. In faţa uneĭ donaţiunĭ atâtŭ de importante, şi Academia trebue să esprime mulţumirĭ deosebite. Adrese subscrise de toţĭ membriĭ presenţĭ s'aŭ maĭ făcutŭ şi la alte ocasiunĭ, fără ca prin acésta să se fi călcatŭ Statutulŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* se unesce de asemenea cu propunerea comisiuneĭ, pentru ca ast-felŭ Academia să-şĭ arate deosebita eĭ gratitudine şi recunoscinţă pentru bogata donaţiune ce i s'a făcutŭ.

D-lŭ *V. Maniu* observă, că Delegaţiunea este fără îndoială organulŭ administrativŭ şi representativŭ alŭ Academieĭ. Nicăerĭ însă Regulamentulŭ nu opresce ca toţĭ membriĭ să facă unŭ actŭ subscrisŭ de toţĭ.

— Propunerea comisiuneĭ se pune la votŭ şi se primesce.

— Se punŭ la votŭ conclusiunile raportuluĭ în totalŭ şi se primescŭ.

ŞEDINŢA DIN 1 APRILIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *V. Maniu* aduce la cunoscinţa Academieĭ că erĭ pe când se discutà cestiunea continuăreĭ traducereĭ luĭ Titu Liviu de d-lŭ Dr. N. Barbu, acestŭ tînĕrŭ şi învĕţatŭ profesorŭ încetase din viéţă la ora 1. Ast-felŭ decisiunea de erĭ a Academieĭ din nenorocire nu maĭ póte fi esecutată.

D-lŭ *N. Quintescu* aduce omagiĭ talentuluĭ şi erudiţiuneĭ clasice a tînĕruluĭ profesorŭ, a căruĭ traducere din Titu Liviu a fostŭ premiată de Academie. Mórtea luĭ a causatŭ o mare perdere pentru sciinţă şi pentru învĕţămîntŭ.

D-lŭ *I. Vulcanŭ* presintă scrierea sa *Ştefanŭ Vodă celŭ tînĕrŭ,* tragedie istorică în 5 acte şi 3 tablourĭ, Oradea-Mare 1893.

Se cetescŭ două scrisorĭ primite dela S. Sa Protopopulŭ Dimitrie Radu, directorulŭ seminariuluĭ catolicŭ din Bucurescĭ, şi dela P. S. Sa Niculae Iosifŭ Camilli, Episcopŭ catolicŭ de Iaşĭ, carĭ amîndoĭ cerŭ publicaţiunile Academieĭ pentru bibliotecile seminarielorŭ catolice dela Bucurescĭ şi Iaşĭ, în care limba românéscă este limba tuturorŭ studiilorŭ, afară de filosofie şi de teologie, carĭ se propunŭ în limba latină. Publicaţiunile Academieĭ le cerŭ pentru ca atâtŭ profesoriĭ câtŭ şi eleviĭ, carĭ se pregătescŭ spre a deveni preoţĭ catolicĭ în ţéră, să pótă studià istoria naţională şi să-şĭ îmbogăţéscă în generalŭ cunoscinţele despre naţiunea şi patria română.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice, că aceste două cererĭ trebue să ne umple de bucurie, căcĭ sub inspiraţiunea luminatuluĭ capŭ actualŭ alŭ bisericeĭ romane

s'a hotărîtŭ ca poporaţiunea de ritŭ catolicŭ din ţéra nóstră să aibă unŭ clerŭ românŭ, iar nu unŭ clerŭ străinŭ adusŭ de peste graniţă. Acésta este unŭ omagiŭ adusŭ Statuluĭ românŭ de Pontificele romanŭ. Satisfăcêndu-se aceste cererĭ, se va aduce serviciŭ nu numaĭ Românilorŭ din România, ci şi tuturorŭ celorŭ din afară; căcĭ prin acésta amŭ contribuì şi noĭ la emanciparea cleruluĭ romano-catolicŭ din ţéră de sub influenţe străine.

D-lŭ *V. A. Urechiă* amintesce, că s'a dusŭ o luptă grea şi îndelungată la noĭ, şi maĭ alesŭ în Moldova, spre a împinge pe clerulŭ catolicŭ să se româniseze şi să fie ast-felŭ scosŭ cu totulŭ de sub influenţele statelorŭ vecine. Cererile, carĭ s'aŭ cetitŭ acum, arată că s'a făcutŭ unŭ mare progresŭ în acéstă direcţiune; de aceea d-sa se unesce cu d-lŭ N. Ionescu, cerêndŭ să se satisfacă amîndouĕ.

D-lŭ Generalŭ *St. Fălcoianu* recunósce însemnătatea acestorŭ cererĭ şi de aceea propune, ca hotărîrea asupra lorŭ să se amâne pentru o şedinţă viitóre.

D-lŭ *I. Kalinderu* ḑice să se dea publicaţiunile cerute, pentru că sunt cerute pentru douĕ institute de cultură şi de instrucţiune; crede însă, că este bine a nu da cererilorŭ o însemnătate prea mare şi a se lăudà prea multŭ sistemulŭ din care s'a afirmatŭ că arŭ resultà aceste cererĭ.

— Se decide a se da tóte publicaţiunile Academieĭ seminarielorŭ catolice din Bucurescĭ şi Iaşĭ.

La ordinea ḑileĭ se pune raportulŭ Comisiuneĭ biblioteceĭ, cetitŭ în şedinţa dela 28 Martie.

D-lŭ *V. A. Urechiă* propune şi Academia primesce a se cetì numaĭ propunerile, pe carĭ le face comisiunea prin raportulŭ sĕŭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* cetesce propunerea comisiuneĭ de a se adauge treĭ aliniate la art. 32 din Regulamentulŭ Biblioteceĭ, în următórea cuprindere:

«Nu se vorŭ da în sala de lectură ḑiarele politice decât legate.

«Persónele, carĭ conformŭ alineatuluĭ întâĭ alŭ acestuĭ articolŭ, vorŭ dori să consulte cărţĭ în localulŭ biblioteceĭ, nu potŭ fi admise în sala de lectură decât dacă vorŭ avé saŭ o recomendare a unuia din membriĭ Academieĭ, saŭ unŭ biletŭ de admitere subscrisŭ de Conservatorŭ şi de Bibliotecarŭ. Acestŭ biletŭ se va liberà de Bibliotecarŭ după cerere; elŭ se póte da pentru unŭ timpŭ limitatŭ până celŭ multŭ unŭ anŭ şi se póte reînnoi. Se esceptéză dela acéstă îndatorire persónele cuprinse în art. 37.

«Persónelorŭ, carĭ vorŭ strică cărţile, rupêndu-le, scriindŭ saŭ subliniindŭ

pe ele, li se va ridicà permisiunea de a lucrà în bibliotecă pentru unŭ timpŭ determinatŭ saŭ pentru tot-deauna. Acésta se va hotărî de Conservatorŭ după raportulŭ Bibliotecaruluĭ.»

D-lŭ *I. Negruzzi* admite alineatele 1 şi 3, dar este în contra înfiinţăreĭ biletelorŭ de admisiune în sala de lucru a biblioteceĭ, care se propune prin al. 2, pentru că acésta ar pune numaĭ pedecĭ şi puţinilorŭ lucrătorĭ, carĭ facŭ la noĭ cercetărĭ şi studiĭ în bibliotecĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* este asemenea în contra acesteĭ mĕsurĭ, şi d-sa cere ca biblioteca să fie deschisă tuturorŭ cu tóte înlesnirile posibile, căcĭ acesta este scopulŭ orĭ căreĭ bibliotecĭ publice.

D-lŭ *V. A. Urechiă* se unesce cu alineatele propuse de comisiune, dar crede că trebue să ştérgă cuvintele, prin carĭ se cere străjnilorŭ autorisarea unuĭ membru alŭ Academieĭ spre a fi admişĭ să lucreze în bibliotecă.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* crede că art. 32 actualŭ este destulŭ de precisŭ, dar se vede că practica de 10 anĭ a îndemnatŭ pe comisiune să propună aceste mĕsurĭ, în câtŭ-va restrictive. Ele sunt necesare, atâtŭ din causa strîmtoreĭ localuluĭ câtŭ şi din causă că biblioteca Academieĭ trebue reservată pentru studiĭ şi cercetărĭ, iar nu pentru lectura de petrecere. D-sa este contra alineatuluĭ, care prescrie a nu se da în lectură ḑiare politice decât legate; crede că ar trebuì să se ḑică: să nu se dea ḑiare politice nicĭ odată, nicĭ legate, nicĭ nelegate, nicĭ vechĭ, nicĭ noue. Carta de intrare spre a lucrà în bibliotecă este absolutŭ necesară, atâtŭ pentru buna întrebuinţare a biblioteceĭ câtŭ şi pentru buna eĭ păstrare. Mĕsurile propuse de comisiune sunt bune şi practice. Primesce alineatele 2 şi 3 şi cere ca alineatulŭ 1 să fie amendatŭ prin suprimarea cuvintelorŭ *decât legate.*

D-lŭ *D. Sturdza* arată că sunt bibliotecĭ de multe felurĭ: sunt bibliotecĭ publice şi cabinete de lectură. Biblioteca Academieĭ trebue clasificată ca bibliotecă publică de studiĭ, iar nu bibliotecă de lectură; arată cum este regulamentată admiterea în bibliotecile publice străine şi spune că asemenea mĕsurĭ trebuescŭ luate şi de

Academie, tocmaĭ pentru că biblioteca cresce și ea trebue să fie bine întrebuințată și bine păstrată.

— Alineatulŭ 1 se pune la votŭ și se primesce cu unanimitate.

La alineatulŭ 2, d-lŭ *B. P. Hasdeŭ* cere să se specifice că recomendarea o potŭ da numaĭ membriĭ *activĭ* aĭ Academieĭ, nu și ceĭ corespondențĭ și onorarĭ.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* dice că așà este și înțelesulŭ redacțiuneĭ comisiuneĭ, căcĭ în Statute și Regulamentŭ când se dice *membriĭ Academieĭ* fără nicĭ unŭ epitetŭ, se înțelelegŭ numaĭ ceĭ 36 membri activĭ.

— Alineatulŭ 2, cu amendarea propusă de d-lŭ Hasdeŭ, se primesce cu unanimitate.

— Alineatulŭ 3 se primesce cu unanimitate.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* cetesce propunerile comisiuneĭ de a se modificà articoliĭ 38 și următoriĭ din Reg. bibl. precum urméză:

«*Art. 38.* Imprumutătorulŭ va trebui să subscrie la primire o adeverință, în care se va arĕtà titlulŭ cărțilorŭ cu numĕrulŭ volumelorŭ, starea în care se găsescŭ, adresa împrumutătoruluĭ și timpulŭ în care se obligă a le înapoià.

«*Art. 39.* Nu se vorŭ împrumutà fascicule din opere în cursŭ de publicațiune.

«*Art. 40.* Imprumutulŭ nu se face pe terminŭ maĭ lungŭ de 3 lunĭ și nu vorŭ puté fi împrumutate uneĭ persóne maĭ multŭ de 25 (douĕ-decĭ și cincĭ) volume de odată.

«Imprumutătoruluĭ nu i se vorŭ puté da alte volume înainte de restituirea a totŭ saŭ a parte din volumele împrumutate maĭ înainte, în conformitate cu alineatulŭ precedentŭ.

«Art. 40 din Regulamentulŭ în vigóre devine art. 41. Apoĭ se adauge următorulŭ:

«*Art. 42.* Este opritŭ a scrie pe cărțile biblioteceĭ, a le sublinià, adnotà saŭ a le deteriorà în orĭ ce felŭ.

«Neobservarea acesteĭ disposițiunĭ atrage după sine perderea dreptuluĭ de împrumutare.

«Articolele 41, 42, 43 și 44 din actualulŭ Regulamentŭ devinŭ 43, 44, 45 și 46».

— Art. 38 se pune la votŭ și se primesce cu unanimitate.

— Art. 39 se pune la votŭ și se primesce cu unanimitate.

La art. 40, d-lŭ *N. Ionescu* ḑice, că este în contra orĭ căreĭ împrumutărĭ acasă a cărţilorŭ biblioteceĭ; căcĭ prin acésta, pe de o parte cărţile se expunŭ a fi perdute, pe de alta ele nu potŭ fi întrebuinţate de alţiĭ în timpulŭ când se află împrumutate.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* arată necesitatea împrumutărilorŭ, atâtŭ pentru a puté lucrà nóptea și în ḑile de sĕrbătorĭ, când biblioteca este închisă, câtŭ și pentru a puté studià asupra unorŭ materiale carĭ nu potŭ fi transportate în biblioteca Academieĭ. Propunerile comisiuneĭ sunt practice, căcĭ împrumutările se facŭ numaĭ la persóne sigure. Crede însă, că numĕrulŭ de 25 volume este prea micŭ și propune a se ḑice 25 publicaţiunĭ.

D-lŭ *A. D. Xenopol* întrébă, pentru ce dreptulŭ de împrumutare acasă se acordă numaĭ membrilorŭ locuitorĭ în Bucurescĭ, căcĭ tocmaĭ aceștia arŭ puté maĭ ușorŭ studià în bibliotecă și ceĭ-lalţĭ, nelocuitorĭ în capitală, aŭ maĭ mare necesitate de a puté împrumutà cărţile acasă.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* explică, că redacţiunea propusă de comisiune este aceea, pe care experienţa a dovedit'o maĭ practică, atâtŭ pentru înlesnirea lucrăreĭ membrilorŭ câtŭ și pentru siguranţa și ordinea biblioteceĭ. Arată că cestiunea ridicată de d-lŭ Xenopol nu este la ordinea ḑileĭ, nefiindŭ cuprinsă în propunerile Comisiuneĭ biblioteceĭ. Disposiţiunea, a căreĭ modificare o cere, este înscrisă în Regulamentulŭ votatŭ la 1884. Să facă decĭ o propunere în regulă pentru modificarea aceluĭ articolŭ, iar acum să se continue cu discutarea propunerilorŭ comisiuneĭ.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice, că Academia se bucură de crescerea colecţiunilorŭ sale. Biblioteca trebue păstrată cu cea maĭ mare îngrijire Intrebuinţarea eĭ regulată se face aicĭ în localŭ, iar împrumutarea este, nu o regulă, ci o escepţiune. D-sa primesce propunerile comisiuneĭ de a se lărgì dreptulŭ de împrumutare ca o înlesnire, dar acésta trebue să aibă o limită bine determinată, spre a nu împedecà pe alţiĭ să studieze și spre a nu expune cărţile la perdere

Nu se unesce cu cererea d-luĭ Xenopol să se împrumute cărțile și afară din capitală, pentru că la noĭ este încă o mică grijă de cărțĭ și puținŭ respectŭ de proprietatea lorŭ și fără îndoială ar fi pentru ele unŭ pericolŭ maĭ mare de perdere, dacă s'ar admite să fie împrumutate prin tóte localitățile unde locuescŭ persónele, carĭ după art. 37 aŭ dreptulŭ de a împrumută cărțĭ acasă. Biblioteca este unŭ tesaurŭ, care, întrebuințându-se, trebue să fie păstratŭ cu cea maĭ mare grijă pentru viitorŭ.

D-lŭ *P. Poni* dice, că se face nedreptate membrilorŭ nelocuitorĭ în capitală, căcĭ față cu toțĭ membriĭ trebue aceiașĭ încredere.

D-lŭ P. Poni presintă următórea propunere:

«Propunemŭ ca să se suprime din art. 37 cuvintele: «și numaĭ «la persóne, carĭ locuescŭ în capitală.»

«*P. Poni*, *A. D. Xenopol*, *I. Caragiani*, *I. Vulcanŭ*
S. Fl. Marianŭ, *A. Romanŭ*, *A. Naum.*»

— Articolulŭ 40 propusŭ de comisiune în 2 alineate se pune la votŭ și se primesce cu unanimitate.

Art. 40 din Regulamentulŭ actualŭ devine art. 41.

La art. 42, propusŭ de comisiune, d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* presintă următorulŭ amendamentŭ:

«Cuvintele: «fără prejudițiulŭ despăgubirilorŭ și penalitățilorŭ pre- «vědute de lege» să se adauge ca sfîrșitŭ la alŭ 2-lea alineatŭ.»

— Art. 42, cu amendamentulŭ d-luĭ Tocilescu, se pune la votŭ și se primesce cu unanimitate.

D-lŭ *P. Poni* stăruesce ca să se voteze amendamentulŭ de modi ficare a art. 37 propusŭ de d-sa.

D-lŭ *V. A. Urechiă* propune, ca fără a se prejudecă fondulŭ cestiuneĭ, să se amâne discutarea amendamentuluĭ pentru o viitóre ședință.

D-lŭ *A. Romanŭ* crede asemenea, că este bine să se amâne discuțiunea, spre a se puté studiă cestiunea.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* este pentru amânare, dar să se trimită propunerea la o comisiune, care să aducă formularea propunereĭ de modificare a Regulamentuluĭ.

D-lŭ *I. Kalinderu* se învoesce cu amânarea, dar stăruesce să se resolve cestiunea chiar în cursulŭ acesteĭ sesiunĭ.

Se cetesce următórea propunere:

«Propunemŭ ca amendamentulŭ d-luĭ Poni şi alŭ celorŭ-lalţĭ d-nĭ Colegĭ, modificătorŭ art. 37 din Regul. bibliotecei, să fie trimisŭ la o comisiune ad-hoc, care să se pronunţe asupră-ĭ până în cincĭ ḍile, pentru ca Academia să iea o decisiune în acéstă sesiune chiar asupra ḍisuluĭ amendamentŭ.

«*Ollănescu, Hasdeŭ, P. S. Aurelianŭ, A. Romanŭ.*»

—După propunerea, d-nilorŭ Kalinderu şi Tocilescu se hotăresce ca cestiunea să fie luată in desbatere în prima şedinţă viitóre.

— Propunerea comisiuneĭ de a se recomendà Delegaţiuneĭ a luà mĕsurile necesare pentru mărirea localuluĭ se aprobă cu unanimitate.

— Propunerea comisiuneĭ privitóre la facerea bibliografieĭ române se aprobă, recomendându-se Comisiuneĭ financiare.

ŞEDINŢA PUBLICĂ SOLEMNĂ DIN 2 APRILIE 1894.

Preşedinţa **M. S. Regeluĭ.**

M. S. Regele bine-voesce a deschide şedinţa, acordândŭ cuvîntulŭ d-luĭ A. Naum.

D-lŭ *A. Naum* dă cetire discursuluĭ sĕŭ de recepţiune în Academie.

M. S. Regele bine-voesce a suspendà şedinţa.

M. S. Regele, la redeschiderea şedinţeĭ, bine-voesce a da cuvîntulŭ d-luĭ T. Maiorescu.

D-lŭ *T. Maiorescu* dă cetire rĕspunsuluĭ sĕŭ la discursulŭ de recepţiune alŭ d-luĭ A. Naum.

ȘEDINȚA DIN 4 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ At. Popescu, profesorŭ la liceulŭ realŭ din Brăila, trimete scrierea sa *Exerciţiĭ ortografice*, cerêndŭ să fie examinată și să i să arate dacă ea corespunde vederilorŭ Academieĭ.

— Se recomandă spre examinare Secţiuneĭ literare.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ istorice pentru ședința dela 29 Martie. Secţiunea propune:

1) A se da d-luĭ T. T. Burada ajutorŭ de 500 leĭ pentru o misiune în Pocuţia și Silesia;

2) A se pune la concursulŭ Premiuluĭ A. Bodescu pentru 1899 subiectulŭ: *Monografie asupra cetăţilorŭ Chilia și Cetatea-Albă, istoria antică;*

3) A se pune la concursulŭ Premiuluĭ Eliade-Rădulescu pentru 1898 subiectulŭ: *Studiŭ istoricŭ și etnograficŭ asupra Basarabieĭ, începêndŭ dela 1812 încóce.*

— Se decide a se pune propunerile Secţiuneĭ la ordinea ḑileĭ în ședința următóre.

D-lŭ *N. Quintescu* amintesce, că pe când la 31 Martie se discută în Academie despre traducerile autorilorŭ clasicĭ și se hotărîse ca d-lŭ N. Barbu să fie invitatŭ a continuà traducerea luĭ Titu Liviu, acestŭ învĕţatŭ latinistŭ încetase din viéţă; decĭ hotărîrea Academieĭ nu maĭ póte fi aplicată faţă cu dînsulŭ. D-lŭ Quintescu întrébă dacă Academia înţelege, ca traducerea luĭ Titu Liviu să rĕmâe necontinuată saŭ să se publice unŭ noŭ concursŭ. Cere să se iea în acéstă privinţă o hotărîre.

— Se decide a se pune la ordinea ḑileĭ acéstă cestiune într'o viitóre ședinţă.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* aduce aminte, că a rĕmasŭ nehotărîtă o cestiune pusă în raportulŭ Comisiuneĭ bibliotecеĭ, anume dacă suma, ce se va înscrie în budgetŭ pentru facerea bibliografieĭ române de d-lŭ bibliotecarŭ, va fi întrebuinţată după găsirea cu cale a De-

legațiuneĭ saŭ a Comisiuneĭ bibliotecei. In acéstă privință în Comisiune a fostŭ divergență de păreri.

D-lŭ *V. Maniu* susține, că supraveghiarea acesteĭ lucrărĭ cade dela sine în sarcina Comisiuneĭ bibliotecei, și deci nu înțelege pentru ce Comisiunea să fie înlocuită prin Delegațiune.

D-lŭ *D. Sturdza* arată, că sarcinele bibliotecaruluĭ sunt determinate prin art. 51—53 ale Regulamentuluĭ generalŭ și prin art. 33—36 ale Regulamentuluĭ bibliotecei. In sarcina luĭ cade catalogarea și buna păstrare a bibliotecei. Facerea bibliografieĭ este o lucrare cu totulŭ deosebită, cu care ar fi pututŭ fi însărcinatŭ orĭ ce bărbatŭ competentŭ, fără să fie bibliotecarŭ alŭ Academieĭ. Dacă Academia a hotărîtŭ a se da acéstă însărcinare d-luĭ I. Bianu, acésta s'a făcutŭ pentru că toțĭ recunóscemŭ, că are tótă competența spre a o face bine și că și-a câștigatŭ cunoscințele necesare tocmaĭ pentru că i-a trecutŭ prin mână întrégă biblioteca Academieĭ. Bibliografia este o lucrare, care nu se póte face de maĭ mulțĭ de odată, ci trebue lăsată în grija unuia, adecă a bibliotecaruluĭ, care o va face și o va presentà. Nu vede întru ce ar fi trebuinciosŭ ca acéstă lucrare să se facă sub controlulŭ Comisiuneĭ bibliotecei, care are în atribuțiunile sale inspecțiunea lucrărilorŭ administrative ale bibliotecei.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice, că acéstă însărcinare cade în atribuțiunile bibliotecaruluĭ, care tocmaĭ pentru că ocupă acéstă funcțiune inspiră și tótă încrederea pentru buna esecutare a lucrăreĭ.

D-lŭ *V. Babeșŭ* observă, că după regulamentele Academieĭ, lucrulŭ este cu totulŭ lămuritŭ: dacă este vorba de administrarea cheltuelilorŭ pentru lucrare, acésta cade numaĭ în sarcina Delegațiuneĭ; dacă facerea bibliografieĭ se consideră ca o sarcină administrativă a bibliotecaruluĭ, atuncĭ acéstă lucrare vine sub controlulŭ Comisiuneĭ bibliotecei.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că discuțiunea nu este pe adevĕratulŭ eĭ tărîmŭ. Academia a hotărîtŭ a da d-luĭ I. Bianu, membru corespondentŭ, însărcinarea de a face bibliografia română, ceea ce nu póte de locŭ intrà în atribuțiunile și obligațiunile sale de bibliotecarŭ.

Comisiunea bibliotecei propune, ca pentru facerea bibliografiei să se prevadă o sumă în budgetŭ. Acéstă sumă se póte cheltuì numaĭ în urma decisiunilorŭ Delegaţiuneĭ, care este singurulŭ oficiŭ administrativŭ alŭ Academieĭ. D-sa propune deci a se lăsà d-luĭ I. Bianu sarcina de a face bibliografia şi Delegaţiuneĭ pe aceea de a întrebuinţà, după necesităţile carĭ se vorŭ ivì, suma ce se va pune în budgetŭ pentru acéstă lucrare.

— Se pune la votŭ şi se primesce propunerea formulată de d-lŭ Tocilescu.

La ordinea dileĭ propunerea d-luĭ P. Poni pentru modificarea art. 37 din Regulamentulŭ bibliotecei, presentată la 1 Aprilie.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* recunósce dificultăţile arĕtate de d-lŭ Poni ca resultândŭ din textulŭ regulamentuluĭ dela 1884 pentru membriĭ nelocuitorĭ în capitală. Nu póte însă primì modificarea aşà cum o propune d-lŭ Poni, pentru că arŭ resultà cause de desordine şi de pagube pentru bibliotecă. Cere să se preciseze acelŭ articolŭ ast-felŭ, ca împrumutare afară din capitală să se pótă face numaĭ membrilorŭ actualĭ aĭ Academieĭ şi numaĭ acelora carĭ locuescŭ în ţéră.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* este în contra propunereĭ d-luĭ Poni. Sunt pericole marĭ de a trimete cărţile prin poştă, pentru că unele se potŭ perde şi tóte se strică. Unele cărţĭ devinŭ rare puţinŭ după apariţiunea lorŭ, şi dacă se perdŭ saŭ se strică, paguba nu se maĭ póte acoperì saŭ de locŭ saŭ numaĭ târdiŭ şi greŭ. Cărţile împrumutate în capitală, când trebuescŭ altuia pentru o lucrare, se potŭ îndată reclamà, ceea ce nu se va puté face pentru cele împrumutate în afară. Şi acéstă restricţiune din regulamentŭ este luată dela bibliotecele bine organisate. Faptulŭ că cine-va locuesce într'unŭ oraşŭ îĭ dă dela sine putinţa de a folosì tóte materialurile sciinţifice din acelŭ oraşŭ, bibliotecĭ, musee şi alte colecţiunĭ. Precum nu se potŭ împrumutà afară manuscripte, monete, inscripţiunĭ, totŭ aşà nu se potŭ împrumutà nicĭ cărţĭ din bibliotecă. Esceptiunea făcută pentru categoriile de persóne înscrise în regulamentŭ

și carĭ locuescŭ în capitală, este fără îndoială o înlesnire, care s'a pututŭ face tocmaĭ din causă că cărțile nu se depărtéză prea multŭ de biblioteca lorŭ, nicĭ nu se expunŭ la perderĭ și stricăciunĭ, cum ar fi dacă s'arŭ împrumutà în afară din capitală. Din aceste motive, d-sa cu părere de rĕŭ nu póte admite modificarea propusă de d-lŭ Poni.

D-lŭ *V. Maniu:* Cestiunea este delicată, ea presintă dificultățĭ și pericole pentru bibliotecă și atrage cheltuelĭ. Totușĭ în fața motivelorŭ aduse de d-lŭ Poni, d-sa admite să se concédă împrumutarea cărțilorŭ membrilorŭ activĭ locuitorĭ în țéră, dar să li se dea numaĭ puține volume și tótă cheltuiala de împrumutare, ce s'ar face, să fie în socotéla împrumutătorilorŭ, nu a Academieĭ.

D-lŭ *A. Romanŭ,* în fața dificultăților carĭ resultă din discuțiune, renunță la modificarea cerută și de d-sa pe lângă d-lŭ Poni; cere să se înlăture tóte propunerile de modificare făcute de comisiune, asupra cărora nu s'a datŭ încă votulŭ definitivŭ. Regulamentulŭ să rĕmână așà cum a fostŭ votatŭ la 1884.

D-lŭ Președinte arată că propunerile Comisiuneĭ biblioteceĭ aŭ fostŭ votate în regulă și crede că nu maĭ potŭ fi discutate acum.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* ḑice, că modificarea propusă de d-lŭ Poni atinge întrégă economia regulamentuluĭ biblioteceĭ, pusŭ în practică acum de ḑece anĭ. Prin modificàrea votată, de a se puté ridicà numĕrulŭ volumelorŭ împrumutate dela 5 la 25 și de a se puté mărì timpulŭ împrumutăreĭ dela 1 lună la 3, s'a făcutŭ o nouă înlesnire persónelorŭ privilegiate prin regulamentŭ și anume membrilorŭ Academieĭ. Crede, că în urma acestorŭ disposițiunĭ, membriĭ locuitorĭ în capitală arŭ puté să împrumute dînșiĭ cărțile necesare celorŭ locuitorĭ în afară. In orĭ ce casŭ, d-sa crede că modificarea propusă de d-lŭ Poni să nu se întindă decât asupra membrilorŭ activĭ locuitorĭ în țéră.

D-lŭ *P. Poni,* în fața greutăților carĭ vede că se arată pentru esecutarea propunereĭ d-sale, declară că-șĭ retrage subscrierea de pe acea propunere și cere ca ea să fie înlăturată.

D-lŭ *I. Kalinderu* ḑice, că și d-sa a subscrisŭ propunerea și nu

își retrage subscrierea, ci stăruesce ca articolulŭ să fie modificatŭ, dându-i-se o lărgire, care să satisfacă trebuințele arĕtate de d-lŭ Poni. Spre acestŭ scopŭ presintă următorulŭ amendamentŭ:

«Să se adaugă la art. 37 următorulŭ alineatŭ noŭ:

«Membriĭ actualĭ aĭ Academieĭ nereședințĭ în Bucurescĭ, însă reședințĭ în regatulŭ românŭ, potŭ împrumutà cărțĭ prin cererĭ făcute în persónă.

«*I. Kalinderu, D. Sturdza, Gr. Ștefănescu, N. Quintescu, P. S. Aurelianŭ, D. C. Ollănescu, I. Caragiani, A. D. Xenopol, Dr. D. Brândză.*»

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice, că ar fi multŭ maĭ bine să se lase lucrurile în starea lorŭ actuală încă unŭ anŭ, și atuncĭ, dacă se va crede necesarŭ, se va puté maĭ ușorŭ găsì o modificare, care să satisfacă trebuințele și maĭ alesŭ să feréscă biblioteca de orĭ ce pericolŭ de perdere și stricăciunĭ.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice, că întrebuințarea bibliotecеĭ trebue bine precisată în regulamentŭ, și ar fi rĕŭ dacă s'ar admite ceea ce aŭ ḑisŭ uniĭ membri, ca bibliotecarulŭ saŭ Secretarulŭ generalŭ să pótă împrumutà unora și refusà altora, după cum vorŭ crede. Acésta ar fi rĕŭ și ar îngreunà peste mĕsură responsabilitatea acelora, în a cărorŭ sarcină cade grija bibliotecеĭ. Cu greŭ și cu marĭ sacrificiĭ s'aŭ pututŭ adunà și se adună colecțiunile Academieĭ; de aceea și trebuescŭ păzite cu mare îngrijire. Fără îndoială, este incomodŭ pentru membriĭ nelocuitorĭ în capitală să nu pótă folosì materialurile bibliotecеĭ, dar trebue să facemŭ cu témă și cu cruțare orĭ ce modificare într'acéstă privință, pentru că se expunŭ colecțiunile la marĭ pericole. Cea maĭ mare lărgire, ce s'ar puté face, este aceea formulată în propunerea presentată de d-lŭ I. Kalinderu, adecă să se pótă face împrumutărĭ numaĭ membrilorŭ activĭ locuitorĭ în regatŭ, carĭ să iea cărțile în persónă și totŭ așà să le restitue, spre a nu se stricà trimițêndu-se prin poștă. Nu póte fi acì vorba de încredere maĭ mare saŭ maĭ mică către uniĭ membri decât către alțiĭ; vorba este numaĭ de buna pază a bibliotecеĭ.

Stăruesce să se priméscă amendamentulŭ presintatŭ de d-lŭ I. Kalinderu.

—Se pune la votŭ și se primesce amendamentulŭ propusŭ de d-lŭ I. Kalinderu, pentru adaugerea unuĭ alineatŭ noŭ la art. 37 din Regulamentulŭ bibliotecei.

ȘEDINȚA DIN 5 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* amintesce că a fondatŭ la Galațĭ înainte cu câțĭ-va anĭ o bibliotecă publică, căreia i-a datŭ totŭ ce a adunatŭ în viéța sa, anume peste 14.000 volume tipărite și alte colecțiunĭ. Acéstă bibliotecă aduce însemnate folóse în acelŭ colțŭ alŭ țěreĭ și ea este consultată și de Românĭ din Basarabia. Legea dela 2 Aprilie 1885 prescrie a se da bibliotecei Academiei de către tipografiĭ câte 3 exemplare din totŭ ce tipărescŭ. D-lŭ Urechiă cere, ca unulŭ din acele exemplare să se dăruiască bibliotecei Urechiă dela Galațĭ, necuprindêndu-se în acéstă cerere ḑiarele politice, foile volante și alte tipăriturĭ maĭ měrunte.

D-lŭ *D. Sturdza* crede, că propunerea d-luĭ Urechiă este acceptabilă, căcĭ dacă s'a pusŭ în lege 3 exemplare, acésta s'a făcutŭ nu pentru a fi păstrate tóte 3 în biblioteca Academiei, ci tocmaĭ ca să se pótă dispune de ele pentru schimburĭ și darurĭ.

D-lŭ *V. Maniu* este și d-sa de aceiașĭ părere și crede că s'ar face toc maĭ o înlesnire administrațiuneĭ bibliotecei, dacă s'ar dărui alŭ treilea exemplarŭ din publicațiunile primite conformŭ legeĭ.

— Cererea d-luĭ Urechiă se pune la votŭ și se primesce.

La ordinea ḑileĭ se punŭ propunerile Secțiuneĭ istorice presentate în ședința precedentă:

1) A se da d-luĭ T. T. Burada ajutorŭ de 500 leĭ pentru o misiune în Pocuția și Silesia.

— In urma discuțiuneĭ urmate, propunerea Secțiuneĭ se pune la votŭ și se respinge, fiindŭ 15 voturĭ contra și 8 pentru.

2) A se pune la concursulŭ Premiuluĭ Bodescu pentru 1899 subiectulŭ: *Monografie asupra cetăţilorŭ Chilia şi Cetatea-Albă, istoria antică.*

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* propune a se enunţà subiectulŭ ast-felŭ: *Cercetărĭ istorice asupra oraşelorŭ Chilia şi Cetatea-Albă.*

— Se pune la votŭ şi se primesce subiectulŭ formulatŭ de d-lŭ Gr. G. Tocilescu.

3) Subiectulŭ Premiuluĭ Eliade-Rădulescu pentru 1898 se decide în majoritate a fi următorulŭ: *Consideraţiunĭ istorice şi geografice asupra Basarabieĭ înainte de 1812, cu deosebită privire asupra Hotinuluĭ, regiuneĭ centrale şi Bugéguluĭ.* Prima organisare a Basarabieĭ după anexare şi urmărirea organisărilorŭ succesive până astădĭ. Familiile boerescĭ române rĕmase în Basarabia şi istoriculŭ lorŭ de atuncĭ încóce. Etnografia şi introducerea coloniilorŭ străine şi desvoltarea lorŭ. Biserica şi elementulŭ românescŭ şi străinŭ în clerŭ. Instrucţiunea publică. Statistica. Mişcarea literară românéscă şi neromânéscă, precum şi desvoltarea arteĭ. Topografia actuală a Basarabieĭ cu lista tuturorŭ satelorŭ, rîurilorŭ, etc. Industria, comerciulŭ şi mijlócele de comunicaţiune. Folklorulŭ la Româniĭ din Basarabia. Monumente istorice şi resturĭ archeologice. Modificările în graiulŭ românescŭ dela anexare încóce.

D-lŭ Preşedinte propune ca cestiunea ridicată de d-lŭ N. Quintescu cu privire la continuarea traducţiuneĭ luĭ Titu Liviu să se trimită Secţiuneĭ literare, care să aducă o propunere asupra eĭ.

— Propunerea se primesce.

ȘEDINȚA DIN 6 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința dela 4 Aprilie, prin care Secțiunea face următórele propunerĭ:

1) A se cumpĕra 200 exemplare din *Poesiĭ poporale din Bănatŭ,* culegere de Enea Hodoșŭ, atât din tom. I publicatŭ, câtŭ și din alŭ II-lea care se va publicà.

2) A se tipărì în *Anale* baladele și cântecele poporale culese de preotulŭ T. Bălășelŭ, dându-i-se 200 exemplare.

3) A se da d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ ajutorŭ de 500 leĭ pentru culegerea de poveștĭ presentată, a căreĭ publicațiune se va hotărî maĭ târḑiŭ.

4) A se alege membri corespondențĭ românĭ d-niĭ Colonelŭ T. Șerbănescu, Dr. I. Nenițescu și Duiliu Zamfirescu.

— Se decide a se pune aceste propunerĭ la ordinea ḑileĭ într'o viitóre ședință.

D-lŭ *Sp. Haret* cetesce următorulŭ proiectŭ de regulamentŭ întocmitŭ de comisiunea specială pentru punerea în aplicare a disposițiunilorŭ din testamentulŭ rĕposatuluĭ Vasile Adamachi:

«Venitulŭ anualŭ alŭ fonduluĭ Adamachi se va întrebuințà în modulŭ următorŭ:

«1) 15% din venitulŭ anualŭ totalŭ vorŭ constituì fondulŭ Academieĭ conformŭ Statutelorŭ și vorŭ servì și pentru cheltuelile de administrare a moșiilorŭ, advocațĭ, călĕtoriĭ, inspecțiunĭ, etc.

«2) O sumă de 10.000 leĭ pe fie-care anŭ se va consacrà pentru premiare de scrierĭ morale în sensulŭ celŭ maĭ largŭ alŭ cuvîntuluĭ.

«Suma de maĭ sus va servì pentru formarea a douĕ premiĭ anuale, de câte 5.000 leĭ fie-care, putêndŭ însă să fie fracționate, și în casŭ când Academia ar găsì de cuviință, putêndu-se acordà și numaĭ parte din ele.

«Cărțile și lucrările premiate vorŭ puté fi, saŭ lucrate anume asupra unorŭ subiecte propuse de Academie, saŭ fără subiectŭ determinatŭ. Ele vorŭ puté fi saŭ imprimate saŭ manuscripte.

«Dacă, din orĭ ce causă, parte saŭ totulŭ sumeĭ de 10.000 nu s'ar puté

acordă ca premiŭ, partea neîntrebuinţată se va capitalisă pentru mărirea fonduluĭ Adamachi.

«3) O sumă de 5.000 leĭ pe fie-care anŭ se va consacră pentru cheltuelile grijilorŭ religióse pentru sufletulŭ rĕposatuluĭ şi pentru îmbrăcăminte şi cărţĭ la copiiĭ din şcóla Adamachi din Iaşĭ.

«4) O sumă de 1.000 leĭ pe fie care anŭ se va reservă pentru cheltuelĭ diverse şi neprevĕḑute.

«5) Suma rĕmasă disponibilă după scăderea celorŭ dela art. 1, 2, 3 şi 4, se va împărţì în modulŭ următorŭ:

«8% pe fie-care anŭ ca fondŭ de imprimare, pentru lucrările premiate saŭ altele;

«$12^1/_2$ % pe fie care anŭ se vorŭ capitalisă pentru mărirea fonduluĭ;

«$79^1/_2$ % se vorŭ întrebuinţă în acordare de stipendiĭ, în condiţiunile expuse în articolele următóre:

«6) 24 din ceĭ $79^1/_2$ % dela al. *d* art. 5 se vorŭ afectă în dare de burse de câte 100 leĭ pe lună la studenţiĭ Universităţeĭ din Iaşĭ, de preferinţă celorŭ din Facultatea de Sciinţe.

«Aceste burse se vorŭ da prin concursŭ, trecutŭ înaintea unuĭ juriŭ formatŭ de Academie dintre profesoriĭ Universităţeĭ din Iaşĭ, sub preşedinţa unuĭ membru alŭ Academieĭ.

«Numaĭ studenţiĭ lipsiţĭ de mijlóce vorŭ avé dreptulŭ a se presentă la aceste concursurĭ.

«Bursieriĭ nu vorŭ puté avé alte ocupaţiunĭ, precum funcţiunĭ saŭ lecţiunĭ private, sub pedépsa perdereĭ burseĭ. Eĭ vorŭ trebuì să trécă regulatŭ tóte esamenele şi să facă tóte lucrările cerute de regulamentele Universităţeĭ, la epocele regulamentare.

«Bursele se vorŭ acordă pentru timpulŭ legalŭ ce maĭ rĕmâne studentuluĭ până la terminarea studiilorŭ universitare; în orĭ ce casŭ durata lorŭ nu va va fi maĭ mare de $5^1/_2$ anĭ pentru Facultatea de Medicină şi de $3^1/_2$ anĭ pentru cele-lalte. Ele vorŭ puté însă fi retrase înainte de espirarea acestuĭ terminŭ dela aceia carĭ nu vorŭ dovedì aplicaţiune.

«7) $14^1/_2$ din ceĭ $79^1/_2$% dela al. *d* art. 5 vorŭ servì pentru acordare de burse în străinătăte la licenţiaţiĭ în sciinţe eşiţĭ din Universitatea din Iaşĭ

«Bursele se vorŭ da prin concursŭ la licenţiaţĭ lipsiţĭ de mijlóce.

«Concursulŭ se va ţiné la Universitatea din Iaşĭ, înaintea unuĭ juriŭ formatŭ ca celŭ dela art. 6.

«Bursele vorŭ fi de 3.600 leĭ pe anŭ, plus cheltuelile de drumŭ şi de şcólă.

«Durata şi scopulŭ fie-căreĭ burse se vorŭ fixà de Academie. In orĭ ce casŭ, durata lorŭ nu va trece peste patru anĭ.

«8) $14^{1}/_{2}$ din ceĭ $79^{1}/_{2}\%$ dela al. *d* art. 5 vorŭ servì pentru trimiterea în străinătate de ingineri absolvenţĭ cu diplomă aĭ Şcóleĭ de Podurĭ şi Şosele din Bucurescĭ, pentru a se perfecţionà într'o specialitate, pe care Academia o va fixà la fie-care dată. Pentru acésta, ceĭ trimişĭ vorŭ trebuì să urmeze cursurĭ în anumite şcolĭ, saŭ să urmăréscă lucrărĭ în cursŭ de esecuţiune saŭ să lucreze în usine, saŭ să visiteze lucrărĭ efectuate

«Aceste burse se vorŭ da de către unŭ juriŭ formatŭ de Academie din directorulŭ Şcóleĭ de Podurĭ şi Şosele, din unŭ membru alŭ Consiliuluĭ technicŭ superiorŭ şi din unŭ membru alŭ Academieĭ, care va presidà.

«Durata, scopulŭ şi modulŭ acordăreĭ burseĭ se vorŭ hotărî de Academie pentru fie-care bursă în parte; asemenea şi cifra alocaţiuneĭ. In orĭ ce casŭ, durata maximă a burseĭ nu va puté trece peste treĭ anĭ.

«9) $14^{1}/_{2}$ din ceĭ $79^{1}/_{2}\%$ dela al. *d* art. 5 vorŭ servì pentru a se da burse la tinerĭ, carĭ posedă celŭ puţinŭ diploma de bacalaureatŭ din ţéră, pentru a merge în străinătate ca să studieze în vre o şcólă de inginerie aplicată la industrie, saŭ de sciinţe aplicate, saŭ de architectură.

«Bursele vorŭ fi de câte 3.600 leĭ pe anŭ, plus cheltuelile de drumŭ şi de şcólă.

«Jumĕtate din ele se vorŭ da la Universitatea din Bucurescĭ şi jumĕtate la cea din Iaşĭ.

«Juriulŭ se va compune de către Academie din profesorĭ aĭ Universităţeĭ respective, sub preşedinţa unuĭ membru alŭ Academieĭ.

«Durata şi scopulŭ fie-căreĭ burse în parte se vorŭ hotărî de Academie. Durata nu va trece în nicĭ unŭ casŭ peste patru anĭ.

«10) 12 din ceĭ $79^{1}/_{2}\%$ dela al. *d* art. 5 vorŭ servì pentru a se da burse la tinerĭ, carĭ să posédă celŭ puţinŭ diploma de bacalaureatŭ din ţéră, pentru a-şĭ face studiile în Şcóla de Podurĭ şi Şosele din Bucurescĭ.

«Bursele vorŭ fi de câte 1.200 leĭ pe anŭ plus cheltuelile de drumŭ. Ele se vorŭ da pentru anulŭ preparatorŭ alŭ şcóleĭ prin concursŭ trecutŭ înaintea unuĭ juriŭ compusŭ din directorulŭ şi unŭ profesorŭ alŭ şcóleĭ, sub preşedinţa unuĭ membru alŭ Academieĭ; iar pentru ceĭ-alţĭ anĭ, după clasificaţiunea obţinută la examenele de admitere în şcólă şi la examenele de fine de anŭ. In orĭ ce casŭ, bursele nu se vorŭ puté conferì decât la tinerĭ lipsiţĭ de mijlóce.

«11) Pentru fie-care din categoriile de burse dela art. 6, 7, 8, 9 şi 10 se vorŭ admite să concureze şi tinerĭ din orĭ care parte a ţĕrilorŭ locuite de Românĭ în afară de hotarele regatuluĭ.

«In orĭ ce casŭ, bursieriĭ vorŭ fi luaţĭ esclusivŭ dintre tinerĭ românĭ de religiune creştină, fiĭ de părinţĭ românĭ.

«12) Toţĭ bursieriĭ prevĕḑuţĭ la art. 6, 7, 8, 9 şi 10 vorŭ trebuì să trimită

regulatŭ Academieĭ dovedile legale ce li se vorŭ cere de Academie, cum că se conformézá pe deplinŭ obligaţiunilorŭ ce aŭ contractatŭ, pe totŭ timpulŭ câtŭ durézá bursa. In casŭ contrarŭ, bursa se va puté retrage de Academie chiar înainte de espirarea terminuluĭ pentru care a fostŭ acordată.

«13) Tóte economiile, ce arŭ resultà eventualŭ dela fie-care din cifrele prevědute maĭ sus, se vorŭ capitalisà la finele fie-căruĭ anŭ budgetarŭ pentru mărirea fonduluĭ.

«14) Până la regularea definitivă a succesiuneĭ, se va votà în fie-care anŭ budgetulŭ transitoriŭ alŭ fonduluĭ, potrivitŭ cu resursele şi cu trebuinţele presente.

«15) Se va instituì o Comisiune, compusă din Secretarulŭ generalŭ şi din doĭ membri, însărcinată cu aplicarea disposiţiunilorŭ acestuĭ regulamentŭ.

«*Sp. Haret, P. Poni, D. Sturdza.*»

— După o discuţiune, la care aŭ luatŭ parte d-niĭ *V. Maniu, Sp. Haret, I. Kalinderu, D. Sturdza, N. Ionescu, V. Babeşŭ, St. Fălcoianu, Gr. Ştefănescu* şi *P. Poni*, proiectulŭ de regulamentŭ se iea în considerare.

— Se decide a se face discuţiunea pe articole în viitórea şedinţă.

ŞEDINŢA DIN 7 APRILIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Regulamentulŭ fundaţiuneĭ Adamachi, discuţiune pe articole.

— Art. 1 se primesce.

Art. 2. — D-lŭ *Gr. Ştefănescu* cere dela comisiune explicare asupra înţelesuluĭ cuvintelorŭ «scrierĭ morale» şi dice, că e necesarŭ să se facă o redacţiune maĭ precisă, spre a nu se da locŭ la înţelegerĭ greşite în viitorŭ.

D-lŭ *A. Romanŭ* propune modicarea acestuĭ articolŭ în modulŭ următorŭ:

«O sumă de 10.000 leĭ pe fie-care anŭ se va consacrà pentru premiarea:

«*a)* de scrierĭ morale în sensulŭ celŭ maĭ largŭ alŭ cuvîntuluĭ;

«*b)* pentru misiunĭ, maĭ alesŭ filologice, lexicale (dialectologice) și etnografice;

«Și anume suma de 7.000 va servì pentru formarea a patru premiĭ anuale de câte 1.000, 1.500, 2.000 și 2.500 leĭ 7.000 leĭ, conformŭ punctuluĭ *a;*

«Suma de 3.000 leĭ se va da unuĭ saŭ la doĭ bărbațĭ de specialitate, pe care saŭ pe carĭ Academia îĭ va însărcinà a face studiile speciale amintite la punctulŭ *b.*»

D-lŭ *V. Babeșŭ* propune a se șterge cuvintele «în sensulŭ celŭ maĭ largŭ alŭ cuvîntuluĭ», pentru că ele sunt inutile saŭ periculóse dacă ar fi rĕŭ înțelese.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḑice, că trebue să înțelegemŭ care putea fi cugetulŭ testatoruluĭ. Din testamentŭ se arată evidentŭ, că intențiunea luĭ nu putea fi ca premiele sale să se dea la cărțĭ de etică, ci la orĭ ce felŭ de cărțĭ bune, adecă nu nemorale, fără tendințe subversive. Spre a se precisà acésta în regulamentŭ, propune o modificare de redacțiune. Recunósce cu d-lŭ Romanŭ însemnătatea misiunilorŭ sciințifice și se unesce cu cererea d-sale; spre acestŭ scopŭ propune o deosebită modificare a proiectuluĭ.

D-lŭ *I. Kalinderu* se unesce cu părerea d-luĭ Hasdeŭ, că scopulŭ testatoruluĭ a fostŭ de a încuragià scrierile bune, nu pe cele rele și periculóse. Nu póte primì însă redacțiunea propusă de d-lŭ Hasdeŭ, căcĭ dela sine se înțelege că Academia nu póte premià decât scrierĭ morale, bune, nicĭ odată imorale și subversive. Crede necesarŭ să se lase vorbele din testamentŭ. Nu se unesce cu d-lŭ Hasdeŭ asupra moduluĭ, în care d-sa a ḑisŭ să se întrebuințeze o parte din venitulŭ fonduluĭ Adamachi pentru misiunĭ, căcĭ acésta ar fi indirectŭ în contra testamentuluĭ. Misiunile se potŭ da împreună cu subiectele, carĭ se propunŭ la concursŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* arată, că în proiectŭ se vorbesce de «scrierĭ morale în sensulŭ celŭ maĭ largŭ alŭ cuvîntuluĭ», nu de morala cea maĭ largă, cum a înțelesŭ d-lŭ Babeșŭ; de aceea acele vorbe potŭ fi și suprimate, cum aŭ susținutŭ d-niĭ Babeșŭ și Kalinderu. Nu

se unesce cu propunerea d-luĭ Romanŭ, de a se întrebuință o parte din venitŭ pentru misiunĭ filologice și etnografice, căcĭ acésta ar fi în contra testamentuluĭ, care dice «dare de premiĭ», iar nu «misiunĭ». Misiunile sunt folositóre fără îndoială, dar nu potŭ intrà în întrebuințarea acestuĭ fondŭ.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* dice, că trebue să se constate că scrierile sciințifice sunt și vorŭ fi considerate tóte ca scrierĭ morale.

D-lŭ *Sp. Haret*—în numele comisiuneĭ—declară, că comisiunea nu primesce amendamentele d-lorŭ Romanŭ și Hasdeŭ, fiindŭ contrare testamentuluĭ. Primesce amendarea propusă de a se suprimà cuvintele «în sensulŭ celŭ maĭ largŭ alŭ cuvîntuluĭ», cu lămurirea, că prin «scrierĭ morale», nu se înțelegŭ numaĭ scrierĭ de natură etică, ci orĭ ce scrierĭ de orĭ ce natură, carĭ nu arŭ fi imorale și carĭ arŭ tinde, pe orĭ ce cale ar fi, la perfecționarea omuluĭ ca omŭ și ca cetățénŭ.

D-niĭ *Romanŭ* și *Hasdeŭ* declară că-șĭ retragŭ amendamentele.

— Se pune la votŭ și se primesce amendarea propusă de d-lŭ V. Babeșŭ.

— Art. 2 amendatŭ se pune la votŭ și se primesce.

— Art. 3 se primesce.

— Art. 4 și 5 se primescŭ.

Art. 6. — D-lŭ *Dr. V. Babeșŭ* dice, că nu se póte presupune a fi fostŭ intențiunea testatoruluĭ de a înlătură medicina dintre sciințele esacte, pe carĭ voià să le încuragieze, saŭ de a-ĭ creà o situațiune inferióră. Este mare necesitate de medicĭ în țéră, și anume de medicĭ românĭ. Evreiĭ facŭ adevĕrată invasiune în Facultățile de Medicină, unde sunt maĭ numeroșĭ decât Româniĭ și în condițiunĭ de mijlóce multŭ maĭ bune pentru a studià decât aceștia, carĭ sunt aprópe toțĭ săracĭ. Starea sanitară a țĕreĭ este rea, de aceea e necesarŭ a se da celŭ maĭ mare avîntŭ posibilŭ învĕțămîntuluĭ medicalŭ. Este trebuință ca mediciĭ, maĭ alesŭ la țéră, să fie Românĭ, pentru că sunt în atingere directă cu poporulŭ ; trebue să-ĭ scie limba și să aibă inimă pentru poporŭ. Din aceste motive, propune să se dea o parte maĭ mare din bursele Adamachi pentru studențiĭ

de medicină. Aceste burse să se dea la Facultatea din Bucurescĭ, care este maĭ bine întocmită și maĭ bogată în mijlóce de învĕțămîntŭ decât cea dela Iașĭ. Pentru Iașĭ să se dea burse pentru studiulŭ medicineĭ în străinătate. Propune următorulŭ amendamentŭ:

«Propunŭ ca alineatulŭ întâĭ alŭ art. 6 să fie înlocuitŭ în modulŭ următorŭ:

«12 din ceĭ $79^1/_2\%$ dela al. *d* art. *5* se vorŭ afectă în dare de burse de câte 100 leĭ pe lună la studențiĭ Facultățeĭ de Sciințe din Iașĭ, iar 12 din $79^1/_2\%$ se vorŭ afectă în asemenea burse la studențiĭ Facultățeĭ de Medicină din Bucurescĭ.»

D-lŭ *I. Kalinderu* propune următorulŭ amendamentŭ:

«24 din ceĭ $79^1/_2\%$ dela al. *d* art. 5 se vorŭ afectă în dare de burse de câte 100 leĭ pe lună la studențiĭ universitarĭ aĭ Facultăților de Sciințe și de Medicină

«Aceste burse se vorŭ da prin concursŭ, trecutŭ înaintea unuĭ juriŭ formatŭ de Academie dintre profesoriĭ Universitățilorŭ respective, sub președința unuĭ membru alŭ Academieĭ.

«*Ion Kalinderu*, *Gr. Ștefănescu*, *V. Maniu*.»

D-lŭ *Sp. Haret* — în numele comisiuneĭ — nu primesce amendamentulŭ d-luĭ Dr. Babeșŭ, pentru motivele arĕtate în discuțiunea generală: trebuința de a face din Iașĭ celŭ maĭ mare centru culturalŭ și sciințificŭ posibilŭ. Pentru acelașĭ motivŭ, comisiunea nu primesce nicĭ amendamentulŭ d-luĭ I. Kalinderu.

— Amendamentulŭ d-luĭ Dr. Babeșŭ se pune la votŭ și se respinge.

— Amendamentulŭ d-luĭ I. Kalinderu se pune la votŭ și se respinge.

— Art. 6 presentatŭ de comisiune se primesce.

Art. 7. — D-lŭ *A. D. Xenopol* crede, că suma de 300 leĭ pe lună este prea mare și propune reducerea eĭ la 250 leĭ, prin următorulŭ amendamentŭ:

«Propunŭ să se reducă suma burseĭ la 250 leĭ pe lună, plus cheltuelile de școlă.

«*A. D. Xenopol*, *Iosifŭ Vulcanŭ*, *Hasdeŭ*.»

D-lŭ *I. C. Negruzzi* se unesce cu acéstă propunere.

D-lŭ *D. Sturdza* crede, că ar fi periculosŭ a se face reducerea propusă de d-lŭ Xenopol, pentru că la multe specialitățĭ sciințifice studiile reclamă cheltuelĭ extraordinare de laboratoriĭ și de cărțĭ scumpe.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* propune următorulŭ amendamentŭ:

«La al. 4 dela art. 7, după cuvintele de «drumŭ» să se adaugă «la ducere și la terminarea studiuluĭ».

«*Gr. Ștefănescu.*»

D-lŭ *Sp. Haret* — în numele comisiuneĭ — primesce amendarea propusă de d-lŭ Ștefănescu; nu póte primì însă pe aceea propusă de d-niĭ Xenopol și Negruzzi, pentru că în orașele marĭ viéța se scumpesce și nu ar fi bine ca bursieriĭ trimeșĭ de Academie pentru studiĭ să sufere lipse.

— Amendamentulŭ d-luĭ Xenopol se pune la votŭ și se primesce.

— Amendamentulŭ d-luĭ Gr. Ștefănescu se pune la votŭ și se primesce.

— Art. 7 amendatŭ se pune la votŭ și se primesce.

— Art. 8 se primesce, cu amendamentulŭ D-luĭ Gr. Ștefănescu dela art. 7.

— Art. 9 se primesce, cu amendamentulŭ d-luĭ Gr. Ștefănescu dela art. 7.

Art. 10. — D-lŭ *A. D. Xenopol* ḑice, că aicĭ suma de 100 leĭ este peste mĕsură prea mică, căcĭ viéța în Bucurescĭ este maĭ scumpă decât în orĭ care orașŭ din străinătate. Cere a se pune celŭ puținŭ 150 leĭ pe lună.

D-lŭ *D. Sturdza* se opune acesteĭ modificărĭ.

— Art. 10 propusŭ de comisiune se primesce.

Art. 11. — D-lŭ *I. Kalinderu* presintă următorulŭ amendamentŭ:

«Pentru fie-care din categoriile de burse dela art. 6, 7, 8, 9 și 10, se vorŭ admite să concureze numaĭ tinerĭ românĭ saŭ naturalisațĭ românĭ.

«De aceleașĭ drepturĭ însă se vorŭ bucurà și tineriĭ din orĭ care parte a țĕrilorŭ locuite de Românĭ în afară de hotarele regatuluĭ.

«*I. Kalinderu.*»

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* presintă următorulŭ amendamentŭ:

«La al. 2 dela art. 11, să se ştérgă cuvintele «de religiune creştină».

«*Gr. Ştefănescu.*»

— Amendamentulŭ d-luĭ I. Kalinderu pusŭ la votŭ se respinge.

— Amendamentulŭ d-luĭ Gr. Ştefănescu se primesce.

— Art. 11 amendatŭ se primesce.

— Art. 12 se primesce.

D-lŭ *V. Babeşŭ* propune a se introduce după art. 12 unŭ art. 13 cu următorulŭ cuprinsŭ:

«Bursieriĭ niciĭ într'unŭ casŭ nu vorŭ puté să maĭ aibă şi o altă bursă, sub pedépsă de perderea burseĭ Adamachi.

«*V. Babeşŭ.*»

— Art. 13 propusŭ de d-lŭ V. Babeşŭ se primesce.

— Art. 13 devenitŭ 14 se primesce.

— Art. 14 devenitŭ 15 se primesce.

— Art. 15 devenitŭ 16 se primesce.

Se pune la votŭ în totalŭ regulamentulŭ fundaţiuneĭ Adamachi prin bile.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanţĭ 18, voturĭ pentru 17, voturĭ contra 1.

D-lŭ Preşedinte proclamă votulŭ, anunţândŭ că regulamentulŭ fundaţiuneĭ Adamachi s'a primitŭ.

ŞEDINŢA DIN 8 APRILIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

D-lŭ *D. Sturdza,* Secretarŭ generalŭ, presintă raportulŭ d-luĭ B. P. Hasdeŭ asupra scriereĭ luĭ *u* mutŭ finalŭ.

D-lŭ *N. Quintescu* ḑice, că acestŭ raportŭ trebuià să fie maĭ întâĭ

presentatŭ Secțiuneĭ literare, care să aducă propunerile sale. Cere a se urmà ast-felŭ, trimițêndu-se raportulŭ la Secțiune.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice, că raportulŭ să se iea în discuțiune fără a maĭ trece la Secțiune, care are cestiunea în studiŭ de maĭ mulțĭ anĭ.

— Se decide a se trimite raportulŭ d-luĭ Hasdeŭ la Secțiunea literară și a se pune Lunĭ în discuțiune în ședință plenară.

D-lŭ Dr. C. Istrati, membru corespondentŭ, ḑice următórele:

«Am plăcerea a oferì Academieĭ Române prima chartă în reliefŭ a țĕrilorŭ române, făcută la 1854 de Cesar Boliacŭ în timpulŭ exiluluĭ sĕŭ la Paris. Ea a fostŭ depusă la 1854 în Capela română din rue Racine, unde a statŭ până la 1883.

«Oferindŭ Academieĭ acéstă chartă, pe care stă scrisŭ *România*, cu tóte că se află cuprinse tóte țĕrile locuite de Românĭ la unŭ locŭ, am a face o singură urare și anume următórea: La 1854 depuindu-se ea în templulŭ credințeĭ române din Paris, la 1859 s'a sĕrbătoritŭ unirea Moldoveĭ cu Muntenia. Astăḑĭ în 1894, depuind'o în templulŭ cultureĭ române din Bucurescĭ, dorescŭ ca în curînd să sĕrbătorimŭ o fasă și maĭ mare în analele istorieĭ nóstre, fasă care să justifice fericita inspirațiune a luĭ Cesar Boliacŭ când a făcutŭ acéstă chartă.»

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* presintă Anulŭ II din *Buletinulŭ Societățeĭ de sciințe fisice* din Bucurescĭ.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* ḑice următórele:

«Sunt acum 33 de anĭ, în aniĭ 1860 și 1861, ḑiaruluĭ «Românulŭ» nu-ĭ erà permisŭ nicĭ să trécă prin Austro-Ungaria; studențiĭ românĭ carĭ studiaŭ la Paris, ardeaŭ de dorința de a cetì acestŭ ḑiarŭ, pusŭ sub direcțiunea ilustruluĭ patriotŭ și democratŭ C. A. Rosetti și în care se tractaŭ de pana măiéstră a directoruluĭ sĕŭ și a altorŭ înfocațĭ patrioțĭ cestiunile cele maĭ însemnate naționale și politice. In aceste împrejurărĭ, eĭ se adresară luĭ C. A. Rosetti, arĕtându-ĭ marea lorŭ dorință de a avé «Românulŭ» la Paris; dar cum Unguriĭ îlŭ opriaŭ la graniță, Rosetti avù fericita idee de a scóte pentru studențiĭ din Paris o edițiune *specială*, trasă pe hârtie așà de subțire (hârtie de poștă, cum se ḑicea pe atuncĭ) în câtŭ, deși de același formatŭ ca celŭ din țéră, putea intrà într'unŭ plicŭ de scrisóre ordinară, pe care o trimitea recomendată, și ast-felŭ ḑiarulŭ «Românulŭ» ne sosià la Paris, deși cam *scumpŭ;* fie-care numĕrŭ (scrisóre) costà pe atuncĭ 1 francŭ 70 centime (2 sfanțĭ), dar cum eramŭ mulțĭ carĭ ne asociasemŭ la acésta, puteamŭ să susținemŭ costulŭ, care se ridicà la 500 leĭ pe fie-care anŭ. Ḑiarulŭ mi se adresà mie și-lŭ cetiamŭ pe rêndŭ fie-care din asociațĭ; după

cetire trebuià să mi se înapoeze totŭ mie; din nenorocire, numaĭ unŭ fórte micŭ numĕrŭ mĭ s'a înapoiatŭ din aniĭ 1860 și 1861, și pe acestea le-am păstratŭ ca o amintire plăcută. Astădĭ am legatŭ tóte aceste numere la unŭ locŭ și, profitândŭ de diua de astădĭ, aniversara morțeĭ mareluĭ patriotŭ, le facŭ darŭ Academieĭ nu ca unŭ documentŭ rarŭ, căcĭ «Românulŭ» dela acea epocă se găsesce, dar ca o edițiune unică în felulŭ eĭ și ca o probă de pedecele ce și pe atuncĭ puneaŭ veciniĭ noștri rĕspândireĭ scrierilorŭ literare și politice alŭ Românilorŭ de aicĭ.»

— Academia exprimă mulțumirĭ d-lorŭ Dr. Istrati și Gr. Ștefănescu.

La ordinea dileĭ se punŭ propunerile Secțiuneĭ literare presentate la 6 Aprilie.

Propunerea de a se cumpĕrà 200 exemplare din *Poesiĭ poporale din Bănatŭ,* culegere de Enea Hodoșŭ, tom. I și II.

D-lŭ *N. Quintescu* crede, că majoritatea Secțiuneĭ cere prea multŭ; propune a se cumpĕrà 100 exemplare numaĭ din volumulŭ I apărutŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* dice, că tóte aceste propunerĭ carĭ atragŭ cheltuelĭ să se recomande Comisiuneĭ financiare, ca dînsa să vadă dacă găsesce mijlócele budgetare necesare pentru ajutórele și lucrările propuse.

— Propunerea Secțiuneĭ se recomandă Comisiuneĭ financiare.

— Se recomandă asemenea Comisiuneĭ financiare propunerile Secțiuneĭ, de a se tipărì poesiile poporale culese de preotulŭ T. Bălășelŭ și de a se da d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ remunerare de 500 leĭ pentru colecțiunea de basme presentată.

Comisiunea premielorŭ anuale Năsturelŭ-Herĕscu și Lazărŭ.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* cetesce raportulŭ sĕŭ generalŭ asupra lucrăreĭ Comisiuneĭ premielorŭ, prin care se arată, că pentru Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu majoritatea comisiuneĭ recomandă cartea *Istoria filosofieĭ antice* de G. Dem. Teodorescu, iar pentru premiulŭ Lazărŭ recomandă scrierile d-lorŭ C. Chiru și Dr. I. Kiriac.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* dice, că raportulŭ Comisiuneĭ premielorŭ l'a surprinsŭ neplăcutŭ. Scopulŭ premielorŭ Academieĭ este de a se

încuragià lucrările originale, nu traducerĭ saŭ compilațiunĭ. Din ra portŭ se vede însă, că Comisiunea premielorŭ din acestŭ anŭ a făcutŭ tocmaĭ contrariulŭ, căcĭ pre când înlătură lucrărĭ originale de o valóre recunoscută de tótă lumea nóstră literară, se propune a se premià o compilațiune, cum este cartea d-luĭ Teodorescu, în care nu este cea maĭ mică cugetare originală. Maĭ bine să nu se dea premiulŭ de locŭ, decât să se facă cum propune Comisiunea.

D-lŭ *P. Poni* cere a se procede ca aniĭ trecuțĭ, adecă să se cetéscă rapórtele speciale asupra cărțilorŭ propuse la premiare în ordinea numĕruluĭ de voturĭ obținutŭ în Comisiunea de premiĭ și să se facă facă votŭ asupra lorŭ în aceiașĭ ordine.

D-lŭ *D. Sturdza,* ca observațiune generală, ḑice, că Comisiunea premielorŭ trebue să lumineze pe ceĭ-lalțĭ membri aĭ Academieĭ, carĭ nu potŭ studià cărțile presentate la premiĭ. Acésta se póte face numaĭ prin rapórte amĕnunțite. Aceste rapórte trebue să aibă și o altă însemnătate mare, aceea că printr'însele Academia să dea direcțiune în activitatea literară și sciințifică. Din ce în ce maĭ multŭ se vede necesitatea, ca să se iea mĕsurile necesare pentru a se puté avé rapórte maĭ complete.

— Discuțiunea generală se închide.

Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu.

D-lŭ *I. Caragiani* cetesce raportulŭ sĕŭ specialŭ asupra cărțeĭ d-luĭ G. Dem. Teodorescu, propusă de Comisiune pentru premiare.

D-lŭ *V. Maniu* susține conclusiunea raportuluĭ și propunerea comisiuneĭ, ḑicêndŭ că lucrarea este meritorie atâtŭ ca fondŭ câtŭ și ca formă.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḑice, că chiar după raportulŭ specialŭ acéstă carte nu merită a fi premiată, fiind-că se arată a fi o simplă compilațiune pentru eleviĭ de liceŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* arată, că este de absolută necesitate a se cetì maĭ întâĭ tóte rapórtele speciale asupra cărțilorŭ presentate la premiŭ, spre a se puté stabilì apreciarea relativă a valoreĭ lorŭ

și ast-felŭ a se votà în cunoscință de causă. Alt-felŭ d-sa nu póte luà parte la votŭ.

Se pune la votŭ propunerea majorităței comisiuneĭ, de a se premià cartea d-luĭ Teodorescu.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 22, pentru 12, contra 10.

— D-lŭ Președinte anunță că propunerea neîntrunindŭ 2 treimĭ, ci simplă majoritate, urmézā a fi pusă la noŭ votŭ în ședința de Lunĭ.

D-lŭ *A. D. Xenopol* cetesce raportulŭ sĕŭ specialŭ despre scrierea d-luĭ N. Pĕtrașcu.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* observă numaĭ, că scrierea (Delavrancea) aspru criticată de d-lŭ Pĕtrașcu, în privința căreia d-lŭ Xenopol se unesce cu criticulŭ, este aceea căreia cu dreptŭ și după meritŭ Academia i-a acordatŭ în anulŭ trecutŭ Premiulŭ Eliade-Rădulescu.

Se pune la votŭ propunerea minorităţeĭ comisiuneĭ, de a se premià cartea d-luĭ Pĕtrașcu.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 22, pentru 6, contra 16.

— D-lŭ Președinte anunță, că propunerea de premiare s'a respinsŭ.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* cetesce raportulŭ sĕŭ specialŭ asupra cărților d-luĭ N. Rădulescu-Niger

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* crede, că poesiile d-luĭ Rădulescu-Niger *Rustice*, trebuescŭ alt-felŭ judecate decât cum le-a presentatŭ d-lŭ Ollănescu. *Poetulŭ trebue să întrunéscă două felurĭ de condițiunĭ:* întâĭ, că *orĭ ce scriitorŭ românŭ trebue să scrie o limbă corectă și o limbă într'adevĕrŭ românéscă;* apoĭ, ca *artistŭ, trebue să aibă o versificațiune perfectă; numaĭ când aceste condițiunĭ se găsescŭ întrunite, suntemŭ și noĭ îndrituițĭ a căutà pe poetŭ sub versificatorŭ și sub scriitorŭ.* Să întrebămŭ acuma, carĭ sunt *calitățile ce se cerŭ dela unŭ poetŭ, admițĕndŭ deosebirea ce póte existà între unŭ talentŭ și altulŭ.* Maĭ întâĭ de sigurŭ elŭ trebue *să guste natura și să ne-o redea ast-felŭ în câtŭ poesia să lupte cu pictura, să ne misce simțemintele prin descrierea priveliștei;*

alŭ doilea, *cu acéstă descriere să unéscă și pe aceea a ómenilorŭ,* ast-felŭ în câtŭ să ni-ĭ arate, în orĭ ce genŭ ar adoptà elŭ, fie pe teatru, fie în poesiile lirice, fie în orĭ ce altŭ genŭ, ca tipurĭ *trăinde* și *mișcate de unŭ simțemîntŭ,* pe care poetulŭ să ni-lŭ insufle. Acestea, fie că autorulŭ *ne mișcă în modŭ maĭ durerosŭ,* fie *că se mulțumesce a ne arĕtà tablourĭ maĭ îndulcite, maĭ pornite spre melancolie,* saŭ chiar că *glumesce* saŭ *pune pe eroiĭ sĕĭ să gluméscă.* In fine, astădĭ când *preocupărĭ atâtŭ de îngrijitóre se impunŭ orĭ căreĭ mințĭ,* nu numaĭ românescĭ dar omenescĭ, în tóte părțile lumeĭ, *înțelegemŭ că poetulŭ să dică despre dînsulŭ: Homo sum, humanum nihil a me alienum puto.* Să studiemŭ sub aceste privințĭ versurile intitulate *Rustice,* vol. I, poesiĭ. Póte că *dela Alecsandri încóce nimenĭ n'a scrisŭ într'o limbă maĭ românéscă decât Niger* și *vorbele luĭ sunt luate tot-deauna în ințelesulŭ într'adevĕrŭ poporalŭ și cu o precisiune, care le dă unŭ farmecŭ și maĭ multŭ,* arĕtândŭ o *adevĕrată limbă românéscă, ceea ce nu póte păré ast-felŭ, decât când e scrisă de unŭ spiritŭ limpede.* Ca exemple, atâtŭ pentru corectitudinea versificațiuneĭ câtŭ și a stiluluĭ, d-lŭ Tocilescu deschide cartea din întîmplare și găsesce:

La pag. 31: Că nu-ĭ lucru maĭ schilodŭ
Decât câmpulŭ făr'de rodŭ,
Și celŭ hâtru de Românŭ
Făr' de puișorĭ la sînŭ.

La pag. 10: Sórele d'abià rĕsare,
Iacă-ĭ fata p'o cărare,
Und'tecĭ Miro? La pădure.
Dar la ce? La fragĭ, la mure.

La pag. 63: La *umbră de teiŭ stufosŭ*
Neica mi s'așéză jos,
Jos pe verde pajiște,
Intr'unŭ colțŭ de miriște. . . .

Teiu-ĭ naltŭ și crăcănatŭ
Neica-ĭ scurtŭ, Neica-ĭ legatŭ.
etc., etc.

Dejà se vede din aceste versurĭ, cum pentru Niger natura se légă cu *scena,* ce are să descrie. Totŭ așà se póte ḑice despre maĭ multe: *Florĭ de salcâmĭ,* etc., (pag. 17). Și în tóte vomŭ găsì aceleașĭ calitățĭ, ce amŭ datŭ ca generale în ce privesce versificațiunea și limba; în tóte, acelașĭ simțemîntŭ alŭ natureĭ și chiar, ceea ce e eminamente românescŭ, dialogurĭ, ca la p. 71, între omŭ și natură. Partea întitulată *Din viéța ḑilnică a țĕranuluĭ,* pe lângă alte calitățĭ, face să rĕsară póte în modŭ și maĭ vĕditŭ acéstă intimă unire între *omŭ* și *fire,* între săténŭ maĭ alesŭ și câmpulŭ sĕŭ. Recomendămŭ ca adevĕrate tablourĭ piesele: *Aria* (p. 174), *In lanŭ* (p. 175) și bucățile în numĕrŭ de 4: *Privileștĭ* (după anotimpurĭ) (p. 188—195) scrise în versurĭ marĭ; *ele sunt maĭ alesŭ menite să arate armonia, de care amŭ vorbitŭ maĭ sus.* Țĕranulŭ nostru e *șugubețŭ,* și spiritulŭ e departe de a lipsì luĭ Niger. Deșì strălucindŭ prin spiritŭ, *Pe lună,* care începe volumulŭ, este o bucată, care dacă ar fi fostŭ scrisă în *grecesce* s'ar atribuì luĭ Anacreon. Totŭ ast-felŭ: *De vorbă* (p. 173) și încă alte câte-va. Iată 4 versurĭ:

P. 65: La pliveală: Velință lățósă e grâulŭ în lanŭ;
Iar drumulŭ pe margin̆ĭ îĭ face colanŭ;
E ochilorŭ mîndră și sóreluĭ dragă,
Dar domnulŭ nu lasă mîndrețea întrégă?

Óre nu sunt vrednice de Alecsandri? Și nu este o întrégă imagine în versulŭ alŭ doilea. Banville a ḑisŭ: *poetuluĭ e datŭ printr'o vorbă să deștepte o imagine.* Acéstă idee a luĭ Banville, care omóră orĭ ce poesie curatŭ descriptivă, îșĭ găsesce *aplicarea în acestŭ alŭ doilea versŭ.* D-lŭ Tocilescu maĭ adauge: Rădulescu-Niger cunósce bine pe țĕranĭ, dar le vrea și binele. Nicĭ odată nesimțirea adusă de dorulŭ de cotropire a pămîntuluĭ, firescŭ țĕranuluĭ, n'a fostŭ maĭ tare biciuită ca în poesia a 5-a din *Viéța ḑilnică* (p. 98); nicĭ odată miseria țĕranuluĭ n'a fostŭ maĭ jalnicŭ descrisă decât în cea d'intâĭ (p. 85), saŭ în a 72-a (p. 107). *Vițiurile,* de carĭ elŭ să se ferescă;

bĕutura, slugărnicia, sunt biciuite în a 10-a (p. 105) și în a 20-a (p. 161). Iar plaga maĭ mare a țĕranilorŭ de sigurŭ nu póte fi *decât atuncĭ când s'a coruptŭ într'atâta în câtŭ să fie elŭ țĕranŭ vrăjmașŭ consăténuluĭ sĕŭ* (*Ștevŭ*). Óre nu sunt și *slăbiciunĭ?* Și sórele are pete, dar Academia e datóre a recunósce că trebue nu numaĭ a încuragià pe Rădulescu-Niger ca *începĕtorŭ, dar și a-lŭ rĕsplătì ca unulŭ ce a făptuitŭ frumosulŭ.*

Se pune la votŭ propunerea minorităţeĭ comisiuneĭ, de a se premià cărțile d-luĭ Rădulescu-Niger.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 22, pentru 9, contra 13.

— D-lŭ Președinte anunță, că propunerea de premiare s'a respinsŭ.

D-lŭ *A. D. Xenopol* cetesce raportulŭ sĕŭ specialŭ asupra cărțeĭ d-luĭ A. C. Cuza.

Se pune la votŭ propunerea minorităţeĭ comisiuneĭ, de a se premià cartea d-luĭ A. C. Cuza.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 21, pentru 8, contra 13.

— D-lŭ Președinte anunță, că propunerea de premiare s'a respinsŭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* cetesce raportulŭ sĕŭ specialŭ asupra scrierilorŭ d-luĭ T. D. Speranțiă.

Se pune la votŭ propunerea minorităţeĭ comisiuneĭ, de a se premià scrierile d-luĭ T. D. Speranțiă.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 21, pentru 10, contra 11.

— D-lŭ Președinte anunță, că propunerea de premiare s'a respinsŭ.

D-lŭ *Dr. V. Babeșŭ* cetesce raportulŭ sĕŭ specialŭ asupra cărțeĭ d-luĭ Dr. Urechiă.

Se pune la votŭ propunerea minorităţeĭ comisiuneĭ, de a se premià cartea d-luĭ Dr. Urechiă.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 19, pentru 6, contra 13.

— D-lŭ Președinte anunță, că propunerea de premiare s'a respinsŭ.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 9 APRILIE 1894.

Președința **M. S. Regeluĭ.**

M. S. Regele bine-voesce a deschide ședința, acordândŭ cuvîntulŭ d-luĭ B. P. Hasdeŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* cetesce darea sa de sémă asupra lucrăreĭ «Mareluĭ Etimologicŭ alŭ Românieĭ».

M. S. Regele bine-voesce a suspendà ședința.

La redeschiderea ședințeĭ, **M. S. Regele** bine-voesce a da cuvîntulŭ d-luĭ V. A. Urechiă.

D-lŭ *V. A. Urechiă* cetesce memoriulŭ sĕŭ despre manuscriptulŭ luĭ Bandinus referitorŭ la catoliciĭ din Moldova, dăruitŭ Academieĭ de d-lŭ C. Esarcu.

M. S. Regele bine-voesce a ridicà ședința.

ȘEDINȚA DIN 11 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința dela 11 Aprilie, prin care se arată că Secțiunea a decisŭ:

1) A se amânà pentru viitórea sesiune resolvirea cestiuneĭ de a se continuà traducerea luĭ Titu Liviu;

2) A se primì conclusiunile raportuluĭ d-luĭ B. P. Hasdeŭ pentru suprimarea luĭ *u* latentŭ din ortografia Academieĭ.

— Propunerea 1-a se primesce; a 2-a se pune la ordinea ḑileĭ.

Se cetesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința

dela 11 Aprilie, prin care Secțiunea arată calitațile scriitorilorŭ propușĭ de dînsa ca membri corespondențĭ.

— Se decide a se supune votuluĭ după resolvirea cestiuneĭ prèmielorŭ.

Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* — ca cestiune prealabilă — atrage atențiunea asupra faptuluĭ, că în ședința de Venerĭ s'a votatŭ asupra cărțilorŭ propuse pentru Premiulŭ Năsturelŭ; că numaĭ una a avutŭ majoritate de voturĭ, cele-lalte aŭ fostŭ de totŭ respinse de majoritate. Cea d'întâĭ, după art. 7 și 10 din Statute, neîntrunindŭ două treimĭ ci simplă majoritate, trebue supusă la votare în treĭ ședințe consecutive. Intâiulŭ votŭ s'a datŭ Venerĭ; alŭ doilea nu s'a datŭ Sâmbătă, din care causă votulŭ de Venerĭ este anulatŭ și votarea trebue începută din noŭ.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* observă, că Sâmbătă nu a fostŭ o ședință de lucrărĭ și de voturĭ, ci o ședință solemnă extra-ordinară, decĭ ea nu póte fi socotită ca o întrerupere a votăreĭ.

D-lŭ Vice-Președinte *I. C. Negruzzi* ḑice, că cu scirea și învoirea Academieĭ a anunțatŭ a doua votare pentru astăḑĭ, fiind-că se scià că Sâmbătă și Duminecă nu se vorŭ ține ședințe pentru lucrările curente.

D-lŭ *Sp. Haret* cetesce raportulŭ sĕŭ asupra cărțeĭ d-luĭ C. Chiru, propusă pentru Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ.

D-luĭ Dr. *V. Babeșŭ* cetesce raportulŭ sĕŭ asupra cărțeĭ d-luĭ Dr. I. Kiriac, propusă la acelașĭ premiŭ.

D-lŭ *N. Quintescu,* vĕḑêndŭ că în raportulŭ d-luĭ Dr. Babeșŭ se pune unŭ mare prețŭ pe unele cercetărĭ ale Druluĭ Kiriac asupra fracturilorŭ causate de puscile nouĕ ale armateĭ, ḑice că cercetărĭ analóge s'aŭ făcutŭ și de Dr. Demostene, care le-a presentatŭ cu multŭ succesŭ le Congresulŭ medicalŭ din Roma. D-sa cere explicărĭ asupra originalităţeĭ acestorŭ cercetărĭ; cuĭ aparținŭ ele, Druluĭ Demostene saŭ Druluĭ Kiriac?

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḑice, că opera d-luĭ C. Chiru este bine scrisă

românesce, pe când a Drului Kiriac fórte rĕŭ. Lucrarea d-luĭ Chiru este întrégă originală și tractéză o cestiune de cea maĭ înaltă importanță pentru viitorulŭ economicŭ și igienicŭ alŭ țĕreĭ; a d-luĭ Dr. Kiriac este în cea maĭ mare parte o compilațiune, la care a adausŭ experiențele asupra împușcăreĭ cadavrelorŭ, scăpândŭ din vedere că aceste experiențe potŭ da resultate fórte îndoióse, căcĭ alta este resistența corpuluĭ viŭ și alta a cadavruluĭ. Din aceste motive, d-sa va votà pentru premiarea cărțeĭ d-luĭ C. Chiru.

D-lŭ Dr. *V. Babeșŭ*, rĕspundêndŭ cerereĭ d-luĭ Quintescu, ḑice, că cercetările și experiențele asupra efectelorŭ obținute de proiectilele nouelorŭ pușcĭ s'aŭ făcutŭ de Dr. Kiriac și de Dr. Demostene deosebitŭ și că fie-care sunt originale, nu le-aŭ luatŭ unulŭ dela altulŭ; este însă necontestabilŭ că prioritatea este a Druluĭ Kiriac, ceea ce nu atinge întru nimicŭ originalitatea și a cercetărilorŭ Druluĭ Demostene. La spusele d-luĭ Hasdeŭ, d-sa ḑice că nu este bine a se da preferință tot-deauna lucrărilorŭ de interesŭ numaĭ localŭ, din contra ar trebuì să se iea în deosebită considerare lucrările de interesŭ generalŭ, carĭ aŭ și pentru noĭ o valóre și unŭ interesŭ mare, și acestora să li se dea cea maĭ mare încuragiare.

Discuțiunea se închide.

Se pune la votŭ propunerea de a se acordà d-luĭ C. Chiru Premiulŭ Lazărŭ.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 25, pentru 15, contra 10.

— D-lŭ Președinte anunță, că propunerea de premiare a întrunitŭ simpla majoritate, nu 2 treimĭ; decĭ urméză a fi supusă la o nouă votare.

Se pune la votŭ propunerea de a se acordà d-luĭ Dr I. Kiriac Premiulŭ Lazărŭ.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanțĭ 25, pentru 13, contra 12.

— D-lŭ Președinte anunță, că și acéstă propunere se va supune la o nouă votare.

D-lŭ Dr. *D. Brândză* cetesce raportulŭ sĕŭ asupra cărțilorŭ d-lorŭ Dr. I. Radianŭ și Dr. L. Cosmovicĭ, propuse de minoritatea comisiuneĭ pentru Premiulŭ Lazărŭ.

Se punŭ la votŭ, alŭ căruia resultatŭ este:

Cartea d-luĭ Dr. L. Cosmovicĭ: Votanţĭ 24, pentru 6, contra 18.

Cărţile d-luĭ Dr. Radianu: Votanţĭ 20, pentru 2, contra 18.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că amîndoĭ concurenţiĭ aŭ fostŭ respinşĭ dela premiare.

Se procede la a doua votare pentru acordarea Premiuluĭ Năsturelŭ-Herĕscu d-luĭ G. Dem. Teodorescu.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanţĭ 25, pentru 14, contra 11.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că propunerea întrunindŭ şi acum simplă majoritate, nu 2 treimĭ, urmézā a fi supusă la o a treia votare în şedinţa următóre.

Se procede la alegerea membrilorŭ corespondenţĭ românĭ propuşĭ de Secţiunea literară.

Resultatulŭ votuluĭ este:

D-lŭ T. Şerbănescu: Votanţĭ 24, pentru 14, contra 10.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că propunerea neîntrunindŭ 2 treimĭ ci simplă majoritate, urmézā a fi supusă la o nouă votare.

D-lŭ I. Neniţescu: Votanţĭ 24, pentru 12, contra 12.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că propunerea de alegere s'a respinsŭ.

D-lŭ D. Zamfirescu: Votanţĭ 24, pentru 8, contra 16.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că propunerea de alegere s'a respinsŭ.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ istorice pentru şedinţa dela 11 Aprilie, prin care Secţiunea cu unanimitate propune a se alege membru alŭ Academieĭ Ioanŭ M. Moldovanŭ, canonicŭ în Blajŭ, în loculŭ rĕmasŭ vacantŭ prin mórtea luĭ Gheorghe Bariţiŭ.

Propunerea se pune la votŭ, alŭ căruia resultatŭ este:

Votanţĭ 24, pentru 22, contra 2.

— D-lŭ Preşedinte proclamă pe canoniculŭ Ioanŭ M. Moldovanŭ membru alŭ Academieĭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* dă cetire următoruluĭ sĕŭ raportŭ asupra cestiuneĭ scriereĭ luĭ *u* mutŭ finalŭ :

«La stabilirea sistemeĭ totale a ortografieĭ sale, pe care a votat'o și a explicat'o, lăsândŭ în reservă numaĭ cestiunea așà numituluĭ *u* scurtŭ, Academia s'a călĕuzitŭ de principiulŭ foneticŭ, temperatŭ de etimologia română sub raportulŭ vocalismuluĭ, adecă a hotărîtŭ ca vocalele obscure și cele derivate să se scrie cu litera vocaleĭ primitive ce resultă din flexiunea cuvîntuluĭ, de exemplu: *mésă,* nu *masă,* fiindŭ la pluralŭ *mese; cuvîntŭ,* nu *cuvântŭ,* fiindŭ la pluralŭ *cuvinte; vĕdŭ,* nu *vădŭ,* fiindŭ în flexiune *vedĭ, vede, vedere,* etc.

«Acéstă ortografie fonetico-etimologică s'a ocupatŭ prin urmare numaĭ cu acele vocale carĭ se audŭ, carĭ constituescŭ unŭ adevĕratŭ materialŭ fonicŭ, carĭ nu sunt nisce sonurĭ imaginare. Așà numitulŭ *u* scurtŭ nu e nicĭ scurtŭ, căcĭ limba română nu posedă cantitatea vocalică; nu e nicĭ consonanticulŭ *u,* ca în *greŭ* saŭ *oŭ,* englesulŭ *w;* nu este iarășĭ nicĭ *u* mutŭ, după cum îlŭ numescŭ uniĭ, fiind-că din când în când se vorbesce și elŭ; ci este unŭ *u* latentŭ, care bună-óră nu se aude de locŭ în *om,* dar redevine auḑitŭ în *omu-luĭ.* Intru câtŭ Academia n'a decisŭ până acum aplicarea etimologieĭ române în ortografie decât numaĭ la vocalele cele tot-deauna auḑibile, latentulŭ *u,* în calitatea sa de latentŭ, întru câtŭ nu devine patentŭ, este exclusŭ din acea decisiune; și decĭ, pentru ca norma nóstră ortografică, prin tăcerea sa asupra aceluĭ *u* latentŭ, să nu lase nicĭ o portiță deschisă la îndoială saŭ la interpretare falsă, suntemŭ datorĭ a rĕspunde într'unŭ-modŭ categoricŭ la următórea întrebare de principiŭ:

«O vocală, orĭ care ar fi ea, atuncĭ când nu se aude în graiŭ, trebue óre scrisă saŭ nu?

«Da saŭ ba?

«Subscrisulŭ din parte-ĭ nu se sfiesce a rĕspunde *ba,* ca unulŭ ce credŭ că orĭ ce sistemă grafică cată să reproducă pe câtŭ se póte maĭ bine vorbirea cea tipică, vorbirea și numaĭ atâta, lăsândŭ gramaticeĭ istorice sarcina cu totulŭ diferită de a studià chronologia formelorŭ. Gramatica istorică latină ne arată că forma cea organică a luĭ *jus* este *jous,* dar grafica latină nu scrie *jous,* ci *jus.* Sub-

scrisulŭ dar, la întrebarea cea principială de mai sus, rĕspunde negativŭ: *o vocală, orĭ care ar fi ea, atuncĭ când nu se aude în graiŭ, nu trebue scrisă.* Rĕmâne acum a se rosti Academia într'unŭ sensŭ saŭ în celŭ-laltŭ: *da* saŭ *ba*; și orĭ cum se va rostì ea, subscrisulŭ se va supune, într'unŭ casŭ fără bucurie și în celŭ-laltŭ fără murmurŭ, căcĭ de! să stămŭ strâmbŭ și să judecămŭ dreptŭ: cu o literă de prisosŭ, ca și fără acea literă, națiunea română nu va încetà de a merge de o potrivă înainte și totŭ înainte. Singura urare pe care o facŭ eŭ, este acésta: să dea Dumnedeŭ ca din sînulŭ și sub auspiciele Academieĭ să se înmulțéscă scriitoriĭ, ale cărora opere să fie cetite cu dragŭ, orĭ cu ce felŭ de ortografie arŭ fi ele tipărite.»

D-niĭ *N. Quintescu, Gr. G. Tocilescu* și *V. Maniu* cerŭ, ca discutarea acestuĭ raportŭ să se amâne pentru viitórea sesiune, când să se resolve de odată cu revisiunea întregeĭ ortografiĭ. Cestiunea fiindŭ de cea maĭ mare importanță și timpulŭ actualeĭ sesiunĭ fiindŭ fórte scurtŭ, este cu neputință a se face discuțiunea acum și a se luà o hotărîre pripită.

D-lŭ *I. C. Negruzzi* amintesce, că în anulŭ trecutŭ cestiunea a a fostŭ anume recomendată Secțiuneĭ literare, cu hotărîre ca ea să fie discutată și resolvită în acestŭ anŭ. Stăruesce decĭ să nu se maĭ amâne și acum, ci să se discute și resolve îndată saŭ în ședința de mâne.

D-lŭ *A. Romanŭ* stăruesce să se amâne cestiunea pentru sesiunea viitóre, când d-sa va presentà unŭ operatŭ asupra ortografieĭ și în specialŭ asupra scriereĭ luĭ *u* finalŭ.

D-lŭ *N. Ionescu* nu vede nicĭ o grabă ca cestiunea să se resolve acum îndată; de aceea se unesce cu ceĭ carĭ cerŭ amânarea.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* propune, ca amânându-se discuțiunea, să se alégă o comisiune specială, care să pregătéscă o lucrare amĕnunțită asupra întregeĭ cestiunĭ ortografice.

D-lŭ *D. Sturdza* amintesce, că sunt 12 anĭ de când cestiunea acésta este la ordinea dileĭ în programa lucrărilorŭ Academieĭ. Este

necesarŭ ca să i se dea o soluţiune saŭ să se hotărască a se şterge din programa lucrărilorŭ. Este fără îndoială, că în privinţa ortografieĭ s'a făcutŭ unŭ însemnatŭ progresŭ la Românĭ peste totŭ; chiar în acéstă sesiune s'aŭ presentatŭ Academieĭ două lucrărĭ despre ortografie, a d-luĭ Profesorŭ Dr. D. Onciulŭ dela Cernăuţĭ şi a d-luĭ Profesorŭ At. Popescu dela Brăila, amîndouĕ desvoltândŭ şi aplicândŭ sistemulŭ ortograficŭ primitŭ de Academie. Este decĭ evidentŭ, că există o tendinţă generală de unificarea ortografieĭ în direcţiunea arĕtată de Academie; de aceea trebue ca şi asupra punctuluĭ încă neresolvitŭ să se iea hotărîre cu tótă motivarea cuvenită Academieĭ. Amânarea acum se impune, ne maĭ fiindŭ timpulŭ necesarŭ pentru discuţiune. D-sa propune decĭ, să se amâne cestiunea pentru sesiunea viitóre, dându-se specială însărcinare Secţiuneĭ literare să pregătéscă o lucrare asupra ortografieĭ, pe care să o depună la biuroŭ până la 31 Decembre, apoĭ să se tipăréscă îndată şi să se împartă membrilorŭ, ca la viitórea sesiune toţĭ să fie pregătiţĭ pentru a discută cestiunea chiar în primele şedinţe.

— Propunerea d-luĭ Sturdza se primesce.

ŞEDINŢA DIN 12 APRILIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi.*

Se procede la a treia votare asupra propunereĭ Comisiuneĭ premielorŭ de a se da Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu d-luĭ G. Dem. Teodorescu.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanţĭ 22, pentru 13, contra 9.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu s'a acordatŭ d-luĭ G. Dem. Teodorescu.

Se procede la a doua votare pentru acordarea Premiuluĭ Lazărŭ.

Resultatulŭ votuluĭ este:

Pentru acordarea premiuluĭ d-luĭ C. Chiru: Votanţĭ 22, pentru 14, contra 8.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că propunerea întrunindŭ simpla majoritate nu 2 treimĭ, va fi supusă la a treia votare.

Pentru premiarea d-luĭ Dr. I. Kiriac: Votanţĭ 22, pentru 9, contra 13.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că propunerea de premiare s'a respinsŭ.

Se procede la a doua votare asupra propunereĭ Secţiuneĭ literare de a se alege membru corespondentŭ românŭ d-lŭ T. Şerbănescu.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanţĭ 21, pentru 16, contra 5.

— D-lŭ Preşedinte proclamă pe d-lŭ T. Şerbănescu membru corespondentŭ românŭ pentru Secţiunea literară.

D-lŭ Preşedinte dă cetire uneĭ propunerĭ subscrisă de maĭ mulţĭ membri pentru alegere de membri onorarĭ.

Se procede la votŭ şi sunt aleşĭ:

D-lŭ Felix Dahn: Votanţĭ 21, pentru 21.

D-lŭ Comite de Marsy: Votanţĭ 21, pentru 16, contra 5.

D-lŭ Otto Benndorf: Votanţĭ 23, abţinuţĭ 5, pentru 18.

D-lŭ L. Léger: Votanţĭ 23, abţinuţĭ 5, pentru 17, contra 1.

S. S. Dr. Victor Mihalyi, Episcopŭ alŭ Lugojuluĭ: Votanţĭ 23, 1 abţinutŭ, pentru 20, contra 2.

— D lŭ Preşedinte proclamă membri onorarĭ aĭ Academieĭ pe ceĭ aleşĭ prin acestŭ votŭ.

D-lŭ Otto Hirschfeld întrunesce din 21 votanţĭ, pentru 12, contra 9.

— D lŭ Preşedinte anunţă, că acéstă alegere va trebuì supusă uneĭ noue votărĭ în şedinţa următóre.

D-lŭ *D. Sturdza,* Secretarŭ generalŭ, comunică următórea telegramă primită dela canoniculŭ prepositŭ I. M. Moldovanŭ, noŭ alesulŭ membru alŭ Academieĭ:

«Mulţumescŭ din tótă inima pentru onórea, ce mi-a făcutŭ Academia, alegêndu-mĕ de membru alŭ sĕŭ.»

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ istorice pentru şedinţa dela 12 Aprilie, prin care se propune:

1) A nu se acordà ajutorulŭ cerutŭ de d-lŭ D. N. Svilokossitsch pentru cercetare de documente în Serbia;

2) A delegà pe d-lŭ Gr. G. Tocilescu să represinte Academia la congresulŭ Societăţeĭ franceze de archeologie.

— Propunerile Secţiuneĭ se primescŭ.

Se alege Comisiunea de 9 membri pentru premiele anuale Năsturelŭ-Herĕscu şi Eliade-Rădulescu din 1895.

Sunt aleşĭ:

Din Secţiunea literară d-niĭ *A. Naum, I. Vulcanŭ, T. Maiorescu.*

Din Secţiunea istorică d-niĭ *V. A. Urechiă, V. Babeşŭ, V. Maniu.*

Din Secţiunea sciinţifică d-niĭ *Dr. I. Felix, P. Poni, P. S. Aurelianŭ.*

D-lŭ *N. Ionescu* exprimă dorinţa să se recomande Comisiuneĭ de 9 pentru premiele anuale, ca să se constitue îndată, alegêndu-şĭ preşedinte şi secretarŭ. Preşedintele eĭ să fie autorisatŭ a distribuì cărţile pentru facerea rapórtelorŭ, îndată ce vorŭ fi presentate la concursŭ, dândŭ fie-căruĭ membru din comisiune pe acelea carĭ sunt de specialitatea luĭ.

In Comisiunea care va examinà cărţile didactice, ce se vorŭ presentà la concursulŭ Premiuluĭ Asociaţiuneĭ craiovene din 1895, sunt aleşĭ d-niĭ Generalŭ *Şt. Fălcoianu, S. Fl. Marianŭ, N. Quintescu.*

In Comisiunea care va examinà lucrările, ce se vorŭ presentà la Premiulŭ Lazărŭ din 1895 asupra subiectuluĭ «Igiena ţĕranuluĭ românŭ, etc.», sunt aleşĭ d-niĭ Dr. *I. Felix, Dr. V. Babeşŭ, I. Kalinderu.*

In Comisiunea Premiuluĭ San-Marin din 1895 sunt aleşĭ d-niĭ *I. Kalinderu, P. S. Aurelianŭ, I. C. Negruzzi.*

In Comisiunea Premiuluĭ Neuschotz din 1895 sunt aleşĭ d-niĭ *V. A. Urechiă, A. D. Xenopol, P. Poni.*

In Comisiunea fundaţiuneĭ Adamachi, pre lângă Secretarulŭ generalŭ, sunt aleşĭ d-niĭ *P. Poni, Sp. Haret.*

D-lŭ *D. Sturdza,* Secretarŭ generalŭ, cetesce următorulŭ raportŭ asupra fonduluĭ Hagi-Vasile, din care se vede că premiulŭ de 5.000 leĭ se póte acordà în sesiunea din anulŭ 1900:

«In anulŭ 1888 s'a făcutŭ calcululŭ fonduluĭ Hagi-Vasile în următorulŭ modŭ:

ANULŬ	Capitalulŭ	% ale anuluĭ	15% prelevaţĭ	% de capitalisatŭ
1888—89 I	19.000,	950,—	142,50	807,50
1889 90 II	19.807,50	990,37	148,55	841,82
1890 91 III	20.649,32	1032,46	154,86	877,60
1891—92 IV	21.526,92	1076,34	161,45	914,89
1892—93 V	22.441,81	1122,09	168,30	953,79
1893—94 VI	23.395,60	1169,78	175,46	994,32
1894—95 VII	24.389,92	1219,49	182,92	1036,57

şi s'a hotărîtŭ în şedinţa Academieĭ din 5 Aprilie 1888, «că celŭ «d'întâĭ premiŭ de 5.000 leĭ se póte da în anulŭ 1894.»

«Acestŭ calculŭ şi acéstă hotărîre s'aŭ esecutatŭ în următorulŭ modŭ:

ANULŬ	Capitalulŭ	% ale anuluĭ	15% prelevaţĭ	% de capitalisatŭ
1888—89 I	19.000,	950,—	142,50	807,50
1889—90 II	20.000,—	1000,—	150,—	850,—
1890—91 III	21.000,—	1050,—	157,50	892,50
1891—92 IV	22.000,—	1100,	165,—	935,
1892—93 V	23.000, —	1150,—	172,50	977,50
1893—94 VI	23.000,	1150,	172,50	977,50
1894—95 VII	19.800,	990,	148,50	807,50

«Cele două sumĭ de capitalisatŭ pentru anulŭ alŭ V-lea şi alŭ VI-lea represintă astăḑĭ, cu plusurile dela tragerile la sorţĭ, suma de L. 2203,50, la care trebuescŭ adauşĭ L. 2797,50 pentru a

face suma premiuluĭ acordatŭ de 5.000 leĭ. Pentru acestŭ sfîrşitŭ trebue să se vîndă L. 3.200,— efecte. Ast-felŭ capitalulŭ se scade la 19.800, —, cu L. 800, – peste capitalulŭ inalienabilŭ alŭ fonduluĭ de L. 19.000,—.

«In periodulŭ ce vine, acestŭ fondŭ presintă următorulŭ calculŭ:

ANULŬ		Capitalulŭ	% ale anuluĭ	15% prelevaţĭ	% de capitalisatŭ
1894—95	I	19.800,—	990,—	148,50	807,50
1895—96	II	20.607,50	1030,38	154,56	875,82
1896 97	III	21.483,32	1074,17	161,13	913,04
1897—98	IV	23.396,36	1169,82	175,48	994,34
1898—99	V	24.390,70	1219,54	182,93	1036,61
1899—1900	VI	25.427,31			

«Premiulŭ de 5.000 leĭ va fi dar a se acordà în anulŭ 1900, rĕmânêndŭ capitalulŭ inalienabilŭ L. 19.800,—.»

— Se decide a se publicà concursŭ pentru acestŭ premiŭ pentru anulŭ 1900.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ sciinţifice pentru şedinţa dela 12 Aprilie, prin care Secţiunea propune următorulŭ subiectŭ pentru concursulŭ Premiuluĭ Lazărŭ din 1899:

«*Studiulŭ hidrograficŭ completŭ alŭ unuia din următórele rîurĭ: Jiulŭ, Oltulŭ, Argeşulŭ, Ialomiţa şi Siretulŭ.*

«Studiulŭ va cuprinde: cursulŭ rîuluĭ; studiulŭ mătceĭ luĭ; afluenţiĭ luĭ; lungimea cursuluĭ, natura terenurilorŭ pe carĭ curge; permeabilitatea lorŭ; debitulŭ luĭ şi alŭ principalilorŭ luĭ afluenţĭ în stare normală şi în stările escepţionale de crescere şi de scădere; diagrame câtŭ maĭ complete, representândŭ regimulŭ rîuluĭ şi alŭ principalilorŭ sĕĭ afluenţĭ într'o periódă de timpŭ câtŭ maĭ lungă posibilŭ; întinderea terenurilorŭ supuse inundaţiunilorŭ rîuluĭ şi afluenţilorŭ sĕĭ; unŭ proiectŭ pentru îmbunătăţirea regimuluĭ, even-

tualŭ pentru canalisarea luĭ și facerea navigabilă a luĭ; unŭ proiectŭ pentru irigarea terenurilorŭ cultivabile cuprinse în basenulŭ rîuluĭ consideratŭ; în fine, orĭ ce date utile pentru cunóscerea deplină a rîuluĭ, pentru îmbunătățirea și pentru utilisarea luĭ.»

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* este în contra propunereĭ așà cum s'a formulatŭ, căcĭ dacă se va lăsà concurenţilorŭ libertatea de a-șĭ alege subiectulŭ, nu maĭ póte fi concursŭ între concurenţĭ. Este necesarŭ a se pune studiulŭ unuĭ singurŭ rîŭ, căcĭ numaĭ ast-felŭ condiţiunile concursuluĭ vorŭ fi egale pentru toţĭ concurenţiĭ.

D-lŭ *Sp. Haret* nu împărtășesce părerea d-luĭ Hasdeŭ. Concurenţiĭ vorŭ puté fi maĭ numeroșĭ dacă se lasă subiectulŭ așà cum îlŭ propune Secţiunea, pentru că nu ne putemŭ așteptà să se presinte la acestŭ concursŭ decât ingineriĭ carĭ aŭ făcutŭ lucrărĭ asupra vre unuia din rîurile indicate. Dacă s'ar cere studiulŭ unuĭ singurŭ rîŭ, e aprópe sigurŭ că amŭ puté avé celŭ multŭ unŭ concurentŭ. Lucrările carĭ se vorŭ presentà potŭ fórte bine să fie studiate și judecate comparativŭ, și premiulŭ se va da aceleia, care se va vedé a fi făcută cu maĭ multă seriositate.

D-niĭ *A. D. Xenopol*, *Șt. Fălcoianu*, *N. Quintescu* și *D. Sturdza* susţinŭ asemenea subiectulŭ formulatŭ de Secţiune.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* îșĭ retrage propunerea de modificare.

— Subiectulŭ propusŭ de Secţiune se primesce.

ȘEDINȚA DIN 13 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi*.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ sciinţifice pentru ședinţa dela 13 Aprilie, prin care se arată, că Secţiunea și-a constituitŭ biuroulŭ pe anulŭ 1894—95, alegêndŭ Președinte pe d-lŭ *P. Poni* și Vice-Președinte pe d-lŭ Generalŭ *Șt. Fălcoianu*.

— Se iea spre cunoscinţă.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ sciinţifice pentru şedinţa dela 4 Aprilie, prin care Secţiunea îşĭ exprimă părerea asupra lucrăreĭ *Aspectŭ generalŭ alŭ reliefuluĭ Românieĭ cu ţĕrile vecine* de d-lŭ Maiorŭ N. Boerescu, ḑicêndŭ că în trăsurĭ generale orografia ţĕreĭ este destulŭ de bine representată şi ast-felŭ póte servì cu profitŭ pentru studiile reliefuluĭ Românieĭ. Despre *Charta judeţuluĭ Romanŭ* de acelaşĭ autorŭ, Secţiunea arată, că este plină de neexactităţĭ în asemĕnare cu a Mareluĭ Statŭ Maiorŭ.

— Academia iea spre cunoscinţă părerile Secţiuneĭ.

Se procede la a treia votare asupra propunereĭ Comisiuneĭ premielorŭ de a se acordà d-luĭ C. Chiru Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanţĭ 21, pentru 19, contra 2.

— D-lŭ Preşedinte anunţă, că Premiulŭ Lazărŭ s'a acordatŭ d-luĭ C. Chiru.

Se procede la a doua votare asupra propunereĭ de a se alege membru onorarŭ d-lŭ Otto Hirschfeld.

Resultatulŭ votuluĭ este: Votanţĭ 21, pentru 16, contra 5.

— D-lŭ Preşedinte proclamă pe d-lŭ Otto Hirschfeld alesŭ membru onorarŭ.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa dela 13 Aprilie, prin care se arată, că Secţiunea şi-a constituitŭ biuroulŭ pentru 1894—95, alegêndŭ Preşedinte pe d-lŭ *A. Romanŭ* şi Vice-Preşedinte pe d-lŭ *I. C. Negruzzi.*

— Se iea spre cunoscinţă.

Se cetesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ istorice pentru şedinţa dela 13 Aprilie, prin care se arată, că Secţiunea şi-a constituitŭ biuroulŭ pentru 1894—95, alegêndŭ Preşedinte pe d-lŭ *V. A. Urechiă* şi Vice-Preşedinte pe d-lŭ *A. D. Xenopol.*

— Se iea spre cunoscinţă.

D-lŭ *V. Babeşŭ* dă cetire raportuluĭ Comisiuneĭ financiare asupra

situaţiuneĭ financiare-economice a Academieĭ în anulŭ 1893—94.

— Se iea actŭ de raportŭ; se aprobă propunerile relative la cheltuelile făcute peste budgetŭ; iar în câtŭ pentru crearea şi dotarea unuĭ postŭ de comptabilŭ şi pentru adausurile la lefile funcţionarilorŭ, discuţiunea şi votarea se va face la concernintele articole din budgetŭ.

D-lŭ *P. Poni* dă cetire raportuluĭ Comisiuneĭ financiare asupra gestiuneĭ fonduluĭ Adamachi pe anulŭ dela 8 Martie 1893 până la 8 Martie 1894.

— Se aprobă gestiunea arĕtată prin acestŭ raportŭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* dă cetire raportuluĭ Comisiuneĭ financiare asupra fonduluĭ Otteteleşanu.

— Se iea actŭ şi se aprobă gestiunea arĕtată prin acestŭ raportŭ.

D-lŭ *V. Babeşŭ*, raportorulŭ Comisiuneĭ financiare, presintă proiectulŭ de budgetŭ pentru anulŭ 1894—95.

Acestŭ budgetŭ arată veniturile în sumă de . . .	L.	200.707,30
cheltuelĭ « « « . . .	«	201.235,70
presentândŭ ast-felŭ unŭ deficitŭ de	L.	528,40

D-lŭ *D. Sturdza*, Secretarŭ generalŭ, dă explicărĭ asupra budgetuluĭ, arĕtândŭ că elŭ se presintă cu rĕmăşiţe din aniĭ trecuţĭ atâtŭ la încassărĭ câtŭ şi la cheltuelĭ. Rĕmăşiţele de încassărĭ sunt vĕrsămintele anuale ale legatuluĭ Zappa din ceĭ doĭ anĭ precedenţĭ; iar cele dela cheltuelĭ sunt sumele carĭ trebuiaŭ capitalisate la diferite fondurĭ, carĭ nu s'aŭ pututŭ în realitate capitalisà tocmaĭ din causa neîncassăreĭ vĕrsămintelorŭ Zappa.

— Capitolulŭ veniturilorŭ pe 1894—95 în sumă de L. 200.797,30 se pune la votŭ şi se primesce.

Se dă cetire capitoluluĭ cheltuelilorŭ, precum urméză:

—§ 1. Capitalisările anilorŭ 1893—94 şi 1894—95 de L. 43.992,30 se aprobă.

§ 2. Cheltuelĭ propriĭ ale Academieĭ de L. 94.520,—.

La litera *F*, remunerarea Cassieruluĭ, se propune și se primesce a se adauge cu L. 600,— anualŭ.

La litera *K*, mobilierŭ, d-lŭ *V. A. Urechiă* întrébă, dacă Academia voesce a păstrà în sala ședințelorŭ bustulŭ rĕposatuluĭ M. Kogălnicénu, pentru care ar maĭ fi de plătitŭ L. 700,— din prețulŭ de L. 1000,—, suma de L. 300,— fiindŭ acoperită prin donațiunĭ făcute în acestŭ scopŭ.

— Se decide a se primi propunerea d-luĭ Urechiă.

— § 2 în sumă de L. 95.120,— se aprobă.

— § 3. Premiĭ, achisițiunĭ, publicațiunĭ și tipărirĭ în sumă de L. 52.726,90 se aprobă.

— § 4. Cheltuelĭ din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, L. 9.960,50, se aprobă.

— Capitolulŭ cheltuelilorŭ în totalŭ leĭ 201.835,70 se aprobă.

—Se pune la votŭ budgetulŭ în totalŭ și se primesce cu unanimitate.

Se procede la alegerea Delegațiuneĭ:

Președinte se alege d-lŭ *Ion Ghica.*

Vice-Președințĭ se alegŭ d-niĭ *I. C. Negruzzi, V. A. Urechiă, Dr. D. Brândză.*

D-lŭ *D. Sturdza* dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Comisiuneĭ fundațiuneĭ Ioanŭ Otteteleșanu. Comisiunea propune:

1) Academia să dea comisiuneĭ speciale depline puterĭ pentru a organisà Institutulŭ Ioanŭ Otteteleșanu pe basele espuse și a-lŭ face să funcționeze cu începerea anuluĭ școlarŭ 1894—95.

2) Comisiunea specială va luà orĭ ce disposițiunĭ va crede în interesulŭ avereĭ aparținêndŭ fundațiuneĭ Ioanŭ Otteteleșanu pe basa raportuluĭ d-luĭ Ioanŭ Kalinderu către Academie din 12 Martie 1894.

D-lŭ *N. Ionescu* nu primesce a se da depline puterĭ comisiuneĭ speciale; să se facă acésta numaĭ Delegațiuneĭ, care este organulŭ administrativŭ și responsabilŭ alŭ Academieĭ. Cere a se luà o hotărîre în acestŭ sensŭ.

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* dice, că spre a se primì propunerea comisiuneĭ, ar fi necesarŭ să se cunóscă proiectele de regulamente și programe,

pe basa cărora comisiunea înțelege a începe organisarea institutuluĭ.

— Propunerile comisiuneĭ se punŭ la votŭ și se primescŭ de toțĭ membriĭ presențĭ, afară de d-lŭ N. Ionescu, care protestă în contra votuluĭ, pentru că se daŭ depline puterĭ uneĭ comisiunĭ și nu Delegațiuneĭ, și de d-lŭ Gr. Ștefănescu, care se abține dela votŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* Secretarŭ generalŭ dă cetire umătoruluĭ raportŭ asupra lucrărilorŭ Academieĭ în acéstă sesiune:

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Sesiunea generală, pe care o închidemŭ astădĭ, a avutŭ unŭ deosebitŭ caracterŭ de solemnitate, maĭ întâĭ pentru că 4 ședințe aŭ fostŭ președute de M. S. Regele, Augustulŭ Președinte de onóre și Protectorŭ alŭ Academieĭ Române, asistatŭ la 2 dintr'însele de de A. S. R. Principele Ferdinand Moștenitorulŭ tronuluĭ, apoĭ pentru că în acéstă sesiune ațĭ ascultatŭ treĭ discursurĭ de recepțiune ale noilorŭ noștri colegĭ aleșĭ în anulŭ trecutŭ.

«Acéstă sesiune s'a începutŭ cu durerósa amintire, că Academia a perdutŭ în cursulŭ anuluĭ pe Președintele eĭ, bărbatulŭ venerabilŭ Gheorghe Barițiŭ, care dela fundarea instituțiuneĭ nóstre în 1866 a fostŭ unulŭ dintre membriĭ eĭ ceĭ maĭ zeloșĭ, ceĭ maĭ activĭ și ceĭ maĭ venerațĭ. Plecarea luĭ dintre noĭ a lăsatŭ unŭ mare golŭ. Secțiunea istorică, după mature chibzuințe, v'a propusŭ cu unanimitatea membrilorŭ sĕĭ și d-vóstre ațĭ alesŭ în loculŭ neuitatuluĭ Barițiŭ pe canoniculŭ Ioanŭ M. Moldovanŭ dela Blajŭ, bărbatŭ învĕțatŭ, încărcatŭ de merite pentru înaintarea școleĭ și a bisericeĭ, bărbatulŭ pe care românimea de peste Carpațĭ l'a alesŭ dejà, ca urmașŭ alŭ luĭ Barițiŭ, Președinte alŭ Asociațiuneĭ transilvane pentru cultura poporuluĭ românŭ.

«Chiar în decursulŭ acesteĭ sesiunĭ, Academia a avutŭ mâhnirea de a perde pe d-lŭ T. Codrescu, membru corespondentŭ pentru Secțiunea istorică. Zelulŭ neobositŭ, cu care acestŭ bărbatŭ a lucratŭ întrégă viéța sa pentru rĕspândirea cultureĭ, pentru adunarea și

publicarea de documente istorice, îlŭ pune printre bărbaţiĭ de merite aĭ naţiuneĭ nóstre.

«In urma propunereĭ Secţiuneĭ literare, aţĭ alesŭ membru corespondentŭ pentru acea Secţiune pe Colonelulŭ Teodorŭ Şerbănescu, cunoscutulŭ poetŭ liricŭ.

«Aţĭ alesŭ asemenea membri onorarĭ pe câţĭ-va bărbaţĭ de frunte în sciinţă: pe istoriculŭ Felix Dahn dela Breslaŭ, pe archeologulŭ Comite de Marsy, Preşedintele societăţeĭ de archeologie din Francia, pe Otto Benndorf, archeologŭ ilustru şi profesorŭ la Universitatea din Viena, pe Otto Hirschfeld, celebrulŭ epigrafistŭ, profesorŭ la Berlin, pe L. Léger, slavistŭ şi istoricŭ, profesorŭ la Collège de France din Paris şi pe S. S. Dr. Victor Mihalyi, Episcopulŭ Lugojuluĭ. Prin aceste alegerĭ, aţĭ adusŭ omagiile Academieĭ acestorŭ principĭ aĭ sciinţeĭ europene, precum şi învĕţatuluĭ Episcopŭ românŭ din Bănatŭ, asupra căruia sunt astădĭ aţintite privirile pline de speranţă ale conaţionalilorŭ noştri de peste Carpaţĭ.

«Dintre cele 26 şedinţe, carĭ aŭ compusŭ sesiunea generală, 3 aŭ fostŭ solemne şi consacrate lectureĭ discursurilorŭ de recepţiune ale d-lorŭ I. Kalinderu cu rĕspunsulŭ d-luĭ D. Sturdza, D. C. Ollănescu cu rĕspunsulŭ d-luĭ I. C. Negruzzi, A. Naum cu rĕspunsulŭ d-luĭ T. Maiorescu.

«O deosebită şedinţă solemnă a fostŭ ocupată cu darea de sémă a d-luĭ B. P. Hasdeŭ despre lucrarea Mareluĭ Etimologicŭ şi cu lectura memoriuluĭ d-luĭ V. A. Urechiă despre scrierea luĭ Bandinus asupra catolicilorŭ din Moldova în secolulŭ XVII-lea.

«Şedinţa dela 30 Martie a fostŭ publică şi ocupată cu lecturile d-luĭ V. A. Urechiă despre unŭ documentŭ dela Constantinŭ Cantemirŭ din 1689 şi a d-luĭ Sava Ştefănescu despre extensiunea staturilorŭ sarmatice din Muntenia şi Moldova.

«Cele-lalte 21 şedinţe aŭ fostŭ ocupate cu cestiunile puse în discuţiune prin programa generală a lucrărilorŭ şi cu propunerile Secţiunilorŭ şi Comisiunilorŭ.

«S'a adusŭ în desbaterile d-vóstre cestiunea ortografică a scriereĭ

luĭ *u* scurtŭ finalŭ, de maĭ mulțĭ anĭ rĕmasă în suspensiune. D-lŭ colegŭ B. P. Hasdeŭ a presentatŭ unŭ raportŭ Secțiuneĭ literare asupra acesteĭ cestiunĭ și Secțiunea a propusŭ cu majoritate de voturĭ înlăturarea acestuĭ semnŭ graficŭ din ortografia Academieĭ. Timpulŭ fiindŭ prea scurtŭ pentru o largă discuțiune a cestiuneĭ, ațĭ hotărîtŭ amânarea eĭ până la sesiunea viitóre, dândŭ Secțiuneĭ literare însărcinarea să elaboreze o lucrare pentru revisiunea întreguluĭ sistemŭ ortograficŭ alŭ Academieĭ.

«Comisiunile alese de d-vóstre la începutulŭ acesteĭ sesiunĭ v'aŭ adusŭ rapórtele lorŭ asupra diferitelorŭ ramurĭ de activitate a Academieĭ.

«Comisiunea permanentă a biblioteceĭ v'a arĕtatŭ și de astă dată crescerile marĭ și îmbucurătóre ale colecțiunilorŭ nóstre; v'a propusŭ și d-vóstre ațĭ aprobatŭ unele modificărĭ în regulamentulŭ biblioteceĭ, carĭ s'aŭ credutŭ necesare pentru o maĭ bună funcționare a acestuĭ însemnatŭ serviciŭ.

«Atâtŭ Comisiunea biblioteceĭ câtŭ și raportulŭ, pe care am avutŭ onóre a vi-lŭ presentà la deschiderea sesiuneĭ, v'aŭ arĕtatŭ că strîmtorarea localuluĭ constitue astădĭ o deplină împedecare pentru continuarea catalogăreĭ biblioteceĭ și unŭ adevĕratŭ pericolŭ pentru siguranța păstrăreĭ eĭ.

«Singurulŭ remediŭ la acestŭ rĕŭ este clădirea uneĭ aripĭ noue lângă actualulŭ localŭ, pentru care s'aŭ și făcutŭ demersurile necesare la Ministeriulŭ de Culte și de Instrucțiune publică. Sperămŭ, că cererea legitimă a Academieĭ va fi satisfăcută și că în tómna viitóre vomŭ puté instalà în noulŭ localŭ prețiósele colecțiunĭ istorice ale Academieĭ.

«Comisiunea căreia în anulŭ trecutŭ i-ațĭ datŭ însărcinarea de a împărțì școlarilorŭ săracĭ dela sate cărțile didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, v'a arĕtatŭ modulŭ în care și-a îndeplinitŭ datoria și amŭ avutŭ cu toțiĭ mulțumire a constatà, că binefacerile acesteĭ fundațiunĭ contribuescŭ din ce în ce maĭ multŭ la rĕspândirea învĕțătureĭ în satele nóstre. Ațĭ aprobatŭ modulŭ de lucrare alŭ co-

misiuneĭ și ațĭ reales'o, pentru a continuà lucrarea și în anulŭ viitorŭ.

«Comisiunea d-vóstre însărcinată să examineze lucrările îndeplinite de Delegațiune în anulŭ trecutŭ v'a arĕtatŭ prin raportŭ resultatulŭ cercetărilorŭ sale, și d-vóstre ațĭ datŭ voturĭ aprobătóre de descărcare Delegațiuneĭ pentru administrațiunea anuluĭ trecutŭ.

«Comisiunea financiară v'a presentatŭ relațiunea sa asupra stăreĭ fondurilorŭ, precum și asupra veniturilorŭ și cheltuelilorŭ din anulŭ trecutŭ. Ațĭ vĕḑutŭ din acéstă expunere strîmtorarea în care Academia se află, atâtŭ din causa cresecereĭ trebuințelorŭ pentru o bună funcționare a serviciilorŭ, câtŭ și din causă că venitulŭ anualŭ alŭ legatuluĭ Zappa nu s'a pututŭ încassà în ultimiĭ doĭ anĭ. Acéstă strîmtorare financiară v'a pusŭ în neputință de a acordà diferite ajutóre pentru publicațiunĭ și alte lucrărĭ folositóre, carĭ v'aŭ fostŭ propuse de diferite Secțiunĭ saŭ comisiunĭ.

«După propunerile Secțiuneĭ istorice, ațĭ hotărîtŭ ca d-lŭ colegŭ Gr. G. Tocilescu să încépă chiar în acestŭ anŭ facerea uneĭ noue edițiunĭ a *Chroniculuĭ Romano-Moldo-Vlachilorŭ* de Dimitrie Cantemirŭ; să tipăréscă catalogulŭ monumentelorŭ epigrafice grece și romane din Museulŭ de anticitățĭ și din alte colecțiunĭ, precum și partea I din scrierea sa *Țĕranulŭ românŭ,* premiată la anulŭ 1882.

«Comisiunile alese în anulŭ trecutŭ pentru a studià lucrările presentate la diferitele premiĭ v'aŭ supusŭ resultatulŭ studiilorŭ lorŭ. Pe basa propunerilorŭ acestorŭ comisiunĭ, ațĭ luatŭ următórele hotărîrĭ:

«*a)* Ațĭ acordatŭ Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu de 4.000 leĭ d-luĭ G. Dem. Teodorescu pentru scrierea sa *Istoria filosofieĭ antice. Orientulŭ, Greciĭ, Romaniĭ, Creștiniĭ.*

«*b)* Ațĭ acordatŭ Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ de 5.000 leĭ d-luĭ C. Chiru pentru scrierea sa despre *Canalisarea rîurilorŭ și irigațiunĭ.*

«*c)* Ațĭ acordatŭ Premiulŭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ d-luĭ L. Șăinénu pentru lucrarea presentată la concursŭ asupra subiectuluĭ: «*Studiĭ asupra basmelorŭ române în comparațiune cu legendele*

«antice clasice și în legătură cu ale popórelorŭ învecinate și ale «tuturorŭ popórelorŭ romanice.»

«*d)* Ațĭ acordatŭ Premiulŭ Hagi-Vasile de 5.000 leĭ d-luĭ Gr. V. Maniu pentru scrierea sa

«*e)* Ațĭ decisŭ a se capitalisà Premiulŭ Alexandru Bodescu de 1.500 leĭ, neputêndu-se acordà pentru lucrarea presentată la concursŭ asupra subiectuluĭ *Istoria teatruluĭ în România*.

«După propunerea Secțiuneĭ istorice ațĭ hotărîtŭ a se pune la concursulŭ Premiuluĭ Eliade-Rădulescu din 1898 subiectulŭ:

«*Considerațiunĭ istorice și geografice asupra Basarabieĭ înainte de 1812, cu deosebită privire asupra Hotinuluĭ, regiuneĭ centrale și Bugéguluĭ.* Prima organisare a Basarabieĭ după anexare și urmărirea organisărilorŭ succesive până astădĭ. Familiele boerescĭ române rĕmase în Basarabia și istoriculŭ lorŭ de atuncĭ încóce. Etnografia și introducerea coloniilorŭ străine și desvoltarea lorŭ. Biserica și elementulŭ românescŭ și străinŭ în clerŭ. Instrucțiunea publică. Statistica. Mișcarea literară românéscă și neromânéscă, precum și desvoltarea arteĭ. Topografia actuală a Basarabieĭ cu lista tuturorŭ satelorŭ, rîurilorŭ, etc. Industria, comerciulŭ și mijlócele de comunicațiune. Folklorulŭ la Româniĭ din Basarabia. Monumente istorice și resturĭ archeologice. Modificările în graiulŭ românescŭ dela anexare încóce.

«După propunerea Secțiuneĭ sciințifice ațĭ hotărîtŭ a se pune la concursulŭ Premiuluĭ Lazărŭ din anulŭ 1899 subiectulŭ:

«*Studiulŭ idrograficŭ completŭ alŭ unuia din următórele rîurĭ: Jiulŭ, Oltulŭ, Argeșulŭ, Ialomița și Siretulŭ.*

«Studiulŭ va cuprinde cursulŭ rîuluĭ; studiulŭ mătceĭ luĭ; afluențiĭ luĭ; lungimea cursuluĭ, natura terenurilorŭ pe carĭ curge, permeabilitatea lorŭ; debitulŭ luĭ și alŭ principalilorŭ luĭ afluențĭ în stare normală și în stările esceptionale de crescere și de scădere; diagrame câtŭ maĭ complete, representândŭ regimulŭ rîuluĭ și alŭ principalilorŭ sĕĭ afluențĭ într'o periódă de timpŭ câtŭ maĭ lungă posibilŭ; întinderea terenurilorŭ supuse inundațiunilorŭ rîuluĭ și afluenților̆

sĕĭ; unŭ proiectŭ pentru îmbunătățirea regimuluĭ, eventualŭ pentru canalisarea luĭ și facerea navigabilă a luĭ; unŭ proiectŭ pentru irigarea terenurilorŭ cultivabile cuprinse în basenulŭ rîuluĭ consideratŭ; în fine, orĭ ce date utile pentru cunóscerea deplină a rîuluĭ, pentru îmbunătățirea și pentru utilisarea luĭ.

«La concursulŭ viitoruluĭ Premiŭ Alex. Bodescu din anulŭ 1899 ațĭ hotărîtŭ a se pune subiectulŭ: *Cercetărĭ istorice asupra orașelorŭ Chilia și Cetatea-Albă.*

«Ațĭ hotărîtŭ să se publice concursŭ pentru Premiulŭ Hagi-Vasile pentru anulŭ 1900.

«Pentru tóte premiele, ce sunt a se acordà în sesiunea anuluĭ viitorŭ, ațĭ alesŭ comisiunile carĭ aŭ sarcina de a studià lucrările ce se vorŭ presentà, pregătindŭ ast-felŭ hotărîrile viitóreĭ sesiunĭ.

«Fundațiunea Adamachi a fostŭ definitivŭ organisată prin votarea regulamentuluĭ pentru punerea în aplicare a voințeĭ generosuluĭ testatorŭ. Pentru executarea acestuĭ regulamentŭ ațĭ alesŭ o specială comisiune, compusă din d-niĭ colegĭ P. Poni și Sp. Haret, dimpreună cu Secretarulŭ d-vóstre generalŭ.

«Pentru fundațiunea Otteteleșanu ațĭ dispusŭ ca comisiunea eĭ specială, compusă din d-niĭ I. Kalinderu, V. A. Urechiă, I. C. Negruzzi și subscrisulŭ, să organiseze Institutulŭ și să-lŭ deschidă cu începerea anuluĭ școlarŭ 1894—95.

«Terminândŭ aicĭ, domnilorŭ Colegĭ, reamintirea pe scurtŭ a principalelorŭ lucrărĭ, carĭ aŭ ocupatŭ sesiunea generală din acestŭ anŭ, sciŭ că exprimŭ simțemintele d-vóstre ale tuturorŭ, arĕtândŭ recunoscința cea maĭ deplină a Academieĭ către Augustulŭ nostru Suveranŭ, care urmăresce atâtŭ de aprópe și cu unŭ interesŭ așà de viŭ lucrările Academieĭ. Instituțiunea acésta, cea maĭ înaltă representare a cultureĭ naționale românescĭ, are încă probleme marĭ de deslegatŭ, între carĭ cea principală e de a da o direcțiune națională întregeĭ nóstre culturĭ. Realisarea înaltelorŭ scopurĭ pentru carĭ s'a înființatŭ acestŭ institutŭ se va atinge de sigurŭ printr'o

activitate neîncetată a nóstră. Naţiunea are ochiĭ aţintiţĭ asupra Academieĭ. Acésta este unŭ mare îndemnŭ, care cuprinde însă în sine şi datoria neînlăturabilă de a stà neclintitŭ în credinţă şi în dragoste către némulŭ românescŭ.»

D-lŭ Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* ridică şedinţa, declarândŭ închisă sesiunea generală din anulŭ 1894.

SECŢIUNEA LITERARĂ

ŞEDINŢA DIN 28 MAIŬ 1893.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ* (ad-hoc).

Se iea în cercetare manuscriptulŭ: *Jocurĭ copilărescĭ culese dela Româniĭ din Macedonia de P. N. Papahagi,* presentatŭ spre a fi publicatŭ în *Anale* de d-lŭ B. P. Hasdeŭ în şedinţa dela 14 Maiŭ şi trimesŭ Secţiuneĭ spre examinare.

— Secţiunea, ascultândŭ expunerea d-luĭ Hasdeŭ asupra interesuluĭ ce presintă acéstă culegere, decide a propune plenuluĭ publicarea în *Anale, Memoriile Secţiuneĭ literare.*

ŞEDINŢA DIN 19 MARTIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ* (ad-hoc)

Astădĭ, în 19 Martie 1894, Secţiunea literară întrunindu-se a decisŭ, ca colecţiunea de *Poveştĭ poporale* a d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ să fie dată spre cercetare colegului nostru d-lŭ S. Fl. Marianŭ, care a consimţitŭ să raporteze asupra valóreĭ eĭ, ca ast-felŭ Secţiunea să fie adusă în posiţiune a se pronunţà, dacă merită orĭ nu a se dà urmare propunereĭ colectoruluĭ eĭ de a se tipărì cu spesele Academieĭ saŭ a i se acordà o subvenţiune.

ŞEDINŢA DIN 22 MARTIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi* (ad-hoc).

Se pune în vederea Secţiuneĭ cărticica cu titlulŭ *Indreptariŭ pentru ortografia română*, înaintată Academieĭ de d-lŭ Dr. D. Onciulŭ, care cere ca instituţiunea nóstră să facă în sistema ortografieĭ propusă de d-sa modificările, ce va găsì cu cale, pentru ca ast-felŭ să se pótă introduce în şcolile române o unitate în modulŭ de scriere.

—Avêndu-se în vedere, că Academia în plenulŭ eĭ n'a găsitŭ oportunŭ revenirea în întregulŭ eĭ asupra cestiuneĭ ortografieĭ, afară de discuţiunea relativă la *u* mutŭ (rĕmasă de maĭ mulţĭ anĭ în programa sesiunilorŭ generale), şi Secţiunea amână cererea autoruluĭ cărţeĭ menţionate.

D-lŭ G. Weigand cere Academieĭ mijlóce pentru editarea unorŭ cărţĭ de filologie română, asupra căreia d-sa face cercetărĭ la seminariulŭ d-sale din Lipsca.

— Secţiunea este de părere, a se arĕtà d-luĭ profesorŭ Weigand părerea de rĕŭ, că Academia nu este în posiţiune a-ĭ procurà mijlócele cerute, iar pe de altă parte a se recomendà cererea d-luĭ Weigand Ministeriuluĭ Instrucţiuneĭ publice.

Colecţiunea de poesiĭ poporale a d-luĭ E. Hodoşŭ se dă spre esaminare şi raportare asupra valóreĭ eĭ d-luĭ membru D. C. Ollănescu, iar cea de balade, făcută de preotulŭ T. Bălăşelŭ, se încredinţézā spre acelaşĭ scopŭ d-luĭ membru Gr. G. Tocilescu.

— In privinţa luĭ *u* mutŭ se decide, ca d-lŭ B. P. Hasdeŭ să aducă în Secţiune, spre a se puté reluà discuţiunea, unŭ raportŭ în sensulŭ vederilorŭ majorităţeĭ.

D-lŭ *N. Quintescu* cere, ca d-lŭ referentŭ să nu trécă cu vederea în lucrarea sa, pe lângă susţinerea opiniuneĭ ce represintă, şi obiecţiunile necesare pentru combaterea argumentelorŭ invocate de d-lŭ Quintescu în discursulŭ sĕŭ din 1884 în favórea păstrăreĭ luĭ *u* mutŭ.

ȘEDINȚA DIN 4 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *T. Maiorescu.*

D-lŭ *D. C. Ollănescu* cetesce raportulŭ cu care a fostŭ însărcinatŭ de Secțiune asupra *Poesiilorŭ poporale din Bănatŭ,* adunate de d-lŭ Enea Hodoșŭ. D-lŭ raportorŭ, după ce estrage câte-va poesiĭ — ca probă — din colecțiune, se pronunță în favórea eĭ și cere să i se acorde o încuragiare sub o formă óre-care.

— Secțiunea opinéză, ca Academia să cumpere d-luĭ colectorŭ 200 exemplare (a 3 leĭ exemplarulŭ) din publicațiunea sa, ceea ce ar reveni la o indemnisare pentru cheltuelile de tiparŭ în sumă de L. 600; asemenea să i se cumpere 200 exemplare vol. II, ce se va publică.

După aceea d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* dă cetire raportuluĭ sĕŭ asupra *Baladelorŭ și cântecelorŭ de dragoste poporale* colectate de d-lŭ T. Bălășelŭ în județele Doljŭ și Vîlcea. D-sa relevă importanța ce presentă acéstă colecțiune prin numerósele eĭ variante, carĭ întregescŭ cântecele și baladele de acelașĭ felŭ publicate până aci.

— Părerea d-luĭ *Gr. G. Tocilescu* de a se tipări colecțiunea cu spesele Academieĭ, dându-se autoruluĭ eĭ după regula adoptată unŭ numĕrŭ de 200 exemplare, este primită și votată de Secțiune.

Onorabilulŭ nostru colegŭ *S. Florea Marianŭ* vine în alŭ treilea locŭ să dee urmare sarcineĭ puse d-sale, ca una din persónele cele maĭ competente, de a se pronunță asupra merituluĭ *poveștilorŭ* adunate de d-lŭ I. Popŭ-Reteganulŭ.

Conținutulŭ referatuluĭ coleguluĭ nostru, căruia Secțiunea îĭ aduce mulțumirile eĭ, dă nascere, la loculŭ unde se observă că poveștile în cestiune sunt «*simplu scrise*», deși alt-felŭ prețióse și demne de a fi publicate, dă nascere uneĭ discuțiunĭ, în care d-lŭ *B. P. Hasdeŭ* amintesce, că colecțiunea d-luĭ Popŭ-Reteganulŭ, care a publicatŭ dejà 5 făscióre de basme, este maĭ interesantă din punctŭ de vedere folkloristicŭ, tocmaĭ pentru că la Popŭ-Reteganulŭ individualitatea luĭ nu jócă nicĭ unŭ rolŭ, fiind-că la dînsulŭ nu ni se înfățișéză producțiunĭ propriĭ ca în poveștile luĭ Créngă, nicĭ nu transpiră la elŭ orășa-

nulŭ ca în acelea ale luĭ Ispirescu; pentru că nu se asémĕnă nicĭ cu acelea ale luĭ Fundescu, Sbiera, ş. a. Lipsite de adausulŭ orĭ căreĭ podóbe, poveştile d luĭ Popŭ-Reteganulŭ ne oglindescŭ poporulŭ dintr'o localitate cu tóte proprietăţile luĭ de obiceiurĭ şi graiŭ. D-lŭ Hasdeŭ emite părerea, că atuncĭ când se vorŭ publicà, poveştile d-luĭ Popŭ-Reteganulŭ trebuescŭ lăsate în întréga lorŭ simplitate, aşà precum ele ni se ofere.

— Secţiunea, în sensulŭ conclusiuneĭ raportuluĭ, propune ca să se acorde ca şi de altă dată unŭ ajutorŭ de L. 500 d-luĭ Popŭ-Reteganulŭ, iar manuscriptele se rĕmână Academieĭ, ca să le pótă publicà la prima ocasiune când se va dispune de fondurĭ.

Se propunŭ de membri corespondenţĭ în cele treĭ locurĭ vacante în Secţiunea literară d-niĭ Colonelŭ Şerbănescu, Dr. I. Neniţescu şi Duiliu Zamfirescu.

— După ce se punŭ în vedere meritele literare ale fie-căruia în parte, câte treĭ sunt votaţĭ de Secţiune.

Raportulŭ d-luĭ D. C. Ollănescu asupra culegereĭ de «Poesiĭ poporale din Bănatŭ» de Enea Hodoşŭ.

Domnilorŭ Colegĭ.

Vinŭ printr'acésta a vĕ rĕspunde de însărcinarea ce mi-aţĭ datŭ a cercetà colecţiunea de *Poesiĭ poporale din Banatŭ* a d-luĭ Enea Hodoşŭ, profesorŭ în Caransebeşŭ.

Impresiunea ce mi-aŭ produsŭ aceste poesiĭ poporale a fostŭ fórte plăcută. Ele sunt scrise într'o limbă curată, curgĕtóre, cu versurĭ în mare parte corecte şi pline de imagine viĭ şi originale.

Intréga colecţiune, compusă din 600 de bucăţĭ, se împarte în 4 părţĭ:

Partea	întâia, de dragoste	148	poesiĭ.
»	a doua, de jale, de mustrare, de blestemŭ .	242	«
»	a treia, vesele, glumeţe şi satirice	139	«
»	a patra, catănescĭ	71	«

Tóte aceste poesiĭ nu aŭ fostŭ culese de-a dreptulŭ de către d-lŭ Hodoşŭ din gura poporuluĭ, ci precum însuşĭ ne spune în prefaţă

«în aniĭ 1889 şi 1892, pe timpulŭ vacanţelorŭ, o parte din tinerimea Institutuluĭ pedagogicŭ teologicŭ din Caransebeşŭ a culesŭ, după stăruinţa d-sale, unŭ numĕrŭ considerabilŭ, de maĭ multŭ de 2000 de cântece poporale, lirice şi epice, audite pe acasă dela ţĕrance, dela ţĕranĭ, dela militarĭ şi câte-va puţine din gura lăutarilorŭ.»

Voiŭ da câte-va mostre din fie-care parte, ca să puteţĭ înşivĕ judecà despre frumuseţea şi interesulŭ lorŭ:

I. Câtă bólă e sub sóre,
Nu-ĭ ca dorulŭ (în locŭ de *dragoste)* ardĕtóre,
Că dorulŭ unde se pune,
Face inima cărbune!
Câtă bóla e sub lună,
Nu-ĭ ca dorulŭ de nebună,
Că dorulŭ unde se lasă,
Face lacrămilorŭ casă.

II. Frunză verde érbă crudă,
Pe mine la toţĭ li-ĭ ciudă.
Lasă ciudă să le fie,
Totŭ iubescŭ ce-mĭ place mie!
Frunză verde florĭ domnescĭ,
Tu iea séma ce iubescĭ,
Că pe urmă te căescĭ,
Şi iea séma tu prea bine,
Nu iubi pe fie-cine,
Că-ţĭ facĭ nému de ruşine,

III. Câte florĭ sunt pe pămîntŭ,
Tóte mergŭ la jurămîntŭ,
Numaĭ flórea sóreluĭ
Şade 'n pórta raiuluĭ
Şi judecă florile,
Să nu dea mirósele
Pe la tóte fetele.
Astă-dĭ Mercurĭ, mâne-ĭ Joĭ,
Să viĭ badeo pe la noĭ,
Să-ţĭ întorcŭ gura 'napoĭ.

IV. Beţĭ feciorĭ, vĕ veselițĭ
Până sunteţĭ la părinţĭ,
Că nouĕ ni s'a sosită
O pustie
De hârtie
Dela 'nalta Impĕrăţie,
Să mergemŭ la cătănie.
Iacă maică,
Iacă taică,
Iacă fecioru că plécă.
Nu te, soro, obidà,
Nu te, maică, sperià
Şi la lacrămĭ nu vĕrsà,
Că de-o fi vre o pace în ţară
Ţĭ-oiŭ venì la primăvară,
Iar de-o fi vre o rĕutate,
Ţĭ-oiŭ trimete, mamă, veste,
Şi n'oiŭ scri-o cu cernélă,
Că de aia-ĭ multă 'n ţară,
Ci pe läturĭ
Pângăneturĭ,
In mijlocŭ
Pară de focŭ;
Şi de-oiŭ scri-o într'o séră,
Voĭ ĕţĭ plânge o 'ntrégă vară,
Iar de-oiŭ scri-o într'o ḑi,
Voĭ ĕţĭ plânge până-oţĭ fi.

Aceste patru motive, câte una din fie-ce categorie, vĕ potŭ maĭ cu priinţă decât orĭ ce altă analisă vorbì în favorulŭ colecţiuneĭ, ce merită tótă încuragiarea nóstră.

Eŭ sunt decĭ de părere să fie recomandată plenuluĭ, spre a i se acordà unŭ ajutorŭ pentru maĭ departe tipărire, fie acelŭ ajutorŭ sub orĭ ce formă şi condiţiune va chibzuì Academia, în mĕsurile resurselorŭ sale bănescĭ.

29 Martie 1894.

Raportulŭ d-luĭ Gr. G. Tocilescu despre colecţiunea de Balade a preotuluĭ T. Bălăşelŭ.

Domnule Preşedinte,

In urma însărcinăreĭ ce am primitŭ, de a examinà cele 7 caete manuscripte, conţinêndŭ balade şi cântece de dragoste poporale culese de d-lŭ Bălăşelŭ în judeţele Doljŭ şi Vîlcea, am onórea a vĕ comunicà, că ele merită a fi publicate cu spesele Academieĭ, ca unŭ bunŭ materialŭ pentru folklorŭ.

Deşi culegerea de faţă nu e una din cele maĭ bogate, totuşĭ ea ofere unŭ interesŭ deosebitŭ, prin variantele numeróse ce conţine şi carĭ vinŭ să completeze o bună parte din baladele şi cântecele de dragoste dejà cunoscute.

Se înţelege, că la editarea acestuĭ materialŭ se vorŭ indicà variantele din colecţiunile anterióre, făcêndu-se în acelaşĭ timpŭ şi unŭ glossarŭ.

1894 Martie 24.

Raportulŭ Părinteluĭ S. Fl. Marianŭ despre colecţiunea de poveştĭ a d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ.

Domnilorŭ Colegĭ,

Am cetitŭ tóte poveştile adunate de d-lŭ I. Popŭ-Reteganulŭ, carĭ mi le-aţĭ încredinţatŭ spre cercetare, şi am constatatŭ că o parte dintre dînsele e până acum necunoscută publiculuĭ cetitorŭ; o parte a fostŭ publicată prin ḑiarele de peste Carpaţĭ, iar o parte maĭ mică sunt variante ale unorŭ basme şi snóve, carĭ provinŭ în colecţiunile dejà publicate, precum sunt bună-óră: *Mincinosulŭ, Popa celŭ fără gândŭ, Cetera, Tóderŭ Bondrişŭ, Treĭ golanĭ, Popa celŭ maĭ cu minte, Păcală* şi *Tândală.*

Tóte poveştile din cestiune nu sunt scrise într'o limbă destulŭ de mieḑósă şi atrăgĕtóre, precum sunt bună-óră cele scrise şi publicate de rĕposatulŭ P. Ispirescu saŭ de tînĕrulŭ Dumitru Stăncescu,

și cu atâtŭ maĭ puținŭ ca cele scrise și publicate de I. Créngă sau I. Slavicĭ, ci ele sunt scrise cu multŭ maĭ simplu, și anume după câtŭ mi se pare, cum și le-a notatŭ culegĕtorulŭ prima óră când le-a audițŭ din gura povestitorilorŭ.

Prin acésta însă, eŭ nu voiŭ să ḑicŭ că poveștile adunate de d-lŭ I. Popŭ-Reteganulŭ n'arŭ avé nicĭ unŭ meritŭ literarŭ și prin urmare n'arŭ fi demne de publicare. Din contră, ele, deși sunt, după cum am amintitŭ, simplu scrise, totușĭ afară de vre o patru, carĭ mi s'aŭ părutŭ a fi necomplete și pre carĭ le-am și însemnatŭ, în interesulŭ studiuluĭ linguisticŭ și maĭ alesŭ în interesulŭ studiuluĭ comparativŭ și mitologicŭ, care mulțumită Ceruluĭ a luatŭ și la noĭ în aniĭ din urmă unŭ avîntŭ, merită a fi câtŭ maĭ curînd scóse la lumină într'unŭ volumŭ separatŭ.

Dreptŭ aceea propunŭ, ca Onor. Academie să bine-voéscă a luà asupra sa sarcina publicăreĭ saŭ a acordà d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ unŭ ajutorŭ, câtŭ va aflà de bine, cu carele să i se pótă înlesnì publicarea maĭ curîndă a colecțiuneĭ de poveștĭ despre care mi-a fostŭ vorba.

Bucurescĭ, Prier 1894.

ȘEDINȚA DIN 6 APRILIE

Președința d-luĭ *Al. Romanŭ.*

Secțiunea literară, întrunindu-se în ședința sa din 6 Aprilie, spre a deliberà asupra cerereĭ d-luĭ At. Popescu relativă la *Exercițiele sale ortografice,* elaborate după principiile votate de Academia Română în 1880—81, decide, că de óre-ce sesiunea generală a Academieĭ este înaintată, cestiunea d-luĭ Popescu să rĕmână a se hotărî de Secțiunea literară în cursulŭ ședințelorŭ anuale ale Academieĭ.

ȘEDINȚA DIN 11 APRILIE

Președința d-luĭ *Al. Romanŭ.*

— Relativŭ la continuarea traducereĭ luĭ Titu Liviu, Secțiunea decide a se amână resolvirea cestiuneĭ pentru sesiunea viitóre a plenuluĭ Academieĭ.

Se cetesce raportulŭ d-luĭ B. P. Hasdeŭ asupra luĭ *u* mutŭ, saŭ după cum îlŭ numesce d-lŭ referentŭ de astă-dată «latentŭ».

D-lŭ *N. Quintescu,* față cu lipsa de timpŭ în care e pusă de a discută Secțiunea literară, îșĭ reservă dreptulŭ de a-șĭ spune cuvîntulŭ în plenulŭ Academieĭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* îșĭ reservă dreptulŭ de a da explicărĭ în plenŭ, iar d-lŭ *D. C. Ollănescu* și d-lŭ *I. C. Negruzzi* de a-șĭ arĕtă părerea de va fi trebuință, când va veni discuțiunea în Academie.

Punêndu-se la votŭ conclusiunea referentuluĭ pentru suprimarea luĭ *u* latentŭ, resultatulŭ este 4 voturĭ pentru și 2 contra.

Se adauge la votulŭ majorităței și acela alŭ d-luĭ A. Naum, care sosesce în acelŭ momentŭ.

ȘEDINȚA DIN 11 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *Al. Romanŭ.*

Secțiunea literară propune ca membri corespondențĭ, în locurile aflătóre vacante, pe d-niĭ Teodorŭ Șerbănescu, Ioanŭ Nenițescu și Duiliu Zamfirescu.

D-niĭ Șerbănescu și Zamfirescu, gingașĭ interprețĭ aĭ simțemintelorŭ duióse, calde și entusiaste, sunt meritoșĭ poețĭ liricĭ, carĭ aŭ îmbogățitŭ literatura cu frumóse și cunoscute producțiunĭ, și împodobescŭ continuŭ cu forme și expresiunĭ originale atâtŭ limba cea

limpede, curată și adevĕratŭ românéscă ce întrebuințéză, câtŭ și gândirile totŭ maĭ înalte, totŭ maĭ grațióse, în carĭ ne daŭ impresiunile și ne traducŭ fantasia lorŭ poetică.

Atâtŭ în revistele literare, ce se publică în țéră, câtŭ și în volume deosebite, acești doĭ scriitorĭ aŭ publicatŭ de maĭ multŭ de 15 anĭ producerile lorŭ, și dacă pe icĭ pe colo găsimŭ de pildă lacune orĭ exagerațiunĭ, acestea sunt maĭ multŭ consecința foculuĭ tinereţeĭ, a neexperienţeĭ începuturilorŭ, decât efecte imputabile arteĭ saŭ simţireĭ lorŭ. De alt-felŭ, pe ḑi ce merge, eĭ ne daŭ doveḑĭ de îmbucurătóre și pline de folóse progrese, pentru carĭ nu numaĭ merită lauda tuturorŭ ci și aprobarea plenuluĭ Academieĭ, pentru care vorŭ fi, sperămŭ, unŭ elementŭ trebuinciosŭ și distinsŭ pentru cultura limbeĭ și literatureĭ nóstre.

Poesiĭ sunt titluite producerile d-luĭ T. Şerbănescu.

Fără Titlu, Novele și *Poesiĭ, In fața vieții* (romanŭ), *Lume vechle lume nouă* (idem), unŭ romanŭ asupra luĭ Decebalŭ și Dacilorŭ, alte poesiĭ și novele sunt producerile d-luĭ D. Zamfirescu.

D-lŭ Ioanŭ Nenițescu, doctorŭ în filosofie, vechiŭ directorŭ alŭ revisteĭ literare și sciințifice «Ţéra Nouă», este cunoscutŭ prin poesiile sale, maĭ alesŭ *Puĭ de Leĭ* și *Şoimiĭ dela Rĕsboenĭ*, cum și prin scrierĭ pedagogice.

Propunerea acésta s'a făcutŭ cu unanimitatea voturilorŭ Secțiuneĭ.

ŞEDINŢA DIN 13 APRILIE.

Preşedinţa d-luĭ *Al. Romanŭ*.

Secțiunea literară întrunindu-se astăḑĭ în 13 Aprilie pentru constituirea biurouluĭ pe anulŭ 1894—95, alege de Preşedinte pe d-lŭ *Al. Romanŭ,* iar de Vice-Preşedinte pe d-lŭ *I. C. Negruzzi.*

SECŢIUNEA ISTORICĂ

ŞEDINŢA DIN 19 MARTIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*

D-lŭ Preşedinte *V. A. Urechiă* comunică Secţiuneĭ raportulŭ d-luĭ E. M. Teodorescu despre resultatulŭ misiuneĭ, cu care a fostŭ însărcinatŭ din partea Academieĭ, de a cercetà Archivele Senatorilorŭ din Chişineŭ, ridicate în anulŭ 1812 din Iaşĭ de Admiralulŭ Ciceagov şi transportate la Chişineŭ, cum şi biblioteca publică şi museulŭ Societăţeĭ Imperiale de istorie şi anticităţĭ din Odesa, etc.

Din lectura ce s'a datŭ raportuluĭ s'a vĕḑutŭ, că cuprinsulŭ actelorŭ decopiate şi depuse la Academie presintă în mare parte unŭ interesŭ istoricŭ de importanţă, referitorŭ la situaţiunea ţĕrilorŭ române dintre aniĭ 1806—1812 precum şi la proiectele Rusieĭ de anexare, la preparativele şi mijlócele întrebuinţate pentru realisarea aceluĭ scopŭ.

După desbaterile urmate, s'a primitŭ propunerea făcută de d-lŭ *D. Sturdza*, de a se cere învoirea plenuluĭ pentru continuarea misiuneĭ în marginele budgetuluĭ. In consecinţă:

— Secţiunea decide a se pune în vederea plenuluĭ importanţa misiuneĭ, cerêndu-ĭ autorisaţiunea de a se continuà decopiarea documentelorŭ indicate în raportŭ, bine înţelesŭ în marginele budgetuluĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* face printr'unŭ memoriŭ o dare de sémă asupra unorŭ documente importante dela Constantinŭ Vodă Cantemirŭ din 1689, descoperite de d-sa şi reproduse în facsimile, privitorŭ la unŭ actŭ de restituire a moşielorŭ Dómneĭ Dafina a luĭ Dabija Vodă.

— Secţiunea, apreciândŭ importanţa documentelorŭ şi a comunicaţiuneĭ, le recomandă plenuluĭ pentru o lectură publică şi pentru imprimare în *Anale*.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu,* relevândŭ simţitórea lipsă de o ediţiune completă a Chronicelorŭ Muntenieĭ, amintesce că fragmentele de chronice muntene reproduse unele în colecţiunea *Magasinuluĭ istoricŭ pentru Dacia* sunt aprópe a dispăré, do óre-ce chiar şi colecţiunea *Magasinuluĭ istoricŭ* a devenitŭ o raritate, ast-felŭ că partea cea maĭ mare din chronice este expusă a se perde cu timpulŭ în detrimentulŭ istorieĭ nóstre naţionale. Spre a se înlăturà o asemenea tristă eventualitate, d-lŭ Gr. G. Tocilescu este de părere a se luà de urgenţă tóte mĕsurile cerute pentru adunarea tuturorŭ chronicelorŭ existente, spre a se puté publicà după modelulŭ celorŭ întocmite de neuitatulŭ rĕposatŭ ilustrulŭ M. Kogălnicénu pentru Moldova şi ale luĭ Mironŭ Costinŭ, revĕḑute şi publicate de colegulŭ nostru d-lŭ V. A. Urechiă. De asemenea, d-lŭ Tocilescu ridică cestiunea ediţiuneĭ *Chroniculuĭ Romano-Moldo-Vlachilorŭ* şi a celorŭ-lalte opere istorice ale Principeluĭ Dimitrie Cantemirŭ, unele publicate dejà dar devenite rare, iar altele încă nescóse la lumină.

— Secţiunea, pĕtrunsă de importanţa propunereĭ şi împărtăşindŭ solicitudinea şi temerile d-luĭ colegŭ Tocilescu, decide a se pune ambele cestiunĭ la ordinea ḑileĭ pentru o proximă şedinţă a Secţiuneĭ.

— Secţiunea decide în fine, să asculte cetirea memoriuluĭ d-luĭ V. A. Urechiă asupra importantuluĭ Codice alŭ luĭ Bandinus, donatŭ Academieĭ de d-lŭ C. Esarcu, neobositulŭ membru corespondentŭ.

ŞEDINŢA DIN 23 MARTIE 1894.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* expune necesitatea uneĭ ediţiunĭ critice a operelorŭ istorice ale Principeluĭ Dim. Cantemirŭ, maĭ cu sémă a *Chroniculuĭ Romano-Moldo-Vlachilorŭ,* a căruia ediţiune din 1837 a devenitŭ cu totulŭ rară.

— Secţiunea, în urma maĭ multorŭ desbaterĭ, avêndŭ în vedere că d-lŭ Tocilescu, însărcinatŭ fiindŭ de Academia Română în 1876 de a colaţionà ediţiunea Sĕulescu cu manuscriptulŭ autografŭ alŭ autoruluĭ, a avutŭ ocasiune a se ocupà în specialŭ cu operele luĭ Cantemirŭ, a decisŭ ca d-lŭ Tocilescu să fie însărcinatŭ cu îngrijirea uneĭ ediţiunĭ noue a *Chroniculuĭ Romano-Moldo-Vlachilorŭ.*

— Pentru a doua cestiune ridicată de d-lŭ Tocilescu relativă la publicarea Cronicelorŭ muntenescĭ, se decide amânarea cestiuneĭ pentru sesiunea anuluĭ viitorŭ.

După aceea d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* comunică, că lucrarea cataloguluĭ epigraficŭ alŭ Museuluĭ Naţionalŭ din Bucurescĭ o are gata de maĭ mulţĭ anĭ, dar dacă până acum n'a dat'o publicităţeĭ, este că ea conţine inscripţiunile aflătóre în colecţiunea statuluĭ până în 1879. De atuncĭ şi până astădĭ însă, aceste colecţiunĭ împătrindu-se, d-lŭ Tocilescu întrébă, dacă Academia Română ar fi dispusă să iea asupră-şĭ publicarea şi a acestorŭ inscripţiunĭ, în care casŭ urméză a se prevedé fondurile necesare.

— Secţiunea a decisŭ, ca d-lŭ Tocilescu să publice tóte inscripţiunile latine şi elene aflătóre până astădĭ în colecţiunile statuluĭ şi particularilorŭ, iar nu numaĭ catalogulŭ inscripţiunilorŭ ce se găsiaŭ în museŭ în 1879 şi pentru carĭ Academia a făcutŭ clişeurile cuvenite.

—In fine, Secţiunea, ascultândŭ motivele pentru carĭ d-lŭ Tocilescu n'a publicatŭ până acum memoriulŭ sĕŭ asupra *Ţĕranuluĭ românŭ,* decide a se tipărì câtŭ de curîndŭ, cu adausele ce va crede necesare.

— D-lŭ *V. A. Urechiă* cetesce memoriulŭ sĕŭ asupra luĭ Bandinus şi Secţiunea decide a se cetì în şedinţă publică.

ȘEDINȚA DIN 29 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ Președinte pune în vederea Secțiuneĭ suplica d luĭ T. T. Burada, prin care solicită dela Academie unŭ ajutorŭ bănescŭ spre a i se înlesnì întreprinderea uneĭ explorațiunĭ istorico-etnografică, de astă dątă prin Pocuția și Silesia, pe unde se crede că arŭ maĭ fi existândŭ urme vĕdite despre viéța unorŭ coloniĭ române de odinióră, așezate prin acele regiunĭ, și maĭ alesŭ în Pocuția, care a statŭ multŭ timpŭ sub coróna Moldoveĭ în epoca luĭ Petru Rareșŭ și maĭ înainte.

D-lŭ Președinte invită Secțiunea a-șĭ da părerea, cerută de plenulŭ Academieĭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu,* avêndŭ cuvîntulŭ, ḑice, că propunerea d-luĭ Burada are o importanță necontestabilă, așà că merită a i se satisface cererea și a se recomendà plenuluĭ.

D-lŭ *V. Babeșŭ* este de părere, că o explorațiune etnografică în regiunile Silesieĭ și ale Pocuțieĭ nu presintă o utilitate actuală; după d-sa ar fi maĭ de preferatŭ o misiune în Serbia, unde trăescŭ peste 300.000 de Românĭ, în mare parte pripășițĭ de prin Macedonia. Eĭ și-aŭ păstratŭ limba, portulŭ și datinele némuluĭ, cu tóte că dela încetarea din viéță a bĕtrânuluĭ cnézŭ Michailŭ Obrenovicĭ și maĭ alesŭ de pe timpulŭ domnieĭ luĭ Milan, pe care șoviniștiĭ sêrbĭ îlŭ numescŭ Vlahutan, li s'a suprimatŭ șcóla românéscă și dreptulŭ de a-șĭ ține preoțĭ românĭ și a se face serviciulŭ bisericescŭ în limba română. D-lŭ Babeșŭ conchiḑêndŭ propune, să se însărcineze d-lŭ Burada a face escursiunĭ în acele părțĭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* doresce a se face descoperirĭ maĭ însemnate, a ni se dà ceva cu totulŭ noŭ și în acestŭ scopŭ ar puté d-lŭ Babeșŭ, cunoscĕtorŭ de limba slavă și de împrejurările de pe acolo, să priméscă d-sa însărcinarea uneĭ misiunĭ.

D-lŭ *A. D. Xenopol* este de părere, a se recomendà plenuluĭ și a se susținé suplica d-luĭ Burada.

D-lŭ *I. Kalinderu* crede, că în totŭ casulŭ unŭ studiŭ istorico-

etnograficŭ în Silesia și Pocuția presintă unŭ interesŭ superiorŭ, întru câtŭ vestigiile astădĭ în ființă încă despre migrațiunile, viéța și activitatea coloniilorŭ române de odinióră, așezate în acele regiunĭ, potŭ să dispară după unŭ timpŭ maĭ îndelungatŭ în detrimentulŭ istorieĭ nóstre naționale, ceea ce nu este de temutŭ de ocamdată pentru Românii din Serbia și Bulgaria, a cărorŭ viéță ne este întru câtŭ-va cunoscută nu numaĭ prin scrierile luĭ Kanitz, dar și prin noĭ înșine; amânarea uneĭ escursiunĭ în acele regiunĭ nepresentândŭ nicĭ unŭ pericolŭ, d-sa propune a se recomendà plenuluĭ cererea d-luĭ Burada spre încuviințare.

D-lŭ *N. Ionescu* ar dori să scie la ce cuantum se reduce cifra pentru înlesnirea misiuneĭ propuse de d-lŭ Burada? D-lŭ Ionescu declară, că nu se unesce cu nicĭ una din părerile și conclusiunile emise și este cu totulŭ în contra uneĭ asemenea misiunĭ; nu se póte însărcinà, după d-sa, cu asemenea misiune unŭ domnŭ, care nu cunósce limba poporuluĭ din respectivele țĕrĭ și regiunĭ. Serbia este de studiatŭ sub tóte punctele de vedere; pe tótă linia țĕreĭ până în Balcanĭ este de făcutŭ unŭ studiŭ. Când sunt a se face exploratiunĭ istorico-etnografice prin Moravia, Silesia, Pocuția saŭ în alte părțĭ, nu se daŭ misiunĭ de musică, și d-sa nu înțelege cum s'ar puté încredința d-luĭ Burada o misiune sciințifică și nu crede că s'ar puté recomendà plenuluĭ încuviințarea cerereĭ ce i se face, afară numaĭ dacă n'ar fi vorba de unŭ ajutorŭ purŭ și simplu în afară de orĭ ce misiune.

D-lŭ *V. A. Urechiă* declară, că deși pĕtrunsŭ de însemnătatea propunereĭ făcută de d-lŭ Babeșŭ, nu póte aderà de ocamdată la o misiune în Serbia. Pocuția presintă după d-sa cu totulŭ altŭ interesŭ pentru țéra Moldoveĭ, căreĭ aparținea acea provincie în vechime; de acolo amŭ puté să aducemŭ scirĭ bune; este multŭ timpŭ de când nu ni s'a adusŭ din acele părțĭ nicĭ celŭ maĭ micŭ semnŭ, deși în seculiĭ trecuțĭ ne veniaŭ de pe acolo renumițiĭ Diecĭ, carĭ pe mulțĭ dintre aĭ noștri i-aŭ îmbărbătatŭ la apostolatulŭ românismuluĭ în timpurĭ de cumplită secetă. D-lŭ Babeșŭ, cunoscĕtorŭ de limba slavă, avêndŭ și mijlóce la îndemână, carĭ i-ar înlesnì să pĕ-

trundă prin acele regiunĭ, ar face bine să iea asupră-şĭ sarcina uneĭ misiunĭ în Serbia In câtŭ pentru suplica d-luĭ Burada, este de părere a se fixà suma de 500 leĭ pentru o misiune în *Pocuţia (Smeateu, Colomea)* şi *Silesia*; în aceste condiţiunĭ propune a se recomendà plenuluĭ suplica d-luĭ Burada, spre a fi transmisă Comisiuneĭ financiare.

D-lŭ *V. Maniu* declară, că împărtăşesce în totulŭ părerea d-luĭ N. Ionescu şi se unesce cu modulŭ d-sale de a vedé şi cu conclusiunile puse.

— Punêndu-se la votŭ propunerea de maĭ sus a d-luĭ *V. A. Urechiă*, s'a admisŭ cu maioritate de voturĭ.

Se pune în desbaterea Secţiuneĭ determinarea subiectelorŭ pentru premiele:

a) Al. Bodescu pe anulŭ 1899 şi

b) Eliade-Rădulescu pe anulŭ 1898.

D-lŭ *I. Kalinderu* este de părere a se menţiné ca subiectŭ pentru Premiulŭ Bodescu «*Istoria teatruluĭ românŭ*».

D-lŭ *V. Babeşŭ* ḑice, că d-sa cunósce o parte din istoria Românilorŭ de mare însemnate, care a fostŭ până acum dată maĭ cu totulŭ uităreĭ; acea însemnată parte din istoria naţională, este autonomia naţională a celorŭ 8 şi respective 12 districte bănăţene independente, aşà numite «*Chinezatele Valachorum*», împănate cu cetăţĭ, avêndŭ ca centrurĭ: *Lugojulŭ, Caransebeşulŭ, Lipova, Timişóra, Meedia, Hadia, Almaşulŭ, Comiatulŭ* etc. Aceste judeţe bucurându-se de o perfectă autonomie naţională română, ca nicĭ o altă ţéră de sub coróna St. Ştefanŭ, n'aŭ fostŭ de locŭ saŭ fórte puţinŭ aduse la cunoscinţa lumeĭ române şi înfăţişate sub acelŭ raportŭ de absolută autonomie naţională. D-lŭ Pesty Frigyes, scriindŭ istoria districtelorŭ autonome bănăţene maĭ multŭ în scopŭ tendenţiosŭ, dorindŭ şi silindu-se a da o existenţă maĭ veche Maghiarilorŭ în ţéra Banatuluĭ temeşianŭ, a fostŭ surprinsŭ de descoperirile făcute asupra autonomieĭ naţionale, de care s'aŭ bucuratŭ Româniĭ autochtonĭ din acele districte. Acéstă parte din istoria Românilorŭ, ḑice d-lŭ Babeşŭ, ar merità să fie studiată cu preferinţă, adunându-se

tóte documentele rĕspândite până și prin bibliotecile și archivele din Bavaria, despre carĭ s'a făcutŭ mențiune de către colegulŭ nostru d-lŭ V. Maniu maĭ anŭ-țerțŭ în una din ședințele nóstre plenare, pe temeiulŭ informațiunilorŭ culese de d-lŭ colegŭ membru corespondentŭ Broscénu și comunicate Academieĭ prin d-lŭ Maniu. Conchiḑêndŭ, recomandă Secțiuneĭ importanța studiuluĭ propusŭ de d-sa.

D-lŭ *V. Maniu,* sprijinindŭ propunerea făcută de d-lŭ Babeșŭ de a se da preferință unuĭ studiŭ asupra județelorŭ autonome din Banatulŭ Temișóreĭ, amintesce că Româniĭ din acele județe aŭ statŭ în strînse legăturĭ și cu Banatulŭ Severinuluĭ și cu alŭ Vidinuluĭ, avêndŭ acestŭ din urmă în fruntea sa pe unŭ Basarabŭ, după cum resultă din documente, la carĭ se referă și Engel. Este de notatŭ că cele 8 districte n'aŭ fostŭ trecute în Carta Magna a legilorŭ Ungarieĭ, așà numită Tripartitulŭ verboțianeŭ; maĭ multŭ încă, din diplomele publicate resultă, că regiĭ Ungarieĭ din periodulŭ mixtŭ n'aveaŭ dreptulŭ să înstrăineze nicĭ măcarŭ o palmă de pămîntŭ românescŭ la străinĭ, sub-înțelegêndu-se și némulŭ maghiarŭ. D-lŭ Pesty Frigyes amintesce în istoria Banatuluĭ, că regiĭ Ungarieĭ n'aveaŭ nicĭ unŭ amestecŭ în ale bisericeĭ și administrațiuneĭ române din ḑisele județe; în câtŭ pentru conservarea limbeĭ și a proprietățilorŭ naționale, ajunge să amintimŭ cuvintele neuitatuluĭ Griselini, expuse în a 8-a sa scrisóre adresată Abateluĭ Hieronimus, bibliotecarulŭ duceluĭ de Modena, în care se ḑice, că dacă învĕțațiĭ Italieĭ arŭ cunósce limba Vlachilorŭ, s'ar fi făcutŭ multă lumină asupra origineĭ limbeĭ italiene: «*Ich habe die Ehre sie zu versiehern das wenn die italienischen Gelehrten die Sprache der Walachen gekannt hätten, mann würde ungleich weniger gestriten haben über den Ursprung der italienischen Sprache.*» Acestŭ elogiŭ la adresa Românilorŭ bănățenĭ se aduce în anulŭ 1780. Afirmândŭ în unire cu d-lŭ Babeșŭ și chiar cu menționatulŭ Griselini, care ne-a datŭ o părticică din monografia Banatuluĭ, cum că fórte puținŭ s'a scrisŭ și fórte puținŭ s'a ocupatŭ lumea învĕțațilorŭ românĭ de istoria celorŭ 8 districte autonome, cu unŭ trecutŭ magnificŭ, precum atestă și

Böhm și Diefenbach și I. Schwicker, etc. și despre carĭ se ḑice în *Dacia (Magasinulŭ istoricŭ)* luĭ Laurianŭ-Bălcescu (Tom. V, f. 186) următórele: «Acéstă parte a Dacieĭ superióră, saŭ maĭ determinatŭ a celeĭ occidentale, este una dintre cele maĭ interesante în respectulŭ istoricŭ. Ea e punctulŭ celŭ d'intâĭ care s'a ocupatŭ de Romanĭ, ea e loculŭ celŭ d'întâĭ care s'a colonisatŭ de străbuniĭ noștri, ea e teatrulŭ răsboielorŭ în cursŭ de 1800 de anĭ, ea e cea care a păstratŭ limba română cu originalitate proprie prin o vicisitudine de nenumĕrate calamitățĭ, ea e cea care a produsŭ ómenĭ cu carĭ se potŭ glorià Româniĭ în istoria lorŭ», conchide solicitândŭ dela Secțiune să admită ca subiectŭ pentru Premiulŭ Eliade-Rădulescu, propusŭ de d-lŭ Babeșŭ și Maniu: *Istoria districtelorŭ autonome naționale din Banatulŭ temișianŭ.*

D-lŭ *N. Ionescu* se miră cum privitorŭ la Premiulŭ Bodescu preopinențiĭ se frămîntă a substitui unuĭ subiectŭ care n'a produsŭ nicĭ unŭ resultatŭ și nu-ĭ preocupă faptulŭ, că acelŭ premiŭ este a se dà din fondurile unuĭ Basarabénŭ. D-sa crede, că ar fi de datoria nóstră să alegemŭ unŭ subiectŭ istoricŭ din trecutulŭ Basarabieĭ, unde Româniĭ aveaŭ cetățĭ însemnate, carĭ pe timpulŭ marilorŭ noștri domnĭ naționalĭ aŭ jucatŭ unŭ rolŭ însemnatŭ; ast-felŭ eraŭ cetățile *Tighina, Cetatea-Albă, Chilia.* Alegêndŭ de subiectŭ trecutulŭ strălucitŭ alŭ acestorŭ cetățĭ, apelămŭ la istoria nóstră, așà dar este bine să luămŭ ca subiectŭ pentru Premiulŭ Bodescu din amĕnunturile acesteĭ țĕrĭ.

D-lŭ *I. Kalinderu* propune a se tractà despre Basarabia sub raportulŭ istorico-etnograficŭ pentru Premiulŭ Eliade-Rădulescu, iar pentru Premiulŭ Bodescu doresce a se menține vechiulŭ subiectŭ: *Istoria teatruluĭ românŭ.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* are regretulŭ a se îndoi de posibilitatea uneĭ lucrărĭ asupra Basarabieĭ și este de părere a se mărgini subiectulŭ la studiulŭ anticelorŭ cetățĭ Chilia și Cetatea-Albă, iar pentru premiulŭ celŭ mare propune unŭ studiŭ criticŭ asupra chronicelorŭ muntene.

D-lŭ *N. Ionescu* amintesce, că acum 50 anĭ avusese o convor-

bire fórte interesantă asupra chronicelorŭ muntene cu rĕposatulŭ N. Bălcescu, care îĭ ḑicea ca și Laurianŭ, că chronicele muntene n'aŭ importanța celôrŭ din Moldova, căcĭ aceste nu sunt simple chronice, ci maĭ multŭ istoriĭ critice. Amintindu-șĭ de spusele luĭ Bălcescu și Laurianŭ, ḑice că nu póte fi pentru propunerea d-luĭ Urechiă, maĭ adăugindŭ că chronicariĭ muntenĭ nu eraŭ în posițiunea celorŭ din Moldova, carĭ aveaŭ să-șĭ apere fără repaosŭ integritatea pămîntuluĭ contra încălcărilorŭ polone. D-lŭ Ionescu ḑice, că ridicândŭ valórea chronicelorŭ moldovene n'a înțelesŭ a micșorà importanța chronicelorŭ muntene, dar nu este de părere a se propune premiulŭ de 5.000 leĭ unuĭ studiŭ asupra acestorŭ chronice.

D-lŭ *I. Kalinderu* găsesce, că părerea d-luĭ Urechiă îșĭ are o importanță bine întemeiată, dar programulŭ expusŭ de d-sa fiindŭ fórte vastŭ și executarea luĭ în totalŭ dificilă, nu se póte unì cu propunerile făcute. Pentru premiulŭ de 5.000 leĭ ar fi, ḑice d-lŭ Kalinderu, maĭ indicatŭ unŭ studiŭ asupra Basarabieĭ, despre care nu s'a vorbitŭ de unŭ timpŭ îndelungatŭ maĭ nimicŭ.

D-lŭ *A. D. Xenopol* nu se unesce cu vederile d-luĭ Kalinderu; d-sa ḑice, că a se face istoria Basarabieĭ este în adevĕrŭ a se face istoria Moldoveĭ până la 1812, iar dela acéstă dată înainte nicĭ vorbă nu póte fi despre întocmirea uneĭ istoriĭ a Basarabieĭ.

Inchiḑêndu-se discuțiunea, se punŭ la votŭ următórele propunerĭ:

A. Pentru Premiulŭ A. Bodescu.

a) Propunerea d-luĭ I. Kalinderu de a se menținé subiectulŭ vechiŭ: *Istoria teatruluĭ românŭ.*

Se respinge.

b) Propunerea d-luĭ N. Ionescu de a se luà de subiectŭ: *Monografie asupra cetăților Chilia și Cetatea-Albă, istoria antică.* — Se admite cu unanimitate.

B. Subiectulŭ pentru Premiulŭ Eliade-Rădulescu.

a) Se pune la votŭ propunerea d-luĭ V. A. Urechiă în cuprindere: *Studiŭ criticŭ asupra chronicelorŭ muntene.*

— Se respinge.

b) Propunerea d-luĭ V. Babeșŭ, susținută și de d-lŭ Maniu, în

cuprindere: *Studiŭ istorico-criticŭ asupra districtelorŭ autonome românescĭ din Banatulŭ temișianŭ.*

— Se respinge de asemenea.

c) Propunerea d-luĭ I. Kalinderu avêndŭ de subiectŭ: *Studiŭ istorico-etnograficŭ asupra Basarabieĭ începêndŭ dela 1812 încóce.*

— Se admite cu majoritate de voturĭ.

ȘEDINȚA DIN 4 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *I. Kalinderu* dă lectură programuluĭ desvoltătorŭ alŭ subiectuluĭ propusŭ de d-sa în ședința precedentă pentru Premiulŭ Eliade-Rădulescu, ce este a se decerne în anulŭ 1895, relevândŭ și explicândŭ importanța aceluĭ subiectŭ, maĭ alesŭ sub raportulŭ istoricŭ, întru câtŭ elŭ are de scopŭ a și îndreptà prin studiulŭ istorico-etnograficŭ, ce se va face sistematicŭ și nepărtinitorŭ, erorile comise fie din ușurință, fie óre-cum din calculŭ, «*ad usum Delfini*», de către alțĭ istoricĭ și monografĭ străinĭ.

D-lŭ *V. Babeșŭ* dice, că după a sa părere ar fi maĭ indicatŭ să se tracteze subiectulŭ propusŭ dela o epocă multŭ maĭ superióră celeĭ din 1812, scopulŭ fiindu-ne să probămŭ cu date istorice irecusabile, că disa Basarabie, care făcea parte din țéra Moldoveĭ, erà locuită de Românĭ din timpurile cele maĭ vechĭ, încă dela prima descălecare; unŭ puternicŭ elementŭ de probațiune despre neclintita nóstră petrecere în acele părțĭ îlŭ avemŭ și în sutele VIII—IX, epoca năvălireĭ ordelorŭ arpadiane, sub numire de Hunĭ, transformată maĭ târdiŭ în cea de Turcĭ, pe pămîntulŭ Basarabieĭ, numitŭ de dînșiĭ Atelcuzu, venindŭ din spre Cazaria urmărițĭ de Pacinacițĭ. Istoria ne spune, că alungațĭ din acele părțĭ de către Pacinacițĭ, adecă Românĭ, după chronicariĭ slavĭ, aŭ trecutŭ în Panonia în maĭ multe cete, între carĭ erà și céta de Românĭ din Cazaria (Basara-

bia de maĭ apoĭ) sub conducerea unuĭ vizirŭ cu numele *Örs*, pe care toţĭ scriitoriĭ de pe acelŭ timpŭ îlŭ numescŭ *Ursu*, ḑicêndŭ că erà de o cruḑime sĕlbatică ca féra alŭ căreĭ nume îlŭ purtà: «*erat ferus sicut fera cuius nomen gerit*». Intemeiatŭ pe mărturia istorieĭ din acele epoce, rĕmâne bine probatŭ că céta *duceluĭ Ursu* a emigratŭ din părţĭ locuite de Românĭ (sub diferite numirĭ), probabilŭ în parte compusă şi din Românĭ; probatŭ fiindŭ de asemenea, că *Pacinaciţiĭ*, carĭ aŭ înfrântŭ familiele hunice arpadiane, alungându-ĭ pe aceştia şi din *Atelcuzu* peste Carpaţĭ, *totŭ Românĭ* eraŭ, după mărturisirea chronicarilorŭ ruşĭ. La împărţirea după aceea a Panonieĭ în 8 viziriate, urmândŭ a se da şi duceluĭ Ursu o parte din spoliaţiune, i s'a datŭ Viziriatulŭ Panonieĭ de jos, în drépta Dunăreĭ, la marginea apusană a ţĕreĭ, departe de mulţimea masselorŭ compacte ale Românilorŭ din regiunile sud-ostice, ce le aveaŭ ocupate în deplina neatârnare, nefiindŭ supuse Panonieĭ. Relevându-se aceste şi încă multe asemenea fapte istorice, s'ar da, ḑice d-lŭ Babeşŭ, detractorilorŭ noştri celŭ maĭ convingĕtorŭ documentŭ despre vechimea şi persistenţa Românilorŭ în aceste regiunĭ şi s'ar înfrânge cu succesŭ, în modŭ autenticŭ, contestaţiunile măiestrite şi tendenţióse în detrimentulŭ verităţeĭ istorice.

D-lŭ *N. Ionescu* este în favórea unuĭ programŭ pe câtŭ se póte de extensŭ, dar bine precisatŭ; nu este însă de părere a i se da o desvoltare atâtŭ de amĕnunţită precum o voesce d-lŭ Babeşŭ; neapĕratŭ ar fi de doritŭ să se rĕspundă câtŭ maĭ bine polemiceĭ luĭ *Batuşkov*, ceea ce scuză de altcum o lucrare maĭ amĕnunţită. D-lŭ Ionescu crede, că ar fi bine să se determine întinderea studiuluĭ istoricŭ până în marginele colonisăreĭ, de óre-ce ni se contestă persistenţa neîntreruptă pe pămîntulŭ Basarabieĭ până la epoca anexăreĭ sale la imperiulŭ Rusieĭ. Ideea ca să se încépă studiulŭ numaĭ dela 1812, fără a esclude faptulŭ istoricŭ privitorŭ la intenţiunea manifestată de impĕratulŭ Alexandru I de a se lăsà Basarabieĭ unŭ felŭ de autonomie, ar avé şi ea unŭ înţelesŭ şi ar rĕspunde óre-cum la scopulŭ ce ni se impune de a întîmpinà neîntemeiatele afirmaţiunĭ ale pole-

miştilorŭ ruşĭ, probându-le cu istoria în mână integritatea nóstră etnică pe totŭ teritoriulŭ ocupatŭ de Românĭ, fie şi după a doua descălecare. In sprijinulŭ acestuĭ adevĕrŭ istoricŭ avemŭ chiar şi tractatulŭ luĭ D. Cantemirŭ încheiatŭ cu Petru celŭ Mare, care cuprinde disposiţiunĭ referitóre şi la acea regiune, numită maĭ târḑiŭ *Basarabia*, ca pămîntŭ românescŭ aparţinêndŭ Moldoveĭ. De altcum sciutŭ este, că în luptele nóstre cu Turcia nu aveamŭ pe *Ruşĭ* de vecinĭ şi domnia Moldoveĭ se întindea peste acea regiune. Să nu perdemŭ din vedere, ḑice d-lŭ Ionescu, că în spiritulŭ istoricilorŭ modernĭ cum între alţiĭ erà şi Roesler, până şi în a luĭ Mommsen, existà o îndoială óre-care despre stăruinţa vechilorŭ coloniĭ în Dacia şi după retragerea legiunilorŭ. Noĭ prin urmare suntemŭ ţinuţĭ a probà că situaţiunea coloniilorŭ în nimicŭ nu s'a schimbatŭ prin retragerea legiunilorŭ; coloniĭ veniţĭ din întréga lume a imperiuluĭ (ex toto orbe romano), aşezaţĭ în Dacia, avêndŭ proprietăţĭ şi instituţiunĭ propriĭ, nu aveaŭ unde să se retragă, căcĭ posiţiunea lorŭ nu erà în nimicŭ identică cu a Goţilorŭ şi a némurilorŭ pururea migratóre. Istoriciĭ modernĭ aŭ scăpatŭ, afirmă d-lŭ Ionescu, cu totulŭ din vedere aşà ḑisulŭ *folklorismŭ* românescŭ, care prin sine însuşĭ presentà în deajunsŭ cea maĭ convingĕtóre probă în sprijinulŭ afirmaţiunilorŭ nóstre, servindŭ a înlăturà verĭ-ce controversă şi îndoielĭ nefundate. *Geţiĭ, Sarmaţiĭ, Goţiĭ* şi *Ruşiĭ* aŭ întîmpinatŭ la poporulŭ românescŭ peste totŭ cea maĭ aprigă resistenţă, în câtŭ abià după unŭ timpŭ îndelungatŭ şi lupte stăruitóre a pututŭ să se strecóre în graiulŭ românescŭ puţinele elemente lexice dela acele popóre, primindŭ şi ele în schimbŭ fragmente însemnate din proprietăţile etnice şi culturale ale poporuluĭ nostru. Chiar şi acelŭ împrumutŭ lexicŭ, impusŭ Românilorŭ, servă a ne arĕtà o formaţiune filologică proprie şi în acelaşĭ timpŭ a constatà persistenţa nóstră neîntreruptă pe întregulŭ teritoriŭ aosticŭ. Incheiândŭ, d-lŭ Ionescu propune a se face unŭ programŭ maĭ detailatŭ, ca să rupemŭ o lance şi cu polemica luĭ Batuşkov şi să învederămŭ contraḑicĕtorilorŭ noştri, că amŭ statŭ neîntreruptŭ pe pămîntulŭ Dacieĭ străbune.

D-lŭ *D. Sturdza* este de părere, că programulŭ unuĭ studiŭ înce-

pêndŭ dela anulŭ 1812 rĕspunde la tóte preocupaţiunile nóstre. In ce privesce consideraţiunile istorice expuse de d-niĭ V. Babeşŭ şi N. Ionescu, ele vorŭ fi elucidate in modŭ completŭ cu ocasiunea Mareluĭ Premiŭ Cuza, care va urmà a se decerne în aniĭ viitorĭ. D-lŭ Sturdza conchide, propunêndŭ a se primì programulŭ presentatŭ de d-lŭ I. Kalinderu.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dice, că d-lŭ colegŭ I. Kalinderu presentândŭ programulŭ sĕŭ detailatŭ, urméză a se luà o decisiune şi întrébă dacă Secţiunea primesce a se transmite plenuluĭ, spre a fi alăturatŭ la procesulŭ verbalŭ dela 29 Martie, care este pusŭ la ordinea dileĭ.

— Secţiunea decide a se trimite programulŭ plenuluĭ, spre a fi anexatŭ la precedentulŭ procesŭ-verbalŭ, spre a se primì aprobarea de odată cu cele-lalte disposiţiunĭ din acelŭ procesŭ-verbalŭ.

ŞEDINŢA DIN 11 APRILIE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *N. Ionescu* ridică cestiunea, dacă nu e timpulŭ a se completà vacanţa de membru actualŭ în Secţiunea istorică.

D-lŭ *D. Sturdza* face în privinţa acésta următórea propunere, pe care o desvoltă, insistândŭ asupra meritelorŭ părinteluĭ Moldovanŭ:

«Am onórea a propune de succesorŭ la scaunulŭ rĕmasŭ vacantŭ prin mórtea luĭ Gheorghe Bariţiŭ pe canoniculŭ Ioanŭ M. Moldovanŭ, membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române din anulŭ 1871, Preşedinte alŭ Asociaţiuneĭ transilvane pentru cultura poporuluĭ românŭ, conlucrătorŭ alŭ rĕposatuluĭ canonicŭ Timoteiŭ Cipariu în cercetările literare şi istorice ale acestuia, autorŭ alŭ maĭ multorŭ opere istorice şi didactice: *Acte sinodale ale bisericeĭ române unite,* 2 volume; *Spicuire din istoria bisericéscă a Româniloră din Transilvania şi Ungaria* şi altele.»

D-lŭ *V. Babeșŭ,* fără a contestă meritele persónei recomendate, cere amânarea.

D-niĭ *A. D. Xenopol* și *V. Maniu* sunt de aceiașĭ părere cu d-lŭ Babeșŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* crede din contra, că alegerea este la timpŭ și absolutŭ reclamată.

D-lŭ *N. Ionescu* susține, că vacanța nu trebue lăsată maĭ multŭ timpŭ, căcĭ trebue ca românimea de peste Carpațĭ să fie representată în Academie prin totŭ ce este maĭ bunŭ acolo și nu scie unŭ succesorŭ maĭ vrednicŭ alŭ luĭ G. Barițiŭ decât pe părintele canonicŭ Moldovanŭ.

D lŭ *I. Kalinderu* ḑice, că părintele Moldovanŭ face onóre românismuluĭ; până acum nu a vĕḑutŭ altŭ candidatŭ, care să i se opună. E de părere a se face alegerea chiar astăḑĭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* cere închiderea discuțiuneĭ și se aprobă.

— Se pune la votŭ alegerea Sf. Sale părinteluĭ canonicŭ Moldovanu și resultatulŭ este unanimitatea de voturĭ.

ȘEDINȚA DIN 12 APRILIE 1894.

Președința D-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se pune în vederea Secțiuneĭ cererea d-luĭ D. N. Svilokossitsch, studentŭ alŭ facultățeĭ de litere din Bucurescĭ, adresată Academieĭ, prin care cere unŭ ajutorŭ pentru a cercetă în Archiva Statuluĭ din Belgradŭ, etc., documente privitóre la relațiunile dintre Sêrbĭ și Românĭ în decursulŭ secolilorŭ trecuțĭ și a face unŭ începutŭ de bibliografie slavonă cu privire la Românĭ.

— In urma unuĭ schimbŭ de vederĭ asupra acesteĭ cererĭ, se decide a se retrimite plenuluĭ și a nu se propune încuviințarea ajutoruluĭ solicitatŭ.

D-lu Preşedinte comunică Secţiuneĭ invitarea d-luı Comite de Marsy, directorulŭ Societăţeĭ franceze de archeologie; presentată Academieĭ nóstre, pentru a luà parte la congresulŭ archeologicŭ ce este a se ţiné la Sainte şi la Rochelle în ḑilele dela 29 Maiŭ până la 6 Iunie.

D-lŭ *N. Ionescu* este de părere, că Academia va face bine a luà parte la acestŭ congresŭ, rĕspunḑêndŭ la invitarea ce i s'a făcutŭ, prin trimiterea unuĭ delegatŭ din sînulŭ sĕŭ. D-sa crede, că d-lŭ Gr. G. Tocilescu nu va refusà onórea de a representà şi de astă dată Academia la acelŭ congresŭ, sciindŭ maĭ alesŭ că prin acele regiunĭ i se va presentà ocasiunea a face studiĭ importante pentru archeologie asupra vestigiilorŭ archeologice atâtŭ din timpiĭ preistoricĭ câtŭ şi din epocele romane, dela carĭ aŭ rĕmasŭ urme neşterse, resturĭ vĕdite de civilisaţiune romană.

D-lŭ *D. Sturdza* se întrébă, întâĭ dacă d-lŭ Tocilescu dispune de timpŭ pentru a se puté însărcinà în ĕstŭ timpŭ şi cu acéstă misiune şi alŭ doilea dacă se potŭ procurà dela Ministeriulŭ Cultelorŭ şi Instrucţiuneĭ publice mijlócele bănescĭ, căcĭ Academia nu dispune de astă dată de fondurile necesare.

D-lŭ *N. Ionescu* crede, că nu trebue să subordonămŭ cestiunea representaţiuneĭ fondurilorŭ carĭ se daŭ din partea Ministeriuluĭ, fiindŭ de datorie ca Academia să-şĭ păstreze independenţa decisiunilorŭ sale.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că va căutà să se informeze, dacă Ministeriulŭ este dispusŭ a da fondurile necesare pentru acéstă misiune. După părerea d-sale, n'ar fi bine a se împovărà Academia de astă dată cu cheltuelĭ; în câtŭ pentru primirea uneĭ însărcinărĭ de a representà Academia la congresulŭ în cestiune, declară că deşi ocupaţiunile multiple şi de natură urgentă îlŭ ţinŭ în locŭ, cu tóte acestea d-sa, făcêndŭ economie de timpŭ, crede că urméză să rĕspundă la dorinţa Academieĭ şi nu-ĭ póte fi permisŭ a se sustrage dela o asemenea onorifică însărcinare. Prin urmare

declară, că este dispusŭ a primì să represinte Academia la congresulŭ archeologicŭ și în acestŭ anŭ.

— Secțiunea decide a se propune plenuluĭ să delege pe d-lŭ Gr. G. Tocilescu a representà Academia la congresulŭ Societățeĭ franceze de archeologie pentru care este invitată.

ȘEDINȚA DIN 13 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *N. Ionescu.*

După invitarea d-luĭ Președinte se procede la constituirea Secțiuneĭ pe anulŭ 1894—95.

Se propune de Președinte d-lŭ *V. A. Urechiă* și se alege cu unanimitate de voturĭ.

D-lŭ *A. D. Xenopol* se alege Vice-Președinte cu unanimitate de voturĭ.

SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ

Raportŭ presentatŭ Academiei la 17 Decembre 1893.

Secţiunea sciinţifică, luândŭ în cercetare lucrările trimise Academieĭ de d-lŭ Dim. Negreanu, membru corespondentŭ alŭ nostru, și d-lŭ M. Mureșianu, a găsitŭ că ele merită să fie publicate în *Analele* Academieĭ.

Lucrarea d-luĭ Negreanu are de scopŭ *studiulŭ și determinarea constantelorŭ dielectrice în raportŭ cu temperatura* substanţelorŭ maĭ puţinŭ isolatóre, cum sunt uleiurile. După ce în alte studiĭ anterióre determinase aceleașĭ variaţiunì ale constantelorŭ pentru benzine, alcoolŭ, etc. d-lŭ Negreanu arată, că pentru uleiurĭ, legea luĭ *Maxwell* nu este aplicabilă, că aceste constante dielectrice descrescŭ cu temperatura și că în fine, există o relaţiune între constanta dielectrică a unuĭ uleiŭ la o temperatură determinată și densitatea corespondentă.

Lucrarea d-luĭ M. Mureșianu are de scopŭ *a determinà coeficienţiĭ de dilataţiune aĭ benzenuluĭ și aĭ toluenuluĭ.* Prin lucrarea sa d-lŭ Mureșianu rectifică densităţile benzenuluĭ la câte-va temperaturĭ și arată, că dilataţiunea sa póte fi exprimată printr'o curbă de aceiașĭ formă ca și la toluenŭ, faptŭ ce nu fusese pusŭ în evidenţă de Adrieenz și Ianovsky, carĭ făcuseră determinărĭ anterióre.

Totŭ asemenea Secţiunea este de părere a se publicà în *Anale* lucrările trimese Academieĭ de d-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ alŭ nostru, relative la *cantitatea de plóe* căḑută în România și la *poleiulŭ din 9 Novembre* a. c.

Raportu despre ședința din 18 Februarie 1894.

Secțiunea sciințifică luândŭ în cercetare notele înaintate Academieĭ de d-lŭ St. C. Hepites, membru corespondentŭ alŭ Academieĭ, și de d-lŭ Nicolae Coculescu, cea d'întâĭ relativă la *Climatologia României, regiunea Sulineĭ*, și cea de a doua la *Eclipsa totală de sóre dela 4 (16) Aprilie 1893*, observată la Foundiougne (Senegalŭ), a găsitŭ că ambele merită să fie publicate în *Analele* Academieĭ nóstre.

ȘEDINȚA DIN 24 MARTIE 1894.

Președința d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

Cetindu-se în Secțiune nota d-luĭ St. C. Hepites «*Cutremurele de pămîntŭ în România în anulŭ 1893 st. n.*», Secțiunea este de părere, că ea merită să fie publicată în *Analele* Academieĭ.

ȘEDINȚA DIN 4 APRILIE 1894.

Președința d luĭ *P. Poni.*

Secțiunea sciințifică, în ședința sa dela 4 Aprilie 1894, luându în cercetare lucrarea d-luĭ Maiorŭ N. Borănescu, *Aspectŭ generalu alŭ reliefuluĭ Românieĭ cu țĕrile vecine,* precum și *Charta județuluĭ Romanŭ,* a găsitŭ după o minuțiósă observare, că charta în reliefŭ a Românieĭ, deși presintă unele lipsurĭ de amĕnunte, lipsurĭ scusate de altmintrelea prin micimea scăreĭ întrebuințate, dar în trăsurĭ generale orografia țĕreĭ este destulŭ de bine representată, și ast-felŭ póte servi cu profitŭ pentru studiile reliefuluĭ Românieĭ.

Nu totŭ ast-felŭ este și cu charta județuluĭ Romanŭ. Acésta, comparată cu aceea a Mareluĭ Statŭ Maiorŭ alŭ armateĭ, este plină de neesactitățĭ atâtŭ în limitele județuluĭ câtŭ și în direcțiunea rîurilorŭ.

ȘEDINȚA DIN 12 APRILIE 1894.

Președința d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

Secțiunea întrunindu-se pentru a determinà subiectulŭ de pusŭ la concursŭ pentru Premiulŭ Lazărŭ din anulŭ 1899, și avêndŭ în vedere propunerile făcute în ședințele dela 4 și 11 Aprilie, și anume:

I. D-lŭ *Spiru Haret* propune următorulŭ subiectŭ: *Studiulŭ idrograficŭ completŭ alŭ unuia saŭ maĭ multorŭ rîurĭ din țéră.*

II. D-lŭ Dr. *I. Felix* propune: *Analisa comparativă a diferitelorŭ cereale ce crescŭ în diferite regiunĭ ale țěreĭ.*

III. D-lŭ Generalŭ *Șt. Fălcoianu* propune: *să se facă cea maĭ bună Geometrie descriptivă.*

IV. D-lŭ Dr. *V. Babeșŭ* propune: *Cercetărĭ pentru aplicarea la omŭ a resultatelorŭ moderne obținute prin vaccinațiune în tratamentulŭ difteriteĭ.*

In urma numeróselorŭ discuțiunĭ urmate, la carĭ ieaŭ parte toțĭ membriĭ presențĭ aĭ Secțiuneĭ și în considerațiune că:

1. Cestiunea analiseĭ cerealelorŭ, deșì folositóre, nu presentă unŭ criteriŭ sigurŭ, de vreme ce calitatea și composițiunea cerealelorŭ depindŭ în mare parte de natura soluluĭ, variabilŭ și elŭ în diferite regiunĭ, și pentru că cultivatoriĭ schimbă varietățile de cereale, nu numaĭ dela regiune la regiune, dar chiar și în aceiașĭ regiune dela anŭ la anŭ;

2. Cestiunea vaccinăreĭ omuluĭ în tractamentulŭ difteriteĭ este o cestiune prea urgentă, pentru ca să se aștepte *cincĭ* anĭ pentru a se propune ceva, și avêndu-se pe de altă parte în vedere că cestiunea fiindŭ fórte înaintată, după afirmarea d-luĭ Dr. Babeșŭ, lucrulŭ s'ar face maĭ repede dacă administrațiunea ar luà în mâna sa acéstă cestiune; iar dacă cine-va ar publicà o lucrare, în care să se demonstreze eficacitatea vaccinăreĭ la omŭ în tractamentulŭ difteriei, Academia de sigurŭ că va da unulŭ din premiele sale anuale uneĭ asemenea lucrărĭ;

3. In privința cestiuneĭ facereĭ celeĭ maĭ bune Geometriĭ descriptive, Secțiunea găsesce că lucrulŭ nu este așà de urgentŭ pentru

noi, cu atâtu maĭ multŭ că exista tractate straine de Geometria descriptivă destulŭ de bune;

In urma înlăturăreĭ acestorŭ treĭ cestiunĭ, Secțiunea, prin majoritate de 6 voturĭ pentru și 3 contra, admite a se pune la concursŭ pentru Premiulŭ Lazărŭ în anulŭ 1899 cestiunea studiuluĭ hidrograficŭ alŭ unuĭ rîŭ, formulată și desvoltată după cum urméză:

«*Studiulŭ hidrograficŭ completŭ alŭ unuia din urmatórele rîurĭ: Jiulŭ, Oltulŭ, Argeșulŭ, Ialomița și Siretulŭ.*

«Studiulŭ va cuprinde: cursulŭ rîuluĭ; studiulŭ mătceĭ luĭ; afluenții luĭ; lungimea cursuluĭ, natura terenurilorŭ pe carĭ curge; permeabilitatea lorŭ; debitulŭ luĭ și alŭ principalilorŭ luĭ afluențĭ în stare normală și în stările escepționale de crescere și de scădere; diagrame câtŭ maĭ complete, representândŭ regimulŭ rîuluĭ și alŭ principalilorŭ sĕĭ afluențĭ într'o periódă de timpŭ câtŭ maĭ lungă posibilŭ; întinderea terenurilorŭ supuse inundațiunilorŭ rîuluĭ și afluențilorŭ sĕĭ; unŭ proiectŭ pentru îmbunătățirea regimuluĭ, eventualŭ pentru canalisarea luĭ și facerea navigabilă a luĭ; unŭ proiectŭ pentru irigarea terenurilorŭ cultivabile cuprinse în basenulŭ rîuluĭ consideratŭ; în fine, orĭ ce date utile pentru cunóscerea deplină a rîuluĭ, pentru îmbunătățirea și pentru utilisarea luĭ.»

ȘEDINȚA DIN 13 APRILIE 1894

Președința d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

Secțiunea sciințifică, întrunindu-se în ședința dela 12 Aprilie, a procedatŭ la constituirea biurouluĭ sĕŭ pe anulŭ 1894—95 și a alesŭ ca Președinte pe d-lŭ *Petre Poni* și ca Vice-Președinte pe d-lŭ Generalŭ *Șt. Fălcoianu.*

COMISIUNEA FINANCIARĂ

I. — *Raportulŭ Cassieruluĭ-comptabilŭ asupra operaţiunilorŭ casseĭ şi asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ Române în anulŭ 1893—94.*

I.

Domnule Preşedinte,

Am onóre a vĕ presentà situaţiunea provisorie a Comptabilităţeĭ şi a Casseĭ pe eserciţiulŭ 1893 94 până la 12 Martie, avêndŭ cea definitivă a o presentà la încheerea acestuĭ anŭ budgetarŭ.

A. Din veniturile însemnate în budgetŭ de	L.	167.156,15
s'a incassatŭ până acum suma de	»	129.456,15
şi aŭ rĕmasŭ veniturĭ neincassate de	L.	37.700,—

şi anume:

1. *Vĕrsamîntulŭ Zappa* pe anulu 1892—93 de	L. 1.750,		
» » » » 1893 94 »	» 11.750,	L.	23.500,
2. *Dela fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu*, restŭ din arenda a 2 moşiĭ pe semestrulŭ alŭ doilea de		»	14.200,—
Suma de sus . . .		L.	37.700,—

B. Situațiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ este precum urméză:

		Votată		Cheltuită		Rĕmasă
Litera a	L.	21.000,—	L.	19.540,—	L.	1.460,—
» b	»	7.000,—	»	7.000,—	»	—,—
» c	»	1.000,—	»	1.000,—	»	—,—
» d	»	2.400,—	»	2.400,—	»	—,—
» e	»	3.300,—	»	3.300,—	»	—,
» f	»	35.280,—	»	35.280,—	»	,
» g	»	4.400,	»	3.924,05	»	475,95
» h	»	400,—	»	400,—	»	—,—
» i	»	800,—	»	800,—	»	—,—
» j	»	6.000,	»	6.000,—	»	,—
» k	»	150,—	»	150,	»	—,—
» l	»	1.000,—	»	1.000,—	»	—,—
» m	»	1.800,—	»	1.786.95	»	13,05
» n	»	5.000,—	»	5.000,—	»	—,—
» o	»	756,50	»	756,50	»	,—
» p	»	6.000,—	»	6.000,—	»	—,—
» q	»	2.965,—	»	2.965,—	»	—,—
» r	»	6.000,—	»	6.000,—	»	—,—
» s	»	7.000.—	»	7.000,—	»	—,—
» t	»	1.000,—	»	1.000,—	»	—,—
» u	»	3.009.—	»	3.009,—	»	—,—
» v	»	2.944,40	»	—,	»	2.944,40
» w	»	1.000,—	»	—,—	»	1.000,—
» x	»	6.144,30	»	6.142,30	»	2,—
» y	»	1.000,—	»	—,—	»	1.000,—
» z	»	7.001,40	»	7.001,40	»	—,—
» aa.	»	3.000,—	»	3.000,—	»	.—
Totalŭ . .	L.	137.350,60	L	130.455,20	L.	6.895,40

Prin urmare cheltuiala maĭ puțină din budgetulŭ cheltuelilorŭ se arată a fi de . . . . L. 6.895,40

Acĭ este de observatŭ, că de óre ce în budgetulŭ actualŭ fiindŭ prevĕḑute la articolele maĭ jos însemnate sume neîndestulătóre trebuințelorŭ neprevĕḑute, rĕmâne a se înscrie maĭ multŭ în budgetulŭ anuluĭ viitorŭ la următórele articole:

1. Diurnele ședințelorŭ ordinare, diurna pe 5 ședințe treoute	L.	1.340,—
2. Spese neprevĕḑute	»	807,—
3. » de procese	»	627,55
4. Mobilierŭ	»	347,40
5. Intreținerea și repararea palatuluĭ Academieĭ	»	405,55
6. Achisițiunĭ, monete și chrisóve	»	70,
7. Cumpĕrare de cărțĭ	»	93,35
Totalŭ	L.	3.690,85

C. Comptulŭ excedentŭ este următorulŭ :

Budgetulŭ pe 1893 — 94 se închide cu unŭ deficitŭ de			L.	7 811,50
Contra acestuĭ deficitŭ se înscriŭ următórele beneficiĭ:				
1. Sporulŭ provenitŭ din vind. publicaț. de	L.	241,10		
2. » » din închirierea maĭ mare a caselorŭ din Craiova de	»	1.125,—		
3. Cheltuială maĭ puțină din budgetulŭ cheltuelilorŭ arĕtate sub B. de	»	6.895,40		
Totalulŭ beneficiilorŭ	L.	8.261,50		
Ast-felŭ excedentulŭ curatŭ astăḑĭ este de			L.	450,—
Egalŭ	L.	8 261,50	L.	8.261.50

D. Fondurile Academieĭ în efecte depuse la Cassa de Depunerĭ, de Consemnațiunĭ și de Economiĭ sunt totŭ acele din anulŭ 1892—93, de óre-ce nu s'a pututŭ încassă până astăḑĭ:

1. Vĕrsămîntulŭ Zappa pe 2 anĭ în sumă de # 2.000	L.	23.500,—
2. Restulŭ din arenda dela fondulŭ N.-Herĕscu de	»	14.200,
In totalŭ	L.	37.700,—

și prin urmare nu s'a pututŭ efectuă plasarea lorŭ în efecte; contra însă acestora se află echivalentulŭ în următórele saldurĭ înscrise în budgetulŭ curentŭ 1893 1894:

1. La Fondulŭ	Cuza	saldŭ de	L.	3.756,10
2. » »	N. Herĕscu	» »	»	12.000,—
3. » »	A. Fĕtu	» »	»	1.782,25
4. » »	G. Lazărŭ	» »	»	5.000,—
5. » »	El.-Rădulescu	» »	»	5.236,45
6. » »	G. San-Marin	» »	»	1.064,—
		De reportatŭ	L	28.838,80

		Reportŭ . .	L.	28.838,80
7.	La Fondulŭ H. Vasile	saldŭ de	»	2.126,—
8.	» » Neuschotz	» »	»	2.565,05
9.	» » Bodescu	» »	»	770,30
10.	» » Craiovénŭ	» »	»	1.035,05
11.	» » Exced. I. Fĕtu	» »	»	1.699,65
12.	» » Chiţu	» »	»	582,20
		Totalŭ	L.	37.617,05

D. Iata situaţiunea fondurilorŭ:

1. Fondulu Zappa.

				nominalŭ		peste nominalŭ
59	titl. rentă amortis. de 5%	à L.	5.000,—	L. 295.000,—		—
4	» » » » 5%	» »	500,—	» 2.000,—		—
11	acţ. de Banca Naţională	» »	500,—	» 5.500,—	L.	9.866,80
	Totalŭ			L. 302.500,—	L.	9.866,80

2. Fondulŭ Cuza.

6	titl. rentă amortis. de 5%	à L.	5.000,—	L. 30.000,—
17	obl. municipale » 5%	» »	500,—	» 8.500,—
1	scris. func. ruralŭ » 5%	» »	1.000,—	» 1.000,—
2	» » » » 5%	» »	100,—	» 200,—
	Totalŭ			L. 39.700,—

3. Fondulu Economiilorŭ.

				nominalŭ		peste nominalŭ
18	titl. rentă amortis. de 5%	à L.	5.000,—	L. 90.000,—		
3	» » » » 5%	» »	500,	» 1.500,—		
46	obligaţ. municipale » 5%	» »	500,—	» 23.000,—		
1	acţ. de Banca Naţională . . .	» »	500,—	» 500,	L.	600,
	Totalŭ			L. 115.000,	L.	600,

4. *Fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu.*

		nominală		peste nominală
2 titl. rentă amortis. de 5% à L. 5.000,—	L.	10.000,—		
4 » « » » 5% » » 500,—	»	2.000,—		
30 oblig. municipale » 5% » » 500,—	»	15.000,		
10 acţ. de Banca Naţională . » » 500,—	»	5.000,—	L.	9.031,65
Totalŭ	L.	32.000,—	L.	9.031,65

5. *Fondulŭ Chiţu.*

1 acţ. de Banca Naţională . à L. 500,—	L.	500,—	L.	912,50
Totalŭ	L.	500,	L.	912,50

6. *Fondulŭ Danielŭ.*

28 oblig. de statŭ de . 6% à L. 500,—	L.	14.000,
2 » municipale » 5% » » 500,—	L.	1.000,—
Totalŭ	L.	15.000,—

7. *Fondulŭ A. Fĕtu.*

2 titl. rentă amortis. de 5% à L. 5.000,—	L.	10.000,—
10 oblig. municipale » 5% » » 500,—	»	5.000,—
Totalŭ	L.	15.000,—

8. *Fondulŭ G. Lazărŭ.*

6 scris. fonciare rurale de 5% à L. 1.000,—	L.	6.000,—
71 oblig. municipale . » 5% » » 500,	»	35.500,—
Totalŭ	L.	41.500,

9. *Fondulŭ Eliade-Rădulescu.*

6 scris. fonciare rurale de 5% à L. 1.000,—	L.	6.000,		
23 oblig. municipale . » 5% » » 500,	»	11.500,—		
2 acţ. de Banca Naţională . » » 500,	»	1.000, -	L.	1.200,—
Totalŭ	L.	18.500,—	L.	1.200,—

10. *Fondulŭ G. San-Marin.*

			nominalŭ		peste nominalŭ
2 titl. rentă amortis. de 5% à L.	5.000,—	L.	10.000,—		
4 oblig. municipale » 5% » »	500,—	»	2.000,—		
Totalŭ		L.	12.000,—		

11. *Fondulŭ D. Hagi-Vasile.*

46 oblig. municipale de 5% à L.	500,—	L.	23.000,—
Totalŭ		L.	23.000,—

12. *Fondulŭ Neuschotz.*

50 oblig. municipale de 5% à L.	500,—	L.	25.000,—
Totalŭ		L.	25.000,—

13. *Fondulŭ Bodescu.*

13 oblig. municipale de 5% à L.	500,—	L.	6.500,—
Totalŭ		L.	6.500,—

14. *Fondulŭ Ioanŭ Fĕlu.*

137 oblig. municipale de 5% à L.	500,—	L.	68.500,—		
47 scris. fonc. urb. Iașĭ » 5% » »	1.000,—	»	47.000,—		
13 » » » » » 5% » »	100,—	»	1.300,—		
86 acț. de Banca Națională » »	500,—	»	43.000,—	L.	47.533,80
Totalŭ		L.	159.800,—	L.	47.533,80

Resumatulŭ fondurilorŭ aicĭ notate:

			nominalŭ	peste nominalŭ	totalŭ
1.	*Fond. Zappa*	efecte de L.	302.500,—	L. 9.866,80	L. 312.366,80
2.	» *Cuza*	» » »	39.700,—	» —,—	» 39.700,—
3.	» *Economiilorŭ*	» » »	115.000,—	» 600,—	» 115.600,—
4.	» *Năst.-Herĕscu*	» » »	32.000 —	» 9.031,65	» 41.031,65
5.	» *Chițu*	» » »	500,—	» 912,50	» 1.412,50
6.	» *Danielŭ*	» » »	15.000,-	» —,—	» 15.000,—
7.	» *A. Fĕtu*	» » »	15.000,—	» —,	» 15.000,—
8.	» *G. Lazărŭ*	» » »	41.500,—	» —,	» 41.500,—
9.	» *El.-Rădulescu*	» » »	18.500,—	» 1.200,—	» 19.700,—
10.	» *G. San-Marin*	» » »	12.000,	» —,—	» 12.000,
11.	» *D. H.-Vasile*	» » »	23.000,—	» ,	» 23.000,—
12.	» *Neuschotz*	» » »	25.000,—	» —,	» 25.000,
13.	» *Bodescu*	» » »	6.500,—	» —,—	» 6.500,—
14.	» *Ioanŭ Fĕtu*	» » »	159.800,—	» 47.533,80	» 207.333.80
	Totalulŭ efectelorŭ . .	L.	806,000,—	L. 69.144,75	L. 875.144,75

Academia posedă astădĭ următórele efecte dela 14 fondurĭ:

			nominalŭ	peste nominalŭ	totalŭ
89 titl. rent. amor.	de 5%	à L. 5.000,—	L. 445.000,—	L —,—	L. 445.000,—
11 » » »	» 5%	» » 500,—	» 5.500,—	» —,—	» 5.500,—
28 oblig. de statŭ	» 6%	» » 500,—	» 14.000,—	» —,—	» 14.000,—
13 scris. func. rur.	» 5%	» » 1.000,	» 13.000,—	» —,—	» 13.000,—
2 » » »	» 5%	» » 100,—	» 200,—	» —,—	» 200,—
47 » func. urb. Iașĭ	5%	» » 1.000,—	» 47.000,—	» —,—	» 47.000,—
13 » » » »	5%	» » 100,—	» 1.300,—	» —,—	» 1.300,—
449 oblig. municip.	» 5%	» » 500,—	» 224.500,—	» —,—	» 224.500,—
111 acț. Banca Națională		» » 500,—	» 55.500,—	» 69.144,75	» 124.644,75
		Suma ca sus . .	L. 806 000, —	L. 69 144,75	L. 875.144,75

E. Afară de efectele acestorŭ 14 fondurĭ, fondurile cu nuda proprietate se află neschimbate ca în anulŭ trecutŭ și sunt următórele:

1. Fondulŭ Obedenarŭ.

		nominalŭ	peste nominalŭ	totalŭ
2 scris. func. rur. de 5°/₀ à L.	5.000,—	L. 10.000,—	L. —,—	L. 10.000,—
1 » » » » 5°/₀ » »	1.000,—	» 1.000,—	» —,—	» 1.000,—
76 oblig. munic. » 5°/₀ » »	500,—	» 38.000,—	» —,—	» 38.000,—
110 » de statŭ » 6°/₀ » »	500,—	» 55.000,—	» —,—	» 55.000,—
5 » » » » 6°/₀ » »	100,—	» 500,—	» —,—	» 500,—
40 acţ. de Banca Naţ. » »	500,—	» 20.000,—	» 32.548,60	» 52.548,60
Suma		L. 124.500,—	L. 32.548,60	L. 157.048,60

şi venitulŭ moşieĭ Obedenĭ ca în aniĭ trecuţĭ . . . . L. 12.000,—

2. Fondulŭ Principeseĭ Alina Ştirbeiŭ.

		nominalŭ
3 titl. rentă română de 5°/₀ à L.	2.000,—	L. 6 000,—
188 » » » » 5°/₀ » »	500,—	» 94.000,—
5 » » amortisab. » 5°/₀ » »	20.000,—	» 100.000,—
In totalŭ		L. 200.000,—

F. Fondulŭ Societăţeĭ craiovene pentru înaintarea învĕţămîntuluĭ publicŭ ca fondŭ specialŭ, este depusŭ în efecte şi neschimbatŭ ca în anulŭ trecutŭ, după cum urméză:

		nominalŭ	peste nominalŭ	totalŭ
10 titl. rentă amort. de 5°/₀ à L.	500,—	L. 5.000,—	L. —,—	L. 5.000,—
2 obl. municip. » 5°/₀ » »	500,—	» 1.000,—	» —,—	» 1.000,—
2 acţ. de Banca Naţion. » »	500,—	» 1.000,—	» 1.200,—	» 2.200,—
Suma		L. 7.000,—	L. 1.200,—	L. 8.200,—

iar saldulŭ din anulŭ trecutŭ de . . . . L. 632,65

a crescutŭ: I-iŭ prin încassarea cupónelorŭ de. . » 472,—
alŭ II-lea profitŭ la L. 500,— rentă eşită la sorţĭ » 8,50
în anulŭ curentŭ la . . . . . . L. 1.113,15
de aicĭ se scade:
15 °/₀ prelevaţĭ în budgetulŭ actualŭ . . . . » 71,—
rĕmâne saldŭ de . . . . L. 1.042,15
iar în totalŭ de L. 9.242,15

G. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu a fostŭ înregistratŭ în budgetulŭ 1893—94 la încassărĭ cu:

1. 86 cupóne de Banca Naţională à L. 86,70	L.	7.456,20		
2. 197 » municipale şi fonc. urb. Iaşĭ 5%	»	5.840,—		
Venitŭ budgetarŭ în totalŭ			L.	13.296,20
S'a încassatŭ:				
1. 86 cupóne de Banca Naţională à L. 86,—	L.	7.396,—		
2. 197 » municipale şi fonc. urb. Iaşĭ 5%	»	5.840,—		
Incassatŭ în totalŭ			L.	13.236,—
prin urmare maĭ puţinŭ cu			L.	60,20
care vine de acolo, că dividendulŭ Băncei Naţionale a fostŭ în anulŭ 1893 maĭ puţinŭ cu 70 banĭ de acţiune, ceea ce face la 86 acţiunĭ a 70 banĭ, întocmaĭ.			L.	60,20

şi care lipsă se scade din excedentulŭ Fondulu I. Fĕtu, cum se vede maĭ jos, sub II.

Veniturile Fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu pe 1894—1895 se vorŭ înscrie în budgetulŭ viitorŭ cu:

86 cupóne de Banca Naţională à L. 86,— (ca acum) L. 7.396,—			
137 » la L. 68.500,— municipale de 5% . » 3.425,—			
60 » » » 48.300,— fonc. urb. Iaşĭ de 5% » 2.415,—			
In totalŭ		L.	13 236,—

H. Comptulŭ excedentuluĭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu a începutŭ anulŭ curentŭ cu unŭ saldŭ de . . . . L. 1.699,65

Se adauge:

suma rĕmasă neîntrebuinţată la articolulŭ Cărţĭ de şcólă din budgetulŭ actualŭ în sumă de . . . . » 270,80

Suma . . . . . L. 1.970,45

De aci se scade:

lipsă ca provenită din dividendulŭ a 86 acţiunĭ de Banca Naţională de 70 banĭ la acţiune, cum s'a arĕtatŭ maĭ sus sub *G* de » 60,20

decĭ rĕmâne excedentulŭ pe anulŭ 1894—1895 de . . . L. 1.910,25

I. Fondulŭ Macinca. La casa din Craiova, în urma uraganelorŭ şi ploilorŭ din Maiŭ 1893, s'a cerutŭ neapăratŭ o reparaţiune radicală, care a costatŭ pe Academie suma de. . . . . L. 10.955,30

care sumă însă neputêndu-se prevedé în budgetulŭ actualŭ, rĕmâne a

se înscrie în budgetele aniloru viitori, după cum voru permite veniturile acestuĭ fondŭ.

Casa în urma reparaţiuneĭ produce acum unŭ venitŭ anualŭ de L. 6.600,—
contra chiriilorŭ de maĭ înainte de . . . . » 4.350,—

J. Suma încassată din vîndarea Etymologiculuĭ în anulŭ curentŭ este de . . . . L. 153,—
care se trece ca saldŭ pe 1894—1895.

K. Fondulŭ publicăreĭ documentelorŭ istorice Hurmuzaki a începutŭ anulŭ 1893—1894 cu unŭ saldŭ de . . . . L. 5.033,40

A intratŭ dela Statŭ (Cassieria centrală)	»	33.000,—
» » din vîndarea publicaţiunilorŭ	»	147,50
Totalŭ	L.	38.180,90

S'a cheltuitŭ:

Tipografuluĭ			L.	20.871,15
Copiĭ de documente:				
la Sibiŭ	L.	1.853,		
» Maroş-Oşorheiŭ	»	384,40		
» Cernăuţĭ.	»	500,—		
» Constantinopole	»	1.518,75		
» Odesa	»	600,—		
» Academie	»	100,—	»	4.956,15
Remunerărĭ:				
» pentru corecturĭ .	L.	3.320,—		
» pentru coordonare de documente . .	»	4.200,—		
» Secretaruluĭ comisiuneĭ pe 1 anŭ . . .	»	4.200,—	»	11.720,—
Cheltuelĭ de expediţiune.			»	633,60
In totalŭ			L.	38.180,90

L. S'a cheltuitŭ pentru medaliile decedatuluĭ Preşedinte Gheorghe Bariţiŭ suma de. . . . . L. 4.000,—
şi de óre-ce in budgetulŭ 'cheltuelilorŭ actualŭ, nu s'a prevĕḑutŭ suma trebuinciósă pentru achitarea lorŭ, rĕmâne a se înscrie în budgetulŭ anilorŭ viitorĭ acelŭ articolŭ.

M. Recapitulândŭ situaţiunea, Academia are în anulŭ anulŭ curentŭ în efecte, proprietăţĭ şi saldurĭ, afară de fondulŭ Hurmuzaki (care este separatŭ):

Sub	C. Excedentulŭ pe 1894—1895	L.	450,—
»	D. Saldurile fondurilorŭ	»	37.617.05
»	» Efecte la 14 fondurĭ	»	875.144,75
»	E. Efectele fonduluĭ Obedenaru	»	157.048,60
»	» Moşia Obedenĭ evaluată după venitŭ	»	240.000,—
»	» Efectele fonduluĭ Principeseĭ Alina Ştirbeiŭ	»	200.000,—
»	F. » fonduluĭ Craiovénŭ	»	8.200,—
»	G. Casa decedatuluĭ Ioanŭ Fĕtu — aproximativŭ . . .	»	70.000,—
»	H. Excedentulŭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu	»	1.910,25
»	I. Casele decedatuluĭ Macinca din Craiova — aprox. . .	»	80.000,—
»	J. Saldulŭ din vinderea Etimologiculuĭ	»	153,—
	In totalŭ	L.	1.670.523,65

Numerariulŭ Casseĭ la 12 Martie 1894 este de. . . . . . . L. 3.164,05

Bucurescĭ, 12 Martie 1894.

II.

Domnule Preşedinte,

Conformŭ arĕtăreĭ din întâiulŭ raportŭ alŭ Casseĭ şi alŭ Comptabilităţeĭ din 12 Martie 1894, am onóre a presentà acum situaţiunea finală cu încheerea regulamentară a anuluĭ budgetarŭ 1893—1894.

A. Veniturĭ. Din veniturile arĕtate neîncassate în sumă de . L. 37.700,—
S'a încassatŭ numaĭ:
Arenda moşiilorŭ fonduluĭ Năsturelŭ-Herĕscu în sumă de » 14.200,—
iar vĕrsămintele Zappa pe 2 anĭ trecuţĭ de . . . . L. 23.500,—
aŭ rĕmasŭ neîncassate şi se vorŭ trece ca saldŭ de încassatŭ pe anulŭ 1894—1895, cu unŭ contra saldŭ de acelaşĭ echivalentŭ de capitalisatŭ dela următórele 9 fondurĭ:

1.	Fondulŭ	Cuza	L.	3.709,—
2.	»	A. Fĕtu	»	1.821,—
3.	»	G. Lazărŭ	»	5.038,75
4.	»	Eliade-Rădulescu . .	»	5.286,25
5.	»	G. San-Marin	»	1.064,—
6.	»	Hagi-Vasile	»	2.203,50
7.	»	Neuschotz	»	2.565,05
8.	»	Bodescu	»	770,30
9.	»	Craiovénŭ	»	1.042,15

Suma ca sus . . . . . L. 23.500,—

B. Comptulŭ excedentŭ arĕtatŭ în primulŭ raportŭ în sumă de L. 450, este totŭ acelaşĭ, de óre-ce nu s'a maĭ cheltuitŭ nimicŭ în timpulŭ sesiuneĭ actuale, şi se va trece în budgetulŭ viitorŭ 1894 1895.

Cassa la 12 Martie a fostŭ de	L.	3.164,05
la care adăugindu-se suma încassată dela arenda moşiilorŭ sus arĕtate de	»	14.200,—
Se găsesce adĭ suma de	L.	17.364,05

Bucurescĭ, 31 Martie 1894.

II. — Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra administraţiuneĭ casseĭ şi asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ pe anulŭ 1893—94.

Domnilorŭ Colegĭ,

Comisiunea d-vóstre financiară are onóre a vĕ presentà următorulŭ raportŭ sumarŭ şi generalŭ asupra resultatuluĭ cercetărilorŭ sale pe basa arĕtărilorŭ d-luĭ Cassierŭ-comptabilŭ şi a constatărilorŭ onorabileĭ Delegaţiunĭ.

I. Din prevederile la veniturĭ în budgetulŭ anuluĭ 1893—94, în sumă de L. 167.166,15, s'aŭ încassatŭ în totalŭ L. 143.656.15, rĕmânêndŭ de ocamdată neîncassabile cele douĕ vĕrsăminte Zappa, adecă de pe aniĭ 1892—93 şi 1893—94 de L. 23.500,—.

II. Din prevederile la cheltuelĭ, sumele unorŭ articole precum şi unele micĭ resturĭ aŭ rĕmasŭ necheltuite, în totalŭ de L. 6.895,40, care sumă d-lŭ Cassierŭ-comptabilŭ o pune în comptulŭ sporuluĭ.

III. D-lŭ Cassierŭ-comptabilŭ arată, că de óre-ce la unele articole sumele prevĕdute s'aŭ doveditŭ nesuficiente, anume la diurna şedinţelorŭ ordinare cu L. 1.340,—, la spesele neprevĕdute cu L. 807,—, la spesele pentru procese cu L. 627,65, la mobilierŭ cu L. 347,40, la spesele pentru întreţinerea şi repararea palatuluĭ Academieĭ cu L. 405,55, la achisiţiunĭ, monete, crisóve cu L. 70,—, la cumpĕrare de cărţĭ cu L. 93,35; în totalŭ decĭ cu L. 3.690,85; decĭ pentru achitarea acestuĭ restŭ de spese este a se face prevedere la concernintele articole în budgetulŭ anuluĭ următorŭ.

Acéstă necesitate fiindŭ dovedită, Comisiunea vĕ rógă să încuviinţaţĭ aceste spese şi modalitatea de achitare a lorŭ.

IV. Asupra excedentuluĭ din budgetŭ, d-lŭ Cassierŭ-comptabilŭ face următorulŭ comptŭ:

Budgetulŭ închiḍêndu-se după arĕtărĭ cu unŭ deficitŭ de L. 7.811,50, ca beneficiŭ vinŭ a fi luaţĭ în consideraţiune: *a)* la vinderea de publicaţiunĭ unŭ sporŭ de L. 241,10; *b)* la chiria caselorŭ craiovene unŭ plus de L. 1.125,—; *c)* maĭ sus atinsa cheltuială maĭ puţină cu L. 6.895,40; aşà dar unŭ totalŭ de beneficiĭ de L. 8.261,50.

Din acéstă sumă a beneficiilorŭ substrăgêndu-se deficitulŭ de L. 7.811,50, rĕmâne unŭ excedentŭ curatŭ de L. 450,—, care se trece în budgetulŭ noŭ.

V. Fondurilorŭ Academieĭ în efecte depuse la Cassa de Depunerĭ şi Consemnaţiunĭ, între carĭ şi cele douĕ, unulŭ de nudă proprietate şi altulŭ cu destinaţiune specială, carĭ tóte la olaltă acum unŭ anŭ aŭ fostŭ constatate în valóre nominală şi peste nominală de L. 1.240.339,35, aŭ rĕmasŭ neschimbate, neputêndu-se face capitalisările prevĕḍute, din causa neîncassăreĭ vĕrsămintelorŭ Zappa, dar se ţinŭ în evidenţă şi se vorŭ face la timpulŭ sĕŭ, după arĕtarea d-luĭ Cassierŭ-comptabilŭ în sumă totală de L. 37.617,05.

Efectele eşite la sorţĭ aŭ fostŭ înlocuite cu altele de aceiaşĭ categorie şi în aceiaşĭ sumă.

VI. La fondulŭ Macinca, d-lŭ Cassierŭ-comptabilŭ ne dă sémă, că în urma unuĭ uraganŭ, casele din Craiova ale Academieĭ suferindŭ marĭ stricăciunĭ, s'aŭ necesitatŭ reparaţiunĭ radicale, carĭ aŭ costatŭ L. 10.955,30, care sumă nefiindŭ prevĕḍută în budgetŭ s'a luatŭ din fondulŭ Adamachi.

VII De asemenea arată d-lŭ Cassierŭ-comptabilŭ, că medaliele jubiliare procurate la Berlin în onórea decedatuluĭ membru G. Bariţiŭ, aŭ costatŭ L. 4.000,—, maĭ aflându-se din subscripţiunĭ pentru acelaşĭ scopŭ încă L. 565,—. Acéstă afacere nu este terminată. In totŭ casulŭ din vînḍarea medalielorŭ va fi a se achità datoria de L. 4.000,— luaţĭ totŭ din fondulŭ Adamachi. Acéstă cheltuială nefiindŭ jus-

tificată prin unŭ votŭ alŭ Academieĭ, Comisiunea vĕ cere d-lorŭ colegĭ unŭ votŭ aprobătorŭ.

VIII. Fondulŭ publicaţiunilorŭ istorice (Hurmuzaki), după care anŭ rĕmăsese unŭ saldŭ de L. 5.033,40 şi în care aŭ intratŭ dela statŭ L. 33.000,—, iar din publicaţiunĭ L. 147,50, a fostŭ cheltuitŭ în totalulŭ sĕŭ de L. 38.180,90.

IX. D-lŭ Cassierŭ-comptabilŭ recapitulândŭ situaţiunea şi respectivŭ valórea întrégă a avereĭ Academieĭ la încheiarea anuluĭ 1893—94, înefecte, proprietăţĭ şi saldurĭ, ne-o presintă în totalŭ de L. 1.670.523,65, cu unŭ acrescĕmîntŭ adecă de L. 31.361,50.

X. Numerariulŭ casseĭ ni se presintă la 12 Martie cu suma de L. 17.361,65, ceea ce revĕdêndŭ cassa d-luĭ Cassierŭ amŭ găsitŭ esactŭ.

XI. Cercetândŭ cassa Academieĭ ne-amŭ convinsŭ despre aflarea în aceea în bună regulă a tuturorŭ recipiselorŭ despre depunerile efectelorŭ Academieĭ la Cassa de Depunerĭ şi Consemnaţiunĭ, precum şi cele despre garanţia d-luĭ Cassierŭ.

XII. Proiectulŭ de budgetŭ pentru anulŭ 1894—95 se alătură acestuĭ raportŭ. Din acestŭ proiectŭ veţĭ binevoì a vedé, că budgetulŭ nicĭ astă dată n'a putută fi echilibratŭ, fiindŭ că onor. Delegaţiune cu Comisiunea d-vóstre dimpreună aŭ simţitŭ necesitatea de a face adause la maĭ multe articole şi în specialŭ de a prevedé unŭ noŭ postŭ de comptabilŭ, ne maĭ ajungêndŭ postulŭ de până acum de unŭ singurŭ Cassierŭ-comptabilŭ pentru atâtŭ de însemnatŭ sporitele fondurĭ ale Academieĭ. Trebuinţa de unŭ specialŭ comptabilŭ este neamânabilă. Comisiunea însă vĕ recomandă apreciereĭ, nu cum-va adausele proiectate la funcţionariĭ Academieĭ, carĭ atingŭ cifra de L. 5.400,—, s'arŭ puté amânà până la anulŭ, profitândŭ de acéstă sumă, întâĭ de a prevedé în budgetŭ pentru bibliografia hotărîtă de Academie L. 1 000,—, iar restulŭ pentru începerea de plătirea datorieĭ către fondulŭ Adamachi?

Incheiemŭ cu rugarea să bine-voiţĭ a luà actŭ de acestŭ raportŭ şi a da voturile maĭ sus cerute; în fine exprimându-ne aşteptarea că noŭ creata comptabilitate va face posibilă realisarea hotărîreĭ

Academieĭ, ca situaţiunea financiară şi specialŭ *proiectulŭ de budgetŭ* să se presinte Academieĭ cu multŭ maĭ înainte de încheiarea sesiuneĭ, pentru a se puté tipărì şi împărţì printre membri.

Gr. Ştefănescu, V. Babeşŭ, P. Poni.

III. — *Raportulŭ Cassieruluĭ-comptabilŭ asupra gestiuneĭ donaţiuneĭ Adamachi.*

(8 Martie 1893 — 8 Martie 1894).

Domnule Preşedinte,

Cu onóre îmĭ permitŭ a alătură pe lângă acésta:

A. *Situaţiunea fonduluĭ Adamachi pe anulŭ 1893—1894* dela 8 Martie 1893 până la 8 Martie 1894, din care se vede:

că la 8 Martie 1893 aŭ fostŭ banĭ în cassă			L. 23.745,22
s'a încassatŭ în cursulŭ anuluĭ			» 155.146,95
Totalulŭ intrărilorŭ			L. 178.892,17
Din aceştia se scade următórele:			
1. Cheltuelile parastasuluĭ	L.	3.520,	
2. » cavouluĭ şi monumentuluĭ	»	7.555,50	
3. » repar. şi întreţ. caseĭ Iaşĭ	»	8.852,70	
4. » moşiilorŭ	»	590,—	
5. Şcóla Adamachi	»	2.035,—	
6. Călĕtoriĭ	»	570,85	
7. Gratificaţiĭ şi cheltuelĭ de procese	»	2.456,65	
8. Onorarulŭ advocaţilorŭ	»	3.750,—	
9. Plata legatuluĭ d-luĭ Dr. Asachi	»	16.062,—	
10. Procentele legatelorŭ	»	5.100,—	
11. Diverse cheltuelĭ	»	937.45	
Totalulŭ cheltuelilorŭ	L.	51.430,15	
Costulŭ a L. 4.700,— efecte eşite la sorţĭ şi înlocuite prin alte L. 4.700,— efecte costândŭ	»	4.331,65	
Costulŭ à L. 99.400,— efecte cumpĕrate spre capitalisare	»	90.168 80	
Totalulŭ banilorŭ eşiţĭ			L. 145.930,60
Rĕmâne la 8 Martie 1894 numerarŭ			L. 32.961,57

Din acéstă sumă s'a împrumutatŭ Academieĭ;

I. Pentru repararea caseĭ Macinca din Craiova	L.	10.955,30
II. Pentru medaliile Bariţiŭ	»	4.000,
Totalŭ	L.	14.955,30

Aci anexatŭ îmĭ permitŭ a arĕtà sub B. şi proiectulŭ *Veniturilorŭ fondulŭĭ Adamachi* pe anulŭ 8 Martie 1894—8 Martie 1895, în sumă de L. 132.079,57 din care se vĕdŭ specificate efectele fonduluĭ:

1. Fondulŭ primitivŭ primitŭ în posesie în sumă nominală de	L.	1.675.700,—
2. Fondulŭ primitivŭ cu 42 acţiunĭ de Banca Naţională nominalŭ	»	21.000—
3. Fondulŭ formatŭ din veniturĭ capitalisate nominalŭ . .	»	99.400—
Efecte în totalŭ de nominalŭ .	L.	1.796.100,—

carĭ sunt depuse la Cassa de depunerĭ şi Banca Naţională.

12 Martie 1894.

IV. — *Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra gestiuneĭ fundaţiuneĭ Adamachi în 1893—1894.*

Domnilorŭ Colegĭ,

Comisiunea de socotelĭ controlândŭ gestiunea fonduluĭ Adamachi pe anulŭ dela 8 Martie 1893 şi până la 8 Martie 1894, are onóre a vĕ aduce la cunoscinţă resultatulŭ lucrărilorŭ sale.

I.

Fondulŭ Adamachi cuprinde, pe lângă cele patru imobile (moşia Roşiorĭ, moşia Călimănescĭ, casa din Iaşĭ şi via dela Copoŭ), următórea avere mobilă:

A. Titlurĭ rĕmase la mórtea rĕposatuluĭ:

Scrisurĭ funciare rurale	5%	nominalŭ	L.	955.400
Renta amortisabilă	»	»	«	526.000
Rentă perpetuă	»	»	«	8.500
Rentă amortisabilă	4%	»	«	174.000
Obligaţiunĭ de Statŭ	6%	»	«	11.800
42 acţiunĭ ale Bănceĭ Naţionale		»	«	21.000
			L.	1.696.700

B. Titlurĭ cumpĕrate de Academie în 1893—94:

Scrisurĭ funciare rurale 5%	nominalŭ	L.	51.400
Scrisurĭ funciare urbane Bucurescĭ 5%	»	«	24 000
Obligațiunĭ municipale Bucurescĭ »	»	«	24.000
		L.	99.400

Comisiunea d-vóstre a constatatŭ, că tóte aceste titlurĭ se află depuse la Cassa de Depunerĭ și Consemnațiunĭ și la Banca Națională cu recipisele No. 8.510, 7.607, 11.592 și 355, afară de două acțiunĭ ale Băncei Naționale, carĭ fusese substrase dela rĕposatulŭ încă pe când erà în viéță și pentru carĭ s'aŭ făcutŭ formalitățile necesare pentru a nu fi perdute de Academie.

S'a constatatŭ de asemenea, că garanțiele arendașilorŭ, în valóre nominală de L. 11.500,—, se află depuse totŭ la Cassa de Depunerĭ cu recipisele No. 68.040, 4.457 și 8.508.

II.

Sumele intrate în cassă în 1893—94 aŭ fostŭ:

Banĭ în numĕrătóre la 8 Martie 1893	L.	23.745,22
Incassărĭ în cursulŭ anuluĭ	«	155.146,95
Totalulŭ încassărilorŭ. .	L.	178.892,17

Din aceștia s'aŭ întrebuințatŭ:

a) Pentru diverse cheltuelĭ . . .	L.	51.430,15		
b) Pentru cumpĕrarea a L. 4.700,— efecte în loculŭ celore eșite la sorțĭ	«	4.331,65		
c) Pentru cumpĕrarea a L 99.400,— efecte	«	90.168.80		
			«	145.930,60
Numerarŭ rĕmasŭ în cassă la 8 Martie 1894. .			L.	32.961,57

Comisiunea a găsitŭ, că întrebuinţarea sumelorŭ arĕtate este făcută după acte justificative în regulă.

In câtŭ se atinge de numerarŭ, elŭ nu se află în întregime în cassă, din causă că Academia a împrumutatŭ din elŭ:

a) Pentru repararea caseĭ Macinca din Craiova . .	L. 10.955,30
b) Pentru facerea medalielorŭ Bariţiŭ	« 4.000,—
	L. 14.955,30
In cassă se află dar numaĭ	« 18.006,27
	L. 32.961.57

Gr. Ştefănescu, V. Babeşŭ, P. Poni.

V. — *Raportulŭ Cassieruluĭ-comptabilŭ despre situaţiunea donaţiuneĭ Otteteleşanu, la 12 Martie 1894.*

I.

Domnule Preşedinte,

Am onóre a raportà, că în 7 Martie 1894 s'a primitŭ dela d-lŭ I. Kalinderu efectele fondurilorŭ Otteteleşanu şi anume:

I. Dela fondulŭ I. Otteteleşanu:

8	titl. rent. amor.	de	4%	cup. de	1 Iulie	1894	à	L.	5.000,—	L.	40.000,—
120	»	»	4%	»	»	1894	»	»	1.000,—	»	120.000,—
10	»	»	4%	»	»	1894	»	»	2.500,—	»	25.000,—
2	Scris. func. rur.	»	5%	»	»	1894	»	»	1.000,—	»	2.000,—
140	efecte în valóre nominală de									L.	187.000—

II. Dela fondulŭ Elena Otteteleşanu:

5	Scris. func. rur.	de	5%	cup. de	1 Iulie	1894	à	L.	100,—	L.	500,—
6	»	»	5%	»	»	1894	»	»	1.000,—	»	6.000,—
19	»	»	5%	»	»	1894	»	»	5.000,—	»	95.000,—
46	Obl. de Statŭ	»	6%	»	1 Maiŭ	1894	»	»	500,—	»	23.000,—
10	» Casa Pen.	»		»	»	1894	»	»	300,—	»	3.000,—
1	titl. rent. amor.	»	4%	»	1 Iulie	1894	»	»	2.500,—	»	2.500,—
2	»	»	4%	»	»	1894	»	»	1.000,—	»	2.000,—
15	Acţ. de Banca Naţ.			»	» pe an.	1894	»	»	500,—	»	7.500,—
104	efecte în valóre nominală de									L.	139 500,—
	De reportatŭ									L.	326.500,—

Reportŭ . . . L. 326.500,—

III. Garanţia d-luĭ Haralambie Gheorghiu
pentru arendarea moşieĭ:

12 titl. rentă amort. de 4% cup. de 1 Iulie 1894 à L. 2.500,— L. 30.000,—
256 efecte în totalŭ în valóre nominală de . . . . L. 356.500,—
carĭ s'a depusŭ la Cassa de Depunerĭ, de Consemnaţiunĭ şi de Economiĭ.

In 12 Martie 1894 s'a primitŭ şi registrele cu actele justificative privitóre la acele fondurĭ precum şi L. 16.995,35 în numerarŭ, carĭ însă s'aŭ datŭ d-luĭ I. Kalinderu pentru întîmpinarea cheltuelilorŭ ce sunt de făcutŭ.
12 Martie 1894.

II.

Domnule Preşedinte,

Conformŭ ordinuluĭ primitŭ dela onor. Comisiune financiară de a face unŭ extrasŭ pe timpulŭ dela 1 Iulie 1893, ḑiua punereĭ în posesiune, până astăḑĭ din registrele Fundaţiuneĭ Otteteleşanu primite în 12 Martie curentŭ, am onóre a arĕtà următórele extrase din Cartea mare şi din Jurnalŭ ale fonduluĭ I. Otteteleşanu, ce s'aŭ primitŭ.

	Aŭ fostŭ în cassă banĭ la 1 Iulie 1893		L. 88.293,70
1.	A intratŭ arenda moşieĭ Fundu-Chiseletu.	L. 35.250,—	
2.	» » » » Măgurelele . . .	» 9.250,—	
3.	» » » » Ottetelişu. . . .	» 8.000,—	
4.	» » » moreĭ Măgurelele . . .	» 2.750,—	
5.	» » chiria caselorŭ Calea Victorieĭ .	» 7.700,—	
6.	» » » grajdurilorŭ Str. Teatruluĭ	» 1.375,—	
7.	» » » grădineĭ	» 180,—	
8.	» » valórea cupónelorŭ	» 6.000,—	
9.	» » dobânḑĭ de întârḑiere	» 53,45	
10.	» » restituire dela Cred. func. rur. ca plătiţĭ maĭ multŭ pentru rata datorită .	» 427,99	» 70.986,44
		Suma intrată	L. 159 280,14

Aŭ eşitŭ:	Suma intrată L.		159.280,14
I. Cheltuiţĭ:			
1. Reconstruirea casteluluĭ şi altele	L.	55.945,—	
2. Mobilierŭ	»	8.500,—	
3. Ratele Creditululuĭ funciarŭ ruralŭ	»	9.354,99	
4. Plata foncierеĭ	»	3.254,47	
5. Asigurarea contra incendiuluĭ	»	630,75	
6. Plata personaluluĭ grădineĭ casteluluĭ . .	»	2.103,35	
7. Advocaţĭ	»	400,—	
8. Comptabilŭ pe 8 lunĭ şi 10 ḑile	»	833,—	
9. Birjĭ la castelŭ	»	439,—	
10. Diverse cheltuelĭ	»	8,95	» 81.469,51
	Restŭ intratŭ . . .	L.	77.810,63
II. Capitalisărĭ			
Cumpĕratŭ L. 75.000,— rentă amortis. a 4⁰/₀ cu		»	61.501,05
Rĕmasŭ saldŭ ca banĭ în 12 Martie 1894.		L.	16.309,58

care sumă s'a lăsatŭ d-luĭ I. Kalinderu pentru cheltuelile ce sunt de făcutŭ, şi pentru care s'a primitŭ o adeverinţă interimară până la primirea actelorŭ justificative.

Dela 12 Martie 1894 s'aŭ maĭ încassatŭ următórele sume:

1. Unŭ acomptŭ din semestrulŭ Aprilie 1894 alŭ moşieĭ Măgurelele de	L.	7.000,—
2 Chiria grajdurilorŭ pe semestrulŭ Aprilie 1894 de . .	»	1 375,—
Totalŭ	L.	8.375,—

carĭ sunt astăḑĭ în fiinţă.

La fondulŭ Elena Otteteleşanu pe lângă efectele ce le-am primitŭ în 7 Martie 1894, carĭ sunt însemnate în raportulŭ din 12 Martie anulŭ cu rentŭ, a rĕmasŭ numerariulŭ de . . . . L. 686,35

totŭ în păstrarea provisorie a d-luĭ I Kalinderu pentru trebuinţele fonduluĭ, până la întrebuinţarea şi justificarea sumeĭ.

4 Aprilie 1894.

VI. — *Raportulŭ Comisiuneĭ financiare despre situaţiunea donaţiuneĭ Otteteleşanu.*

Domnilorŭ Colegĭ,

In privinţa fondurilorŭ Instituţiuneĭ Otteteleşanu, donate Academieĭ de colegulŭ nostru Ioanŭ Kalinderu, iată cum staŭ lucrurile astăḑĭ:

Academia a intratŭ în posesiunea acesteĭ donațiunĭ la 1 Iulie 1893, și a și numitŭ din sinulŭ sĕŭ o comisiune de patru membri care s'o administreze provisoriŭ. Acéstă comisiune a rugatŭ pe d-lŭ Ioanŭ Kalinderu, unulŭ din membriĭ eĭ, care începuse dejà de maĭ înainte lucrările pentru a aduce la îndeplinire voința generoșilorŭ donatorĭ Ioanŭ și Elena Otteteleșanu și care avea cunoscință de mersulŭ lucrărilorŭ, ca să continue încă câtŭ-va timpŭ cu administrarea fondurilorŭ acesteĭ instituțiunĭ; acésta ne explică și pentru ce nu s'a remisŭ de d-lŭ Kalinderu Academieĭ fondurile sale decât la 7 Martie 1894, iar la 12 Martie registrele cu actele justificative în regulă.

Dela primirea acesteĭ fundațiunĭ de către Academie și până astădĭ, adecă dela 1 Iulie 1893, a intratŭ din arendĭ, chiriĭ și valórea cupónelorŭ, următórele sume:

Veniturĭ.

1.	Arenda moșieĭ Fundulŭ-Chiseletu .	L. 35.250,—	
2.	» » Măgurele	« 9.250,—	
3.	» » Ottetelișu	« 8.000,—	
4.	Móra Măgurelele	« 2.750,—	
5.	Chiria caselorŭ din calea Victorieĭ	« 7.700,—	
6.	» grajdurilorŭ din str. Teatruluĭ	« 1.375,—	
7.	» grădineĭ	« 180,—	
8.	Valórea cupónelorŭ	« 6.000,—	
9.	Dobândă de întârdierĭ	« 53,45	
10.	Restituire dela Creditulŭ funciarŭ ruralŭ ca plătițĭ maĭ multŭ	« 427,99	
11.	Numerariŭ aflatŭ în cassă la 1 Iulie	« 88.293,70	
	Totalŭ		L. 159.280,14

Totalulŭ veniturilorŭ L. 159.280,14

Cheltuelĭ.

Din acéstă sumă s'a cheltuitŭ în acelașĭ intervalŭ:

1. Restaurarea casteluluĭ și altele . .	L. 55.945,—	
2. Mobilierŭ	« 8.500,—	
3. Ratele Creditluluĭ funciarŭ	« 9.354,—	
4. Fonciera	« 3.254,47	
5. Asigurarea contra incendiuluĭ . . .	« 630,75	
6. Plata personaluluĭ grădineĭ	« 2.103,35	
7. Advocațĭ	« 400,—	
8. Comptabilŭ pe 8 lunĭ și 10 dile .	« 833,—	
9. Birjĭ la castelŭ	« 439,—	
10. Cheltuelĭ diverse	« 8,95	
Totalŭ		L. 81.469,51

Dacă scademŭ aceste cheltuelĭ din suma încassată, ne rĕmâne . . . . L. 77.810,63

Din acéstă sumă s'a cumpĕratŭ de d-lŭ I. Kalinderu pentru a se capitalisà, L. 75.000,— rentă amortisabilă 4%, pentru care s'a plătitŭ . . . . » 61.501,05

și a rĕmasŭ . . . . L. 16.309,58

S'aŭ maĭ încassatŭ de Academie dela 7 Martie, când fondurile aŭ fostŭ predate Academieĭ de d-lŭ I. Kalinderu, următórele sume:

1. Unŭ acomptŭ din semestrulŭ Aprilie 1894 alŭ arendeĭ moșieĭ Măgurele . . . . » 7.000,—

2. Chiria grajdurilorŭ pe semestrulŭ Aprilie 1894 . » 1.375,—

Totalŭ . . . . L. 24.684,58

Din Fondulŭ Elena Otteteleșanu a rĕmasŭ, la depunerea în mâna Academieĭ a efectelorŭ acestuĭ fondŭ, unŭ numerarŭ de . . . . » 686,35

Totalulŭ numeraruluĭ . . . . L. 25·370,93

Acéstă sumă a fostŭ încredințată, sub luare de chitanță, d-luĭ Ioanŭ Kalinderu, pentru cheltuelile ce maĭ sunt de făcutŭ.

Capitalulŭ mobiliarŭ.

I. Fondulŭ I. Otteteleșanu.

Capitalulŭ în efectele publice ce posedă astădĭ Instituțiunea Otteteleșanu și care a fostŭ depusŭ cum am disŭ de d-lŭ I. Kalinderu în mâna cassieruluĭ nostru la 7 Martie 1894, se compune din:

8	titl. rentă amort. 4°/₀ cup. 1 Iulie 1894	à L.	5.000	L. 40.000
120	» » » » » »	» »	1.000	» 120.000
10	» » » » » »	» »	2.500	» 25.000
2	Scris. func. rurale 5°/₀ » »	» »	1.000	» 2.000
140	Totalŭ valóre			L. 187.000

II. Fondulŭ Elena Otteteleșanu.

5	Scris. func. rur. 5°/₀ cup. 1 Iulie 1894	à L.	100	» 500
6	» » » » » »	» »	1.000	» 6.000
19	» » » » » »	» »	5 000	» 95.000
46	Obligaț. de statŭ 6°/₀ » 1 Maiŭ 1894	» »	500	» 23.000
10	» Cassa pensiuni. » »	» »	300	» 3.000
1	titlu rentă amort. 4°/₀ cup. 1 Iulie 1894	» »	2.500	» 2.500
2	» » » » » »	» »	1.000	» 2.000
15	acțiunĭ Banca Națională » pe 1894	» »	500	» 7.500

Totalŭ efectelorŭ Elena Otteteleșanu valóre . . . . L. 139.500

carĭ adaușĭ la cele 187.000, efectele fonduluĭ I. Otteteleșanu, ne daŭ o valóre în efecte a fondurilorŭ Ioanŭ și Elena Otteteleșanu de . . . . » 326.500

Aŭ maĭ fostŭ depusă totŭ de d-lŭ I. Kalinderu o garanție a arendașuluĭ moșieĭ, d-lŭ Haralambie Gheorghiu, care consistă în:

12 titlurĭ rentă amortisabilă 4°/₀ cu cup. de 1 Iulie 1894, à leĭ 2.500 . . . . » 30.000

Totalŭ . . . . L. 356.500

Se află dar astădĭ în cassa Academieĭ în efecte publice din averea Institutuluĭ, ... L. 326.500
Garanția arendașuluĭ . . . . L. 30.000
Totalŭ 356.500

Comisiunea d-vóstre a constatatŭ că tóte aceste efecte sunt depuse la Cassa de depunerĭ, iar recipisele se află în cassa Academieĭ, și anume recipisele cu No. 11.730, 11.719, 11.711 și 11.905 din anulŭ 1894.

Gr. Ștefănescu, V. Babeșŭ, P. Poni.

I. VENITURI

Nr.						
1	**Rĕmăşiţe din trecutŭ:**					
	Vĕrsămîntulŭ Zappa de 1000 galb. pe 1892—93 . . .	–	— —	11.750 —		
	» » » 1000 » » 1893—94 . . .	— —	— —	11.750 —	23.500 —	
	Banĭ aflaţĭ în cassă	— —	— —	17.364 05	— —	
	» » » » dela fondulŭ Chiţu	— —	— —	400 —	17.664 05	41.264 05
2	**Fondurĭ cu destinaţiune generală:**					
	a. Subvenţiunea Statuluĭ, subvenţiune anuală.	—	— —	— —	— —	20.000 —
	b. Fondulŭ Zappa:					
	Cuponulŭ renteĭ amortisabile 5 %	297.000 —	— —	14.850		
	» divĭdendŭ la 11 acţ. de Banca Naţ. à L. 86 . .	5.500 —	9.866 80	946 —	15.796 —	
	c. Vĕrsămîntulŭ Zappa anualŭ de 1.000 galb. pe 1894—95	— —	— —	— —	11.750 —	
	d. Fondulŭ Economiilorŭ:					
	Cuponulŭ renteĭ amortis. şi municip. 5 %	114.500 —	— —	5.725 —		
	» dividendŭ la 1 acţ. de Banca Naţ. à L. 86 . .	500 —	600 –	86 —		
	Produsulŭ vîndăreĭ publicaţiunilorŭ	— —	— —	600 —	6.411 —	
	e. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu (fondŭ generalŭ):					
	Din venitulŭ anualŭ de . . . . L. 13.236,—					
	După scăderea renteĭ viagere . . . . » 3.000,—					
	Rĕmâne . . . L. 10 236,—					
	După scăderea de 15 % prelevaţĭ. . . . . » 1.535,40					
	Rĕmâne . . . L. 8.700,60					
	Scăḑĕndŭ 4 părţĭ la fondulŭ specialŭ. . » 6.960,50	— —	— ..	—	1.740 10	
	f. Fondulŭ renteĭ viagere a Dómneĭ Ecaterina Fĕtu. .	— —	— —	— —	3.000 —	
	g. Fondulŭ Macinca: Chiria caselorŭ din Craiova . . .	— —	— —	— —	6.600 —	
	h. Prelévaţĭ dela:					
	Fond. V. Adamachi . . . . à 15 %	— —	— —	16.700 —		
	» *Cuza.* . . . . din L. 1.985,— » 15 %	— —	— —	297 75		
	» *Năst.-Herĕscu.* » » 36.610,— » 15 %	— —	— —	5.491 50		
	» *Danielŭ* . . . » » 890,— » 15 %	— —	— —	133 50		
	» *A. Fĕtu* . . . » » 750,— » 15 %	— —	— —	112 50		
	» *G. Lazărŭ* . . » » 2.075,— » 15 %	— —	— —	311 25		
	» *El.-Rădulescu.* » » 1.047,— » 15 %	— —	— —	157 05		
	» *G. San-Marin* » » 600,— » 15 %	— —	— —	90 —		
	» *D. Hagi-Vasile.* » » 990,— » 15 %		— —	148 50		
	» *Neuschotz.* . . » » 1.250,— » 15 %	— —	— —	187 50		
	» *Bodescu* . . . » » 325,— » 15 %	— —	— —	48 75		
	» *Ioanŭ Fĕtu.* . » » 10.236,— » 15 %	— —	— —	1.535 40		
	» *Craiovénŭ* . . » » 472,— » 15 %	— —	— —	70 80	25.284 50	70.581 60
3	**Fondurĭ cu destinaţiune specială:**					
	a. Dotaţiunea M. S. Regeluĭ pe 1894—95	— —	— —	9.000 —		
	Saldŭ rĕmasŭ din vîndarea Etimologiculuĭ.	— —	— —	153 —	9.153 —	
	b. Dotaţiunea Statuluĭ: Premiele G. Lazărŭ şi Eliade-Rădulescu	— —	— –	10.000 —	10.000 —	
	De reportatŭ . . .	417.500 —	10.466 80	—	130 898 65	131.845 65

II. CHELTUELI

Nr.					
1	**Capitalisările anilorŭ 1893—94 şi 1894—95:**				
	Premiulŭ G. Lazărŭ . . . . L. 5.000,— plus L. 38,75				
	Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu . . . » 12.000,— » » 43,45				
	Procentele şi saldulŭ fond. Cuza . . . » 3.756,10 » » 38,75				
	» » » » *A. Fĕtu* . . » 1.782,25 » » 38.75				
	» » » » *El.-Rădulescu* » 5.236,45 » » 49,80				
	» » » » *G. San-Marin* » 1.064,— » » —,—				
	» » » » *Neuschotz* . . » 2.565,05 » » —,—				
	» « » » *Bodescu* . . . » 770,30 » » —,—				
	Excedentulŭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu . . . » 1.699,65 » » 210,60				
	Procentele şi saldulŭ fond. Craiovénŭ » 1 035,05 » » 7,10				
	Adausulŭ şi numerariulŭ fond. Chiţu » 582,20 » » 86,—				
	Suma . . . . L. 35.491,05 plus L. 513,20	36.004 25			
	Saldulŭ fonduluĭ Danielŭ . . . . L. 56,—				
	» » *Zappa* . . . . » 678,30				
	» » *Economiilorŭ* . . . . » 81,95				
	» » *Obedenaru* . . . . » 1.637,05				
	» *din vîndarea Etimologiculuĭ* . . . . » 153,—	2.606 30	38.610 55	38.610 55	
	Capitalisărĭ nouĕ 1894—95:				
	Procentele fonduluĭ Cuza	1.687 25			
	» » *A. Fĕtu*	637 50			
	» » *G. San-Marin*	510 —			
	» » *Neuschotz*	1 062 50			
	» » *Bodescu*	276 25			
	» » *Craiovénŭ*	401 20			
	» » *Hagi-Vasile*	807 05	5.381 75	5.381 75	43 992 30
2	**Cheltuelĭ proprii ale Academieĭ:**				
	A. Personalulŭ.				
	a. Diurnele sesiuneĭ generale din 1894		21.000 —		
	b. » *şedinţelorŭ ordinare* (restŭ L. 1.340,—)	— —	8 340 —		
	c. » *a 4 membri delegaţĭ*	— —	1.000 —		
	d. » *Secretaruluĭ generalŭ pe unŭ anŭ à Leĭ 200*	— —	2.400 —		
	e. » *a 3 Secretarĭ de Secţiunĭ pe 11 lunĭ à Leĭ 300* . . .		3.300		
	f. Remunerarea funcţionarilorŭ pe unŭ anŭ:				
	1) *Cancelaria Secretaruluĭ generalŭ.*				
	1 Scriitorŭ-archivarŭ . . . . à L. 300,— L. 3.600,—				
	1 Corectorŭ . . . . » » 250,— » 3 000,—	6.600 —			
	2) *Cassieria.*				
	1 Cassierŭ . . . . à L. 500,— L. 6 000,—				
	1 Comptabilŭ . . . . » » 350,— » 4.200,—	10.200 —			
	3) *Personalulŭ Bibliotecеĭ.*				
	1 Bibliotecarŭ . . . . à L. 550,— L. 6.600,—				
	1 Ajutorŭ de bibliotecarŭ. . . . . » » 300,— » 3.600,—				
	1 » » » . . . . » » 250,— » 3 000,—				
	2 Scriitorĭ . . . . » » 200,— » 4.800,—				
	1 Scriitorŭ . . . . » » 200,— » 2.400,—				
	1 Ajutorŭ paleografŭ. . . . . » » 200,— » 2 400,—	22.800 —			
	De reportatŭ . . .	39.600 —	36.040 —	— —	43.992 30

	Reportŭ . . .	417.500 —	10.466 80	— —	130.898 65	131.845 65
	c. Fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu:					
	Venit. moşieĭ Năsturelŭ pe 1 anŭ L. 25.900,—					
	» » Lămotescĭ » » » » 8.500,—					
	Cup. renteĭ şi municipalŭ 5% . » 1.350,—	27.000 —				
	» div. la 10 acţ. de B. N. à L. 86,— » 860,—	5.000 —	9.031 65			
	Suma . . . L. 36 610,— min. 15%	— —	— —	— —	31.118 50	
	d. Fondulŭ Danielŭ:					
	Cuponulŭ obligaţ. de Statŭ 6% . L. 840,—	14.000 —				
	» » municip. 5% . » 50,—	1.000 —				
	Suma . . . L. 890,— min. 15%	— —	— —	— —	756 50	
	e. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu:					
	Cup. mun. şi func. urbanŭ Iaşĭ 5% L. 5.840,—	116.800 —				
	» div. la 86 acţ. de B. Naţ. à L. 86,— » 7.396,—	43 000 —	47.533 80			
	Suma . . . L. 13.236,—					
	Minus 15% prelevaţĭ . L. 1.535,40					
	» renta viageră . » 3.000,—					
	» a 5-a parte . . » 1.740,10 L. 6.275.50	— —	— —	— —	6.960 50	
4	**Procentele Fondurilorŭ speciale:**					
	a. Fondulŭ Cuza:					
	Cup renteĭ, func. rur. şi munic. 5% L. 1.985,— min. 15%	39.700 —	— —	— —	1.687 25	
	b. Fondulŭ A. Fĕtu:					
	Cupon. renteĭ şi municipalŭ 5% . L. 750,— min. 15%	15.000 —	— —	— —	637 50	
	c. Fondulŭ G. San-Marin:					
	Cupon. renteĭ şi municipalŭ 5% . L. 600,— min. 15%	12.000 —	— —	— —	510 —	
	d. Fondulŭ Neuschotz:					
	Cuponulŭ municipalŭ 5% . . . . L. 1.250,— min. 15%	25.000 —	— —	— —	1.062 50	
	e. Fondulŭ Bodescu:					
	Cuponulŭ municipalŭ 5% . . . . L. 325,— min. 15%	6.500 —	— —	— —	276 25	
	f. Fondulŭ Craiovénŭ:					
	Cup. renteĭ şi municipalŭ 5% . . L. 300,—	6.000 —				
	» div. la 2 acţ. de B. N. à L. 86,— » 172,—	1.000 —	1.200 —			
	Suma . . . L. 472,— min. 15%	— —	— —	— —	401 20	
	g. Fondulŭ Chiţu:					
	Cup. div. la 1 acţ. de Banca Naţ. à L. 86,—	500 —	912 50	— —	86 —	
	h. Fondulŭ G. Lazărŭ:					
	Cup. func. ruralŭ şi municip. 5% L. 2.075,— min. 15%	41.500 —	— —	— —	1.763 45	
	i. Fondulŭ Eliade-Rădulescu:					
	Cup. func. ruralŭ şi municip. 5% L. 875,—	17.500 —				
	» div. la 2 acţ. de B. N. à L. 86,— » 172,—	1.000 —	1.200 —			
	Suma . . . L. 1.047,— min. 15%	— —	— —	— —	889 95	
	j. Fondulŭ Hagi-Vasile:					
	Cuponulŭ municipalŭ 5% . . . . L. 990,— min. 15%	19.800 —	— —	— —	807 05	
	Vindarea à L. 3.200, efecte Hagi-Vasile.	— —	— —	— —	2.752 —	68.861 65
	Deficitŭ	— —	— —	— —	— —	1.128 40
		809.800 —	70.344 75	— —	— —	201.835 70

Reportŭ . . .	39.600 —	36.040 —	—		43.992 30
4) *Personalulŭ de serviciŭ.*					
1 Intendentŭ . . . . à L. 110,— L. 1.320,—					
1 Servitorŭ . . . . » » 110,— » 1 320,—					
1 » . . . . » » 100,— » 1.200,—					
1 » . . . . » » 100,— » 1.200.—					
1 Rindaşŭ. . . . . » » 70,— » 840,—	5.880 —	45.480 —	81.520 —		
g. Spese de cancelarie, materialŭ, încăldĭtŭ, etc.					
Suma ca în aniĭ trecuţĭ . . . . L. 2.000,—					
Imprimate . . . . » 600,—					
Combustibile . . . . » 1.000,—					
Iluminatŭ, apă şi diverse . . . . » 800,—	4.400 —				
h. Ajutorulŭ Epitropieĭ Sf. Vinerĭ	400 —				
i. Intreţinerea şi repararea imobiluluĭ	1.500 —	6.300 —			
B. Materialŭ.					
j. Spese de procese	1.000 —				
k. Mobilierŭ.	2.000 —				
l. Spese neprevĕdute.	2 500 —				
m. » de expediţie.	1 800 —	7.300 —	13.600 —	95.120 —	
3 **Premiĭ, Achisiţiunĭ, Publicaţiunĭ şi Tipărirĭ:**					
A. Premiĭ.					
n. Premiulŭ Eliade-Rădulescu	5.000 —				
o. G. Lazărŭ	5.000 —				
p. Năsturelŭ-Herĕscu	4.000 —				
q. D. Hagi-Vasile, în care intră 2.203,50 (2.126+77,50) restanţĭ din anulŭ trecutŭ plus 2.796,50, efecte 3.200 . .	5 000 —	19.000 —	19.000 —		
B. Achisiţiunĭ.					
r. Monede, Chrisóve, etc.	—	756 50			
s. Cărţĭ de fie-care Secţiune à Leĭ 1.000	3 000 —				
Legatulŭ lorŭ.	3 000 —	6 000 —	6.756 50		
C. Publicaţiunĭ.					
t. Etymologicum Magnum Romaniæ	6 000 —				
u. Tipăritulŭ publicaţiuneĭ	3.153 —	9.153 —	9.153 —		
D. Tipărirĭ					
v. Anale	8.000 —				
w. Erodot	2.200 —				
x. Flora Dobrogeĭ (Lazărŭ).	1.763 45				
y. Basmele române (Eliade-Radulescu)	889 95				
z. Discursurile M. S. Regeluĭ	1.000 —				
aa. Ţĕranulŭ românŭ	1.000 —				
bb. Cantemirŭ	2.000 —				
cc. Catalogulŭ epigraficŭ	1.000 —	17 853 40	17.853 40		
4 **Cheltuelĭ din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu:**					
dd. Cărţĭ de şcólă	6.960 50				
ee. Renta viageră a Dómneĭ Ecaterina Fĕtu	3.000 —	9.960 50	9 960 50	62.723 40	
Totalulŭ cheltuelilorŭ . . .	—	—	—	—	— 201.835 70

S'a votatŭ în şedinţa plenară a Academieĭ din 13 Aprilie 1894.

Raportorulŭ Comisiuneĭ financiare: *V. Babeşŭ.*

COMISIUNEA BIBLIOTECEI

Raportŭ asupra progreselorŭ Bibliotecei în anulŭ 1893.

Domnilorŭ Colegĭ,

Biblioteca Academieĭ în anulŭ 1893 şi-a sporitŭ ast-felŭ colecţiunile sale:

I. Cărţĭ tipărite.

1. S'aŭ cumpĕratŭ 298 volume şi broşurĭ, 38 volume diare vechĭ, 44 foĭ volante, 7 charte geografice, 4 atlasurĭ şi 1 albumŭ.

2. S'aŭ primitŭ în darŭ dela diferite persóne 603 volume şi broşurĭ, 5 reviste, 1 fóe volantă, 1 portretŭ şi 81 stampe. Darurile primite nu sunt maĭ puţinŭ însemnate decât anulŭ trecutŭ şi diferinţa numerică dintre aceştĭ doĭ anĭ provine maĭ alesŭ din bibiliotecele Melchisedec şi Gheorghe Lazărŭ, carĭ s'aŭ primitŭ în anulŭ trecutŭ.

Persónele, carĭ aŭ făcutŭ darurĭ maĭ însemnate de cărţĭ, sunt următórele:

D-lŭ D. A. Sturdza a dăruitŭ 293 volume şi broşurĭ.

D-lŭ D. C. Sturdza-Scheianulŭ a dăruitŭ 5 broşurĭ vechĭ şi rare privitóre la istoria Românilorŭ.

S. Sa Părintele V. Mangra, profesorŭ în Aradŭ, a dăruitŭ unŭ exemplarŭ bine conservatŭ din «Carte românéscă de învăţătură», tipărită la Iaşĭ în 1643.

3. Dela instituţiunile, cu carĭ Academia se află în relaţiunĭ de schimbulŭ publicaţiunilorŭ, s'aŭ primitŭ 230 volume şi broşurĭ şi 2 atlasurĭ.

4. Dela tipografiele din ţéră, conformŭ legeĭ din 2 Aprilie 1885, s'aŭ primitŭ 994 volume şi broşurĭ şi 217 diare şi reviste — 108 din Bucurescĭ şi 109 din cele-lalte oraşe ale ţĕreĭ.

5. S'aŭ primitŭ asemenea 12 ḑiare și reviste române apărute afară din regatŭ.

Cifra cărțilorŭ legale este maĭ mare în anulŭ 1893 decât în celŭ precedentŭ, deșì raportulŭ de față nu cuprinde decât achisițiunile de cărțĭ făcute până la 31 Decembre 1893, când s'aŭ închisŭ registrele. Suntemŭ totușĭ departe de a primì totŭ ce se tipăresce în țéră, căcĭ este o mare greutate de a controlà tóte aparițiunile tipografice și a împedecà multele contravențiunĭ, ce se aducŭ legeĭ din 2 Aprilie 1885.

Publicațiunile periodice maĭ ạlesŭ adese orĭ rĕmânŭ necomplete, așà că este necesarŭ a le lăsà nelegate încă multŭ timpŭ după încheerea anuluĭ, în speranța de a le puté completà. Pentru a se îndreptà acéstă stare de lucrurĭ, Delegațiunea s'a adresatŭ în cursulŭ anuluĭ Ministeriuluĭ de Interne, trimițêndu-ĭ maĭ multe exemplare din legea dela 2 Aprilie 1885, retipărită de noĭ, pentru a fi distribuite pe la tóte Prefecturile din țéră și pusă din noŭ în vederea tipografilorŭ. In urma acesteĭ interveniri trimeterea publicațiunilorŭ s'a făcutŭ maĭ regulatŭ, deși nu putemŭ controlà până la ce punctŭ tipografiĭ se conformă disposițiunilorŭ legeĭ. Odată cu intervenirea pe lângă Ministeriulŭ de Interne s'aŭ deschisŭ și procese tipografilorŭ, carĭ aŭ fostŭ constatațĭ că nu s'aŭ conformatŭ legeĭ.

Cărțile catalogate în cursulŭ anuluĭ acesta se cuprindŭ în următórele cifre:

In Secțiunea *G* (Ghenadie) s'a continuatŭ a se înregistrà în inventariŭ și a se catalogà dela No. G. 853 până la No. G. 1719, în carĭ se cuprindŭ volume.	2.026
In Secțiunea *A* s'a inventoriatŭ și catalogatŭ dela No. 12.744 până la No. 13.651, în carĭ se cuprindŭ volume .	1.161
Ceea ce face în totalŭ volume inventoriate și catalogate.	3.187

S'a pusŭ în ordine chronologică și s'a legatŭ în 12 volume cea maĭ mare parte din colecțiunea de foĭ volante. Totŭ în chipulŭ acesta s'a procedatŭ și cu colecțiunea de Statute ale Societăților, cu broșurile de legĭ și regulamente, precum și cu tesele de doctoratŭ dela

Universitățile străine, cu carĭ Academia se află în relațiunĭ de schimbulŭ publicațiunilorŭ.

Ast-felŭ Statutele Societăților, Cluburilorŭ, etc. s'aŭ așezatŭ în ordine chronologică și alfabetică, legându-se în 6 volume, ce cuprindŭ broșurĭ. . . .	197
Legile, regulamentele, circulările, instrucțiunile, budgetele comunale, etc. s'aŭ rênduitŭ în ordine chronologică după autoritățile dela carĭ emană și s'aŭ legatŭ în 32 volume, carĭ cuprindŭ broșurĭ	611
Tesele de doctoratŭ ale Universitățilorŭ din Giessen, Halle-Wittenberg și Strassburg s'aŭ așezatŭ de asemenea după Universitățĭ și specialitatea lorŭ și s'aŭ legatŭ în 36 volume, carĭ cuprindŭ broșurĭ . . .	471
In totalŭ s'aŭ legatŭ în 74 volume	1.279 broșurĭ

Anulŭ acesta nu s'aŭ pututŭ legà cu totulŭ decât 183 volume, dintre carĭ 88 in-folio, 70 in-4°, 280 in-8° și 45 manuscripte.

Sala de lectură, deși nu îndestulŭ de încăpĕtóre, este visitată de mulțĭ cetitorĭ; anulŭ acesta maĭ cu sémă numĕrulŭ lorŭ a fostŭ maĭ mare decât în aniĭ predențĭ, și maĭ alesŭ studențĭ universitarĭ, carĭ găsescŭ cu înlesnire și cu abundență materialele trebuinciόse cercetărilorŭ lorŭ. Ea este deschisă în tóte dilele de lucru dela ora 8 diminéța până la 6 séra.

Pentru a se regulà întrebuințarea cărțilorŭ bibliotecei în sala de lectură, Comisiunea vĕ propune să aprobațĭ ca la art. 32 din Regulamentulŭ bibliotecei să se adaogă următórele douĕ alineate:

«Nu se vorŭ da în sala de lectură diarele politice decât legate.

«Persónele carĭ, conformŭ alineatuluĭ întâĭ alŭ acestuĭ articolŭ, vorŭ dori să consulte cărțĭ în localulŭ bibliotecei, nu potŭ fi admise în sala de lectură decât dacă vorŭ avé o recomendare a unuia din membriĭ Academieĭ, saŭ unŭ biletŭ de admitere subscrisŭ de Conservatorŭ și de Bibliotecarŭ. Acestŭ biletŭ se va liberà de Bibliotecarŭ după cerere; elŭ se póte reînnoì. Se exceptéză dela acéstă îndatorire persónele cuprinse în art. 37.

«Persónelorŭ carĭ vorŭ strica cărțile, rupêndu-le, scriindŭ saŭ sub-

liniindŭ pe ele, li se va ridicà permisiunea de a lucrà în bibliotecă pentru unŭ timpŭ determinatŭ saŭ pentru tot-deauna. Acésta se va hotărî de Conservatorŭ după raportulŭ Bibliotecaruluĭ.»

Biblioteca aduce serviciĭ fórte însemnate lucrărilorŭ sciinţifice ale învĕţaţilorŭ şi prin împrumutarea acasă a cărţilorŭ tipărite. Regulamentulŭ dela 30 Martie 1884, şi anume art. 37—42, determină normele, după carĭ se facŭ aceste împrumutărĭ.

Cărţile carĭ se găsiaŭ împrumutate la 1882 şi cele de atuncĭ împrumutate până la 31 Decembre 1893 aŭ fostŭ în numĕrŭ de 2.999 volume la 92 persóne; din aceste volume s'aŭ înapoiatŭ 2.569 volume şi se aflaŭ neînapoiate la sfîrşitulŭ anuluĭ trecutŭ 430 volume la 24 persóne.

In ultimiĭ treĭ anĭ s'aŭ împrumutatŭ:

In 1891 volume 367
In 1892 « 342
In 1893 « 393

In urma uneĭ experienţe de 10 anĭ Comisiunea bibliotecei este de părere, că articolele din Regulamentulŭ dela 30 Martie 1884, ar trebuì să fie întru câtŭ-va modificate, pentru a asigurà o maĭ bună regulare a împrumutărilorŭ. Spre acestŭ scopŭ Comisiunea propune şi rógă pe Academie să aprobe următórea redacţiune:

«*Art. 38.* Imprumutătorulŭ va trebui să subscrie la primire o adeverinţă, în care se va arĕtà titlulŭ cărţilorŭ cu numĕrulŭ volumelorŭ, starea în care se găsescŭ, adresa împrumutătoruluĭ şi timpulŭ în care se obligă a le înapoià.

«*Art. 39.* Nu se vorŭ împrumutà fascicule din opere în cursŭ de publicaţiune.

«*Art. 40.* Imprumutulŭ nu se face pe terminŭmaĭ lungŭ de 3 lunĭ şi nu vorŭ puté fi împrumutate uneĭ persóne maĭ multŭ de 25 (douĕ-ḑecĭ şi cincĭ) volume de odată.

«Imprumutătoruluĭ nu i se vorŭ puté da alte volume înainte de restituirea a totŭ saŭ a parte din volumele împrumutate maĭ înainte, în conformitate cu alineatulŭ precedentŭ.»

Art. 40 din Regulamentulŭ în vigóre devine *art. 41.* Apoĭ se adauge următorulŭ :

«*Art. 42.* Este opritŭ, a se scrie pe cărțile bibliotecĭ, a le sublinià, adnotà saŭ a le deteriorà în orĭ ce felŭ.

«Neobservarea acesteĭ dispozițiunĭ atrage după sine perderea dreptuluĭ de împrumutare.»

Articolele 41, 42, 43 și 44 din actualulŭ Regulamentŭ devinŭ *43, 44, 45* și *46.*

II. Manuscripte, documente, portrete, monete.

Colecțiunile de manuscripte, documente etc, aŭ crescutŭ în modulŭ următorŭ:

1. S'aŭ cumpĕratŭ 44 volume manuscripte și 860 documente originale și copiĭ.

2. S'aŭ primitŭ în darŭ 87 volume manuscripte și următórele documente, etc.

Aceste darurĭ a fostŭ făcute de persónele de maĭ jos:

D-lŭ I. C. Negruzzi a dăruitŭ 7 volume manuscripte literare și istorice din primele patru decimĭ ale seculuĭ XIX-lea și unŭ documentŭ dela Grigore Ghica alŭ Moldoveĭ, din 17 Aprilie 1727.

Ministeriulŭ Cultelorŭ și Instrucțiuneĭ publice a trimesŭ spre conservare documentele Episcopieĭ Romanuluĭ.

D-lŭ Vasile M. Kogălnicénu a dăruitŭ două documente privitóre la rĕposatulŭ sĕŭ părinte.

D-lŭ Ieronimŭ Barițiŭ a dăruitŭ corespondența, manuscriptele și documentele tatăluĭ sĕŭ G. Barițiŭ, clasificate în 48 volume, unŭ chronografŭ manuscriptŭ din seculŭ XVII-lea, texte de cuprinsŭ religiosŭ, unŭ manuscriptŭ intitulatŭ «Profeție populară ca din Agathanghelŭ» și unŭ autografŭ alŭ rĕposatuluĭ intitulatŭ «Reminiscențe din viéța mea familiară.»

S. S. Părintele V. Mangra a dăruitŭ 9 manuscripte din secolele XVI—XIX, precum și 2 documente din 1784 privitóre la revoluțiunea luĭ Horia.

D-lŭ Dr. Lazărŭ Petco a dăruitŭ 10 volume manuscriple de ale Druluĭ A. Şandor, fostŭ profesorŭ la Aradŭ, despre «Gramatica română», traducerea în românesce a Eneideĭ luĭ Virgiliŭ şi cores pondenţa sa din prima jumĕtate a seculuĭ XIX-lea.

S'a primitŭ de asemenea în darŭ unŭ memoriŭ manuscriptŭ despre starea Ardéluluĭ la 1804.

D-lŭ C. Esarcu a dăruitŭ copiĭ de pe rapórtele luĭ A. Strombio, primulŭ representantŭ alŭ Italieĭ în România, la 1859.

D-lŭ Iuliŭ Zane a dăruitŭ o colecţiune de scrisorĭ, acte, foĭ volante, etc., privitóre la evenimentele din Ţéra-Românéscă dela 1848 până la 1864.

D-lŭ Augustŭ Crainicŭ, directorulŭ Gimnasiuluĭ din Slatina, a dăruitŭ o diplomă de studiĭ, obţinută de Al. Papiŭ Ilarianŭ la 1847.

D-lŭ Ioanŭ Toma Brătăşanu din Caracalŭ a dăruitŭ 2 chrisóve: unulŭ din 1731 Iulie 1 dela Michailŭ Racoviţă şi altulŭ din 1734 Iulie 15 dela Grigorie Ghica Voevodŭ.

D-lŭ G. C. Cantacuzino a dăruitŭ unŭ biletŭ datŭ de Comisiunea desarmăreĭ Bucurescilorŭ din 17 Ghenarŭ 1849.

D-lŭ O. Lugoşianu, sub-bibliotecarŭ alŭ Academieĭ, a dăruitŭ 7 volume manuscripte de cântărĭ bisericescĭ.

D-lŭ Nerva Hodoşŭ, sub-bibliotecarŭ alŭ Academieĭ, a dăruitŭ 33 documente originale şi copiĭ privitóre la revoluţiunea luĭ Horia şi manuscriptulŭ traducereĭ cărţeĭ luĭ Keleti «Istoria revoluţiuneĭ luĭ Horia» făcută de A. Papiŭ Ilarianŭ.

D-lŭ B. P. Hasdeŭ a dăruitŭ portretulŭ luĭ Ionŭ Vodă celŭ Cumplitŭ în colorĭ pe o fóe de pergamentŭ.

D-lŭ C. Esarcu a dăruitŭ unŭ banŭ vechiŭ muntenescŭ dela Michailŭ Voevodŭ, fiulŭ luĭ Mircea.

Documentele inventoriate anulŭ acesta sunt în numĕrŭ de 700, aşezate în 3 pachete de circa 240 bucăţĭ fie-care.

S'aŭ scrisŭ pe fişe şi s'aŭ aşezatŭ în catalogulŭ chronologicŭ 3.500 documente.

S'aŭ maĭ rênduitŭ şi legatŭ în volume încă vre o 2.000 documente şi corespondenţe.

S'aŭ trecutŭ în catalogulŭ descriptivŭ alŭ manuscriptelorŭ 58 de manuscripte.

Cabinetulŭ manuscriptelorŭ, deşi întrebuinţatŭ pentru serviciulŭ de cancelarie, de câte orĭ a fostŭ nevoe, s'a pusŭ la dispoziţiunea cercetătorilorŭ de documente istorice, sub supravegherea unuĭ funcţionarŭ.

Crescerea totală a colecţiunilorŭ Academieĭ în anulŭ 1893 se arată în tabloulŭ următorŭ:

	Cărţi tipărite	Manuscripte	Documente	Diare	Foĭ volante	Charte	Atlasurĭ	Stampe	Portrete	Albumurĭ
Cumpĕrate . .	298	44	860	38	44	7	4	—	—	1
Schimbŭ . .	230		—	—	-	—	2	—	—	—
Dăruite . . .	603	87	43	17	1	—	—	81	1	
Conformŭ legeĭ	994	—	—	217	—	—	—	—	—	—
	2.125	131	903	272	45	7	6	81	1	1

In totalulŭ acesta, la documente, nu se cuprindŭ documentele Episcopieĭ Romanuluĭ şi nicĭ cele oferite de d-lŭ Zanne, alŭ cărorŭ numĕrŭ nu se scie, nefiindŭ încă inventoriate.

Din recapitularea cifrelorŭ dela 1888—1894 se vede că biblioteca Academieĭ în 6 anĭ din urmă a crescutŭ cu 15.228 cărţĭ tipărite, 332 volume manuscripte, 1.263 volume diare, 166 foĭ volante (afară de cele carĭ ne vinŭ conformŭ legeĭ), 4.244 documente, 81 charte geografice, 13 fotografiĭ, 48 portrete, 162 stampe, 5 planurĭ topografice, 8 peceţĭ, 4 icóne, 12 atlasurĭ şi 6 albumurĭ.

Din cele expuse se vede lămuritŭ, domnilorŭ Colegĭ, că biblioteca Academieĭ, pe de o parte câştigă din ce în ce maĭ mare însemnătate prin adunarea de cărţĭ rare, de documente şi alte isvóre preţióse privitóre la istoria naţională; iar pe de altă parte împli-

nesce unŭ golŭ simțitŭ în desvoltarea nóstră culturală, prin punerea colecțiunilorŭ sale la disposițiunea publiculuĭ.

Terminândŭ, Comisiunea d-vóstre nu póte să recomande în destulŭ Onorabileĭ Delegațiunĭ, să stăruiască ca intervențiunea eĭ pe lângă d-lŭ Ministru alŭ Istrucțiuneĭ publice, pentru acordarea sumelorŭ necesare măririĭ localuluĭ, să devie o realitate, căcĭ numaĭ ast-felŭ biblioteca nóstră se va puté instală cuviinciosŭ și se va puté trage totŭ profitulŭ din comorile grămădite într'însa.

Comisiunea biblioteceĭ este fericită de dicisiunea luată de plenulŭ Academieĭ de a se face o bibliografie de lucrările relative la țéra nóstră. Ea crede că cea d'întâĭ lucrare în acéstă privință va trebuì să fie aceea a bibliografieĭ scrierilorŭ făcute de Românĭ și apoĭ aceea a autorilorŭ străinĭ carĭ aŭ scrisŭ despre România.

Acéstă lucrare va fi încredințată d-luĭ bibliotecarŭ alŭ Academieĭ, care însă avêndŭ trebuință de o muncă și de ajutóre suplimentare, carĭ cerŭ cheltuelĭ extra-ordinare, Comisiunea vĕ propune, ca pentru anulŭ acesta să acordațĭ suma de 1.000—1.500 leĭ, după mijlócele budgetare, sumă care se va întrebuință după găsirea cu cale a Onor. Delegațiunĭ saŭ a Comisiuneĭ biblioteceĭ, în ambele casurĭ în înțelegere cu d-lŭ bibliotecarŭ.

Membriĭ Comisiuneĭ: *Gr. Ștefănescu, V. Maniu, N. Quintescu.*

Cărțile cumpĕrate în anulŭ 1893.

Aaron (Thedor), Scurtă apendice la istoria luĭ Petru Maior. Buda 1828. — 1 br. in-8°.

» Anotări din istoria eclesiastică, despre urzărea, și lățărea credinței creștine, între Romani. Pesta 1850.— 1 vol. in-8°.

Aaron (Vasilie), Patima și moartea Domnuluĭ și Mântuitoriuluĭ nostru Isus Hristos. Acum a doao oară... tipărită. Sibiĭ 1808.— 1 vol. in-8°.

» Vorbire în versurĭ de glume între Leonat bețivul om din Longobarda și între Dorofata soția sa. Bucurescĭ 1872.— 1 br. in-8°.

Abețedarŭ românesc spre întrebuințarea tinerilor începĕtorĭ. Buzĕŭ 1835. — 1 br. in-16°.

Acte oficiale date cu ócazia numiriĭ Arhimandrituluĭ Dionisie ca stareț al mănăstirilor Némțul și Secul. 1855.— 1 br. in-8°.

Adunare de cuvinte zise la diferite ocaziĭ. No. 1. Buzĕŭ 1868.—1 br. in-8°.

Albina românéscă. Gazetă politico-administrativă literală. Iașĭ 1830. — 1 vol. in-4°.

Amiculŭ Familieĭ. Jurnal pentru toțĭ. Anul II-lea (lipsescŭ N-rile 9—13.) Anulŭ III (lipsesce Nr. 25) Bucurescĭ. — 2 vol. in-4°.

Amlacher (Dr. Albert), Urkundenbuch zur Geschichte der Stadt und des Stuhles. Broos Hermannstadt 1879.— 1 vol. in-8°.

Annales des sciences naturelles. Botanique. VII Série. Tome XVI, XVII, XVIII. Paris 1893.—3 vol. in-8°.

» » » » Zoologie. VII Série. Tome XV, XVI. Paris 1893. 2 vol. in-8°.

Antwort auf die Angriffe einiger Romanen und der Presse gegen die Einheit der Hierarchie. Wien 1851.—1 br. in-8°.

Anuarulu Lyceului nou din Iasi pe anulu scolaru 1872—73. Anulu II-lea Iasii 1873.—1 br. in-4°.

Archiv für österreichische Geschichte. Vol. LXXX. Viena 1893.—1 vol. in-8°.

Archives diplomatiques. Recueil mensuel international de diplomatie et d'histoire. 1893. Tome XLVI—XLVIII Paris 1893.—3 vol. in 8°.

Archivio glottologico italiano. Diretto da G. I. Ascoli. V (4—6), VI (2—4,5), VII, IX, X, XĬ, XII (2—3), XIII. Torino-Milano 1888—1893.—8 vol. in-8°.

Asaki (G.), Petru Rareș. Dramă. Iașĭ 1863.—1 vol. in-8°.

Ꙗданацковичь (N.), **Стіхословіе на день торжественнаго возшествіѧ на престолъ Ꙗрхіерейскій . . . Господинꙋ Госродинꙋ Герасімꙋ Рацꙋ**. Buda 1835.—1 br. in-4°.

Aurora romana. Fóia beletristica. 1864. Redîgeata de Joanichiu Miculescu. Anulu alu II-ea și III-ea. Pesta 1864—1865. 2 vol. in-4°.

Bălcescu (N.), Question économique des Principautés Danubiennes. Paris 1850.—1 br. in-8°.

Barageni (Scarlat), O petiție data onorabileĭ Adunărĭ elective a Moldavii în cauza Domnuluĭ Anastasie Ioan cu razașiĭ de Nanieștĭ. Iașiĭ 1861. — 1 br. in-8°.

Bárány (A.), Temesvármegye'emléke. Nagy-Becskereken 1848.—1 vol. in-8°.

Basilic (J.), Un brief et vray récit de la prinse de Térouane... par J. Basilic Marchet, publié avec une introduction par M. L. Alvin. Bruxelles 1872.—1 vol. in-4°.

Bender (Hermann), Rom und römisches Leben im Alterthum. II Auflage. Tübingen 1893.—1 vol. in-8°.

Berliner Blätter für Münz—, Siegel—und Wappenkunde. IV Band. Berlin 1868—1 vol. in-8.

Beschryving (Korte, beknopte, en nette) van de Koningrijken Hungarien, Dalmatien, en Morea, Mitsgaders de Vorstendommen Zeevenbergen, Walachien, Moldavien, Bulgarien etc. Amsterdam 1687.—1 vol. in-4°.

Bevölkerung (Die) der Erde. Periodische Uebersicht. IX. Gotha 1893.

Bibesco (Georges), Règne de Bibesco. Correspondance et documents 1843—1856. Paris 1893.—1 vol. in-8°.

Bikélas (D.), La Grèce Byzantine et moderne. Paris 1893. — 1 vol. in-8°.

Blancard (Théodore), Les Mavroyéni. Paris 1893. — 1 vol. in-8°.

Blașcovicĭ (Iosif), Cultura bombițelor sau învățătura despre ținerea și creșterea omidelor sau goangelor de mătasă... tradusă prin Ioann Thomicĭ. Buda 1823. — 1 br. 8°.

Bojadschi (Michael G.), Γραμματικη ρωμανικη ητοι Μακεδονοβλαχικη... Romanische oder Macedonowlachische Sprachlehre. Verfasst und zum ersten Mahle herausgegeben. Βουκουρεστι 1863. — 1 vol. in-8°.

Bolezny (Antal) Kézikönyv az Al-Dunán szerb-oláh ès bolgárországban utazók számára. Ó-Orsova 1870. — 1 vol. in-8°.

Brociner (I.), Ministeriulŭ lucrărilorŭ publice și esplicațiunea enigmelor șoselei Flămanḑi-Hârlăŭ. Bucurescĭ 1868. — 1 br. in-8°.

Brockhaus, Konversations-Lexikon. 14 Auflage. VII, VIII Band. Leipzig 1893. — 2 vol. in-8°.

Brugmann (Karl) u. *B. Delbrück*, Grundriss der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen. III Band. I Theil. Indices. Strassburg 1893.— 2 vol. in-8°.

Bucoavnă pentru învăţătura pruncilorŭ. Sibiiŭ. — 1 br. in-8°.

Budgete. Budgetul general al Dobrogei pe anul 1879. Bucurescĭ.—1 br. in-4°.

Budget general de cheltuelile Ministeriuluĭ de resbel pentru exerciţiul anuluĭ 1868. Bucurescĭ. — 1 br. in-4°.

Bugetul Ministeriuluĭ Affaceriloru streine pentru esserciţiulŭ annului 1868, 1869 Bucurescĭ. — 2 br. in 4°.

Budgetu al Cancelarieĭ Consiliuluĭ Miniştrilor şi Camera de petiţiunĭ la Domnŭ pentru anulŭ 1868. — Bucurescĭ. — 1 br. in4°.

Project de budget pentru cheltuelile Ministeriului agriculturei, comerciului şi lucrărilor publice pe exerciţiul anului 1868, 1869. Bucurescĭ. — 2 br. in-4°.

Proect de budget alŭ Ministeriului financelor pe eserciţiul 1869. — Bucurescĭ 1868. -- 1 br. in-8°.

Proect de budget al Ministeriului Justiţiei pe eserciţiul 1869. Bucurescĭ 1868. — 1 br. in-4°.

Bujoreanu (I. M.), Miseriile din districtul Vlaşca saŭ despotism, abusurĭ, illegalităţĭ. Denunciărĭ. Bucurescĭ 1867. — 1 br. in-8°.

Buvelot (H.), Eserciţii pentru învĕţătura limbii franţeze. Traduse de I. Pop. Bucurescĭ 1847. — 1 vol. in-8°.

Buvelot et *Storhas*, Souvenir du 30 Août 1838 dédié à A. S. A. D. Ghika Prince régnant de Valachie. Bucarest 1838.

Byzantinische Zeitschrift. Herausgegeben von K. Krumbacher. II Band, Leipzig 1893. — 1 vol. in-8°.

Calea ferată a Statului. Bucurescĭ—Giurgiu. Căletori, mesagerie şi mărfuri. Bucuresci 1869. — 1 br. fol.

Calendaru istoricu şi popularu alu Principateloru-Unite pe anulu 1861. Bucuresci. 1 vol. in-8°.

Calicul. Humor şi satiră. Anul I—IV. Sibiiu 1881—1884. — 4 vol. in-8°.

Callender (W. O.), Convenţiunea pentru antreprisa lucrărilor de construcţiune şi intreţinere a stradelor şi trotuarelor oraşului (şi franţuzesce). Iassi 1873. — 1 br. in-8°.

Canalisarea oraşuluĭ Bucurescĭ. Caet de sarcine (şi în nemţesce şi în franţuzesce). Bucurescĭ 1881. — 1 br. in-4°.

Cantor de avis şi comers. 1838 până la No. 94 (lipsescŭ N-rile 3, 12, 44 — 66); 1839 până la No. 100 (lipsescŭ N-rile 8, 11 — 13, 25, 34, 37 — 43,

50, 54, 92 — 95). 1840 până la No. 93 (lipsescŭ N-rile până la 36, apoĭ 42, 55, 58, 59, 62, 63, 65, 67, 70, 80, 81, 83, 84, 85, 87, 88.) Bucurescĭ 1838 —1840. — 3 vol. in-4°.

Căpăţineanul (Stanciu), Mitologhie pe limba rumânéscă care arată toţĭ zeiĭ şi zeiţele vechimiĭ greceştĭ şi romaneştĭ. 1850. — 1 vol. in-8°.

Cărtice (De lipsă) pentru învăţătoriu a neuniţilor româneştilor maĭ micĭ şcoale. Partea a doa. — Nothwendiges Handbuch für Schulmeister der wallachischen nicht unirten Trivial-Schulen. Wien 1785. — 1 vol. in-8°.

Catalog de numele persoanelor subscrise în folosul celor bântuiţĭ de focul întîmplat la 23 Martie 1847. Bucurescĭ 1848. — 1 vol. in-8°.

Champon (Ernest), Politique médiatrice de l'Allemagne. Paris 1855. — 1 vol. in-8°.

Chenu (J. C.), Illustrations conchyliologiques. Paris. — 4 vol. fol.

Colecţiune de diferite dislegărĭ şi instrucţiunĭ emanate din timp în timp în ramul spiritual dela Mitropolie şi Dicasteriul seŭ. Partea întăea. Iaşĭ 1864. — 1 vol. in-8°.

Consiliulu communei Bucuresci. Budgetulu Cassei communale votatu de Consiliulu communale pentru esserciţiulu annului 1866, 1867, 1868. Bucuresci. — 3 br. in-4°.

Constantinescu (G.), Cine se scoala maĭ de dimineaţa ajunge maĭ departe saŭ o lecţiune. Bucurescĭ 1870. — 1 br. in-8°.

Constitution de la Roumanie. 30 Juin 1866.—Bukarest 1866. — 1 br. in-12°.

Contract între Consiliul municipal din oraşul Bucureştĭ şi D. Ioan Petre Jacot, proprietar frances, pentru organisarea şi instalarea în capitala Principatelor-Unite a măcelâriilor de model întocmaĭ ca acelea din Paris (şi în franţuzesce). Bucurescĭ 1861. — 1 br. in-4°.

Convenţiunea încheiată între Statul român şi Societatea Actionarilor Căilorŭ ferate române (şi în franţuzesce şi nemţesce). 1 br. in-4°.

Corecţiunea Dâmboviţeĭ. Caet de sarcine (şi în nemţesce şi franţuzesce). Bucurescĭ 1880.—1 br. in-4°.

Cornea (Basiliu), Veterinariulu de casa pentru cai, vite cornute, oi, capre si rimatori. Lucratu pentru poporulu romanu. Gherl'a 1877. — 1 vol. in-8°.

Corpus inscriptionum latinarum. Vol. I, pars I. Editio altera. Vol III. Supplementum, fasc. 2 et 3. Berlin 1891—1893. 3 vol. fol.

Costiescu (A.), Visulŭ unuĭ românŭ. Fantasie originală în 2 tablourĭ şi în versurĭ. Bucurescĭ 1857. — 1 br. in-8°.

Deluzy (Léon), La Russie, son peuple et son armée. Paris 1860. 1 vol. in-8°.

Desjardins (Ernest), Géographie historique et administrative de la Gaule romaine. Tome IV. Paris 1893. — 1 vol. in-8° gr.

Deslușiri asupra articolelor coprinse în Inaltul Firman pentru întocmirea Divanuluĭ ad-hoc. Bucurescĭ 1856. — 1 br. in-8°.

Deutsche Revue über das gesammte nationale Leben der Gegenwart. Herausgegeben von Richard Fleischer. 1893. Breslau. — 1 vol. in-8°.

Diaconovicĭ Loga (C.), Epistolariul romanesc pentru facerea a tot felĭul de scrisorĭ. Acum întâia oară lucrat. Buda 1841. — 1 vol. in-8°.

Diacovicĭ (Ioane), Șcóla de scrisóre teoretico-practică așezată în ordine sistematic și progresiv. — 1 br. fol. obl.

Dionisie Traianopoleos, Cuvînt rostit la deschiderea scoaleĭ bisericeștĭ din Schitul Nifon (Eparhia Buzăŭ) deschisă la 1 Octomvrie, 1861. — Bucurescĭ 1862. — 1 br. in-8°.

Dissertatio brevis ac sincera Hungari auctoris de gente Serbica perperam Rascianam dicta ejusque meritis ac fatis in Hungaria.—1790.—1 br. in-8°.

Dominé de Feret (G.), Des traités de Vienne, de Paris et de Berlin en leurs dispositions relatives à la liberté de la navigation sur le Danube Mémoire. Paris 1880. — 1 br. fol.

Drăghiceanu (M. M.), Cestiuni economice și politice. Broșura 1. Bucurescĭ 1867. — 1 br. in-8°.

Drăghicĭ (Meletie), Care sunt literele române? Timișóra. — 1 br. in-8°.
» Să ne desamăgimŭ! Timișoara. — 1 br. in-8°.
» Legile bisericesci in modu estrativu si splicativu.

Ducere de mână către Arithmetică. — Anleitung zur Rechenkunst. Wien 1777. — 1 vol. in-8°.

Duka (Vaszilie), Semnul bukurii... ku okazia szârbâri numelui... Domnuluĭ Domn Geraszim Rátz, Dioeczezanului Episzkop... al Aradului.—1 br. in-4°.

Farfara, ziar umoristic. No. 1—12. (1879—1880). — 1 vol. in-8°.

Femeia romana. Ḑiar social, literar și casnic. An. II 1879 (dela N. 89) — IV (1881). Bucurescĭ. — 3 vol. in 4°.

Flechtenmacher (Maria). Situațiunea teatrului național sub direcțiunea d-luĭ Ioan Ghica. Bucurescĭ 1877. — 1 br. in 8°.

Fleuri (Clavdie), Cathehismul cel mic istoricesc în carele pre scurt se cuprind sfintele întâmplărĭ și învățătura creștinéscă. Iară pre limba românéscă pre făcut prin Protopopul Vasilie Colossi. Buda 1814. — 1 vol. in 8°.

Φώσφορος τοῦ λαοῦ. Ἐφημερὶς πολιτικὴ καὶ φιλολογική. 1848. No. 1. Bucurescĭ. 1 br. in-8°.

Geschichte der Wissenschaften in Deutschland. Neuere Zeit. XXII. München und Leipzig 1893. — 1 vol. in-8°.

Gheografia saŭ scrierea pămăntuluĭ. Acum întâiŭ. . pre românie tâlmăcită Tom. I—II. Buda 1814—1815. — 2 vol. in-8⁰.

Gheorghiu (Alexandru J.), Discursu introductivu despre economia politica rostitu la 24 octomvrie 1864. Iassi 1865. — 1 br. in-8⁰.

Ghițescu (Gh.), Apel la opiniunea publică. Bucurescĭ 1864. — 1 br. in-8⁰.

Godefroy (Frédéric), Dictionnaire de l'ancienne langue française et de tous ses dialectes du IX-e au XV-e siècle. Fasc. 72, 73, 74, 75. Paris 1893 — 1 vol. in-4⁰.

Górski (Konst.), Historya piechoty polskiej. Cracovia 1893. — 1 vol. in-8⁰.

Griselini, Descrierea Banatuluĭ. Tradusă de Meletiu Dreghici. Timişióra 1881. — 1 vol. in-8⁰.

Gröber (Gustav), Grundriss der romanischen Philologie. II. Strassburg 1893. — 1 vol. in-8⁰.

Guerre à la Russie ! ! ! Etat de l'Europe en 1854. Paris 1854. 1 vol. in-8⁰.

Haase (H. Fr.), De quibusdam autographis Phil. Melanchthonis et Heraclidae Iacobi Basilici Despotae. Breslau 1862. — 1 vol. in-4⁰.

Halepliu (C), Cumplitul amăgit saŭ izvorul demoralizații. Comedie originală în doă acte. Bucurescĭ 1847. — 1 vol. in-8⁰.

Hammer (Anton von), Geschichte der Pest, die von 1738 bis 1740 im Temeswarer Banate herrschte. Temeswar 1839. — 1 vol. in-8⁰.

Hetzel (S. M.), Geschichte und Statistik des Volksschulwesens der kön. Freistadt Temesvár. Budapest 1873. — 1 vol. in-8⁰.

Horga almintrile Popovicĭ (Nicolae), Oglindă arătată omuluĭ înțelept. Buda 1807. — 1 vol. in-8⁰.

Horn (Dr. Ewald), Die Disputationen und Promotionen an den Deutschen Universitäten. Beihefte zum Centralblatt für Bibliothekswesen. XI. Leipzig 1893. — 1 vol. in-8⁰.

Ilić (Luka), Historische Skizze der kais. königl. Militär-Communität Pančova. Pančova 1855. — 1 br. in-8⁰.

Illustrațiunea, jurnal universal. Anul I—II (1860—1861). Bucurescĭ.

Indreptărĭ moraliceştĭ tinerilor foarte folositoare. Buda 1813. — 1 br. 8⁰.

Instrucțiunea procesuluĭ întîmplatŭ la 28 Septembrie în sala luĭ Bosel. Bucurescĭ 1859. — 1 br. in-4⁰.

Instruktion für die Bearbeitung des alphabetischen Zettelkatalog in der Herzoglichen Bibliothek zu Wolfenbüttel. Wolfenbüttel 1893. — 1 vol. in-4⁰.

Invățăturĭ creştineştĭ foarte de folosŭ: scoase de pre limba grecĭască pre limba românéscă, pentru folosulŭ de obşte. Vĭenna 1785. — 1 vol. in-8⁰.

Ioannovics (Eugen.), Grammatica linguae ecclesiastico-slavicae. — Viennae 1851. — 1 vol. in-8⁰.

Jonesco (J.), Compte rendu de l'administration des domaines de Son Altesse le Grand Vézir Réchid Pacha. Boukarest 1866. — 1 br. in-8°.

Israelitul român. 1857. No. 1—13, 15—17, 19, 20. Bucurescĭ.

Ivacicoviciu (Procopiu), Cuventu presidiale la deschiderea adunarii generali a asociatiunei natiunali aradane. Aradu 1865. — 1 br. in-8°.

Journal de Constantinople. No. 697, 702—706 și 732 Constantinople 1856.

Kaindl (Dr. R. Fr.), Der Buchenwald. No. 5. Kleine Studien. Czernowitz 1893. — 1 br. in-8°.

» Die Huzulen. Wien 1894. — 1 br. in-8°.

Kalinderu (J.) Memoriu asupra transferarei scaunului Societâteĭ actionarilor Câilor ferate Române din Berlin în Bucuresci. Berlin. — 1 br. in-8°.

Kenghelaț (Pavel), Istoria universală sau a toată lumea . . . , acum întâĭa oară pre limba romanéscă prefăcută și așezată de Ioann Theodorovicĭ-I. Buda 1824. 1 vol. in-8°.

Kossuth (L.), Traduction française du discours prononcé à Hanley le 21 Août 1854 sur la guerre d'Orient. London. — 1 br. in-8°.

Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie. I Jahrgang 1890. — München u Leipzig. — 1 vol. 8°.

Kuun (Comes Géza), Relationum Hungarorum cum Oriente gentibusque orientalis originis historia antiquissima. Vol. I. Claudiopoli 1892. — 1 vol. in-8°.

Laboulaye (Eduard), Partidul liberal, programma sa și viitorul seŭ. Bucurescĭ 1867. — 1 vol. in-8°.

Lamartine (D. de). Istoria luĭ Cicerone. Traducțiune de Colonelul T. Casimir. Bucurescĭ 1861. — 1 vol. in-8°.

Lamennais, Cartea poporuluĭ. Bucurescĭ 1876. — 1 br. in-8°.

Laurianŭ (A. Treb.) și *N. Bălcescu*, Temisiana sau scurta istorie a Banatului Temisianu. Bucurescĭ 1848. — 1 vol. in 8°.

Lăzărescu (A.), George sau un amor românesc. Vodevil în treĭ acte. Bucurescĭ 1851. 1 br. in-8°.

Leger (Louis), Chants héroïques et chansons populaires des Slaves de Bohême. Traduits. Paris 1866. — 1 vol. in-8°.

Lettre de Constantinople sur l'invasion russe et de l'attitude de l'Europe. Paris 1878. 1 br. in-8°.

Lettres à Mr. Winterhalder... en réponse aux articles intitulés «Financele terei» par Mr. A. B. C. Bucarest 1863. — 1 br. in-8°.

Liberté (La) en Roumanie. Paris 1867. — 1 br. i-8°.

Literaturblatt für germanische und romanische Philologie. XIV Jahrgang. Leipzig 1893. — 1 vol. in 4°.

Loi pour la régularisation de la propriété rurale. 1 br. in-8°,

Lumina. Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica. Anulu I-III. Aradu 1872 — 1875. — 3 vol. fol.

Luminatoriulu. Organu pentru politica, literatura etc. An. I. Timisióra 1880. — 1 vol. fol.

Macsimovicĭ (Vasile), Apelŭ la opiniunea publică prin espunerea de dovezĭ documentale. Iașiĭ 1862. — 1 br. in-8°.

Maghero (G.), Réponse à la circulaire de la Porte Ottomane datée du 13 Juillet 1856. — 1 br. fol.

Manualu s'au scurta cunoscintià despre Procedur'a judetiului matrimonialu contrasa alfaviteru din Provila si Pidalionu. Timisior'a.—1 br in-8°.

Manuductor pentru învĕțătoriĭ sholasticeștĭ saŭ îndreptare cătră cuviincĭósa înplinire a diregătorieĭ învĕțătoreștĭ. Buda 1818. — 1 vol. 8°.

Marienescu (At. M.), Poesia populara. Colinde. Pest'a 1859. — 1 vol. in-8°.

» Poesia poporala. Balade culese si corese. Brosiur'a II. Vien'a 1867. — 1 vol. in-8°.

» Stéu'a Maghiloru séu Cantece la Nascerea Domnului Isusu Cristosu. Biserica Alba 1875. — 1 br. in-8°.

Martens (G. Fr. de), Nouveau recueil général de traités. Continuation par Félix Stoerk. Deuxième Série. Tome XVIII. Goettingue 1893.—1 vol. in-8°.

Melega (Ieromonahu Anania), Pentru pomenirea rĕposaților și pentru moartea oamenilor celor dreptĭ și a celor păcătoșĭ. Tradusă. Bucurescĭ 1858. — 1 br. in 8°.

» Discursŭ către amabiliĭ elevĭ decișĭ a se lumina . . . prin seminariile naționale. Bucurescĭ 1866. — 1 br. in-8°.

Meltons (Eduward), Engelsch Edelmans, Zeldzaame en Gedenkwaardige Zee-en-Land-Reizen. Amsterdam 1702. — 1 vol. in-4°.

Mémoire sur l'exécution de l'article 55 du Traité de Berlin ou navigation du Bas-Danube. Vienne 1880. — 1 br. in-8°.

Mémoires de la Société géologique de France. Paléontologie. Tome IV. Paris 1893. — 1 vol. in-4°.

Metodă pentru învățătura limbeĭ unguresci de către Românĭ (lipsesce titlulŭ). — 1 vol. in-8°.

Meyer (G.), Türkische Studien. I: Die griechischen und romanischen Bestandtheile im Wortschatze des osmanisch-türkischen. Wien 1893.— 1 br. in-4° gr.

Milleker (Felix), Geschichte der kön. Freistadt Werschetz. I—II. Budapest 1886. - 2 vol. in-8°.

Ministeriul agricultureĭ, comerc. și lucrari publice. IV Pepinierile Statului. Bucurescĭ 1866. — 1 br. in-4°.

Mischler (Marie), Soziale und wirtschafltiche Skizzen aus der Bukowina Wien u. Leipzig 1893. -- 1 vol. in-8°.

Missye katolickie, 1882 No. 7, 1883 No. 11, 12 cu cuprinsulŭ: «Missya Mołdawska za Zygmunta III» şi «Missyonarze polscy w Mołdavii w XVII. i XVIII wieku». Cracovia 1882, 1883. — 2 vol. in-4°.

Mittheilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Kunst-und historischen Denkmale. XIX Band. Wien 1893. — 1 vol. in-4°.

Molnar (I.), Wörterbüchlein deutsch und walachisches. Vocabularium nemţesc şi românesc. Hermanstadt 1882. — 1 vol. in-8°.

Monitorul Adunăriĭ ad-hoc. Anulŭ 1857 (No. 1—23). Bucurescĭ. — 1 vol. fol.

Monitorul oasteĭ. — Ziar oficial. Anul 1877, 1879, 1882, 1883, 1884. — Bucurescĭ. — 5 vol. in-8°.

Montano (Jovanu), Versuiré Animilor' Romàne quelor'plene de bucurie intr'intempinare Illostrissimolui si Reverentissimolui Dom'no Maximo Manoilovics qua Diecesano Episcop'al Temesii, sèntita'. Temesvar 1833. — 1 br. in 8°.

Monumenta Germaniae historica. Auctorum antiquissimorum Tomi XI pars I. Berlin 1893. — 1 vol. in-4°.

Obradovicĭ (Dositheĭ), Sfaturile a înţeléjerii ceĭ sănătoase. Iară acuma întâĭa dată întoarse . . în limba daco-romanĭască. Buda 1802. --1 vol. in-8°.

» Adunare de lucrurĭ moraliceştĭ de folos şi spre veselie. Iară acum în limba Daco-Romaniască traduse prin Părintele Dimitrie. Ţichindéll. Partea întâĭ. Buda 1808. — 1 vol. in-8°.

Obradovicĭ (Grigorie), Carte de mână pentru bine orânduita economie . . Tradusă depre limba cea serbéscă. Buda 1807. — 1 vol. in-8°.

Oncken, Allgemeine Geschichte. III. 3. I. Geschichte der Gegenreformation. Von Dr. Gustav Droysen. Berlin 1893. – 1 vol. in 8°.

Orczy (Lörintz), Személyes állapotja. Szabad királyi Arad várossának. Arad 1834. — 1 br. in-4°.

» Disz napja. Szbàd királyi Arad várossának. Arad 1834. — 1 br. in-4°.

Organisarea bisericilor parochiale din comuna Bucurescĭ. — 1 br. in-8°.

Orthografie sau scrisoare dréptă pentru folosulŭ şcoalelor némniceştĭ. Vienna 1784. — 1 br. 8°.

Pann (Anton), Culegere de proverburĭ saŭ Povestea vorbiĭ. Bucurescĭ.

Páp (Ioánn), Invăţătúri moràle. Búda 1847. — 1 vol. in-8°.

Pap (Sigismund), Cuvântărĭ bisericeştĭ pe sărbătorĭ, Duminecĭ, şi deosebite întâmplărĭ. Tomul I. Peşta 1847. — 1 vol. in-8°.

Pappasoglu (Maior D.), Istoria începutuluĭ oraşuluĭ Bucurescĭ. Bucurescĭ 1870. — 1 br. in-8⁰.

Pascaly (M.), *C. Dimitriad* şi *D-na Mat. Pascaly.* Apelu pentru o reorganisare neapĕrată teatruluĭ naţionale şi urmată cu o schiţă de unŭ proectŭ . . Bucurescĭ 1863. — 1 br. in-4⁰.

Pastoriul din şesulu Salisbury. Bucurescĭ 1861. — 1 br. in-4⁰.

Paulliny (Nicol.), Dem Hochehrwürdigen Herrn Herrn Basilius v. Georgievics . . zum Namensfeste . . Temesvár 1825. — 1 br. in-4⁰.

Pelimon (A.), Martiriĭ dela 19 Iunie şi 13 Septemvrie. Bucurescĭ. — 1 br. in-8⁰.

Pelteki (S. V.), Енциклопедія Россійско-Молдавская. — Enţiclopedie ruso-română. Iaşĭ 1854. — 1 vol. in 8⁰.

Pesty (Friedrich), Die Entstehung Croatiens. Aus dem ungarischen Manuscripte. Budapest 1882. — 1 br. in-8⁰.

Petermanns Mittheilungen aus Justus Perthes'geographischer Anstalt. Ergänzungsheft. Vol. VII (No. 33), Vol. XXIII (No. 106—109). Gotha 1872, 1893. — 2 vol. in-4⁰.

Petrovicĭ (Ioann), Poemă prea strălucituluĭ . . Domn Gherasim Raţ . . când spre sfânta stăpânire cu solenitate în Arhiereescul Scaon sau întrodus. Buda 1837. — 1 br. in-4⁰.

» Zefirul sîmţirilor tinerimeĭ române din Pesta cu ocasia installaţieĭ a Préstrălucituluĭ şi Inalt Préosfinţituluĭ Domn Gherasim Raţ. Buda. 1838. - 1 br. in-4⁰.

Philimon (Georgie), Ecloga intru marirea Mariei Suale Prealuminatului si 'n naltu Preaosfincitului Domnu Domnu Vasilie Erdélyi. Episcopulu Oradii-mari. Orádeá Máre. 1843. — 1 br. in-4⁰.

Pleşoianu (G.), Copilul perdut şi Licuriciul. Istoriĭ adevĕrate traduse din franţuzeşte. 1838. — 1 br. in-8⁰.

Popfiu (Justinu). Preparatiunea trupuriloru mortiloru pentru inmormentare. Studiu liturgicu. Gherl'a 1877. — 1 br. in-8⁰.

Popini (Ştefan), Memoriu privitor la pharmacie. Bucurescĭ 1879. – 1 br. fol

Poporul suveran, 1848. No. 1—12, 14—26. Bucurescĭ. 1 vol. in-4⁰ şi fol.

Poppassu (P.), Studiĭ fugitive de dreptŭ aplicate la Codicele şi procedura civilă a Româniеĭ. Bucurescĭ 1860. — 1 br. in-8⁰.

Popu (Gavrielu), Geografi'a Banatului si cunoscintie istorice, si etnografice despre locuitorii Banatului. Lugosiu 1864. — 1 br. in-8⁰.

Popŭ seu *Laslo (Gavriel)*, Istoria Dacieĭ antice ca monumentŭ de suvenire. Clusiu 1855. — 1 br. in-8⁰.

Povăţuire către economia de câmp pentru folosul şcoalelor româneştĭ. Buda 1847. — 1 vol. in-8⁰.

Pravilă de obşte asupra faptelor réle, şi a pedepsiriĭ lor. Vienna 1788. — 1 vol. in-8°.

Preyer (Johann N.), Monographie der Königlichen Freistadt Temesvár. Temesvár 1853. — 1 vol. in-8°.

Priculiciu. Diariu umoristicu-satiricu. An. III. IV (1874—1875). Timisiora 2 vol. in 4°.

Principautés Danubiennes (Les) devant le droit public Européen. Crajova 1862. — 1 br. in-8°.

Procopovicĭ (Teofanŭ), Prescurta arătare întâĭ pentru Dumnezău . . . . A doa arătare pentru socotinţa luĭ Dumnezău . . . . A treĭa pentru legea luĭ Dumnezău. — 1 vol. in-8°.

Proect de lege pentru organisarea putereĭ armateĭ în România. Bucurescĭ. 1 br. in-4°.

Proect pentru darea în antrepriză subvenţionată a poştelorŭ şi mesageriilorŭ din Romănia . . . de Z * * * Bucurescĭ 1868. — 1 br. in-8°.

Project de lege asupra reangajereĭ sub-oficerilor în armată. Bucurescĭ. — 1 br. in-4°.

Propaganda. Organu politico-literariu 1872. Venezia. — 1 vol. in-8°.

Protocolulu Congresului nationalu bisericescu romanu de relligiunea greco-resariteana, conchiamatu în Sibiiu pe $^{16}/_{28}$ Septembre 1868. Sibiiu 1868. 1 vol. in-8°.

Psichari (Jean), Études de philologie néogrecque. Paris 1892, — 1 vol. in-8°.

Puscariu (I. S.), Disertatiune despre impartîrea politica a Ardealului. Sabiiu 1864. 1 br. in-8°.

Raportul Comisiuneĭ Senatuluĭ însărcinată cu respunsul la Mesagiul Domnesc de deschidere a Corpurilor legiuitoare în 1880. Bucurescĭ. — 1 br. in-4°.

Reesch de Lewald (Aloysius), Universalis Schematismus ecclesiasticus venerabilis cleri orientalis ecclesiae graeci non uniti ritus Regni Hungariae partiumque eidem adnexarum. $184^{6}/_{7}$. Budae. — 1 vol. in-8°.

Règlement et organisation de l'Institution française de demoiselles à Braïla (de asemenea românesce şi grecesce). Braila 1864. — 1 br. in-8°.

Reitzenheim (Joseph), L'Autriche dans la crise actuelle. Paris 1855.—1.br. in-8°.

Ris Paquot, Dictionnaire encyclopédique des marques et monogrammes. Paris. — 2 vol. in 4°.

Rivista di filologia e d'istruzione classica. XXII. Torino 1893. — 1 vol. in-8°.

Romania. Recueil trimestriel consacré à l'étude des langues et des littératures romanes. XXII. Paris 1893. — 1 vol. in-8°.

Rosiu (Teodoru), Mitologi'a popóreloru d'in vechime, prelucrata dupa mai multi autori. Fasciór'a I. Timisióra 1862. 1 vol. in 8°.

Roumanian fairy tales and legendes. London 1881. — 1 vol. in-8°.
Saint-Hubert (Madame de), Slaves et Turcs. Traduit librement de l'anglais. Lausanne 1877.—1 vol. in-8°.
Scheffer (R.), Misère royale. IV édition. Paris 1893. — 1 vol. in-8°.
Schützen-Gesellschaft «Bucurest». Jahresbericht des Schützen-Rathes an die Haupt-General-Versammlung vom Januar 1866. Bucurescĭ 1868. — 1 br. in-4°.
Schweizerische Rundschau. 1893. Nr. 5: «L'imagerie religieuse en Roumanie». Zürich 1893. — 1 br. in-8°.
Secolul. 1857. No. 22—77, 79—83, 85. Bucurescĭ 1857.—1 vol. fol.
Seulescu Pah. (Gheorghie), Abeţedariŭ românescŭ, seaŭ întăile cunoştinţe de litere şi ideĭ pentru tinerimea din Prinţipatul Moldoveĭ. Ediţia a patra. Iaşiĭ 1842.—1 vol. in-8°.
Sfetnicul Inpăratuluĭ tălmăceşte poporuluĭ legile cele noaă. 1848.—1 br. in-8°.
Sihleanu (Al.), Primarulu de Focşani acusatu înaintea representaţiuncĭ naţionale. Focşani 1868. — 1 br. in-8°.
Sivrei (Dna), Mariea, fiĭca orbuluĭ. Tradusă de Paharnicul D. Andoniu. Iaşĭ 1850. — 1 vol. in-8°.
Slobozénu (C.), Memoriu asupra positiunei clerului în societate. Bucuresci 1876 — 1 br. in-8°.
Σούτζου (Παναγιώτου), Ποιησεις. Τόμος I. Ἐν Ναυπλιῳ — 1 vol. in-8°.
Sştnstva adecă preoţiĭa în ce chipŭ are datorie Preotulŭ şi Dĭaconulŭ să săvârşască taĭnele bisericeştĭ. Râmnic 1749. — 1 br. in-4°.
Stănescu (M. B.), Calendariulu babeloru pentru anulu 1871. (Anulu VII). Aradu. — 1 br. in-8°.
Stat sumar al Ministerului de Interne de toate adjudecaţiunile, contractele şi cumpĕrătorile făcute în cursul anului 1877.—Bucurescĭ. —1 br. in-4°.
Stattescu (M.), Replică la rĕspunsul D. M. Păltineanu. — 1 br. in-8°.
Steinschneider (M.), Die arabischen Uebersetzungen aus dem Griechischen.— Beihefte zum Centralblatt für Bibliothekswesen. XII. Leipzig 1893· — 1 vol in-8°.
Stindardul, ḑiar politic. Anul I. Bucurescĭ 1876. 1 vol. fol.
Strakosch-Grassmann (Gustav), Der Einfall der Mongolen in Mitteleuropa in den Jahren 1241 und 1242. Innsbruck 1893 — 1 vol. in-8°.
Studj di filologia romanza, pubblicati da Ernesto Monaci. Vol. VI. Roma 1893.—1 vol. in-8°.
Századok. A magyar történelmi társulat közlönye. XVII — XXVII. Budapest 1883 — 1893. — 11 vol. in-8°.
Szimonovich (Maximilian), Todten-Opfer den Manen Joseph Edlen v. Putnik, Temeswarer gr. n. u. Bischof. Temeswar 1830. — 1 br. in-4°.

Szinnyei (József), Magyar tájszótár. I. Budapest 1893. — 1 vol. in 8°.
» Magyar irok élete és munkái Vol. III. Budapest 1893.— 1 vol. in-8.

Talko-Hrijncewicz (Dr. J.), Zarysy lecznictwa Ludowego na Rusi południowej. Kraków 1893. — 1 vol. in-8°.

Thomicĭ (Ioann), Cultura albinelor sau învățătura despre ținérea stupilor în magaținurĭ... tradusă. Buda 1823. — 1 vol. in-8°.

Thornton (Thomas), The present state of Turkey. Vol. I—II. London 1809. — 2 vol. in-8°.

Ţichindéll (Dimitrie), Epitomul saŭ scurte arătărĭ pentru sânta besérică. Buda 1808. — 1 br. in-8°.
» Arătare despre starea acestor noao întroduse sholasticeştĭ Instituturĭ ale națieĭ româneştĭ, sârbeştĭ şi greceştĭ. Buda 1813. — 1 br. in-8°.

Timpul. 1856. No. 1—26. Bucurescĭ. — 1 vol. fol.

Tincovicĭ (Ioánn), Înțelépte învĕțăturĭ saŭ regule pentru îndreptarea nărávurilor spre folosul pruncilor. Acum ântâĭa oară. Buda 1815 —1 br. in-8°.

Tincu-Velea (Nicolau), Istoriora bisericească politico-națiunale a Românilor preste totŭ Sibiĭu 1865. — 1 vol. in-8°.

Történelmi tár. Évnegyedes folyóirat. 1886—1893. Budapest. — 8 vol. in 8°.

Trausch (J.), Bemerkungen über die vom siebenbürgischen griechisch-nicht-unirten Bischof Herrn Basilius Moga im Jahre 1837... unterlegte Bittschrift. Kronstadt 1844. — 1 br. in-8°.

Ungaria, revistă socială-sciințifică-literară. Anul III (1893 — 94). Cluj. — 1 vol. in-8°.

Văcăresco (Elena), Canti della valle Dimbowitza raccolti dalla bocca del popolo. Tradotti in tedesco da Carmen Sylva ed in italiano dalla Con^sa Anna Miliani Vallemani Città di Castello 1891. — 1 vol. in-8°.

Vaillant (I. A.), Appel à la science des lettrés et à la munificence des riches. Le livre de l'avenir ou la science nouvelle démontrée par l'époptique. (Prospect). Bucarest 1865. — 1 br. in 8°.

Vălceleanul (I.), Invĕțăturĭ de neapĕrată trebuință pentru orĭ ce mĕsurător. Bucurescĭ 1843 — 1 br. in-8°.

Valentineanu (I. G.), Apelŭ înaintea opiniunii publice. — 1 br. in-8°.

Vasicĭ-Ungurén (Pavel), Dietetica sau învățătură a păstra întréga sănătate... Buda 1831. — 1 vol. in-8°.
» Cuvântare încununătoare mediciască despre ciuma răsărituluĭ. Buda 1832. — 1 br. in 8°.

Vasiliu (Alecu), San Petro —Dramă în patru acte şi unŭ tablonŭ. Tradusă. Iaşiĭ 1850. — 1 br. in-8°.

Velĭa Tincu (Nicolaŭ), Cele șeapte virtuți sau fapte bune de căpetenie. Traduse. Brașov 1847. — 1 br. in-8⁰

Vericeano (Alessandro), Dissertazione sulle imposte e tesi sostenute per essere dichiarato Dottore in leggi nella Regia Università di Genova. Genova 1863. 1 vol. in-8⁰.

Vertheimer (Dr.), Apelu la opiniunea publica. Bucurescĭ 1864. 1 br. in-8⁰.

Vĭĭața sfântuluĭ Vasilie celuĭ nou, și înfricoșatele vămĭ ale văzduhuluĭ.... pre care léu văzut Grigorie... și de acelaș Grigorie scrise. Bucureștĭ 1814. 1 vol. in-4⁰.

Villermont (Comtesse M. de), Histoire de la coiffure féminine. (Préface de Carmen Sylva). Paris 1892. — 1 vol. in-8⁰ gr.

Vinterhalder (Enrih), Flori de scăeți culese pe malul Dâmboviței. Bucurescĭ 1846. — 1 br. in-8⁰.

Voinescul (Maior I.), Povetzuiri comandiriloru de roate. Traduse din rusește. Bucurescĭ 1837. — 1 br. in-4⁰.

Vuia (Juliu), Fragmente din istoricul pedagogiculuĭ conf. gr. or. român din Arad. Studiu istoric-pedagogic. Panciova 1887. — 1 br. in-8⁰.

Wilkinson (William), An account of the Principalities of Wallachia and Moldavia. London 1820. — 1 vol. in 8⁰.

Zeitschrift für romanische Philologie. Herausgegeben von Dr. Gustav Gröber. 1893. XVII Band. Halle. — 1 vol. in-8⁰.

Foĭ volante.

Nyagoi (S.), Unirea cugete-lor și serguitóre indeletnicire facu pre filosofu și pre mesteru perfectu. Peșta. — 1 fóe.

Petrescu (I. Em.), Unificarea impositelor orașuluĭ Bucurescĭ într'un singur imposit asupra venituluĭ (și în franțuzesce). Bucurescĭ. — 1 fóe.

Prefectura Poliției Capitaleĭ către Ministrul de Interne pentru organisarea Poliției. Bucurescĭ. — 1 fóe.

Tableau général du trésor public de la Valachie. 1854. foĭ vol.

39 diferite foĭ volante.

Albumurĭ.

Album humoristic desenat de Alexandre. I-a Serie. Bucurescĭ. — 1 br. obl.

Charte geografice.

Bawr (F. G. de), Carte de la Moldavie.

Carte de la Russie d'Europe avec la Suède et la Pologne et une partie de la Prusse, de l'Autriche et de la Turquie. Dressée par P. Lapie. 3-e édition. Paris 1854. — 6 foĭ.

Manuscripte.

Bălcescu (N.), Cestiunea economică a Principatelor. — 1 br. in-8°.

Barac (Ioan), Moartea Polixeni Radac, o domniță născută de Baron Radac în țara Ardéluluĭ întânplată în anul 1803. In stihurĭ alcătuită.—1 br. in-8°.

Carte de doftoriĭ și alte insemnărĭ (1840—1843). — 1 vol. in-8°.

Cronica Țereĭ-românescĭ din aniĭ 1689—1693. Scrisă de Asan Cămăraș. Fragment de 26 foĭ. In-4°.

Delă atingătoare în felĭurĭ de corespondență cu cămărășiile de decindea Anul 1842 Martie 10.

Intăĭa învățătură a celorŭ ce vorŭ să învețe carte cu slove slovenești, numindu-să Bucovnă. Cu multe folositoare și trebuincĭoase învățăturĭ. — 1 vol. in-8°.

Maior (P.), Animadversiones in recensionem historiae de origine Valachorum in Dacia. E valachico in latinum conversae Budae 1814 (Ms. modernŭ). 1 br. in-8°.

» Contemplatio recensionis in Valachicam anticriticam Literariis ephemeridibus Viennensibus No. 7 Febr. 1816 divulgatae. Budae 1816 (Ms. modernŭ). 1 br. in-8°.

» Reflexiones in responsum Domini recensentis Viennensis ad animadversiones. . . . . . E valachico in latinum translatae. Pesthini. (Ms. modernŭ). — 1 br. in-8°.

COMISIUNEA FONDULUI IOANU FETU

PENTRU CĂRȚĬ DIDACTICE.

Raportŭ asupra lucrărilorŭ sale în 1893—94.

Comisiunea Fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu alésă în ședința dela 24 Februarie 1893 a sesiuneĭ generale trecute, conformŭ art. 6 din Regulamentulŭ aceluĭ fondŭ, are onóre a aduce la cunoscința Delegațiuneĭ Academieĭ modulŭ cum și-a îndeplinitŭ însărcinarea sa relativă la distribuirea cărțilorŭ pentru școlile primare rurale.

Comisiunea, întrunindu-se în dilele de 21 și 29 Maiŭ anulŭ trecutŭ, a decisŭ, ca pentru anulŭ acesta să se distribue cărțĭ gratis la școlile rurale din județele Bacăŭ și Muscelŭ. Pentru a se cunósce numĕrulŭ școlilorŭ din aceste douĕ județe, s'a cerutŭ Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice unŭ tabloŭ, în care să se arate personalulŭ didacticŭ și numĕrulŭ școlilorŭ. Ministeriulŭ Instrucțiuneĭ publice, pentru satisfacerea acesteĭ cererĭ, a trimesŭ unŭ exemplarŭ din *Anuarulŭ* sĕŭ de curînd apărutŭ, în care se arată, că în județulŭ Bacăŭ se află 83 școlĭ rurale și în Muscelŭ 91, în totalŭ 174 școlĭ.

In anulŭ acesta s'aŭ alesŭ pentru a fi distribuite următórele cărțĭ:

1. Prima carte de cetire și scriere de C. Meissner și V. Dogar. Partea I. Prețulŭ 35 banĭ (redusŭ dela 50 banĭ).
2. Manualŭ de învĕțămîntŭ religiosŭ de Dim. Petrescu. Partea I IV. Prețulŭ de L. 1,25 (redusŭ dela L. 1,65),
3. Manualŭ de Geografie de N. Michăilescu. Partea III (Clasa IV). Prețulŭ 60 banĭ (redusŭ dela 75 banĭ).

4. Gramatica Română. Etimologia, de I. Manliu. Prețulŭ 64 banĭ (redusŭ dela 75 banĭ).
5. Istoria Românilorŭ de Gr. G. Tocilescu. Prețulŭ 80 banĭ (redusŭ dela L. 1,20).

Din aceste cărțĭ s'a decisŭ a se împărți la fie-care șcólă câte 15 exemplare de Cartea de cetire și câte 10 exemplare din cele-lalte, după cum se arată în următorulŭ tabloŭ:

CĂRȚILE	Școlĭ	EXEMPLARE		Prețulŭ unuĭ exempl.	Prețulŭ totalŭ	
		de fie-care șcólă	Totalulŭ exemplarelorŭ		LEĬ	BANĬ
Carte de cetire Meissner și Dogar. Partea I	174	15	2.610	0,35	913	50
Manualŭ relig. de Petrescu I	174	10	1.740	0,20	348	—
» » » » II	174	10	1.740	0,25	435	—
» » » » III	174	10	1.740	0,35	609	—
» » » » IV	174	10	1.740	0,45	783	—
Geografia de N. Michăilescu	174	10	1.740	0,60	1.044	—
Gram. rom. Etimol. I. Manliu	174	10	1.740	0,64	1.113	60
Istoria română de Tocilescu	174	10	1.740	0,80	1 392	—
Totalulŭ . .		85	14.790		6.638	10

Pentru fie-care șcólă rurală s'a făcutŭ câte unŭ pachetŭ, conținêndŭ exemplarele destinate a fi distribuite elevilorŭ după instrucțiunile ce s'aŭ depusŭ în fie-care pachetŭ; iar pachetele s'aŭ înaintatŭ Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice în ḑiua de 22 Iunie 1893, pentru a fi trimise revisorilorŭ respectivĭ, ca aceștia să le distribue învĕțătorilorŭ. Ceĭ maĭ mulțĭ învĕțătorĭ aŭ trimisŭ adeverințele de primirea și modulŭ cum aŭ făçutŭ distribuirea cărților, ceĭ-lalțĭ le vorŭ trimite, sperămŭ, și eĭ în curînd.

Anulŭ acesta este alŭ cincilea de când s'aŭ pusŭ în executare dispozițiunile testamentare ale rĕposatuluĭ Ioanŭ Fĕtu. In decursulŭ acestorŭ anĭ s'aŭ datŭ gratis la 949 școlĭ din 10 județe 46.081

cărţĭ de şcólă în valóre de L. 24.551,88, după cum se specifică în următorulŭ tabloŭ:

ANIĬ	JUDEŢELE	No. şcolilorŭ	No. cărţilorŭ	COSTULŬ	
				LEĬ	BANĬ
1889	Dîmboviţa şi Tutova. . . .	187	8.228	5.333	24
1890	Gorjŭ şi Némţu	195	6.435	3.987	75
1891	Prahova şi Sucéva	219	6.570	3.952	95
1892	Vîlcea şi Fălciŭ	174	10.058	4.639	84
1993	Muscelŭ şi Bacăŭ	174	14.790	6.638	10
	10 Judeţe	949	46.081	24.551	88

Membriĭ Comisiuneĭ: *P. S. Aurelianŭ, Gr. Ştefănescu, D. Sturdza.*

COMISIUNEA FUNDAŢIUNEI IOANŬ OTTETELEŞANU

Procesŭ-Verbalŭ.

Şedinţa din 12 Aprilie 1894.

Institutulŭ Otteteleşanu a fostŭ înfiinţatŭ de fericitulŭ întru pomenire testatorŭ, «*pentru a da la fete romănce sărace o crescere şi o educaţiune de bune mame de familie fără pretenţiunĭ saŭ luxŭ*».

Acestŭ institutŭ nu este dar menitŭ de a fi o şcólă primară de fete, căcĭ cerinţele ce i se adreséză prin actulŭ luĭ de fundaţiune sunt maĭ însemnate. Totŭ atâtŭ de puţinŭ elŭ e chematŭ a da fetelorŭ educaţiunea şcolilorŭ secundare şi a le pregătì pentru studiĭ speciale saŭ maĭ înalte.

Adevĕratulŭ scopŭ alŭ acestuĭ institutŭ este, de a formà femeĭ carĭ să devie soţiĭ bune, mame de familie bune, adevĕrate stăpâne de casă, carĭ să practice singure şi să propage în societatea românéscă spiritulŭ casnicŭ, vederĭ sănătóse despre traiulŭ familieĭ, bune moravurĭ, simţeminte patriotice.

Pentru a ajunge la acestŭ scopŭ, institutulŭ Ioanŭ Otteteleşanu trebue să aibă maĭ alesŭ în vedere educaţiunea fisică, educaţiunea morală şi educaţiunea casnică a fetelorŭ. Instrucţiunea se va da acì maĭ multŭ după principiulŭ «non multa sed multum» şi va trebuì să fie organisată pentru a servì scopuluĭ principalŭ.

Institutulŭ va fi decĭ ast-felŭ condusŭ, ca fetele ce vorŭ eşì din-

tr'însulŭ să fie fisicesce sănătóse, să cunóscă şi să practice regulele absolutŭ necesare pentru păstrarea sănătăţeĭ lorŭ proprie şi a familieĭ ce vorŭ avé a cresce. Educaţiunea lorŭ morală va tinde acolo, ca pornirile cele bune să fie întărite, iar acele rele înăduşite, ca stăpânirea de sine şi împlinirea datoriilorŭ să fie fundate în modŭ durabilŭ în inimele lorŭ, ca cultura inimeĭ şi practicarea virtuţilorŭ să purcédă din simţemîntulŭ religiosŭ basatŭ pe preceptele Evangheliei, ca iubirea de ordine şi de curăţenie, modestia şi sîrguinţa. cumpĕtarea şi sinceritatea, îndelunga răbdare şi spiritulŭ îngăduitorŭ să devie obiceiurĭ constante şi nedeslipite ale traiuluĭ lorŭ. Educaţiunea casnică va fi cu deosebire practicată ast-felŭ, ca fetele să înveţe ceea ce se ţine de conducerea caseĭ şi a uneĭ gospodăriĭ şi în deosebĭ curăţenia şi buna rênduială a locuinţeĭ şi a împrejmuireĭ eĭ, croirea, lucrarea, spălarea şi întreţinerea rufelorŭ şi hainelorŭ, prepararea şi conservarea a totŭ ce este de nevoe pentru nutrirea omuluĭ.

Incă nu erà institutulŭ Ioanŭ Otteteleşanu trecutŭ la Academie şi d-lŭ Ioanŭ Kalinderu se ocupase, în afară de instalarea luĭ materială, şi cu regulamentarea organisăreĭ luĭ interne, însărcinândŭ pe d-niĭ profesorĭ Anghelŭ Demetrescu şi Gheorghe Popa să pregătéscă programa luĭ. Acestŭ proiectŭ s'a datŭ în revisiunea şi studiulŭ d-luĭ Ioanŭ Slavicĭ, care a căutatŭ să facă să reiasă în elŭ scopulŭ specialŭ alŭ institutuluĭ.

Organisarea însă a acestuia trebue încă studiată în amĕnuntele eĭ, căcĭ institutulŭ fiindŭ o creaţiune nouă, sui generis, şi neavêndŭ unŭ prototipŭ în ţéră, programa definitivă presentă dificultăţĭ seriόse, carĭ trebuescŭ învinse pentru ca institutulŭ să încépă a funcţionà chiar dela începutŭ spre a-şĭ atinge scopulŭ defiptŭ prin fericitulŭ testatorŭ.

In vederea acestora,

Comisiunea fundaţiuneĭ Ioanŭ Otteteleşanu propune:

1° Academia să dea comisiuneĭ speciale depline puterĭ pentru a organisà institutulŭ Ioanŭ Otteteleşanu pe basele expuse maĭ

sus și a-lŭ face să funcționeze cu începerea anuluĭ școlarŭ 1894—1895;

2° Comisiunea specială va luà orĭ ce disposițiunĭ va crede în interesulŭ avereĭ aparținêndŭ fundațiuneĭ Ioanŭ Otteteleșanu, pe basa raportuluĭ d-luĭ Ioanŭ Kalinderu către Academie din 12 Martie 1894.

I. C. Negruzzi, *V. A. Urechiă*, *I. Kalinderu*, *D. Sturdza*.

COMISIUNEA PREMIELORŬ ANUALE PE 1894.

PREMIULŬ NĂSTURELŬ-HERĔSCU ŞI PREMIULŬ LAZĂRŬ.

Procesŭ-verbalŭ No. 1.

Şedinţa din 16 Martie 1894.

Comisiunea premielorŭ ce sunt a se decerne în sesiunea anuluĭ 1894, întrunindu-se adĭ, 16 Martie, a alesŭ pe d-lŭ Ioanŭ Caragiani Preşedinte şi pe d-lŭ D. C. Ollănescu Secretarŭ.

Ast-felŭ constituindu-se, comisiunea a purcesŭ la distribuirea cărţilorŭ presentate pentru premiare şi acésta în modulŭ următorŭ:

D-lŭ *A. D. Xenopol* a luatŭ spre cercetare:

1. *Meseriaşulŭ românŭ*, de *A. C. Cuza*;

2. *Figurĭ literare contimpurane*, de *N. Pĕtraşcu*.

D-lŭ *I. Kalinderu* a luatŭ:

Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independenţă 1877—78, de *St. Georgescu-Sergentulŭ*.

D-lŭ *Gr. Tocilescu*:

1. *Reunirea Românilorŭ din Transilvania şi Ungaria*, de *N. Maneguţiŭ*.

2. *Totŭ anecdote populare*, de *Th. D. Speranţia*.

D-lŭ *D. C. Ollănescu*:

Rustice, vol. I Poesiĭ, vol. II Nuvele, de *N. Rădulescu-Niger*.

D-lŭ *I. Caragiani*:

Istoria filosofieĭ antice, de *G. Dem. Teodorescu*.

D-lŭ *Dr. Brândză*:

1. *Elemente de morphologie și fisiologie animală,* de Dr. *L. C. Cosmovicĭ.*

2. *Tratatŭ de chimie analitică calitativă teoretică și practică,* de Dr. *Ion Radianu.*

3. *Chimie analitică aplicată,* de acelașĭ.

D-lŭ *Dr. V. Babeșŭ*:

1. *Igiena,* de *Dr. Urechiă.*

2. *Cursŭ clinicŭ de patologie chirurgicală,* de *Dr. I. Kiriac.*

D-lŭ *Sp. Haret*:

Canalisarea rîurilorŭ și irigațiunĭ, de *C. Chiru.*

Aŭ fostŭ de față la acéstă primă întrunire d-niĭ *Ioanŭ Kalinderu, I. Caragiani, Dr. D. Brândză, Sp. Haret, Gr. G. Tocilescu, A. D. Xenopol* și *D. C. Ollănescu.*

D-niĭ *A. Romanŭ* și Dr. *V. Babeșŭ* aŭ fostŭ absențĭ.

Viitórea întrunire se va ține sĕptĕmâna viitóre.

S'a luatŭ hotărîrea de a se face raporturĭ în scrisŭ asupra fie-căreĭ lucrărĭ în parte.

Procesŭ-verbalŭ No. 2.

Ședința din 31 Martie 1894.

Președința d-luĭ *I. Caragiani.*

Comisiunea premielorŭ, întrunindu-se ađĭ, la 31 Martie 1894, a luatŭ în cercetare raportulŭ d-luĭ *Ioanŭ Kalinderu* asupra cărțeĭ intitulată *Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independență 1877—78,* de *St. Georgescu-Sergentulŭ.*

D-lŭ I. Kalinderu conchide, că «deși lucrarea acésta i s'ar păré demnă de a obține buna-voința Academieĭ, totușĭ e departe de

a cere pentru acéstă cărticică să i se acorde Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu, destinatŭ de condițiunile înființăreĭ sale la nisce opere de maĭ înaltă valóre. Decĭ, dacă ar fi fostŭ cu putință de a împărți acestŭ premiŭ, aș fi cutezatŭ a cere a i se acordà o recompensă maĭ modestă, ca încuragiare, și ar fi fostŭ unŭ actŭ câtŭ se póte de dreptŭ din partea Academieĭ nóstre.»

De alt-felŭ, d-lŭ I. Kalinderu n'a pututŭ constata anulŭ aparițiuneĭ, de vreme ce elŭ nu este însemnatŭ pe acéstă carte, ce este adĭ la a IV-a a sa edițiune.

După o discuțiune asupra cestiuneĭ de procedură în privirea moduluĭ de a se pronunță comisiunea asupra rapórtelorŭ de premiŭ, la care ieaŭ parte d-niĭ *I. Kalinderu, Gr. G. Tocilescu, Sp. Haret, A. Romanŭ,* se hotărasce, ca să se dea cetire întâĭ tuturorŭ rapórtelorŭ și pe urmă fie-care să fie pusŭ la votŭ în deosebĭ; cărțile ce vorŭ obține majoritatea voturilorŭ comisiuneĭ, vor fi supuse plenuluĭ Academieĭ pentru a fi premiate.

Aŭ fostŭ față la acéstă ședință d-niĭ *Ioanŭ Caragiani,* Președinte, *D. C. Ollănescu,* Secretarŭ, *Ioanŭ Kalinderu, Sp. Haret, Al. Romanŭ Gr. G. Tocilescu* și *Al. D. Xenopol.*

Procesŭ-verbalŭ No. 3.

Ședința din 6 Aprilie 1894.

Președința d-luĭ *I. Caragiani.*

Comisiunea premielorŭ s'a întrunitŭ adĭ, Mercurĭ, 6 Aprilie, și a luatŭ în cercetare rapórtele asupra cărților ŭ presentate la Premiele Năsturelŭ-Herĕscu și Lazărŭ.

Pentru celŭ d'întâĭ Premiŭ:

S'a datŭ cetire de d-lŭ *Ioanŭ Caragiani* raportuluĭ sĕŭ asupra

Istorieĭ filosofieĭ antice, de *G. Dem. Teodorescu,* conchiḍêndŭ la premiarea cărțeĭ acesteia.

D-lŭ *D. C. Ollănescu* a datŭ cetire raportuluĭ sĕŭ asupra celorŭ 2 volume intitulate *Rustice,* ale d-luĭ *N. Rădulescu-Niger,* conchiḍêndŭ la nepremiarea acestorŭ lucrărĭ.

D-lŭ *A. D. Xenopol* cetesce: 1) raportulŭ sĕŭ asupra volumuluĭ d-luĭ *N. Pĕtrașcu, Figurĭ literare contimpurane,* conchiḍêndŭ că elŭ ar merità să fie premiatŭ, însă nu cu suma întrégă ci o parte dintr'însa; 2) raportulŭ asupra cărțeĭ d-luĭ *A. C. Cuza, Meseriașulŭ românŭ,* conchiḍêndŭ la premiarea acesteĭ opere.

D-lŭ *Gr. Tocilescu* dă cetire: 1) raportuluĭ sĕŭ asupra cărțeĭ *Reunirea Românilorŭ din Transilvania și Ungaria,* de *N. Maneguțiŭ,* și conchide la nepremiarea acesteĭ lucrărĭ; 2) raportuluĭ sĕŭ asupra *Anecdotelorŭ populare* și a volumuluĭ de *Prosă* ale d-luĭ *Th. D. Speranția* și conchide la premiarea lucrărilorŭ, ținêndŭ sémă de întréga activitate literară a d-sale.

D-lŭ Dr. *V. Babeșŭ* dă cetire raportuluĭ sĕŭ asupra volumuluĭ d-luĭ Dr. *Urechiă, Igiena,* conchiḍêndŭ că deșì lucrarea acésta ar merità o laudă din partea Academieĭ pentru stilulŭ și limbagiulŭ frumosŭ, tendența originală de a popularisà principiile moderne de igienă și cunoscințele literare remarcabile documentate de autorŭ, e de părere că nu e proporțiune între suma premiuluĭ cu valórea opereĭ, ci să i se dea o încuragiare, cerêndŭ pe viitorŭ fragmentarea premielorŭ, spre a se da și sume maĭ micĭ.

S'a pusŭ la votŭ pe rêndŭ fie-care din conclusiunile rapórtelorŭ cetite pentru acestŭ premiŭ și resultatulŭ este:

1. Raportulŭ d-luĭ I. Kalinderu asupra cărțeĭ luĭ St. Georgescu-Sergentulŭ, *Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independență 1877—78,* aŭ fostŭ 8 voturĭ contra premiereĭ, 1 pentru premiare.

2. Raportulŭ d-luĭ Gr. G. Tocilescu asupra cărțeĭ d-luĭ N. Maneguțiŭ, resultatulŭ e: 8 voturĭ contra premiereĭ, 1 pentru premiare.

3. Raportulŭ d-luĭ A. D. Xenopol asupra cărțeĭ d-luĭ Pĕtrașcu: 4 voturĭ pentru premiare, 5 contra premiereĭ.

4. Raportulŭ d-luĭ D. C. Ollănescu asupra cărţeĭ d-luĭ N. Rădulescu-Niger: 4 voturĭ pentru premiare, 5 contra premiereĭ.

5. Raportulŭ d-luĭ Dr. V. Babeşŭ asupra *Igieneĭ* d-luĭ Dr. Urechiă: 2 voturĭ pentru premiare, 7 contra premiereĭ.

6. Raportulŭ d-luĭ I. Caragiani asupra *Istorieĭ filosofieĭ antice,* de G. Dem. Teodorescu: 5 voturĭ pentru premiare, 4 contra premiereĭ.

7. Raportulŭ d-luĭ A. D. Xenopol asupra cărţeĭ d-luĭ A. C. Cuza, *Meseriaşulŭ românŭ:* 4 voturĭ pentru premiare, 5 contra premiereĭ.

8. Raportulŭ d-luĭ Gr. G. Tocilescu asupra cărţeĭ d-luĭ Th. D. Speranţia *Anecdote populare*: 2 voturĭ pentru premiare, 7 contra premiereĭ.

Aŭ fostŭ de faţă toţĭ membriĭ Comisiuneĭ.

S'aŭ luatŭ apoĭ în cercetare rapórtele lucrărilorŭ presentate la Premiulŭ Lazărŭ de 5.000 leĭ, dintre carĭ a cetitŭ:

D-lŭ *Dr. Brândză*: 1) raportulŭ sĕŭ asupra *Tratatuluĭ de chimie analitică calitativă* alŭ Druluĭ *Ion Radianu,* conchiḍêndŭ, că merită încuragiare însă nu premiŭ; 2) raportulŭ asupra *Uneĭ noue metode pentru dosarea chloruluĭ şi aciduluĭ fosforicŭ în urine*, conchiḍêndŭ la nepremiarea lucrăreĭ; 3) asupra cărţeĭ *Elemente de morphologie şi fisiolgie animală,* de *Dr. L. C. Cosmovicĭ,* conchiḍêndŭ la nepremiare.

Punêndu-se la votŭ acéstă conclusiune, resultatulŭ este: 2 voturĭ pentru premiare, 7 contra premiereĭ.

Asupra cărţilorŭ d-luĭ Dr. I. Radianu: 3 voturĭ pentru premiare, 6 contra premiereĭ.

Procesŭ-verbalŭ No. 4.

Ședința din 7 Aprilie 1894.

Președința d-luĭ *I. Caragiani.*

Comisiunea premielorŭ s'a întrunitŭ ađĭ, Joĭ, 7 Aprilie, fiindŭ de față toțĭ membriĭ eĭ.

Asupra Premiuluĭ Lazărŭ de 5.000 leĭ a datŭ cetire d-lŭ *Spiru Haret* raportuluĭ sĕŭ asupra cărțeĭ d-luĭ *C. Chiru, Canalisarea rîurilorŭ și irigațiunĭ,* conchiđêndŭ la premiare.

D-lŭ *Dr. V. Babeșŭ* a datŭ cetire raportuluĭ sĕŭ asupra *Cursuluĭ clinicŭ de patologie chirurgicală,* 2 volume, de Dr. *I. Kiriac,* și a conchisŭ la premiarea acesteĭ valoróse opere.

Se pune la votŭ cartea d-luĭ C. Chiru și resultatulŭ este: 1 votŭ contra premiereĭ, 8 voturĭ pentru premiare.

Apoĭ se pune la votŭ cartea d-luĭ Dr. I. Kiriac și resultatulŭ e: 1 votŭ contra premiereĭ, 8 voturĭ pentru premiare.

Se alege raportorŭ generalŭ d-lŭ *D. C. Ollănescu.*

Raportŭ generalŭ asupra lucrărilorŭ Comisiuneĭ pentru Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu și Premiulŭ Lazărŭ pe dnulŭ 1894, de d-lŭ D. C. Ollănescu.

Domnilorŭ Colegĭ,

In numele comisiuneĭ alésă de d-vóstre pentru premiarea lucrărilorŭ, ce vorŭ fi socotite maĭ meritoriĭ dintre câte s'aŭ imprimatŭ în anulŭ trecutŭ 1893, am onorulŭ de a vĕ raportà cele ce urméză:

Constituindu-se sub președința d-luĭ I. Caragiani, comisiunea a distribuitŭ fie-căruia din membriĭ sĕĭ (cu excepțiunea d-luĭ Romanŭ, pe atuncĭ nesositŭ încă în Bucurescĭ) cărțile presentate pentru a con-

cură la Premiele Lazărŭ și Năsturelŭ-Herĕscu, luândŭ hotărîrea ca părerile domniilorŭ lorŭ asupra valoreĭ acelorŭ lucrărĭ să fie consemnate în rapórte scrise pentru fie-care în parte. Așà fiindŭ și înainte de cercetarea acestorŭ rapórte, comisiunea a statornicitŭ în principiŭ: 1) că va luà cunoscinţă maĭ întâĭ de tóte rapórtele, punêndŭ pe fie-care la votŭ în deosebĭ; 2) că va supune plenuluĭ Academieĭ pentru premiare acele lucrărĭ numaĭ, carĭ vorŭ fi obţinutŭ majoritatea voturilorŭ comisiuneĭ. In consecinţă, s'a luatŭ în cercetare raportulŭ d-luĭ Ioanŭ Kalinderu asupra cărţeĭ întitulată *Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independenţă 1877—78,* de Sergentulŭ Ștefanŭ Georgescu, conchiḑêndŭ că: «deși lucrarea i s'ar păré demnă de a obţiné buna-voinţa Academieĭ, totușĭ e departe de a cere pentru acéstă cărticică Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu, destinatŭ de condiţiunile înfiinţăreĭ sale la nisce opere de maĭ înaltă valóre.» Pusă la votŭ acéstă încheere, a datŭ resultatulŭ: 8 voturĭ contra premiereĭ, 1 votŭ pentru.

D-lŭ A. D. Xenopol a datŭ apoĭ cetire rapórtelorŭ sale:

1) Asupra cărţeĭ d-luĭ N. Pĕtrașcu, *Figurĭ literare contimpurane,* conchiḑêndŭ, că deșì lucrarea posedă însușirĭ meritoriĭ, nu crede a i se puté acordà premiulŭ de 4.000 leĭ, regretândŭ însă că elŭ nu se póte fragmentà, pentru a se acordà în acestŭ casŭ o parte dintr'însulŭ ca încuragiare. Resultatulŭ votuluĭ asupra acestorŭ conclusiunĭ este: 4 voturĭ pentru premiare, 5 contra.

2) Asupra cărţeĭ d-luĭ A. C. Cuza, *Meseriașulŭ românŭ,* d-lŭ Xenopol se exprimă în terminĭ fórte elogioșĭ, atâtŭ în privirea fonduluĭ câtŭ și a formeĭ, opinândŭ, că ea ar fi demnă de a fi încununată de către Academia Română. Pusă la votŭ, acéstă încheiere întrunesce 4 voturĭ pentru și 5 contra premiereĭ.

D-lŭ D. C. Ollănescu dă cetire raportuluĭ sĕŭ asupra volumelorŭ d-luĭ N. Rădulescu-Niger întitulate *Rustice* (1 vol. poesiĭ, 1 vol. prosă) și conchide, că deși prin aceste lucrărĭ autorulŭ dă doveḑĭ de laudabile calităţĭ literare, ele însă nu aŭ valórea ce impune o rĕsplată de 4.000 leĭ, ca cea maĭ bună lucrare literară a

anuluĭ trecutŭ. Votulŭ dă resultatulŭ de 4 voturĭ pentru și 5 contra premiereĭ.

D-lŭ Gr. G. Tocilescu presentă apoĭ rapórtele sale asupra:

1) Cărțeĭ Protopresbiteruluĭ Nicolae Maneguțiŭ, *Reunirea Românilorŭ din Transilvania și Ungaria*, conchiḑêndŭ, că Academia n'ar face bine să încuragieze prin premiare o scriere de caracterŭ maĭ multŭ tendențiosŭ decât sciințificŭ și care nu numaĭ prin conținutŭ dar și prin formă lasă multŭ de doritŭ. Acéstă părere fu aprobată prin rostirea a 8 glasurĭ contra și a unuĭ glasŭ numaĭ pentru premiare.

2) Asupra volumelorŭ d-luĭ Th. D. Speranția: unulŭ *Totŭ anecdote populare* (vol. III, versurĭ) și altulŭ *Prosă* (vol. I, in-8°, pag. 301). D-lŭ Tocilescu se esprimă astŭ-felŭ în conclusiunile celuĭ de alŭ doilea raportŭ alŭ sĕŭ: «D-lŭ Speranția a făcutŭ din *anecdota populară* unŭ genŭ literarŭ multŭ gustatŭ și prețuitŭ în literatura nóstră; incontestabilŭ elŭ este în poesia gluméță ceea ce Ispirescu și Creangă sunt în prosă» Nu totŭ ast-felŭ se póte rostì însă asupra volumuluĭ proseĭ d-sale, căcĭ «în basme n'a isbutitŭ tot-deauna a ne da într'o limbă curatŭ poporală, chipulŭ de gândire cu fantasia bogată și poetică a țĕranuluĭ. D-lŭ Speranția pare în acestŭ volumŭ maĭ multŭ unŭ profanŭ, ce se trudesce a imità limba săténuluĭ. Cu tóte acestea, conchide d-sa, ținêndŭ sémă de întréga activitate literară a autoruluĭ, este de părere a i se acordà Premiulŭ Năsturelŭ-Herescu.» Acéstă părere a întrunitŭ însă 7 vōturĭ contra și numaĭ 2 pentru.

D-lŭ Dr. V. Babeșŭ a datŭ cetire raportuluĭ sĕŭ asupra volumuluĭ Druluĭ Urechiă, *Igiena*, și a conchisŭ, că lucrarea ar merità o laudă din partea Academieĭ pentru stilulŭ și limbagiulŭ frumosŭ, tendența originală de a popularisà principiile moderne de igienă, precum și pentru cunoscințele remarcabile documentate de autorŭ; este de părere, că dacă comisiunea ar găsì că nu este proporțiune între mărimea premiuluĭ și intinderea lucrăreĭ, ar merità în totŭ casulŭ o încuragiare. 2 voturĭ pentru și 7 contra premiereĭ, a fostŭ resultatulŭ deliberăreĭ asupra acestuĭ subiectŭ.

In fine, d-lŭ Ioanŭ Caragiani a presentatŭ raportulŭ sĕŭ asupra vo-

lumuluĭ d-luĭ G. Dem. Teodorescu, *Istoria filosofieĭ antice,* şi a conchisŭ, propunêndŭ să fie «premiată acéstă carte, care împreună cu alte numeróse, pe carĭ autorulŭ eruditŭ şi neobositŭ amicŭ alŭ tinerimeĭ studióse le-a publicatŭ pentru eleviĭ liceelorŭ şi carĭ tóte le aducŭ serviciĭ reale.» D-sa a relevatŭ de asemenea meritele, precum şi unele lacune ale acesteĭ lucrărĭ, în orĭ ce casŭ fórte meritorie şi folositóre atâtŭ sciinţeĭ câtŭ şi scopuluĭ didacticŭ pentru care a fostŭ făcută. Conclusiunile acestea aŭ fostŭ aprobate de comisiune cu 5 voturĭ pentru şi 4 contra premiereĭ.

Cu acésta încheiându-se cercetarea raportelorŭ asupra lucrărilorŭ presentate pentru Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu, s'a păşitŭ la cercetarea celorŭ privitóre la operele presentate pentru Premiulŭ Lazărŭ de 5.000 de leĭ, dintre carĭ:

D-lŭ Dr. Brândză a datŭ cetire rapórtelorŭ sale:

1) Asupra broşureĭ Druluĭ I. Radianu, *O nouă metodă pentru dosarea chloruluĭ şi a aciduluĭ fosforicŭ în urine,* şi a conchisŭ, că nu se póte pronunţà asupra valoreĭ metodeĭ propuse de autorŭ până când nu se va constatà experimentalŭ în laboratoriŭ câtŭ de multă saŭ puţină abilitate şi câtŭ de îndelungată practică sunt necesare din partea operatoruluĭ, pentru ca să dea resultate esacte despre cele ce înaintéză. Din aceste motive nicĭ nu o póte recomendà pentru a fi premiată. Resultatulŭ votuluĭ a' fostŭ: 6 voturĭ contra, 3 pentru premiare.

2) Asupra *Tratatuluĭ de chimie analitică şi calitativă teoretică şi practică* (1 vol. in-8°, 468 pag. Bucurescĭ 1892) de acelaşĭ autorŭ, d-lŭ Dr. Brândză conchide, că lucrarea ar merità de sigurŭ o încuragiare din partea Academieĭ, nu însă unŭ premiŭ atâtŭ de însemnatŭ ca celŭ de 5.000 leĭ, care după părerea sa trebue să se decérnă pentru opere originale. Părerea fu confirmată prin 6 voturĭ contra şi 3 pentru premiare.

3) Despre *Elementele de morphologie şi fisiologie animală* pentru cursurile liceale, de Dr. L. Cosmovicĭ (1 vol. in-8°, 226 pag.), pentru aceleaşĭ cuvinte, ḑice d-lŭ Brândză, nu póte propune premiarea, şi comisiunea a confirmatŭ acéstă părere prin 7 voturĭ contra şi 2 pentru premiare.

Asupra însemnateĭ lucrărĭ a d-luĭ inginerŭ C. Chiru, întitulată *Canalisarea rîurilorŭ și irigațiunĭ*, D-lŭ Sp. Haret a întocmitŭ unŭ raportŭ, care scoțêndŭ la față calitățile originale și într'adevĕrŭ folositóre ale acesteĭ opere, deșì pe icĭ pe colo se potŭ observà inperfecțiunĭ fie de stilŭ fie de impresiune, și lăsândŭ la o parte cestiunea planuluĭ cărțeĭ, care nu este tocmaĭ rigurosŭ definitŭ, conchide d-sa, că d-lŭ Chiru fiindŭ celŭ d'întâĭ care a tractatŭ la noĭ din punctulŭ de vedere sciințificŭ acéstă importantă cestiune, considerândŭ apoĭ că calitățile acesteĭ lucrărĭ și elementele bune ce conține sunt numeróse și însemnate, este de părere a i se acordà Premiulŭ Lazărŭ. Pusă la votŭ, acéstă părere e aprobată de comisiune cu 8 voturĭ pentru și 1 contra premiereĭ.

In privirea cărțeĭ d-luĭ Dr. Kiriac, întitulată *Cursŭ clinicŭ de patologie chirurgicală* (2 vol. in-4°), d-lŭ Dr. Babeșŭ, aducêndŭ laude meritate acesteĭ importante lucrărĭ, în care se produce pentru prima óră în literatura medicală română cestiunĭ, observațiunĭ și experiențe originale, plus că volumurile sunt înzestrate cu numeróse și fórte frumóse figurĭ, iar textulŭ este clarŭ, tot-deauna din punctulŭ de vedere practicŭ expusŭ și într'unŭ stilŭ simplu și atrăgĕtorŭ, e de părere a se acordà acesteĭ prea bune opere Premiulŭ Lazărŭ de 5.000 de leĭ. Puse la votŭ, aceste conclusiunĭ se aprobă cu 8 voturĭ pentru și 1 contra premiereĭ.

In urmarea dar a hotărîreĭ luate de comisiunea d-vóstre, am onorulŭ de a vĕ propune, domnilorŭ Colegĭ, următórele lucrărĭ pentru a fi premiate:

Cu Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu: *Istoria filosofieĭ antice,* de d-lŭ G. Dem. Teodorescu.

Cu Premiulŭ Lazărŭ: *Canalisarea rîurilorŭ și irigațiunĭ,* de d-lŭ C. Chiru și *Cursŭ clinicŭ de patologie chirurgicală,* de Dr. I. Kiriac, carĭ aŭ întrunitŭ majoritatea favorabilă premiereĭ în sînulŭ comisiuneĭ d-vóstre.

Credŭ de a mea datorie să aducŭ la cunoscința d-vóstre unŭ desideratŭ în unanimitate exprimatŭ de către membriĭ Comisiuneĭ premielorŭ, care de alt-felŭ, pe câtŭ îmĭ póte fi datŭ a cunósce, este

conformŭ și cu simțemintele celorŭ maĭ mulțĭ dintre d-vóstre: acesta este fragmentarea, de este posibilŭ, a sumelorŭ de 4.000 și 5.000 leĭ, ce se acordă anualŭ pentru premiĭ, pentru a puté face să participe la dînsele câtŭ maĭ mulțĭ scriitorĭ, ale cărorŭ merite și calitățĭ de netăgăduitŭ arŭ fi póte puținŭ recompensate printr'o platonică laudă și o recunóscere, ce nu depășește în deobște cerculŭ activitățeĭ Academieĭ.

Sciŭ că fie litera orĭ spiritulŭ testamentelorŭ ce aŭ instituitŭ unele din aceste premiĭ, saŭ chiar dispozițiunile legeĭ prin care Guvernulŭ le-a acordatŭ de multŭ institutuluĭ nostru întru acestŭ scopŭ, se opunŭ la îmbucățirea sumelorŭ de 5.000 și de 4.000 leĭ, însă dorința ađĭ unanimŭ exprimată a comisiuneĭ d-vóstre, simțemintele de dreptate ce vĕ însuflețescŭ și chiar îndemnulŭ naturalŭ ce trebue să avemŭ a premià câtŭ maĭ multe scrierĭ meritoriĭ posibile, vorŭ statornicì credŭ între noĭ plecarea, ca pe viitorŭ și în marginele putințeĭ, să se creeze premiĭ de sume maĭ micĭ decât cele existente de ađĭ, pentru ca să aibă parte de dînsele și aceĭ lucrătorĭ de meritŭ, carĭ totușĭ nu potŭ ajunge orĭ n'aŭ ajunsŭ încă la perfecțiunea maiestrilorŭ condeiuluĭ. In aceste simțeminte încheiŭ acì însărcinarea ce mi s'a datŭ, rugându-vĕ a recunósce împreună cu noĭ, că laudă și încuragiare se cuvinŭ cu totŭ dreptulŭ tuturorŭ scriitorilorŭ carĭ aŭ presentatŭ lucrărĭ pentru premiatŭ, dar cărora din causele expuse maĭ sus nu ne-a fostŭ cu putință a le face dintr'însele o câtŭ de mică altă împărtășire.

8 Aprilie 1894.

A. C. Cuza, *Meseriașulŭ românŭ. Iașĭ 1893.*
Raportŭ de d-lŭ A. D. Xenopol.

S'ar puté pune ca devisă miculuĭ volumŭ alŭ d-luĭ A. C. Cuza adagiulŭ latinescŭ *non multa sed multum*. In vre o 150 de pagine, din carĭ 34 pentru prefață, autorulŭ condenséză unŭ șirŭ de vederĭ

originale asupra uneia din cestiunile economice cele maĭ însemnate din ţéra nóstră, aceea a munceĭ industriale. Antisemitŭ convinsŭ şi convingĕtorŭ, d-sa atribue înapoiarea nóstră în acéstă ramură a producereĭ avuţiilorŭ infiltrăreĭ necontenite a elementuluĭ evreescŭ, care după ce a copleşitŭ aprópe tótă Moldova, îşĭ întinde acuma fiinţa şi asupra Munteniei, pe care o aşteptă într'unŭ viitorŭ nu prea îndepărtatŭ aceiaşĭ sórtă. Pe când cele-lalte elemente străine, asimilându-se cu Românii, le sporescŭ energia şi puterile prin infiltrarea unuĭ sânge noŭ, Evreulŭ, căruia d-lŭ Cuza îĭ denégă absolutŭ facultatea de a se puté asimilà, remâne vecĭnicŭ străinŭ în corpulŭ naţiuneĭ române şi constitue prin însuşirile sale egoiste unŭ adevĕratŭ pericolŭ naţionalŭ.

D-lŭ Cuza respinge teoria ce a fostŭ expusă chiar dela tribuna parlamentară, că neputinţa Românuluĭ de a susţiné lupta cu Evreulŭ ar proveni din o inferioritate a fiinţeĭ luĭ saŭ din o lene în activitatea luĭ. Imprejurările în carĭ s'a desvoltatŭ la noĭ cultura, faptulŭ că Evreiĭ veniţĭ din apusŭ (Austria) aŭ fostŭ mijlocitoriĭ cultureĭ materiale apusene, explică posiţiunea cea puternică dobândită de Evreĭ în ţéră la noĭ, posiţiune a căreĭ dobândire se datoresce în mare parte şi nedestoiniciei Guvernelorŭ timpuluĭ, ce nu eraŭ în stare să înţelégă însemnătatea uneĭ cestiunĭ atâtŭ de delicată şi carĭ, în locŭ de a ocrotì pe meseriaşiĭ şi neguţătoriĭ pămînteni, îşĭ întindeaŭ aripele proteguitóre asupra străinilorŭ.

Românii, perḑêndŭ fără încetare posiţiunile economice, eraŭ nevoiţĭ să recurgă totŭ maĭ multŭ la budgetulŭ statuluĭ, singura ramură de câştigŭ ce maĭ rĕmânea apĕrată de concurenţa străină şi care, ca şi agricultura, a fostŭ în curînd expusă năvălireĭ evreescĭ. Cu câtŭ se întăresce în ţéra nóstră elementulŭ evreescŭ, cu atâta Românulŭ trebue să susţină maĭ greŭ lupta cu elŭ, căcĭ prin întărirea aceluĭ elementŭ elŭ devine *eo ipso* o forţă maĭ mare, ce trebue să răpună în ciocnirea eĭ forţa totŭ maĭ slabă, ce caută să i se opună. Aicĭ este cestiunea cea maĭ arḑĕtóre, de viéţă saŭ de mórte, a poporuluĭ românŭ şi cu tóte acestea nimicŭ nu se face pentru a eĭ resolvire, aprópe nimenĭ nu se ocupă de dînsa; mergemŭ aşà cum vrea

Dumnedeŭ, de adĭ până mâne, fără a observà că în acestŭ timpŭ când cucerimŭ cu prețulŭ sângeluĭ neatârnarea în afară, în lăuntru suntemŭ copleșițĭ, ruinațĭ și cucerițĭ prin o năvălire nesimțită, multŭ maĭ periculósă decât tóte năvălirile barbare ce aŭ venitŭ altă dată peste noĭ. D-lŭ Cuza aruncă prin scrierea d-sale unŭ strigătŭ de alarmă în acéstă privire. Intrândŭ maĭ afundŭ în urmările perdĕtóre ale infiltrăreĭ Evreilorŭ în sînulŭ națiuneĭ române, d-lŭ Cuza constată pe basa statisticeĭ faptulŭ multŭ întristătorŭ, că poporațiunea română descresce prin prisosirea morților asupra născuților în tóte orașele, unde evreimea s'a înmulțitŭ, iar Evreiĭ, mulțĭ puținĭ, pretutindenĭ sunt în sporire, prisosindŭ nascerile asupra morțilorŭ. Poporațiunea creștină presentă și ea acestŭ sporŭ, însă numaĭ acolo unde elementulŭ evreescŭ este rarŭ și slabŭ; de îndată ce elŭ se întăresce, mórtea începe a secerà maĭ cu putere în existențele române, de cum viéța le sémănă. Causa acestuĭ fenomenŭ ce póte păré stranie, este explicată de d-lŭ Cuza prin aceea, că Evreiĭ înmulțindu-se răpescŭ la eĭ tóte mijlócele de existență și Românulŭ îngustatŭ în ele trebue să péră.

Altă consecință este destrăbălarea vieţeĭ politice. Lipsindŭ și restrîngêndu-se necontenitŭ pătura maĭ independentă a claseĭ burgheze, luptele politice ieaŭ din ce în ce maĭ multŭ caracterulŭ unorŭ competirĭ personale; totŭ lipsa uneĭ clase burgheze explică sărăcia mișcăreĭ artistice și literare, maĭ întâĭ fiind-că îngustarea pătureĭ românescĭ din orașe slăbesce totŭ maĭ multŭ alimentarea straturuĭ cultŭ, apoĭ fiind-că slaba producere artistică și literară nu găsesce o piață de desfășurare, publiculŭ cetitorŭ românescŭ scădêndŭ necontenitŭ, potrivitŭ cu înmulțirea străinilorŭ:

E o cale lungă, dice d-lŭ Cuza (1), pe care amŭ lăsat'o îndĕrĕtulŭ nostru ca ómenĭ, de când amŭ purcesŭ, sĕlbatecĭ și fioroșĭ, de sub frunzișulŭ pădurilorŭ întunecóse, pentru a ne întinde stăpânirea asupra acestuĭ pămîntŭ, pe care de secolĭ îlŭ udămŭ cu sângele și sudorile nóstre. Și în calea acésta de durere și de chinŭ, dacă n'amŭ îngenuchiatŭ sub povara greutățilorŭ, o datorimŭ *ideeĭ* pururea dătătóre de viéță. Ea a fostŭ călĕuza vestitóre de bine, farulŭ luminosŭ ce a strălucitŭ înaintea nóstră în vremurĭ

(1) Vedĭ pag. 60.

de restrişte. Ea ne-a ademenitŭ totŭ maĭ înainte, pururea amăgiţĭ în aşteptările nóstre, şi totuşĭ cu fie-care pasŭ maĭ departe de chaosulŭ întunecosŭ alŭ rĕuluĭ, dacă nu maĭ aprópe de idealulŭ strălucitŭ alŭ bineluĭ, care totŭ cresce mereŭ şi se înalţă maĭ sus cu câtŭ ni se pare că suntemŭ maĭ aprópe de dînsulŭ.

Din acestŭ punctŭ de vedere dacă privimŭ lucrurile însă, vedemŭ cu grózá că noĭ Româniĭ nu maĭ avemŭ astădĭ nicĭ unŭ soiŭ de aspiraţiune ideală care să ne ridice şi să ne sprijine în calea durerósă a vieţeĭ. Pătura cea maĭ numerósă, apĕsată de tótă greutatea sarcinelorŭ pe carĭ singură le pórtă, ţĕranulŭ românŭ, sleitŭ de muncă şi de nevoĭ, bîjbîe în întunericulŭ viţiilorŭ şi alŭ eresurilorŭ grosolane, iar clasele ḑise conducĕtóre nu sunt nicĭ în deajunsŭ de civilisate pentru a-şĭ încălḑi sufletulŭ la sórele cultureĭ moderne, pe care nu o cunoscŭ şi nu o înţelegŭ, şi nicĭ în deajunsŭ de naive pentru a avé virtuţile şi credinţa unorŭ naturĭ primitive. Femeile nóstre nu sunt nicĭ gospodinele smerite şi cu bunŭ simţŭ, precum eraŭ jupânesele de odinióră, şi nicĭ nu aŭ înlocuitŭ aceste însuşirĭ, carĭ le călĕuzeaŭ în viéţă pe calea cinsteĭ şi a omenieĭ, cu virtuţile pe carĭ le dă o cultură seriósă. Iar noĭ cu toţiĭ, nu suntemŭ nicĭ evlavioşĭ, nicĭ iubitorĭ de ţéră, nicĭ cu adevĕratŭ luminaţĭ, până la acelŭ gradŭ se înţelege, unde cultura înrîuresce întréga fire morală a individuluĭ. Noĭ amŭ distrusŭ o civilisaţiune cu neajunsurile dar şi cu calităţile sale netăgăduite şi amŭ pusŭ în locŭ viţiile uneĭ alte civilisaţiunĭ, ale căreĭ însuşirĭ bune noĭ încă n'amŭ sciutŭ a ni le apropriá. Ast-felŭ, întréga cultură cu care ne fălimŭ nu-ĭ decât o parodie ruşinósă, în care şi bărbaţĭ şi femeĭ rostescŭ numaĭ pe din afară rolurĭ, pe carĭ nu le înţelegŭ, îmbrăcaţĭ în haine pe carĭ nu sciŭ să le pórte. Nimicŭ din cele sufletescĭ nu ne maĭ pasionéză cu adevĕratŭ şi nicĭ o aspiraţiune ideală, nu ne maĭ ridică de asupra mlaştineĭ morale, în care înnotămŭ cu toţiĭ. In vremurile de demultŭ, pe când nu intrasemŭ încă în atingere cu civilisaţiunea modernă, unŭ adîncŭ semţemîntŭ de evlavie satisfăcea în deajunsŭ nevoile ideale ale poporuluĭ nostru, atâtŭ ale claselorŭ stăpâne, despre a cărorŭ credinţă în lege staŭ dovadă atâtea aşezăminte pióse, câtŭ şi ale poporuluĭ de jos.

După o lungă epocă de restrişte şi de îngenunchiare, în care tóte virtuţile némuluĭ nostru aŭ fostŭ întunecate, în fasa de trezire a aspiraţiunilorŭ nóstre către naţionalitate, unŭ puternicŭ simţemîntŭ de patriotismŭ a sguduitŭ o bucată de vreme întréga fire morală a naţiuneĭ. Şi ast-felŭ, atâtŭ credinţa nebiruită a bĕtrânilorŭ, precum şi patriotismulŭ ferbinte alŭ generaţiuneĭ trecute, aŭ fostŭ pentru naţiune unŭ isvorŭ de fapte măreţe, carĭ aŭ înălţat'o şi asupra cărora şi astăḑĭ privimŭ cu mîndrie.

Dar noĭ în véculŭ nostru, cu ce amŭ înlocuitŭ óre pârghia puternică a credinţeĭ strămoşilorŭ noştri şi iubirea entusiastă de ţéră a generaţiuneĭ

trecute? Ce trebuinţe ideale aŭ venitŭ să înlocuéscă pe acele spulberate de vreme? Care-ĭ idealulŭ, care ne călĕuzesce astădĭ şi care dă tărie şi unitate aspiraţiunilorŭ nóstre ca poporŭ?

In fasa actuală de cultură, popórele staŭ încă tóte pe terenulŭ celuĭ maĭ strîmtŭ egoismŭ naţionalŭ cu putinţă. *Naţionalitate* este cuvîntulŭ de ordine alŭ véculuĭ.

Aşà fiindŭ, de sigurŭ că şi idealulŭ nostru nu póte să fie altulŭ decât desvoltarea nóstră ca naţiune deosebită, cu misiunea specială care resultă din împrejurările desvoltăreĭ nóstre propriĭ, de a ne ridicà maĭ întâĭ la nivelulŭ cultureĭ moderne pentru a puté contribuì şi noĭ, cu originalitatea nóstră la înaintarea eĭ în genere şi la rĕspândirea eĭ în partea acésta de lume, în care trăimŭ ca poporŭ deosebitŭ. Şi ast-felŭ, idealulŭ nostru nu póte să fie altulŭ pentru momentŭ, decât de a formà unŭ sîmbure sănătosŭ de civilisaţiune proprie, împrejurulŭ căruia se va strînge odinióră totŭ ce ne este înruditŭ prin limbă şi prin datinĭ, sub presiunea firéscă a tendinţelorŭ naţionalistice, carĭ vorŭ desagregà târdiŭ saŭ curînd, dar cu siguranţă, acele state, fie câtŭ de puternice, carĭ sunt alcătuite din elemente eterogene.

Pe lângă acésta însă, şi astădĭ când credinţa în lege nu ne maĭ însufleţesce şi când tóte cele trecute staŭ risipite, numaĭ o îndeletnicire de aprópe cu artele şi cu sciinţele póte să maĭ aibă asupra nóstră acea înrîurire binefăcĕtóre a tuturorŭ aspiraţiunilorŭ ideale de a ne moralisà, ridicându-ne maĭ presus de egoismulŭ nostru, şi de a ne susţiné în calea nóstră către cultură. Şi numaĭ când clasele stăpâne vorŭ fi cu adevĕratŭ civilisate şi când se vorŭ pĕtrunde de cultura véculuĭ, atuncĭ putemŭ sperà că se vorŭ puté ridicà şi massele poporuluĭ din miseria, în care zacŭ astădĭ. Vrea să dică, şi viitorulŭ nostru ca naţiune şi tăria nóstră morală în presentŭ atârnă până în sfîrşitŭ dela mişcarea nóstră intelectuală.

Pentru ca mişcarea intelectuală să aibă acéstă înrîurire bine-făcĕtóre, este însă de sigurŭ absolutŭ necesarŭ ca ea să trăiască în modŭ firescŭ, susţinută de mijloculŭ în care se desvoltă, şi nu cu sprijinulŭ sărăcăciosŭ alŭ autorităţeĭ. Căcĭ numaĭ atuncĭ ea póte să prospere cu adevĕratŭ şi este o dovadă despre moralitatea mijlocului care o susţine.

Din acestŭ punctŭ de vedere dacă privimŭ lucrurile însă, priveliştea e din cele maĭ triste.

. . . .

In asemenea condiţiunĭ, mişcarea intelectuală a naţiuneĭ nu póte fi representată, se înţelege, decât de fórte puţinĭ artiştĭ şi ómenĭ de sciinţă, carĭ îşĭ sacrifică interesele lorŭ materiale, pentru a urmà unorŭ pornirĭ porun-citóre către artă saŭ către sciinţă. Aceştia trăescŭ nenorociţĭ şi nebăgaţĭ

în sémă și se pierdŭ adese orĭ, rătăcindŭ fără nădejde în lumea lorŭ de gândurĭ amărîte.

In fruntea mișcăreĭ însă și rĕspundêndŭ unorŭ nevoĭ adîncŭ simțite de starea de cultură a majorităței poporuluĭ nostru, se ținŭ panglicariĭ și pehlivaniĭ de totŭ soiulŭ. Sgomotulŭ celŭ mare îlŭ facŭ demagogiĭ pătimașĭ, advocațiĭ fără pricinĭ, ḑiariștiĭ fără talentŭ, mercenariĭ cuvîntuluĭ și aĭ condeiuluĭ, beoțieniĭ neculțĭ aĭ timpuluĭ nostru, parveniţiĭ obrasnicĭ aĭ civilisațiuneĭ moderne.

Aceștia sunt conducĕtoriĭ sufletescĭ aĭ națiuneĭ. Eĭ o inspiră. Dela dînșiĭ îșĭ primesce direcțiunea și cuvintele de ordine, născute adese orĭ din împerecherea vițiuluĭ și a ignoranțeĭ pe băncile murdare ale tavernelorŭ întunecóse. Și fiind-că evoluțiunea îșĭ are legile sale nestrămutate, în fasa de lumină care caracteriséză véculŭ nostru, se înțelege că și aceste caricaturĭ de ómenĭ totŭ în numele sciințeĭ se presentă. Dar ce sciință? Câte-va fragmente fără legătură ale vre uneĭ teoriĭ, pe care nu sunt capabilĭ să o înțelégă în întregimea eĭ; câte-va petecĭ de frase furate icĭ și colo și cu carĭ se încércă să șĭ acopere goliciunea ideeĭ.

Față cu lipsa uneĭ mișcărĭ intelectuale independente și susținêndu-se prin înseșĭ puterile sale, de sigurŭ că institutele de cultură pe carĭ le întreținemŭ cu atâtea sacrificiĭ, școlile nóstre superióre, academiile și universitățile nóstre, arŭ trebuì să fie ca nisce adevĕrate temple ridicate sciințeĭ și artelorŭ, păstrândŭ pururea viŭ foculŭ sfîntŭ alŭ entusiasmuluĭ pentru bine și pentru frumosŭ și în carĭ să se pótă ocrotì la vremurĭ de cumpĕnă adevĕrulŭ prigonitŭ și dreptatea persecutată. Ce se întîmplă însă?

Afară de câte-va escepțiunĭ onorabile ale unorŭ ómenĭ carĭ trăescŭ în adevĕrŭ pentru sciință, majoritatea profesorilorŭ noștri, după ce și-aŭ sterilisatŭ mintea cu totŭ soiulŭ de examene și de concursurĭ obositóre, nu se maĭ ocupă decât cu interesele lorŭ private saŭ cu politica de coterie.

Sărăcia de lucrărĭ originale în literatura nóstră sciințifică și faptulŭ că noĭ n'amŭ parvenitŭ încă a intrà în mișcarea de cultură a apusuluĭ ca factorĭ folositorĭ, sunt urmărĭ directe a acesteĭ stărĭ de lucrurĭ, care duréză de atâta vreme. Și este timpŭ ca ea să înceteze, dacă nu voimŭ să dămŭ într'o bună diminéță unŭ falimentŭ rușinosŭ în fața apusuluĭ, care ne face creditŭ de anĭ îndelungațĭ.

Acum de odată însă și fațâ cu lipsa uneĭ culturĭ propriĭ în școlile nóstre înalte, se înțelege că influența morală a acestorŭ instituțiunĭ asupra națiuneĭ trebue să fie cu desĕvêrșire nulă.

Pe lângă acésta, cu părere de rĕŭ se póte constatà, că mulțĭ din profesoriĭ noștri superiorĭ contribuescŭ chiar în modŭ directŭ la stricarea năravurilorŭ nóstre publice, prin modulŭ cum înțelegŭ de a se amestecà în

luptele politice. Puindu-se pe aceiașĭ tréptă cu agenţiĭ electoralĭ ceĭ maĭ de rêndŭ, eĭ jócă rolurĭ în tóte scandalele electorale, înjurându-se cu galeria grosolană pe la întrunirĭ, saŭ benchetuindŭ cu cetăţeniĭ turmentaţĭ de prin fundulŭ mahalalelorŭ.

Așà fiindŭ lucrurile însă, în care parte ne vomŭ întórce privirile pentru a găsì acea liniște senină, acea obiectivitate rece, care ne odihnesce sufletulŭ obositŭ și ne lămuresce gândirea turburată de chaosulŭ frămîntărilorŭ pătimașe ale vieţeĭ? De unde s'ar pilduì tinerimea și în ce direcţie îșĭ va cheltuì acea activitate covîrșitóre care o mistue? Când profesoriĭ sĕĭ nu-ĭ îndrumézà cu entusiasmŭ pe calea cercetărilorŭ și a învĕţăturilorŭ, când eĭ nu sciŭ să-ĭ intereseze la cestiunĭ de sciinţă și de artă, când eĭ ceĭ d'întâĭ daŭ exemplulŭ rĕŭ, amestecându-se în mocirla manoperelorŭ electorale cu toţĭ proștiĭ și cu toţĭ rĕiĭ, ce să maĭ facă studentulŭ frămîntatŭ de arșiţa uneĭ activităţĭ, care sgudue firea omenéscă în primiĭ anĭ aĭ tinereţeĭ?

Se înţelege, că tóte aceste puterĭ ale tineretuluĭ nostru trebue să-șĭ găséscă o întrebuinţare unde-va, și neputêndu-se manifestà în direcţiunea uneĭ activităţĭ maĭ positive, ele se perdŭ într'o frămîntare sterilă și pătimașă, care-ĭ înjosesce pe ceĭ maĭ mulţĭ la rolulŭ nedemnŭ de agenţĭ electoralĭ aĭ vreĭ unuĭ demagogŭ viclénŭ și fără cultură, care scie să-ĭ măguléscă.

Ast-felŭ, se perde timpulŭ celŭ maĭ scumpŭ alŭ tinereţeĭ cu nimicurĭ vane, și în locŭ de a se folosì de aceĭ câţĭ-va anĭ fericiţĭ de înmlădiere și de energie intelectuală, pentru a pune basele uneĭ desvoltărĭ seriose, care va da ródele sale maĭ târḑiŭ, întréga muncă a tineretuluĭ nostru se risipesce fără folosŭ pentru ḑiua de astăḑĭ, fără speranţă pentru ḑiua de mâne. Căcĭ ce póte să câștige presentulŭ dela aiurările unorŭ minţĭ crude și desbrăcate de cunoscinţĭ și dela activitatea desordonată a unorŭ caractere nestatornice și lipsite de vigóre, și ce póte sperà viitorulŭ dela nisce bărbaţĭ carĭ nu aŭ nicĭ o basă seriósă de cultură, carĭ nu sciŭ să muncéscă, carĭ nu sciŭ să persevereze și carĭ și-aŭ cheltuitŭ maĭ înainte de vreme și într'o atingere prea timpurie cu practica tóte puterile cele bune, totŭ avîntulŭ către bine, de care eraŭ însufleţiţĭ?

Ast-felŭ zădărnicindu-se munca generaţiunilorŭ tinere însă, se înţelege că naţiunea întrégă trebue dela unŭ timpŭ să slăbéscă și să dea îndĕrĕtŭ, căcĭ ce ródă póte să maĭ aștepte tulpina dela ramurele sale, în carĭ s'a truditŭ să ridice seva dătătóre de viéţă, când bruma fără de vreme i-a veștejitŭ muguriĭ sĕĭ?

Pe lângă acésta însă, în lupta pentru existenţă, numaĭ acele popóre rĕmânŭ biruitóre, carĭ aŭ o moralitate superióră, în înţelesulŭ largŭ alŭ cuvîntuluĭ. Numaĭ acea tărie pe care o dă patriotismulŭ luminatŭ, unitatea conscientă de vederĭ, aspiraţiunile omogene ale tuturorŭ, credinţa într'unŭ idealŭ co-

munŭ şi stăruinţa în urmărirea sa, este isvorulŭ tuturorŭ faptelorŭ marĭ din lumea practică, basa orĭ căreĭ desvoltărĭ materiale a uneĭ naţiunĭ. Unŭ poporŭ însă, ca şi individulŭ, nu póte să aibă tărie morală fără o consciinţă desvoltată despre sine, despre puterile şi originalitatea sa, şi acésta nu se póte avé decât numaĭ întru câtŭ acea originalitate se oglindesce în creaţiunile geniuluĭ sĕŭ, în arta şi în sciinţa proprie. In operile sale viĭ şi prin artiştiĭ şi cugetătoriĭ sĕĭ trăesce o naţiune. Printr'înşiĭ ea devine cu adevĕratŭ conscientă de sine, ca omulŭ prin creerulŭ sĕŭ. Şi în viitorŭ numaĭ acele popóre se vorŭ pomenì, carĭ vorŭ fi sciutŭ să întrupeze cugetările şi simţirile lorŭ alese în forme neperitóre şi carĭ vorŭ fi contribuitŭ şi ele în modulŭ lorŭ propriŭ la cultura obştéscă.

Aceĭ carĭ trăescŭ cu desĕvêrşire absorbiţĭ de interesele momentuluĭ, aceĭ carĭ nu sciŭ să se ridice maĭ presus de egoismulŭ lorŭ strîmtŭ, fie indiviḑĭ, fie popóre, şi pe carĭ nu-ĭ insufleţesce *idea*, sunt meniţĭ să se stingă fără urmă în întunericulŭ de vecĭ alŭ uităreĭ.

Resultă însă din tóte cele ḑise până acum, că existenţa uneĭ mişcărĭ intelectuale sănătóse, desvoltarea artelorŭ şi a sciinţeĭ, are o înrîurire din cele maĭ puternice, nu numaĭ asupra industrieĭ, dar chiar şi asupra vieţeĭ politice şi morale a uneĭ naţiunĭ.

S'a vĕdutŭ însă că una din condiţiunile neapĕratŭ trebuitóre pentru ca mişcarea intelectuală să aibă acéstă înrîurire, este ca ea să pótă trăì independentŭ, susţinută în modŭ firescŭ de mijloculŭ în care s'a născutŭ.

Şi s'a doveditŭ că acésta nu este cu putinţă fără o industrie înaintată.

Aceste consideraţiunĭ aducŭ pe d-lŭ Cuza a se ocupà de mijlócele de îndreptare a rĕuluĭ. D-sa le găsesce nu în învĕţarea meseriilorŭ în şcolile industriale, carĭ nu ne aducŭ nicĭ unŭ resultatŭ, ci în societăţĭ cooperative de consumaţiune, carĭ să sprijine producţiunea românéscă şi în unŭ sistemŭ protecţionistŭ raţionalŭ, care să apere producerea ţĕreĭ de concurenţa sdrobitóre a străinătăţeĭ.

Deşì studiulŭ d-luĭ Cuza nu îmbrăţişéză întréga cestiune, ceea ce însuşĭ recunósce, nu e maĭ puţinŭ adevĕratŭ că d-sa atinge prin elŭ unulŭ din relele carĭ rodŭ maĭ ascuţitŭ în viéţa poporuluĭ nostru şi atrage luarea aminte asupra unuĭ adevĕratŭ pericolŭ naţionalŭ. Scrisă apoĭ cu multă căldură, cu multă măiestrie, pĕtrunsă dela unŭ capŭ la altulŭ de cea maĭ curată iubire pentru poporulŭ asupra căruia reflectéză, cartea d-luĭ Cuza procură o cetire înălţătóre de sufletŭ.

Credemŭ, că este demnă de a fi încununată de Academia Română.

St. Georgescu-Sergentulŭ, *Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independență 1877—78. Ed. IV. Bucurescĭ f. an.* *Raportŭ de d-lŭ* I. Kalinderu.

Domnilorŭ și stimațĭ Colegĭ.

Am examinatŭ cărticica întitulată «Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independență 1877 — 78». Acéstă operă a sergentuluĭ Ștefanŭ Georgescu constitue o povestire simplă și animată a unorŭ episóde din acea epocă memorabilă, la care a luatŭ și elŭ parte ca unŭ umilŭ vitézŭ.

Mulțĭ Generalĭ aŭ lăsatŭ memoriĭ asupra campaniilorŭ sĕvêrșite sub ordinele lorŭ — ast-felŭ sunt clasicele comentariĭ ale luĭ Cesar — bogate isvóre de documente pentru istorie. Sergentulŭ Georgescu, în modesta sa sferă, ne-a transmisŭ unele din amintirile sale despre frumósa campanie, care a asiguratŭ neatârnarea țĕreĭ nóstre și aprópe aceea a unuĭ poporŭ, cu care ne unescŭ nu numaĭ amintirĭ istorice dar și o mutuală simpatie, afară de raporturile naturale carĭ nascŭ în tot-deauna din vecinătate și din comunitatea de religiune.

Georgescu, la vîrsta de 16 anĭ, a luatŭ armele pentru patria sa; dela începutulŭ răsboiuluĭ la Calafatŭ, sub comanda Coloneluluĭ Dunca, s'a bătutŭ fără întrerupere până la Gorni-Dubnic în armata ruso-română sub comanda Generaluluĭ Gurko, aprópe de căderea Plevneĭ, la care nu a avutŭ prilegiulŭ de a luà parte, dar pe care a aflat'o fiindŭ pe patulŭ durerilorŭ, unde îlŭ rețineaŭ ranele sale.

Povestirea acestuĭ tînĕrŭ sergentŭ e vie, căldurósă; ea ne narézâ acte și fapte de răsboiŭ vrednice de însemnatŭ, de carĭ arŭ fi mîndre trupe îmbĕtrânite în lupte; și cu tóte acestea, dînsele aŭ fostŭ opera unorŭ trupe alcătuite, dacă nu în totulŭ dar în mare parte, de recruțĭ; a unorŭ ómenĭ carĭ nu vĕḑuse nicĭ o dată foculŭ, — dovadă neîndoiósă că fiiĭ luĭ Ștefanŭ celŭ Mare și aĭ luĭ Michaiŭ Vitézulŭ n'aŭ degeneratŭ, ceea ce confirmă bărbătesculŭ caracterŭ datŭ acestuĭ răsboiŭ, unde România și-a adusŭ aminte de ḑilele marĭ din trecutŭ și a făcutŭ iarășĭ să strălucéscă vechia sa reputațiune de eroismŭ.

Cu multă dreptate se póte da numele de eroĭ acelorŭ tinerĭ Românĭ, pe carĭ Georgescu ni-ĭ arată mergêndŭ la ataculŭ uneĭ posițiunĭ turcescĭ în numĕrŭ de 800 și ne maĭ întorcêndu-se în urmă decât 26 soldațĭ și unŭ sub-locotenentŭ, fără a se descuragià și fără a aspirà la altă glorie decât de a oferì până la cea din urmă picătură de sânge patrieĭ.

A fostŭ o frumósă epocă, o epocă pe care trebue s'o scriemŭ cu litere de aurŭ, ca monumentŭ neștersŭ, în analele țĕreĭ nóstre.

România de secole nu maĭ arsese o cartușe, se odihnià pe lauriĭ sĕĭ din trecutŭ, ținută în locŭ de situațiunea eĭ politică și de circumstanțe diverse.

Dar acéstă odihnă erà somnulŭ leuluĭ, care se legănà în visulŭ glorieĭ trecute, glorie a căreĭ aureolă aspirà a o reînoì. Fu frumósă ḑi aceea, în care România redeșteptată se sculă cu vioiciune, animată de curajŭ și de spiritŭ de luptă.

A fostŭ pentru lume și pentru România însășĭ unŭ subiectŭ de profundă mirare și de bucurie, vĕḑêndŭ pe aceștĭ ómenĭ pe carĭ îĭ credeaŭ amorțițĭ, moleșițĭ, paralisațĭ de lâncezélă și enervare, că se deștéptă și aparŭ ca nisce bravĭ și înfruntă pe uniĭ din ceĭ maĭ vitejĭ soldațĭ din lume, pe Turcĭ, carĭ nu-șĭ închipuiaŭ de sigurŭ a regăsì înaintea lorŭ soldațiĭ dela Călugărenĭ și pe carĭ i-aŭ silitŭ să-ĭ recunóscă în urmă ca nisce vechĭ voinicĭ.

Acéstă înfățișare a soldatuluĭ românŭ e bine reprodusă în narațiunea camaraduluĭ lorŭ, sergentulŭ Ștefanŭ Georgescu.

Să nu vĕ adăstațĭ, domnilorŭ și stimațĭ Colegĭ, a găsì în acéstă cărticică pompa unuĭ Titu Liviu, nicĭ adîncimea sciințeĭ luĭ Tacit: sergentulŭ nostru nu prea e învĕțatŭ, nu a pututŭ decĭ scrie ca ómeniĭ carĭ aŭ o educațiune literară completă. Dînsulŭ este unŭ soldatŭ curatŭ la inimă, care spune fără artă și într'unŭ modŭ naivŭ ce a vĕḑutŭ și ce a făcutŭ elŭ însușĭ, cu vioiciunea și fidelitatea inpresiunilorŭ fragede, și care n'are pretențiunea de a scrie pentru alțiĭ decât pentru camaraḑiĭ sĕĭ, ómenĭ bunĭ ca dînsulŭ, fiind sigurŭ că va fi înțelesŭ de eĭ.

Aceste povestirĭ în tótă simplicitatea lorŭ și fără vre o altă pregătire aŭ valórea adevĕruluĭ și a sincerităţeĭ.

Asemenea cărticele făcute pentru poporŭ sunt fórte nemerite; dînsele întreţinŭ caldă fibra patriotică și arŭ trebuì să constitue *vade mecum* alŭ soldatuluĭ.

Din acestŭ punctŭ de vedere, publicaţiunea d-luĭ Șt. Georgescu ni se pare demnă de a obţiné buna-voinţa Academieĭ nóstre; totușĭ sunt departe de a cere pentru acéstă cărticică să i se acorde Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu, destinatŭ de condiţiunile înfiinţăreĭ sale la nisce opere de maĭ înaltă valóre.

Decĭ, dacă ar fi fostŭ cu putinţă de a se împărţi acestŭ premiŭ, aș fi cutezatŭ a cere a i se acordà o recompensă maĭ modestă ca încuragiare, și ar fi fostŭ unŭ actŭ câtŭ se póte de dreptŭ din partea Academieĭ nóstre.

Chiar în casulŭ când acéstă scriere ar fi una dintre cele *maĭ meritoriĭ,* precum se cere în condiţiunile de acordarea Premiuluĭ Năsturelŭ-Herĕscu, anulŭ apariţiuneĭ nu l'am pututŭ constatà și ast-felŭ, domnilorŭ și stimaţĭ Colegĭ, nicĭ condiţiunea prescrisă, ca lucrarea presentată să fie publicată dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1893, nu se vede a fi îndeplinită.

29 Martie 1894.

N. Maneguţiŭ, *Reunirea Românilorŭ din Transilvania și Ungaria. Studiŭ naţionalŭ-istoricŭ-religiosŭ. Sibiiŭ 1893. Raportŭ de d-lŭ* **Gr. G. Tocilescu.**

Opera, ce onor. Comisiune a bine-voitŭ să mĕ însărcineze a o cercetà, îșĭ propune să apere *unirea* saŭ *reunirea* tuturorŭ Românilorŭ în cele confesionale, deși dela începutŭ recunósce că acéstă reunire uniĭ o vorŭ aflà prematură, iar alţiĭ imposibilŭ de realisatŭ.

Pentru apĕrarea teseĭ sale, autorulŭ examinéză cestiunea din patru

puncte de vedere: cestiunea în *fondŭ*, în *realitate*, în *firulŭ sĕŭ istoricŭ* și cestiunea *realisăreĭ*.

Resultatulŭ expunereĭ în *fondŭ* a cestiuneĭ, autorulŭ îlŭ resumă în aceea, că unația fiind unŭ actŭ curatŭ politicŭ, făcutŭ prin decretare și dictatŭ de împrejurărĭ nenorocite, ea nu este o cestiune de consciință, se póte desface totŭ prin decretŭ, și fiind-că urmările sale aŭ fostŭ rele, trebue desfăcută.

In capitolulŭ alŭ doilea, *cestiunea în realitate*, autorulŭ caută prin câte-va exemple a arĕtà urmările desbinăreĭ bisericescĭ în Transilvania: cum biserica, cimitirulŭ și moșiile rĕsăritenilorŭ le-aŭ luatŭ unițiĭ; cum aceștia persecută pe neunițĭ, cum «în tótă țéra de-alungulŭ și de-alatulŭ, fie-care comună de unițĭ și de neunițĭ are în satŭ de o lăturĭ, ca țiganiĭ, douĕ bisericuțe, de regulă de lemnŭ, de regulă scunde, umilite, micĭ, sărace amîndouĕ, și doĭ preoțĭ necăjițĭ, umilițĭ, săracĭ»; cum Româniĭ îșĭ schimbă biserica, cum îșĭ schimbă hainele, trecêndŭ dela neunițĭ la unițĭ și vice-versa; cum li se predică unguresce la înmormîntărĭ și în cimitirulŭ românescŭ li se cântă unguresce — pentru că numaĭ neunițiĭ sunt «oláh vallásu» iar unițiĭ sunt «Katolikus nagy vallásu»; cum în fine scóla fiindŭ totŭ în așà destrăbălare ca și biserica, naționalitatea română e osîndită ca să péră.

In capitolulŭ alŭ treilea expune *firulŭ istoricŭ alŭ cestiuneĭ*, analisândŭ părerile luĭ Gheorghe Șincai, Samuilŭ Clain, Bethlen Miklos, Michailŭ Cserei, Petru Bod, A. Papiŭ-Ilarianŭ, A. Treb. Laurianŭ, Episcopulŭ Șaguna, N. Popea, G. Barițiŭ, Eudoxiŭ Hurmuzaki și Nic. Densușianu, și ajunge la conclusiunea generală (pag. 189—191) că:

I. «Toțĭ istoriciĭ noștri — fără nicĭ o deosebire și maĭ alesŭ ceĭ unițĭ, consideră unația dreptŭ unŭ *actŭ politicŭ*, prin carele Româniĭ, căutândŭ adăpostire în contra persecuțiunilorŭ calvine, aŭ fostŭ înșelațĭ și desbinațĭ.»

II. «Toțĭ — fără deosebire — constată, că desbinarea acésta a fostŭ și este o calamitate pentru Românĭ.»

III. «Toțĭ combatŭ chauvinismulŭ confesionalŭ, ce s'ar ivì între Românĭ, și îndémnă la dragoste frățéscă.»

IV. Nicĭ unulŭ nu dă credĕmîntŭ manifestelorŭ latine de unire din 21 Martie 1697 şi 5 Septembre 1700, carĭ pretindŭ că Românii arŭ fi primitŭ întréga confesiune romano-catolică şi s'arŭ fi contopitŭ în acéstă biserică; acele documente sunt falşe. «Unaţia s'a făcutŭ din partea Românilorŭ sub anumite reserve şi sub stricte condiţiunĭ — după uniĭ istoricĭ, cu primirea unorŭ puncte dogmatice; după alţiĭ, fără primirea vre unuĭ punctŭ dogmaticŭ.»

V. Toţĭ istoriciĭ constată, că «inima poporuluĭ românŭ a statŭ şi stă de parte de orĭ ce dogme papistăşescĭ.»

VI. Toţĭ îndémnă la unificare şi înfrăţire, precum şi la redobândirea autocefalieĭ bisericeĭ naţionale.

In capitolulŭ finalŭ alŭ opereĭ, *cestiunea în realisare,* se resumă maĭ întâĭ argumentele pentru unirea cu biserica Romeĭ şi anume: fiinţa nóstră latină, maĭ buna situaţiune materială a cleruluĭ greco-catolicŭ, maĭ multa protecţiune ce Maghiariĭ daŭ Românilorŭ uniţĭ decât celorŭ greco-orientalĭ; apoĭ argumentele pentru *reunirea* tutulorŭ Românilorŭ cu biserica rĕsărituluĭ, şi anume: Statulŭ românescŭ este unŭ statŭ *orientalŭ,* în totalitatea luĭ este ortodoxŭ orientalŭ; biserica ortodoxă orientală este o biserică mare, ecumenică, pe când cea greco-catolică este numaĭ o fracţiune, căreia i se denégă dreptulŭ de existenţă ca biserică naţională, şi Românilorŭ le trebue tocmaĭ o biserică naţională.

Conclusiunea este, că mântuirea némuluĭ românescŭ consistă numaĭ în *reunirea* tuturorŭ cu biserica *ortodoxă.*

Când să se facă acéstă unire? autorulŭ crede «câtŭ maĭ curînd, căcĭ cu câtŭ întârdie, cu atâtŭ este maĭ rĕŭ». In ce chipŭ să se facă? *cu mână tare* şi *cu braţŭ înaltŭ,* ca la 1848. Cine să încépă? *presa* română, *archiereiĭ* românĭ de ambele ierarchiĭ şi Asociaţiunea transilvană pentru literatura română şi cultura poporuluĭ românŭ. In fine, cine să o consfinţéscă şi să o proclame? unŭ mare meetingŭ naţionalŭ.

Referentulŭ d-vóstre a căutatŭ într'adinsŭ să facă o expunere amĕnunţită a opereĭ, pentru a nu fi silitŭ să intre în apreciaţiunĭ şi discuţiunĭ, ce nu le socotesce nicĭ la timpulŭ nicĭ la loculŭ lorŭ.

Frații noștri transilvăneni trecŭ astădĭ printr'o periódă din cele maĭ critice ale istorieĭ lorŭ; numaĭ strînsŭ unițĭ în cugetŭ și în simțirĭ puté-vorŭ eĭ eșì téferĭ și cu isbândă din góna asupritóre, ce s'a năpustitŭ asupră-le. A ridicà printre Românĭ cestiunĭ confesionale, când naționalitatea este amenințată, ni se pare că pericolulŭ se măresce iar nu se înlătură, forțele se risipescŭ iar nu se adună. Nu este la ordinea ḑileĭ: în Transilvania și Ungaria care Românŭ este unitŭ, care este ortodoxŭ; este vorba acolo de o causă cu multŭ maĭ mare, cu multŭ maĭ sfîntă — este causa națională.

Din acestŭ motivŭ socotescŭ, că Academia n'ar face bine să încurajeze prin premiare o scriere maĭ multŭ tendențiósă decât sciințifică și care nu numaĭ prin conținutŭ dar și prin formă lasă multŭ de doritŭ E destulŭ a spune, că cuvintele «obrăsnicie», «obrasnicŭ», «impertinență», «insolență», «flécurĭ», «minciunĭ», etc., le găsimŭ cu multă liberalitate întrebuințate de S. Sa protopresbiterulŭ Nicolaŭ Manegutiŭ.

N. Pĕtrașcu, *Figurĭ literare contimpurane. Bucurescĭ 1893.*
Raportŭ de d-lŭ **A. D. Xenopol.**

Volumulŭ d-luĭ Pĕtrașcu cuprinde unŭ șirŭ de 8 schițe literare, în care nu prea înțelegemŭ ce caută de alt-felŭ însemnata figură a luĭ Apostolŭ Mărgăritŭ, care nu a tipăritŭ românesce. Aprecierile d-luĭ Pĕtrașcu asupra d-lorŭ T. Maiorescu, Delavrancea, Naum, D. C. Ollănescu, T. Șerbănescu, C. Mille și G. Sion sunt în deobște juste și dovedescŭ unŭ sănătosŭ spiritŭ criticŭ, care judecă tóte figurile literare ce le încondeiază din punctulŭ de vedere supremŭ alŭ adevĕruluĭ și frumosuluĭ. Orĭ ce omŭ cu judecată nepărtinitóre și călĕuzitŭ de principiile adevĕratŭ estetice va primì aprecierile d-luĭ Pĕtrașcu asupra tuturorŭ scriitorilorŭ analisațĭ de d-sa.

Cu tóte aceste însușirĭ ale fonduluĭ, către carĭ se adauge și o

expunere atrăgĕtóre în o limbă frumósă românéscă, nu credemŭ că se póte acordà d-luĭ Pĕtrașcu Premiulŭ Năsturelŭ-Hĕrĕscu, întru câtŭ nu se póte spune că lucrarea d-sale este originală, după cum fatalminte trebue să fie orĭ ce apreciare critică a unuĭ autorŭ. Rostescŭ însă părerea de rĕŭ, că nu se póte împărțì suma premiuluĭ, căcĭ dacă nu credŭ că i se póte încuviințà suma întrégă, ar meritȧ fără îndoială o încuragiare.

N. Rădulescu-Niger, *Rustice, vol. I, Poesiĭ, vol. II, Novele. Bucurescĭ 1893*
Raportŭ de d-lŭ **D. C. Ollănescu.**

Domnilorŭ Colegĭ,

D-lŭ N. Rădulescu-Niger a presentatŭ la premiulŭ de 4.000 de leĭ Năsturelŭ-Herĕscu operele sale întitulate *Rustice,* dintre carĭ vol. I cuprinde poesiĭ, vol. II novele în prosă, pe carĭ cercetându-le, am onóre de a vĕ aduce la cunoscință cele următóre:

Ca observațiune generală, atâtŭ poesiile câtŭ și prosa sunt scrise într'o limbă curată, curgĕtóre și cu multă silință apropiată de aceea a țĕranilorŭ. Subiectele sunt simple, tot-deauna morale, luate numaĭ din viéța sătenilorŭ și căutândŭ a zugrăvì năravurile, traiulŭ, nevoile și suferințele lorŭ, fie în relațiunile de familie, fie în acelea ale vieţeĭ din afară. Tendința acésta este chiar singura rațiune, după părerea mea, pentru care autorulŭ, o persónă de alt-felŭ fórte stimabilă și cu calităţĭ literare, a circumscrisŭ lucrarea sa în cele ce se petrece la țéră, voindŭ de sigurŭ a da o notă caracteristică și decĭ personală, ce până acum, afară de puține exemple, nu a fostŭ atinsă pe câtŭ s'ar fi cuvenitŭ în literatura nóstră. Totușĭ nu se póte ḑice, că scopulŭ a fostŭ pe deplinŭ atinsŭ, căcĭ nimicŭ originalŭ, nimicŭ excepționalŭ caracteristicŭ nu rĕsare din întregulŭ acestorŭ două volume, ce-șĭ desfășură cuprinsulŭ fără de a produce o sensațiune deosebită, nicĭ a provocà unŭ interesŭ altulŭ decât acelŭ

ce luămŭ la întîmplările normale, banale aprópe ale vieţeĭ de tóte ḑilele, alŭ cărora nivelŭ e, prin firea subiectelorŭ, maĭ scoborîtŭ, ele petrecêndu-se între ómenĭ nevoiaşĭ şi simpli, meniţĭ ast-felŭ a nu ne puté da nicĭ învĕţăminte înalte, nicĭ pilde morale încă neîncercate.

Nota poporală în *Poesiĭ* este maĭ pretutindenĭ forţată şi decĭ nu e nicĭ naturală, nicĭ plăcută. Autorulŭ caută, prin abusulŭ de «frunză verde» şi de diminutive de exemplu, a face să se crédă, că poesiile compuse de d-sa arŭ avé caracterulŭ poporalŭ, întocmaĭ ca cele culese din gura mulţimeĭ; însă tocmaĭ acestŭ abusŭ dă dovadă de slăbiciune şi în totŭ casulŭ de trivialisare a unorŭ ideĭ, ce fără dînsele, încadrate în versurĭ corecte, arŭ puté fi celŭ puţinŭ vrednice de cetitŭ. De altă parte, şi ca confirmarea acestora, nicĭ simţemintele, ce se silesce a pune în evidenţă ca putêndŭ fi ţĕrănescĭ, nu aŭ aparenţa de a se fi zămislitŭ în sufletulŭ flăcăilorŭ şi fetelorŭ nóstre (când e vorba de durere orĭ de dragoste), ci sémĕnă maĭ multŭ cu simţirile ce încolţescŭ în inime de ómenĭ culţĭ, de têrgoveţĭ, pe carĭ autorulŭ cu dela sine voinţă îĭ preface în ţĕranĭ. Iată marea deosebire dintre poesia poporală anonimă eşită din rărunchiĭ mulţimeĭ şi acea compusă de domnulŭ cutare saŭ cutare, cu vorbe, cu chipurĭ şi cu meşteşugurĭ, ce parŭ a-ĭ da o formă poporală, dar carĭ nu isbutescŭ decât a îmbrăcà ideĭ şi simţirĭ străine de firea şi deprinderea poporuluĭ în haina luĭ simplă şi decĭ pentru dînsele nepotrivită. Căcĭ la atâtea soiurĭ şi categoriĭ de frunze face d-lŭ Niger apelŭ spre a ne rustificà compunerile sale, în câtŭ volumulŭ sĕŭ poeticŭ póte uşorŭ fi luatŭ dreptŭ unŭ formularŭ alŭ farmacopeeĭ române.

De alt-felŭ, chiar aşà cum sunt, aceste poesiĭ nu aŭ nicĭ avîntŭ, nicĭ înălţime adevĕratŭ poetică, ci parŭ maĭ multŭ o naraţiune rimată, fără de altă colóre locală decât dór că faptele se petrecŭ între ţĕranĭ, orĭ că despre dînşiĭ e vorba în cuprinsulŭ lorŭ. *Rustice* dacă sunt titluite, orŭ fi decĭ ele din alte consideraţiunĭ, pe carĭ poetulŭ însă e departe de a le întrevedé, dacă nu va bine-voì să trécă de partea nóstră. In resumatŭ, lipsă de originalitate şi de

adevĕrată rusticitate, atâtŭ în formă câtŭ și în modulŭ de a desfășurà ideile. Limba e frumósă, structura versuluĭ e bună, rimele adesea scălciate, iar impresiunea generală e că lucrarea e slabă în condițiunile în carĭ ni se presintă.

Volumulŭ *Novelelorŭ* este maĭ fericitŭ atâtŭ în formă câtŭ și în fondŭ. E cu multŭ maĭ reușitŭ în totŭ casulŭ decât celŭ alŭ poesiilorŭ. Independentŭ de modulŭ cum fie-care dintre cele 6 novele sunt tractate, subiectele lorŭ sunt interesante, ideile aŭ o maĭ multă originalitate și desfășurarea peripețiilorŭ este pretutindenĭ interesantă și atrăgĕtóre. Negreșitŭ d-lŭ Niger, deși bunŭ versificatorŭ, este unŭ maĭ bunŭ prosatorŭ, judecatŭ în câtŭ se atinge de aceste lucrărĭ ușóre, fără multă șiretenie de condeiŭ nicĭ multă profunditate filosofică. Dintre tóte, «Moșŭ Tudorŭ Bângăŭ» pare a fi cea maĭ interesantă, deși caracterele sunt abià indicate, iar amĕnuntele, cu îngrijire de alt-felŭ scóse la ivélă, înnécă în desfășurarea lorŭ cea maĭ bună parte a lucăreĭ. Și avea d-sa unŭ minunatŭ subiectŭ de studiŭ în acestŭ cămătarŭ de satŭ, căruia îĭ eraŭ tributarĭ silnicĭ toțĭ locuitoriĭ și care trăià singurŭ, isolatŭ, cu sufletulŭ plinŭ de bănuelĭ chiar contra propriuluĭ sĕŭ nepotŭ, alăturĭ de lada sa cu banĭ și cu sinete, lângă ușa căreia însă îlŭ găsesce odată Primarulŭ, nepotulŭ sĕŭ, cu capulŭ sfărîmatŭ și cu trupulŭ găuritŭ de o frigare arsă în focŭ, împrejurare ce aduce la fața loculuĭ parchetulŭ tribunaluluĭ din Ploescĭ, alŭ căruia șefŭ se arată a fi unŭ tînĕrŭ plinŭ de spiritŭ și de iscusință, căcĭ reușesce a descoperì pe ucigașĭ într'unŭ satŭ vecinŭ. Și în aceste novele se observă silința, ce autorulŭ și-a datŭ de a accentuà nota rustică, fie prin întrebuințarea limbeĭ așà cum se vorbesce la sate, fie prin repețirea continuă a unorŭ locuțiunĭ ce nu se găsescŭ decât în vorba de tóte ḑilele a țĕranilorŭ. Lucrulŭ e negreșitŭ vroitŭ, e pusŭ într'adinsŭ, e căutatŭ, e forțatŭ prin urmare. Elŭ nu este o calitate a stiluluĭ, ci o împrejurare concurgĕtóre a coloreĭ locale cu orĭ ce prețŭ, pe care de sigurŭ n'ar fi întrebuințat'o d-lŭ Niger, dacă n'ar fi avutŭ a ne pune în scenă ómenĭ din poporŭ. Așà că noĭ nu avemŭ din aceste douĕ volume mijlocŭ de a cunósce, a aprecià, a criticà stilulŭ propriŭ alŭ auto-

rului, ce face personalitatea sa literară, acela adecă ce-ĭ dă originalitatea şi-lŭ deosebesce orĭ când şi orĭ unde printre alţiĭ, ci ne găsimŭ înaintea unorŭ povestirĭ a cărorŭ limbă, formă şi caracterŭ variază după ómenĭ, locurĭ şi împrejurărĭ, ca şi cum ele arŭ fi impuse autoruluĭ, iar nu dînsulŭ ar fi fostŭ creatorulŭ cu dela sine putere alŭ lorŭ. Pentru aceste cuvinte sunt de părere, că deşi prin aceste lucrărĭ d-lŭ Niger dă dovedĭ de laudabile calităţĭ literare, ele însă nu aŭ valórea ce impune o rĕsplată de 4.000 leĭ, ca cea maĭ bună lucrare literară a anuluĭ trecutŭ.

T. D. Speranţia, *Totŭ anecdote populare, Vol. III. Bucurescĭ 1893.*
» » » *Prosa, Vol. I. Bucurescĭ 1893.*
Raportŭ de d-lŭ **Gr. G. Tocilescu.**

D-lŭ T. D. Speranţia, talentatulŭ şi fecundulŭ nostru publicistŭ, a datŭ la lumină în cursulŭ anuluĭ trecutŭ alŭ III-lea volumŭ din ale sale *Anecdote populare*.

Cele 85 anecdote cuprinse în acestŭ volumŭ ne desvĕluescŭ aceleaşĭ preţióse calităţĭ ca cele din volumele precedente. Talentulŭ sĕŭ narativŭ, aşà cum rare orĭ ne întîmpină la altŭ scriitorŭ, caracterisarea perfectă a persónelorŭ puse în acţiune, surprinderea aşà de minunatŭ de bine a momentuluĭ psichologicŭ şi glumeţŭ, desfăşurarea lină, firéscă şi în acelaşĭ timpŭ concisă a ideilorŭ, versificaţiunea sa uşóră, simplă şi nepretenţiósă, precum şi o limbă curatŭ românéscă, sunt însuşirĭ graţie cărora d-lŭ Speranţia a făcutŭ din *anecdota poporală* unŭ genŭ literarŭ multŭ gustatŭ şi preţuitŭ în literatura nóstră.

Acésta ca formă; iar ca psichologie intimă, poetulŭ redă cu putere felulŭ gândireĭ personagielorŭ satirisate, aşà că îndată ghicescĭ despre cine este vorba; ba ceva maĭ multŭ, personagiulŭ îţĭ apare înaintea ochilorŭ în tótă realitatea luĭ, pare că l'aĭ vedé şi

l'aĭ audi.· Maĭ cu sémă tipurile Ovreiuluĭ și Țiganuluĭ, create de fantasia poporuluĭ, sunt pline de viéță și redate cu deplinŭ succesŭ. Incontestabilŭ că d-lŭ Speranția este, în poesia gluméță, ceea ce Ispirescu și Créngă sunt în prosă.

Volumulŭ de *Prosă* conține 18 bucățĭ, din carĭ unele sunt basme, iar altele novele saŭ reamintirĭ.

Aceste din urmă nu constituescŭ unŭ materialŭ îndestulătorŭ, pentru a puté apreciă la drépta sa valóre talentulŭ de novelistŭ alŭ autoruluĭ.

Câtŭ pentru cele d'intâĭ, pentru basme, d-lŭ Speranția n'a isbutitŭ tot-deauna a ne da într'o limbă curatŭ poporală chipulŭ de gândire, cu fantasia bogată și poetică a țěranuluĭ.

D-lŭ Speranția pare în acestŭ volumŭ maĭ multŭ unŭ orășanŭ, ce se trudesce a imită limba săténuluĭ.

Ținêndŭ sémă de întréga activitate literară a d-luĭ Speranția, subsemnatulŭ este de părere a i se acordă premiulŭ.

G. Dem. Teodorescu, *Istoria filosofieĭ antice. Orientulŭ, Greciĭ, Romaniĭ, Creștiniĭ. Bucurescĭ 1893.*
Raportŭ de d-lŭ Ioanŭ Caragiani.

Cartea de față, ne spune autorulŭ eĭ în introducere, la pag. 7 și 9, este menită să facă maĭ lesniciosŭ și maĭ eficace studiulŭ limbilorŭ și literaturilorŭ greco-latine. In liceele nóstre nu se predă istoria filosofieĭ antice, și eleviĭ la traducerile din autoriĭ grecĭ și latinĭ întîlnescŭ la fie-care pasŭ nume celebre de filosofĭ anticĭ, despre carĭ n'aŭ nicĭ o idee, și profesoriĭ trebue să pérdă în clasă multŭ timpŭ din orele lorŭ de prelegere, dândŭ elevilorŭ noțiunile necesare biografice și despre doctrinele lorŭ, timpŭ pe care l'arŭ întrebuință maĭ cu folosŭ în cestiunĭ gramaticale, literare și critice, dacă eleviĭ arŭ avé unŭ manualŭ, în care să caute acele lămurirĭ, spre a înțelege maĭ bine pe autoriĭ, carĭ li se traducŭ.

La pag. 9 a introducereĭ, autorulŭ maĭ spune despre cartea sa, că ea este unŭ resumatŭ metodicŭ despre produsele și desvoltarea cugetăreĭ umane în decursŭ de 15 secole, la carĭ a adausŭ óre-carĭ noțiunĭ privitóre la istoria religiunilorŭ, musiceĭ, aritmeticeĭ, geometrieĭ, astronomieĭ, sciințelorŭ naturale, medicineĭ, jurisprudențeĭ, geografieĭ, etc. Iar la pag. 24—25, autorulŭ adauge, că elŭ a întocmitŭ cartea sa utilisândŭ textele originale rĕmase dela diferiții filosofĭ, tractate vechĭ despre sistemele filosofilorŭ anticĭ, tractate ale cărorŭ titlurĭ le dă în note la pag. 23—24, și apoĭ cărțĭ cu totulŭ moderne despre istoria filosofieĭ antice și despre totŭ ce se referă la ea, cărțĭ scrise de autoritățĭ în acéstă materie, precum Tenemann, Ritter și alții. Intre cărțile utilisate, cu regretŭ nu vedemŭ figurândŭ și o carte de mare valóre, cea maĭ completă și cea maĭ bună din câte cunóscemŭ noĭ, aceea a luĭ Zeller, *Geschichte der griechischen Philosophie*, care este tradusă și în limba franceză.

Autorulŭ dar ne spune, că utilisatŭ totŭ ce se cere la compunerea uneĭ ast-felŭ de cărțĭ și că elŭ n'a scrisŭ o istorie a filosofieĭ antice pentru ceĭ carĭ vorŭ să studieze în tóte amĕnuntele lorŭ sistemele abstracte ale diferițilorŭ filosofĭ, ci o istorie a filosofieĭ antice cu modesta menire a fi pentru eleviĭ liceelorŭ numaĭ și numaĭ unŭ auxiliarŭ la înțelegerea maĭ completă a autorilorŭ grecĭ și latinĭ, carĭ li se traducŭ în clasă, și ca o inițiare numaĭ în istoria filosofieĭ antice, când eĭ arŭ trece la Universitate ca studențĭ aĭ Facultățeĭ de Litere; și de aceea ne-a spusŭ despre cartea sa, că ea este unŭ simplu resumatŭ, dar resumatŭ metodicŭ, așà că eleviĭ din licee, când arŭ da peste numele vre unuĭ filosofŭ și arŭ vré să-șĭ facă o idee sumară despre doctrinele luĭ, să aibă la îndemână unde căutà lămurirĭ; și spre acestŭ scopŭ autorulŭ a pusŭ la finele cărțeĭ, după tabela materiilorŭ, și unŭ indice alfabeticŭ de numele filosofilorŭ, cu indicațiunea paginelorŭ respective, unde să găséscă lămuririle necesare. Cu modulŭ acesta, autorulŭ, în ceea ce privesce pe filosofiĭ anticĭ și doctrinele lorŭ filosofice, a vrutŭ să facă cu cartea sa acelașĭ serviciŭ elevilorŭ din licee, pe care-lŭ facŭ și dicționarele grecescĭ și latinescĭ la căutarea însemnăreĭ cuvintelorŭ din aceste limbĭ.

Avemŭ dar înaintea nóstră o carte, în care autorulŭ ne dă unŭ resumatŭ alŭ doctrinelorŭ filosofilorŭ anticĭ, resumatŭ anume făcutŭ pentru eleviĭ liceelorŭ dela clasa IV — VII, nu ca să-ĭ învețe istoria filosofieĭ antice, ci ca să le servéscă de auxiliarŭ la înțelegerea maĭ completă a autorilorŭ grecĭ și latinĭ, carĭ li se traducŭ în clasă. Acesta fiindŭ scopulŭ, ce și-a propusŭ autorulŭ în compunerea și publicarea cărțeĭ sale, elŭ a căutatŭ să se pună la nivelulŭ desvoltăreĭ intelectuale a elevilorŭ pentru carĭ destină cartea sa, și decĭ ca să le o facă accesibilă, chiar dela începutulŭ cărțeĭ (pag. 14—16), dă esplicarea terminologieĭ filosofice și alte notițe necesare spre a fi înțelesŭ maĭ încolo de eĭ, și a evitatŭ pe câtŭ a pututŭ a intrà în speculațiunile abstracte filosofice, pe carĭ cu greŭ le-arŭ înțelege eleviĭ, și a înșirà raționamentele, prin carĭ fie-care filosofŭ a ajunsŭ a stabili doctrinele sale, ci le-a datŭ în resumatŭ numaĭ resultatele concrete. Sub acestŭ punctŭ de vedere judecată, cartea d-luĭ Teodorescu fără îndoială că va fi de unŭ mare ajutorŭ elevilorŭ din licee, rĕspundêndŭ la o necesitate simțită, căcĭ alte cărțĭ de felulŭ acesta nu sunt la noĭ afară de două, *Manualŭ de filosofie,* lucratŭ după programa Universitățeĭ din Paris din 1840 de A. Delavigne, tradusŭ de A. Treb. Laurianŭ, și *Filosofia antică modernă,* prelucrată de părintele Ghenadie Enăcénu, cărțĭ carĭ astădĭ sunt rare.

In ceea ce privesce fondulŭ, adecă expunerea și interpretarea esactă a doctrinelorŭ diferițilorŭ filosofĭ anticĭ, autorulŭ a făcutŭ ceea ce aŭ făcutŭ și autoritățile pe carĭ le-a consultatŭ, cu diferința numaĭ că a căutatŭ să fie maĭ concisŭ și la nivelulŭ intelectualŭ alŭ lectorilorŭ, pentru carĭ destină cartea sa.

De aceea sub-semnatulŭ propune a se premià acéstă carte, care împreună cu alte numeróse cărțĭ, pe carĭ eruditulŭ și neobositulŭ autorŭ, amicŭ alŭ tinerimeĭ studióse, le-a publicatŭ pentru eleviĭ liceelorŭ, precum sunt *Tractatŭ de versificarea latină, Prosodia și Metrica, Istoria literatureĭ latine, Ovidii Tristium elegiae* și alte

multe dejà cunoscute, aducŭ și vorŭ aduce serviciĭ reale elevilorŭ din liceele nóstre.

Unele greșelĭ de tiparŭ în ceea ce privesce ortografia câtorŭ-va cuvinte grecescĭ din carte, credemŭ că autorulŭ le va îndreptà negreșitŭ la a 2-a edițiune și de aceea nicĭ nu le relevămŭ aicĭ.

Dr. Urechiă, *Igiena. Bucurescĭ 1893.*
Raportŭ de d-lŭ **Dr. V. Babeșŭ.**

Igiena d-luĭ Dr. Urechiă represintă o încercare de a popularisà noțiunile moderne de igienă. Considerândŭ, că numeróse descoperirĭ bacteriologice permitŭ o explicare imediată în viéța practică, se impune popularisarea lorŭ. Insă ar fi pericolosŭ a încredințà aplicarea practică a acestorŭ resultate persónelorŭ, carĭ nu aŭ pĕtrunsŭ prin cercetările lorŭ propriĭ în spiritulŭ bacteriologieĭ, căcĭ nicĭ o altă sciință practică nu are legăturĭ așà întinse și indispensabile cu executarea mĕsurilorŭ sanitare decât igiena. De altă parte, în nicĭ o altă procedură practică nu există într'atâta tendența a se emancipà de sciință și de a lucrà după ideĭ vagĭ și după cele cetite prin cărțĭ. Acéstă tendență practicată maĭ cu sémă la noĭ în țéră are apoĭ consecințe fatale pentru sănătatea publică și privată.

Pentru aceea nu putemŭ privì lucrarea de față ca unŭ manualŭ practicŭ pentru executarea mĕsurilorŭ sanitare generale saŭ private, ci numaĭ ca o introducere în igienă cu scopulŭ de a face ca tinerimea să capete noțiunĭ asupra importanțeĭ igieneĭ moderne și să scie să se feréscă în contra unora din influențele morbide cele maĭ frecuente în țéra nóstră.

Nu se póte negà importanța uneĭ atarĭ pregătirĭ și trebue lăudată claritatea și frumusețea ideilorŭ și stiluluĭ, carĭ nu vorŭ întârḑià a-șĭ ajunge scopulŭ.

Autorulŭ, inspiratŭ de grija pentru prosperarea némuluĭ nostru,

a studiatŭ înainte de tóte pe basa istorieĭ și statisticeĭ condițiunile prosperăreĭ națiunilorŭ. Apoĭ ajunge la analisarea influențelorŭ vătămătóre din aerŭ, din apă, din pămîntŭ, din nutrimente și din locuință, dândŭ la sfîrșitulŭ acestorŭ capitole sfaturĭ pentru a se evità aceste influențe vătĕmătóre. Intr'unŭ capitolŭ destulŭ de întinsŭ vorbesce de microbĭ și de rolulŭ lorŭ în natură, expunêndŭ anume proprietatea lorŭ de a produce bóle. Este o plăcere a ceti aceste diferite capitole, și unica observare ce mi-aș permite a face, este că impresiunea finală este cam vagă, în câtŭ cu tótă însuflețirea și convingerea ce ne inspiră lectura și cu tóte prescripțiunile și resumatele, nu suntemŭ îndestulŭ lămurițĭ asupra celorŭ de făcutŭ și unele din conclusiunĭ, în forma în care se presentă, nu corespundŭ întocmaĭ cerințelorŭ sciințeĭ.

Ar fi de doritŭ ca autorulŭ să nu se opréscă la acéstă introducere și să întreprindă cu talentulŭ sĕŭ de expunere unŭ operatŭ seriosŭ de igienă, care ne lipsesce până în presențŭ, adecă care să fie basatŭ pe cunoscințe căștigate nu prin cetire, ci prin lucrărĭ practice de patologia experimentală, de bacteriologie și de chimia sanitară. Nu ne îndoimŭ, că unŭ atare operatŭ va merità apoĭ cea maĭ mare recompensă, de care va dispune Academia Română.

Dar și cartea de față ar merità o încuragiare din partea Academieĭ din causa limbagiuluĭ frumosŭ, tendențeĭ originale de a popularisà principiile moderne de igienă și a cunoscințelorŭ literare remarcabile documentate în acéstă lucrare. Nu sunt însărcinatŭ cu apreciarea celorŭ-lalte operate presentate pentru premiulŭ de față, așà în câtŭ nu potŭ aprecià valórea acesteĭ lucrărĭ în raportŭ cu cele-lalte, credŭ însă că în totŭ casulŭ tendințe ca cea exprimată în acéstă lucrare trebuescŭ încuragiate de Academie.

Const. Chiru, ***Canalisarea rîurilorŭ și irigațiunĭ. Bucurescĭ 1893. Raportŭ de d-lŭ*** **Sp. Haret.**

Cartea d-luĭ C. Chiru presintă o deosebită importanță, pentru că cestiunea de care se ocupă are pentru noĭ unŭ adevĕratŭ interesŭ naționalŭ. In adevĕrŭ, adĭ când tóte țĕrile lucréză cu energie pentru a mărì puterea lorŭ de producțiune, la noĭ sunt lăsate cu totulŭ la o parte o mulțime de cestiunĭ de o însemnătate capitală pentru desvoltarea avuțieĭ naționale. Printre dînsele, în linia întâia vine cestiunea apelorŭ.

Apele potŭ fi utilisate în treĭ felurĭ: ca căĭ de comunicațiune, ca mijlocŭ de îmbunătățire a pămînturilorŭ de cultură și ca putere motóre. Cartea d-luĭ Chiru tractéză numaĭ despre primele două cestiunĭ. Dar pe lângă ele se maĭ preocupă și de legiferarea acesteĭ materiĭ atâtŭ de delicate. De acì a urmatŭ împărțirea cărțeĭ în treĭ părțĭ, carĭ sunt precedate și ele de o prefață și de o introducere istorică.

In prefață, d-lŭ Chiru arată importanța subiectuluĭ sĕŭ și expune divisiunea lucrăreĭ sale.

Nota istorică menționéză pe scurtŭ principalele lucrărĭ de canalisărĭ și de irigațiunĭ, efectuate în diferite timpurĭ și la diferite popóre, maĭ cu sémă în Italia, precum și resultatele dobândite.

După acestea, intră în materie.

* * *

D-lŭ Chiru începe prin o descriere a țĕreĭ din punctulŭ de vedere hidrograficŭ. Acéstă descriere, deșì destulŭ de concisă, conține óre-carĭ date utile, precum clima generală a terenurilorŭ și întinderea locurilorŭ cultivabile din diferitele județe. In acéstă parte a lucrăreĭ, în modŭ incidentalŭ se vorbesce despre lucrările efectuate dela 1868 încóce pentru a regularisà cursulŭ Dîmboviței. Dar totŭ acì se găsescŭ intercalate óre-carĭ lucrurĭ inutile; ast-felŭ descrierile inundațiunilorŭ Dîmboviței în Bucurescĭ din 1865 și din 1893, acésta de a doua fórte lungă, fiindŭ reprodusă după unŭ

ḑiarŭ. Aceste adause, carĭ nu contribuescŭ întru nimicŭ a lămurì cestiunea, credŭ că erà maĭ bine să lipséscă.

In schimbŭ însă, găsimŭ acì o diagramă a debituluĭ Dîmboviţeĭ pe aniĭ 1880, 1881 şi 1882, care este de mare utilitate. Este fórte multŭ de regretatŭ, că lipsa de observaţiunĭ regulate făcute de serviciile nóstre publice nu a permisŭ d-luĭ Chiru să dea de aceste diagrame şi pentru alte cursurĭ de apă ale nóstre; dar tocmaĭ acéstă indiferenţă din partea lorŭ arată de ce mare utilitate este încercarea d-luĭ Chiru de a atrage atenţiunea publică asupra acestorŭ cestiunĭ.

Urméză apoĭ o parte destulŭ de confusă, în care se atinge cestiunea potmolirilorŭ rîurilorŭ, asupra lucrărilorŭ Comisiuneĭ Dunăreĭ, asupra îmbunătăţirilorŭ ce arŭ trebuì aduse sistemelorŭ nóstre de cultură, asupra necesităţeĭ irigaţiunilorŭ, asupra posibilităţeĭ de a se mărì în proporţiunĭ considerabile producţiunea nóstră agricolă, asupra comerciuluĭ nostru exteriorŭ (cu o diagramă), asupra căilorŭ de comunicaţiune, şi cu acésta ajunge la cestiunea căilorŭ de apă.

Ajungêndŭ acì, d-lŭ Chiru arată întinderea actuală a şoselelorŭ şi căilorŭ nóstre ferate, precum şi desvoltarea lorŭ succesivă, şi arată nesuficienţa lorŭ pentru trebuinţele comerciuluĭ nostru şi nevoia de a se recurge la căile pe apă. După acésta cerceteză pe rêndŭ rîurile Jiulŭ, Oltulŭ, Argeşulŭ, Ialomiţa, Siretulŭ şi Prutulŭ; dă pentru fie-care din ele debitulŭ ordinarŭ şi diferitele indicaţiunĭ necesáre pentru casulŭ când ar fi a se face ele navigabile. E de regretatŭ, că documentele de carĭ a dispusŭ d-lŭ Chiru nu i-aŭ permisŭ să mărescă câtŭ de multŭ numĕrulŭ acestorŭ indicaţiunĭ preţióse; dar singurulŭ isvorŭ de unde a pututŭ să le culégă, a fostŭ miculŭ numĕrŭ de observaţiunĭ făcute de corpulŭ technicŭ cu ocasiunea stabilireĭ unorŭ podurĭ. Acéstă parte a lucrăreĭ este însoţită şi de câte-va planurĭ de situaţiune. Totŭ acì d-lŭ Chiru expune conclusiunile lucrăreĭ d-lorŭ Fritz Mayer şi Dr. Wolff asupra mĕsurilorŭ de luatŭ pentru a se regularisà cursulŭ Oltuluĭ şi a se face navigabilŭ.

Partea acésta se termină prin câte-va note fisice asupra Mărei Negre, carĭ nu se referŭ la cestiune.

* * *

Partea a doua a cărţeĭ d-luĭ Chiru se ocupă cu cestiunea irigaţiuneĭ. Ea începe prin expunerea raportuluĭ din 1893 alŭ luĭ Gioia, care propunea ca irigările să se facă dintr'unŭ canalŭ derivatŭ din Dunăre la Severinŭ şi eşindŭ iar în Dunăre spre Brăila, după ce ar fi străbătutŭ ţéra în totŭ lungulŭ eĭ. D-lŭ Chiru dovedesce imposibilitatea aplicăreĭ acestuĭ proiectŭ, din causa lipseĭ de înclinare ce ar fi avutŭ acestŭ canalŭ şi a cheltuelilorŭ marĭ ce ar fi reclamatŭ. Susţine însă întrebuinţarea pentru irigărĭ a apelorŭ din rîurĭ, torente, pîrae şi isvóre, ceea ce s'ar face în modŭ multŭ maĭ uşorŭ şi cu maĭ puţină cheltuială. Exemplele ce citéză d-sa de aplicarea acesteĭ sisteme în Alsacia, în Elveţia şi în Italia, sunt în adevĕrŭ de natură a ne îndemnà să le urmămŭ şi noĭ.

Urméză apoĭ o serie de date asupra constituţiuneĭ chimice a pămînturilorŭ nóstre de cultură, asupra natureĭ lorŭ geologice, asupra climeĭ şi condiţiunilorŭ meteorologice ale ţĕreĭ, asupra composiţiuneĭ chimice a apelorŭ nóstre; tóte acestea, pentru a stabilì o legătură între apele ce avemŭ şi pămînturile, pe carĭ ele vorŭ servì ca să le fertiliseze.

Cu acestea se ajunge la expunerea celorŭ patru metode de irigaţiune: prin revĕrsare, prin submersiune, prin infiltraţiune şi prin aspersiune. Diferitele metode sunt expuse cu claritate, însoţite de figurĭ, de exemple şi de date numerice. In ceea ce ne privesce pe noĭ, d-lŭ Chiru propune a se întrebuinţà în genere metoda prin revĕrsare; în pămînturile nisipóse saŭ prea multŭ permeabile, metoda prin submersiune; şi numaĭ în modŭ escepţionalŭ, când apa ar fi prea puţină şi în alte câte-va casurĭ, metoda prin infiltraţiune. Peste totŭ d-sa presupune, că se va întrebuinţà apa din rîurĭ, pîrae şi isvóre.

Partea acésta a lucrăreĭ se închee prin expunerea, cu exemple, a planurilorŭ de irigaţiune a câtorŭ-va proprietăţĭ din Italia, Francia şi California, şi prin câte-va cifre, carĭ arată în modŭ pipăitŭ resul-

tatele miraculóse, ce se potŭ avé prin întrebuințarea rațională a irigațiunilorŭ. Vedemŭ ast-felŭ, că unŭ hectarŭ de locŭ póte să ajungă să dea în modŭ normalŭ câte 38 hectolitri de cereale și câte 9.000 kilograme de fînŭ pe anŭ. In Campine (Belgia) valórea venală a hectaruluĭ a trecutŭ dela 150 leĭ la 2.500 leĭ.

Ca resumatŭ alŭ acesteĭ părțĭ a lucrăreĭ sale, d-lŭ Chiru propune:

A se face navigabile Oltulŭ și Siretulŭ;

A se regularisà afluențiĭ cursurilorŭ principale de ape; a se introduce irigațiunile locurilorŭ de cultură prin una din cele treĭ metode: a revĕrsăreĭ, a submersiuneĭ saŭ a infiltrăreĭ, după localitățĭ, luându-se apa din rîurĭ, pîrae și isvóre; a se dà aceste lucrărĭ în concesiune la societățĭ private, cărora statulŭ să le dea dreptulŭ de a percepe taxa plutireĭ și prețulŭ vîndăreĭ apeĭ pentru irigațiune; în fine a se face o lege pentru regularea întregeĭ cestiunĭ a apelorŭ.

* * *

Partea a treia și cea din urmă a cărțeĭ este ocupată cu reproducerea și discuțiunea proiectuluĭ de lege din 1884 asupra apelorŭ, proiectŭ care fusese alcătuitŭ de o comisiune, din care făcea parte și d-lŭ Chiru. Acéstă lucrare fórte completă nu lăsà în uitare nicĭ una din părțile cestiuneĭ, așà de complexe și de delicate, a regulamentăreĭ apelorŭ și d-lŭ Chiru o comentéză de aprópe.

* * *

Acéstă expunere amĕnunțită arată de ce mare importanță economică și națională este pentru noĭ cestiunea, de care se ocupă d-lŭ Chiru. Dar meritulŭ d-sale este cu atâtŭ maĭ mare, cu câtŭ până la d-sa absolutŭ nicĭ o lucrare technică de acestŭ felŭ nu a existatŭ la noĭ, dar nicĭ măcar observațiunĭ regulate și de o durată maĭ lungă nu s'aŭ făcutŭ asupra regimuluĭ apelorŭ; așà că ne lipsescŭ încă elementele cele maĭ indispensabile, pentru ḑiua când amŭ voi să eșimŭ din indiferența de aḑĭ și să căutămŭ a trage din apele nóstre folósele, pe carĭ d-lŭ Chiru ni le expune așà de bine.

D-lŭ Chiru celŭ d'intâĭ adună la unŭ locŭ resultatele, multe puţine carĭ sunt, ale observaţiunilorŭ făcute asupra rîurilorŭ nóstre şi printre carĭ o bună parte îĭ aparţinŭ; întreprinde a tractà cele două marĭ cestiunĭ, a navigabilităţeĭ şi a irigaţiuneĭ, amîndouĕ aprópe necunoscute până acum la noĭ; expune sistemele şi propune soluţiunile ce i se parŭ maĭ potrivite.

E adevĕratŭ că ar fi fostŭ de doritŭ să găsimŭ în cartea d-sale, la prima parte, unŭ planŭ câtŭ de concisŭ de lucrărĭ de navigabilitate, ca acela pe care-lŭ găsimŭ în a doua parte, privitorŭ la irigaţiunĭ. Fără îndoială iarăşĭ, propunerile ce face d-sa, saŭ pe carĭ le-ar maĭ fi pututŭ face, nu potŭ fi considerate decât ca o basă de discuţiune pentru viitorŭ; dar tocmaĭ pentru acésta aŭ importanţă, pentru că e de speratŭ că vorŭ servì ca unŭ începutŭ alŭ discuţiuneĭ, care va duce la unŭ resultatŭ practicŭ.

Cu privire la cestiunea irigaţiuneĭ, amŭ fi doritŭ asemenea să vedemŭ pe d-lŭ Chiru preocupându-se de bogatulŭ stratŭ de apă subteranŭ, a căruĭ existenţă se pare că este constatată acum în modŭ neîndoiosŭ prin sondagiele făcute la Ciulniţa de către Direcţiunea căilorŭ ferate române şi la Arcuda de către Primăria comuneĭ Bucurescĭ, după indicaţiunile colegului nostru d-lŭ Gr. Ştefănescu. Acestŭ stratŭ dă o apă limpede, sănătósă şi nesecată, care la Ciulniţa s'a găsitŭ la o adîncime de 80 m. şi care s'a înălţatŭ de sine până la 3 m. dela suprafaţa pămîntuluĭ, ar fi de unŭ preţŭ nespusŭ pentru irigaţiunĭ, maĭ alesŭ în regiunile unde lipsescŭ şi rîurile, şi pîraele, şi isvórele, cum este Bărăganulŭ. E adevĕratŭ, că în momentulŭ când redigià lucrarea sa, d-lŭ Chiru nu putea să cunóscă aceste lucrurĭ, dar sperămŭ că într'o viitóre ediţiune d-sa nu le va trece cu vederea.

In fine, ar fi încă de observatŭ, că în scrierea sa, d-lŭ Chiru nu a urmatŭ unŭ planŭ destulŭ de rigurosŭ definitŭ, că materia nu este destulŭ de bine clasificată, că stilulŭ şi expresiunile cam lasă de doritŭ.

Dar cu tóte aceste imperfecţiunĭ, avêndŭ în vedere importanţa

pentru noĭ a materieĭ, pe care d-lŭ Chiru este celŭ d'întâĭ a o tractà la noĭ, avêndŭ în vedere că calitățile acesteĭ lucrărĭ și elementele bune ce conține sunt numeróse și însemnate, subscrisulŭ sunt de părere, că ea merită să fie recompensată cu Premiulŭ Lazărŭ.

Dr. I. Kiriac, *Cursŭ clinicŭ de patologie chirurgicală. Lecțiunĭ profesate la Institutulŭ de chirurgie: Bucurescĭ 1892—93.*
Raportŭ de d-lŭ Dr. V. Babeșŭ.

Cu venirea în țéră a Druluĭ Assaky s'a accentuatŭ unŭ curentŭ sciințificŭ pe tărîmulŭ chirurgieĭ. Deși timpulŭ câtŭ d-sa a statŭ în țéră a fostŭ scurtŭ, totușĭ impulsiunea dată îșĭ continuă mersulŭ în persóna elevilorŭ sĕĭ.

Unulŭ din eleviĭ Druluĭ Assaky, Dr. Kiriac ne presentă adĭ cele douĕ volume ale sale întitulate *Cursŭ clinicŭ de patologie chirurgicală*, ca expresiune a acestuĭ curentŭ, — lucrare originală, ca resultatulŭ uneĭ muncĭ sciințifice îndelungate.

Originalitatea acesteĭ lucrărĭ se manifestă prin unŭ numĕrŭ însemnatŭ de cercetărĭ sciințifice, prin ideĭ originale și prin multe figurĭ originale excelente, atâtŭ de necesare pentru înțelegerea uneĭ lucrărĭ ca aceea a d-luĭ Kiriac.

Ar fi prea largŭ a analisà în parte fie-care capitolŭ; mĕ mărginescŭ a spune, că autorulŭ din tractarea fie-căreĭ bóle a formatŭ unŭ adevĕratŭ memoriŭ originalŭ, discutândŭ cu scrupulositate tóte teoriile emise și oprindu-se la ultimele achisițiunĭ sciințifice. Ast-felŭ în cestiunea ulcerațiuneĭ, a gangreneĭ, a tuberculoseĭ, etc. autorulŭ, pe basa cercetărilorŭ moderne, arată acțiunea microbilorŭ saŭ produselorŭ lorŭ asupra organismuluĭ, precum și efectulŭ asociațiuneĭ microbilorŭ asupra desvoltăreĭ acestorŭ bóle.

Alcoolismulŭ fiindŭ unŭ viciŭ fórte rĕspânditŭ în țéra nóstră, i s'a datŭ o mare desvoltare, arĕtându-se pe largŭ efectulŭ ce dînsulŭ are asupra traumatismuluĭ, precum și vice-versa. D-sa arată într'o

lecţiune clinică apariţiunea gangrenei pe alcoolici în urma unei simple înţepături, dându şi figuri demonstrative asupra acestui faptu importantu. Dr. Kiriac dă în acelaşi timpu unu tabloŭ interesantu asupra acestoru accidente, din cari amintimu: 1) 70% din plăgi sunt provocate prin accidente de beţie; 2) s'aŭ perdutu 930 ḑile de lucru din acéstă causă; 3) 47% din accidente s'aŭ petrecutu Dumineca; 4) lunile cele mai bogate în accidente sunt Iulie şi Augustu, 40%.

Pentru a experimentà resistenţa muşchiloru, nerviloru şi tendóneloru, autorulu a aplicatu tracţiuni pe muşchi, mai întâi isolate, iar apoi însoţite de congenerii loru. Deosebirile sunt enorme, căci de unde de exemplu muşchiulu triceps isolatu s'a ruptu la 40 kilogr., acelaşi muşchiu neisolatu a resistatu la 90 kilogr. fără să se rupă. De asemenea la 130 kilogr., pe când neisolate aŭ resistatu la o tracţiune de 200 kilog. fără a se rupe. Totu ast-felu s'aŭ continuatu experienţele pe toţi muşchii membriloru cu ajutorulu nufleloru, precum se vede în tabloulu anexatu la pag. 307, vol. II.

Autorulu a stabilitu chiar punctele unde muşchii cedéză, puncte diferite, după cum muşchiulu e grosu, subţire saŭ latu. Tóte aceste experienţe de o mare importanţă în clinică sunt representate prin figuri convingĕtóre.

Dar dacă tóte acestea constituescu netăgăduitu unu meritu alu autorului, este una care se impune şi mai multu. Sunt experienţele d-lui Kiriac asupra plăgiloru prin arma de focu cu proiectilele moderne arma Mannlicher, cari arată unu spiritu scrutătoru independentu şi o perseverenţă rară. D-sa este primulu care, întreprinḑêndu aceste experienţe, a datu nisce conclusiuni de cea mai mare importanţă asupra acestei cestiuni şi prin cari a pututu rectificà părerile eronate dominându până atunci în străinătate.

In adevĕru, comunicările făcute la actualulu congresu din Roma, unde von Coler şi Schjersing aŭ susţinutu, că experienţele trebuescu făcute cu încărcări normale şi la distanţe juste, ceea ce d-lu Kiriac a stabilitu dejà în anulu 1891 la pag. 422 vol. I, ḑicêndu: «Toţi autorii, între cari Brurs şi Habart daŭ nisce idealuri de fracturi, pe cari eu nu le-am constatatu prin experienţele mele pe cadavru. Causa

o credŭ că a provenitŭ din aceea, că aceştĭ autorĭ aŭ experimentatŭ cu încărcărĭ reduse, pe când eŭ cu încărcărĭ normale şi la distanţe juste de 200, 300, 400 şi 600 metri.» E posibilŭ ca încărcătura redusă să nu producă aceleaşĭ efecte ca cea normală. Maĭ multŭ, d-lŭ Kiriac a arĕtatŭ prin experienţele sale, că proiectilulŭ póte trece prin cavitatea abdominală fără să leseze intestinele, dacă acestea arŭ fi góle, faptŭ perfectŭ constatatŭ maĭ târḑiŭ de autoriĭ citaţĭ. Conclusiunile autorilorŭ ulteriorĭ d-luĭ Kiriac sunt însă maĭ incomplete. Dr. Kiriac ḑice anume: «Conchidemŭ, că dacă prin armele moderne se ajunge scopulŭ de a învinge resistenţa aeruluĭ, de a fi provĕḑute de o putere perforantă mare, de a străbate orĭ ce obstaculŭ dincolo de 1000 metri, acésta va avé de resultatŭ punerea individuluĭ în stare de inferioritate de a luptà, şi maĭ multŭ, nimicirea luĭ; aşà că armele acestea, departe de a fi umanitare, din contră le considerŭ maĭ multŭ ca omorîtóre, şi sunt sigurŭ că ceĭ carĭ vorŭ avé trista ocasiune de a face chirurgie într'unŭ răsboiŭ apropiatŭ, se vorŭ convinge de acestŭ adevĕrŭ.» (pag. 422 şi 423)

Iată acum şi conclusiunile susţinute la congresulŭ din Roma de toţĭ autoriĭ: «In resumatŭ rănirile produse prin noua armă sunt în sfîrşitŭ maĭ grave ca cele produse prin vechile arme şi trebue, din nenorocire, să părăsimŭ idea, că nouele proiectile arŭ avé unŭ órecare caracterŭ umanitarŭ.» (Buletinŭ medicalŭ an. VIII, No. 28, pag. 329, 1894.)

Academia, dândŭ Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ opereĭ valoróse originale a d-luĭ Dr. Kiriac, va încuragià o muncă obositóre şi aridă a sciinţeĭ şi va împinge pe autorŭ la noue lucrărĭ şi sacrificiĭ, spre a duce la unŭ bunŭ sfîrşitŭ întréga lucrare, ce atâtŭ prin importanţa resultatelorŭ sciinţifice câtŭ şi prin îngrijirea ediţiuneĭ şi a figurilorŭ, va ocupà unŭ locŭ de onóre în literatura nóstră medicală, atâtŭ de săracă până acum. Ridicarea medicineĭ în ţéra nóstră trebue privită ca una din cerinţele cele maĭ urgente.

Dr. Ion Radianu, *Chimie analitică aplicată. O nouă metodă pentru dosarea chlorului și a acidului fosforicŭ în urine. Bucurescĭ 1893.*

» » » *Tratatŭ de chimie analitică calitativă teoretică și practică. Bucurescĭ 1892.*

Dr. L. C. Cosmovici, *Elemente de morphologie (anatomie-istologie) și fisiologie animală, pentru cursurile liceale. Iașĭ 1893.*

Raportŭ de d-lŭ Dr. D. Brândză.

Când în urine se află în acelașĭ timpŭ clorure și fosfațĭ, dosarea acestorŭ substanțe se face în două operațiunĭ deosebite: se determinéză pe de o parte acidulŭ fosforicŭ prin acetatulŭ de uranyl, iar pe de altă chlorulŭ prin azotatulŭ de argintŭ. Dosarea chloruluĭ se face de ordinarŭ după indicațiunile luĭ Mohr, într'o licóre neutră, servindu-ne ca indicatorŭ de chromatulŭ de kaliŭ. Avemŭ atuncĭ în presență, în lăuntrulŭ licóreĭ, chlorŭ, acidŭ chromicŭ și acidŭ fosforicŭ. Se admitea până acuma, că dacă turnămŭ în acéstă licóre o soluțiune titrată de azotatŭ de argintŭ, se precipitéză întâĭ chlorulŭ sub formă de chlorură de argintŭ și imediatŭ după aceea acidulŭ chromicŭ sub formă de chromatŭ de argintŭ; colórea roșie a acestuĭ din urmă corpŭ ne arată, în momentulŭ operațiuneĭ sale, că totŭ chlorulŭ a fostŭ precipitatŭ. Cantitatea de azotatŭ de argintŭ întrebuințatŭ dar până la producerea uneĭ colorațiunĭ roșiĭ, ne permite să calculămŭ cantitatea de chlorŭ conținută în urină.

D-lŭ Radianu găsesce, că lucrurile nu se petrecŭ ast-felŭ. După d-sa, acidulŭ fosforicŭ este precipitatŭ înaintea aciduluĭ chromicŭ, producêndŭ cunoscutulŭ fosfatŭ triargenticŭ de colóre galbenă.

Basându-se pe cunoscința acestuĭ faptŭ, d-sa propune să se doseze într'o singură operațiune tóte aceste treĭ corpurĭ. Pentru acésta se tórnă întâĭ soluțiunea titrată de argintŭ, până când apare fosfatulŭ triargenticŭ galbenŭ, și notându-se volumulŭ întrebuințatŭ se póte calculà cantitatea de chlorŭ corĕspundĕtóre. In privirea acesteĭ prime părțĭ a operațiuneĭ, vomŭ observà, că întrebuințerea fosfațilorŭ ca indicativĭ în determinarea chloruluĭ a fostŭ propusă maĭ de multŭ dejà de către Leval, însă că nu a intratŭ în practica curentă a la-

boratoriilorŭ din causa dificultăţeĭ ce se întîmpină de a observà momentulŭ precisŭ, în care apare coloraţiunea galbenă. D-lŭ Radianu a întîmpinatŭ însuşĭ acéstă dificultate, însă d-sa crede, că «*cu puţină abilitate şi multă practică*», ea póte fi învinsă.

După precipitarea chloruluĭ, d-lŭ Radianu propune să se maĭ pună o altă porţiune din soluţiunea de argintŭ, până la apariţiunea chromatuluĭ roşu; volumulŭ acesteia ne va permite să calculămŭ cantitatea de acidŭ fosforicŭ.

Nu ne putemŭ pronunţà asupra valóreĭ metódeĭ propuse de d-lŭ Radianu, până când nu se va constatà experimentalŭ în laboratoriŭ câtŭ de multă saŭ puţină abilitate şi câtŭ de îndelungată practică sunt necesare din partea operatoruluĭ, pentru ca să dea resultate esacte. Din aceste motive nu o putemŭ recomendà nicĭ pentru a fi premiată.

* * *

Tratatŭ de chimie analitică calitativă teoretică şi practică, 1 vol. in-8⁰ de 468 pagine (Bucurescĭ 1892), de d-lŭ Dr. Ion Radianu, are de scopŭ să servéscă ca manualŭ didacticŭ studenţilorŭ din laboratoriile de chimie şi în specialŭ elevilorŭ Şcóleĭ de farmacie, unde autorulŭ este profesorŭ. Elŭ este redactatŭ după tipulŭ tuturorŭ manualelorŭ publicate în alte limbĭ asupra acesteĭ materiĭ. Lucrarea acésta va aduce de sigurŭ serviciĭ însemnate pentru învĕţămîntulŭ practicŭ alŭ chimieĭ în ţéra nóstră, maĭ cu sémă dacă într'o nouă ediţiune autorulŭ ar îngrjì maĭ multŭ forma, ar întrebuinţà maĭ multă precisiune în expunerea metódeĭ, ar însoţì descrierea operaţiunilorŭ şi a operatelorŭ cu stampe explicative şi ar completà unele părţĭ ale opereĭ sale, precum spre exemplu aceea relativă la spectroscopie, care dă resultate atâtŭ de esacte şi uşorŭ de obţinutŭ în cercetarea substanţelorŭ minerale şi organice.

Cartea d-luĭ Dr. Radianu ar meritŭ de sigurŭ o încuragiare din partea Academieĭ, nu însă acordarea unuĭ premiŭ atâtŭ de însemnatŭ ca marele Premiŭ Lazărŭ, care după părerea mea trebue să se decerne pentru opere originale.

* * *

Acelașĭ motivŭ mĕ face să nu vĕ potŭ propune pentru premiare nicĭ *Elemente de morphologie și fisiologie*, pentru cursurile liceale, 1 vol. in-8⁰ de 226 paginĕ, de d-lŭ Dr. L. Cosmovicĭ, altă carte, care cu tóte lipsurile, maĭ multŭ de formă, ce ne înfățișéză, este destinată sĕ fie de multă înlesnire elevilorŭ cărora se adreséză, maĭ cu sémă din causa numeróselorŭ figurĭ intercalate în textŭ, ce cuprinde.

COMISIUNEA PREMIULUI HAGI-VASILE PE 1894.

«ISTORIA COMERCIULUĬ LA ROMÂNĬ, ETC.»

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrăreĭ presentate la concursŭ.

Domnilorŭ Colegĭ,

D-lŭ Grigorie V. Maniu se presentă la Premiulŭ Hagi-Vasile cu scrierea sa *Dreptulŭ comercialŭ, Explicaţiunĭ teoretice şi practice asupra Codiceluĭ de comerciŭ românŭ, cuprindêndŭ şi legile speciale.* Din acéstă scriere, care are să se compună din maĭ multe tomurĭ, aŭ apărutŭ până la 31 Decembre 1893, terminulŭ până la care scrierea trebuià presentată, două volume, întâiulŭ cu o prefaţă scrisă de d-lŭ Dim. C. Popescu, advocatŭ şi senatorŭ, şi alŭ doilea cu o introducere scrisă de d-lŭ Al. Degrea, consilierŭ la Curtea de casaţiune.

Amîndouĕ volumele publicate până acuma aŭ de obiectŭ Cartea I, care este şi partea cea maĭ importantă a Codiceluĭ de comerciŭ românŭ. Volumulŭ I, într'o introducere întinsă şi interesantă în dreptulŭ comercialŭ, cuprinde definiţiunea comerciuluĭ, a dreptuluĭ comercialŭ, noţiunĭ istorice bine studiate asupra comerciuluĭ ţĕreĭ nóstre din timpurile cele maĭ vechĭ şi până în timpurile moderne, apoĭ istoria dreptuluĭ comercialŭ la Românĭ, iarăşĭ cu începere din timpurile primitive, precum şi pe largŭ lucrările pregătitóre ale Codiceluĭ

comercialŭ, atâtŭ îndată după Regulamentulŭ Organicŭ câtŭ și în ḑilele nóstre.

In urmă, după alte studiĭ introductive și utile, autorulŭ, intrândŭ în însașĭ materia codiceluĭ, se ocupă cu faptele de comerciŭ, cu comercianțiĭ, cu registrele lorŭ, cu obligațiunile comerciale în generalŭ, precum și cu câte-va obligațiunĭ comerciale în specialŭ, și după aceea tractéză pe largŭ vasta și intinsa materie a societățilorŭ comerciale.

In volumulŭ alŭ doilea d-lŭ Gr. Maniu studiază maĭ întâĭ câtŭ se póte de întinsŭ dreptulŭ cambialŭ, apoĭ mandatulŭ comercialŭ, comisiunea, contractulŭ transportuluĭ, materia asigurărilorŭ și în sfîrșitŭ gagiulŭ comercialŭ

D-lŭ Gr. Maniu se ține de sistema adoptată de legislatorulŭ românŭ și interpretéză textulŭ codiceluĭ pe largŭ și cu multă sciință. Deși în regulă generală autorulŭ e partisanŭ alŭ codiceluĭ actualŭ (intratŭ în vigóre, precum se scie, abià la 1 Septembre 1887) și aduce laude progreselorŭ făcute de legislațiunea nouă asupra codiceluĭ din 1840, totușĭ elŭ nu merge cu lauda sa până a nu recunósce și părțile slabe ale legislațiuneĭ moderne, ci din contră critică cu asprime și maĭ tot-deauna cu dreptate negligențele, anomaliile, antinomiile și pe icĭ pe colo dispozițiunile nedrepte, ce s'aŭ introdusŭ în noulŭ codice.

Intregŭ textulŭ d-luĭ Maniu e împărțitŭ în paragrafe purtândŭ numĕrŭ de ordine curentŭ, după exemplulŭ multorŭ autorĭ, maĭ alesŭ francezĭ. Legate cu textulŭ sunt și multe note fórte importante, în carĭ se esplică saŭ terminologia juridică comercială, saŭ cuprindŭ notițe de legislațiune comparată atâtŭ cu codicele nostru civilŭ câtŭ și cu cele maĭ multe legislațiunĭ comerciale astăḑĭ în vigóre în alte țĕrĭ europene și chiar americane. Afară de acésta, autorulŭ studiază și partea istorică a dreptuluĭ comercialŭ, arĕtândŭ și comentândŭ dispozițiunĭ vechĭ, aprobate prin legile speciale și codicele astăḑĭ în vigóre. In note maĭ găsimŭ însemnată și jurisprudența tribunalelorŭ și Curților în materie de dreptŭ comercialŭ. Maĭ mențiónezŭ în sfîrșitŭ, că citațiunile sunt peste totŭ esacte, făcute de autorŭ după

studiĭ propriĭ şi. comparaţiunĭ de texte, cercetate de elŭ însuşĭ cu multă rîvnă, iar nicăerĭ imprumutate, rĕŭ copiate dela alţĭ autorĭ anteriorĭ saŭ străinĭ.

Cu opera sa d-lŭ Gr. V. Maniu a umplutŭ o lipsă fórte simţită la noĭ, căcĭ materia dreptuluĭ comercialŭ nu a fostŭ nicĭ odată tractată aşà de bine şi aşà de întinsŭ până acum. Prin scrierea acésta s'a datŭ în mâna studenţilorŭ facultăţilorŭ de dreptŭ şi şcolilorŭ comerciale superióre o carte didactică folositóre, deşi pentru usulŭ şcolarŭ cam prea întinsă, dar maĭ alesŭ s'a pusŭ în mâna magistratuluĭ, advocatuluĭ, funcţionaruluĭ şi chiar comerciantuluĭ unŭ comentarŭ limpede, bunŭ şi completŭ alŭ codiceluĭ şi legilorŭ comerciale astădĭ în vigóre în România

Dacă pe lângă acésta maĭ adaugemŭ, că d-lŭ Gr. Maniu scrie într'o limbă română corectă şi limpede, ferindu-se câtŭ póte maĭ multŭ de neologisme inutile, neologisme de carĭ alţĭ autorĭ dela noĭ facŭ în materia dreptuluĭ unŭ aşà mare abusŭ, voiŭ fi disŭ îndestulŭ spre lauda autoruluĭ. Cu speranţa că d-lŭ Maniu va continuà cu hărnicie opera sa şi óre-cum angajamentulŭ sĕŭ că va duce acéstă scriere câtŭ maĭ curînd la bunŭ sfîrşitŭ, îmĭ facŭ o plăcută datorie, recomendândŭ cartea d-luĭ Gr. V. Maniu pentru Premiulŭ Hagi-Vasile.

Membriĭ Comisiuneĭ: *P. S. Aurelianŭ*, *Ioanŭ Kalinderu.*

Raportorŭ: *I. C. Negruzzi.*

COMISIUNEA PREMIULUI ELIADE-RĂDULESCU PE 1894.

«STUDIŬ ASUPRA BASMELORŬ ROMÂNE, ETC.»

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrăreĭ presentate la concursŭ.

Domnilorŭ Colegĭ,

«Studiulŭ asupra basmelorŭ române în comparațiune cu legendele antice clasice și în legătură cu ale popórelorŭ învecinate și ale tuturorŭ popórelorŭ romanice» cu devisa:

«*Ego tibi... varias fabulas conseram auresque tuas benevolas lepido susurro permulceam.... Erant in quadam civitate rex et regina.*

«Apulejus Metamorph. VI.

«Φυλόμυθος ὁ φυλόσοφὸς πὼς ἐστι.

«Aristotele, Metafisica, I. 1.»

care mi s'a trimisŭ spre cercetare și pe care îlŭ întorcŭ acum Academieĭ, constă din 1061 cuarturĭ de hârtie, dintre carĭ majoritatea e scrisă numaĭ pe o singură față, și e împărțitŭ în două părțĭ principale.

Partea I tractéză despre:

1. Universalitatea poveștilorŭ poporale.
2. Importanța lorŭ antropologică.
3. Importanța lorŭ etnologică.

4. Sceneria fantastică a basmuluĭ.

5. Originea poveştilorŭ poporale.

6. Istoriculŭ basmelorŭ şi anume la Egiptenĭ, Indienĭ, Grecĭ, Romanĭ, în evulŭ mediŭ şi în timpurile moderne; şi în urmă:

7. Literatura basmelorŭ române.

Partea II tractéză despre:

1. Basmu, legendă şi snóvă.

2. Limba basmelorŭ române.

3. Clasificarea basmelorŭ, şi

4. Metoda.

După care urméză studiulŭ a 15 ciclurĭ de basme române în comparare cu cele străine.

Tóte capitolele din partea I, afară de celŭ de pe urmă, asupra căruia voiŭ reveni la finele acestuĭ raportŭ, sunt scrise cu multă cunoscinţă de causă şi într'o limbă câtŭ se póte de curată şi curgĕtóre. Autorulŭ şi-a datŭ tótă silinţa posibilă ca să ne presente unŭ studiŭ câtŭ se póte de amĕrunţitŭ asupra universalităţeĭ basmelorŭ în genere, apoĭ asupra importanţeĭ lorŭ antropologice şi etnografice, precum şi a respândireĭ şi a importanţeĭ basmelorŭ române în specialŭ, citândŭ în acelaşĭ timpŭ şi reproducêndŭ în estractŭ tóte basmele popórelorŭ antice, precum ale Indienilorŭ, Grecilorŭ şi Romanilorŭ, carĭ i-aŭ fostŭ cunoscute şi carĭ aŭ ceva asemĕnare cu basmele nóstre române.

In partea II, ne presentă maĭ întâĭ definiţiunea cuvintelorŭ *basmu, poveste, legendă* şi *snóvă*; vorbesce apoĭ pe largŭ despre limba basmelorŭ române, cum ar trebui să fie ele clasificate, precum şi despre metoda cum ar trebui să fie studiate.

Ce se atinge de clasificarea basmelorŭ şi metoda cum ar trebui să fie ele studiate, autorulŭ s'a luatŭ după Hahn (autorulŭ basmelorŭ neo-grecescĭ şi albaneze), pre care îlŭ citéză fórte adese orĭ în decursulŭ întreguluĭ sĕŭ studiŭ.

In studiulŭ celorŭ 15 ciclurĭ de basme române, autorulŭ ne face maĭ întâĭ cunoscutŭ cu basmulŭ-tipŭ, despre care şi-a propusŭ să vorbéscă în şirele următóre, apoĭ citéză şi reproduce în extractŭ

tóte basmele câte-ĭ sunt cunoscute din limba grécă veche, romană, precum și a altorŭ popóre din anticitate, și în urmă pre cele romanice din timpulŭ actualŭ, precum și cele ale popórelorŭ străine carĭ aŭ venitŭ óre-când în atingere cu Româniĭ. Ba nu odată amintesce basme și de ale popórelorŭ, cu carĭ Româniĭ nicĭ când n'aŭ venitŭ în atingere, dar ale cărorŭ basme aŭ fórte mare asemĕnare cu cele ale poporuluĭ românŭ.

Iar după ce finesce de studiatŭ și de comparatŭ fie-care basmu-tipŭ, reproduce la finea acestuia în estractŭ atâtŭ basmulŭ-tipŭ câtŭ și tóte variantele sale, după provinciile de unde s'aŭ culesŭ.

Ast-felŭ începe autorulŭ, și continuă până la sfîrșitŭ fie-care ciclu de poveștĭ.

Unŭ studiŭ asupra basmelorŭ în tótă privința completŭ, după cum îlŭ pretinde Academia Română, este de ocamdată absolutŭ cu neputință, și acésta din causă că noĭ Româniĭ avemŭ până acum numaĭ fórte puține colecțiunĭ de basme saŭ poveștĭ poporale.

De aicĭ vine apoĭ, că și autorulŭ studiuluĭ din cestiune trece cu vederea maĭ multe poveștĭ fórte interesante, fiind-că acestea s'aŭ publicatŭ numaĭ prin unele diare politice, cum sunt bună-óră *Tribuna* și *Telegrafulŭ românŭ* din Sibiiŭ și *Gazeta Transilvanieĭ* din Brașovŭ.

Dar autorulŭ, după cum se póte vedé din capitolulŭ «*Literatura basmelorŭ române*», nu cunósce saŭ trece cu vederea chiar și unele colecțiunĭ, precum sunt bună-óră *Legendele* publicate de d-lŭ V. A. Urechiă, apoĭ broșurelele publicate sub numele de *Descoperirĭ marĭ* de d-lŭ Dr. At. M. Marienescu, precum și multe alte colecțiunĭ maĭ micĭ apărute în aniĭ din urmă, maĭ alesŭ în Transilvania.

Dacă autorulŭ ar fi cunoscutŭ *Descoperirile marĭ* de Marienescu și studiulŭ comparativŭ alŭ luĭ Simeonŭ Mangiuca asupra poveștilorŭ despre *Păcală* saŭ *Pepelea* (vedĭ Calendarulŭ pe anulŭ 1881. Oravița Ungaria), atuncĭ de bună sémă că ar fi trebuitŭ numaĭ decât să vorbéscă ceva și în privința moduluĭ cum aŭ în-

ceputŭ aceştĭ doĭ inşĭ a culege şi a studià basmele române şi ce felŭ de resultatŭ potŭ să aibă asemenea studiĭ.

Intr'unŭ studiŭ alŭ basmelorŭ române, e de neapěrată lipsă de a ni se spune, pe de o parte cum s'aŭ adunatŭ şi studiatŭ până acum poveştile române, iar pe de altă parte cum ar trebuì să se adune şi studieze în viitorŭ, ca munca celorŭ ce se ocupă cu ast-felŭ de lucrurĭ să nu fie nefolositóre saŭ chiar stricăciósă pentru viitorime.

Afară de acésta autorulŭ, după părerea mea, ar fi trebuitŭ în capitolulŭ «*Literatura basmelorŭ române*», nu numaĭ să amintéscă tóte colecţiunile de basme (poveştĭ), legende şi snóve, câte aŭ apărutŭ până acum, începêndŭ dela fraţiĭ Schott, ci totŭ de odată să şi citeze întregŭ titlulŭ fie-căreĭ colecţiunĭ, precum şi anulŭ şi locuĭŭ unde s'a tipăritŭ, ca să se scie cu deamĕruntulŭ câtŭ şi ce anume s'a publicatŭ până în timpulŭ presentŭ pe acestŭ terenŭ.

Am maĭ observatŭ încă şi aceea, că autorulŭ nu scrie completŭ nicĭ titlulŭ operelorŭ străine, pe ale cărorŭ autorĭ îĭ citéză, ci adese orĭ numaĭ numele simplu alŭ autoruluĭ, cărţeĭ în prescurtare şi pagina, ca şi când cetitorulŭ ar cunósce pe toţĭ autoriĭ citaţĭ de d-sa şi de aceea n'ar avé lipsă să-ĭ citeze completŭ.

In unele locurĭ citatele se indică numaĭ prin nisce cifre simple puse în parentese, fără a cità şi autorulŭ cărţeĭ din care a scosŭ citatele respective. Acestŭ modŭ de citare nu póte fi pentru cetitorŭ, şi maĭ alesŭ pentru celŭ ce ar voi să se ocupe cu studiulŭ basmelorŭ, de nicĭ unŭ folosŭ.

In fine, autorulŭ obicĭnuesce maĭ pretutindenĭ a înşirà pe autoriĭ cărţilorŭ, din carĭ reproduce citatele, în textŭ, în locŭ să-ĭ înşire sub linie, şi prin acésta stingheresce fórte multŭ pe lectorŭ în cetire.

Tóte neajunsurile şi scăderile acestea însă autorulŭ fórte lesne ar puté, înainte de începerea publicăreĭ studiuluĭ sĕŭ, să le îndrepte, iar capitolulŭ despre «*Literatura basmelorŭ române*» să-lŭ completeze în sensulŭ cum am arĕtatŭ maĭ sus, şi acésta cu atâtŭ

maĭ lesne, că eŭ am înşiratŭ la loculŭ sĕŭ tóte operele câte le-a trecutŭ d-sa cu vederea.

Făcêndu-se îndreptările şi adausele indicate în şirele de maĭ sus, studiulŭ din cestiune merită a fi premiatŭ şi publicatŭ de Academia Română.

Dreptŭ aceea facŭ propunerea, ca Academia Română să-ĭ acorde Premiulŭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ.

Sucéva, în 18 (30) Octobre 1893. *S. Fl. Marianŭ.*

Mĕ asociezŭ cu totulŭ la aprecierile acestuĭ raportŭ şi, cu reservele formulate în elŭ, sunt de părere a se premià.

N. Quintescu.

Domnilorŭ Colegĭ,

Sub-semnatulŭ, membru în comisiunea însărcinată de d-vóstre cu cercetarea manuscriptuluĭ «Studiŭ asupra basmelorŭ române, etc.» şi cu devisa «*Ego tibi. . . . varias fabulas conseram*, etc», după ce am cetitŭ cu atenţiune şi crescêndă interesare acéstă voluminósă lucrare, cu bucurie constatŭ, că autorulŭ, prin buna distribuţiune a materieĭ, potrivitele asemĕnărĭ, justele critice, variatele sale observaţiunĭ şi notiţe, ce le face cu multă cunoscinţă de causă, ne dă probe învederate, că e bine orientatŭ în acestŭ vastŭ conglomeratŭ de basme şi bine deprinsŭ în acestŭ genŭ alŭ literatureĭ poporale străine şi române (nu e novice), şi că prin urmare ne presentă o scriere meritósă, care va înavuţi literatura nóstră.

Asociându-mĕ la părerea colegului meŭ din comisiune, d-lŭ S. Fl. Marianŭ, cu privire la scăderile, de altmintrelea neesenţiale, relevate de d-sa, maĭ adaugŭ din parte-mĭ, că pe când autorulŭ ne presentă studiulŭ sĕŭ scrisŭ într'o limbă frumósă şi corectă, acéstă mîndră limbă o înfăţişéză chiar Academieĭ Române îmbrăcată în vestminte neaieptate, strîmte, scurte, róse, rupte, trenţĕróse... ceea ce derógă omuluĭ de litere eminentŭ, precum judecŭ eŭ—«ex ungue leonem» — pe autorulŭ studiuluĭ.

A face critica maĭ amĕnunțită, va fi sarcina raportoruluĭ comisiuneĭ.

Aceste scăderĭ însă formale, se potŭ ușorŭ înlătură și completările a se face maĭ înainte de a se publică studiulŭ.

Conchidŭ, că studiulŭ în cestiune *merită* a fi premiatŭ și tipăritŭ de Academia Română și facŭ și eŭ propunerea, ca Academia Română să-ĭ încuviințeze Premiulŭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ.

Budapesta, 4 Ianuarie 1894 st. n

Ales. Romanŭ.

COMISIUNEA PREMIULUI AL. BODESCU PE 1894.

«ISTORIA TEATRULUĬ IN ROMÂNIA»

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrăreĭ presentate la concursŭ.

Domnilorŭ Colegĭ,

La Premiulŭ Alexandru Bodescu de 1.500 leĭ pentru cea maĭ bună lucrare despre *Istoria teatruluĭ în România* s'a presentatŭ unŭ singurŭ manuscriptŭ, cu a căruĭ examinare am fostŭ însărcinatŭ, împreună cu d-niĭ V. A. Urechiă și I. C. Negruzzi.

Manuscriptulŭ are devisa «*Totŭ patria vingĕtóre va învinge și astă dată.* I.» și cuprinde, pe lângă 2 pagine de prefață, unŭ textŭ de 852 pagine in-folio.

Vĕ vețĭ explică acéstă considerabilă cantitate de pagine, dacă vețĭ aflà, că paginele dela 346 până la 601 sunt ocupate cu indicarea tuturorŭ representărilorŭ date la teatrele din Bucurescĭ în tóte stagiunile dela 1866—1867 până la 1892 — 1893, cu însemnarea tuturorŭ actorilorŭ și actrițelorŭ carĭ aŭ jucatŭ în ele, ba și cu reproducerea în întregŭ a unorŭ poesiĭ de ocasiune și a celorŭ 28 articole ale legeĭ dela 30 Martie 1877 pentru organisarea și administrarea teatrelorŭ în România, cu totŭ formalismulŭ din «Monitorulŭ Oficialŭ» (numĕrulŭ voturilorŭ în Cameră și Senatŭ, etc.) și a celorŭ 159 de articole din regulamentulŭ de aplicare dela 24 Maiŭ 1877.

Cam acelașĭ lucru se face apoĭ dela pagina 614 la 748 și pentru

teatrulŭ din Moldova. Iar dela pagina 751 până la ultima pagină 852, ni se înşiră biografiile a 15 actorĭ şi actriţe, chiar şi a rĕposateĭ Ana Dănescu şi ale d-lorŭ Lupescu, Vlădicescu şi Velescu.

In prefaţă, autorulŭ maĭ ofere Academieĭ, «pentru ediţiunea pe care o va tipărì, şi lista esactă de artiştiĭ şi piesele representate de către trupa franceză pe scena grădineĭ *Casino* în Iulie şi Augustŭ 1893 şi a trupeĭ de operetă din Craiova, care în luna Augustŭ 1893 a representatŭ în grădina teatruluĭ *Dacia*.»

Se vede de aicĭ, că autorulŭ confundă Istoria Teatruluĭ în România cu condica de înregistrare administrativă dela Direcţiunea generală a teatrelorŭ şi că prin urmare nu rĕspunde la idea concursuluĭ publicatŭ.

In capitolulŭ I se vorbesce de *Giamala*, care jucà pe strade şi la Moşĭ. «Ea erà singurulŭ simbolŭ alŭ ḑeităţeĭ Isis, adauge autorulŭ, ḑea egipténă, pe care aŭ slăvit'o strămoşiĭ noştri Romaniĭ până la credinţa idolatrieĭ (!) Se presupune că de aicĭ aŭ rĕmasŭ la marca ţĕreĭ nóstre sórele şi luna, adecă Osiris şi Isis» şi dă ca isvorŭ pentru acéstă notiţă pe Locotenentulŭ-Colonelŭ d-lŭ Pappasoglu.

Cele arĕtate credemŭ, că sunt de ajunsŭ pentru a motivà neadmiterea lucrăreĭ cercetate la premiare.

Raportorulŭ Comisiuneĭ: *T. Maiorescu.*

Anexă. — La pag. 111.

EXTENSIUNEA STRATELORŬ SARMATICE IN MUNTENIA ŞI IN MOLDOVA

DE

SAVA ŞTEFĂNESCU

Membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române.

In diferite timpurĭ, diferiţĭ geologĭ aŭ constatatŭ, că în unele districte din Muntenia şi din Moldova există *strate sarmatice.* Până astădĭ însă, nu există nicĭ unŭ studiŭ, care să cuprindă tóte observaţiunile şi să resumeze tóte cunoscinţele, pe carĭ le aŭ geologiĭ despre extensiunea acestorŭ strate în aceste două părţĭ ale Românieĭ. Adunândŭ observaţiunile d-lorŭ Pilide, Cobălcescu, Fontannes, Grigorie Ştefănescu, Botea şi Fuchs şi completându-le cu observaţiunile mele, pe carĭ le-am făcutŭ în districtele Gorjŭ, Rîmniculŭ-Săratŭ, Bacăŭ, Tutova, Romanŭ, Fălciŭ şi Botoşanĭ, sperŭ să umplu o mică lacună, din multele carĭ există în geologia ţěreĭ nóstre, şi să facŭ să propăşască câtŭ de puţinŭ literatura nóstră sciinţifică, întreprindêndŭ studiulŭ care face obiectulŭ acesteĭ comunicărĭ.

Pentru claritatea subiectuluĭ pe care-lŭ tractezŭ, îmĭ propunŭ să expunŭ întâĭ observaţiunile geologilorŭ pe carĭ i-am menţionatŭ şi apoĭ să expunŭ şi observaţiunile mele.

I. In anulŭ 1877 (1), d-lŭ Pilide a publicatŭ în *Buletinulŭ Societăţeĭ geologice din Francia* unŭ studiŭ geologicŭ, relativŭ la re-

---

(1) F. Foetterle a publicatŭ în 1870 studiulŭ: Die Verbreitung der sarmatischen Stufe (Cerithien-Schichten) in der Bukovina und der nördlichen Moldau. Verhand. p. 314. 1870. In acestŭ studiŭ vorbesce despre stratele sarmatice carĭ se află între Fălticenĭ, Romanŭ şi Iaşĭ.

giunea din districtulŭ Prahova, care e cuprinsă între valea Prahoveĭ la Vestŭ, satele Matiţa şi Opăreţĭ la Estŭ, satele Slănicŭ şi Comarnicŭ la Nordŭ. (1) După cunoscinţele mele, acesta este celŭ maĭ vechiŭ studiŭ, afară de acela alŭ luĭ Foetterle, în care se vorbesce despre stratele sarmatice din România cisdanubiană. Din acestŭ studiŭ resultă, că în sus de satulŭ Poiana, pe malulŭ dreptŭ alŭ Prahoveĭ, există calcarŭ sarmaticŭ plinŭ cu fosile din speciile:

Tapes gregaria Partsch.
Ervilia podolica Eichw.
Cardium obsoletum Eichw.

In jos de satulŭ Slănicŭ, pe partea dréptă a Vărbilăuluĭ, există unŭ conglomeratŭ nisiposŭ, în care se găsescŭ speciile fosile:

Buccinum duplicatum Sow.
Cerithium rubiginosum Eichw.
» *pictum* Bast.
Ervilia podolica Eichw.
Cardium obsoletum Eichw.

Pe partea stângă a drumuluĭ care duce dela Văleniĭ-de-munte la Ploescĭ, este unŭ délŭ numitŭ Códa-Maluluĭ. Acestŭ délŭ este constituitŭ din calcarŭ şi din marne sarmatice, în carĭ se găsescŭ speciile:

Tapes gregaria Partsch.
Ervilia podolica Eichw.
Modiola volhynica Eichw.

Calcarulŭ şi marnele acestea se întindŭ spre Mălăescĭ, Vâlcănescĭ. Telega, Păcurĭ, Stramatinŭ şi în valea Doftaneĭ.

In anulŭ 1883, Grigorie Cobălcescu, în *Memoriile geologice ale şcóleĭ fiilorŭ de militarĭ din Iaşĭ*, a publicatŭ «*Studiĭ geologice şi paleontologice asupra unorŭ tărîmurĭ terţiare din unele părţĭ ale Românieĭ*». In partea acestorŭ studiĭ relativă la stratele sarmatice, sunt menţionate localităţile în carĭ a constatatŭ aceste strate. Din tóte localităţile pe carĭ le citéză, cele maĭ multŭ studiate sunt

(1) Bulletin de la Société géologique de France, III Série, tom. VI. 1878. Pag. 26–27.

Délulŭ Răpedea și malurile dela Costescĭ din districtulŭ Iașĭ, malurile Siretuluĭ dela Lespeḑĭ și Capulŭ-Déluluĭ din districtulŭ Sucéva.

Délulŭ Răpedea este situatŭ în vecinătatea Iașuluĭ și a fostŭ întâia dată studiatŭ de Cobălcescu în anulŭ 1862. (1) La basă este constituitŭ din argilurĭ, iar la vîrfŭ din calcarŭ. Calcarulŭ acesta e cunoscutŭ cu numele de *calcarulŭ dela Răpedea*. In argilŭ se găsesce:

Mactra podolica var. ponderosa Eichw., iar în calcarŭ se găsesce: *Certhium pictum* Bast.

» *rubiginosum* Eichw.

» *disjunctum* Sow.

Trochus podolicus Dubois.

Nassa Doutschinae D'Orb.

Mactra podolica Eichw.

Solen subfragilis Eichw.

Cardium protractum Pusch.

Cardium Fittoni D'Orb.

Stratele dela délulŭ Răpedea se prelungescŭ în tóte direcţiunile.

La satulŭ Costescĭ, malurile Bahlueţuluĭ-rece sunt formate din argilurĭ, gresiĭ și calcarŭ. Din aceste malurĭ Cobălcescu a culesŭ:

Mactra podolica var. ponderosa Eichw.

Tapes gregaria Partsch.

Cardium protractum Pusch.

Nassa Doutschinae D'Orb.

Trochus podolicus Dubois.

Dela Costescĭ stratele se prelungescŭ spre Nordŭ, schimbându-șĭ caracterele mineralogice până la Cârjóia, Cotnarĭ și Lespeḑĭ.

Satulŭ Lespeḑĭ este în valea Siretuluĭ. In dreptulŭ luĭ, malurile Siretuluĭ sunt constituite la basă de unŭ argilŭ analogŭ cu Tegelŭ, la mijlocŭ de nisipŭ cuarţosŭ plinŭ de concreţiunĭ de gresiĭ și la partea superióră de gresie calcarósă.

In nisipulŭ cuarţosŭ a găsitŭ:

Donax lucida Eichw.

Modiola marginata Eichw.

(1) Revista Română pentru litere și sciinţe, Vol. II, pag. 686—699.

Ervilia podolica Eichw.
» *pusilla* Phil.
Cerithium pictum Bast.
Cardium plicatum Eichw.

Stratele dela Lespeḑĭ se prelungescŭ spre Nordŭ în valea Moldoveĭ, unde la Capulŭ-Déluluĭ a găsitŭ:

Donax lucida Eichw.
Ervilia podolica Eichw.
Cerithium pictum Bast.
Cerithium rubiginosum Sow.

Maĭ spre Nordŭ, stratele acestea se prelungescŭ spre Hîrlăŭ, Delenĭ, Flămânḑĭ, Bogata și Sasca, iar spre Sudŭ se întindŭ până în valea Taslăuluĭ, unde se vĕdŭ la Luncanĭ, Faraónĭ, Valea-Sécă și Drăgușescĭ.

In resumatŭ, acestea sunt punctele esențiale ale studiuluĭ relativŭ la stratele sarmatice publicatŭ de Cobălcescu. Localitățile în carĭ a constatatŭ aceste strate sunt așezate în unghiulŭ formatŭ de douĕ liniĭ, carĭ plecândŭ din délulŭ Răpedea se îndreptéză una spre Fălticenĭ, iar alta spre Bacăŭ.

In anulŭ 1885, d-lŭ Grigorie Ștefănescu a publicatŭ în *Anuarulŭ Biurouluĭ geologicŭ*, o «*Relațiune sumară de lucrările Biurouluĭ făcute în campania anuluĭ 1884*». In acéstă relațiune descrie sistemulŭ miocenicŭ în districtulŭ Buzĕŭ, după raportulŭ presentatŭ de d-lŭ Botea, membru alŭ biurouluĭ. Deși nu sunt precisate carĭ anume strate miocenice există în acestŭ districtŭ, după felulŭ rocelorŭ și maĭ cu sémă după felulŭ fosilelorŭ, pe carĭ le citéză, potŭ să afirmŭ cu siguranță, că stratele sarmatice există la satulŭ Cislăŭ pe valea Buzĕuluĭ și la satulŭ Mânzălescĭ pe valea Slăniculuĭ. (1) Ele sunt constituite din argilurĭ și gresiĭ în carĭ se găsescŭ cochiliĭ de *Cerithium*. Examinândŭ cerițiĭ culeșĭ de d-lŭ Botea, am recunoscutŭ, că uniĭ eraŭ din specia *Cerithium disjunctum* Sowerby, iar alțiĭ din specia *Cerithium pictum* Basterot, speciĭ carĭ sunt caracteristice ale stratelorŭ sarmatice.

In anulŭ 1886, F. Fontannes a publicatŭ în *Archivele Museuluĭ*

(1) Anuarulŭ Biurouluĭ geologicŭ, Anulŭ II, 1884. No. 1, pag 16—17.

de Istoria naturală din Lyon unŭ studiŭ întitulatŭ «*Contribution à la faune malacologique des terrains néogènes de la Roumanie*».

In acestŭ studiŭ Fontannes a descrisŭ colecţiunea de cochiliĭ fosile, pe care i-a trimes'o d-lŭ Grigorie Ştefănescu, colecţiune făcută din stratele geologice ale districtelorŭ Gorjŭ şi Vîlcea. (1) După indicaţiunile luĭ Fontannes o parte din fosilele pe carĭ le-a determinatŭ sunt *sarmatice* şi prin urmare stratele în carĭ aŭ fostŭ găsite de d-lŭ Grigorie Ştefănescu sunt *strate sarmatice*. Ast-felŭ fiindŭ, în districtulŭ Vîlcea stratele sarmatice există la rîpa Glînbóca, pe valea Olănescilorŭ; la Rîmniculŭ-Vîlceĭ, pe valea Episcopieĭ; pe valea Cetăţueĭ şi la malulŭ Corbuluĭ, pe valea Luncăviciòra; iar în districtulŭ Gorjŭ există la Ciupercenĭ şi la rîpa Cuca, pe valea Olteţuluĭ.

Din rîpa Glînbóca, d-lŭ Grigorie Ştefănescu a culesŭ:

Nassa duplicata Sow.
Cerithium rubiginosum Eichw.
» *pictum* Bast.
Melanopsis impressa Krauss.
Trochus podolicus var. elongata Dubois.
Mactra podolica Eichw.

Din valea Episcopieĭ a culesŭ:

Nassa duplicata Sow.
Trochus podolicus var. depressa Dubois.
Tapes gregaria Partsch *var. Rîmnicensis* Font.

Din valea Cetăţueĭ a culesŭ:

Cerithium rubiginosum Eichw.
» *pictum* Bast.
» *pictum* Bast. *var. Stefanescui* Font.

La Malulŭ Corbuluĭ a găsitŭ:

Cerithium Comperei D'Orb.

La Ciupercenĭ şi la rîpa Cuca a găsitŭ:

Mactra podolica Eichw.

(1) Extrait des Archives du Muséum d'Histoire naturelle de Lyon, t. IV.

Mactra Stefanescui Font.

In anulŭ 1888, d-lŭ Grigorie Ştefănescu a maĭ publicatŭ în *Anuarulŭ Biurouluĭ geologicŭ* o «*Relaţiune sumară despre lucrările Biurouluĭ geologicŭ făcute în campania anuluĭ 1885*». In acéstă relaţiune a descrisŭ sistemulŭ miocenicŭ din districtulŭ Sucéva, districtŭ studiatŭ de d-sa, dar nu a specificatŭ prin care anume felŭ de strate este representatŭ acestŭ sistemŭ. (1)

Din felulŭ rocelorŭ şi maĭ cu sémă din felulŭ fosilelorŭ, pe carĭ le citéză, se deduce cu siguranţă, că stratele sarmatice sunt representate în acestŭ districtŭ şi că ieaŭ o parte însemnată la constituirea luĭ. Afară de Lespeḑĭ şi de Capulŭ-Déluluĭ, localităţĭ studiate de Grigorie Cobălcescu, stratele sarmatice, după indicaţiunile d-luĭ Grigorie Ştefănescu, formézămaĭ tótă partea de Estŭ şi de Sudŭ-Estŭ a districtuluĭ, şĭ în unele locurĭ sunt acoperite de Loess, iar în altele sunt descoperite. Rocele din carĭ sunt constituite aceste strate sunt: marge, nisipurĭ, gresiĭ, calcarurĭ şi gipsurĭ. Localităţile fosilifere sunt multe, dar din cele maĭ remarcabile pentru abundenţa fosilelorŭ sunt: délulŭ Hîrtopŭ spre rĕsăritŭ de Fălticenĭ şi împrejurimile satuluĭ Rîşca. Alte localităţĭ, în carĭ se găsescŭ fosile maĭ puţine, sunt împrejurimile satelorŭ Rădăşenĭ, Conţesciĭ, Sociĭ, Bogata, Bogdănesciĭ, Şoldănesciĭ şi Uncesciĭ. Speciile fosile pe carĭ le-a culesŭ din diferite localităţĭ sunt:

Cerithium pictum Bast.
» *pictum* Bast. *var. Stefanescui* Font.
» *disjunctum* Sow.
» *rubiginosum* Eichw.
» *nodosoplicatum* Hörnes.
» *Duboisi* Hörnes.
» *praedoliolum* Tourn.
Buccinum baccatum Bast.
Trochus podolicus Dubois.
Melanopsis impressa Krauss.

(1) Op. cit. Anulŭ III. 1885. No. 1, pag. 26—30.

Tapes gregaria Partsch.
Mactra podolica Eichw.

In anulŭ acesta, d-lŭ Teodorŭ Fuchs a publicatŭ în *Neues Jahrbuch für Mineralogie* unŭ studiŭ întitulatŭ «*Geologische Studien in den jüngeren Tertiärbildungen Rumäniens*». Din acestŭ studiŭ (1) resultă, că în districtulŭ Mehedinţĭ stratele sarmatice sunt representate prin calcarulŭ cunoscutŭ cu numele de *calcarulŭ dela Bresniţa*. Opiniunea geologilorŭ, carĭ maĭ nainte de d-lŭ Fuchs aŭ observatŭ acestŭ calcarŭ, erà că este *congerianŭ*. D-lŭ Fuchs a stabilitŭ că este *sarmaticŭ*, pentru cuvîntulŭ că a găsitŭ în elŭ:

Mactra podolica Eichw.
Tapes gregaria Partsch.
Modiola volhynica Eichw.

Din lucrările d-lorŭ Foetterle, Pilide, Cobălcescu, Fontannes, Botea şi Grigorie Ştefănescu resultă cu siguranţă, că stratele sarmatice există în districtele Mehedinţĭ, Gorjŭ, Vîlcea, Prahova, Buzĕŭ, Sucéva, şi Iaşĭ. Totŭ din lucrările unora din aceştĭ geologĭ maĭ resultă, că aceste strate există şi în alte districte, dar pentru că nu probéză afirmările pe carĭ le înaintéză, îmĭ este permisŭ să facŭ abstracţiune de ele. Aşà de exemplu, din publicaţiunile luĭ Grigorie Cobălcescu resultă, că stratele dela Răpedea se întindŭ până la Huşĭ, până în délurile din districtulŭ Covurluiŭ, până în valea Taslăuluĭ din districtulŭ Bacăŭ, până la Delenĭ în districtulŭ Botoşanĭ; dar afară de délulŭ Răpedea, malurile Bahlueţuluĭ-rece dela Costescĭ, malurile Siretuluĭ dela Lespeḑĭ şi Capulŭ-Déluluĭ din valea Moldoveĭ, nu preciséză alte localităţĭ în carĭ să le fi constatatŭ şi să le fi studiatŭ. Din publicaţiunile d-luĭ Grigorie Ştefănescu resultă, că stratele sarmatice există în districtulŭ Putna, dar nu se află în ele nicĭ o localitate citată, în care cu siguranţă să afirme că aceste strate există. Conducêndu-mĕ de felulŭ rocelorŭ, din carĭ spune că este constituitŭ sistemulŭ miocenicŭ din districtulŭ Putna, de faptulŭ că în unele din aceste roce a găsitŭ cochiliĭ de Ceriţĭ şi de îm-

(1) Vol. I, pag. 115—116.

prejurarea că în amîndouĕ districtele vecine, Rîmniculŭ-Săratŭ de o parte și Bacăulŭ de alta, există strate sarmatice, potŭ să afirmŭ cu óre-care certitudine, că aceste strate există și în districtulŭ Putna. Totŭ ast-felŭ raționândŭ, din lucrările d-luĭ Grigorie Ștefănescu maĭ resultă, că stratele sarmatice există și în districtulŭ Dorohoiŭ, iar din acelea ale d-luĭ Botea reiese, că există și în districtulŭ Némțu.

Cercetările geologice, pe carĭ, în calitate de membru alŭ fostuluĭ Biuroŭ geologicŭ, le-am întreprinsŭ în diferite regiunĭ ale țěreĭ nóstre, m'aŭ condusŭ la descoperirea stratelorŭ sarmatice în loca lităţĭ deosebite de acelea, în carĭ aŭ fostŭ constatate de alțĭ geologĭ. Resultatele acestorŭ cercetărĭ sunt fapte noue de adausŭ la cele dejà cunoscute. Ele înmulțescŭ cunoscințele, pe carĭ în generalŭ le avemŭ asupra geologieĭ Românieĭ și în specialŭ pe acelea carĭ le avemŭ asupra geologieĭ districtelorŭ *Gorjŭ, Rîmniculŭ-Săratŭ, Bacăŭ*, *Romanŭ, Fălciŭ, Tutova* și *Botoșanĭ.*

In *districtulŭ Gorjŭ*, afară de Ciupercenĭ și Cuca, localităţĭ din carĭ d-lŭ Grigorie Ștefănescu a culesŭ fosile sarmatice, la satulŭ Săcelŭ, pe valea Plănița, există strate sarmatice representate printr'unŭ conglomeratŭ, din carĭ am extrasŭ:

Cerithium disjunctum Sow.
» *rubiginosum* Eichw.
» *pictum* Bast.
Mactra podolica Eichw.
Neritina Grateloupana Fér.
Melanopsis Bouéi Fér.

In *districtulŭ Rîmniculŭ-Săratŭ*, stratele sarmatice sunt fórte desvoltate și formézā o parte din délurile și din munțiĭ acestuĭ districtŭ. Localitățile în carĭ se potŭ observà sunt multe, dar cele maĭ importante pentru abundența fosilelorŭ sunt Délulŭ-Săreĭ, délulŭ Scropușiu, munțiĭ Bisoceĭ și délulŭ Secătura-luĭ-Dumitru.

Délulŭ-Săreĭ este pe pîrîulŭ Rîmniculŭ-Săratŭ, aprópe de satulŭ Jitia. Acestŭ délŭ este constituitŭ din marge, argilurĭ și gresiĭ. Argilurile sunt sărate și în unele locurĭ conținŭ lentiliĭ de sare

gemă, concrețiunĭ de calcarŭ și gipsurĭ. La loculŭ numitŭ Ocna, am găsitŭ valve de *Mactra podolica* Eichw.

Délulŭ Scropușiu este pe drumulŭ, care duce dela mănăstirea Poiana-Mĕruluĭ la munțiĭ Bisoceĭ. Acestŭ délŭ este constituitŭ din gresiĭ calcaróse și din calcarurĭ întesate cu cochilĭ complete de *Mactra podolica* Eichw.

Munțiĭ Bisoceĭ, printre carĭ sunt Vîrfulŭ Bisoceĭ, Pétra-Cățeleĭ, Recĭ și Fundulŭ-Recĭ, sunt constituițĭ din gresiĭ, calcarurĭ și marge pline cu cochiliĭ complete de *Mactra podolica* Eichw.

Secătura-luĭ-Dumitru este unŭ délŭ situatŭ pe drumulŭ, care dela satulŭ Dumitrescĭ din valea Rîmniculuĭ-Săratŭ duce la satulŭ Andriașĭ din valea Milcovuluĭ. Acestŭ délŭ este constituitŭ din gresiĭ și din calcare întesate cu cochiliĭ complete de *Mactra podolica* Eichw.

Este de remarcatŭ, că afară de acéstă specie fosilă, în stratele sarmatice din aceste patru localitățĭ, altă specie nu am găsitŭ, dar în schimbŭ ea este fórte abundentă.

In *districtulŭ Bacăŭ*, délurile dela satulŭ Mărginenĭ, aprópe de Bacăŭ, sunt formate din nisipurĭ, gresiĭ și marge. Intr'unŭ ogașŭ din marginea drumuluĭ am găsitŭ fosile sarmatice din speciile:

Cerithium disjunctum Sow.
» *rubiginosum* Eichw.
Tapes gregaria Partsch.
Solen subfragilis Eichw.
Buccinum baccatum Sow.

Afară de acéstă localitate, stratele sarmatice există în multe altele, dar nefosilifere.

In *districtulŭ Romanŭ*, la satulŭ Crivescĭ, aprópe de Têrgulŭ-Frumosŭ, tóte délurile sunt constituite din marge, nisipurĭ și gresiĭ. La délulŭ numitŭ Cetate, în nisipurile carĭ se exploatéză, am găsitŭ fórte frumóse exemplare de *Tapes gregaria* Partsch.

In *districtulŭ Tutova*, există strate sarmatice dar nefosilifere. La satele Hălărescĭ, Micescĭ și Florescĭ tóte délurile sunt constituite din nisipurĭ și marge pline de nodule de gresie. Nodulele acestea

aŭ forme variate și bizare. Unele persóne le colectéză cu credința, că sunt animale petrificate.

In *districtulŭ Fălciŭ*, stratele sarmatice sunt visibile în multe puncte de pe valea Prutuluĭ. Localitățile în carĭ am găsitŭ fosile sunt la Hușĭ, la satele Bohotinŭ și Răducănenĭ și la délulŭ Gorguluĭ.

Délurile din împrejurimile Hușilorŭ, carĭ sunt situate pe marginea șoseleĭ ce duce dela Hușĭ pe valea Prutuluĭ în sus spre Răducănenĭ, sunt formate din strate sarmatice. In specialŭ, acelea carĭ sunt în apropiere de Valea-Greculuĭ sunt constituite de nisipurĭ și marge.

Nisipurile sunt fosilifere și conținŭ:

Buccinum baccatum Bast.
Trochus biangulatus Eichw.
Mactra podolica Eichw.
Cardium Fittoni D'Orb.
Tapes gregaria Partsch.
Solen subfragilis Eichw.
Donax lucida Eichw.
Cardium obsoletum Eichw.
Modiola marginata Eichw.

Tóte délurile dela satele Bohotinŭ și Răducănenĭ sunt constituite din nisipurĭ, gresiĭ și marge. In rîpa din dreptulŭ móreĭ dela iazulŭ Bohotinŭ, numită Petrișŭ, există fórte multe fosile, printre carĭ am recunoscutŭ pe:

Cerithium disjunctum Sow.
» *lignitarum* Eichw.
» *rubiginosum* Eichw.
Buccinum baccatum Bast.
Turbo Neumayri Cobălcescu.
Mactra podolica Eichw.
Solen subfragilis Eichw.
Tapes gregaria Partsch.
Cardium Fittoni D'Orb.
» *obsoletum* Eichw.
Modiola marginata Eichw.

Délulŭ Gorguluĭ este pe drumulŭ, care dela Răducănenĭ duce la satulŭ Crasna. Acestŭ délŭ este formatŭ din nisipurĭ, gresiĭ şi marge pline cu *Cerithium disjunctum* Sow.

Stratele din délulŭ Gorguluĭ se prelungescŭ spre Vasluiŭ. Délurile, carĭ sunt pe drumulŭ ce duce dela Crasna la Vasluiŭ sunt la basă formate din strate sarmatice.

In *districtulŭ Botoşanĭ,* afară de cunoscuta carieră din délulŭ Petrărieĭ, dela Delenĭ, strate sarmatice fosilifere maĭ există la Burdujenĭ. Tóte délurile dimprejurulŭ acestuĭ satŭ, cum şi acelea dela satulŭ Adîncata, sunt constituite din marge şi gresiĭ. In rîpele din păreţiĭ pîrîuluĭ Burdujenĭ gresiile sunt pline cu cochiliĭ micĭ de *Tapes gregaria* Partsch şi de *Mactra podolica* Eichw.

Conclusiune. Din lucrările câte s'aŭ publicatŭ de alţiĭ geologĭ şi din observaţiunile mele resultă, că stratele sarmatice sunt representate în Muntenia şi Moldova. In Muntenia formézá o bandă îngustă la pólele Carpaţilorŭ, care se întinde din Mehedinţĭ şi până în valea Milcovuluĭ. Acéstă bandă este întreruptă în districtele Argeşŭ, Muscelŭ şi Dîmboviţa, de sigurŭ nu pentru că stratele sarmatice lipsescŭ în aceste districte, dar pentru că nu aŭ fostŭ îndestulŭ de bine cercetate.

Dela pólele Carpaţilorŭ, stratele sarmatice se întindŭ până în Dunăre, dar nu sunt visibile, din causă că sunt acoperite de strate pliocenice şi de strate cuaternare. Siguranţa acestuĭ faptŭ resultă din perforaţiunea dela Mărculescĭ din Bărăganulŭ Ialomiţeĭ.

In Moldova, stratele sarmatice începŭ în districtulŭ Putna sub formă de bandă îngustă, care e în legătură cu banda din Muntenia. Din dreptulŭ districtuluĭ Tutova banda se lăţesce până în valea Prutuluĭ şi ast-felŭ lăţită se întinde până în Dorohoiŭ. Ele sunt acoperite de strate cuaternare. In legătură cu extensiunea stratelorŭ sarmatice în Muntenia şi în Moldova stă o cestiune geologică, pe care vreaŭ să o discutŭ şi să o resolvŭ.

Geologiĭ separă *stratele sarmatice* de *stratele congeriane,* carĭ sunt de-asupra lorŭ. Dacă se are în vedere fauna, acéstă separaţiune

se crede că este fórte justificată, pentru cuvîntulŭ că stratele sarmatice aŭ faună marină, pe când cele congeriane aŭ faună lacustră. Separaţiunea acésta pare atâtŭ de pronunţată, în câtŭ *stratele sarmatice* sunt aşezate în *sistemulŭ miocenicŭ*, iar *stratele congeriane* în *sistemulŭ pliocenicŭ*.

In anulŭ 1884, când am studiatŭ districtulŭ Rîmniculŭ-Săratŭ, am observatŭ, că atâtŭ pe valea Rîmniculuĭ-Săratŭ, între satele Chiojdenĭ şi Jitia, câtŭ şi pe valęa Milcovuluĭ, între satele Poeniţa şi Andreiaşĭ, există *strate congeriane* constituite din gresiĭ şi înclinate atâtŭ de multŭ, în câtŭ în unele locurĭ sunt aprópe verticale. Acestŭ faptŭ mi-a atrasŭ atenţiunea, pentru că eram obicinuitŭ să vĕdŭ aceste strate constituite din argilurĭ şi marne puţinŭ înclinate în raportŭ cu orizontala, adecă aşà precum sunt în celelalte districte ale Munteniei. De atuncĭ m'am gânditŭ, că este posibilŭ, ca între *stratele sarmatice* şi *stratele congeriane* să nu fie o separaţiune bruscă, ci să existe *strate de transiţiune*. Rîpa Petrişulŭ dela Bohotinŭ şi tóte rîpele dintre Bohotinŭ şi Răducănenĭ îmĭ sprijinescŭ acéstă aserţiune, pentru că fauna fosilă a lorŭ este *faună mixtă*. Speciile citate, carĭ sunt de apă de mare, *sarmatice*, se găsescŭ în aceste rîpe amestecate cu speciĭ de apă de lacŭ, *congeriane*. Aceste din urmă speciĭ sunt:

Unio cf. atavus Partsch.
Congeria cf. triagularis Partsch.
Congeria cf. polymorpha Lin.
Melanopsis sp?
Neritina sp?
Hydrobia sp?
Valvata sp?

Acéstă *faună mixtă* mĕ autorisă să conchidŭ, că marea sarmatică, înainte de a se retrage, s'a îndulcitŭ atâtŭ de multŭ, în câtŭ a fostŭ posibilŭ, ca în ea să trăiască molusce de apă salmastră împreună cu molusce de apă dulce. Stratele, carĭ s'aŭ depusŭ în aceştŭ timpŭ pe fundulŭ eĭ, sunt *strate de transiţiune*.

Care este loculŭ acestorŭ *strate de transiţiune* în seria stratelorŭ

din carĭ este compusă cója globuluĭ terestru? Existenţa lorŭ ar face imposibilă separaţiunea *stratelorŭ sarmatice* de *stratele cu Congeriĭ* şi tóte aceste strate arŭ trebuì aşezate în acelaşĭ sistemŭ, în *sistemulŭ neogenicŭ,* după propunerea geologilorŭ austriacĭ. Cu tóte acestea, în România s'a petrecutŭ unŭ fenomenŭ geologicŭ, care nu numaĭ că face posibilă separaţiunea stratelorŭ sarmatice de stratele cu Congeriĭ, dar o şi justifică până la unŭ óre-care punctŭ. Marea sarmatică după ce s'a retrasŭ, aprópe tótă Moldova a rĕmasŭ uscată şi cu totulŭ descoperită, până în era cuaternară, pe când Muntenia, afară de o bandă îngustă dela pólele Carpaţilorŭ, a rĕmasŭ acoperită cu lacurĭ marĭ, în carĭ s'aŭ depusŭ *stratele cu Congeriĭ* şi *stratele cu Paludine.* Fenomenulŭ acesta este dedusŭ din faptulŭ, că în Moldova peste stratele sarmatice repauséză *strate cuaternare,* pe când în Muntenia peste stratele sarmatice repauséză *strate cu Congeriĭ* şi *strate cu Paludine.* Fenomenulŭ acesta este destulŭ de importantŭ, pentru ca să justifice aşezarea stratelorŭ sarmatice în sistemulŭ miocenicŭ şi pe a celorŭ cu Congeriĭ şi cu Paludine în celŭ pliocenicŭ. Câtŭ pentru stratele de transiţiune dela Bohotinŭ, saŭ de unde s'ar maĭ constată, ele trebue să fie aşezate în sistemulŭ miocenicŭ, împreună cu stratele sarmatice, de óre-ce deşi fauna lorŭ e mixtă, fondulŭ acesteĭ faune este formatŭ din fosile sarmatice. (1)

(1) Fauna dela Săcelŭ din districtulŭ Gorjŭ este în aceiaşĭ categorie.

Anexă. — La pag. 111.

Stratele geologice perforate la Mărculescĭ în Bărăganulŭ Ialomițeĭ pentru construcțiunea puțuluĭ artesianŭ.

DE

SAVA ȘTEFĂNESCU

Membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române.

Domnulŭ Inginerŭ Alimăniscénu conduce lucrările puțuluĭ artesianŭ, pe care Ministeriulŭ Domeniilorŭ îlŭ construesce la Mărculescĭ în Bărăganulŭ Ialomițeĭ. In vara anuluĭ trecutŭ mi-a făcutŭ onórea să mĕ invite, ca să visitezŭ lucrările pe carĭ le dirigiază. Apoĭ a avutŭ distinsa amabilitate să mĕ asocieze la studiulŭ materialurilorŭ pe carĭ le-a colectatŭ, și împreună să determinămŭ etatea geologică a stratelorŭ pe carĭ le-a perforatŭ.

In momentulŭ în care vĕ vorbescŭ, adîncimea puțuluĭ este maĭ mare de 326 metri, dar pe secțiunea întocmită de d-lŭ Alimăniscénu este representată graficŭ, împreună cu grosimea relativă a stratelorŭ perforate, numaĭ până la 300 metri.

După natura rocelorŭ și maĭ cu sémă după felulŭ fosilelorŭ găsite, stratele perforate de sus în jos se succedŭ ast-felŭ: *solulŭ arabilŭ, stratele cuaternare, stratele pliocenice, stratele miocenice* și *stratele cretacice (?)*

Solulŭ arabilŭ are o grosime de 60 cm.

Stratele cuaternare aŭ o grosime de 72 m. și sunt representate

prin *Loess* și *Diluviulŭ cenușiŭ*. *Loess*-ulŭ are grosime de 29 metri și se prelungesce până în malulŭ stângŭ alŭ Dunăreĭ. *Diluviulŭ cenușiŭ*, formatŭ din nisipurĭ și petrișurĭ, are grosime de 43 metri. Acì este momentulŭ să spunŭ, că grosimea precisă a strateloră este imposibilŭ de obținutŭ, de óre-ce la contactulŭ dintre douĕ strate, materialurile se amestecă și în lingură se scóte amestecŭ de fragmente rupte din amîndouĕ stratele carĭ staŭ în contactŭ. In Diluviulŭ cenușiŭ am găsitŭ amestecŭ de cochiliĭ de *Congeria, Limnocardium, Pisidium, Vivipara, Melanopsis Melania, Lythogliphus, Neritina, Hydrobia, Valvata.*

In stratele cu Congeriĭ, ca și în stratele cu Paludine, sunt nisipurĭ în carĭ se găsescŭ fosile din aceste genurĭ. Acum se pune întrebarea: nu este posibilŭ ca aceste nisipurĭ, pe carĭ le-am numitŭ *Diluviulŭ cenușiŭ*, să fie *nisipurĭ pliocenice*, saŭ nu este posibilŭ, ca celŭ puținŭ partea inferióră a acestorŭ nisipurĭ să fie *pliocenică?* Lucrulŭ este posibilŭ, dar unŭ singurŭ argumentŭ mĕ face să le cuprindŭ pe tóte sub denumirea de *Diluviulŭ cenușiŭ*, argumentulŭ că fauna lorŭ e o faună de amestecătură, că pe lângă genurile menționate maĭ sunt de însemnatŭ și genurile *Cerithium* și *Belemnites*, carĭ sunt găsite în fauna lorŭ.

Orĭ care ar fi vîrsta acestorŭ nisipurĭ, în ele este nivelulŭ de apă alŭ tutulorŭ puțurilorŭ ordinare din Bărăganŭ, pentru că ele repauséză pe unŭ stratŭ impermeabilŭ de argilă négră, care este pliocenicŭ. Elŭ este în generalŭ dela 10—14 metri de-asupra nivelului Dunăreĭ. Apa din acestŭ nivelŭ este ascedentă. In puțŭ este ridicată până la 16 metri.

Stratele pliocenice aŭ o grosime de 142 metri și sunt representate prin *stratele cu Congeriĭ* saŭ *stratele pliocenice inferióre*. Aceste strate sunt constituite din alternanță de argilurĭ, marne și conglomerate. La diferite adîncimĭ s'aŭ găsitŭ fosile din genurile: *Vivipara, Bythinia, Lythoglyphus, Panorbis, Hydrobia, Melanopsis, Limnea Cardium, Congeria, Pisidium* și *Unio*. La adîncimea de 126 metri, s'a găsitŭ și vertebre de pescĭ. Specificŭ nu am determinatŭ fosilele găsite în aceste strate, pentru că mare parte din ele sunt speciĭ nede-

scrise. Fórte puţine sunt descrise, ca exemplu este *Dreissensia Stefanescui*, descrisă de Fontannes şi găsită la adîncimea de 142—153 metri şi *Limnocardium Brusinae (Psilodon Brusinae)* descrisă de Cobălcescu şi găsită la adîncimea de 106—115 metri. D-lŭ Alimăniscénu mi-a promisŭ, că-mĭ pune la disposiţiune întréga colecţiune de fosile, pentru ca s'o utilisezŭ la studiulŭ pe care l'am făcutŭ asupra «*Faunei malacologice a stratelorŭ sarmatice şi a stratelorŭ cu Congeriĭ şi cu Paludine din România*». Acestŭ studiŭ este gata, dar publicarea luĭ a întârḑiatŭ şi întârḑiază din causă, că nu am găsitŭ unŭ desemnatorŭ, care să figureze fosilele.

Stratele miocenice aŭ grosimea de 104 metri şi sunt representate prin *stratele sarmatice*.

Stratele sarmatice sunt constituite din o succesiune de marne şi de calcare, unele nefosifilifere, iar altele pline cu fosile. La adîncimea de 190—250 metri, s'aŭ găsitŭ:

Cerithium pictum Bast.
» *disjunctum* Sow.
Buccinum baccatum Bast.
Trochus podolicus Dubois.
Mactra podolica Eichw.
Tapes gregaria Partsch.

Aceste strate încetéză la adîncimea de 318 metri. La acéstă adîncime s'a perforatŭ unŭ stratŭ de gresie grosŭ de 4 metri, dela 318—322 metri. Gresiile acestea sunt verḑĭ şi cuprindŭ nodule de silex piritiferŭ. Dela adîncimea de 322 metri în jos, s'a întîlnitŭ unŭ stratŭ de nisipŭ măruntŭ, verde, în carĭ există fragmente de *Belemnite*. Presenţa acestorŭ Belemnite ne indică stratele secundare şi probabilŭ *stratele cretacicee*. Sonda a ajunsŭ astăḑĭ la adîncimea de peste 326 metri. Am de adausŭ, că Belemnitulŭ care s'a găsitŭ în Diluviulŭ cenuşiŭ este identicŭ cu aceia carĭ s'aŭ găsitŭ în acestŭ nisipŭ secundarŭ. Resultă de acì, că stratele cu aceste Belemnite trebue să existe unde-va descoperite. In nisipulŭ acesta e unŭ alŭ doilea nivelŭ de apă ascendentă, fiind-că întâĭ s'a urcatŭ 88 metri, şi apoĭ 120 metri, sus, în tubulŭ sondeĭ. Până acum, resultatulŭ practicŭ alŭ

perforaţiuneĭ dela Mărculescĭ este unŭ serviciŭ adusŭ geologieĭ României în specialŭ şi sciinţeĭ în generalŭ. Din acéstă perforatiune învĕţămŭ a cunósce, că solulŭ districtuluĭ Ialomiţa, şi póte alŭ tuturorŭ districtelorŭ de câmpŭ din Muntenia, este formatŭ din succesiunea *stratelorŭ cuaternare, a stratelorŭ pliocenice, a stratelorŭ sarmatice şi probabilŭ a stratelorŭ cretacice.* Este de doritŭ însă, că lucrările d-luĭ Alimăniscénu să fie coronate de succesŭ şi resultatele economice, pentru carĭ se facŭ aceste lucrărĭ, să se realiseze câtŭ de curînd.

CONCURSURI PENTRU PREMII
1894

INSCIINȚARE

A. Premiĭ pentru cărțĭ publicate.

I. *Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu,* din seria B, de 4.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1895 uneĭ cărțĭ scrise în limba română, cu conținutŭ de orĭ ce natură, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1894.

II. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5 000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1895 uneĭ cărțĭ scrise în limba română, cu conținutŭ literarŭ, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1893 până la 31 Decembre 1894.

Notă.—Concurențiĭ la aceste douĕ premiĭ vorŭ bine-voì a trimete la cancelaria Academieĭ Române (în Bucurescĭ—Calea Victorieĭ No. 135) operele lorŭ, carĭ vorŭ fi în condițiunile de timpŭ acì însemnate, în câte 12 exemplare, până la 31 Decembre 1894.

In privința *Premielorŭ Năsturelŭ-Herĕscu* se punŭ în cunoscința publiculuĭ următórele disposițiunĭ din codicilulŭ rĕposatuluĭ întru fericire C. Năsturelŭ-Herĕscu :

«In totŭ anulŭ Societatea Academică Română va avé a premià, din ve-

niturile fonduluĭ *Năsturelŭ,* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socotì de către Societate ca cea maĭ bună publicaţiune apărută în cursulŭ anuluĭ, însă aceste premiĭ vorŭ fi de două speciĭ:

«1. În treĭ anĭ consecutivĭ, de-arêndulŭ, se va decerne câte unŭ premiŭ de patru miĭ leĭ noĭ, No. 4.000 L. n., *minimum*, la cea maĭ bună carte apărută în cursulŭ anuluĭ expiratŭ.

«2. Iară în alŭ patrulea anŭ se va decerne unŭ premiŭ fixŭ de leĭ 12.000, carele se va numì «*Marele Premiŭ Năsturelŭ*», opereĭ care va fi judecată ca publicaţiunea de căpetenie ce va fi apărutŭ în cursulŭ celorŭ patru anĭ precedenţĭ. Acestŭ premiŭ nu se va puté decerne uneĭ lucrărĭ, care va fi obţinutŭ dejà unulŭ din premiele anuale, decât defalcândŭ dintr'însulŭ valórea premiuluĭ precedentŭ.

«Operele, ce se vorŭ recompensă cu acéstă a doua serie de premiĭ, vorŭ tractà cu preferinţă despre materiile următóre:

«*a*) Scrierĭ serióse de istorie şi de sciinţele accesoriĭ ale istorieĭ, preferindu-se cele atingĕtóre de istoria ţĕrilorŭ române;

«*b*) Scrierĭ de religiunea ortodoxă, de morala practică şi de filosofie;

«*c*) Scrierĭ de sciinţe politice şi de economie socială;

«*d*) Tractate originale despre sciinţele esacte;

«*e*) Scrierĭ enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi geografie, în carĭ să intre şi istoria şi geografia Românieĭ; dicţionare generale saŭ parţiale de sciinţe esacte, de arte şi meseriĭ, de administraţiune şi jurisprudenţă, «şi alte asemenĭ lucrărĭ utile şi bine întocmite;

«*f*) Cărţĭ didactice de o valóre însemnată ca metodŭ şi ca cuprinsŭ;

«*g*) Dicţionare limbistice în limba românéscă, maĭ alesŭ pentru limbele antice şi orientale, adecă limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche şi altele;

«*h*) Publicaţiunĭ şi lucrărĭ artistice de o valóre seriósă, adecă relative la artele plastice, architectura, sculptura, pictura, gravura şi chiar opere musicale serióse, pe carĭ aceste tóte Societatea Academică Română le va puté aprecià, atuncĭ când îşĭ va întinde activitatea eĭ şi asupra tuturorŭ materiilorŭ de bele-arte;

«*i*) Scrierĭ de pură literatură română, în prosă şi în versurĭ, precum poeme, drame şi comediĭ serióse — maĭ alesŭ subiecte naţionale, — şi orĭ ce alte opere de înaltă literatură. Acestora maĭ cu sémă aş dorì să se acorde «*Marele Premiŭ Năsturelŭ*», când vorŭ fi judecate ca avêndŭ unŭ meritŭ cu totulŭ superiorŭ, spre a se da ast-felŭ o încuragiare maĭ puternică desvoltăreĭ literatureĭ.»

La acestea se maĭ adauge următórele disposiţiunĭ luate de Societatea Academică:

1. La concursurile acestorŭ premiĭ se potŭ presentà şi opurĭ preînnoite în nouĕ edițiunĭ, carĭ se vorŭ fi retipăritŭ în cursulŭ anuluĭ de autorĭ în viéță.

2. După cuprinderea chiar a testamentuluĭ, traducțiunile de limbĭ străine sunt escluse dela concursŭ; se va face însă escepțiune pentru acele traducțiunĭ de pe opurĭ străine clasice, carĭ:

a) saŭ prin dificultățile învinse ale uneĭ perfecte reproducerĭ în versurĭ românescĭ, vorŭ constitui adevĕrate opurĭ literare ale limbeĭ române;

b) saŭ prin anexarea de elucidărĭ şi de note sciințifice cu totulŭ propriĭ traducĕtoruluĭ, îşĭ vorŭ fi însuşitŭ meritele unorŭ lucrărĭ originale în limba română.

3. Cărțile premiate de Academia Română din alte fondurĭ ale sale saŭ cele tipărite din inițiativa şi cu spesele eĭ nu potŭ intrà la concursŭ pentru Premiele Năsturelŭ din seria B.

4. Premiele Năsturelŭ din seria B se potŭ acordà nu numaĭ unorŭ opurĭ complete, ci şi părțeĭ unuĭ opŭ tipăritŭ în cursulŭ anuluĭ, cu condițiune însă ca acéstă parte să fie de valórea şi de întinderea unuĭ volumŭ şi nu de ale uneĭ simple făsciόre (minimum 400 pag. formatŭ in-8⁰ garmond.)

5. Premiarea uneĭ părțĭ a unuĭ opŭ la unŭ concursŭ anualŭ nu împedecă premiarea uneĭ alte părțĭ a aceluiaşĭ opŭ la unŭ concursŭ posteriorŭ.

6. Opurile anonime şi pseudonime vorŭ puté fi admise la concursulŭ cărțilorŭ tipărite, iar autoriĭ lorŭ, spre a primì premiele acordate, vorŭ trebuì să justifice proprietatea lorŭ.

III. *Premiulŭ Asociațiuneĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕțămîntuluĭ publicŭ,* în sumă de leĭ 1.500, se va decerne în sesiunea generală din 1895 celeĭ maĭ bune cărțĭ didactice în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decembre 1894.

Terminulŭ depunereĭ la cancelaria Academieĭ, în 6 exemplare, a cărțilorŭ propuse pentru concursŭ este până la 31 Decembre 1894.

IV *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ*, de 5.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1896 uneĭ cărțĭ scrise în limba română, cu conținutŭ sciințificŭ, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1894 până la 31 Decembre 1895, saŭ celeĭ maĭ importante invențiunĭ sciințifice făcute dela 1 Ianuarie 1894 până la 31 Decembre 1895.

V. *Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu,* din seria B, în suma de 12.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1897 uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutŭ de orĭ ce natură, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1893 până la 31 Decembre 1896.

VI. *Premiulŭ Hagi-Vasile,* de 5.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1900 uneĭ cărţĭ scrise în limba română şi publicată în timpulŭ dela 1 Ianuarie 1894 până la 31 Decembre 1899, alŭ căreĭ cuprinsŭ va fi:

Istoria comerciuluĭ la Românĭ, saŭ *starea actuală a comerciuluĭ în România,* saŭ *studiĭ asupra legislaţiuneĭ comerciale în Statulŭ românŭ,* saŭ *orĭ ce alte subiecte privitóre la comerciulŭ românŭ.*

Terminulŭ presentăreĭ cărţilorŭ, în 6 exemplare, pentru concursŭ va fi până la 31 Decembre 1899.

B. Premiĭ pentru lucrărĭ puse la concursŭ cu subiecte date.

VII. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1895 celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Igiena ţĕranuluĭ românŭ. Locuinţa, încălţămintea şi îmbrăcămintea. Alimentaţiunea în diferite regiunĭ ale ţĕreĭ şi în diferite timpurĭ ale anuluĭ.*»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1894.

VIII. *Premiulŭ G. San-Marin,* în sumă de 2.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din 1895 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrisă în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine, atâtŭ la Orientŭ câtŭ şi la Occidentŭ, începêndŭ cu secolulŭ XVI-lea până la anulŭ 1860.*»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1894.

IX. *Premiulŭ Neuschotz,* de 2.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din 1895 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Compendiŭ istoricŭ asupra desvoltăreĭ industriale la Românĭ până la 1875.*»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1894.

X. *Premiulŭ Alexandru Ioanŭ Cuza,* de 10.000 leĭ, dimpreună cu procentele acesteĭ sume până la acordarea premiuluĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1896 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Istoria Românilorŭ dela Aurelianŭ până la fundarea Principatelorŭ.*»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1895.

XI. *Premiulŭ Alexandru Ioanŭ Cuza,* de 6.000, leĭ se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1896 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Psichologia şi metafisica poporuluĭ românŭ după literatura poporală.*»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1895.

XII. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1896 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Botanica poporală română din punctulŭ de vedere alŭ credinţelorŭ, datinelorŭ şi literatureĭ poporale, avêndu-se în vedere adunarea câtŭ se póte maĭ bogată a materialuluĭ.*»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1895.

XIII. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, se va decerne în

sesiunea generală din anulŭ 1897 celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ și alŭ composițiuneĭ lorŭ chimice.*»

Manuscriptulŭ va trebuì să cuprindă materie pentru circa 300 pagine de tiparŭ in-8⁰ *garmondŭ.*

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1896.

XIV. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1898 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Considerațiunĭ istorice și geografice asupra Basarabieĭ înainte de 1812, cu deosebită privire asupra Hotinuluĭ, regiuneĭ centrale și Bugéguluĭ.*»

«Prima organisare a Basarabieĭ după anexare și urmărirea organisărilorŭ succesive până astăḑĭ. Familiile boerescĭ române rĕmase în Basarabia și istoriculŭ lorŭ de atuncĭ încóce. Etnografia și introducerea coloniilorŭ străine și desvoltarea lorŭ. Biserica și elementulŭ românescŭ și străinŭ în clerŭ. Instrucțiunea publică. Statistica. Mișcarea literară românéscă și neromânéscă, precum și desvoltarea arteĭ. Topografia actuală a Basarabieĭ, cu lista tuturorŭ satelorŭ, rîurilorŭ, etc. Industria, comerciulŭ și mijlócele de comunicațiune. Folklorulŭ la Româniĭ din Basarabia. Monumente istorice și resturĭ archeologice. Modificările în graiulŭ românescŭ dela anexare încóce.»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1897.

XV. *Premiulŭ Alexandru Bodescu,* de 1.500 leĭ, seva decerne în sesiunea generală din anulŭ 1899 cele maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Cercetărĭ istorice asupra orașelorŭ Chilia și Cetatea-Albă.*»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1898.

XVI. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1899 celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«Studiulŭ hidrograficŭ completŭ alŭ unuia din următórele rîurĭ: Jiulŭ, Oltulŭ, Argeşulŭ, Ialomiţa şi Siretulŭ.»

Studiulŭ va cuprinde: cursulŭ rîuluĭ; studiulŭ măteeĭ luĭ; afluenţiĭ luĭ; lungimea cursuluĭ, natura terenurilorŭ pe carĭ curge; permeabilitatea lorŭ; debitulŭ luĭ şi alŭ principalilorŭ luĭ afluenţĭ în stare normală şi în stările esceptionale de crescere şi de scădere; diagrame câtŭ maĭ complete, representândŭ regimulŭ rîuluĭ şi alŭ principalilorŭ sĕĭ afluenţĭ într'o periódă de timpŭ câtŭ maĭ lungă posibilŭ; întinderea terenurilorŭ supuse inundaţiunilorŭ rîuluĭ şi afluenţilorŭ sĕĭ; unŭ proiectŭ pentru îmbunătăţirea regimuluĭ, eventualŭ pentru canalisarea luĭ şi facerea navigabilă a luĭ; unŭ proiectŭ pentru irigarea terenurilorŭ cultivabile cuprinse în basenulŭ rîuluĭ consideratŭ; în fine orĭ ce date utile pentru cunóscerea deplină a rîuluĭ, pentru îmbunătăţirea şi pentru utilisarea luĭ.

Terminulŭ presentăreĭ manuscriptelorŭ la concursŭ va fi până la 1 Septembre 1898.

Notă. — Manuscriptele lucrărilorŭ puse la concursurile premielorŭ de sub N-riĭ VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, se vorŭ presentà anonime, purtândŭ o devisă, care va fi reprodusă pe unŭ plicŭ sigilatŭ, cuprinḑêndŭ numele concurentuluĭ.

Academia îşĭ reservă dreptulŭ de a tipărì în publicaţiunile sale lucrările ce se vorŭ premià.

Premiele se vorŭ da autorilorŭ numaĭ după tipărirea lucrărilorŭ premiate.

Concurenţiĭ sunt obligaţĭ a arĕtà tot-deauna în scrisŭ pentru care anume premiŭ presentă lucrările la concursŭ.

PERSONALULŬ
ACADEMIEI ROMANE
LA 13 APRILIE 1894.

MEMBRIĬ ACADEMIEĬ

I. SECȚIUNEA LITERARĂ.

1.	D.	**Caragiani** *Ioanŭ,*	numitŭ	la	22	Aprilie	1866
	»	**Chițu** *Gheorghe,*	alesŭ	»	27	Iunie	1879
	»	**Hasdeŭ** *Bogdanŭ P.,*	»	»	13	Septembre	1877
	»	**Maiorescu** *Titu,*	numitŭ	»	20	Iulie	1867
5.	»	**Naum** *Antonŭ,*	alesŭ	»	11	Martie	1893
	»	**Negruzzi** *Iacobŭ C.,*	»	»	26	»	1881
	»	**Ollănescu** *Dimitrie C.,*	»	»	11	»	1893
	»	**Quintescu** *Nicolae,*	»	»	14	Septembre	1877
	»	**Romanŭ** *Alexandru,*	numitŭ	»	22	Aprilie	1866
10.	»	**Sbiera** *Ioanŭ*	»	»	11	Iunie	»
	»	**Tocilescu** *Gr. G.,*	alesŭ	»	22	Martie	1890
	»	**Vulcanŭ** *Iosifŭ,*	»	»	30	»	1891

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ.

1.	D.	**Babeșŭ** *Vincențiŭ,*	numitŭ	la	22	Aprilie	1866
	»	**Ionescu** *Nicolae,*	»	»	2	Iunie	1867
	»	**Kalinderu** *Ioanŭ,*	alesŭ	»	13	Martie	1893
	»	**Maniu** *Vasile,*	»	»	12	Septembre	1876
5.	»	**Marianŭ** *Simeonŭ Fl.,*	»	»	26	Martie	1881
	»	**Marienescu** *At. M.,*	»	»	»	»	»
	»	**Moldovanu** *Ioanŭ M.,*	»	»	11	Aprilie	1894
	»	**Odobescu** *Alexandru,*	»	»	10	Septembre	1870

	D.	**Papadopol-Calimachŭ** *A.*,	alesŭ	la	12	Septembre	1876
10.	»	**Sturdza** *Dimitrie A.*,	»	»	15	»	1871
	»	**Urechiă** *Vasile A.*,	numitŭ	»	22	Aprilie	1866
	»	**Xenopol** *Alexandru D.*,	alesŭ	»	11	Martie	1893

III. SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ.

1.	D.	**Aurelianŭ** *Petre S.*,	alesŭ	la	9	Septembre	1871
	»	**Babeşŭ** *Dr. Victorŭ*,	»	»	11	Martie	1893
	»	**Brândză** *Dr. Dimitrie*,	»	»	30	Iunie	1879
	»	**Fălcoianu** *Ştefanŭ*,	»	»	13	Septembre	1876
5.	»	**Felix** *Dr. Iacobŭ*,	»	»	30	Iunie	1879
	»	**Ghica** *Ion*,	»	»	13	Augustŭ	1874
	»	**Haret** *Spiru*,	»	»	31	Martie	1892
	»	**Kretzulescu** *Nicolae*,	»	»	9	Septembre	1871
	»	**Poni** *Petre*,	»	»	30	Iunie	1879
10.	»	**Porcius** *Florianŭ*,	»	»	10	Martie	1882
	»	**Ştefănescu** *Grigorie*,	»	»	12	Septembre	1876
	»	**Teclu** *Nicolae*,	»	»	2	Iulie	1879

MEMBRIĬ ACADEMIEĬ ROMÂNE DECEDAŢĬ

1. **Alecsandri** (Vasile). — Numitŭ cu decretulŭ No. 892 din 2 Iunie 1867.— Decedatŭ la 22 Augustŭ 1890.

Bacaloglo (Emanoilŭ).— Alesŭ la 29 Iunie 1879.— Decedatŭ la 30 Augustŭ 1891.

Bariţiŭ (Gheorghe). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 21 Martie (3 Aprilie) 1893.

Cipariu (Timoteiŭ).—Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866.— Decedatŭ la 22 Augustŭ (3 Septembre) 1887.

5. **Cobălcescu** (Grigorie). — Alesŭ la 29 Martie 1886. — Decedatŭ la 21 Maiŭ 1892.

Cozacovicĭ (Dimitrie). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 21 Augustŭ 1868.

Dimitrovicĭ (Ambrosiŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 3 (15) Iulie 1866.

Eliade-Rădulescu (Ioanŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedatŭ la 27 Aprilie 1872.

Fĕtu (Dr. Anastasie). — Alesŭ la 11 Septembre 1871. — Decedatŭ la 3 (15) Martie 1886.

10. **Fontaninu** (Gheorghe M.). — Alesŭ la 10 Septembre 1870. — Decedatŭ la 24 Aprilie 1886.

Hasdeŭ (Alexandru).-- Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Alesŭ membru onorarŭ la 12 Septembre 1870. — Decedatŭ la 9 Novembre 1872.

Hodoșiu (Iosifŭ).— Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866.— Decedatŭ la 28 Novembre 1880.

Hurmuzaki (Alexandru).— Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 8 Martie 1871.

Hurmuzaki (Eudoxiŭ). — Alesŭ la 2 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 29 Ianuarie (10 Februarie) 1874.

15. **Kogălniceanu** (Michailŭ). — Alesŭ la 16 Septembre 1868. — Decedatŭ la 20 Iunie 1891.

Laurianŭ (Augustŭ Treboniŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedatŭ la 25 Februarie 1881.

Massimŭ (Ioanŭ C.). — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867.— Decedatŭ la 2 Iunie 1877.

Melchisedec (Episcopŭ). — Alesŭ la 10 Septembre 1870. — Decedatŭ la 16 Maiŭ 1892.

Mocioni (Andreiŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Alesŭ membru onorarŭ la 12 Septembre 1870.— Decedatŭ la 23 Aprilie (5 Maiŭ) 1880.

20. **Munteanu** (Gavrilŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 17 (29) Decembre 1869.

Negruzzi (Constantinŭ).—Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedatŭ la 25 Augustŭ 1868.

Papiŭ-Ilarianu (Alexandru).— Alesŭ la 16 Septembre 1868. — Decedatŭ la 11 (23) Octobre 1878.

Poenaru (Petre). — Alesŭ la 10 Septembre 1870. — Decedatŭ la 2 Octobre 1875.

Rosetti (Constantinŭ A.). — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedatŭ la 8 Aprilie 1885.

25. **Sion** (Gheorghe).— Alesŭ la 16 Septembre 1868. — Decedatŭ la 1 Octobre 1892.

Stamati (Constantinŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 26 Maiŭ 1876.

Strājescu (Ioanŭ).— Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866.— Demisionatŭ şi alesŭ membru onorarŭ la 12 Septembre 1870.— Decedatŭ la 4 Octobre 1873.

Vasiciu (Dr. Paulŭ). — Alesŭ la 2 Iulie 1879. — Decedatŭ la 20 Iunie (2 Iulie) 1881.

MEMBRI ONORARĬ

M. S. CAROL I. *Regele Românieĭ.*

Protectorŭ alŭ Academieĭ Române

Preşedinte onorarŭ.

(*15 Septembre 1878*)

M. S. ELISABETA, *Regina Românieĭ* (Carmen Sylva)

(*30 Martie 1881*)

A. S. R. FERDINAND, *Principe alŭ Românieĭ.*

(*15 Martie 1890*)

A. S. R. VICTOR EMANUEL DE SAVOIA

Principe regalŭ alŭ Italieĭ.

(*6 Martie 1890*)

5. D. **Ascoli,** *Graz. Isaia* (Milanŭ).— Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Avril,** *Baronŭ Adolphe d'* (Paris).— Alesŭ la 7 Septembre 1871.
» **Baillon,** *H.* (Paris).— Alesŭ la 28 Martie 1887.
» **Benndorf,** *Otto* (Viena). — Alesŭ la 12 Aprilie 1894.
» **Bock,** *Dr. Franciscŭ* (Aix-la-Chapelle).— Alesŭ la 9 Septembre 1871.
10. » **Capellini,** *Cav. Ioanŭ* (Bolonia).— Alesŭ la 7 Septembre 1871.
» **Dahn,** *Felix* (Breslau). — Alesŭ la 12 Aprilie 1894.
» **Fröhner,** *Wilhelm* (Paris).— Alesŭ la 9 Septembre 1871.
» **Gonata,** *Ştefanŭ* (Basarabia).— Alesŭ la 12 Septembre 1870.
» **Grădişténu,** *Petre* (Bucurescĭ).— Alesŭ la 2 Aprilie 1883.
15. » **Grant-Duff,** *M. E.* (Madras, India).— Alesŭ la 12 Septembre 1875.
» **Hirschfeld,** *Otto* (Berlin). — Alesŭ la 13 Aprilie 1894.
» **Hurmuzaki,** *Nicolae* (Cernăuţĭ).— Alesŭ la 2 Aprilie 1883.
» **Iosifŭ Naniescu,** *I. P. S. S. Mitrop. Mold.* (Iaşĭ).— Alesŭ la 16 Aprilie 1888.
» **Léger,** *Louis* (Paris). — Alesŭ la 12 Aprilie 1894.
20. » **Marsy,** *Comite de* (Compiègne). — Alesŭ la 12 Aprilie 1894.
» **Mihalyi,** *Dr. Victorŭ,* Episcopŭ (Lugojŭ). — Alesŭ la 12 Aprilie 1894.
» **Mommsen,** *Teodorŭ* (Berlin).— Alesŭ la 3 Iulie 1879.
» **Müller,** *Max* (Oxford).— Alesŭ la 12 Septembre 1875.

D. **Petruszewicz,** *A. S.* (Lemberg).—Alesŭ la 22 Martie 1890.
25. » **Picot,** *Emile* (Paris).—Alesŭ la 31 Maiŭ 1879.
» **Popea,** *Nicolae,* Episcopŭ (Caransebeşŭ).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Puşcariu,** *Ioanŭ* (Branŭ).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Rosetti,** *Teodorŭ* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 26 Martie 1891.
» **Schuhardt,** *Hugo* (Graz).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
30. » **Silaşi,** *Dr. Grigorie* (Cluşŭ).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Stanley of Alderley,** *Lord Henry* (Londra).—Alesŭ la 7 Septembre 1871.
» **Steenstrup,** *Iapetus* (Copenhaga).—Alesŭ la 12 Septembre 1870.
» **Surucénu,** *Ioanŭ Cassianŭ* (Chişineŭ).—Alesŭ la 11 Aprilie 1888.
35. » **Tobler,** *Adolf* (Berlin).—Alesŭ la 30 Augustŭ 1875.
» **Torma,** *Carol* (Budapesta).—Alesŭ la 22 Martie 1882.

MEMBRI ONORARĬ DECEDAŢĬ

1. **Adrianŭ** (Generalŭ Gheorghe).—Alesŭ la 13 Septembre 1875.—Decedatŭ la 15 Octobre 1889.

Bataillard, (*Paul*).—Alesŭ la 30 Augustŭ 1872.—Decedatŭ la 1 (13) Martie 1894.

Biondelli (Bernardino).—Alesŭ la 7 Septembre 1871.—Decedatŭ la 11 Iulie st. n. 1886.

Bosianu (Constantinŭ).—Alesŭ la 30 Iunie 1879.—Decedatŭ la 21 Martie 1882.

5. **Brătianu** (Ioanŭ C.).—Alesŭ la 19 Martie 1885.—Decedatŭ la 4 Maiu 1891.

Câmpénu, (*Petre*).—Alesŭ la 10 Septembre 1871.—Decedatŭ la 15 Aprilie 1893.

Cecchetti (Bartolomeŭ).—Alesŭ la 22 Martie 1890.—Decedatŭ la 16 Martie st. n. 1890.

Chasles (Philarète).—Alesŭ la 9 Septembre 1871.—Decedatŭ la 18 Iulie 1873.

Cihac (Alexandru).—Alesŭ la 30 Augustŭ 1872.—Decedatŭ la 29 Iulie (10 Augustŭ) 1887.

10. **Cihac** (Dr. Iacobŭ).—Alesŭ la 30 Augustŭ 1872.— Decedatŭ la 29 Novembre st. n. 1888.

Crețianu (Gheorghe).—Alesŭ la 22 Martie 1882.—Decedatŭ la 6 Augustŭ 1887.

Cuciurénu (Dr. Gheorghe). — Alesŭ la 10 Septembre 1871. —Decedatŭ la 10 (22) Ianuarie 1886.

Desjardins (Ernest).— Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 21 Octobre st. n. 1886.

Diefenbach (Lorenz). — Alesŭ la 15 Aprilie 1880.—Decedatŭ la 28 Martie st. n. 1883.

15. **Diez** (Frederic). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 29 Maiŭ st. n. 1876.

Egger (Emil). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 30 Augustŭ st. n. 1885.

Grădișténu (Grigorie). — Alesŭ la 30 Iunie 1879. — Decedatŭ la 28 Februarie 1892.

Haynald (Cardinal Ludovic). — Alesŭ la 2 Aprilie 1883. — Decedatŭ la 4 (16) Iulie 1891.

Ioanidŭ (Gheorghe). — Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 27 Decembre 1888.

20. **Ionescu** (Ioanŭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1884. — Decedatŭ la 17 Decembre 1891.

Kotzebue (Wilhelm de). — Alesŭ la 1 Aprilie 1884. — Decedatŭ la 24 Octobre 1887.

Kretzulescu (Constantinŭ). — Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 20 Martie 1884.

Lasteyrie (Comite Ferdinand de). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 14 Maiŭ 1879.

Lepsius (Richard). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1875. — Decedatŭ la 10 Iulie 1884.

25. **Linas** (Charles de). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 14 (26) Aprilie 1887.

Longperrier (Adrien de). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 14 Ianuarie 1882.

Mangiuca (Simeonŭ). — Alesŭ la 22 Martie 1890. — Decedatŭ la 22 Novembre 1890.

Miklosich (Dr. Franz de). — Alesŭ la 15 Aprilie 1880. — Decedatŭ la 7 (19) Martie 1891.

Monlau (Filipŭ). — Alesŭ la 12 Septembre 1870. — Decedatŭ la 16 Februarie 1871.

30. **Mureşianu** (Iacobŭ). — Alesŭ la 17 Septembre 1877. — Decedatŭ la 17 (29) Septembre 1887.

Polizu (Dr. Gheorghe A.). — Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 18 Octobre 1886.

Quinet (Edgar). — Alesŭ la 15 Septembre 1869. — Decedatŭ la 27 Martie 1875.

Sella (Quintino). — Alesŭ la 2 Aprilie 1883. — Decedatŭ la 15 Martie 1884.

Şiaguna (Mitropolitulŭ Andreiŭ). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 16 Iunie 1873.

35. **Szabo** (Dr. Iosifŭ). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 15 Decembre 1874.

Ubicini (A.). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 15 (27) Octobre 1884.

Uvaroff (Alexis S.). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la Februarie 1885.

Vegezzi-Ruscalla (G.). — Alesŭ la 15 Septembre 1869 — Decedatŭ la 29 Decembre st. n. 1885.

White (Sir Wiliam A.). — Alesŭ la 17 Martie 1885. — Decedatŭ la 16 (28) Decembre 1892.

MEMBRII CORESPONDENŢI

I. Pentru Secţiunea Literară.

Românĭ:

1. D. **Bengescu,** *Gheorghe* (Bruxelles).—Alesŭ la 2 Aprilie 1883.
» **Bianu,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 25 Martie 1887.
» **Boiu,** *Zaharia* (Sibiiŭ).— Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Burada,** *Teodorŭ T.* (Iaşĭ).—Alesŭ la 25 Martie 1887.
5. » **Densuşianu,** *Aronŭ* (Iaşĭ).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Esarcu,** *Constantinŭ* (Roma).—Alesŭ la 1 Aprilie 1884.
» **Gane,** *Nicolae* (Iaşĭ).— Alesŭ la 23 Martie 1882.
» **Ionnescu-Gion,** *G. I.* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
» **Laurianŭ,** *D. Aug.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 13 Septembre 1877.
10. » **Mărgăritŭ,** *Apostolŭ* (Bitolia). — Alesŭ la 3 Aprilie 1889.
» **Speranţia,** *Teodorŭ D.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 30 Martie 1891.
» **Şerbănescu,** *Colonelŭ T.* (Brăila). — Alesŭ la 12 Aprilie 1894.
» **Vêrgolicĭ,** *Ştefanŭ* (Iaşĭ). — Alesŭ la 25 Martie 1887.
» —Locŭ vacantŭ.
15. » » »

Străinĭ:

1. D. **Jarník,** *Dr. Ioanŭ Urban* (Praga). — Alesŭ la 28 Maiŭ 1879.
» **Lecomte du Nouy,** *A.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 25 Martie 1887.
» **Rosny,** *Léon de* (Paris). — Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Schrader,** *Otto* (Jena).—Alesŭ la 30 Martie 1891.
5. » **Weigand,** *Dr. Gustav* (Lipsca).— Alesŭ la 31 Martie 1892.

II. Pentru Secţiunea Istorică.

Românĭ:

1. D. **Bogdan,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ). —Alesŭ la 31 Martie 1892.
» **Broşteanu,** *Petre* (Reşiţa).— Alesŭ la 1 Aprilie 1889.

D. **Densușianu,** *Nicolae* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 6 Aprilie 1880.
» **Erbicénu,** *Constantinŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
5. » **Goldiș,** *Ioanŭ* (Aradŭ). — Alesŭ la 22 Martie 1882.
» **Onciulŭ,** *Dr. Dimitrie* (Cernăuțĭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
» **Slavicĭ,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 22 Martie 1882.
» **Suțu,** *Michailŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1884.
» **Vizanti,** *Andreiŭ* (Iașĭ). — Alesŭ la 23 Martie 1882.
10. — Locŭ vacantŭ.
— » »
— » »
— » »
— » »
15. — » »

Străinĭ:

1. D. **Ghedeon,** *Emanuel* (Constantinopole). — Alesŭ la 2 Aprilie 1891.
» **Jung,** *Dr. Julius* (Praga). — Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Kaluzniacki,** *Dr. Emil* (Cernăuțĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Legrand,** *Emile* (Paris). — Alesŭ la 13 Septembre 1877.
5. » **Odhner,** *C. T.* (Stockholm). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Tamm,** *Traugott* (Kiel). — Alesŭ la 2 Aprilie 1891.

III. Pentru Secțiunea Sciințifică.

Românĭ:

1. D. **Assaky,** *Dr. G.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Climescu,** *C.* (Iașĭ). — Alesŭ la 31 Martie 1892.
» **Cosmovicĭ,** *Leonŭ* (Iașĭ). — Alesŭ la 11 Martie 1893.
» **Culianu,** *N.* (Iașĭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
5. » **Gogu,** *Constantinŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 3 Aprilie 1889.
» **Hepites,** *Ștefanŭ C.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 15 Aprilie 1880.
» **Istrati,** *Dr. C.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
» **Kalinderu,** *Dr. N.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Negreanu,** *Dimitrie* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 11 Martie 1893.
10. » **Petrescu,** *Dr. Zaharia* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 18 Martie 1885.
» **Robescu,** *C. F.* (Bucurescĭ) — Alesŭ la 10 Septembre 1871.
» **Rômniceanu,** *Dr. Gr.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Saligny,** *Anghelŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 31 Martie 1892.
» **Ștefănescu,** *Sava* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 11 Martie 1893.
15. » **Suțu,** *Dr. Alexandru* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 11 Aprilie 1888.

Străinĭ:

1. D. **Kauitz,** *Augustŭ* (Clușŭ). — Alesŭ la 22 Martie 1882.

MEMBRI CORESPONDENȚĬ DECEDAȚĬ

1 **Bamberg** (Dr. Felix). — Alesŭ la 2 Aprilie 1891. — Decedatŭ la 31 Ianuarie (12 Februarie) 1893.

Barcianu (Sava Popovicĭ). — Alesŭ la 15 Septembre 1869. — Decedatŭ la 17 (29) Martie 1879.

Codrescu (Teodorŭ). — Alesŭ la 2 Aprilie 1886. — Decedatŭ la 22 Martie 1894.

Janka (Victorŭ). — Alesŭ la 22 Martie 1882. — Decedatŭ la 9 (21) Augustŭ 1890.

5. **Lambrior** (Alexandru). — Alesŭ la 2 Martie 1882. — Decedatŭ la 20 Septembre 1883.

Meșiota (Ioanŭ). — Alesŭ la 13 Septembre 1877. — Decedatŭ la 19 Ianuarie 1878.

Obedenaru (Dr. Michailŭ G.). — Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 9 (21) Iulie 1885.

Petrino (Dimitrie). — Alesŭ la 17 Septembre 1877. — Decedatŭ la 29 Aprilie 1878.

Popescu (Ioanŭ). — Alesŭ la 13 Septembre 1877. — Decedatŭ la 3 (15) Martie 1892.

10. **Popŭ** (Gavrilŭ). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 27 Maiŭ 1883.

Romanŭ (Visarionŭ). — Alesŭ la 13 Septembre 1877. — Decedatŭ la 29 Aprilie (11 Maiŭ) 1885.

Schuyler (Eugen). — Alesŭ la 12 Martie 1885. — Decedatŭ la 16 (28) Iulie 1890.

OFICIILE ACADEMIEI ROMÂNE IN ANULŬ 1894—95

A. PERSONALULŬ DELEGAȚIUNEĬ.

Preşedinte alŭ Academieĭ Române. . . . . . . D-lŭ **Ghica** *Ion*
Asesorĭ (Vice-Preşedinţĭ) din *Secţiunea literară* . » **Negruzzi** *I. C.*
din *Secţiunea Istorică* . » **Urechia** *V. A.*
din *Secţiunea Sciinţifică*. » **Brândză** *Dr. D.*
Secretarŭ Generalŭ (pe 7 anĭ, 1891—98) . . . » **Sturdza** *D. A.*

B. PERSONALULŬ SECȚIUNILORŬ.

I. SECȚIUNEA LITERARĂ

Preşedinte . . . . D-lŭ **Romanŭ** *Al.* (Budapesta)
Vice-Preşedinte . . . . « **Negruzzi** *I. C.* (Bucurescĭ)
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1890—97) . . « **Quintescu** *N.* (Bucurescĭ)

Membri: D-niĭ **Caragiani** *Ioanŭ* (Iaşĭ), **Chiţu** *Gh.* (Bucurescĭ), **Hasdeŭ** *B. P.* (Bucurescĭ), **Maiorescu** *T.* (Bucurescĭ), **Naum** *A.* (Iaşĭ), **Ollănescu** *D. C.* (Bucurescĭ), **Sbiera** *Ioanŭ* (Cernăuţĭ), **Tocilescu** *Gr. G.* (Bucurescĭ), **Vulcanŭ** *Ios.* (Oradea-Mare).

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ

Preşedinte . . . . D-lŭ **Urechia** *V. A.* (Bucurescĭ)
Vice-Preşedinte . . . . » **Xenopol** *A. D.* (Iaşĭ)
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1893—1900). » **Maniu** *Vasile* (Bucurescĭ)

Membri: D-niĭ **Babeşŭ** *Vincenţiŭ* (Budapesta), **Ionescu** *Nicolae* (Iaşĭ), **Kalinderu** *I.* (Bucurescĭ), **Marianŭ** *S. Fl.* (Sucéva), **Marienescu** *A. M.* (Oradea-Mare) **Moldovanu** *I. M.* (Blajŭ), **Odobescu** *A.* (Bucurescĭ), **Papadopol-Calimachŭ** *A.* (Tecucĭ), **Sturdza** *D. A.* (Bucurescĭ),

III. SECȚIUNEA SCIINȚIFICĂ

Preşedinte . . . . D-lŭ **Poni** *Petre* (Iaşĭ)
Vice-Preşedinte . . . . » **Fălcoianu** *St.* (Bucurescĭ)
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1893—1900) . » **Ştefănescu** *Gr.* (Bucurescĭ)

Membri: D-niĭ **Aurelianŭ** *P. S.* (Bucurescĭ), **Babeşŭ** *Dr. V.* (Bucurescĭ), **Brândză** *Dr. D.* (Bucurescĭ), **Felix** *Dr. I.* (Bucurescĭ), **Ghica** *Ion* (Bucurescĭ), **Haret** *Sp.* (Bucurescĭ), **Kretzulescu** *N.* (Bucurescĭ), **Porcius** *Florianŭ* (Rodna), **Teclu** *Nicolae* (Viena).

C. PERSONALULŬ COMISIUNILORŬ.

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecei.

Membri: D-lŭ **Quintescu** *N.*, Secretarŭ alŭ Secţiunei Literare.
» **Maniu** *V.*, » » » Istorice.
» **Ştefănescu** *Gr.*, » » » Sciinţifice

II. Membru conservatorŭ alŭ Colecţiuneĭ Numismatice: D-lŭ **Sturdza** *D. A.*

III. Comisiunea pentru cercetarea cărţilorŭ tipărite intrate la concursŭ pentru:

Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu din Seria B, de 4.000 leĭ, destinatŭ celeĭ maĭ bune cărţĭ în limba română, cu conţinutŭ de orĭ ce natură, tipărită dela 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1894; şi

Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu, de 5.000 leĭ, destinatŭ uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutŭ literarŭ, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1893 până la 31 Decembre 1894.

Membri:

din Secţiunea Literară: D-niĭ **Maiorescu** *T.*, **Naum** *A.*, **Vulcanŭ** *I.*
din Secţiunea Istorică: » **Babeşŭ** *V.*, **Maniu** *V.*, **Urechia** *V. A.*
din Secţiunea Sciinţifică: » **Aurelianŭ** *P. S.*, **Felix** *Dr. I.*, **Poni** *P.*

IV. Comisiunea Premiuluĭ Asociaţiuneĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕţămîntuluĭ publicŭ, de leĭ 1.500, pentru 1895, care se va decerne celeĭ maĭ bune cărţĭ didactice în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decembre 1894:
D-niĭ **Quintescu** *N.*, **Marianŭ** *S. Fl.*, **Fălcoianu** *St.*

V. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ intrate la concursŭ pentru Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ, de 5.000 leĭ, pentru 1895, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ:
«*Igiena ţĕranuluĭ românŭ. Locuinţa, încălţămintea şi îmbrăcămintea. Alimentaţiunea în diferite regiunĭ ale ţĕreĭ şi în diferile ţimpurĭ ale anuluĭ.*»
D-niĭ **Kalinderu** *I.*, **Babeşŭ** *Dr. V.*, **Felix** *Dr. I.*

VI. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ intrate la concursŭ pentru Premiulŭ G. San-Marin, de 2.000 leĭ, pentru 1895, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ:
«*Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine atâtŭ la Orientŭ câtŭ şi la Occidentŭ, începêndŭ cu secolulŭ XVI-lea până la anulŭ 1860.*»
D-niĭ **Negruzzi** *I. C.*, **Kalinderu** *I.*, **Aurelianŭ** *P. S.*

VII. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ intrate la concursŭ pentru Premiulŭ Neuschotz, de 2.000 leĭ, pentru 1895, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ:

«Compendiŭ istoricŭ asupra desvoltăreĭ industriale la Românĭ până în 1875.»
D niĭ **Urechia** *V. A.*, **Xenopol** *A. D.*, **Poni** *P.*

VIII. Comisiunea fundaţiuneĭ Adamachi:
D-niĭ **Sturdza** *D. A.*, **Haret** *Sp.*, **Poni** *P.*

IX. Comisiunea fundaţiuneĭ Otteteleşanu:
D-niĭ **Negruzzi** *I. C.*, **Kalinderu** *I.*, **Sturdza** *D. A.*, **Urechia** *V. A.*

X. Comisiunea pentru împărţirea gratuită a cărţilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu:
D-niĭ **Sturdza** *D. A.*, **Aurelianŭ** *P. S.*, **Ştefănescu** *Gr.*

XI. Comisiunea pentru studiarea modificărilorŭ art. 7 din Statute şi 58 din Regulamentŭ:
D-niĭ **Ollănescu** *D. C.*, **Kalinderu** *I.*, **Marianŭ** *S. Fl.*, **Sturdza** *D. A.*, **Poni** *P.*

CUPRINSULŬ

PARTEA I.

ȘEDINȚELE ORDINARE DIN ANULŬ 1893—94.

1. Ședința din 9 Aprilie 1893. Pagina

Se primesce în darŭ unŭ manuscriptŭ dela 1804 despre starea némuluĭ românescŭ din Ardélŭ . . . 1

D-niĭ *V. A. Urechiă* și *D. C. Ollănescu* despre unŭ «Infanteristŭ moldovénŭ» dela 1684. . . . »

2. Ședința din 16 Aprilie 1893.

D-lŭ St. C. Hepites despre expedițiunea astronomică franceză din Senegalŭ . . 2

D-lŭ *I. Kalinderu* cetesce Cartea de danie a avereĭ I. și E. Otteteleșanu . . . »

Decisiunea Academieĭ pentru primirea donațiuneĭ I. Kalinderu (Otteteleșanu) . 8

3. Ședința extraordinară din 21 Aprilie 1893.

Mórtea Președinteluĭ G. Bariţiŭ . . . »

4. Ședința din 23 Aprilie 1893.

Mórtea Presedinteluĭ G. Bariţiŭ. . . . 9

5. Ședința din 30 Aprilie 1893.

Mórtea membruluĭ onorarŭ P. Câmpénu . . . »

Condoleanțe pentru mórtea Președinteluĭ G. Bariţiŭ. . . . »

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu*, delegatŭ la congresulŭ archeologicŭ din Francia . . . . »

Relațiune despre representarea Academieĭ la înmormîntarea luĭ G. Bariţiŭ . . 10

D-niĭ *B. P. Hasdeŭ* și *D. Sturdza* despre donațiunea I. Kalinderu (Otteteleșanu). »

Parastasŭ pentru rěposatulŭ Președinte G. Bariţiŭ . . . »

6. Ședința publică din 7 Maiŭ 1893.

Delegațiunea Asociațiuneĭ transilvane la parastasulŭ pentru Președintele G. Bariţiŭ. 11

D-lŭ Tr. Tamm mulțumesce pentru alegerea sa de membru corespondentŭ . . »

D-lŭ Vice-Președinte *V. A. Urechiă* salută pe representanțiĭ Asociațiuneĭ transilvane »

D-lŭ *D. C. Ollănescu* cetesce *Satira I.* . . . »

7. Ședința din 14 Maiŭ 1893.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* presentă spre publicare *«Jocurĭ copilărescĭ din Macedonia»* de P. N. Papahagi . . . 12

Pagina

8. **Şedinţa din 21 Maiŭ 1893.**

Ministeriulŭ Cultelorŭ anunţă acordarea sumeĭ necesare d-luĭ Gr. G. Tocilescu pentru participarea la congresulŭ archeologicŭ din Francia 12

Ministeriulŭ de Interne şi d-lŭ L. Petco din Aradŭ dăruescŭ cărţĭ şi manuscripte »

D-lŭ Dr. C. Diaconovicĭ dela Sibiiŭ trimete resturĭ din uniforma unuĭ ofiţerŭ rusŭ înmormîntatŭ la Sibiiŭ în 1849 . . . . »

D-lŭ *D. Sturdza* anunţă sosirea medalieĭ pentru aniversarea de 80 anĭ a rĕposatuluĭ G. Bariţiŭ. . . . . »

9. **Şedinţa din 28 Maiŭ 1893.**

D-lŭ Dr. G. Weigand despre seminariulŭ de filologie română dela Lipsca . . . 13

Decisiune a se publică în *Anale «Jocurĭ copilărescĭ din Macedonia»* de P. N. Papahagi. . . . . »

D-lŭ I. Bianu, bibliotecarŭ, despre corespondenţa luĭ G. Bariţiŭ dăruită Academieĭ »

D-lŭ *N. Ionescu* despre înmormîntarea rĕposatuluĭ Preşedinte G. Bariţiŭ 14

D-niĭ *N. Ionescu, Gr. G. Tocilescu, D. Sturdza, V. A. Urechiă,* despre colecţiunile de monete şi de anticităţĭ din ţéră . . . . »

D-lŭ *Gr. Ştefănescu,* despre *Premiile sciinţifice ale Institutuluĭ Smithsonian din Washington* 15

10. **Şedinţa publică din 4 Iunie 1893.**

Ministeriulŭ Cultelorŭ comunică autorisarea de a se acceptà donaţiunea I. Kalinderu (Otteteleşanu). . . . . »

D-lŭ T. G. Djuvara dăruesce cărţĭ. . . . . »

D-lŭ *Gr. Ştefănescu,* despre *Scufundarea dela Ulubescĭ* . . . . »

D-lŭ *Dr. V. Babeşŭ,* despre *Causele unorŭ enzootiĭ de vite în România* 16

D-lŭ *V. A. Urechiă* comunică documente inedite . . . . »

D-lŭ *D. Sturdza,* despre Institutulŭ Otteteleşanu dela Măgurele . . . . »

Comisiunea Institutuluĭ Otteteleşanu . . . . »

11. **Şedinţa din 11 Iunie 1893.**

D-lu I. G. Bariţiŭ depune o parte din corespondenţa părinteluĭ sĕŭ 17

D-lŭ C. Colescu-Vartic dăruesce scrisorĭ de I. Eliade din 1851—57 . . . . »

D-lŭ I. C. Surucénu, membru onorarŭ, dăruesce inscripţiunĭ turcescĭ 18

12. **Şedinţa din 18 Iunie 1893.**

D-lŭ Dr. L. Petco dăruesce corespondenţa Druluĭ A. Şandor, profesorŭ în Aradŭ »

D-lŭ P. Iacobŭ trimete bucăţĭ de pétră de ferŭ dela Teliucŭ lângă Hunedóra. . »

13. **Şedinţa din 25 Iunie 1893.**

D-lŭ Dr. L. Petco dăruesce manuscripte de ale Druluĭ A. Şandor, profesorŭ în Aradŭ . . . . »

D-lŭ N. Hodoşŭ dăruesce documente despre revoluţiunea luĭ Horia din 1784 . . »

Decisiune a se da d-luĭ N. Hodoşŭ publicaţiunile Academieĭ şi Hurmuzaki. . . 19

Comisiunea pentru regulamentulŭ donaţiuneĭ V. Adamachi . . . . »

14. **Şedinţa din 27 Augustŭ 1893.**

D-lŭ V. M. Kogălnicénu dăruesce obiecte rĕmase dela părintele sĕŭ . . . . . . »

Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice dăruesce «Almanachulŭ Cultelorŭ» pe 1893 . . 20

15. **Şedinţa publică din 3 Septembre 1893.**

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* cetesce memoriulŭ sĕŭ *Basarabiĭ* . . . . »

16. **Şedinţa din 10 Septembre 1893.**

D-niĭ A. Crainicŭ dela Slatina, A. d'Avril, Ministrulŭ lucrărilorŭ publice, C. S. Marcovicĭ şi O. Lugosianŭ facŭ darurĭ pentru bibliotecă . . . . »

Pagina
D-lŭ *V. A. Urechiă* comunică unŭ documentŭ despre «Logofeţia obiceiurilorŭ» din 1797 21
17. **Şedinţa din 17 Septembre 1893.**
D-lŭ E. M. Teodorescu despre cercetările istorice făcute la Chişineŭ şi Odesa . »
D-lŭ V. M. Kogălnicénu despre obiectele dăruite la 27 Augustŭ . . . . »
18. **Şedinţa din 24 Septembre 1893.**
D-lŭ *Dr. I. Felix* presentă scrierea sa *Raportŭ despre igiena publică a României în 1892* . . . . »
D-lŭ *Dr. V. Babeşŭ* presentă *Analele Institutuluĭ de patologie şi bacteriologie*, partea 3-a. 22
D-niĭ Dr. L. Mileticĭ şi D. D. Agura dela Sofia dăruescŭ publicaţiunĭ . . . . . »
Asociaţiunea belgiană a chimiştilorŭ invită Academia la congresulŭ sĕŭ la Bruxela în Augustŭ 1894. . . . . »
D-lŭ *D. C. Ollănescu* despre unŭ «Infanteristŭ moldovénŭ» dela 1684 . . . . . »
19. **Şedinţa publică din 1 Octobre 1893.**
D-lŭ *Dr. V. Babeşŭ*, despre *Analele Institutuluĭ de patologie şi bacteriologie*. . . »
D-lŭ *D. Sturdza*, despre *Observatoriulŭ de pe Sonnblick* 23
20. **Şedinţa din 8 Octobre 1893.**
D-lŭ Baronŭ Bühler dela Moscva dăruesce o publicaţiune . . . . »
S. Sa preotulŭ Reventŭ trimete óse petrificate . . . . »
D-lŭ *I. C. Negruzzi* dăruesce manuscripte . . . . »
D-lŭ T. T. Burada despre Românii din Moravia . . . . »
20. **Şedinţa din 15 Octobre 1893.**
D-lŭ *Gr. Ştefănescu* despre ósele petrificate trimese de preotulŭ Reventŭ . . . 24
Decisiune a se trimete Museuluĭ de sciinţe naturale aceste óse petrificate . . . 25
Ministeriulŭ Cultelorŭ trimete documentele Episcopieĭ Romanuluĭ . . . . »
D-lŭ *I. C. Negruzzi* dăruesce unŭ documentŭ din 1727 . . . . »
D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* dăruesce portretulŭ luĭ Ioanŭ Vodă celŭ cumplitŭ . . . . . »
Scrisórea adresată M. S. Regeluĭ cu ocasiunea nasctereĭ A. S. R. Principeluĭ Carol. »
22. **Şedinţa din 22 Octobre 1893.**
Telegrama M. S. Regeluĭ rĕspunḑêndŭ scrisoreĭ trimese 26
D-lŭ *D. Sturdza* dăruesce o carte 27
D-lŭ *V. A. Urechiă*, delegatŭ alŭ Academieĭ la inaugurarea bustuluĭ luĭ M. Kogălnicénu la Galaţĭ . . . . »
Comisiunea pentru Premiulŭ Hagi-Vasile din 1894 . . . . »
23. **Şedinţa din 29 Octobre 1893.**
Scrisórea Academieĭ din Berlin despre *limes alutanus* . . . . »
D-lŭ *V. A. Urechiă* despre inaugurarea la Galaţĭ a bustuluĭ luĭ M. Kogălnicénu 29
D-lŭ C. Esarcu dăruesce documente diplomatice italiane din 1859 . . . . »
24. **Şedinţa publică din 5 Novembre 1893.**
D-lŭ St. C. Hepites trimite o notă despre *Plóia în România* . . . . »
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu*, despre congresulŭ archeologicŭ din Francia şi nouele săpăturĭ dela cetatea Tropaeum Trajani în Dobrogea . . . . »
D-lŭ *D. C. Ollănescu* cetesce *Oda cu prilejulŭ nascereĭ Principeluĭ Carol alŭ Românieĭ* . . . . »
25. **Şedinţa din 12 Novembre 1893.**
D-lŭ I. Surucénu despre inscripţiunile turcescĭ dăruite şi despre cărţĭ românescĭ tipărite la Chişineŭ 30

Pagina

D-lŭ *I. C. Negruzzi*: relaţiune despre Institutulŭ Otteteleşanu dela Măgurele . 30
Decisiune ca Institutulŭ Otteteleşanu să încépă a funcţionà în anulŭ şcolarŭ 1894—95. »
D-lŭ *D. Sturdza*, despre *Chronica luĭ Richental asupra Conciliuluĭ dela Constanţa din 1414—1418*. 31

26. Şedinţa publică din 19 Novembre 1893.
Primăria Bucurescilorŭ trimete medalia bătută la botezulŭ A. S. R. Principeluĭ Carol. . . . . »
D-lŭ D. C. Sturdza-Scheianulŭ dăruesce broşurĭ pentru bibliotecă . . . . . . »
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* cetesce memoriĭ despre *Castrele romane de-alungulŭ Oltuluĭ* şi despre *Săpăturile dela Slăvenĭ (Romanaţĭ)*. . . . . »

27. Şedinţa din 26 Novembre 1893.
D-lŭ Baronŭ Guillaume dăruesce o carte şi întrébă despre lucrarea sa bibliografică asupra Românieĭ. 32
Discuţiune şi decisiune asupra împrumutăreĭ cărţilorŭ din bibliotecă . . . . . »

28. Şedinţa publică din 3 Decembre 1893.
D-lŭ D. Negrénu dăruesce cărţĭ 33
D-lŭ *Gr. Ştefănescu*, despre *O nouă regiune a Dinoteriuluĭ* . . . . »
D-lŭ I. Bogdanŭ, despre *Unŭ noŭ letopiseţŭ moldovenescŭ în limba slavonă* . »

29. Şedinţa publică din 10 Decembre 1893.
D-lŭ Preşedinte alŭ Adunăreĭ Deputaţilorŭ trimete *Analele parlamentare* . . . »
D-lŭ St. C. Hepites presentă o notă despre *Poleiulŭ dela 11 şi 12 Novembre st. n.* 34
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu*, despre *Limes alutanus şi forticaţiunile Romanilorŭ în Dacia*. . . . . »
D-lŭ I. Bogdanŭ, despre *Unŭ noŭ letopiseţŭ moldovenescŭ în limba slavonă* . . »

30. Şedinţa din 17 Decembre 1893.
Decisiune a se dăruì publicaţiunĭ Universităţeĭ din Lausanne . . . . »
Decisiune a se publicà în *Anale* note presentate de d-niĭ D. Negrénu, M. Mureşianu şi St. C. Hepites . . . . »
Decisiune de a se intervenì la Guvernŭ pentru mijlócele necesare la explorarea *limes*-uluĭ alutanŭ 35

31. Şedinţa din 14 Ianuarie 1894.
S. Sa Părintele Mangra dela Aradŭ dăruesce cărţĭ şi manuscripte . . . . »
D-lŭ St. C. Hepites presentă *Analele Institutuluĭ meteorologicŭ*, vol. VI 36
D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* presentă lista cărţilorŭ depuse pentru premiele din 1894. 37
D-lŭ I. Negură, inginerŭ din Iaşĭ, presentă «*Tractatŭ de istorie naturală*, etc..», care i se înapoiază . . . . »
D-lŭ E. Hodoşŭ dela Caransebeşŭ presentă publicaţiunea sa *Poesiĭ poporale din Bănatŭ*, tom. I, cerêndŭ ajutorŭ pentru continuare . . . . »
Invitare la alŭ X-lea Congresŭ internaţionalŭ alŭ Orientaliştilorŭ la Geneva în Septembre 1894 . . . . »
Comunicare despre testamentulŭ rĕposateĭ A. M. Ajderolu . . . . »
D-niĭ *A. Naum* şi *D. C. Ollănescu* presentă discursurile lorŭ de recepţiune şi se decide a le rĕspunde d-niĭ *T. Maiorescu* şi *I. C. Negruzzi* 38
D-lŭ N. Coculescu, despre *Eclipsa de sóre dela 4 (16) Aprilie 1893*. . . . . . . »
D-lŭ *Dr. V. Babeşŭ* arată că nu-şĭ va puté ţiné în acestŭ anŭ discursulŭ de recepţiune . . . . »

Pagina

32. **Şedinţa publică din 21 Ianuarie 1894.**
Schimbŭ de publicaţiunĭ cu Societatea istorică din Lemberg 38
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu*, despre *Limes danubianus şi unŭ noŭ valŭ în Dobrogea.* »
33. **Şedinţa din 28 Ianuarie 1894.**
D-lŭ St. C. Hepites presentă lucrarea: *Materiale pentru climatologia Românieĭ. I. Clima Sulineĭ* 39
34. **Şedinţa publică din 4 Februarie 1894.**
D-niĭ I. Zanne şi fraţiĭ Şaraga, anticarĭ în Iaşĭ, facŭ darurĭ pentru bibliotecă. . »
Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice dela Roma trimete operele luĭ Galilei, vol. III »
Schimbŭ de publicaţiunĭ cu Institutulŭ geologicŭ alŭ Suedieĭ . . . . »
D-lŭ *D. Sturdza*, delegatŭ la alŭ X-lea Congresŭ internaţionalŭ alŭ Orientaliştilorŭ »
D-lŭ *B. P. Hasdeŭ*, despre *Statu-palmă-barbă-cotŭ* 40
D-lŭ *Gr. Ştefănescu*, despre *Originea oxigenuluĭ din atmosferă* . . . . »
D-lŭ I. Bogdanŭ, despre *Bartolomeiŭ Kopitar*. . . . . »
35. **Şedinţa din 11 Februarie 1894.**
D-niĭ V. M. Kogălnicénu şi G. C. Cantacuzino dăruescŭ documente . . . . . . »
D-lŭ Dr. G. Weigand cere ajutorŭ pentru publicarea scriereĭ sale despre *Călĕtoriile în Turcia şi Grecia* . . . . »
D-niĭ *I. Kalinderu* şi *V. Maniu*, despre testamentulŭ rĕposateĭ A. M. Ajderolu . »
36. **Şedinţa din 18 Februarie 1894.**
Decisiune a se publică în *Anale* lucrărĭ de d-niĭ St. C. Hepites şi N. Coculescu 41
D-lŭ *I. Kalinderu*, despre testamentulŭ rĕposateĭ A. M. Ajderolu. . . . . »
D-lŭ *V. A. Urechiă* presentă fotografia unuĭ documentŭ dela Leonŭ Vodă din 1631 »
37. **Şedinţa din 25 Februarie 1894.**
Mórtea membruluĭ onorarŭ Paul Bataillard . . . . »
38. **Şedinţa publică din 4 Martie 1894.**
D-lŭ C. Erbicénu dăruesce unŭ manuscriptŭ 42
D-lŭ I. Popŭ-Reteganulŭ trimete spre publicare o colecţiune de poveştĭ poporale »
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu*, despre *Inscripţiunĭ şi monete atribuite Dacilorŭ* . . . . »
D-lŭ *Dr. V. Babeşŭ*, despre *O bólă endemică în România: entero-hepatita supurată* . . . . »
D-lŭ Sava Ştefănescu, despre *Etatea geologică a conglomeratelorŭ terţiare din Muntenia*. . . . . »
39. **Şedinţa din 11 Martie 1894.**
D-lŭ *N. Teclu* trimete publicaţiunĭ . . . . »
Preotulŭ T. Bălăşelŭ din Ştefănescĭ (Vîlcea) trimete spre publicare poesiĭ poporale »
D-lŭ Generalŭ *St. Fălcoianu* dăruesce charta Delteĭ Dunăreĭ făcută la 1856—57 43
D-luĭ Dr. L. Szádeczky, profesorŭ la Clujŭ, dăruesce publicaţiunĭ . . . . »
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* presentă *Indreptariŭ pentru ortografia română* (Viena 1893) de Dr. D. Onciulŭ . . . . »

Anexe.

Dumitru C. Ollănescu, Satira I contra actualeĭ direcţiunĭ a poesieĭ române. . . 44
Gr. Ştefănescu, Notă despre premiele puse la concursŭ de Institutulŭ Smithsonian din Washigton pentru o serie de lucrărĭ asupra unorŭ subiecte de mare însemnătate sciinţifică. 48
« « Scufundarea déluluĭ din Ulubescĭ (jud. Dîmboviţa). Cu 1 stampă. 50

Pagina
Dr. *V. Babeşŭ*, Notă asupra causelorŭ unorŭ enzootiĭ de vite în România. . . 57
Emilŭ M. Teodorescu, Raportŭ asupra cercetărilorŭ de documente istorice făcute la Chişineŭ şi Odesa în vara anuluĭ 1893, ... 63
Dr. *V. Babeşŭ*, Comunicare asupra «Analelorŭ Institutuluĭ de patologie şi bacteriologie» pe anulŭ 1890 73
D. A. Sturdza, Observatoriulŭ meteorologicŭ de pe muntele Sonnblick (Alpiĭ austriacĭ) 80
Dumitru Const. Ollănescu, Oda cu prilejulŭ nasceriĭ Principeluĭ Carol alŭ Românieĭ 95
D. A. Sturdza, Chronica luĭ Ulric de Richental asupra Conciliuluĭ dela Constanţa (1414—1418). Relaţiune analitică, ... 97
Gr. Ştefănescu, O nouă regiune a Dinoteriuluĭ, ... 107
D. Negrénu, Constantele dielectrice ale câtorŭ-va uleiurĭ, variaţiunea acestorŭ constante cu temperatura şi relaţiunile între constantele dielectrice, indicele de refracţiune şi densitatea substanţelorŭ 109
M. Mureşianu, Coeficienţiĭ de dilataţiune aĭ benzenuluĭ şi tolueuluĭ 112
St. C. Hepites, Plóia în România, ... 117
» » » Poleiulŭ dela 11 şi 12 Novembre 1893 st. n., ... 121
Gr. Ştefănescu, Originea oxigenuluĭ atmosfericŭ. 126
N. Coculescu Astronomie.— Eclipsa totală de sóre dela 4 (16) Aprilie 1893, observată la Foundiougne (Senegalŭ). 131
Dr. V. Babeşŭ, Despre entero-hepatita supurată 144
Sava Ştefănescu, Etatea geologică a conglomeratelorŭ terţiare în Muntenia . . 150

PARTEA II.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1894.

1. Şedinţa din 15 Martie 1894.
Cuvintele d-luĭ Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* pentru deschiderea sesiuneĭ generale 159
Raportulŭ d-luĭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* asupra lucrărilorŭ Academieĭ în anulŭ 1893—94 . . . . »
Publicaţiunile istorice Hurmuzaki. 1880—94 178
Programa lucrărilorŭ sesiuneĭ generale a Academieĭ în 1894 186
D-lŭ *I. G. Sbiera* anunţă că nu va puté participà la lucrările sesiuneĭ 188
D-lŭ Gr. Buicliu dăruesce numere de ḑiare armenescĭ cuprinḑêndŭ traducerĭ din Carmen Sylva . . . . »
D-lŭ *D. Sturdza* dăruesce cărţĭ, manuscripte, documente şi stampe pentru bibliotecă . . . . »
Schimbŭ de publicaţiunĭ cu Societatea regală de sciinţe din Goettingen . . . . »
D-lŭ Maiorŭ N. Boerescu presintă două charte geografice spre examinare . . . »
Comisiunea Premiuluĭ Hagi-Vasile aprobată de plenulŭ Academieĭ . . . . . . »
D-lŭ *V. A. Urechiă* nu póte luà parte la lucrările Comisiuneĭ premielorŭ . . 189
D-niĭ *I. Kalinderu* şi *A. D. Xenopol* aleşĭ membri în Comisiunea premielorŭ . . »
Comisiunea pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în 1893—94 . . . . »
Comisiunea financiară pentru cercetarea compturilorŭ pe 1893—94 şi formarea budgetuluĭ pe 1894—95 . . . . »

Pagina

Decisiune a nu se publică lucrarea d-luĭ Lobel dela Constantinopole asupra unorŭ cuvinte de origine turcă şi arabă 189

2. **Şedința din 16 Martie 1894.**

Cetirea raportuluĭ comisiuneĭ pentru împărțirea cărțilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu în 1893. . . . . »

Realegerea comisiuneĭ pentru 1894 . . . . »

3. **Şedința din 17 Martie 1894.**

Discuțiune asupra modificăreĭ art. 58 şi 62 din Regulamentulŭ generalŭ . . 190

Decisiune a se amână pentru viitórea sesiune propunerea ca sesiunea generală să încépă la 15 Septembre 192

Decisiune a se amână pentru sesiunea viitóre propunerea asupra schimbăreĭ terminuluĭ de depunere a lucrărilorŭ pentru concursurile premielorŭ . . . . »

Comisiunea pentru studiarea modificărilorŭ propuse la art. 7 din Statute şi 58 din Regulamentŭ 193

Se respinge modificarea art. 62 din Regulamentŭ 194

3. **Şedința publică solemnă din 18 Martie 1894.**

Cuvîntarea M. S. Regeluĭ . . . . »

D-lŭ *I. Kalinderu* cetesce discursulŭ sĕŭ de recepțiune 195

D-lŭ *D. Sturdza*: rĕspunsŭ la discursulŭ de recepțiune alŭ d-luĭ I. Kalinderu . »

4. **Şedința din 19 Martie 1894.**

D-lŭ *Fl. Porcius* anunță că nu va puté participă la lucrările sesiuneĭ . . . . . »

S. Sa părintele Z. Boiu dăruesce o carte . . . . »

Discuțiune asupra scriereĭ luĭ *u* mutŭ finalŭ . . . . »

Decisiune a se recomendă Secțiuneĭ literare să aducă până în 10 ḑile propunerile sale asupra acesteĭ cestiunĭ 198

5. **Şedința din 21 Martie 1894.**

D-lŭ *S. Fl. Marianŭ*, însărcinatŭ să studieze colecțiunea de poveştĭ poporale a d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ . . . . »

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* presentă o culegere de extracte din *Magnum Etymologicum Romaniæ* . . . . »

Discuțiune despre lucrarea bibliografică asupra Românieĭ de d-lŭ Baronŭ Guillaume. . . . . »

Decisiune a nu se publică lucrarea 200

Propunere a se însărcină d-luĭ I. Bianu, bibliotecarŭ, cu facerea uneĭ lucrărĭ bibliografice asupra Românieĭ. . . . . »

Decisiune a se recomendă propunerea Comisiuneĭ biblioteceĭ 201

6. **Şedința din 22 Martie 1894.**

M. S. Regele trimete cărțĭ pentru bibliotecă . . . . »

Cestiune personală între d-niĭ *Gr. G. Tocilescu* şi *N. Quintescu* . . . . »

Se respinge dela premiare lucrarea presentată la Premiulŭ Al. Bodescu asupra subiectuluĭ «*Istoria teatruluĭ în România*» . . . . »

7. **Şedința din 23 Martie 1894.**

D-lŭ St. C. Hepites presentă o notă despre *Cutremurele de pămîntŭ în România în anulŭ 1893 st. n.* 202

D-lŭ T. T. Burada cere unŭ ajutorŭ pentru cercetărĭ etnografice în Silesia şi Galiția (Pocuția) . . . . »

Mórtea membruluĭ corespondentŭ Th. Codrescu . . . . »

Pagina

D-lŭ *Sp. Haret* cetesce proiectulŭ pentru întrebuințarea veniturilorŭ fonduluĭ Adamachi 202

8. **Ședința din 24 Martie 1894.**

Decisiune a se continuà cercetările și decopierile de documente la Chișineŭ și Odesa 203

9. **Ședința publică solemnă din 25 Martie 1894.**

D-lŭ *D. C. Ollănescu* cetesce discursulŭ sĕŭ de recepțiune . . . . »

D-lŭ *I. C. Negruzzi*: rĕspunsŭ la discursulŭ de recepțiune alŭ d-luĭ D. C. Ollănescu »

10. **Ședința din 26 Martie 1894.**

Decisiune a se recomendà Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice cererea de ajutorŭ a d-luĭ Dr. G. Weigand pentru publicarea scriereĭ sale despre Românii din Peninsula Balcanică 204

Decisiune a se publicà în *Anale* nota d-luĭ St. C. Hepites despre *Cutremurele de pămîntŭ din România în anulŭ 1893 st. n.* . . . . »

Premiulŭ Eliade-Rădulescu se acordă d-luĭ L. Șăinénu pentru *Studiŭ asupra basmelorŭ române* . . . . »

11. **Ședința din 28 Martie 1894.**

Premiulŭ Hagi-Vasile se acordă d-luĭ Gr. V. Maniu pentru *Dreptulŭ comercialŭ* 205

D-lŭ *Gr. Ștefănescu* cetesce raportulŭ Comisiuneĭ biblioteceĭ pentru 1893 . . . 207

Decisiune ca d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* să facă o edițiune nouă a *Chroniculuĭ* luĭ D. Cantemirŭ . . . . »

Decisiune a se amânà facerea edițiuneĭ Chronicelorŭ muntenescĭ de d-lŭ *Gr. G. Tocilescu*. 208

Decisiune ca d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* să publice *inscripțiunile latine și elene din țĕră.* »

Decisiune pentru publicarea *Țĕranuluĭ românŭ* de d-lŭ Gr. G. Tocilescu . . . 209

Decisiune pentru tipărirea discursurilorŭ de recepțiune în broșurĭ separate . . 211

Decisiune a se publicà prin *Monitorulŭ Oficialŭ* comunicările făcute în ședințe . »

12. **Ședința publică din 30 Martie.**

D-lŭ *V. A. Urechiă* despre unŭ documentŭ din 1689 dela Constantinŭ Cantemirŭ »

D-lŭ Sava Ștefănescu despre *Stratele sarmatice din Muntenia și Moldova* și despre *Stratele perforate în Bărăganŭ pentru construirea puțuluĭ artesianŭ dela Mărculescĭ* »

13. **Ședința din 31 Martie 1894.**

D-lŭ *Ion Ghica* dăruesce manuscripte autografe de V. Alecsandri. 212

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrărilorŭ făcute în 1893—94 . . . . »

Decisiune pentru publicarea luĭ Erodot în traducerea d-luĭ D. I Ghica 216

Decisiune pentru publicarea traducereĭ luĭ Titu Liviu 217

Decisiune a se mulțumì I. P. S. Sale Iosifŭ Naniescu, Mitropolitulŭ Moldoveĭ, pentru biblioteca dăruită . . . . »

14. **Ședința din 1 Aprilie 1894.**

D-niĭ *V. Maniu* și *N. Quintescu*, despre mórtea d-luĭ Dr. N. Barbu, traducĕtorulŭ luĭ Titu Liviu 218

D-lŭ *I. Vulcanŭ* presentă tragedia sa *Ștefanŭ Vodă celŭ tînĕrŭ* . . . . »

Decisiune a se da publicațiunile seminarielorŭ catolice din Bucurescĭ și Iașĭ . . »

Modificărĭ în Regulamentulŭ biblioteceĭ 219

Decisiune ca Delegațiunea să iea mĕsurĭ pentru mărirea localuluĭ 224

Propunerea pentru facerea bibliografieĭ române se aprobă și se recomandă Comisiuneĭ financiare . . . . »

Pagina

15. **Şedinţa publică solemnă din 2 Aprilie 1894.**
D-lŭ *A. Naum* cetesce discursulŭ sĕŭ de recepţiune 224
D-lŭ *Titu Maiorescu*: rĕspunsŭ la discursulŭ de recepţiune alŭ d-luĭ A. Naum . »
16. **Şedinţa din 4 Aprilie 1894.**
D-lŭ At. Popescu presentă spre examinare scrierea *Exerciţiĭ ortografice* 225
Continuarea traducereĭ luĭ Titu Liviu . . . . »
Decisiune pentru facerea bibliografieĭ române . . . . »
Modificarea art. 37 din Regulamentulŭ biblioteceĭ 227
17. **Şedinţa din 5 Aprilie 1894.**
Decisiune a se dărui biblioteceĭ Urechiă din Galaţĭ unulŭ din cele 3 exemplare legale din publicaţiunile române depuse în bibliotecă 230
Decisiunĭ:
Se respinge ajutorulŭ cerutŭ de d-lŭ T. T. Burada pentru misiune în Pocuţia şi Silesia . . . . »
La concursulŭ Premiuluĭ Al. Bodescu din 1899 se pune subiectulŭ: *Cercetărĭ istorice asupra oraşelorŭ Chilia şi Cetatea-Albă* 231
La concursulŭ Premiuluĭ Eliade-Rădulescu din 1898 se pune subiectulŭ: *Consideraţiunĭ istorice şi geografice asupra Basarabieĭ*, etc. . . . . »
18. **Şedinţa din 6 Aprilie 1894.**
Proiectŭ de regulamentŭ pentru fundaţiunea V. Adamachi 232
19. **Şedinţa din 7 Aprilie 1894.**
Votarea regulamentuluĭ fundaţiuneĭ Adamachi 235
20. **Şedinţa din 8 Aprilie 1894.**
D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* presentă raportulŭ despre scrierea luĭ *u* mutŭ finalŭ . . . 240
D-lŭ Dr. C. Istrati dăruesce charta ţĕrilorŭ române în reliefŭ făcută la 1854 de Cesar Bolliacŭ 241
D-lŭ *Gr. Ştefănescu* presintă *Buletinulŭ Societăţeĭ de sciinţe fisice* din Bucurescĭ »
D-lŭ *Gr. Ştefănescu* dăruesce numere din ḑiarulŭ *Românulŭ* din 1860 şi 1861 tipărite pe hârtie subţire pentru tinerimea dela Paris . . . . »
Se recomandă Comisiuneĭ financiare propunerile Secţiuneĭ literare de a se da ajutóre pentru publicaţiunĭ d-lorŭ E. Hodoşŭ, T. Bălăşelŭ şi I. Popŭ-Reteganulŭ . 242
Premiele Năsturelŭ-Herĕscu şi Lazărŭ: Rapórte şi discuţiunĭ . . . . »
Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu: Intâiulŭ votŭ pentru a se da d-luĭ G. Dem. Teodorescu 243
Nu se acordă d-lorŭ N. Pĕtraşcu, N. Rădulescu-Niger, A. C. Cuza, T. D. Speranţia şi Dr. Urechiă 244
21. **Şedinţa publică solemnă din 9 Aprilie 1894.**
D-lŭ *B. P. Hasdeŭ*: dare de sémă despre *Marele Etimologicŭ alŭ Românieĭ*. . 248
D-lŭ *V. A. Urechiă*, despre manuscriptulŭ luĭ Bandinus asupra catolicilorŭ din Moldova în secolulŭ XIII-lea . . . . »
22. **Şedinţa din 11 Aprilie 1894.**
Decisiune a se amână continuarea traducereĭ luĭ Titu Liviu . . . . »
Premiulŭ Lazărŭ: Intâiulŭ votŭ pentru a se da d-luĭ C. Chiru saŭ d-luĭ Dr. I. Kiriac 249
Nu se acordă d-lorŭ Dr. L. C. Cosmovicĭ şi Dr. I. Radianu 250
Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu: Alŭ doilea votŭ pentru a se da d-luĭ G. Dem. Teodorescu 251

Pagina
Alegere de membri corespondenţĭ românĭ: Intâiulŭ votŭ pentru alegerea d-luĭ T. Şerbănescu 251
D-niĭ I. Neniţescu şi D. Zamfirescu respinşĭ prin votŭ . . . . »
Canoniculŭ *Ioanŭ M. Moldovanu* dela Blajŭ este alesŭ membru alŭ Academieĭ »
Raportulŭ d-luĭ *B. P. Hasdeŭ* asupra luĭ *u* mutŭ finalŭ . . . . »
Decisiune ca Secţiunea literară să facă o revisiune a ortografieĭ 254
23. **Şedinţa din 12 Aprilie 1893.**
Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu acordatŭ d-luĭ G. Dem. Teodorescu . . . . »
Premiulŭ Lazărŭ: alŭ doilea votŭ pentru a se acordà d-luĭ C. Chiru . . . . . »
— Nu se acordă d-luĭ Dr. I. Kiriac 255
D-lŭ T. Şerbănescu este alesŭ membru corespondentŭ românŭ pentru Secţiunea literară . . . . »
Membri onorarĭ sunt aleşĭ d-niĭ Felix Dahn, Comite de Marsy, Otto Benndorf, L. Léger şi S. Sa Dr. Victor Mihalyi, Episcopŭ alŭ Lugojuluĭ. . . . . »
Intâiulŭ votŭ pentru alegerea d-luĭ Otto Hirschfeld de membru onorarŭ . . . »
Canoniculŭ *I. M. Moldovanu* mulţumesce pentru alegerea sa de membru alŭ Academieĭ . . . . »
Decisiune a nu se acordà d-luĭ D. N. Svilokossitsch ajutorŭ pentru cercetare de documente în Serbia 256
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu,* delegatŭ la congresulŭ Societăţeĭ franceze de archelogie. »
Comisiunea de 9 membri pentru premiele anuale Năsturelŭ-Herĕscu şi Eliade-Rădulescu din 1895 . . . . »
Comisiunea Premiuluĭ Asociaţiuneĭ Craiovene din 1895 . . . . »
Comisiunea Premiuluĭ Lazărŭ din 1895 . . . . »
Comisiunea Premiuluĭ San-Marin din 1895 . . . . »
Comisiunea Premiuluĭ Neuschotz din 1895. . . . . »
Comisiunea fundaţiuneĭ Adamachi . . . . »
Raportulŭ d-luĭ Secretarŭ generalŭ, *D. Sturdza* asupra fonduluĭ Hagi-Vasile . . 257
Decisiune a se publicà concursŭ pentru Premiulŭ Hagi-Vasile în anulŭ 1900 . 258
Subiectulŭ pentru Premiulŭ Lazărŭ din 1899 se decide a fi: *Studiulŭ hidrograficŭ completŭ alŭ unuia din următórele rîurĭ: Jiulŭ, Oltulŭ, Ialomiţa şi Siretulŭ* . »
24. **Şedinţa din 13 Aprilie 1894.**
Biuroulŭ Secţiuneĭ sciinţifice pentru 1894—95 259
Decisiune despre chartele geografice ale d-luĭ Maiorŭ N. Boerescu 260
Premiulŭ Lazărŭ acordatŭ d-luĭ C. Chiru . . . . »
D-lŭ Otto Hirschfeld alesŭ de membru onorarŭ . . . . »
Biuroulŭ Secţiuneĭ literare pentru 1894—95 . . . . »
Biuroulŭ Secţiuneĭ istorice pentru 1894—95 . . . . »
Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra situaţiuneĭ financiare-economice a Academieĭ în 1893—94 aprobatŭ . . . . »
Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra gestiuneĭ fonduluĭ Adamachi dela 8 Martie 1893—8 Martie 1894 aprobatŭ 261
Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra fonduluĭ Otteteleşanu aprobatŭ . . . . »
Votarea budgetuluĭ pe 1894—95 . . . . »
D-lŭ *Ion Ghica* este alesŭ Preşedinte pe anulŭ 1894—95 262
Vice-preşedinţiĭ aleşĭ pe anulŭ 1894—95 . . . . »
Decisiune pentru funcţionarea fundaţiuneĭ Ioanŭ Otteteleşanu . . . . »

Pagina

Raportulŭ d-luĭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* asupra lucrărilorŭ din sesiunea generală din 1894 263
Inchiderea sesiuneĭ generale din 1894 269

III. Secţiunea literară.

1. **Şedinţa din 28 Maiŭ 1893.**
Decisiune pentru publicarea în *Anale* a lucrăreĭ «*Jocurĭ copilărescĭ dela Românii din Macedonia*» de P. N. Papahagi 270
2. **Şedinţa din 19 Martie 1894.**
D-lŭ *S. Fl. Marianŭ*, însărcinatŭ să examineze *Poveştĭ poporale* de I. Popŭ-Reteganulŭ . . . . . »
3. **Şedinţa din 22 Martie 1894.**
Se amână cercetarea *Indreptariuluĭ pentru ortografia română* de Dr. D. Onciulŭ 271
Decisiune asupra cerereĭ de ajutorŭ a d-luĭ Dr. G. Weigand pentru editarea unorŭ cărţĭ de filologie română. . . . . . »
D-niĭ *D. C. Ollănescu* şi *Gr. G. Tocilescu*, însărcinaţĭ a examinà colecţiunile de poesiĭ poporale a d-luĭ E. Hodoşŭ şi a preotuluĭ T. Bălăşelŭ. . . . . . »
D-lŭ *B. P. Hasdeŭ*, însărcinatŭ să aducă unŭ raportŭ asupra scriereĭ lui *u* mutŭ finalŭ . . . . . »
4. **Şedinţa din 4 Aprilie 1894.**
Decisiunĭ asupra ajutórelorŭ pentru publicaţiunĭ cerute de d-niĭ E. Hodoşŭ, preotulŭ T. Bălăşelŭ şi I. Popŭ-Reteganulŭ 272
Raportulŭ d-luĭ *D. C. Ollănescu* asupra culegereĭ de «*Poesiĭ poporale din Sănatŭ*» de Enea Hodoşŭ 273
Raportulŭ d-luĭ *Gr. G. Tocilescu* despre colecţiunea de Balade a preotuluĭ T. Bălăşelŭ 276
Raportulŭ părinteluĭ *S. Fl. Marianŭ* despre colecţiunea de poveştĭ a d-luĭ I. Popŭ-Reteganulŭ . . . . . »
5. **Şedinţa din 6 Aprilie 1894.**
Se amână cercetarea scriereĭ *Exerciţiĭ ortografice* de At. Popescu 277
6. **Şedinţa din 11 Aprilie 1894.**
Se amână cestiunea traducereĭ luĭ Titu Liviu 278
Se decide suprimarea luĭ *u* mutŭ finalŭ. . . . . . »
7. **Şedinţa din 11 Aprilie 1894.**
Decisiune a se propune d-niĭ T. Şerbănescu, I. Neniţescu şi D. Zamfirescu să fie aleşĭ membri corespondenţĭ românĭ 278
8. **Şedinţa din 13 Aprilie 1894.**
Alegerea biurouluĭ Secţiuneĭ pe 1894—95 279

IV. Secţiunea istorică.

1. **Şedinţa din 19 Martie 1894.**
Decisiune pentru continuarea cercetărilorŭ şi decopierlorŭ de documente la Chişineŭ şi Odesa 280
Comunicarea d-luĭ *V. A. Urechiă* despre unŭ documentŭ din 1689 dela Constantinŭ Cantemirŭ . . . . . »
D-lŭ *Gr. G. Tocilescu*, despre necesitatea uneĭ ediţiunĭ complete a Chronicelorŭ muntenescĭ. 281

2. Ședința din 23 Martie 1894. Pagina

Decisiune ca d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* să fie însărcinatŭ cu facerea uneĭ edițiunĭ noue din *Chroniculŭ* luĭ D. Cantemirŭ. 282

Se amână cestiunea publicăreĭ Chronicelorŭ muntenescĭ . . . . »

Decisiune ca d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* să publice inscripțiunile latine și elene din țéră »

Decisiune a se publică câtŭ maĭ curînd *Țĕranulŭ românŭ* de d-lŭ Gr. G. Tocilescu »

D-lŭ *V. A. Urechiă*, despre manuscriptulŭ luĭ Bandinus. . . . . »

3. Ședința din 29 Martie 1894.

Decisiune a se recomendà plenuluĭ cererea de ajutorŭ a d-luĭ T. T. Burada pentru misiune în Silesia și Pocuția. 283

Discuțiune și decisiune asupra subiectelorŭ Premielorŭ Al. Bodescu din 1894 și Eliade-Rădulescu din 1898 285

4. Ședința din 4 Aprilie 1894.

Discuțiune asupra programeĭ desvoltătóre a subiectuluĭ admisŭ pentru premiulŭ Eliade-Rădulescu din 1898 289

Decisiune a se înaintà plenuluĭ programa propusă de d-lŭ I. Kalinderu 292

5. Ședința din 11 Aprilie 1894.

Decisiune a se propune canoniculŭ prepositŭ Ioanŭ M. Moldovanu dela Blajŭ spre a fi alesŭ membru alŭ Academieĭ . . . . »

6. Ședința din 12 Aprilie 1894.

Se respinge cererea de ajutorŭ a d-luĭ D. N Svilokossitsch pentru cercetare de documente în Serbia 293

Decisiune ca d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* să represinte Academia la congresulŭ Societățeĭ franceze de archeologie 294

7. Ședința din 13 Aprilie 1894.

Alegerea biurouluĭ Secțiuneĭ pe 1894—95 295

V. Secțiunea sciințifică.

1. Ședința din Decembre 1893.

Decisiune a se publică în *Anale* lucrărĭ de d-niĭ D. Negrénu, M. Mureșianu și St. C. Hepites 296

2. Ședința din 18 Februarie 1894.

Decisiune a se publică în *Anale* lucrărĭ de d-niĭ St. C. Hepites și N. Coculescu 297

3. Ședința din 24 Martie 1894.

Decisiune a se publică în *A* ota d-luĭ St. C. Hepites despre *Cutremurele de pămîntŭ în România în 1893 șț. n.* . . . . »

4. Ședința din 4 Aprilie 1894

Despre chartele *Aspectŭ generalŭ alŭ reliefuluĭ Românieĭ cu țĕrile vecine* și *Charta județuluĭ Roma* de Maiorŭ N. Boerescu . . . . »

5. Ședința din 12 Aprilie 1894.

Decisiune pentru sub ectulŭ Premiuluĭ Lazărŭ din 1899. 298

6. Ședința din 13 Aprilie 1894

Alegerea biurouluĭ ecțiuneĭ pentru 1894—95 299

V Comisiunea financiară.

Pagina

Raportulŭ Cassieruluĭ com tabilŭ asupra operaţiunilorŭ casseĭ şi asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ în anulŭ 1 93—94. 300
Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra administraţiuneĭ casseĭ şi asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ pe anulŭ 1893—94 311
Raportulŭ Cassieruluĭ-comptabilŭ asupra gestiuneĭ donaţiuneĭ Adamachi în 1893—1894 314
Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra gestiuneĭ fundaţiuneĭ Adamachi în 1993—94 315
Raportulŭ Cassieruluĭ-comptabilŭ despre situaţiunea donaţiuneĭ Otteteleşanu, la 12 Martie 1894 317
Raportulŭ Comisiuneĭ financiare despre situaţiunea donaţiuneĭ Otteteleşanu . . 319
Budgetulŭ Academieĭ pe anulŭ 1894—95 324

VII. Comisiunea bibliotecei.

Raportŭ asupra progreselorŭ biblioteceĭ în anulŭ 1893 328
Cărţile cumpĕrate în 1893 336

VIII. Comisiunea fondului Ioanŭ Fĕtu pentru cărţi didactice.

Raportŭ asupra lucrărilorŭ sale în 1893—94 351

IX. Comisiunea fundaţiunei Ioanŭ Otteteleşanu.

Şedinţa din 12 Aprilie 1894.
Propunerĭ pentru funcţionarea Comisiuneĭ 354

X. Comisiunea Premielorŭ anuale pe 1894.

1. Şedinţa din 16 Martie 1894.
Distribuirea cărţilorŭ pentru facerea rapórtelorŭ 357
2. Şedinţa din 31 Martie 1894.
Cetirea raportuluĭ d-luĭ I. Kalinderu despre ca t a luĭ St. Georgescu-Sergentulŭ 358
Decisiune pentru darea votuluĭ asupra cărţilorŭ r entate la premiĭ. . . . 359
3. Şedinţa din 6 Aprilie 1894.
Cetirea rapórtelorŭ asupra cărţilorŭ -lorŭ G. Dem Teodorescu, N. Rădulescu-Niger, N. Pĕtraşcu, A. C. Cuza, N. Maneguţiŭ, T. D Speran a, Dr. Urechia . . »
Votulŭ asupra cărţilorŭ d-lorŭ St. Georgescu-Sergentulŭ, N. Maneguţiŭ, N. Pĕtraşcu, N. Rădulescu-Niger, Dr. Urechia, A. C. Cuza T D. Sp ranţia, G. Dem. Teodorescu 360
Cetirea rapórtelorŭ şi votulŭ asupra cărţilorŭ d-loru Dr. Dr. C Cosmovicĭ şi Dr. I. Radianu 361
4. Şedinţa din 7 Aprilie 1894.
Cetirea rapórtelorŭ şi votulŭ asupra cărţilorŭ d-lorŭ . Chiru şi Dr. I. Kiriac. 362
D-lŭ *D. C. Ollănescu* este alesŭ raportorŭ generalŭ alŭ Con isi neĭ premielorŭ. »

Raportŭ generalŭ asupra lucrărilorŭ Comisiuneĭ pentru premiele Năsturelŭ-Herĕscu şi Lazărŭ pe 1894, de d-lŭ *D. C. Ollănescu*. . . . . »

Pagina

A. C. Cuza Me eriaşulŭ românŭ. Iaşĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *A. D. Xenopol* 367

St. Georg ci Ser en ulŭ, Memoriĭ din timpulŭ rĕsboiuluĭ pentru independenţă 1877—78. Ed. IV. Bucurescĭ f. an.
— Raportŭ de d-lŭ *I. Kalinderu* 375

N. Man guţi , Reunirea Românilorŭ din Transilvania şi Ungaria. Studiŭ naţionalŭ-istoricŭ-religiosŭ. Sibiŭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* 377

N. Pĕt aşcu Fi urĭ literare contimpurane. Bucurescĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *A. D. Xenopol* 380

N. R dul scu Niger, Rustice, vol. I, Poesiĭ, vol. II, Novele. Bucurescĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *D. C. Ollănescu* 381

T. D S an ia, Totŭ anecdote populare, vol. III. Bucurescĭ 1893.
» Prosa, vol. I. Bucurescĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *Gr. G. Tocilescu* 384

D n Teodorescu, Istoria filosofieĭ antice. Orientulŭ, Greciĭ, Romaniĭ, Creştiniĭ. Bucurescĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *Ioanŭ Caragiani* 385

Dr Ur hia, Igiena. Bucurescĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *Dr. V. Babeşŭ* 388

Const. Cl ru, Canalisarea rîurilorŭ şi irigaţiunĭ. Bucurescĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *Sp. Haret.* 390

Dr. I. Kir ac, Cursŭ clinicŭ de patologie chirurgicală. Lecţiunĭ profesate la Institutulŭ de chirurgie. I, II. Bucurescĭ 1892—93.
— Raportŭ de d-lŭ *Dr. V. Babeşŭ* 395

I anu, Chimie analitică aplicată. O nouă metodă pentru dosarea chloruluĭ şi a aciduluĭ fosforicŭ în urine. Bucurescĭ 1893.
Tratatŭ de chimie analitică calitativă teoretică şi practică. Bucurescĭ 1892.

Dr C Cosmovicĭ, Elemente de morphologie (anatomie-istologie) şi fisiologie animală, pentru cursurile liceale. Iaşĭ 1893.
— Raportŭ de d-lŭ *Dr. D. Brândză* 398

XI. **Comisiunea Premiului Hagi-Vasile pe 1894.**

«*Istoria comerciuluĭ la Românĭ, etc.*»

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrăreĭ presentate la concursŭ 401

XII. **Comisiunea Premiului Eliade-R cu pe 1894.**

«*Studiŭ asupra basmelorŭ rom e e*»

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrăreĭ presentate la c nc ŭ 404

XIII. **Comisiunea Premiului Al. Bode pe 1894.**

«*Istoria teatruluĭ în România*»

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrăreĭ presentate la conc r . 410

Anexe.

Pagina

Sava Ștefănescu, Extensiunea stratelorŭ sarmatice în Muntenia și Moldova . . 412

» » Stratele geologice perforate la Mărculescĭ în Băra ... ului Ialomițeĭ pentru construcțiunea puțuluĭ artesianŭ 425

Concursurĭ pentru premiĭ. 1894. Insciințare 429

Personalulŭ Academieĭ Române la 13 Aprilie 1894. 436

Oficiile Academieĭ Române în annlŭ 1894—95 447